

2010

בנק הפועלים
דין וחשבון שנתי 2010

4	דבר יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל
9	דוח הדירקטוריון לשנת 2010
9	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
9	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
11	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
13	מידע הצופה פני עתיד
14	תרשים החזקות
15	השליטה בבנק
15	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
16	חלוקת דיבידנדים
16	הלימות הון
17	סקירה כלכלית ופיננסית
19	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים
24	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
25	רווח ורווחיות
32	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
50	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות
50	כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיוך לקוחות
52	מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות
55	מיגזר משקי הבית
65	מיגזר הבנקאות הפרטית
72	מיגזר עסקים קטנים
78	המיגזר המסחרי
84	המיגזר העסקי
90	מיגזר ניהול פיננסי
95	אחרים והתאמות
96	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים
103	חברות מוחזקות עיקריות
104	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
111	מידע כללי ונושאים נוספים
111	רכוש קבוע ומתקנים
114	הון אנושי
118	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
121	דירוג הבנק
122	תיאור מצב המיסוי
123	מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי
125	הליכים משפטיים
126	יעדים ואסטרטגיה עסקית
127	ניהול הסיכונים
153	באזל 2
168	גילוי על המבקר הפנימי
170	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
172	קימות ואחריות חברתית
172	עבודת הדירקטוריון
177	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלי כשירות מקצועית
184	חברי דירקטוריון הבנק
186	חברי הנהלת הבנק
187	עניינים אחרים
194	שכר והטבות לנושאי משרה
215	שכר רואי החשבון המבקרים
216	בקורות ונהלים

217	סקירת הנהלה
219	תוספת 1 - מאזן מאוחד לשנים 2006-2010 מידע רב תקופתי
220	תוספת 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2006-2010 מידע רב תקופתי
221	תוספת 3 - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
226	תוספת 4 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
234	תוספת 5 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד
240	תוספת 6 - חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)
242	תוספת 7 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2009-2010 מידע רב-רבעוני
244	תוספת 8 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2009-2010 מידע רב-רבעוני
245	הצהרת המנכ"ל
246	הצהרת החשבונאי הראשי
247	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
249	דוחות כספיים
250	דוח רואי החשבון המבקרים - בקרה פנימית על דיווח כספי
251	דוח רואי החשבון המבקרים
252	מאזן מאוחד
253	דוח רווח והפסד מאוחד
254	דוח על השינויים בהון העצמי
256	דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
258	ביאורים לדוחות הכספיים
357	תמצית דוחות כספיים של שלוחות הבנק בחו"ל
363	דוח תקופתי לשנת 2010

הבנק קיבל את אישור המפקח על הבנקים לפרסם את הדוחות הכספיים השנתיים על בסיס מאוחד בלבד. בביאור 34 לדוחות הכספיים נכללת תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד. חוברת הכוללת את נתוני הבנק תמסר לכל דורש, או באתר האינטרנט של הבנק, www.bankhapoalim.co.il

דבר יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל

מחזיקי ומחזיקות עניין נכבדים,

בשם הדירקטוריון והנהלה אנו גאים להגיש לכם את הדוח הכספי השנתי של קבוצת בנק הפועלים לשנת 2010 - שנת הישגים ותנופה עסקית בה חזר הבנק לתשואה דו-ספרתית בהתאם למתווה התכנית האסטרטגית הרב-שנתית של הבנק אשר הצגנו בשנה שעברה.

שנת מיקוד והתעצמות

שנת 2010 היוותה עבור בנק הפועלים שנה של התחדשות וצמיחה. במהלך השנה ביצענו קפיצת מדרגה ניהולית ופיננסית. ביצוע נחוש ומדויק של התכנית האסטרטגית הוביל את הבנק חזרה לנתיב של רווחיות נאותה ותשואה דו-ספרתית בת-קיימא, תוך תנופה מחודשת בחטיבות העסקיות. הייתה זו עבור הדירקטוריון והנהלה, שנת מיקוד וחתירה למימוש התוכנית האסטרטגית הרב-שנתית של הבנק, לחיזוק מנועי הצמיחה ולהגברת הסינרגיה בעבודת החטיבות. הבנק סיים את שנת 2010 עם רווח נקי של כ-2.2 מיליארד ש"ח, גידול של כ-70% ביחס לשנה הקודמת. הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשות לחובות מסופקים הגיע ל-6.7 מיליארד ש"ח, גידול של כ-44% בהשוואה לשנה הקודמת. התשואה על ההון, בשיעור של 10.3%, משקפת את מחויבותו העמוקה של בנק הפועלים לבעלי המניות לתשואה ההולמת את תיאבון הסיכון ואת המצב המאקרו-כלכלי בישראל ובשוקי העולם. יכולתו של הבנק לייצר תשואה דו-ספרתית על ההון, תוך שמירת כרית הון משמעותית מעבר לדרישות הרגולטוריות, מלמדת על איכות הרווחים (Quality of Earnings) של בנק הפועלים, המושתתת על עוצמתה של פעילות הליבה הבנקאית.

בנק מוביל במשק צומח

בשנת 2010 הוסיפה הכלכלה הישראלית להוכיח חוסן רב והיותה קרקע פורייה לפעילות העסקית של בנק הפועלים. מרבית הענפים במשק התאוששו מהשלכות המשבר הפיננסי על כלכלת ישראל. התוצר הלאומי צמח ב-4.6%, היבוא והיצוא של הסחורות והשירותים התחזקו, והשקעת הזרים בישראל עלתה גם היא. התעסוקה חזרה לרמתה ערב המשבר, ובמקביל שיעור ההשתתפות בשוק העבודה ושיעור התעסוקה עלו בהתמדה. ריבית בנק ישראל עלתה בהדרגה והגיעה

לרמה של 2% בחודש דצמבר 2010.

בתחילת השנה זכה המשק הישראלי להכרה בינלאומית כמשק מפותח ולכריטי כניסה למועדון היוקרתי של ארגון המדינות המפותחות (OECD). לצד הגוש האירופי וארצות הברית, כמו כן הוכר המשק הישראלי כמשק מפותח במדד MSCI המשמש משקיעים בעולם לבחירת חברות להשקעה.

הכלכלה הגלובלית - צמיחה לצד חוסר ודאות

בשנת 2010 השתפרה הסביבה המאקרו-כלכלית הגלובלית, ורווחיות החברות עלתה מרמת השפל של תקופת המשבר. הפעילות בשוקי ההון התחזקה, הן בתחום גיוסי ההון והן בסחר בניירות-ערך. במקביל גדלו היקף הסחר העולמי וכן רמת ההשקעות הישירות בין השווקים השונים בעולם. למרות ההתאוששות אנו ממשיכים להתמודד עם חוסר ודאות בשוקי העולם, הנובע מהשלכות משבר החוב, שהחל ברמת החברות והתפתח לעלייה בסיכון חוב המדינות באזור האירו. לאחרונה גברה אי-הוודאות הכלכלית והפיננסית העולמית, על רקע התמורות הגיאוגרפיות במזרח התיכון, עליית מחירי האנרגיה והמזון, ורעידת האדמה ביפן. אירועים אלה הגבירו את הסיכונים בתהליך הצמיחה הגלובלית, והדגישו את חשיבות ניהול הסיכונים תוך הבנת המתחולל בזירה הגלובלית.

צמיחה מתוך יציבות

ביצועי הבנק בשנת 2010 הביאו לידי ביטוי את מחויבות הדירקטוריון והנהלה להוביל את הבנק לצמיחה, תוך הגדלה וחיזוק של ההון. במהלך השנה הוסיף בנק הפועלים לשמור ולהגדיל את בסיס ההון של הבנק, בהתבסס על רווחיות נאותה בעסקי הליבה הבנקאיים וגיוסי הון. יחס הלימות ההון הכולל של הבנק עומד בסוף שנת 2010 על 14.1%.

יאיר סרוסי יו"ר הדירקטוריון

גבוה משמעותית מ-12.5%, שהוא היעד שנקבע על ידי הדירקטוריון. בשנת 2010 המשכנו להוביל את מימון הצמיחה והשגשוג של לקוחותינו, תוך שאנו מובילים פרויקטי תשתית ומימון מרכזיים במשק. בנק הפועלים הוסיף להיות גורם מוביל בכלכלה, והוא מהווה נדבך משמעותי בחיזוק כושרו התחרותי של המשק הישראלי. במהלך השנה חל שיפור נוסף באיכות תיק האשראי, אשר תרם לירידה ברמת ההפרשות לחובות מסופקים של הבנק. שיעור ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים עמד בסוף השנה על 0.49% מסך האשראי לציבור, בהשוואה ל-0.9% בשנת 2009. ידענו גם לפעול בצורה נחושה ומקצועית בעת הצורך בהובלת הסדרי חוב מתוך אחריות לבעלי המניות, ללקוחותינו ולכלל הנושים.

מהלכים פנימיים בשנת 2010 לחיזוק

יכולות והתעצמות

במרוצת השנה הוספנו לחזק את הבנק במספר תחומים:

- **צמיחה במתן אשראי עסקי:** בשנת 2010 המשכנו בהובלת תחום האשראי במערכת הבנקאית הישראלית, על-ידי מימון העסקאות הגדולות במשק, וזאת תוך שמירה על מרווחים וניהול סיכון קפדני. כן המשכנו בהובלת סינדיקציות בשוק המקומי – פעילות בה השיגה התמחותו של הבנק מעמד מוביל בענף.
- **שימור וגיוס לקוחות קמעונאים:** במהלך השנה פעל הבנק לשמירה ואף לגידול בחלקו בקרב הלקוחות הקמעונאים. שמנו דגש על גיוון מוצרים, שיכלול הערוצים הישירים, והעמקת היכולת התחרותית של הסניפים. כל זאת, תוך חיזוק תהליכי השירות סביב הלקוח, כאשר אנו ממשיכים לחזק את תרבות השירות המבדלת את בנק הפועלים במערכת הבנקאית בישראל.

- **חיזוק תחום הפאסיבה:** השנה מיקדנו פעילות אסטרטגית משמעותית בתחום הפאסיבה בדגש על רכיב הפיקדונות. הבנק הביא אל השוק שורה ארוכה של מוצרים ותוכניות לעידוד החיסכון, ובראשם משפחת תוכניות "דן חסכן". פעילות זו עולה בקנה אחד עם גישת הבנק לעידוד תרבות החיסכון והתכנון הפיננסי העתידי בקרב לקוחותינו. בעקבות הפעילות רשמנו עלייה בסך פיקדונות הליבה הקמעונאים.
- **הרחבת רשת ההפצה הבנקאית הגדולה בישראל:** במהלך השנה המשכנו בפריסת הרשת הסניפית, תוך שאנו פותחים סניפים ממגוון סוגים על בסיס תכנון גיאוגרפי וסגמנטיאלי, ובהלימה לאסטרטגיית הבנק הקוראת לחיזוק מעמדנו בקרב פלחי-צמיחה במשק הישראלי.
- **הגדלת נתח השוק של בנק הפועלים בתחום הלוואות לדיר:** בשנת 2010 הגדיל

הבנק משמעותית את חלקו בשוק המשכנתאות. פעלנו לחזק את מעמד הבנק כנותן המשכנתאות המועדף של לקוחותינו הקמעונאים, מתוך החלטה אסטרטגית כי "משכנתא לוקחים בבית". בד בבד עם עליית חלקנו בענף, אנו מוסיפים להוביל את המערכת באיכות תיק האשראי לדיר, מדיניות המשתקפת בכל הפרמטרים של סיכון האשראי לדיר.

- **ארגון מחדש של החטיבה הבינלאומית:** במהלך שנת 2010 עסקו הדירקטוריון והנהלה בבחינה וארגון מחדש של המערך הבינלאומי של הבנק. אנו ממשיכים לעסוק בפיתוח החטיבה הבינלאומית כמנוע צמיחה ארוך-טווח משמעותי לבנק. אנו שמים דגש רב על פיתוח שתי זרועות הפעילות הבינלאומית: פעילות הבנקאות הפרטית שמרכזת בשוויץ ופעילות בנקאות עסקית שמרכזת בניו יורק ולונדון.

ציון קינן מנהל כללי

המשאב האנושי. גיבשנו תכנית סדורה ומפורטת לטיפול המשאב האנושי בבנק, הכוללת מספר מהלכים עיקריים:

- פיתוח יכולות העובדים וניהול מסלולי קריירה.
- שדרוג ההכשרות ב"קמפוס פועלים" להעצמת הידע המקצועי של העובדים.
- הקמת מרכז פנימי לפיתוח ההון האנושי על מנת לאפשר מימושן של היוזמות האסטרטגיות ללא גידול בכוח האדם.

כמו-כן, המשיך הבנק לטפח את מערכת יחסי העבודה המהווה זה שנים נכס אסטרטגי לבנק. ארגון העובדים הינו שותף מלא בהובלת הבנק להשגים המרשימים אשר באו לידי ביטוי בשנת 2010, וימשיך גם בעתיד לתרום להצלחת הבנק.

פיתוח תשתיות האחראיות החברתית: הבנק

הוביל פעילות סדורה ומערכתית להטמעת אחריות חברתית תאגידית בכלל הארגון, תוך מתן ביטוי מעשי למחויבות העמוקה של הבנק לקידום נושאי הקיימות והאחריות החברתית.

מבט אל העתיד ודגשים לשנה הבאה

התוכנית האסטרטגית של הבנק כוללת מספר דגלים מרכזיים בהם אנו מתכוונים להתמקד בשנים הקרובות:

- **ביסוס הבנק כמוסד הפיננסי המוביל בישראל:** התוכנית האסטרטגית מועדה לבסס את מעמדו של בנק הפועלים כמוסד הפיננסי והבנקאי המוביל במדינה. הבנק יוסיף להתמקד בפעילות מול החברות הגדולות במשק, חיזוק מעמדו בקרב הלקוחות המסחריים והעמקת פעילותו בקרב משקי הבית.
- **שמירת מובילות החטיבה העסקית:** חיזוק מעמד החטיבה כספק האשראי הגדול בישראל; שיפור השירות ללקוח על ידי המשך הקמת רשת

- **מובילות טכנולוגית:** במהלך השנה הוביל בנק הפועלים מהלך של התאמת עולם הבנקאות ל"צרכן החדש", המצפה לקבל שירותים מן הבנק על גבי מגוון רב של פלטפורמות טכנולוגיות. חיזוק התשתית הטכנולוגית עומד בהתאמה לתפיסת המובילות של בנק הפועלים, המתבססת לאורך שנים על אימוץ מהלכים פורצי דרך הנותנים ערך אמיתי ללקוחותינו, תוך התאמה לצרכיהם המשתנים.
- **חדשנות:** השאיפה למציאות ולחדשנות בבנק הפועלים באה לידי ביטוי משמעותי במהלך השנה בסדרה של יוזמות לפיתוח והטמעת תרבות חידוש והתנסות לאורכו ורוחבו של הבנק. שמנו דגש והפנינו משאבים להקמת מרכזי מצוינות המקדמים חדשנות בפיתוח מוצרים ותהליכים.
- **טיפול המשאב האנושי ומערכת יחסי העבודה:** בנק הפועלים המשיך לקדם ולפתח את איכות הנכס הגדול והחשוב ביותר בבנק –

שדרוג תשתיות ה-Global Treasury:

הדירקטוריון וההנהלה הפנו משאבים לבניית צוות ניהולי ומקצועי מהמובילים בתחום, ולבחינה מחדש של הרכב התיק המאפשרת אופטימיזציה של תיק ההשקעות של הבנק והשאת רווחיות מותאמת סיכון.

חיזוק ניהול הסיכונים:

לאורך השנה הוספנו להקדיש משאבים ומאמצים רבים לחיזוק מערכת ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק, בעזרת מערכות ותהליכים תומכים. הקמנו יחידת קצין ציות ראשי, בכפיפות ישירה למנהל הסיכונים הראשי, ושמו דגש על חיזוק תהליכי הציות כחלק מן התרבות העסקית של הבנק. ראוי לציון הטמעת תהליך ה-Internal Capital Allocation ICAAP (Assessment Process) כתהליך ניהול סיכונים מרכזי המשולב באופן אינטגרלי באסטרטגיה ובתהליך התכנון העסקי של הבנק.

סניפים עסקיים המותאמים לצרכי לקוחות החטיבה העסקית; הגדלת הכנסות שלא מאשראי מלקוחות עסקיים ומסחריים על ידי מתן שירותים מתקדמים

בערוצים הישירים; המשך הובלה והעמקת הפעילות בתחום הסינדיקציה ומכירת החוב.

- **הגדלת נתח השוק של הבנק בקרב הלקוחות המסחריים:** הבנק ימשיך בפריסת רשת סניפים ייעודית הממוקדת במתן שירות ללקוחות עסקיים ומסחריים. השלמת פריסת רשת סניפים זו תאפשר לבנק להעניק ללקוחות המסחריים והעסקיים שירות בנקאי מהמעלה הראשונה, ולחזק את מעמדו של הבנק בתחום פעילות חשוב זה.

- **שמירת מובילות החטיבה קמעונאית:** המשך פריסת רשת הסניפים הגדולה בישראל. פתיחת סניפים בקונספטים חדשים ובמיקום גיאוגרפי תחרותי לצורך שירות יעיל לפלחי לקוחות מוטי צמיחה. פיתוח פלטפורמות לחיזוק ההצעה הישירה ללקוח ומעבר לרב-ערוציית תוך התבססות על מובילותינו הטכנולוגית.

- **חיזוק מעמדו של הבנק בתחום המשכנתאות:** המשך העמקת הפעילות בעיקר בקרב לקוחות הבנק, תוך שמירה על איכות תיק האשראי וניהול סיכונים קפדני. חיזוק מעמדו המוביל של הבנק בתחום הנדל"ן ומימון הבניה תוך הסתמכות על מקצוענות יעצי המשכנתאות, ומגוון המוצרים הרחב.

- **מתן דגש למצוינות תפעולית:** המשך המהלכים לשיפור השירות ללקוחות הבנק תוך הסטת משאבים מפעילויות שוטפות למימוש יוזמות אסטרטגיות ללא גידול במספר העובדים. הרחבת הפעילות במרכז התפעולי הבנקאי, הראשון מסוגו במערכת הבנקאית הישראלית, ייעול עבודת הסניפים ושיפור תהליכים בעבודת יחידות ההנהלה

הראשית. מהלכים אלו יביאו לשיפור הדרגתי ומתמשך ביחסי היעילות התפעולית של הבנק.

המשך מיקוד בתכנית האסטרטגית גם בתקופה של תמורות גיאופוליטיות

לקראת שנת 2011 מצוי הבנק בעיצומה של תכנית העבודה הרב-שנתית והמשך מימוש התוכנית האסטרטגית אשר מיצבה את הבנק על מסלול של צמיחה ורווחיות בת-קיימא. אנו מאמינים ביכולתנו לייצר עבור בעלי המניות תשואה דו-ספרתית על ההון בתחום ה-"עשרה הנמוך עד בינוני" (Low to mid teens ROE) בטווח הארוך. יעד זה מבטא את תיאבון הסיכון של הבנק לנוכח המציאות הכלכלית ותהליכי העומק ארוכי-הטווח המעצבים את ענף הבנקאות.

אנו חווים תקופה של תמורות גיאופוליטיות משמעותיות באזורנו. אנו מייחלים כי התמורות הפוליטיות באזורנו יביאו בסופו של התהליך לצמיחתן של חברות פתוחות אשר תייצבנה את מערכת הקשרים הפוליטיים שלהן עם ישראל. אנו משוכנעים כי המשק הישראלי הדינמי יוסיף להיות סביבת עסקים מעולה ויציבה עבור בנק הפועלים. אנו שואפים להמשיך במגמת שיפור הביצועים הפיננסיים אשר אפיינה את פעילות הבנק בשנה שעברה. דירקטוריון הבנק והנהלתו מכירים בכך כי בבסיס התנופה העסקית שהציג בנק הפועלים עומדת

בכבוד רב,

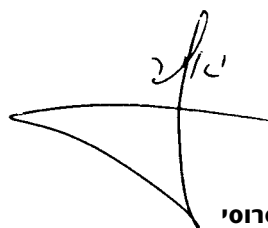
הנהלה מלוכדת אשר בשיתוף פעולה עם עובדי הבנק המסורים ממשיכה להתמקד ביישום התכנית האסטרטגית ובהשגת יעדיה.

כבנק מוביל בישראל, ובעל פעילות נרחבת סביב לעולם, חשוב לנו מאד הדיאלוג עם כלל המרמים בשווקים בהם אנו פועלים. אנו שמים דגש מיוחד על הקשר עם שוק ההון וקהילת המשקיעים, ואנו גאים על היותנו הבנק המוביל בישראל בתחום ניהול קשרי המשקיעים. נמשיך גם בעתיד לפתח ולהעמיק דיאלוג זה.

אנו מחויבים למעגלים רחבים של מחזיקי עניין: לבעלי המניות שלנו; ללקוחותינו, ממשקי הבית ועד לחברות הגדולות במשק; לעובדי בנק הפועלים ולקהילה הישראלית, בה אנו פועלים וממנה אנו שואבים את כוחנו, ואנו ממשיכים לתרום לה בקידום מגוון רחב של נושאים חברתיים וסביבתיים. ברצוננו לנצל הזדמנות זו על מנת להביע את תודתנו העמוקה לחברינו בהנהלת הבנק, לדירקטוריון שלנו, ללקוחותינו הממשיכים להביע אמון בנו כל יום מחדש, וכמובן תודה גדולה לכל עובדי הבנק, שהם הנכס החשוב ביותר שלנו, ושמקצועיותם ומסירותם הם הבסיס לתוצאות המצוינות שאנו מציגים היום בפניכם.

ציון קיין
מנהל כללי

יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 30 במרץ 2011, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בשנת 2010:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

כללי

- הבנק נוסד בשנת 1921 על-ידי המוסדות המרכזיים של היישוב באותה עת - ההסתדרות הציונית וההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ ישראל, והתאגד כחברה בע"מ לפי פקודת החברות. הבנק הוא "תאגיד בנקאי" בעל רישיון "בנק", לפי הוראות חוק הבנקאות. בשנת 1983, במסגרת הסדר שגובש בין ממשלת ישראל לבין הבנקים, הועברו מניות הבנק לשליטת המדינה. בשנת 1997 הופרט הבנק, והשליטה בו עברה לידי בעלי השליטה הנוכחיים ואחרים.
- קבוצת הבנק פועלת בישראל במכלול תחומי הבנקאות השונים, באמצעות שתי חטיבות מרכזיות: החטיבה העסקית והחטיבה הקמעונאית. החטיבה העסקית משרתת את מרבית הלקוחות העסקיים, כאשר בתחום החברות הגדולות (Corporate) פועלת החטיבה באמצעות סקטורים בעלי התמחות ענפית, הממוקמים בהנהלה הראשית, בתחום החברות הבינוניות (Middle Market) פועלת החטיבה באמצעות שמונה מרכזי עסקים, הפרושים ברחבי המדינה. שירותי הבנקאות השונים ניתנים לכלל לקוחות החטיבה באמצעות מערך הסניפים, כמענה לצרכים העסקיים של הלקוחות הוקם מערך סניפים עסקיים המונה לסוף שנת 2010 שלושה עשר סניפים, במהלך שנת 2011 צפויים להיפתח סניפים נוספים. החטיבה הקמעונאית (Retail) משרתת, באמצעות מערך הסניף, בין השאר, לקוחות משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים, אחראית על הפעלת שירותים בערוצים הישירים: אינטרנט, פועלים בטלפון וסלולר, וכן מרכזת את תחומי האשראי הצרכני והמשכנתאות. החטיבה הקמעונאית פועלת באמצעות 276 סניפים המספקים את מכלול השירותים הבנקאיים.
- בנוסף לפעילות הבנקאית, עוסקת קבוצת הבנק בפעילויות משיקות, בעיקר בענף כרטיסי האשראי ובשוק ההון. בענף כרטיסי האשראי, עוסקת קבוצת הבנק, באמצעות קבוצת בת ("קבוצת ישראל כרטיס"), בהנפקה, בתפעול ובשיווק של כרטיסי האשראי בבנק ומחוצה לו, לשימוש בארץ ובחו"ל, וכן בסליקת עסקות הנעשות בכרטיסי האשראי שהונפקו על-ידי ועל-ידי אחרים. פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון הינה, בין היתר, במתן שירותי ביצוע פעולות מסחר בניירות-ערך (ברוקראזי), שמירת ניירות-ערך, מחקר וייעוץ, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות, עסקי חיתום וניהול הנפקות.
- בנוסף לפעילות בישראל, פועלת קבוצת הבנק בחו"ל, במיזם הבנקאות הפרטית ובמיזם העסקי ופרוסה בישראל, אירופה, ארצות-הברית, קנדה, אמריקה הלטינית, אוסטרליה, הונג קונג וסינגפור וזאת בין היתר, באמצעות סניפים, נציגויות, חברות בנות בנקאיות וחברות בנות לניהול נכסים. בנוסף, לקבוצת הבנק פעילות במיזם משקי בית ובמיזם המסחרי בתורכיה וקזחסטן. במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי, פעילות המיזם העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים זרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה לישראל והשקעות באגרות-חוב. במסגרת פעילות הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים זרים ברחבי העולם (להלן: "בנקים כתבים"). אסטרטגית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה הן בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking), והן בפעילות העסקית בסניפי לונדון וניו-יורק. הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם בשנת 2010 בכ-2,228 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-1,316 מיליון ש"ח בשנת 2009. תשואת הרווח הנקי להון העצמי בשנת 2010 הסתכמה ב-10.3%, בהשוואה לתשואת רווח נקי להון העצמי של 6.7% בשנת 2009. הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בשנת 2010 ב-1.68 ש"ח, בהשוואה ל-1.00 ש"ח בשנת 2009. סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-320.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-309.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 3.7%. סך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-225.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-215.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 4.4%. סך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-234.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-232.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 0.9%. סך ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-23.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-20.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 12.1%. יחס ההון הכולל לפי באזל 2 ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם לשיעור של 14.12%, בהשוואה לשיעור של 13.67% בסוף שנת 2009.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

שינוי לעומת		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2008	2009	2010	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
138.8%	15.7%	3,256	6,718	7,775	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
12.7%		4,532	5,107	5,109	הכנסות תפעוליות ואחרות
65.4%	9.0%	7,788	11,825	12,884	סך ההכנסות
(32.2%)	(48.9%)	1,520	2,017	1,030	הפרשה לחובות מסופקים
3.6%	10.8%	8,024	7,503	8,310	הוצאות תפעוליות ואחרות
	71.7%	(1,469)	1,288	2,212	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
(97.2%)	(42.9%)	574	28	16	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
	69.3%	(895)	1,316	2,228	רווח (הפסד) נקי

שינוי לעומת		ליום 31 בדצמבר			
2008	2009	2008	2009	2010	
במיליוני ש"ח					
מאזן - נתונים עיקריים					
4.6%	3.7%	306,847	309,555	320,876	סך-כל המאזן
1.4%	4.4%	222,100	215,788	225,288	אשראי לציבור
18.6%	12.7%	26,657	28,055	31,604	ניירות-ערך
3.1%	0.9%	226,953	231,993	233,965	פקדונות הציבור
32.6%	19.5%	20,818	23,112	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
22.8%	12.1%	18,795	20,598	23,089	הון עצמי
(7.4%)	(10.5%)	16,085	16,636	14,895	סך-הכל חבויות בעייתיות
(11.6%)	(8.7%)	4,108	3,976	3,632	מזה-אשראי שאינו נושא הכנסה

2008	2009	2010	
יחסים פיננסיים עיקריים			
97.9%	93.0%	96.3%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור
89.6%	84.6%	86.1%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.1%	6.7%	7.2%	הון עצמי לסך המאזן
-	7.7%	8.2%	הון ליבה לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
-	8.5%	9.1%	הון רובד 1 לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
-	13.7%	14.1%	הון כולל לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
7.4%	8.6%	-	הון רובד 1 לרכיבי סיכון - לפי באזל 1
10.9%	13.7%	-	הון כולל לרכיבי סיכון - לפי באזל 1
2.54%	2.36%	2.59%	מירווח מימוני מפעילות שוטפת ^(א)
103.0%	63.5%	64.5%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
0.69%	0.90%	0.49%	שיעור הפרשה הספציפית לתקופה מסך האשראי לציבור
(7.8%)	6.6%	10.2%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי מפעולות רגילות להון עצמי
(4.8%)	6.7%	10.3%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי להון עצמי
(0.69)	1.00	1.68	רווח (הפסד) נקי למניה בש"ח - בסיסי
(0.69)	0.99	1.67	רווח (הפסד) נקי למניה בש"ח - מדולל

(א) מחושב - רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
2,012	1,752	1,837	2,053	2,133	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,460	1,217	1,334	1,217	1,341	הכנסות תפעוליות ואחרות
3,472	2,969	3,171	3,270	3,474	סך ההכנסות
536	299	341	290	100	הפרשה לחובות מסופקים
2,095	1,928	1,984	2,064	2,334	הוצאות תפעוליות ואחרות
465	461	512	538	701	רווח נקי מפעולות רגילות
2	1	1	2	12	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
467	462	513	540	713	רווח נקי
31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	
במיליוני ש"ח					
מאזן - נתונים עיקריים					
309,555	299,845	307,317	302,615	320,876	סך-ככל המאזן
215,788	213,203	217,749	220,665	225,288	אשראי לציבור
28,055	26,516	26,680	28,935	31,604	ניירות-ערך
231,993	223,216	225,237	217,554	233,965	פקדונות הציבור
23,112	21,395	22,555	25,920	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
20,598	21,195	21,667	22,307	23,089	הון עצמי
16,636	15,458	16,755	16,145	14,895	סך-הכל חבויות בעייתיות
3,976	4,052	3,730	3,719	3,632	מזה - אשראי שאינו נושא הכנסה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010	
יחסים פיננסיים עיקריים					
93.0%	95.5%	96.7%	101.4%	96.3%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור
84.6%	87.2%	87.9%	90.6%	86.1%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.7%	7.1%	7.1%	7.4%	7.2%	הון עצמי לסך המאזן
7.7%	7.9%	7.9%	8.1%	8.2%	הון ליבה לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
8.5%	8.8%	8.8%	8.9%	9.1%	הון רוברד 1 לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
13.7%	13.9%	13.6%	13.9%	14.1%	הון כולל לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
2.43%	2.54%	2.67%	2.65%	2.61%	מירווח מימוני מפעילות שוטפת ^(א) ^(ב)
60.3%	64.9%	62.6%	63.1%	67.2%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
1.12%	0.57%	0.52%	0.47%	0.45%	שיעור הפרשה הספציפית לתקופה מסך האשראי לציבור ^(א)
9.4%	9.2%	9.9%	10.2%	13.0%	תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות להון עצמי ^(א)
9.4%	9.2%	9.9%	10.2%	13.2%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ^(א)
0.35	0.35	0.39	0.41	0.54	רווח נקי למניה בש"ח - בסיסי
0.35	0.35	0.38	0.40	0.54	רווח נקי למניה בש"ח - מדולל

(א) מחושב על בסיס שנתי.

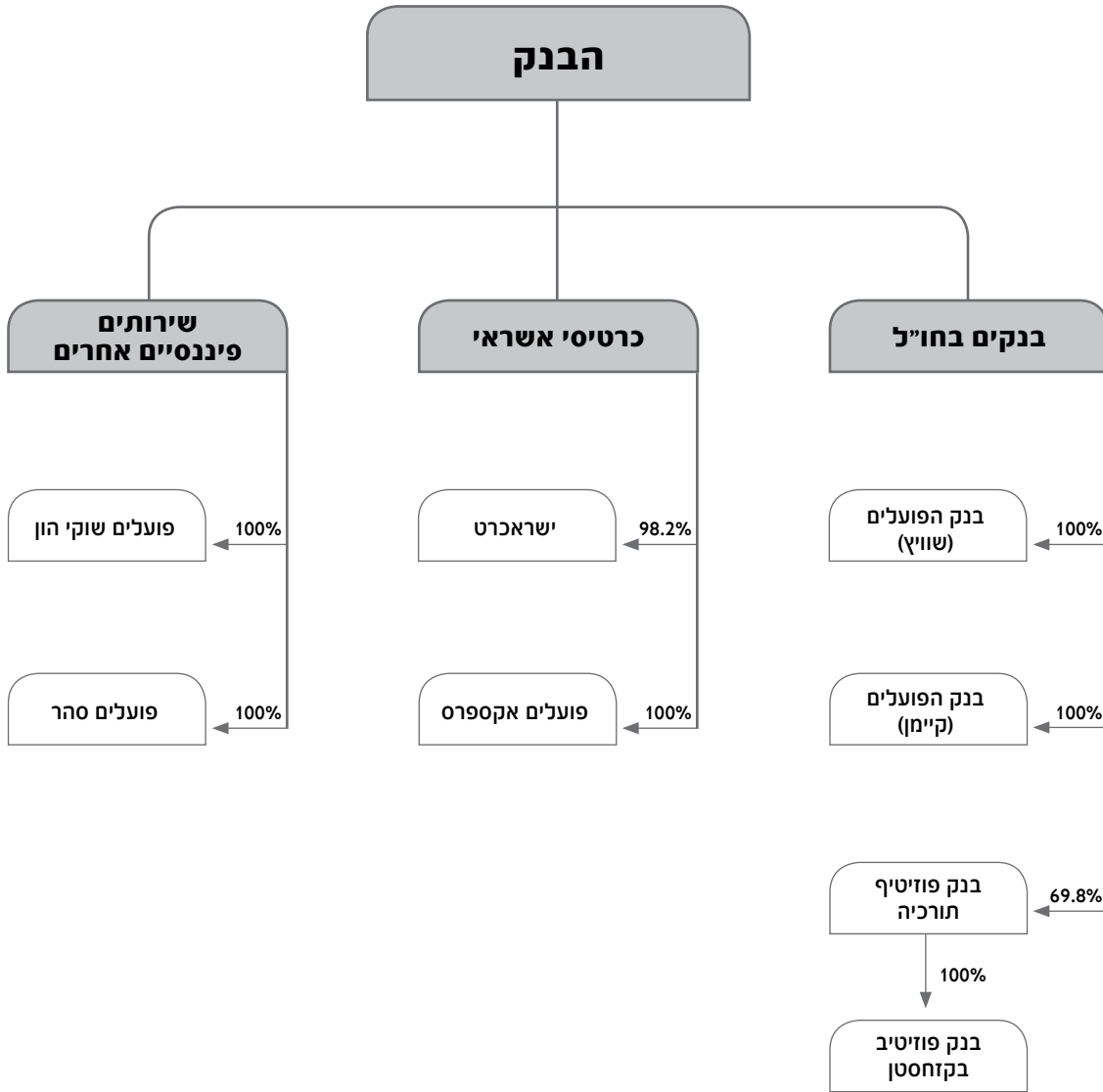
(ב) מחושב-רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בבכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה וודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם. מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר וודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

תרשים החזקות

להלן תרשים חברות מוחזקות עיקריות* של הבנק:

* התרשים כולל חברות עיקריות המוחזקות במישרין על-ידי הבנק או בעקיפין באמצעות חברות בנות פרטיות בבעלות מלאה של הבנק. חברות בנות בבעלות מלאה אשר באמצעותן מוחזקות החברות המופיעות בתרשים לעיל אינן כלולות בו. לצורך התרשים לעיל, חברה עיקרית הינה חברה עם פעילות עסקית שלדעת הנהלת הבנק היא חברה עיקרית בקבוצה, והשקעת הבנק בה היא לפחות 1% מההון העצמי של הבנק, או שחלק הבנק ברווח (בהפסד) הנקי מפעולות רגילות שלה עולה על 5% מהרווח (או מההפסד) הנקי מפעולות רגילות של הבנק (וזאת בדומה לקריטריון שנקבע בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים (הוראה מספר 662) בקשר להצגת נתונים על חברות בנות עיקריות בדוחות כספיים של תאגיד בנקאי).

השליטה בבנק

בעלי היתר השליטה בבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינם שרי אריסון ומיקי אריסון. החזקותיהם בבנק מתבצעות באמצעות מספר נאמנויות אשר מחזיקות מצדן בחברות הישראליות הבאות שהן הבעלים של מניות הבנק: אריסון החזקות מחזיקה בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים במניות המהוות כ-20.18% מהון המניות של הבנק, אשר מהוות "גרעין שליטה" (כהגדרתו בהיתר השליטה שניתן על-ידי נגיד בנק ישראל). חברת אריסון השקעות בע"מ (שהינה חברה-אחות של אריסון החזקות) (להלן: "אריסון השקעות") מחזיקה באמצעות חברה-בת שבבעלותה המלאה את כל הון המניות של חברת תעשיות מלח לישראל בע"מ, אשר מחזיקה במניות המהוות כ-2.39% מהון המניות של הבנק. סך ההחזקות של קבוצת אריסון (באמצעות אריסון החזקות ואריסון השקעות) בהון המניות של הבנק סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוא כ-22.57% (22.37% בדילול מלא).

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 1,324,290,957 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,324,290,957 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 653,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק, כפי שיפורט להלן. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,325,830,652 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,325,830,652 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 653,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו:

בעלי עניין

קבוצת דלק בע"מ, הכוללת את הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ, הינה בעלת עניין בבנק. ההחזקה מתבצעת באמצעות חשבון נוסטרו ובאמצעות ויחד עם החזקות בחשבונות ביטוח חיים משתתף ברווחים, החזקות חברות לניהול קרנות להשקעות משותפות בנאמנות, קופות-גמל או חברות לניהול קופות-גמל, הנמצאים בשליטתה או המנוהלים על-ידיה, במישרין או בעקיפין. בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים שיעור ההחזקה של קבוצת דלק בע"מ הינו 6.32%.

השקעות בהון מניות הבנק

להלן פירוט בדבר ההשקעות בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2009 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים: ביום 7 באפריל 2008 הקצה הבנק לקרן יורק 52,500,000 מניות רגילות של הבנק ו-7,500,000 כתבי אופציה הניתנים למימוש למניות הבנק בתמורה לסך כולל של 735 מיליון ש"ח. כתבי האופציה ניתנו להמרה בשתי מנות בנות 3,750,000 אופציות כל אחת. המנה הראשונה פקעה ביום 1 באפריל 2009 והמנה השנייה פקעה ביום 1 באפריל 2010 מבלי שמומשו למניות. ביום 30 בנובמבר 2009 רכש הבנק, באמצעות גוף חיצוני, 700,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של הבנק, תמורת סך של 10 מיליון ש"ח. הרכישה בוצעה על-פי אישור המפקח על הבנקים לרכישת מניות מההון המונפק של הבנק, במטרה שישמשו כמאגר ממנו יועברו מניות במידה ומר דנקנר ומר זיו יממשו אופציות למניות שהוקצו להם, כמפורט בביאור 16 א(4) בדוחות הכספיים. ביום 30 בדצמבר 2010 מימש מר דנקנר 410,000 אופציות מתוך 825,000 אופציות שהוענקו לו. תמורת האופציות קיבל מר דנקנר 46,147 מניות מתוך מאגר המניות שרכש הבנק למטרה זו. יתרת המניות שבידי הבנק לאחר מימוש זה מסתכמת ב-653,853 מניות רגילות. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק, לפרטים נוספים, ראה בביאור 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

שינויים בהון הנובעים מתוכנית תגמול בניירות-ערך

בשנת 2010 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים חל גידול של כ-5,509,187 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה מהמרת 5,509,187 כתבי אופציה אשר הוקצו לעובדי הבנק במסגרת התוכנית מחודש מאי 2004. יתרת כתבי האופציה שהוענקו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית זו ותוכנית ההמשך מיום 30 בספטמבר 2009 ושטרם מומשו בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הסתכמו ב-23,756,353 כתבי אופציה. לפרטים נוספים בקשר להנפקת אופציות למניות ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל, לעובדים בכירים ולעובדי הבנק, ראה בביאור 16 בדוחות הכספיים.

על-פי דיווחים שנמסרו לבנק, מכרה חברת תעשיות מלח לישראל בע"מ בעסקה מחוץ לבורסה ביום 6 באוקטובר 2010 40,000,000 מניות רגילות של הבנק בתמורה כוללת של 653.4 מיליון ש"ח.

חלוקת דיבידנדים

בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד שנקבעה על-ידי דירקטוריון הבנק בכל שנה, מדי רבעון, תחולק לפחות מחצית מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שיתקבלו על-ידי הדירקטוריון. בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי: (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסויימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור. מאחר ששנת 2008 הסתיימה בהפסד, הבנק מנוע מלחלק דיבידנד עד לשנת 2012 ללא קבלת אישור המפקח על הבנקים.

על-פי חוזר המפקח מחדש יוני 2010, לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הני"ל.

כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה ויושעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%. לפרטים נוספים בדבר היחס הנדרש בין הון הבנק לנכסי הסיכון שלו ואופן חישוב יחס זה, ראה בפרק "הלימות הון".

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק, לפרטים נוספים, ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים. יתרת העודפים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-14,327 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינו ניתן לחלוקה כדיבידנד.

הלימות הון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד יחס ההון הכולל זה גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכונים נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכונים נדבך 2 ונועד לאפשר לבנק לעמוד בדרישות ההון בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה (Core Tier I Ratio) של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל (Total Capital Ratio) של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

החל מיום 31 בדצמבר 2009, מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין בדבר "מדידה והלימות הון" המבוססות על הוראות באזל 2. לפרטים נוספים, ראה פרק "באזל 2" להלן.

31 בדצמבר 2009	31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,285	22,779	הון ליבה
22,562	25,107	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,631	13,968	הון רובד 2, לאחר ניכויים
36,193	39,075	סך-כל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
240,402	252,064	סיכון אשראי
4,460	5,483	סיכוי שוק
19,835	19,154	סיכון תפעולי
264,697	276,701	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון		
באחוזים		
7.66%	8.23%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.52%	9.07%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.67%	14.12%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-14.12%, בהשוואה ליחס הון של 13.67% ליום 31 בדצמבר 2009. יחס הון ליבה (Core Tier I Ratio) ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-8.23%, בהשוואה ליחס ההון ליבה של 7.66% ליום 31 בדצמבר 2009. ההון הכולל, לצורך חישוב יחס ההון, בשנת 2010 גדל בעיקר כתוצאה מהרווח הנקי בסך של כ-2.2 מיליארד ש"ח. הגידול ברכיבי הסיכון בשנת 2010 הסתכם בסך של 12 מיליארד ש"ח ונבע בעיקר מעלייה באשראי לציבור. יישום הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011, גרם לירידה ביחס הון ליבה וביחס ההון הכולל לרכיבי סיכון בשיעור של כ-0.35%, על בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2010.

סקירה כלכלית ופיננסית

פעילות הכלכלית במשק

שנת 2010 אופיינה בצמיחה מהירה של המשק שהקיפה את כל מיגזרי הפעילות. התוצר המקומי הגולמי צמח על-פי אומדני הלמ"ס בשיעור של 4.6% והתוצר העסקי ב-5.3%. הייצור התעשייתי גדל ב-7.6%, הפעילות בענפי המסחר, שירותי אוכל והארוחה ב-6.3%, בענפי התחבורה, אחסנה ותקשורת ב-5.4% ובענפי השירותים עסקיים ופיננסיים ב-4.4%. הפעילות בענף הבנייה גדלה ב-7.1%. הרוח הגבית מהעולם, הגדילה את הביקושים לייצוא, תוך כדי גידול מרשים בייצוא למדינות אסיה. שוק העבודה המשיך להפגיע לחיוב - שיעור האבטלה ירד לרמה ממוצעת של כ-6.6%, תוך גידול של 3.4% במספר המועסקים. אמון הצרכנים הושפע מהמצב הטוב של שוק העבודה ועלויות השערים בשוק ההון ושמר על רמה גבוהה לאורך השנה. תנאים אלה, כמו גם המדיניות המוניטרית המרחיבה, הגדילו את הביקושים לצריכה והשקעות. המצב הפיסקאלי הטוב, איפשר עלייה של 3.4% בהוצאה לצריכה ציבורית, שתרמה אף היא להגברת הביקושים ולצמיחת המשק. עם פתיחת שנת 2011, נתוני המשק ממשכים להיות איתנים. גורמי הסיכון העיקריים הם מהעולם: שינויים גיאופוליטיים במדינות ערב, בצפון אפריקה ובמזרח התיכון שהחלו בתוניסיה, עברו למצרים ועתה בלוב, מגבירים את אי-הוודאות. מחיר הנפט עלה באופן ניכר, ואין להוציא מכלל אפשרות שתהייה לכך השלכות על העולם בכלל ועל ישראל בפרט. כמו-כן, ההתמודדות עם החובות הריבויים במדינות המפותחות היא רק בתחילתה וסביר שתהייה לה השפעות ממתנות בעתיד.

התפתחויות בכלכלה העולמית

תהליך ההתאוששות מהמשבר נמשך בשנת 2010, אם כי הוא ידע עליות ומורדות והשלכות המשבר עדיין מהוות גורם סיכון. בסיכום שנתי, ניתן לומר שהצמיחה העולמית היתה גבוהה מהערכות המוקדמות, והיא הסתכמה על-פי האומדנים הקיימים כעת בכ-5%. עיקר התרומה לצמיחה נבע מהמשקים המתעוררים, ובראשם סין והודו שצמחו בכ-10%. התמונה במדינות המפותחות מאוד הטרוגנית: ארצות-הברית צמחה בשיעור גבוה של 2.9%, יפן ב-4.3% וגרמניה ב-3.6%. מנגד, חלק ממדינות גוש האירו ובעיקר יוון ואירלנד נקלעו למשבר חובות קשה ונאלצו לאמץ תוכניות צנע חריפות. הצמיחה המרשימה ביפן ובגרמניה מיוחסת במידה רבה לגידול מרשים בייצוא, על רקע הביקושים הגדלים בשווקים מתעוררים.

אותות המשבר עדיין ניכרים בשני תחומים: המצב הפיסקאלי ושוק העבודה. חלק מהמדינות צברו חובות גבוהים, אם זה כתוצאה מתמיכה בסקטור הפיננסי בעת המשבר או כתוצאה מהמיתון העמוק ותוכניות ההמרצה. ההתמודדות עם בעיית החובות אינה אחידה: באירופה, שם בעיית החוב היתה חמורה יותר, אומצו תוכניות צנע, שעבור חלק מהמדינות היוו תנאי לזכאות לגישה לכספי קרן אירופית שהוקמה לסייע במחזור החובות. עד כה סיעה הקרן ליוון ואירלנד בלבד, אך ייתכן ובהמשך מדינות נוספות יבחרו להסתייע בכספי הקרן במחזור החוב שלהן. יש לציין כי למרות הקמת הקרן והתמיכה של הבנק האירופי וראשי האיחוד האירופי במדינות במשבר, נותרו פרמיות הביטוח בגין חובות המדינות שבמשבר גבוהות. בארצות-הברית לעומת זאת, ניתן דגש על המשך המרצת המשק וניסיון לשפר את מצב שוק העבודה. המדיניות הפיסקאלית המשיכה להיות מרחיבה, תוקפן של הטבות המס הוארך, לצד תוכניות חדשות לעידוד הכלכלה.

שוקי העבודה הם כאמור התחום השני שטרם התאושש: שיעורי האבטלה בארצות-הברית ובגוש האירו עמדו במהלך השנה היוצאת על קרוב ל-10%. במחצית השנייה של השנה החל אמנם המשק האמריקני לייצר משרות, אולם לא בקצב שיוריד את שיעור האבטלה לאורך זמן. הצמיחה המהירה של הכלכלה העולמית הביאה בשנת 2010 לעלייה חדה של כ-37% במחירי הסחורות החקלאיות ועלייה של 16% במחיר הנפט. השפעתם של אלו העלתה את האינפלציה במדינות המפותחות, והחלה לזלוז גם למדינות המפותחות. התגברות הלחצים האינפלציוניים בעולם הביאה להעלאות ריבית במדינות מפותחות כמו קנדה, אוסטרליה ונורבגיה וכן במרבית המשקים המתעוררים. המדיניות המוניטרית בארצות-הברית ובגוש האירו המשיכה להיות מרחיבה - ריביות הבנקים המרכזיים נותרו ללא שינוי ואף נמשכו ההרחבות הכמותיות.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2010 בשיעור של 2.7%, בתוך גבולות יעד האינפלציה, לאחר שלוש שנים בהן האינפלציה השנתית היתה גבוהה מהיעד. התרומה העיקרית לעליית המדד בשנה החולפת היא של סעיף הדיור שהתייקר ב-4.9%. מחירי הפירות והירקות רשמו התייקרות חריגה של 16.0%, בעיקר בשל פגעי מזג אוויר. עליית המדד בנטרול שני סעיפים אלה עמדה של 1.3% בלבד. סקר מחירי דירות של הלמ"ס (אינו משתקלל במדד המחירים לצרכן) המשיך גם השנה להצביע על עלייה חדה של 17.3% במחירים. על מנת למתן עליות המחירים בשוק הנדל"ן, נקט בנק ישראל בצעדים רגולטוריים שמטרתם "לצנן" את שוק המשכנתאות ובעיקר את נטלי המשכנתאות בריבית משתנה. העלייה החדה במחירי הסחורות החקלאיות והאנרגיה החלה לבוא לידי ביטוי ברבעון האחרון של השנה, והיא צפויה להשפיע גם על האינפלציה בשנת 2011. מדד המחירים לצרכן לחודש ינואר 2011 עלה בשיעור של 0.2%, וקצב האינפלציה השנתי עלה ל-3.6%. נכון לשבוע האחרון של חודש פברואר עלו הציפיות לאינפלציה הנגזרות משוק ההון לרמה גבוהה של כ-3.8%.

שער החליפין של השקל התחזק במהלך שנת 2010 בשיעור של 7.0% מול סל המטבעות האפקטיבי ובשיעור של 6.0% מול הדולר. עד חודש יולי 2010 נסחר השקל במגמת פיחות מול הדולר וסל המטבעות ולאחר מכן עבר למגמת ייסוף. בשנת 2010 המשיך החשבון השוטף של מאזן התשלומים להצביע על עודף גדול של כ-7 מיליארד דולר. התערבות בנק ישראל במסחר נמשכה גם במהלך שנת 2010, אם כי ברמה נמוכה יותר מאשר בשנת 2009. בנק ישראל רכש מטבע-חוץ בסכום של כ-12 מיליארד דולר והיקף יתרות מטבע-החוץ הגיע בסוף שנת 2010 ל-70.9 מיליארד דולר. במהלך חודש ינואר 2011 בנק ישראל הטיל חובת דיווח על פעילות משקיעים זרים בשוק נגזרי מטבע-החוץ. המק"מ ואגרות-חוב ממשלתיות קצרות טווח. כמו-כן הוטלה חובת נזילות של 10% על עסקות החלף של זרים. שר האוצר הודיע על כוונה למסות זרים על השקעותיהם במק"מים ובאגרות-חוב ממשלתיות קצרות טווח. הצעה זו טרם הגיעה לשלבי חקיקה.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי בשנת 2010 הסתכם ב-3.7% מהתמ"ג, נמוך מיעד גירעון של 5.5% אותו קבעה הממשלה. ההסבר העיקרי לגירעון הנמוך הוא הכנסות עודפות של כ-11 מיליארד שקל לעומת התכנון המקורי. יחס החוב הממשלתי לתוצר ירד מ-79.2% ל-76.3%. יעד הגירעון לשנת 2011 עומד על 3% מהתמ"ג.

ריבית בנק ישראל עלתה במהלך שנת 2010 בנקודת אחוז לרמה של 2.0% בחודש דצמבר, בסוף חודש ינואר 2011 עלתה לשיעור של 2.25% ובסוף חודש פברואר 2011 עלתה לשיעור של 2.5%. העלאות הריבית היו מתונות מאוד הן ביחס לצמיחת המשק והן ביחס לאינפלציה. רמת הריבית בפתיחת שנת 2011 עדיין נמוכה באופן ניכר מהציפיות לאינפלציה. הריביות בארצות-הברית ובאירופה נותרו במהלך השנה ללא שינוי ברמתן הנמוכה מאוד, ואלו השפיעו במידה רבה על המדיניות של בנק ישראל. כמו-כן, הושפעו ההחלטות מהרצון למנוע ייסוף בשער החליפין של השקל. בנק ישראל בחר להפעיל כלים מקרו-יציבותיים על מנת להתמודד עם השפעת הריבית הנמוכה על הביקוש למשכנתאות ועל מחירי הדיור, ולהימנע מהאצת קצב העלאות הריבית.

שוקי הכספים וההון

בשנת 2010 נמשכה מגמת עליות השערים בשוקי ההון בעולם שהקרינה באופן חיובי על השווקים בישראל. עליות השערים בעולם ובישראל התמתנו ביחס לשנת 2009: מדד ת"א 100 רשם עלייה של 13% ומדד תל-בונד 60 עלה בשיעור של 10.9%. עליית מדד המניות הושפעה מעלייה חדה של 49% במחירי מניות חיפוש הנפט והגז. מדד אגרות החוב הממשלתיות עלה בשיעור של 6.0%. המיגזר העסקי גייס בשוק ההון אגרות-חוב בסכום של 23.3 מיליארד ש"ח - היקפים הדומים להנפקות אשתקד. מרווחי אגרות-החוב הקונצרניות מעל האגרות הממשלתיות המשיכו להצטמצם - המרווח הממוצע של מדד תל-בונד 60 מעל אגרות-חוב ממשלתיות ירד ל-1.62%. האשראי הבנקאי גדל בשנת 2010 בשיעור של 5.9%.

להלן נתונים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי				
2009	2010	2008	2009	2010
בנקודות				
3.8%	2.3%	101.3	105.2	107.6
בש"ח				
(0.7%)	(6.0%)	3.802	3.775	3.549
2.7%	(12.9%)	5.297	5.442	4.738
2.9%	3.3%	3.565	3.667	3.788
10.2%	(10.1%)	5.548	6.111	5.493
3.0%	(8.8%)	2.445	2.518	2.296

מדד המחירים לצרכן:

לחודש נובמבר ("ידוע")

שער החליפין ליום 31 בדצמבר:

שער הדולר של ארצות-הברית

שער האירו

שער הפרנק השוויצרי

שער הליש"ט

שער הלירה התורכית

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. כל הערכה, הנחה ואומדן, הינם מטבעם "מידע צופה פני עתיד". קיימת אפשרות, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בודקה, כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי, נכון למועד עריכת הדוחות.

הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי, ובנוסף, נכללות הפרשה כללית והפרשה נוספת, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נעשית בהתבסס על הערכת ההנהלה לגבי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, לרבות חביות בסעיפים חוץ-מאזניים. בתהליך ההערכה נסמכת ההנהלה על מספר רב של שיקולים ואומדנים.

לגבי כל לווה במיגזרים הבנקאיים השונים, אשר קיימים לגבי סימנים המעידים על בעיה אפשרית ביכולת פירעון האשראי שניתן לו, מבצע הבנק הערכה של הסכום הניתן לגביה מאותו לווה בהתאם למקורות הפירעון הרלוונטיים, ובהם מקורות הפירעון מפעילותו העסקית של הלווה, מקורות פירעון פרטיים של הלווה, ערך המימוש הצפוי של בטוחות שהעמיד וערך מימוש צפוי של ערבויות חיצוניות שהועמדו לטובת פירעון האשראי. אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגביה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לאחר קביעת הסכום הניתן לגביה, נרשמת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים, אשר מהווה את ההפרש בין סכום האשראי שניתן ללווה לבין הסכום הניתן לגביה ממנו, בכל מועד דיווח.

לאחר קביעת הסכום הניתן לגביה, בוחן הבנק אם לצבור הכנסות מימון בגינו או להקפיא את רישומו, עד למועד גבייתו בפועל. הסכום הניתן לגביה נקבע בסכומים נומינליים ומתבסס על פרמטרים שונים ובהם: תזרימי מזומנים צפויים מפעילותו העסקית של הלווה, ערך מימוש של נכסי נדל"ן, ציוד יצרני ונכסים אחרים של הלווה, ערך מימוש של ערבויות מצדדים שלישיים, ומועד המימוש של סכומים כאמור. מטבע הדברים, נתונים מעין אלה, המבוססים על אומדנים ועל הערכות, נסמכים על משתנים כלכליים אשר אינם בשליטת הבנק כגון, מצב כלכלי בשוק הישראלי ובשוקי העולם, שוקי פעילות של חברות ומוצריהן, שערי ריבית ומצב שוק ההון, מחירי נדל"ן ונכסים אחרים וביקושים בענף בארץ ובעולם, מצב התיירות בארץ ובעולם ועוד.

בקביעת הסכום הניתן לגביה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי וודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין וודאות כי הסכום הניתן לגביה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

לגבי לווים במיגזר מימון לדיור, מחושבת גם הפרשה ספציפית על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שככל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חביות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון, כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים. לפי הוראות המפקח על הבנקים, נקבעו שיעורי הפרשה שונים לכל אחד ואחד ממאפייני הסיכון, בין מאפייני הסיכון שנקבעו ניתן למנות: חובות שמסווגים כבעייתיים על-פי קטגוריות הסיווג שהוגדרו על-ידי המפקח על הבנקים, היעדר מידע כספי על הלווה, ריכוזיות אשראי ענפית ואשראי ללווה או לקבוצת לווים החורגים ממגבלות חבות של "לווה בודד".

מכיוון שחלק ממרכיבי ההפרשה הנוספת, ובעיקר ההפרשה בגין חובות בעייתיים, נסמכת על עצם סיווג חוב כבעייתי ועיתוי הסיווג, הרי שגם בקביעת גובה ההפרשה הנוספת מסתמך הבנק על אותם אומדנים הקשורים ליציבותו הפיננסית של הלווה ולאומדן יכולת הפירעון שלו, שהם הבסיס לצורך סווג חוב כחוב בעייתי ולעיתוי הסיווג.

לנוכח היישום הצפוי של הוראת בנק ישראל בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, כלל הבנק נתוני פרופורמה ביחס ליישום ההוראה בשנת 2011. כחלק מהכנת נתוני הפרופורמה, נסמכה ההנהלה על אומדנים נוספים מעבר לאומדנים שפורטו לעיל כדוגמת עיתוי קביעת הסכומים הניתנים לגביה ושיעור ההפרשה הקבוצתית לענפי המשק השונים. לפרטים, ראה ביאור 1 א בדוחות הכספיים.

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

חלק מהמכשירים הפיננסיים בהם פועל הבנק, ובהם מרבית ניירות הערך בתיק הזמין למכירה, ניירות הערך בתיק למסחר ומכשירים פיננסיים נגזרים, נמדדים במאזן /1 או בדוח רווח והפסד על-פי שווי הוגן. שווי הוגן של מכשיר פיננסי מוגדר כסכום, שבו היה אפשר לרכוש או למכור נכס (ליטול או לפרוע התחייבות) בעסקה שוטפת בין צדדים הפועלים בהתאם לרצונם: כלומר, בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק. מחירי שוק המצוטטים בשווקים פעילים הינם הראיה הטובה ביותר לשווי הוגן, אם אין ציטוט של מחיר שוק, אומדן השווי הוגן צריך להתחשב במחירים של נכסים דומים, או התחייבויות דומות ובתצאות של שיטות הערכה.

השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בהם פועל הבנק נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. באותם מקרים בהם מדובר במכשירים פיננסיים שאין להם ציטוט בשוק פעיל, השווי ההוגן נקבע על סמך מערכת שנרכשה או פותחה על-ידי הבנק או בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. מערכות שנרכשו או פותחו על-ידי הבנק כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, ומתחשבות בהנחות מסוימות.

להלן נתונים בדבר תהליך קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנמדדים בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן:

31 בדצמבר 2010		31 בדצמבר 2009	
במיליוני ש"ח			
נכסים פיננסיים	התחייבויות פיננסיות	נכסים פיננסיים	התחייבויות פיננסיות
מכירים מצוטטים בשוק פעיל	28,315	24,658*	276*
מערכת שנרכשה או מודל פנימי	6,697	5,063	6,677
אחר	1,761	2,764	577
סך-הכל	36,773	32,485*	7,530*

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.

בקביעת ערכי השווי ההוגן הבנק מפעיל שיקול דעת מקצועי נאות. לצורך כך, הבנק גיבש תוכנית לפיה יוגדר תהליך מובנה ומוסדר לקביעת שווי הוגן, במסגרתו פועלים ארבעה גורמים בלתי תלויים:

- (1) הגורם העסקי - הגורם אשר אחראי לניהול המכשיר הפיננסי.
- (2) הגורם המתקף - הגורם שאחראי על תיקוף המודלים לחישוב השווי ההוגן ועל תיקוף הנתונים וההנחות שמשמשות לצורך החישוב.
- (3) הגורם המבקר - הגורם שאחראי על ביצוע בקורות שוטפות על תהליך קביעת השווי ההוגן.
- (4) הגורם המפקח - הגורם שאחראי על-פיקוח אחר יישום תהליך קביעת השווי ההוגן ברמה נאותה.

כמו-כן, הבנק מקיים על בסיס שוטף הערכה ובדיקה של הסיכונים הקיימים בהליך קביעת השווי ההוגן. במסגרת אותה תוכנית הבנק הגדיר מגבלה על-פיה הוא לא יתקשר בסוג חדש של מכשיר פיננסי בסכום מהותי, וכן לא יגדיל סוג קיים, אם לא קיים לגביו הליך מובנה לקביעת השווי ההוגן ברמה סבירה של ביטחון (להלן: "המכשירים החורגים"). בנוסף, נקבע כי במקרים בהם היקף המכשירים החורגים הגיע ל-75% מהמגבלה שנקבעה, הדבר יובא לידיעת הדירקטוריון וצוות ההנהלה לניהול סיכונים אשר יגבש תוכנית לצמצום היקף המכשירים החורגים. במסגרת גיבוש התוכנית בוצע תהליך בדיקה לגבי מלאי המכשירים הקיים שנמדדים בדוחות הכספיים בשווי הוגן. בתום תהליך הבדיקה הבנק הגיע למסקנה כי היקף המכשירים החורגים לא עולה על המגבלה שנקבעה.

בקביעת האומדנים וההנחות שמשמשים את הבנק בתהליך קביעת השווי ההוגן ובתיקוף ערכי השווי ההוגן, עושה הבנק שימוש בפרמטרים רבים. פרמטרים אלה יכולים להשתנות עקב שינויים אפשריים, בעיקר בשיעורי ריבית וסטיות תקן בשווקים השונים, וכן כאשר קיים מידע מוגבל לגבי משתני שוק מסוימים, כגון לגבי משתנים בעסקות ארוכות מועד של החלפת ריבית או מטבע.

לגבי מכשירים פיננסיים, ששוויים ההוגן נקבע על-פי מחירי בורסה, יתכן כי מכירת אותם ניירות בהיקפים גדולים תביא לירידה במחיר השוק. כמו-כן, כשמדובר במכשירים פיננסיים, שמחירם נקבע לפי ציטוט מברוקר או צד נגדי לעסקה בהיעדר שוק מוסדר ועקב סחירות נמוכה בנייר הערך, יתכן כי שווי המימוש שלהם יהיה שונה מזה שנקבע מלכתחילה.

התחייבויות לזכויות עובדים

חלק מההפרשות בגין התחייבויות הבנק בקשר עם יחסי עובד-מעביד מבוססות, בין היתר, על חישוב אקטוארי. מדובר בהתחייבות למענק יובל לו זכאי כל עובד בתום 25 שנות עבודה בבנק, התחייבות לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, הטבות לעובדים לאחר פרישה, התחייבויות פנסוניות לתשלומים לעובדים שפרשו לפני גיל הפרישה החוקי והתחייבות בגין פיצויי פיטורין לעובדים בחוזים אישיים.

סכום ההתחייבויות, המחושבות על בסיס אומדנים אקטואריים, ליום 31 בדצמבר 2010 הגיע לסך של כ-1,477 מיליון ש"ח. ההתחייבויות מהונות בשיעור היוון של 4% לשנה, שנקבע על-ידי המפקח על הבנקים, בניכוי שיעור עליית השכר הריאלי.

חישובים אקטואריים מתבססים ברובם על הנחות ואומדנים, המתבססים על ניסיון עבר וסטטיסטיקות שונות כגון לוחות תמותה, שיעורי עזיבת עובדים ושיעור שינוי ריאלי בשכר על פני זמן וכדומה. כמו-כן, שינוי במאפיינים האקטואריים השונים יביא לתוצאות שונות מאלה שמתקבלות כיום. כך לדוגמא, גידול של 1% בשיעור ההיוון יגרום להקטנת ההתחייבויות בסך של כ-115 מיליון ש"ח וקטיון של 1% בשיעור ההיוון יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-139 מיליון ש"ח. כמו-כן, גידול של 0.5% באומדן לשיעור עליית השכר השנתי יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-18 מיליון ש"ח. גידול של 0.5% באומדן השנתי לשיעור העזיבה יגרום להקטנת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-42 מיליון ש"ח וקטיון של 0.5% באומדן השנתי לשיעור העזיבה יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בכ-23 מיליון ש"ח. הערכת האקטואר בגין ההתחייבות לזכויות עובדים, מפורסמת באתר המגנ"א של הרשות לניירות-ערך שכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

מיסים נדחים

מיסים נדחים נרשמים בגין הפרשים זמניים בין ערכם של נכסים והתחייבויות במאזן לבין ערכם לצורכי מס. מיסים נדחים לקבל בגין הפרשי עיתוי נרשמים רק במידה שקרוב לוודאי שיווצר לגביהם חסכון במס במועד ההיפוך ואילו מיסים נדחים לקבל בגין הפסדים מועברים לצורכי מס נרשמים אך ורק במידה שמימוש נכס המס בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק. לפיכך, בעת רישום מיסים נדחים לקבל נדרש הבנק לבצע הערכות ואומדנים לגבי אפשרויות מימושם בעתיד. ליום 31 בדצמבר 2010, סכום הפרשים הזמניים בגינם נרשמו מיסים נדחים לקבל הגיע ל-3,395 מיליון ש"ח, סכום הפסדים המועברים בגינם לא נרשמו מיסים נדחים לקבל עמד על 405 מיליון ש"ח וסכום הפסדים המועברים בגינם נרשמו מיסים נדחים לקבל עמד על 225 מיליון ש"ח.

התחייבויות תלויות

קבוצת הבנק הינה צד להליכים משפטיים שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וצדדים שלישיים שונים שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה.

הנהלת הבנק כללה בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות, וזאת בהתבסס על חוות דעת משפטיות. ברוב ההליכים המשפטיים מתקבלות חוות דעת מיועצים משפטיים חיצוניים לקבוצת הבנק, שנבדקות על-ידי היועצים המשפטיים המועסקים בבנק. הערכות אלה של יועצים משפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים בארץ ובעולם.

יש, עם זאת, להביא בחשבון, כי בתחום המשפטי אין אפשרות לקיים הערכה "וודאית" או "קרובה לוודאית", וזאת לא רק בשלבים הראשונים של חיי התובענה, אלא עד וסמוך לקבלת פסק-הדין; ולפיכך, תוצאות ההליך עלולות להיות שונות מההערכה שנקבעה לגבי. כך במיוחד כאשר מדובר בתובענות ייצוגיות, וזאת גם נוכח העדר ניסיון משפטי נצבר באשר לאופן התממשותן של תובענות כאלה בישראל. הבנק ויועציו המשפטיים עומדים, אפוא, בפני קשיים גדולים עוד יותר מהרגיל בהערכת תוצאות הדין המשפטי בתובענות ייצוגיות, וביתר שאת בשלב שבו בית המשפט טרם החליט, אם לקבל את הבקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית, או לדחותה.

הפרשות לירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים

הנהלת הבנק בוחנת מעת לעת, אם התקיים אירוע שמצריך הפרשה לירידת-ערך הנכסים שבבעלותו שאינם נכסים פיננסיים. המבחן לירידת-ערך ואופן מדידתה הוא השוואת ערך הנכס בספרים לשווי בר השבה שלו. שווי בר השבה הינו הגבוה מבין מחיר המכירה של הנכס לבין שווי השימוש שלו (שהינו הערך הנוכחי לאומדן תזרימי המזומנים העתידיים, הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס וממימושו בתום החיים השימושיים שלו). הנהלת הבנק הקצתה את הנכסים הקבועים בין היחידות מניבות המזומנים הפועלות בבנק, על מנת לקבוע את הסכום בר השבה של כל יחידה מניבת מזומנים. בתהליך זה מתבססת הנהלה על אומדנים ועל הערכות לגבי תזרימי המזומנים שינבעו מכל יחידה מניבת מזומנים, על-פי מודלים פנימיים שפותחו בבנק, המשמשים למדידת רווחיות יחידות בנקאיות וכן לגבי שיעור הניכיון בו יש להוון את התזרימים האמורים.

ירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך המוחזקים לפידיון

מדי תקופת דיווח הנהלת הבנק בוחנת האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות-ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפידיון הינה בעלת אופי אחר מזמני (Other Than Temporary).

הבחינה, כאמור, כוללת מספר שלבים ועקרונות, בהתאם למדיניות שנקבעה בבנק, והעיקריים שבהם הינם:

(1) הרכבת רשימת מעקב - מבוצעת בדיקה כמותית ואיכותית לצורך זיהוי והערכה של ניירות-ערך שחלה ירידה בערכם ואפשרי כי מדובר בירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני.

(2) בחינה פרטנית - בגין כל ניירות הערך ברשימת המעקב מבוצעת בחינה פרטנית. הבחינה מבוססת בין היתר על השיקולים הבאים:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את חזרת שווי נייר הערך לעלותו.
 - היקף שווי הביטחונות המגבים את הנייר וכריות הביטחון.
 - דירוג ניירות הערך על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות לרבות התפתחויות בדירוג לאחר תאריך המאזן.
 - שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך.
 - משך תקופה בה שווי הוגן של נייר-ערך נמוך מעלותו.
 - מצבו הפיננסי של המנפיק ושינויים בסביבתו העסקית, לרבות בחינה האם ירידת הערך משקפת נסיבות ייחודיות למנפיק או משקפת תנאי שוק כלליים.
 - אירועים לאחר תאריך המאזן.
 - (3) תיעוד תוצאות הבחינה כנדרש בהתאם לכללים שנקבעו בבנק.
- הבנק קבע מספר עקרונות בבחינה האם ירידת-ערך היא בעלת אופי אחר מזמני ומה סכומה, כדלהלן:
- ניירות-ערך אשר לתאריך המאזן אין בכוונת הבנק להחזיקם או שנמכרו לאחר תאריך המאזן, מהווים ניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני.
 - ניירות-ערך אשר חלה לגביהן ירידת-ערך בשיעור של 40% ומעלה מעלות נייר הערך לתאריך המאזן או לאחריו, מהווים ניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני, אלא אם ניתן להוכיח כי התקיימו נסיבות מיוחדות.
 - מכשירי חוב שחלה לגביהם ירידת דירוג משמעותית, סווגו כבעייתיים על-ידי הבנק, או חל כשל תשלום לאחר רכישתם, יחשבו כניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- כאשר חלה ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני בנייר-ערך, תופחת עלותו לשווי ההוגן ליום המאזן, ותשמש כבסיס עלות חדש. סכום ההפחתה ייקף לדוח רווח והפסד.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הועדה שמתפקידה לבחון את טיטוט הדוחות הכספיים המוצגת בפניה ולהמליץ לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתקציב ולתכניות העבודה של הבנק.

יצוין, כי עד לשנת 2011 נבחנו הדוחות הכספיים של הבנק על-ידי ועדת המאזן של הדירקטוריון והיא זו שהמליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות ואילו ועדת הביקורת דנה רק בחובות המסופקים של הבנק, כפי שדווחו בטיטוט הדוחות הכספיים.

ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון, כי החל משנת 2011 תדון ועדת הביקורת בדוחות הכספיים ותהיה מוסמכת להמליץ בפני הדירקטוריון על אישורם, במקום ועדת המאזן (שחדלה להתקיים). החלטה זו נתקבלה בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התשי"ע-2010 ובהתאמה גם להוראת ניהול בנקאי תקן 301 בנושא "הדירקטוריון", בנוסחה החדש. שמות חברי הועדות ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית".

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, הוזמנו רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון ("רואי החשבון המבקרים") והם נכחו בכל הישיבות האלה. כן השתתף המבקר הפנימי של הבנק, בדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בדיונים באישור הדוחות הכספיים.

ועדת הביקורת בחנה באמצעות הצגה מפורטת על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO), וחבר ההנהלה החשבונאי הראשי של הבנק, את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישמשו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שישומה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה.

כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, גם בהפרשות לירידת-ערך של ניירות-ערך ובחובות המסופקים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ובחנה את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך. הועדה המליצה למליאת הדירקטוריון לאשר ביצוע הפרשות בגין חובות מסופקים בארץ ובסניפי חו"ל ובגין ירידות-ערך שאינן בעלות אופי זמני בשוויים של ניירות-ערך. במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, קיבלה ועדת הביקורת גם דיווחים לגבי לווים בעייתיים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ושל ניירות-ערך שבבעלות הבנק. כן דנה ועדת הביקורת ובחנה את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

כאמור, במהלך השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 דנה ועדת הביקורת גם במצב החובות הבעייתיים של הבנק ובהפרשות לחובות מסופקים הנדרשות בגינם. כמו-כן, דנה בירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני של ניירות-ערך שבבעלות הבנק.

כמו-כן, קיבלה ועדת הביקורת דיווח וקיימה דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן קיבלה דיווח על כל תרמית בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אם וככל שהיו, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי. לישיבת ועדת הביקורת שדנה בגילוי הנדרש בדוחות הכספיים, כאמור לעיל, מוזמנים ונוכחים רואי החשבון המבקרים, נושאי משרה בבנק והמבקר הפנימי.

ועדת מאזן וועדת הביקורת קיימו במהלך השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 מספר ישיבות בנושאים אלה, ככל שנדרש, והציגו את המלצותיהן בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של קבוצת הבנק בשנת 2010 הסתכם ב-2,228 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,316 מיליון ש"ח בשנת 2009. תשואת הרווח הנקי להון העצמי בשנת 2010 הסתכמה בכ-10.3% בהשוואה לשיעור של כ-6.7% בשנת 2009.

להלן תמצית דוח רווח והפסד לשנים 2010 ו-2009:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
15.7%	6,718	7,775	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(48.9%)	2,017	1,030	הפרשה לחובות מסופקים
43.5%	4,701	6,745	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
-	*5,107	5,109	סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
10.8%	*7,503	8,310	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
53.8%	2,305	3,544	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
35.8%	996	1,353	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
	(15)	3	החלק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים
	(6)	18	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים, של חברות מאוחדות
71.7%	1,288	2,212	רווח נקי מפעולות רגילות
(42.9%)	28	16	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
69.3%	1,316	2,228	רווח נקי
	6.6%	10.2%	תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות להון העצמי
	6.7%	10.3%	תשואת הרווח הנקי להון העצמי

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לשנת 2010 הסתכם ב-7,775 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,718 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של כ-15.7%.

העלייה ברווח המדווח בהשוואה לשנה קודמת נובעת בעיקר מגידול ברווח מפעילות שוטפת שנבע מעלייה ברווחים הפיננסיים. בנוסף, חלה עלייה בהכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים ובהכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר. כמו-כן, חלה ירידה בהפסד שנרשם מהתאמה לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. בשנת 2009 נרשמו הכנסות גבוהות בגין נגזרי אשראי שקוזזו מהפסדים בגין השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפני הפרשה לחובות מסופקים לשנת 2010:

שינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2009	2010
במיליוני ש"ח		
9.2%	6,861	7,492
	(101)	32
(89.8%)	295	30
90.4%	188	358
(24.8%)	(846)	(636)
33.3%	321	428
	-	71
15.7%	6,718	7,775

להלן ההתפתחות הרבעונית של הרווח המימוני:

2009				2010			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
במיליוני ש"ח							
1,698	1,686	1,716	1,761	1,827	1,876	1,899	1,890
(110)	(77)	(1)	87	9	1	22	-
8	235	22	30	22	-	4	4
132	38	4	14	93	126	70	69
(855)	16	(31)	24	(280)	(295)	(92)	31
99	57	69	96	81	129	102	116
-	-	-	-	-	-	48	23
972	1,955	1,779	2,012	1,752	1,837	2,053	2,133

- 1) הרווח מפעילות מימון בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- 2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק והמשמשים ברובם כגידור כלכלי, על בסיס שווי הון לעומת מדידת התוצאות בפעילות הפיננסית המאזנית על בסיס צבירה. התנודתיות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגור הצמוד למדד.
- 3) השפעת חיסוי חשיפות מטבע-חוץ בגין חברות בנות בחו"ל כוללת השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער על מקורות המימון. הקיזוז לסכום השפעה זה מגיע בסעיף המס. לפרטים נוספים, ראה פרק "ניהול הסיכונים". כמו-כן, נכללה בסעיף זה השפעת חשיפות מטבע-חוץ בגין חברות בנות בחו"ל המקוזזות כנגד חלקם בהכנסות של בעלי מניות חיצוניים בחברות בנות בחו"ל.

פער הריבית הכולל (קרי מאזני וחוץ-מאזני) בשנת 2010 עמד על 1.10% בהשוואה לפער ריבית כולל של 0.90% בשנת 2009. פער הריבית (כולל נגזרים) במיגור הלא-צמוד עמד בשנת 2010 על 1.72% בהשוואה ל-1.57% בשנת 2009. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר בשל עלייה במרווחים הפיננסיים ועליית הריבית במשק. העלייה בפער הריבית הכולל בשנת 2010 נבעה בעיקר מעלייה בפער הריבית במיגור הצמוד למדד (כולל נגזרים), אשר עמד בשנת 2010 על שיעור חיובי של 0.02% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.49% בשנת 2009. עלייה זו נבעה בעיקר מקיטון בהפסדים שנגרמו במיגור זה כתוצאה מהתאמות לשווי הון של מכשירים נגזרים, זאת כתוצאה מכך שבשנת 2010 חלה ירידה מתונה יותר בריבית הצמודה למדד בהשוואה לשנת 2009. פער הריבית הכולל במיגור מטבע-חוץ עמד על 0.62% בהשוואה ל-0.73% בשנת 2009.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפני הפרשה לחובות מסופקים לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

המיגזר	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		השינוי %
	2010	*2009	
	במיליוני ש"ח		
מיגזר משקי הבית	2,019	1,737	16.2%
מיגזר הבנקאות הפרטית	997	932	7.0%
מיגזר עסקים קטנים	1,018	868	17.3%
המיגזר המסחרי	689	646	6.7%
המיגזר העסקי	2,668	2,500	6.7%
מיגזר ניהול פיננסי	384	35	
סך-הכל	7,775	6,718	15.7%

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה בפרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיך לקוחות.

הגידול ברווח המימוני לפני הפרשה לחובות מסופקים בחטיבה הקמעונאית בישראל נובע בעיקר מעלייה בפערי הריבית הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות ועלויות הריבית במשק. העלייה ברווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של המיגזר העסקי נובעת בעיקר מעלייה במרווחים הפיננסיים, וכן מגידול בגביית חובות שלא נרשמו בגינם הכנסות מימון בעבר. העלייה ברווח המימוני לפני הפרשה לחובות מסופקים במיגזר ניהול פיננסי נובעת מירידה בהפסדים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים וכן מעלייה ברווחים מאגרות-חוב.

הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2010 ב-1,107 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,961 מיליון ש"ח בשנת 2009. עיקר הקיטון נבע מחד, מקיטון בהפרשות ספציפיות שהושפע בעיקר מהשיפור במצב הכלכלי במשק הישראלי לעומת שנת 2009, אשר הביא לשיפור בכושר החזר ועלייה בשווי הביטחונות של לקוחות רבים, ומאידך מגידול בביטולי הפרשות ומגביית חובות שנמחקו בשנים הקודמות. בשנת 2010 עיקר ההפרשה נבעה מענפי הבנייה והנדל"ן, תעשייה ומאשראי לאנשים פרטיים.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, המבוצעת בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיקי חבויות הלקוחות, קטנה ב-77 מיליון ש"ח בשנת 2010, בהשוואה לגידול בשנת 2009 בסך של 56 מיליון ש"ח. הקיטון נבע בעיקר מירידה ביתרות של אשראי ללווים שטרם מסרו דוחות כספיים מעודכנים ומירידה באשראי שאורגן מחדש (כולל מיעד לארגון). יתרת ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-358 מיליון ש"ח. יתרת ההפרשה הכללית, הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב-674 מיליון ש"ח. סך ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים הסתכמה בסך של 1,032 מיליון ש"ח. מאחר והיתרה המצטברת של ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים אינה מוכרת כהוצאה לצרכי מס, הרי שבהתחשב בשיעורי המס על ההכנסה, יתרת ההפרשה הכללית והנוספת הינה שוות ערך להפרשה ספציפית בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח.

בנוגע למרכיבי ההפרשה הספציפית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים. לנוכח היישום הצפוי של הוראת בנק ישראל בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, כלל הבנק נתוני פרופורמה ביחס ליישום ההוראה בשנת 2011. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1א בדוחות הכספיים.

להלן פרטים על ההפרשה השנתית לחובות מסופקים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
השינוי	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
(24.9%)	2,430	1,825	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
53.1%	(469)	(718)	הקטנת ההפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
(43.5%)	1,961	1,107	שינוי בהפרשה ספציפית
	56	(77)	שינוי בהפרשה הנוספת
(48.9%)	2,017	1,030	סך-הכל
שיעור ההפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור:			
	1.12%	0.81%	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
	(0.22%)	(0.32%)	הקטנת הפרשה ספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
	0.90%	0.49%	סך-הכל הפרשה ספציפית

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההפרשות לחובות מסופקים:

לשנת 2009		לשנת 2010						
		במיליוני ש"ח						
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
388	561	747	734	461	421	419	524	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
(118)	(127)	(97)	(127)	(157)	(134)	(159)	(268)	הקטנת ההפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
270	434	650	607	304	287	260	256	שינוי בהפרשה ספציפית
44	104	(21)	(71)	(5)	54	30	(156)	שינוי בהפרשה הנוספת
314	538	629	536	299	341	290	100	סך-הכל
שיעור ההפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:								
0.70%	1.04%	1.39%	1.36%	0.86%	0.77%	0.76%	0.93%	הפרשה ספציפית
(0.21%)	(0.24%)	(0.18%)	(0.24%)	(0.29%)	(0.25%)	(0.29%)	(0.48%)	הקטנת הפרשה ספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
0.49%	0.80%	1.21%	1.12%	0.57%	0.52%	0.47%	0.45%	סך-הכל הפרשה ספציפית

* על בסיס שנתי.

להלן פרטים על ההפרשה לחובות מסופקים ועל שיעור ההפרשה מסך האשראי לציבור כולל ההפרשה הנוספת לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		
	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
(7.5%)	0.63%	334	0.53%	309	מיגזר משקי הבית
(12.1%)	0.16%	33	0.12%	29	מיגזר הבנקאות הפרטית
(42.1%)	1.24%	240	0.65%	139	מיגזר עסקים קטנים
(29.3%)	0.79%	167	0.54%	118	המיגזר המסחרי
(65.0%)	1.24%	1,243	0.45%	435	המיגזר העסקי
(48.9%)	0.93%	2,017	0.46%	1,030	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה בפרק "כללי" - המיגזרים השונים והקטגוריות לשיך לקוחות.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2010 ב-5,109 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,107 מיליון ש"ח בשנת 2009.

להלן פירוט של ההכנסות התפעוליות והאחרות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2009	2010
שינוי	במיליוני ש"ח	
ב-%		
עמלות תפעוליות:		
ניהול חשבון	*933	953
כרטיסי אשראי	*1,337	1,461
פעילות בניירות-ערך	1,167	1,199
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾	*129	174
ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾	72	82
טיפול באשראי	290	391
הפרשי המרה	*263	264
פעילות סחר חוץ	*90	112
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי	54	49
דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות	*57	52
עמלות אחרות	*97	74
סך-הכל עמלות תפעוליות		
	4,489	4,811
רווחים מהשקעות במניות, נטו		
	392	77
הכנסות אחרות		
	226	221
סך-הכל עמלות תפעוליות ואחרות		
	5,107	5,109

* סווג מחדש בעיקר בסעיף הכנסות מכרטיסי אשראי המוצג בניכוי מעמלות ששולמו למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים וכן מעמלות מביטוח שהוצגו בעבר בעמלות הפצת מוצרים פיננסיים.
 (1) בעיקר קרנות נאמנות.
 (2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

להלן פירוט רבעוני של ההכנסות התפעוליות והאחרות:

לשנת 2009				לשנת 2010				
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
במיליוני ש"ח								
עמלות תפעוליות:								
233	224	228	248	234	236	238	245	ניהול חשבונות
307	328	352	350	342	352	383	384	כרטיסי אשראי
278	299	290	300	314	295	275	315	פעילות בניירות-ערך
28	31	32	38	41	43	44	46	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
18	21	13	20	20	21	20	21	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
63	64	60	103	75	154	62	100	טיפול באשראי
60	65	65	73	60	74	65	65	הפרשי המרה
26	25	15	24	30	28	26	28	פעילות סחר חוץ
14	14	13	13	13	12	12	12	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
14	14	15	14	14	11	13	14	דמי ניהול ועמלות ביטוח חיים וביטוח דירות
29	17	24	27	19	20	21	14	עמלות אחרות
1,070	1,102	1,107	1,210	1,162	1,246	1,159	1,244	סך-הכל עמלות תפעוליות
4	47	160	181	15	16	6	40	רווחים מהשקעות במניות, נטו
57	47	53	69	40	72	52	57	הכנסות אחרות
1,131	1,196	1,320	1,460	1,217	1,334	1,217	1,341	סך-הכל עמלות תפעוליות ואחרות

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בשנת 2010 ב-4,811 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,489 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 7.2%, אשר נבע בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מכרטיסי אשראי, בהכנסות מטיפול באשראי כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות ובהכנסות מעמלות הפצת מוצרים פיננסיים.

הרווח מהשקעות במניות הסתכם בשנת 2010 בסך של 77 מיליון ש"ח בהשוואה ל-392 מיליון ש"ח בשנת 2009. הרווח בשנת 2009 נבע בעיקר ממכירת מניות בזק ומכירת מניות הוט וכן מהכנסות דיבידנדים שחולקו על-ידיהם. ההכנסות האחרות הסתכמו בשנת 2010 ב-221 מיליון ש"ח בהשוואה ל-226 מיליון ש"ח בשנת 2009.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2010 ב-8,310 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,503 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של כ-10.8% שנבע בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות השכר כתוצאה משיפור ברווחיות כמפורט להלן.

שינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2009	2010
ב- %	במיליוני ש"ח	
הוצאות שכר:		
8.2%	3,767	4,076
	90	376
(3.4%)	205	198
סך-הכל שכר		
14.5%	4,062	4,650
אחזקה ופחת בניינים וציוד		
6.0%	1,432	1,518
הוצאות אחרות		
6.6%	*2,009	2,142
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות		
10.8%	*7,503	8,310

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

להלן פירוט רבעוני של הוצאות התפעוליות והאחרות:

לשנת 2009		לשנת 2010					
		במיליוני ש"ח					
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
הוצאות שכר:							
1,098	961	691	1,017	1,028	979	983	1,086
11	11	35	33	48	82	70	176
13	38	61	93	27	(13)	119	65
סך-הכל שכר							
1,122	1,010	787	1,143	1,103	1,048	1,172	1,327
אחזקה ופחת בניינים וציוד							
341	345	374	372	369	365	383	401
הוצאות אחרות							
446	500	483	580	456	571	509	606
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות							
1,909	1,855	1,644	2,095	1,928	1,984	2,064	2,334

הוצאות השכר הסתכמו בשנת 2010 ב-4,650 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,062 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 14.5% שנבע בעיקר כתוצאה מגידול במענק השנתי בעקבות השיפור ברווחי הבנק, מתשלום מענק חד-פעמי לעובדי הבנק בגובה רבע משכורת, מגידול בהוצאות לפרישת עובדים, וכן כתוצאה מכך שבשנת 2009 קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בשנת 2010 ב-1,518 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,432 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 6.0%. הגידול נבע בעיקר מעלייה בתשלום מיסים עירוניים וגידול בהפחתת תוכנות מחשב.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2010 ב-2,142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,009 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 6.6%. הגידול נבע בעיקר מרישום הפרשה לירידת-ערך מוניטין בבנק פוזיטיף ובחברת הבת שלו בקזחסטן בסך 108 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 57 מיליון ש"ח בשנת 2009, מהפרשה חד-פעמית בחברות כרטיסי האשראי לתוכנית הכוכבים ומעמלות תפעוליות, בעיקר בתחום כרטיסי האשראי כתוצאה מגידול בהיקף הפעילות. קיטון בהוצאות לתביעות ובשירותים המקצועיים קיזזו גידול זה.

הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בשנת 2010 בסך של 1,353 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 996 מיליון ש"ח. שיעור המס האפקטיבי בשנת 2010 הגיע ל-38.2% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.3%. הפער נבע מרישום הוצאות שאינן נכללות בבסיס המס (הפרשה לירידת-ערך מוניטין והוצאות לא מוכרות אחרות). לפרטים נוספים, ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים הסתכם בשנת 2010 ב-2,191 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,309 מיליון ש"ח בשנת 2009.

החלק בתוצאות מפעולות רגילות של חברות כלולות, נטו לאחר מיסים הסתכם בשנת 2010 ברווח בסך של 3 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 15 מיליון ש"ח בשנת 2009.

חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכם בשנת 2010 בחלק המיעוט בהפסד בסך של 18 מיליון ש"ח, בהשוואה לחלקם ברווח בסך של 6 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם בשנת 2010 בסך של 2,212 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,288 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הרווח נטו מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים הסתכם בשנת 2010 ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-28 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם בשנת 2010 בסך של 2,228 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,316 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בשנת 2010 ב-1.68 ש"ח, בהשוואה ל-1.00 ש"ח בשנת 2009.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-320.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-309.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
3.7%	309,555	320,876	סך-כל הנכסים
4.4%	215,788	225,288	אשראי לציבור
(5.2%)	53,115	50,331	מזומנים ופקדונות בבנקים
12.7%	28,055	31,604	ניירות-ערך
0.9%	231,993	233,965	פקדונות הציבור
19.5%	23,112	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12.1%	20,598	23,089	הון עצמי

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
			1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים לחעט נגזרים:
(12.2%)	1,613	1,417	אשראי תעודות
2.0%	32,534	33,181	ערביות והתחייבויות אחרות
(3.9%)	30,899	29,688	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו***
10.5%	*33,095	36,561	מסגרות חחיד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
13.9%	36,787	41,907	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
			2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):
10.5%	197,030	217,627	חוזי ריבית
21.6%	**207,082	251,842	חוזי מטבע
(7.9%)	**25,315	23,324	חוזים בגין מניות
(41.9%)	7,303	4,246	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
13.8%	**436,730	497,039	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

* הוצג מחדש. יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללת סך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.

** יתרות בגין מכשיר פיננסי מסווג מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייבים/זכאים אחרים.

*** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח (31.12.09: 15,544 מיליוני ש"ח).

ג. להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול, תפעול ו/או משמורת:

שינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
13.2%	596,662	675,346	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
12.4%	39,430	44,311	בקרנות נאמנות ⁽³⁾
9.9%	78,250	85,962	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול ⁽³⁾
12.8%	714,342	805,619	סך-הכל

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.

(2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

(3) לקבוצת הבנק בישראל אין זכויות לניהול קופות-גמל וקרנות נאמנות.

ד. להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ובמוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ ("יתרות נועצות"):

שינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
88.1%	4,266	8,026	יתרות נועצות עם הסכם הפצה

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיונים ובקרנות השתלמות (הנחשבות גם כמוצר פיננסי), בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ פיננסי בקרנות השתלמות על-ידי יועצי הבנק שהנם בעלי רישיון ייעוץ פנסיוני ו/או רישיון ייעוץ להשקעות לפי העניין ואשר הבנק זכאי עבורן לעמלות הפצה. יצוין כי היתרות הנועצות הן סך-כל היתרות בגינן ניתן ייעוץ, וייתכן כי לא כל הייעוצים מומשו. הגידול נובע מהרחבת הייעוץ הפנסיוני ומהגידול ביתרות.

אשראי לציבור

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-225.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-215.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-4.4%. הגידול נובע מעלייה באשראי הצרכני ובהלוואות לדירה.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המימור מסך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר	יתרה ליום 31 בדצמבר					
	2009	2010	שינוי	2009		2010
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
54.2%	58.4%	12.4%	14,479	117,048	131,527	מטבע ישראלי לא-צמוד
24.6%	23.5%	(0.2%)	(86)	52,987	52,901	מטבע ישראלי צמוד למדד
21.1%	18.0%	(10.8%)	(4,945)	45,600	40,655	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	34.0%	52	153	205	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	4.4%	9,500	215,788	225,288	סך-הכל

האשראי במיגזר השקלי הלא-צמוד עלה בשנת 2010 ב-14.5 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-12.4% שנבע בעיקר מהמשך סביבת ריבית נמוכה במשק.

האשראי במיגזר השקלי הצמוד למדד ירד בשנת 2010 ב-0.1 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-0.2%.

האשראי במיגזר מטבע-חוץ (כולל הצמוד מטבע-חוץ) ירד בשנת 2010 ב-4.9 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-10.8% המוסבר בחלקו מייסוף השקל אל מול המטבעות המובילים.

אשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות:

השינוי ב-%	השינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
		*2009	2010	
		במיליוני ש"ח		
9.3%	4,912	52,754	57,666	מיגזר משקי הבית
19.2%	3,855	20,077	23,932	מיגזר הבנקאות הפרטית
12.3%	2,341	19,043	21,384	מיגזר עסקים קטנים
3.3%	681	20,894	21,575	המיגזר המסחרי
(2.4%)	(2,413)	99,173	96,760	המיגזר העסקי
3.2%	124	3,847	3,971	אחרים והתאמות
4.4%	9,500	215,788	225,288	סך-הכל
מזה - אשראי קמעונאי בישראל כלא הלוואות לדיוור:				
11.0%	2,510	22,791	25,301	מיגזר משקי הבית
11.8%	1,076	9,090	10,166	מיגזר הבנקאות הפרטית
7.9%	1,360	17,232	18,592	מיגזר העסקים הקטנים
10.1%	4,946	49,113	54,059	סך-הכל
הלוואות לדיוור בישראל:				
8.6%	2,507	29,257	31,764	מיגזר משקי הבית
55.6%	2,992	5,381	8,373	מיגזר הבנקאות הפרטית
54.2%	981	1,811	2,792	מיגזר העסקים הקטנים
17.8%	6,480	36,449	42,929	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות".

להלן נתונים בדבר יתרת ההלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל בכל אחת מהשנים 2009-2010:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
36,449	*42,929	הלוואות מכספי הבנק
6,698	5,768	הלוואות מכספי האוצר
663	564	מענקים מכספי האוצר
43,810	49,261	סך-הכל
ביצוע		
הלוואות מכספי האוצר:		
90	43	הלוואות
9	10	מענקים
99	53	סך-הכל מכספי האוצר
7,601	11,860	סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
7,700	11,913	סך-הכל הלוואות חדשות
2,717	1,992	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
10,417	13,905	סך-הכל הלוואות שניתנו

* לא כולל יתרה בגין קבוצות רכישה בסך 99 מיליון ש"ח.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי. לפרטים נוספים, ראה תוספת 5 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-379.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-365.2 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-3.9%, עיקר העלייה הינה בענף אנשים פרטיים - הלוואות לדיר (עלייה בסיכון האשראי הכולל בסך של כ-6.9 מיליארד ש"ח), אנשים פרטיים - אחר (עלייה בסיכון האשראי הכולל בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח) ובענף בינוי ונדל"ן (עלייה בסיכון האשראי הכולל בסך של כ-4.8 מיליארד ש"ח).

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

	31 בדצמבר 2009		31 בדצמבר 2010		
	שיעור השנוי	סיכון אשראי כולל לציבור**** מסך-הכל	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור**** במיליוני ש"ח	
ענף המשק:					
חקלאות	1.7%	2,542	0.7%	2,584	
תעשייה	5.7%	43,486	12.1%	45,949	
בינוי ונדל"ן***	6.7%	**70,561	19.9%	75,311	
חשמל ומים	(5.5%)	6,843	1.7%	6,466	
מסחר	7.5%	23,650	6.7%	25,422	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	(12.5%)	10,168	2.3%	8,895	
תחבורה ואחסנה	6.1%	8,428	2.4%	8,945	
תקשורת ושירותי מחשב	(10.6%)	12,369	2.9%	11,057	
שירותים פיננסיים	(6.5%)	50,953	12.6%	47,633	
שירותים עסקיים אחרים	10.8%	12,294	3.6%	13,617	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	(1.9%)	9,819	2.5%	9,629	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	18.1%	**38,206	11.9%	45,117	
אנשים פרטיים - אחר	3.7%	75,927	20.7%	78,732	
סך-הכל	3.9%	**365,246	100.0%	379,357	

* נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק הוצגו מחדש כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, וההסתמכות על נתונים אלה לצורך קביעת הפרשה הקבוצתית. כחלק מהיערכות זו, ביצע הבנק מהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק.

להלן נתונים בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור כפי שפורסם ליום 31 בדצמבר 2009 ביחס לענפי המשק העיקריים שהוצגו מחדש: בענף שירותים עסקיים אחרים - כ-17.9 מיליארד ש"ח, בענף בינוי ונדל"ן - כ-65.1 מיליארד ש"ח, בענף מסחר - כ-19.3 מיליארד ש"ח, בענף תעשייה - כ-46.5 מיליארד ש"ח.

** נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיר הוצגו מחדש להכללת סך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.

*** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-363 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,690 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לבקוצות רכישה מסיימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.09): סיכון אשראי מאזני בסך של כ-253 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-407 מיליוני ש"ח.

**** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח (31.12.09: 15,544 מיליוני ש"ח).

להלן פרטים על השינויים המהותיים בענפי משק:

בינוי ונדל"ן

ליום 31 בדצמבר 2010 סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם לכ-75.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-70.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-6.7%.

הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי החוץ-מאזני בסך של כ-6.7 מיליארד ש"ח, בעיקר בשל עלייה במסגרות האשראי הבלתי מנוצלות של לווים בישראל, אשר קוזז על-ידי קיטון בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-1.9 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010			
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי כולל	
במיליוני ש"ח			
2,865	1,398	4,263	בנייה למסחר ושירותים
699	123	822	בנייה לתעשייה
8,585	18,920	27,505	בנייה לדיוור
27,461	5,823	33,284	נכסים מניבים
5,908	3,529	9,437	אחר
45,518	29,793	75,311	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009*			
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי כולל	
במיליוני ש"ח			
3,005	1,010	4,015	בנייה למסחר ושירותים
723	171	894	בנייה לתעשייה
8,812	13,134	21,946	בנייה לדיוור
28,314	4,915	33,229	נכסים מניבים
6,580	3,897	10,477	אחר
47,434	23,127	70,561	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

* הוצג מחדש. בשנים קודמות פילוח סיכון האשראי בענף זה דווח על-פי נתוני הבנק בלבד. בשנת 2010 הוחל לדווח על נתוני המאוחד. בנוסף, כחלק ממהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק כמפורט לעיל, הוצג מחדש גם פילוח סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן.

תעשייה

בסוף שנת 2010 הסתכם סיכון האשראי הכולל בענף לכ-45.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-43.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-5.7%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסך של כ-4.0 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל אשר קוזז על-ידי קיטון בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח, בעיקר בגין פעילות לווים בחו"ל.

מסחר

בשנת 2010 נרשמה עלייה בהיקף סיכון האשראי הכולל בענף שעמד על כ-25.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-7.5%. העלייה נבעה מעלייה בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-1.0 מיליארד ש"ח בגין פעילות לווים בישראל, וכן מעלייה בסיכון האשראי החוץ-מאזני בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח בגין פעילות לווים בישראל.

שירותים פיננסיים

בענף שירותים פיננסיים נרשמה ירידה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעמד על כ-47.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-51.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, ירידה בשיעור של כ-6.5%. הירידה בסיכון האשראי הכולל נבעה ברובה מירידה בסיכון האשראי החוץ-מאזני בסך של כ-3.7 מיליארד ש"ח, בעיקר בגין פעילות לווים בישראל, אשר קוזזה על-ידי גידול בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי המאזני.

שירותים עסקיים

בענף שירותים עסקיים נרשמה עלייה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעמד על כ-13.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-10.8%. העלייה נבעה בעיקר מעלייה בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בישראל.

תקשורת ושירותי מחשב

בענף תקשורת ושירותי מחשב נרשם קיטון בהיקף סיכון האשראי הכולל שעמד על כ-11.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, ירידה בשיעור של כ-10.6%. הירידה נבעה מקיטון בסיכון האשראי החוץ-מאזני.

אנשים פרטיים – הלואות לדיר

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם בסוף שנת 2010 בכ-45.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-18.1%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-5.7 מיליארד ש"ח, בעיקר בשל פעילות לווים בישראל, ומגידול בסיכון האשראי החוץ-מאזני בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח שנבע מגידול במסגרות לא מנוצלות. הגידול בסיכון האשראי הכולל בענף נבע מגידול בהיקף המשכנתאות שניתנו.

אנשים פרטיים – אחר

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם בסוף שנת 2010 בכ-78.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-75.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-3.7%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי המאזני של כ-4.0 מיליארד ש"ח, בעיקר בשל פעילות לווים בישראל, אשר קוזז על-ידי קיטון של כ-1.1 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי החוץ-מאזני.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 31 בדצמבר 2010:

סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	מספר לווים	ענף המשק
10,408	9,259	1,149	5	תעשייה
1,603	708	895	1	בינוי ונדל"ן
1,664	770	894	1	חשמל ומים
1,271	176	1,095	1	תחבורה ואחסנה
3,598	1,246	2,352	2	תקשורת ושירותי מחשב
10,288	5,083	5,205	6	שירותים פיננסיים
28,832	17,242	11,590	16	סך-הכל

להלן התפתחות החבויות הבעייתיות⁽¹⁾ לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009	יתרה ליום 31 במרץ 2010	יתרה ליום 30 ביוני 2010	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח					
חובות בעייתיים:					
3,976	4,052	3,730	3,719	3,632	שאינם נושאי הכנסה
767	429	541	1,600	1,493	שאורגנו מחדש ^{(ב)(2)}
2,419	2,018	1,977	916	1,028	מיועדים לארגון מחדש ^{(ב)(3)}
765	621	646	745	499	בפיגור זמני
*5,924	5,800	6,664	6,229	5,418	בהשגחה מיוחדת ^{(א)(ב)}
*13,851	12,920	13,558	13,209	12,070	סך-הכל אשראי מאזני כלוים בעייתיים ⁽¹⁾
2,591	2,345	3,041	2,711	2,653	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין כלוים בעייתיים ⁽¹⁾⁽⁵⁾
144	144	111	140	102	אגרות-חוב של כלוים בעייתיים
9	9	8	71	70	נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של כלוים בעייתיים
41	40	37	14	-	פקדונות בבנקים זרים
*16,636	15,458	16,755	16,145	14,895	סך-הכל חבויות בעייתיות ⁽¹⁾
123	130	135	138	147	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
*453	423	426	431	407	(א) מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
4,206	3,764	3,707	3,386	3,857	(ב) מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית ⁽⁴⁾

* הוצג מחדש.

- (1) לא כולל חבויות המכוסות על-ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת כלוים.
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת, וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי כלוים, אשר לגביו קיימת החלטה על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת כלוים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

תיק החובות הבעייתיים, בקטגוריות השונות, ליום 31 בדצמבר 2010, כולל חבויות של כ-56 אלף לקוחות. מבין החבויות האמורות אין חבויות שעולות על סך של 500 מיליון ש"ח פרט לשלושה לקוחות: אחד בענף הנדל"ן ושניים בענף שירותים פיננסיים. עיקר סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים ליום 31 בדצמבר 2010 הוא בענף בינוי ונדל"ן וענפי התעשייה השונים, בדומה ליום 31 בדצמבר 2009.

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על יתרות סיכון האשראי הבעייתיים ליום 31 בדצמבר 2010

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים, בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, הבנק נדרש, החל מיום 1 בינואר 2011, ליישם תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור (ראה פירוט נוסף בביאור 1 לדוחות הכספיים). העקרונות המנחים שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סיווג ומדידה של חובות בעייתיים, המפורטות בביאור 1(ז) בדוחות הכספיים.

בהוראה נקבעו הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בהוראה, כי יש לסמן כחוב פגום כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, לרבות כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית הנמצא בפיגור מעל 90 ימים וכן כל ארגון מחדש של חוב בעייתי, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגיננו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור.

הבנק לא יצבור הכנסות ריבית בגין חוב אשר סווג כפגום, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש, ובכל מקרה לא תוכרנה הכנסות מימון על יתרת חוב שנמחקה חשבונאית. כמו-כן, במועד סיווג החוב כפגום, הבנק יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. חובות, כאמור, מוגדרים על-ידי הבנק כחובות שאינם צוברים הכנסות ריבית. החוב ימשך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. עם זאת, חוב פגום אשר פורמאליט עבר ארגון מחדש, ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

בין היתר, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים נוספים של סיכון אשראי בעייתי, כדלהלן:

סיכון אשראי נחות - כולל סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני שאינו מוגן באופן מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי שסווג כאמור נדרש שתהינה חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב, שכן קיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים, אם הליקויים לא יתוקנו. סיכון אשראי חץ-מאזני יסווג כנחות אם קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית לכך שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החץ-מאזני תתממש, ובנוסף - החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג של חובות נחותים.

סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - כולל סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני בעל חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם לא יטופלו, התוצאה של חולשות פוטנציאליות אלו עלולה להיות הדרדרות בסיכויים לפירעון של האשראי או במעמד של התאגיד הבנקאי כנושה בתאריך עתידי מסוים. סיכון אשראי חץ-מאזני יסווג בהשגחה מיוחדת אם קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית לכך, שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החץ-מאזני תתממש, ובנוסף - החובות שיתכן שירכשו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג של חובות בהשגחה מיוחדת.

ההוראה תישם בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2011 ואילך. ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, הבנק, בין היתר:

- ימחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;
 - יסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר, כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא יסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
 - יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתחייבים;
 - יתאים את יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מאזני ובגין מכשירי אשראי חץ-מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
 - יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מיסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.
- ההתאמות הנובעות מהפעולות לעיל, למועד היישום לראשונה, מסתכמות ב-964 מיליוני ש"ח (נטו מס), והן תיכללנה ישירות בהון העצמי כהקטנה של סעיף העודפים. ההשפעה של הני"ל על יחס הלימות ההון מוערכת בקיטון של כ-0.35%.
- בקביעת ההשפעה הצפויה על נתונים שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 עקב אימוץ ההוראות החדשות, נעשה שימוש באומדנים ובהנחות המבוססים על הוראות והנחיות שפורסמו על-ידי המפקח על הבנקים (לפירוט עיקרי המדיניות החשבונאית שישומה על-ידי הבנק, ראה ביאור 1א בדוחות הכספיים). האומדנים וההנחות הני"ל הינם בעלי השפעה מהותית על נתוני הפרפורמה המוצגים במסגרת הדוחות הכספיים. הנהלת הבנק מעריכה, כי נתונים אלה משקפים באופן נאות את השפעת יישום ההוראה על הדוחות הכספיים, אולם רואה לנכון לציין, כי עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים לישומה, ייתכן כי ההשפעה הצפויה תהיה שונה מהאמור להלן.
- במועד יישום ההוראה ישתנה אופן הצגת יתרת החבובות הבעייתיות כך, שהנתונים המוצגים להלן אינם ברי השוואה לנתונים שנכללו בדוחות הכספיים עד וכולל שנת 2010.
- עד למועד יישום ההוראה הוצגו נתוני החובות הבעייתיים על-פי סעיף הבעייתיות השונים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים. היתרות הני"ל הוצגו נטו, בניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים (לרבות הפרשה לפי עומק הפיגור) שנרשמה כנגד כל חבות.
- בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 כולל הבנק מידע בנוגע לחובות פגומים ו/או בעייתיים לפי ההוראות החדשות. במסגרת המידע הני"ל מוצגת יתרה רשומה של חבובות בעייתיות לאחר מחיקה חשבונאית של קרן וריבית ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

מידע על חבויות בעייתיות בהתאם להוראות החדשות:

כל היתרות בטבלה זו מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגיילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה שהן היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח	
סך סיכון האשראי הבעייתית⁽¹⁾:	
15,154	סיכון אשראי מסחרי בעייתי לפי ההוראות החדשות
2,560	סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים לפי ההוראות החדשות
17,714	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות

להלן פילוח החבויות הבעייתיות בהתאם להוראה החדשה⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2010		
מאזני	חוץ מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
10,715	1,264	11,979
1,942	123	2,065
2,304	1,366	3,670
14,961	2,753	17,714

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

התאמה בין החבויות הבעייתיות כפי שנכללו בדוחות ליום 31 בדצמבר 2010 לבין סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות:

במיליוני ש"ח	
17,714	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות ⁽¹⁾
(3,432)	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
(310)	הפרשה לפי עומק הפיגור
13,972	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
923	התאמות הנובעות מיישום ההוראות החדשות*
14,895	סך חבויות בעייתיות כפי שדווחו ליום 31 בדצמבר 2010 ⁽²⁾

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(2) מוצג לאחר ניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים (לרבות הפרשה לפי עומק הפיגור).

* ההרכב:

386	הגדלת הפרשה פרטנית בגין היוון תזרימי מזומנים חזויים
293	שינויים ביתרות סיכון אשראי בעייתי, נטו (בעיקר מחיקות חשבונאיות של אשראי בעייתי שאין כנגדו הפרשה פרטנית)
195	הגדלת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
49	גידול בהפרשה לפי עומק הפיגור

להלן יוצג מידע נוסף על יתרת החביונות הבעייתיות לפי ההוראות החדשות:

נכסים שאינם מבצעים

כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-Non Performing Assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

יתרות נכסים שאינם מבצעים ליום 31 בדצמבר 2010:

כל היתרות בטבלה זו מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה שהן היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח	
נכסים שאינם מבצעים:	
	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:
10,418	שנבדק על בסיס פרטני
-	שנבדק על בסיס קבוצתי
26	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
10,444	סך-הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
147	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
10,591	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
271	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית
1,301	חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
	מזה:
870	הלוואות לדיוור בגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
299	הלוואות לדיוור בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור*

* הלוואות לדיוור, אשר ההפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור, שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוף-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סיכון אשראי בעייתי

על-פי הוראות המפקח על הבנקים, תאגידים בנקאיים נדרשים לתת גילוי לסיכון האשראי המסחרי הבעייתי בלבד. סיכון אשראי בעייתי שאינו מסחרי אינו מקבל ביטוי בטבלה המוצגת להלן. יתרת סיכון אשראי זה מסתכמת לתאריך המאזן ב-2,560 מיליוני ש"ח. בהתאם לכך, סיכון האשראי הבעייתי הכולל לתאריך המאזן מסתכם ב-17,714 מיליוני ש"ח. ראו להדגיש, כי במסגרת יתרות אלו נכללות, בין השאר, יתרות בגין נכסים שאינם מבצעים הנכללים בטבלה לעיל.

**31 בדצמבר
2010**

במיליוני ש"ח

סיכון אשראי מסחרי בעייתי⁽¹⁾:	
12,222	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
2,747	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור ⁽²⁾
14,969	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
185	סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
185	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים
15,154	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי

- (1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות-חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נמרים) וסיכון אשראי חוץ-מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מדדי סיכון בהתאם להוראות החדשות:

4.55%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור*
0.57%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
2.26%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
49.72%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית*
3.92%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

מזומנים ופקדונות בבנקים

בסוף שנת 2010 הסתכמו המזומנים והפקדונות בבנקים ב-50.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-53.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קיטון בשיעור של כ-5.2%.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

	יתרה ליום 31 בדצמבר	
	2009	2010
	במיליוני ש"ח	
	ב-%	
מזומנים	2,236	3,230
פקדונות בבנק ישראל	31,358	36,845
פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל	13,095	5,501
פקדונות בבנקים בישראל	649	334
פקדונות בבנקים בחו"ל	5,777	4,421
סך-הכל	53,115	50,331

ניירות-ערך

ניירות הערך הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2010 ב-31.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-28.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-12.7% בעיקר עקב גידול באחזקות אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 3 בדוחות הכספיים. לפרטים בדבר שעבודים, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווגם המאזני:

31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב				
	793	865	-	72
מוחזקות לפידיון				793
זמינות למכירה	26,170	26,170	(53)	341
למסחר	2,356	2,356	*(1)	*5
סך-הכל אגרות-חוב	29,319	29,391	(54)	418
מניות				
	2,221	2,221	(2)	499
זמינות למכירה				1,724
למסחר	64	64	*(9)	*1
סך-הכל מניות	2,285	2,285	(11)	500
סך-כל ניירות הערך	31,604	31,676	(65)	918

* נקפו לדוח רווח והפסד.

31 בדצמבר 2009				
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב				
	793	855	(1)	63
מוחזקות לפידיון				793
זמינות למכירה	22,514	22,514	(114)	450
למסחר	3,228	3,228	*(3)	*10
סך-הכל אגרות-חוב	26,535	26,597	(118)	523
מניות				
	1,476	1,476	(1)	309
זמינות למכירה				1,168
למסחר	44	44	*(11)	*1
סך-הכל מניות	1,520	1,520	(12)	310
סך-כל ניירות הערך	28,055	28,117	(130)	833

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 31 בדצמבר 2010 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:
 בגין אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
16	15	4	3	38	עד 20%
-	-	-	-	-	מעל 20%
-	-	-	-	-	מעל 30%
16	15	4	3	38	סך-הכל

בגין ניירות-ערך מגובי נכסים:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	15	15	עד 20%
-	-	-	-	-	מעל 20%
-	-	-	-	-	מעל 30%
-	-	-	15	15	סך-הכל

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
2	-	-	-	2	עד 20%
-	-	-	-	-	מעל 20%
-	-	-	-	-	מעל 30%
2	-	-	-	2	סך-הכל

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל הערך במאזן	הערך במאזן	
אגרות-חוב ממשלתיות:		
	21,248	ממשלת ישראל
	285	ממשלת ארצות-הברית
	1,729	ממשלות מדינות מפותחות
	278	ממשלות מדינות מתפתחות
23,540		
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:		
		בנקים מדינות מפותחות
	595	ארצות-הברית
	143	שוויץ
	151	הולנד
	109	ספרד
	196	גרמניה
	85	בריטניה
	67	צרפת
	49	איטליה
	100	אחר*
1,495		
	49	בנקים ארצות מתפתחות
		מוסדות כספיים (שאינם בנקים)
	975	ארצות-הברית**
	44	בריטניה
	40	שוויץ
	37	יפן
	32	צרפת
	20	שבדיה
1,148		
2,692		

* כולל שש מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-38 מיליון ש"ח.

** כולל שנים עשר מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-327 מיליון ש"ח.

אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים, ואינם מגובי נכסים (פילוח לפי ענפי חשב):

תעשייה	415
פעילויות בנדל"ן	125
חשמל ומים	485
מסחר	580
תחבורה	42
תקשורת ושירותי מחשב	22
שירותים פיננסיים	57
שירותים ציבוריים	109
שירותים עסקיים אחרים	197
	2,032
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	262
סך-הכל אגרות-חוב	28,526

להלן פירוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של אגרות החוב המוצגות בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר 2010				
במיליוני ש"ח				
שוק פעיל	מודל פנימי או מערכת שנרכשה	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך-הכל הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות	23,540	-	-	23,540
אגרות-חוב בנקים ומוסדות פיננסיים	1,820	712	160	2,692
אגרות-חוב תאגידים שאינם מוסדות פיננסיים ואינם מגובי נכסים	981	580	442	2,032
אגרות-חוב מגובי נכסים (ABS)	-	-	262	262
סך-הכל	26,341	580	1,416	28,526

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על-ידי הבנק ואשר מבוססת בדרך כלל על ציטוט מחיר המתקבלים מנפו, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך.
 ** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

השקעות במניות

לבנק השקעות בקרנות נאמנות, במניות סחירות ובמניות לא סחירות, בפזיור נרחב המסתכמות ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 2,285 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,520 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

פעילות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים

הבנק השקיע, בעיקר באמצעות הסניף בניו-יורק, בעסקות ABS בהם הנכסים המגבים הינם בעיקר מתכות יקרות. הבנק קובע את השווי ההוגן של ניירות-ערך מסוג ABS בהתבסס על מחיר אינדיקטיבי המתקבל מגופים המתמחים בציטוט מחירים. בנוסף, לבנק השקעות בעסקות מסוג Unfunded CDO או Synthetic CDO. עסקות אלו הינן עסקות בהן העברת הסיכון מבוצעת באמצעות נגזרי אשראי, ללא רכישת ה-CDO עצמו. בהתאם לכך, עסקות אלו מטופלות כנגזרים, כשהשווי בשווי הוגן נזקף לרווח והפסד. הבנק קובע את השווי ההוגן של נגזרי האשראי מסוג Unfunded CDO בהתבסס על מחיר המתקבל מהצד הנגדי לעסקה (Counterparty). ליום 31 בדצמבר 2010, סך הערך הנקוב בעסקות אלו הסתכם ב-47 מיליון ש"ח ושווין ההוגן הינו שלילי בסך 0.2 מיליון ש"ח. בסוף שנת 2009, הסתכם הערך הנקוב בעסקות אלו ב-205 מיליון ש"ח ושווין ההוגן היה שלילי והסתכם ב-9 מיליון ש"ח. העסקות שנותרו אמורות להיפרע ברבעון השני של שנת 2011.

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 בדצמבר 2010:

עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
277	-	(15)	262

אשראי שאינו לאנשים פרטיים**

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 בדצמבר 2009:

עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן וערך במאזן
במיליוני ש"ח			
32	-	-	32
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS); ⁽¹⁾			
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):			
303	-	(31)	272
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
8	23	-	31
Collateralized Debt Obligations (CDO) ⁽²⁾			
311	23	(31)	303
סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)			
343	23	(31)	335
סך-הכל			

- * נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- ** כולל בעיקר ניירות-ערך המגובים במתכות יקרות ומוחזקים על-ידי סניף הבנק בניו-יורק.
- (1) נמכרו ברבעון הראשון של שנת 2010.
- (2) נפדו במלואם בערכם המלא בשנת 2010.

הפקדונות

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

	יתרה ליום 31 בדצמבר	
	2009	2010
השינוי		
ב- %	במיליוני ש"ח	
פקדונות הציבור	231,993	233,965
0.9%		
פקדונות מבנקים	6,455	4,834
(25.1%)		
פקדונות הממשלה	1,551	1,335
(13.9%)		
סך-הכל	239,999	240,134
0.1%		

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו ב-234.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-232.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-0.9%. הגידול נבע מעלייה בפקדונות שקליים בסך של כ-9.9 מיליארד ש"ח, מעלייה בפקדונות מסוג Callable CD's בסך של כ-3.2 מיליארד ש"ח וקוזז מירידה של כ-7.2 מיליארד ש"ח בפקדונות צמודי מדד ובפקדונות מטבע-חוץ הנובעת בעיקר כתוצאה מפחות בשערי החליפין של מטבעות החוץ ביחס לשקל ומירידה בפקדונות בשלוחות חו"ל בסך של כ-3.9 מיליארד ש"ח.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר		יתרה ליום 31 בדצמבר				
2009	2010	שינוי		2009	2010	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
54.6%	58.4%	7.8%	9,919	126,783	136,702	מטבע ישראלי לא-צמוד
9.2%	8.3%	(8.6%)	(1,817)	21,238	19,421	מטבע ישראלי צמוד למדד
36.1%	33.2%	(7.4%)	(6,182)	83,819	77,637	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	34.0%	52	153	205	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	0.9%	1,972	231,993	233,965	סך-הכל

פקדונות הציבור בשקלים לא-צמודים ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו ב-136.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-126.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של כ-7.8%. גידול זה מבטא את המגמה הנמשכת של מעבר הציבור מהאפיק הצמוד למדד לאפיק השקלי הלא-צמוד וההזרמה של בנק ישראל.

פקדונות הציבור במטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ) ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו ב-77.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-83.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009, קיטון בשיעור של כ-7.4%. קיטון זה נבע כתוצאה מירידה בשערי החליפין של מטבעות החוץ מול השקל וכתוצאה מירידה בפקדונות בשלוחות הבנק בחו"ל.

פקדונות הציבור לפי מיגורי פעילות:

		יתרה ליום 31 בדצמבר		
השינוי	השינוי	2009	2010	
%-ב	במיליוני ש"ח			
5.5%	1,642	29,608	31,250	מיגור משקי הבית
(2.4%)	(2,591)	109,857	107,266	מיגור הבנקאות הפרטית
6.8%	1,288	18,928	20,216	מיגור עסקים קטנים
3.5%	372	10,741	11,113	המיגור המסחרי
(1.5%)	(833)	55,942	55,109	המיגור העסקי
30.3%	2,094	6,917	9,011	מיגור ניהול פיננסי
0.9%	1,972	231,993	233,965	סך-הכל

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו ב-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-19.5%. עיקר הגידול נובע מכך שבמהלך שנת 2010 גייס הבנק אגרות-חוב בסך של כ-4.9 מיליארד ש"ח וכתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך כולל של כ-1.2 מיליארד ש"ח. פירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות בשנת 2010 בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח קיזזו את הגידול בסעיף זה.

כללי – המיגזרים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

קריטריונים לשייך לקוחות למיגזרים השונים

מיגזר משקי הבית – מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית. לקוחות המשתייכים למיגזר זה הינם לקוחות אשר ההכנסה החודשית שלהם היא עד 9,000 ש"ח.

מיגזר הבנקאות הפרטית – מספק מגוון שירותי בנקאות רב ערוצים ומתקדמים ומוצרים פיננסיים, לרבות שירותי ייעוץ בהשקעות, ללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, בישראל ובח"ל. לקוחות המשתייכים למיגזר זה הינם לקוחות צעירים אשר הכנסתם החודשית גדולה מ-7,000 ש"ח, או מחזיקים השקעות בבנק בסכום העולה על 75,000 ש"ח. כמו-כן, לקוחות אחרים אשר הכנסתם החודשית גדולה מ-9,000 ש"ח ו/או מחזיקים השקעות בבנק בסכום העולה על 100,000 ש"ח.

מיגזר העסקים הקטנים – הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם כאלה בעלי מחזור הכנסות מתחת ל-30 מיליון ש"ח המנצלים מסגרות אשראי (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) בהיקף של עד 6 מיליון ש"ח.

המיגזר המסחרי – הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם לקוחות בעלי מחזור הכנסות מעל 30 מיליון ש"ח ועד 400 מיליון ש"ח לשנה, או בעלי אובליגו בבנק מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 100 מיליון ש"ח, או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 250 מיליון ש"ח. לגבי לקוחות בענף בנייה ונדל"ן, סך האובליגו הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד 200 מיליון ש"ח בבנק או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 400 מיליון ש"ח.

המיגזר העסקי – הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם לקוחות בעלי מחזור הכנסות (מכירות) מעל 400 מיליון ש"ח ובעלי אובליגו בבנק העולה על 100 מיליון ש"ח, או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) הינו מעל 250 מיליון ש"ח. לגבי לקוחות בענף בנייה ונדל"ן, סך האובליגו הינו מעל 200 מיליון ש"ח בבנק, או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) עולה על 400 מיליון ש"ח.

מיגזר ניהול פיננסי – אחראי על ניהול נכסים והתחייבויות הבנק – ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, על ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, ועל מתן תמיכה בפיתוח ותמחור של מוצרים פיננסיים לצורך שיווקם ללקוחות המיגזרים השונים. גם פעילות חדרי העסקות של הבנק נכללת במיגזר זה. פעילות המיגזר כוללת גיוס מקורות מימון באמצעות הנפקת ניירות-ערך. כמו-כן, למיגזר זה מיוחסות תוצאות הפעילות מהשקעות במניות ומהשקעות בחברות כלולות.

אחרים והתאמות – כולל את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר דיווח, וכן התאמות של פעולות בין מיגזרות, הנובעות מתקבולים בגין פעולות, שירות ופיתוח מוצרים. בנוסף, כולל המיגזר פעילות בכרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים.

יובהר, כי שייך תוצאות הפעילות כאמור נעשה לעיתים על-פי קריטריונים נוספים על אלה המפורטים לעיל. לדוגמא, לקוח פרטי או חברה בעלי פרופיל ופוטנציאל לפעילות עתידית אשר תצדיק שיוכם לבנקאות הפרטית או למיגזר העסקי, לפי העניין, ייתכן וישויכו למיגזרים אלה על אף שבמועד קליטתם בבנק הם אינם עומדים בקריטריונים הקבועים לכל מיגזר כאמור.

פעילות חו"ל כוללת את תוצאות הפעילות של חברות הבת הבנקאיות ושל שלוחות הבנק העיקריות בחו"ל ושווייה למיגזרי הפעילות באופן הבא: לקוחות Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. -i Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - בנקאות פרטית; לקוחות סניפי ארצות-הברית ואנגליה - בנקאות פרטית ומיגזר עסקי; בנק פוזיטיב והחברה הבת שלו, JSC Bank Pozitiv - משקי בית ובנקאות מסחרית. תוצאות פעילויות קבוצת הבנק המוצגות במסגרת מיגזרי הפעילות מפולחות, לפי העניין, לקבוצות המוצרים הבאות: בנקאות ופיננסיים; כרטיסי אשראי; שוק ההון; הלוואות לדיוח; בנייה ונדל"ן.

כללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המיגזרים השונים

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המיגזרים השונים:

רווח מפעילות מימון – כולל: (1) את המרווח שבין הריבית המתקבלת מלקוחות המיגזר לבין הריבית הסיטונאית שבה מחויב המיגזר בגין המקור אשר שימש למתן הלוואה ללקוח; (2) את המרווח שבין הריבית הסיטונאית שבה מזוכה המיגזר בגין המקורות אותם הוא מעמיד לשימוש הבנק לבין הריבית המשולמת ללקוחות המיגזר בגין מקורות אלה; וכן את (3) הריבית הסיטונאית הלא-צמודה על ההון המשוקלל המחושב לצורך התשואה על ההון העצמי המיוחס למיגזר, המחושב על בסיס נכסי הסיכון המשייכים לכל מיגזר.

הפרשה לחובות מסופקים – ההפרשה לחובות מסופקים נזקפת למיגזר אליו משתייך הלווה, שכנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הכנסות תפעוליות ואחרות – מיוחסות למיגזר שאליו משתייך הלקוח. הכנסות בגין שירותי מחשב אותם מעמיד הבנק לחיצוניים מיוחסות למיגזר "אחרים והתאמות".

הכנסות תפעוליות בינמיגזריות – המיגזר שאליו משוייך הלקוח אשר מקבל שירותים ממיגזר אחר מעביר חלק מההכנסה למיגזר המספק את השירות, בהתאם למחיר העברה בגין השירות אשר הועמד לרשות הלקוח. מחירי ההעברה נקבעים על-ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מחירי השוק בגין שירות, הערכת עלויות פנימית והשתתפות בהכנסות הנובעות במישרין או בעקיפין מהשירות כאמור.

הוצאות תפעוליות ואחרות – ההוצאות מיוחסות על-פי כללים קבועים מראש ומחירי תקן, לכל אחד ממיגזרי הפעילות אם כהוצאה המזוהה ישירות עם פעילות המיגזר ואם על-פי מפתחות העמסה. מחירי התקן נקבעים באופן הדומה לאופן קביעת מחירי ההעברה כמפורט לעיל. פערים הנוצרים מהפרשים בחישוב בין תחשיב ההוצאות בפועל של יחידות אשר אינן יחידות רווח לבין ההכנסה המיוחסת ליחידות אלו בהתאם למחירי התקן, מיוחסים כהכנסה או כהוצאה, לפי העניין, למיגזר "אחרים והתאמות". כללי הייחוס מבוססים על היקפי הפעילות הרלוונטיים לסוגי העלויות של כל מיגזר.

חיוב על שירותים בינמיגזריים – מיגזר אליו משוייך לקוח אשר מקבל שירותים ממיגזר אחר, מחוייב על-פי מחירי תקן בעבור שירותים שסיפקו מיגזרים אחרים ללקוחותיו. בהתאם לכך, מוקטנות העלויות של המיגזר המספק את השירות, ובמקביל, המיגזר אליו משתייך הלקוח מחוייב בעלויות אלו.

מיסים על ההכנסה – ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מיגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי השנתי.

תשואה להון – מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמיגזרים לבין ההון העצמי המוקצה למיגזר.

ההון העצמי המוקצה למיגזר כולל סכימה של שני רכיבים:

- א. הון עצמי נדרש בגין רכיבי סיכון –** יתרת רכיבי הסיכון במיגזר הרלוונטי מוכפלת ביחס שבין ההון המשוקלל (כפי שחושב לצורך חישוב התשואה על ההון) לסך יתרת רכיבי הסיכון; ו-
- ב. הון עצמי נדרש בגין סיכון תפעולי –** כפי שחושב לצורך הלימות ההון.

סיווג מחדש של נתוני המיגזרים

מספרי ההשוואה לשנת 2009 סווגו מחדש כלהלן:

1. נתוני הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים המת"יחסים לפעילות המיגזרים בחו"ל סווגו מחדש, על-פי אישור המפקח על הבנקים, על-מנת לשקף ייחוס חיסוי השפעות שער חליפין בחו"ל על השקעות בחברות הבנות בחו"ל למיגזרים בהם פועלות החברות. בעבר יוחסו השפעות הגידור למיגזר ניהול פיננסי בלבד.
2. תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי סווגו מחדש בשל שינוי מודל בהקצאת ההכנסות והעלויות מכרטיסי אשראי בין המיגזרים השונים. לסיווג זה לא היתה השפעה על סך תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי, כי אם על סיווג ההכנסות וההוצאות בין המיגזרים השונים בלבד. כמו-כן, בעקבות בחינה מחדש של מרכיבי הרווח המימוני בפעילות בכרטיסי אשראי, סווגו מחדש הכנסות מימון בסך כולל של 60 מיליוני ש"ח ממיגזר הניהול הפיננסי אל תת-מיגזר כרטיסי אשראי במיגזרים השונים.
3. עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מההכנסות התפעוליות, עקב מעבר מהצגה ברוטו להצגה נטו של עמלות סולקים אחרים.
4. יתרות אשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2009 סווגו מחדש, כאשר אשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר מוצג במיגזר "אחרים והתאמות", ובהתאם, סווגו מחדש יתרות ממוצעות של נכסים ויתרות ממוצעות של נכסי סיכון. בעבר יוחסו אשראי זה למיגזרים אחרים. כמו-כן, סווגו מחדש יתרות ממוצעות של התחייבויות בכרטיסי אשראי.
5. נתוני הפרשה לחובות מסופקים סווגו מחדש בעקבות תיקון בחלוקת הפרשה הנוספת בין החטיבות.
6. תוצאות פעילות הפצת ביטוח חיים ודירות סווגו לתת-מיגזר הלוואות לדור. בעבר, סווגו תוצאות החברה לתת-מיגזר בנקאות ופיננסים.

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	*2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
40.6%	143	201	מיגזר משקי הבית
(14.2%)	197	169	מיגזר הבנקאות הפרטית
52.4%	206	314	מיגזר עסקים קטנים
11.3%	160	178	המיגזר המסחרי
47.2%	861	1,267	המיגזר העסקי
(96.2%)	(339)	(13)	מיגזר ניהול פיננסי
60.0%	60	96	אחרים והתאמות
71.7%	1,288	2,212	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיוך לקוחות".

ב. רווח (הפסד) נקי:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	*2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
28.8%	156	201	מיגזר משקי הבית
(17.2%)	204	169	מיגזר הבנקאות הפרטית
51.0%	208	314	מיגזר עסקים קטנים
11.3%	160	178	המיגזר המסחרי
47.0%	862	1,267	המיגזר העסקי
(96.2%)	(340)	(13)	מיגזר ניהול פיננסי
69.7%	66	112	אחרים והתאמות
69.3%	1,316	2,228	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיוך לקוחות".

ג. אשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות:

השינוי	השינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
		*2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח			
9.3%	4,912	52,754	57,666	מיגזר משקי הבית
19.2%	3,855	20,077	23,932	מיגזר הבנקאות הפרטית
12.3%	2,341	19,043	21,384	מיגזר עסקים קטנים
3.3%	681	20,894	21,575	המיגזר המסחרי
(2.4%)	(2,413)	99,173	96,760	המיגזר העסקי
3.2%	124	3,847	3,971	אחרים והתאמות
4.4%	9,500	215,788	225,288	סך-הכל
מזה - אשראי קמעונאי בישראל ללא הלוואות לדיור:				
11.0%	2,510	22,791	25,301	מיגזר משקי הבית
11.8%	1,076	9,090	10,166	מיגזר הבנקאות הפרטית
7.9%	1,360	17,232	18,592	מיגזר העסקים הקטנים
10.1%	4,946	49,113	54,059	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:				
8.6%	2,507	29,257	31,764	מיגזר משקי הבית
55.6%	2,992	5,381	8,373	מיגזר הבנקאות הפרטית
54.2%	981	1,811	2,792	מיגזר העסקים הקטנים
17.8%	6,480	36,449	42,929	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות".

ד. פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

השינוי	השינוי	יתרה ליום 31 בדצמבר		
		2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח			
5.5%	1,642	29,608	31,250	מיגזר משקי הבית
(2.4%)	(2,591)	109,857	107,266	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.8%	1,288	18,928	20,216	מיגזר עסקים קטנים
3.5%	372	10,741	11,113	המיגזר המסחרי
(1.5%)	(833)	55,942	55,109	המיגזר העסקי
30.3%	2,094	6,917	9,011	מיגזר ניהול פיננסי
0.9%	1,972	231,993	233,965	סך-הכל

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2009*	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
4.4%	3,017	3,150	מיגזר משקי הבית
(8.6%)	1,245	1,138	מיגזר הבנקאות הפרטית
40.9%	1,172	1,651	מיגזר עסקים קטנים
40.0%	1,321	1,850	המיגזר המסחרי
30.7%	6,495	8,488	המיגזר העסקי
(49.3%)	4,911	2,489	מיגזר ניהול פיננסי
99.6%	1,473	2,940	מיגזר אחרים והתאמות
10.6%	19,634	21,706	סך-הכל

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיוך לקוחות".
 (1) עם אימוץ כללי באזל 2, הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מיגזר, מחושבת בשנת 2010 על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2. הקצאת ההון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 1.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

השינוי	השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח			
2.9%	174	5,945	6,119	מיגזר משקי הבית
12.7%	16,149	126,824	142,973	מיגזר הבנקאות הפרטית
27.7%	2,762	9,969	12,731	מיגזר עסקים קטנים
49.9%	3,690	7,391	11,081	המיגזר המסחרי
14.1%	67,497	479,256	546,753	המיגזר העסקי
1.2%	1,005	84,957	85,962	אחרים והתאמות
12.8%	91,277	714,342	805,619	סך-הכל

(1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן, בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ללקוחות המיגזר מוענקים באמצעות 276 סניפים הפרושים ברחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת, והמאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לשמונה מנהלות אזוריות. בנוסף, מוענקים השירותים כאמור באמצעות ערוצים ישירים: מכשירים אוטומטיים הצמודים לסניף ובי"חצרות לקוח, "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר" ו"פועלים בטלפון". השירותים ניתנים גם ללקוחות הבנק המשותפים למיגזרים אחרים, וכן ללקוחות מזדמנים. פעילות הבנק במיגזר משקי הבית בחו"ל כוללת גם את פעילות משקי הבית של בנק פוזיטיף בתורכיה ובנק פוזיטיב בקזחסטן בהיקפים לא מהותיים.

בשנת 2010 פתח הבנק 7 סניפים קמעונאים חדשים, המתאימים לצרכי הלקוח, מתוכם 3 סניפים תחת המותג "פועלים אקספרס" - סניפים המציעים לקבוצה רחבה של משקי בית באוכלוסייה, שירותי בנקאות מתקדמים, מהירים וזמינים ועוד 3 סניפים שכונתיים וסניף בוטיק יעודי ללקוחות מיגזר בנקאות פרטית, בנוסף נפתח מרכז Preferred המיועד לשרת פלח לקוחות זה.

פעילויות

הפעילויות העיקריות במיגזר זה הינם בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי, שוק ההון והלוואות לדיור. השירותים הניתנים ללקוחות המיגזר במסגרת פעילות "בנקאות ופיננסים" כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פקדונות ותוכניות חסכון. לפרטים בדבר השירותים המוענקים על-ידי הבנק במסגרת פעילויות "כרטיסי האשראי" ו"שוק ההון", ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים" להלן.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המיגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות, החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים, כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות-ערך ועוד.

שינויים רגולטוריים בתחום הלוואות לדיור

סיווג אשראי לקבוצות רכישה - לאור ייחודיות עסקות המימון לקבוצות רכישה פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 25 במרץ 2010 הבהרה ביחס לסיווג והקצאת הון של אשראי (מאזני וחוף-מאזני) לקבוצות רכישה. בהתאם להבהרה, חבות של קבוצות רכישה תסווג, בתקופת הבנייה, כחבות של תאגיד בענף הבנייה ותשוקלל בשיעור של 100% לצורך יחס הון, ובתום הבנייה ועם מסירת המפתח תסווג החבות כהלוואות לדיור, בהתאם לסיווג הצד שנטל את האשראי, כך שהלוואות שניטלו על-ידי יחידים ישוקללו בשיעור של 35% לצורך יחס הון, בכפוף לעמידה בדרישות נוספות כמפורט בהוראה.

הבנק מיישם את ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010.

ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על יחס הלימות ההון.

ניהול סיכונים באשראי לדיור - על רקע ההתפתחויות המאקרו כלכליות ועליית מחיר הדיור, פורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים ביום 11 ביולי 2010 הנחיות הדורשות לבחון מחדש את הסיכונים בתיק האשראי הקיים וכן, את המדיניות בתחום המשכנתאות על-מנת לוודא שאינה מביאה לנטילת סיכונים מעבר לרצוי. ההנחיות קובעות, בין היתר, כי תאגיד בנקאי יבחן את הצורך בהגדלת ההפרשות לחובות מסופקים בגין הגידול בסיכון בהלוואות לדיור ויחזיק הפרשה נוספת שלא תפחת משיעור של 0.75% בגין יתרות הלוואות לדיור אשר ניתנו החל מיום 1 ביולי 2010 ואשר שיעור המימון בהן במועד העמדת האשראי גבוה מ-60% משווי הנכס הממומן.

הבנק מיישם את ההוראות החל מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010.

ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית.

הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה - ביום 28 באוקטובר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיות ביחס להלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון על הלוואות לדיור בריבית משתנה העומדת בתנאים מסויימים תעמוד על 100% במקום 35% או 75% כפי שהיה עד כה. תחולת ההוראה היא בגין הלוואות שאושרו החל מיום 26 באוקטובר 2010, אשר שיעור המימון בהן במועד העמדת האשראי, גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה שווה ל-25%, או יותר.

ההנחיות כאמור לא יחולו על הלוואות לדיור שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף ש"ח וכן על הלוואות לדיור שניתנו כלוים שעומדים בקריטריונים לקבלת "תעודת זכאות" ממועד השיכון. הבנק מיישם את ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

בשנת 2010 ועד סמוך למועד הדוחות הכספיים לא חלו שינויים במאפייני לקוחות המיגזר. לפרטים נוספים, ראה בתת פרק "כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות" לעיל. עם זאת, קיימת מגמה מתמשכת של גידול בפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים ישירים (מכשירי בנק אוטומטיים, "פועלים בטלפון" ו-"פועלים באינטרנט").

גידול הסיכון/ מדיניות הסיכון בתחום המשכנתאות:

להערכת הבנק בשנתיים האחרונות רמת הסיכון בשוק לדיור עלתה מהטעמים הבאים:

- הריבית הנמוכה המצויה בשווקים הפיננסיים מאז המשבר הפיננסי במחצית השנייה של שנת 2008.
- עלייה במחירי הנדל"ן בשנתיים האחרונות.
- הצעדים שנקט הבנק הינם בהתאמה:
- בעת מתן הלוואה, הבנק מראה ללקוח סימולציה המדמה מצב לפיו הריבית עולה, והשלכותיה על ההחזר החודשי ללווה.
- הבנק מקפיד על החוסן הפיננסי של נוטלי המשכנתאות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

כאמור לעיל, בשנת 2010 המשיכה להתרחב פעילות הלקוחות בערוצים הישירים. בשירות "פועלים באינטרנט" פעילים בסמוך למועד הדוחות הכספיים מאות אלפי חשבונות, המבצעים מיליוני כניסות לחודש ומבצעים מעל לעשרות מיליוני שאליות מידע בחודש.

במהלך שנת 2010 הורחב האתר ושודרג במספר תחומים:

- השנה הושק אזור חדש לשוק ההון באתר הבנק בכתובת <https://finance.bankhapoalim.co.il>. אזור זה מספק מענה ללקוחות הבנק המבקשים להתעדכן במצב השוק מבלי להיכנס לחשבון, וללקוחות בנקים אחרים שיכולים להיעזר במידע העשיר לטובת קבלת החלטות בשוק ההון ולהתנסות במגוון הכלים והיישומים הייחודיים לבנק הפועלים.
- האזור מכיל מידע עשיר, מפורט ועדכני בתחום שוק ההון בארץ ובעולם, ומאפשר ליהנות מכלים מתקדמים בזירת המסחר של האתר, כל זאת מבלי להקליד פרטי הזדהות.
- הכלי לניהול החיסכון - כלי ייחודי ובלעדי ב"פועלים באינטרנט" המאפשר ללקוחות לנהל את חסכוניהם בהתאמה אישית ובגמישות מרבית.
- אשף פקדונות וחסכונות - יישום שמציג את הפקדונות והחסכונות הרלוונטיים בהתאם להגדרות הלקוח. הלקוח מגדיר את סוג החיסכון, הסכום הנדרש ותקופת החיסכון המשוערת - והאשף מציג את התוכנית המתאימה ביותר.
- הלוואה רב ערוצית - הגשת בקשה להלוואה בכל אחד מערוצי הבנק וביצוע הלוואה בפועל בכל ערוץ שבחר הלקוח. עדכונים על סטטוס הלוואה ניתן לקבל בטלפון הנייד ובחשבון באתר הבנק.
- הגדרת יעדים בכלי לניהול תקציב - עם כ-200,000 מלקוחות הבנק שהצטרפו לכלי לניהול תקציב, המשיך הכלי להתפתח ולהשתכלל גם השנה עם הוספת האפשרות להגדרת יעדים אישיים חודשיים בכל תחום בו הלקוח מעוניין וקבלת SMS במסגרת שירות on time בכל פעם שהלקוח מתקרב ליעד שבחר.
- אתר דן חסכן - במסגרת החזרת המותג "דן חסכן", הוקם אתר לילדים הכולל מידע כלכלי נגיש וברור לילדים.

בתחום הבנקאות בסלולר חלו השנה שינויים משמעותיים, אשר הביאו לזינוק של מאות אחוזים במספר המשתמשים בשירותים אלה: הושקה אפליקציה בנקאית לאייפון, האפליקציה כוללת מידע נרחב מהחשבון וביצוע מגוון פעולות, ובין היתר: הפקדה או משיכה מפיקדון יומי; העברות כספים, בקשת אשראי ברגע, חיפוש סניפים ובנקטים על-פי מיקום הלקוח, וכן יישומים בלעדיים, כגון צפייה בצילומי שיקים (תמונת שיק סרוקה עם פרטי מפקיד והמוטב), העברה בהקשה (bump), וכן הזמנת שיחת חינם מיידית מבנקאי בלחיצת כפתור.

הושקה אפליקציית מידע למגוון מכשירים חכמים נוספים, ובין היתר לבלאקברי ומכשירים מבוססי מערכת הפעלה אנדרואיד. על מנת להקל על הלקוחות את הגישה לשירות, שולב באתר הבנק שרת הורדות, המאפשר ללקוח להזין מספר טלפון, ולקבל את הלינק להורדת האפליקציה המתאימה למכשירו.

הושקה אפליקציה נוספת לאייפון - אפליקצית הארנק הסלולרי, האפליקציה כוללת יישום בלעדי של תשלום שוברי חשמל ובזק (בשוברי בזק ניתן לצלם את השובר, הפרטים נקראים אוטומטית, ואין צורך להקלידם), וכן העברות כספים והעברת כספים בהשקה (bump). אפליקציה זו הינה הבשורה הראשונה בדרך להחלפת הארנק בטלפון הסלולרי ושימוש בו כאמצעי תשלום.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

- ניהול ופיתוח מערך קמעונאי זמין, נגיש ומותאם לצרכי הלקוח הביטי סינוף וערוצים ישירים.
- פיתוח פתרונות אשראי וביניהם הלוואות ומוצרי משכנתא חדשים המותאמים לתנאי השוק ולצורכי הלקוחות, הלוואות לכל מטרה כנגד שיעבוד דירת מגורים והלוואה רב ערוצית.
- פיתוח מוצרי חיסכון לטווח ארוך ומוצרי השקעה לטווח הקצר העונים על צורכי הלקוחות דוגמת משפחת מוצרי דן חסכן, מוצר החודש ומוצרים נוספים בהתאם לתנאי השוק המשתנים.
- גמישות ורגישות לשינויים בשוק, לרבות לשינויים הנדרשים לפי הוראות רגולטוריות.
- שירות וניהול קשר המשכי ויזום עם הלקוחות, תוך הקפדה על מתן פתרון פיננסי כולל ומותאם דיפרנציאלית לצורכי הלקוח.
- שמירה על יעילות תפעולית, תוך המשך מתן שירות אופטימלי ללקוחות.
- כח אדם מיומן ומקצועי.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

- הקמת מערכת סניפים רחבה בפריסה ארצית, ותחזוקתה, או חבירה לגוף בעל פריסה קיימת.
- הכשרת כוח אדם מיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיות, לרבות בנושא הלוואות לדויר.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.
- הקצאת הון רגולטורי גבוה לצורך העמדת אשראי לסוגיו.
- ניהול מידע המשכי המאפשר את קביעת רמת הסיכון של הלקוח.
- השקעה בהקמת אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, תחזוקתם ושדרוגם.
- בניית מותג קמעונאי חזק, מוביל ואמין.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר והשינויים שחלו בהם

חשבון עו"ש ניתן לניהול אך ורק בבנקים. מוצרים ושירותים אחרים ניתן לרכוש גם במוסדות בנקאיים בעולם, במוסדות פיננסיים אחרים וברשתות קמעונאות.

עו"ש מקדז - בחודש יוני 2010 הבנק הודיע על השקת שירות עו"ש מקדז החל מינואר 2011. השירות תקף אוטומטית לכלל הלקוחות הקמעונאיים בבנק וניתן ללא עלות נוספת. השירות יאפשר קיזוז יתרות הזכות בחשבון מיתרות החובה במסגרת העו"ש בחשבון במגבלות מסויימות, כך שתשלום ריבית החובה בחשבונות אלו יקטן בעוד שהריבית האפקטיבית עבור יתרת הזכות תהיה גבוהה משמעותית. המהלך הינו אחד מהכלים שמעמיד הבנק ללקוחותיו, כדי לתרום להתנהלות פיננסית נכונה.

תחרות

מרבית לקוחות המיגזר הינם בעלי חשבון אחד, המנוהל בבנק אחד בלבד. לקוחות אלה הינם צרכני אשראי ומשקיעים בעיקר במוצרי השקעה בסיסיים (פקדונות שקל"ים ותוכניות חיסכון). יחד עם זאת, מספרם של הלקוחות המחזיקים חשבונות בבנק נוסף מצוי במגמת גידול, מאחר שהמיגזר נתון זה מספר שנים בתחרות עזה מצד יתר הבנקים, תוך התמקדות של חלק מן הבנקים בסגמנטים ספציפיים במיגזר (הלוואות לדויר, עובדים במיגזר הציבורי, קבוצות עובדים ומועדוני צרכנות).

במהלך שנת 2010 חלה עלייה נוספת בתחרות תוך התמקדות בלקוחות בעלי משכורת, כך שהבנקים יצאו בהצעות ערך ייעודיות לניוס קהל זה. התחרות המשיכה לצבור תאוצה כתוצאה מהשינויים שחלו בשוק בשנה הקודמת כגון הורדת חסמי המעבר בין בנקים, כניסת חברות ביטוח וברוקרים פרטיים לשוק קרנות הנאמנות וקופות הגמל (בדבר הרפורמה בשוק ההון, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים" להלן), העמקת הפעילות בתחום משקי הבית על-ידי בנקים אחרים וכניסת הקרנות הכספיות לתחרות בתחילת שנת 2008.

בעקבות המשבר הכלכלי במחצית השנייה של שנת 2008 התעצמה התחרות על המקורות למערכת הבנקאית, כאשר עיקר תשומת הלב נתונה לפקדונות ארוכי טווח ולתוכניות חיסכון. בהקשר הזה יצויין, שהתיקונים המקיפים בתקנות קרנות נאמנות, המתירים הקמת קרנות כספיות, שנכנסו לתוקפם בחודש דצמבר 2007, אכן יצרו תחליף חלקי לפקדונות הבנקאיים, כשיותר ויותר כספי ציבור זרמו לאפיק זה. השפעתו של מוצר זה על התחרות עשויה להתגבר ככל שיחול גידול בשיעור הריבית במשק ביחס לסיבית הריבית הנוכחית, הנמוכה יחסית. **בתחום כרטיסי האשראי** קיימת תחרות גבוהה על הלקוחות לסוגיהם השונים: לקוחות מחזיקי כרטיסים (לרבות תחרות על התקשרות עם מועדוני לקוחות); בנקים המפיצים כרטיסי אשראי; ובתי העסק המכבדים כרטיסי אשראי. התחרות מתבטאת בפיתוח מוצרים ושירותים חדשים וייחודיים, ובמתן הצעות ערך שיווקיות תוך ניסיון לגייס לקוחות חדשים ולהגדיל או לשמר את נתח הפעילות של לקוחות קיימים. בשוק כרטיסי האשראי מתבטאת התחרות בהקמת מיזמים עם רשתות שיווק מובילות להפצת כרטיסי אשראי משותפים ובכללם מתן אשראי צרכני. לפרטים נוספים, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים" להלן.

בתחום ההלוואות לדיור המתחרים העיקריים הינם תאגידים בנקאיים - בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי טפחות"), בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט"). מדיניות האשראי בתחום ההלוואות לדיור מותאמת ומתעדכנת בהתאם להתפתחויות ולמגמות בשווקים בעולם ובארץ, והשפעתן על תחום הנדל"ן ומשקי הבית בישראל ועל צרכי הלקוחות. המשכנתא הינה "מוצר חיפוש" בראיית הלקוח, המתאפיין בהעדר נאמנות הלווה "לבנק הבית", ואילו בראיית בנקים המשכנתא מהווה "מוצר עוגן", באמצעותו מנסים לשמר/לגייס לקוחות. לפיכך הבנק נוקט במדיניות ליצירת ערך ייחודי ללקוחות הבנק תוך נקיטת אסטרטגיה של "משכנתא לוקחים בבית". נוכח תחרות מתגברת והולכת בתחום האשראי לדיור בשנים האחרונות, המשיך הבנק לנקוט מדיניות שמרנית, תוך הקפדה על שמירת שולי רווח נאותים, להבנתו, בעסקות העמדת האשראי לדיור, כאשר התפשרות על שולי הרווח נעשתה באופן סלקטיבי ביותר. חלקו של הבנק בהיקף האשראי לדיור אשר הועמד (ביצוע) ללקוחות השונים בשנים, 2008, 2009 ו-2010 עמד על כ-2.1%, כ-18% וכ-22% בהתאמה. העלייה בנתח השוק של הבנק במוצר זה נובעת, ממדיניות הבנק האמורה ולמרות התחרות העזה בתחום.

השיטות העיקריות להתמודדות עם התחרות

- הרחבה מושכלת של הפריסה הסניפית בהתאם לצרכי פלחי האוכלוסייה השונים באזורי הפוטנציאל ותוך בחירת הקונספט המתאים דוגמת סניפי "בית בוטיק", ו-"פועלים אקספרס".
- ראיית לקוח כוללת: ניהול סיכונים וניתוח יכולת החזר, שילוב משכנתא עם מוצרים בנקאיים אחרים, יצירת סלי מוצרים תוך דגש על הצעה המתאימה לצרכי הלקוח, כגון "זכאות פועלים" ועוד.
- חיזוק הקשר האישי ומערכת היחסים עם הלקוח, שימוש והטמעה של כלי DWH ומערכות CRM המאפשרים פיתוח תהליכי עבודה מתקדמים לשימור לקוחות, הטמעתם והעמקת הפעילות איתם.
- שיפור תהליכי עבודה, לרבות בראיה רב ערוצית, וניהול והשקעה במערכות חדישות.
- חיזוק ופיתוח השירותים המשלימים - "פועלים בטלפון" ו"פועלים באינטרנט" ואפליקציות מתקדמות בסלולר לשיפור שירותי הערך המוסף הניתנים ללקוח, בכלל זה השקה ושדרוג הכלי לניהול תקציב באינטרנט המתאים מאוד לצרכי מיגור זה וכן אתר חדש לשוק ההון, אפליקציות שוק ההון לאייפון ולמחשב, השקה של סימולטור מעוף המיועדים למיגור בעל עניין ורמת פעילות מוגברת בשוק ההון והשקת אפליקציית ארנק סלולרי.
- השקת שירותי ערך מוסף המקנים יתרון תחרותי ללקוחות הבנק, דוגמת שירות מטבע-חוץ בטרמינל, המאפשר ללקוחות להזמין מטבע-חוץ מראש באינטרנט או בטלפון ולקבלו בדרך לעלייה למטוס בדלפק הבנק.
- השקת מועדון לקוחות הבנק על גבי כרטיסי האשראי הבנקאיים - השקת המועדון הקמעונאי הגדול במדינה תחת הקונספט "להנות מהרגע לחשוב על העתיד" ממנו נהנים כל לקוחות הבנק המחזיקים כרטיס אשראי בנקאי של תשלובת ישראל או אמריקן אקספרס. חברי המועדון נהנים מהטבות חודשיות יחודיות מתחלפות ומכלים בלעדיים ומתקדמים המאפשרים להם להתנהל כגון יותר פיננסית ולחסוך טוב יותר לעתיד.
- מינוף עוצמות הטכנולוגיות של הבנק לכדי מתן מעטפת שירותים רב ערוצית ללקוח, השקת שירות "איתך ברגע", המאפשר ללקוחות הגולשים באתר, לקבל שיחה מבנקאי בהזמנה אישית מהאתר, און ליין, השירות מצוין ללקוח את זמן ההמתנה המשוער (בד"כ שניות ספורות).

מוצרים חדשים

פועלים Connect – במהלך חודש מרץ 2011 מתעתד הבנק להשיק מהלך חדשני "פועלים Connect".

מהלך זה יתן מענה מקיף וכולל לצרכים הייחודיים של הלקוחות הישירים:

- מענה אישי וזמין על-ידי בנקאי במוקד "פועלים Connect" בשעות פעילות רחבות, עם יכולת ליצור קשר במגוון ערוצים - צ'אט, שליחה וקבלת הודעות SMS, בטלפון, או בדואר האלקטרוני, ללא ויתור על הסניף המוכר לו.
- ממשק מתקדם המציג את כל הנתונים החשובים בחשבון הלקוח במסך מרכזי אחד ובעיצוב חדשני המותאם למסכים הניידים החדשים, מחשבי הטאבלט שהופכים לפלטפורמת גלישה ניידת נפוצה בעולם ובישראל.
- פועלים כמוני - לראשונה בישראל יוכל לקוח של הבנק לבחון התנהלותו הפיננסית בהשוואה לקבוצת ייחוס של לקוחות דומים לו. הפתרון אמור לחזק את המיצוב התחרותי של הבנק, תוך ניכוס ערכי חדשנות ומובילות ולהגדיל את הפוטנציאל לשימור והעמקת פעילות מול לקוחות קיימים.

דן חסכן – בסוף שנת 2009 השיק הבנק מחדש את המותג המוכר והאהוד משנות ה-50 "דן חסכן". תוך מתיחת פנים שעבר המותג והפעילויות הכרוכות בו והתאמתו לשנות ה-2000 וילידים של היום, פועל הבנק לעידוד החיסכון לילדים בקרב ההורים ולהגברת המודעות להתנהלות פיננסית נכונה וחיסכון בקרב ילדים. במסגרת זו הקים הבנק אתר לילדים בו יוכלו ללמוד ערכים של חיסכון ומושגים בבנקאות תוך כדי משחק, ערך סדנאות לילדים במתני"סים וקייטנות וחילק מעל לחצי מיליון קופות לילדים. לאחרונה השיק הבנק מכונות אוטומטיות לילדים בהן יוכלו להפקיד את חסכונותיהם במטבעות ושטרות לחשבון דן חסכן יחודי ופטור מעמלות והמשך להרחיב את משפחת מוצרי החיסכון של דן חסכן להורים.

לקוחות

לקוחות המיגזר כוללים בעיקר משקי בית בעלי עושר פיננסי בינוני עד נמוך. הלקוחות מפולחים לפלחי לקוחות על-פי פרמטרים של גיל, עושר פיננסי ורמת הכנסה. בנוסף, כוללים לקוחות המיגזר גם נוטלי הלוואה במשכון דירת מגורים, שזו פעילותם היחידה בבנק.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה של המיגזר מתבצעים באמצעות מהלכי שיווק המקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו ובשלטי חוצות. הבנק מזהה עצמו ציבורית כגוף מקצועי בתחום הפיננסי המקדם את לקוחותיו לחירות פיננסית באמצעות ליווי ופיתוח מתמיד של כלים חדשניים להתנהלות פיננסית נכונה ועידוד החסכון. בנוסף, הלקוח מקבל את המסרים השיווקיים בערוצים השונים בהם הוא משתמש בבנק באופן מגיב וכן באופן יזום - בסניף פנים אל פנים ובטלפון, וב"פועלים בטלפון" ובאתר "פועלים באינטרנט". מסרים שיווקיים מועברים גם בדיוור ישיר ללקוח (דוח מצב חשבון, דיוור ישיר ייעודי), בשירותים עצמיים (בנקט ועדכן), וכן באמצעות מידע על גבי מסכים ועלוני מידע וגלויות בתוך הסניף.

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות מספר המשרות הממוצע במיגזר:

משרות ניהוליות ישירות	מזה - משרות שהועמסו		סך משרות			
	2009	2010	2009	2010		
545	545	887	870	5,167	5,195	בישראל
48	41	15	12	166	186	בח"ל
593	586	902	882	5,333	5,381	סך-הכל

המשרות הניהוליות שחושבו עבור המיגזר הינן בגין מנהלים ישירים במיגזר וכוללות מנהלי סניפים ומנהלי מחלקות בסניפים. מספר המשרות אינו כולל מנהלים מהנהלה הראשית שמשותפים נכללו במנין המשרות העקיפות במיגזר ושעלותן הועמסה על המיגזר. בסניפים מועסקים עובדים קבועים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים. בנוסף, מועסקים עובדים חיצוניים בתפקידים בסיסיים (בנכולים), לאחר שעברו הכשרה מתאימה. מדיניות הבנק היא לקלוט, ככל שניתן, עובדים אקדמאים, וקיימת מגמה של גידול מתמיד בשיעור האקדמאים. הבנק גם מעודד עובדים ללמוד לתואר ראשון ושני, וזאת הן באמצעות עזרה במימון הלימודים והן באמצעות הוספת ימי חופשה למבחנים. במוקדי "פועלים בטלפון" מועסקים עובדי בנק ועובדים חיצוניים, אשר עברו הכשרה ייעודית, כולל עמידה במבחני קבלה כמוקדן למתן שירות.

הסכמי שיתוף פעולה

הסכמי שיתוף פעולה עם חברות ביטוח: לצורך מכירת ביטוח מבנה וביטוח חיים אגב הלואה לדיר, כמפורט לעיל, התקשרה קבוצת הבנק עם מספר חברות ביטוח מובילות בשוק והיא מציעה ללקוחותיה לרכוש פוליסות מחברות הביטוח האמורות על-ידי הצגת הצעות הביטוח של כל חברה. הלקוח חופשי לבחור בהצעה המתאימה לו, או לרכוש ביטוח במקום אחר.

מיסוי

לעניין המיסוי, ראה פרק "תיאור מצב המיסוי" להלן.

הליכים משפטיים

ראה ב"אור 19 בדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הבנק שואף לשיפור הרווחיות על-ידי העמקת הפעילות מול לקוחות המיגזר, גיוס לקוחות חדשים, ייעול ושיפור התהליכים התומכים. הצעדים הבאים מתוכננים לשם מימוש אסטרטגיה זו:
- הרחבה וניהול הרשת הקמעונאית בתפיסה רב ערוצית ועל בסיס פוטנציאל, תוך בניית מענה מתקדם, המבוסס הן על מערך הסינוף והן על זמינות ונגישות לביצוע פעולות ולמידע ממגוון ערוצים ישירים.
 - המשך פיתוח תשתיות מתקדמות להיכרות עם צרכי הלקוחות כבסיס לפיתוח הצעות ערך מותאמות ומובחנות לסגמנטים השונים.
 - שימור המובילות והיתרון התחרותי על-ידי המשך פיתוח תפיסת שירות מתקדמת והעלאת שביעות הרצון מצד הלקוחות.
 - פיתוח פעילות ההלוואות לדיר בתפיסה של מוצר עוגן, תוך מיקוד בלקוחות הבנק במקביל לשיפור בתהליכי המכירה והשיווק.
 - "פועלים בדרך הנכונה" - יישום שיטות ניהול משאבים ותהליכי עבודה חדשים בסניפי הבנק, ואשר מטרתם יצירת תנאים המביאים למצוינות תפעולית תוך התמקצעות של עובדי הסניפים בתהליכי המכירה והשירות. במסגרת זו מועבר ביצועם של תהליכי ליבה תפעוליים, שאינם מחייבים קשר ישיר עם הלקוח, מתוך הסניפים אל מרכזי תפעול בנקאיים (Back Office), המאופיינים בהתמחות והתמקצעות בתהליכים התפעוליים והפרדתם מהשירות ללקוח ומתהליכי המכירה בפעילות הסניפית. המרכז הראשון נפתח בחודש יולי 2008, ונכון למועד הדוחות הכספיים ארבעה מרכזים (בית דגן, נשר, גבעת אולגה ובאר שבע) המרכזים קשת רחבה של תהליכי ליבה לרבות העברות במטבע-חוץ ושקל, טיפול בערבויות בכלל וחוק מכר בפרט, טיפול בחריגות בחשבונות לקוח וגבייה, ניכיון שיקים, גרעת שיקים למשמרת וביטול שיקים, הפקדת שיקים במכונה, עיצור שיקים, הרשאות לחיוב, עיקולים, שירותים שונים הניתנים לקופות-גמל ועוד. בנוסף מעניקים המרכזים תמיכה תפעולית לסניפי האקספרס ולסניפים העסקיים. הבנק מעריך, כי טיפוח המומחיות והמיומנות התפעולית במסגרת המרכזים, בד בבד עם יישום תהליכי בקרה מתקדמים, בחלקם ממוכנים, תאפשר הפחתה ברמת הסיכון התפעולי הנלווה לתהליכים אלה (לרבות יכולת השרידות וההתאוששות מאסון) להם חשוף הבנק במבנה העבודה כפי שהיה קיים ערב העברת הפעילות למרכזים.
 - הבנק משלים היערכות למתן ייעוץ פנימי בסניפים. היערכות זו כוללת הכשרה של עשרות יועצים פיננסיים - פנסיוניים, המתמחים בראיה כוללת של צרכי הלקוח ובמתן ייעוץ אובייקטיבי מקיף, והטמעה של מערכת ייעוץ מתקדמת וייעודית המאפשרת עיבוד והצגה נוחה של המידע בכל הערוצים.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

פריסת הרשת – הבנק ימשיך בפריסה מושכלת של סניפים בכיסי פוטנציאל אזוריים ובקהלים בעלי פוטנציאל, תוך התאמת פורמט הסניף לצרכי קהל היעד. קצב הפריסה בשנים הקרובות צפוי לשמור על חלקו בנתח הפריסה הכולל.

סניפים עסקיים – במסגרת פריסת הסניפים העסקיים ללקוחות החטיבה העסקית בבנק, יבחן פוטנציאל ההסבה של סניפים מתוך רשת הסניף הקמעונאית הקיימת של הבנק.

ייעוץ פנסיוני – החל מנובמבר 2007 מייעץ הבנק ללקוחותיו בקרנות השתלמות, במתווה הפיננסי. ביום 28 בינואר 2009 קיבל הבנק רישיון לייעוץ פנסיוני לעצמאיים, אשר הורחב ביום 29 במרץ 2009 גם לשכירים. בשנת 2011 תושק מערכת ייעוץ חדשה אשר תאפשר מתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות הבנק.

עם קבלת רישיון הייעוץ הפנסיוני, הותר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. בשלב הראשון ניתן הייעוץ הפנסיוני רק בחלק מסניפי הבנק ורק לחלק מהלקוחות.

מספר הסניפים אשר יתנו ייעוץ פנסיוני וכן אוכלוסיית הלקוחות שיקבלו ייעוץ יורחב בהדרגה. הרחבת הפעילות תלויה, בין היתר, בגורמים שאינם תלויים בבנק שביניהם: הקמת מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספית בתחום החסכון הפנסיוני, התקנת תקנות המסדירות שיעור עמלות בהפצת מוצרי ביטוח. לפרטים נוספים ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים".

לפרטים נוספים בדבר קבלת הרישיון כאמור והיערכות קבוצת הבנק למתן שירותי ייעוץ, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים".

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
3,354	19	-	79	1,575	4	87	1,590	- מחיצוניים
(1,335)	(15)	-	(42)	(1,360)	-	-	82	- בינמימרי
2,019	4	-	37	215	4	87	1,672	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
1,277	-	2	1	114	69	518	573	- מחיצוניים
(58)	-	-	-	30	(17)	-	(71)	- בינמימרי
3,238	4	2	38	359	56	605	2,174	סך ההכנסות
309	1	-	2	19	-	23	264	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
2,605	16	-	89	217	66	426	1,791	- מחיצוניים
5	-	-	-	-	-	-	5	- בינמימרי
319	(13)	2	(53)	123	(10)	156	114	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
129	(4)	1	(15)	47	(4)	60	44	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
190	(9)	1	(38)	76	(6)	96	70	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
11	3	-	11	-	-	(3)	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
201	(6)	1	(27)	76	(6)	93	70	רווח (הפסד) נקי
6.4%	-	-	-	5.0%	-	25.8%	5.6%	תשואה להון ⁽²⁾
54,873	183	-	419	30,362	-	5,162	18,747	יתרה ממוצעת של נכסים
31,044	-	-	22	-	-	-	31,022	יתרה ממוצעת של התחייבויות
41,638	106	-	384	18,864	-	5,011	17,273	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)
2,736	-	-	-	-	2,736	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
3,178	-	23	-	-	3,155	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך
5,381	36	-	150	541	234	801	3,619	מספר משרות ממוצע
57,666	136	-	465	31,764	-	5,518	19,783	יתרת אשראי לציבור
31,250	-	-	23	-	-	-	31,227	יתרת פקדונות הציבור
1,574	4	-	38	215	-	87	1,230	מרווח מפעילות מתן אשראי
312	-	-	(1)	-	-	-	313	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
133	-	-	-	-	4	-	129	אחר
2,019	4	-	37	215	4	87	1,672	סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*									
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל					
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:									
-	3,052	43	-	82	1,906	4	65	952	- מחיצוניים
-	(1,315)	(37)	-	(49)	(1,713)	-	-	484	- בינמימרי
סך-הכל	1,737	6	-	33	193	4	65	1,436	
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
-	1,199	-	2	2	124	69	449	553	- מחיצוניים
-	(56)	-	-	-	8	(19)	-	(45)	- בינמימרי
סך ההכנסות	2,880	6	2	35	325	54	514	1,944	
הפרשה לחובות מסופקים									
	334	2	-	10	9	-	17	296	
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
-	2,315	28	-	71	186	62	327	1,641	- מחיצוניים
-	(15)	-	-	-	-	-	-	(15)	- בינמימרי
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	246	(24)	2	(46)	130	(8)	170	22	
הפרשה למיסים (הטבת מס)									
	112	(7)	1	(13)	54	(3)	71	9	על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	134	(17)	1	(33)	76	(5)	99	13	
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות									
	9	5	-	9	-	-	(2)	(3)	
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	143	(12)	1	(24)	76	(5)	97	10	
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾									
	13	-	-	-	-	13	-	-	
רווח (הפסד) נקי	156	(12)	1	(24)	76	8	97	10	
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾									
	4.7%	-	-	-	4.8%	-	29.8%	0.9%	
תשואה להון ⁽³⁾									
	5.2%	-	-	-	4.8%	-	29.8%	0.9%	
יתרה ממוצעת של נכסים	51,563	296	-	382	28,843	-	4,604	17,438	
יתרה ממוצעת של התחייבויות	29,454	-	-	33	-	-	-	29,421	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)	41,323	266	-	344	19,964	-	4,595	16,154	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות	2,586	-	1	-	-	2,585	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך	2,873	-	27	-	-	2,846	-	-	
מספר משרות ממוצע									
	5,333	45	-	121	493	242	771	3,661	
יתרת אשראי לציבור	52,754	259	-	447	29,257	-	4,646	18,145	
יתרת פקדונות הציבור	29,608	-	-	34	-	-	-	29,574	
מרווח מפעילות מתן אשראי	1,405	6	-	33	193	-	65	1,108	
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	212	-	-	(1)	-	-	-	213	
אחר	120	-	-	1	-	4	-	115	
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,737	6	-	33	193	4	65	1,436	

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כלכלי - המימורים השונים והקרטירונים לשיור לקוחות".

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לנופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מיגזר משקי הבית בשנת 2010 הסתכם ב-201 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול ברווח נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני ובהכנסות התפעוליות בישראל, מנגד חל גידול בהוצאות התפעוליות המשייכות למיגזר, כאמור להלן. הכנסות המימון בשנת 2010 הסתכמו ב-2,019 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,737 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 16.2%, נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק, וכן, כתוצאה מגידול באשראי החוץ-בנקאי שניתן על-ידי קבוצת ישראלכרט.

ההכנסות התפעוליות בשנת 2010 הסתכמו ב-1,219 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,143 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 6.6% נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות.

ההפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמו ב-309 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-334 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, קיטון בשיעור של 7.5% שהושפע בעיקר מהשיפור במצב הכלכלי במשק הישראלי לעומת 2009.

הוצאות המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-2,610 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,300 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. גידול בשיעור של 13.5%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשה למענק שנתי בעקבות שיפור ברווחי הבנק, וכן, כתוצאה מכך שבשנה הקודמת קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

כמו-כן, רישום הפרשה לירידת-ערך מוניטין בסך 21 מיליון ש"ח, בשנת 2010, בבנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן, המיוחסת למיגזר זה, תרמה לגידול ההוצאות בפעילות חו"ל.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-57.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-52.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. הגידול בשיעור של 9.3% נבע בעיקר מעלייה באשראי הצרכני ובהלוואות לדיוור.

האשראי לדיוור בישראל ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-31.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-29.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-31.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-29.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. הגידול בשיעור של 5.5% נבע בעיקר מגידול בהיקף תוכניות החסכון, כחלק ממיקוד אסטרטגי בתחום הפקדונות שנקט הבנק, ובעיקר באמצעות קידום תוכנית "דן חסכן".

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה בכ-6.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-5.9 מיליארד ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2009. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

מיגזר הבנקאות הפרטית

כללי ומבנה המיגזר

מיגזר הבנקאות הפרטית משרת לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה בארץ ובח"ל. הבנק מציע ללקוחות המיגזר אשר הינם בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות פיננסיים וזאת באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי וכן באמצעות מעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת פגישות יזומות וטלפונים יזומים ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. במתן שירות ללקוחות המיגזר ניתן דגש מיוחד ליצירת מערכת יחסים הדוקה וארוכת טווח עם הלקוחות. פעילות המיגזר בישראל, ללקוחות המנהלים את חשבונותיהם בסניפי הבנק בישראל (למעט סניף אחד המשויך לפעילות הבינלאומית כמפורט להלן), מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק, ביחידות בנקאות פרטית מבודלות בסניפי הבנק (יצוין, כי בשנת 2009 החל הבנק בפריסת "סניפי הבוטק" - סניפים ייעודיים ללקוחות המיגזר בארץ), וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה פרק "מיגזר משקי הבית" לעיל). שירותי הבנקאות הפרטית הבינלאומית ("GPB" - Global Private Banking) ניתנים, הן בישראל במרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב, והן בפריסה רחבה בחו"ל, לרבות אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור. זאת, בין היתר, באמצעות ארבעים מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאיות, סניפים, נציגויות, וחברות בנות לניהול נכסים (לפרטים נוספים בדבר פעילות קבוצת הבנק בחו"ל, ראה פרק "פעילות קבוצת הבנק בחו"ל" להלן).

פעילויות

הפעילויות העיקריות במיגזר זה הינם בנקאות ופיננסיים, כרטיסי אשראי, שוק ההון והלוואות לדיר. השירותים שניתנים ללקוחות המיגזר הן בישראל והן לקוחות ה-GPB במסגרת פעילות "בנקאות ופיננסיים" כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות (בהקשר זה יצוין, כי לחטיבה הקמעונאית ולחטיבה הבינלאומית סמכויות מתן אשראי בסכומים מוגדלים ללקוחות מיגזר הבנקאות הפרטית, בשים לב לצרכי הלקוחות ועושרם הפיננסי), פקדונות ותוכניות חסכון. לפרטים בדבר השירותים המוענקים על-ידי הבנק במסגרת פעילויות "כרטיסי האשראי" ו"שוק ההון" - פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים" להלן.

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

בישראל:

שנת 2010 מתאפיינת בהמשך לשנת 2009 בעלייה של תיאבון המשקיעים לסיכון. המשך העלייה ברמת הסיכון מתבטאת ברכישה של מניות בארץ ובח"ל ואגרות-חוב קונצרני הן ברכישה ישירה והן דרך קרנות נאמנות ותעודות סל ומנגד, ירידה בפקדונות ואגרות-חוב ממשלתי לאור התשוואות הנמוכות. ביטוי נוסף לכך ניתן לראות בעלייה ברמת הסיכון המבוקשת על-ידי הלקוחות. הריבית הריאלית השלילית ששררה לכל אורך השנה יצרה צורך בפיתרוןות השקעה מקצועיים המתאימים לצרכי כל לקוח. בשנת 2010 נמצא כי הלקוחות עושים שימוש רב יותר בשירותי יועצים מאשר בשנים קודמות.

בחו"ל:

הבנק שם דגש על הגדלת נכסי לקוחות ה-GPB המוחזקים בקבוצת הבנק, תוך הגדרת יעד אסטרטגי של הגדלת חלקם של לקוחות בעלי תיק נכסים של מעל מיליון דולר.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

בישראל:

בשנים האחרונות הורחבו השימושים במערכת הייעוץ "פועלים Advisor". במהלך תקופה זו עברה מערכת הייעוץ שדרוג והרחבה, לרבות בכל הקשור בליבון צרכים חדש ומקיף עם הלקוח (כמתחייב בחוק), מיפוי מדויק ככל הניתן של צרכי הלקוח, העכשוויים והעתידיים, מטרות ההשקעה שלו והעדפותיו האישיות. המערכת מספקת תהליך ייעוץ מכוון לקוח, המציע ערך מוסף רב למקבל הייעוץ, תוך חוויית ייעוץ מקצועית ואיכותית, בנוסף, בשנת 2010 הושק, במסגרת תהליך הייעוץ הפיננסי, מחשבון עזר המאפשר ללקוח לקבל אינדיקציה לתזרים ההכנסות הצפוי לו בתקופת הפרישה.

בשנים האחרונות הורחבו השירותים בערוצים הישירים לרבות השקת אזור ייעודי באתר הבנק. אזור זה מרכז בתוכו את כל המידע הדרוש ללקוחות, ובין היתר, פרטים על מערך יעוץ ההשקעות, מערך השירות, הטבות מיוחדות, מידע מקצועי של מחלקות המחקר בבנק ועוד. לפרטים בדבר מערכת סניפית לניהול קשרי לקוחות (מערכת ה-CRM) אשר החלה לפעול בשנת 2009, ראה פרק "רכוש קבוע ומתקנים" להלן.

בחו"ל:

בשנת 2010 שודרגו מערכות המחשב בשוויץ ובלוקסמבורג, הסתיים תהליך בחירת מערכת מיחשוב חדשה לסניף לונדון והוחלט על החלפת המערכת הקיימת בסניף.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

בישראל:

- רמה מקצועית גבוהה של העובדים.
- שירות אישי ממוקד לצורכי הלקוח, תוך דגש רב על יחס אישי, רמת שירות גבוהה והתאמה לצורכי הלקוחות.
- מעטפת שירות יוזמת, ומותאמת ללקוח, פגישות עם בנקאי ו/או יועץ, בהתאם לצרכיו.
- שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.
- מערך סינוף מתקדם, זמין ונגיש ומותאם לצרכי הלקוחות.
- מערכת שירותי בנקאות ישירה מתקדמת (אינטרנט, "פועלים בטלפון", שירות "on time" הנותן מידע והתראות במכשיר הסלולארי, אפליקציות סלולר מתקדמות ומכשירים אוטומטיים).
- יעוץ השקעות ברמה מקצועית גבוהה, הנעזר במערכות תומכות החלטה מתקדמות.
- השנה הושק אזור חדש לשוק ההון באתר הבנק בכתובת <https://finance.bankhapoalim.co.il>. אזור זה מספק מענה ללקוחות הבנק המבקשים להתעדכן במצב השוק מבלי להיכנס לחשבון, וללקוחות בנקים אחרים שיכולים להיעזר במידע העשיר לטובת קבלת החלטות בשוק ההון ולהתנסות במגוון הכלים והיישומים הייחודיים לבנק הפועלים.

בחו"ל:

- רמה מקצועית גבוהה של העובדים.
- מתן שירות אישי, ממוקד בצורכי הלקוח.
- מגוון מוצרים רחב, הנבחר בקפדנות ממיטב היצרנים בעולם, בהתאם למדיניות ה"ארכיטקטורה הפתוחה" (דהיינו: הצעתם של מוצרי בנקאות המיוצרים על-ידי אחרים), המיושמת באמצעות חברות PAM (ראה פרק "פעילות קבוצת הבנק בחו"ל" להלן), תוך התאמת היצע המוצרים לטעמי הלקוחות ולסטנדרטים הנהוגים בתעשייה זו בעולם.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר:

בישראל:

- הקמת מערך סניפים רחב בפריסה ארצית תוך בידול השירות ללקוחות אלה.
- הכשרת כוח אדם מיומן למתן יעוץ פיננסי ללקוחות, על-פי הוראות חוק הייעוץ.
- סל מוצרים מגוון ומותאם לצורכי הלקוחות.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.
- השקעה בהקמה, תחזוקה ושדרוג של אמצעים טכנולוגיים מתקדמים.
- השקעה גבוהה בבניית מותג חזק, מוביל ואמין.

בח"ל:

פעילות מיגזר הבנקאות הפרטית כרוכה במערכת קשרים ארוכת טווח עם הלקוחות. על מנת להוות מתחרה משמעותי במיגזר, על הגוף הפיננסי לעמוד במספר קריטריונים:

- פריסה גיאוגרפית רחבה, הכוללת משרדים וסניפים ברחבי העולם.
- העסקת כוח אדם מקצועי ומיומן.
- השקעה בהקמה, תחזוקה ושדרוג תשתיות.
- קיום מערך הפצה ויזום מוצרים.
- ציות למגבלות רגולטוריות.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר והשינויים שחלו בהם

למרבית המוצרים והשירותים של המיגזר לא קיימים תחליפים, אם כי קיימת תחרות בין מוסדות בנקאיים ופיננסיים, בארץ ובעולם. הבנק וקבוצתו פועלים בעיקר לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית בארץ הם בעלי עושר פיננסי מוכח ו/או בעלי פוטנציאל עתידי. הלקוחות מפולחים לשמונה פלחי לקוחות (כולל תושבי חוץ) על-פי פרמטרים של גיל, עושר פיננסי ו/או הכנסה. לקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית הם לקוחות פרטיים, אמידים, תושבי חוץ, מרביתם בעלי זיקה יהודית/ישראלית.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ מתבצעים על-ידי יחידות הבנקאות הפרטית בסניפים, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון ובי"פועלים בטלפון", הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. כמו-כן, מתבצעות פעולות השיווק וההפצה ב-"פועלים באינטרנט". השיווק וההפצה ללקוחות הבנקאות הפרטית בארץ מתבצעים גם באמצעות מבצעי פרסום בעיתונות, בטלוויזיה, ברדיו ובשלטי חוצות. בנוסף, העברת מסרים שיווקיים נעשית בדיוור ישיר ללקוח (דוח מצב חשבון, צרופות, דיוור ישיר ייעודי), בשירותים עצמיים (בנקט ועדכן), באתר "פועלים באינטרנט", בשילוט, סרטוני טלוויזיה ועלוני מידע וגלויות בתוך הסניף. כמו-כן, מעת לעת, נעשה שימוש בערוצי שיווק המוניים, בהם טלוויזיה, עיתונות, רדיו ואינטרנט לשיווק הצעות ערך של הבנק ללקוח. שיווק ללקוחות בחו"ל מתבצע באמצעות השלוחות השונות בכפוף לדינים הרלוונטיים בישראל ובמדינות הפעילות. אמצעי שיווק נוסף הינו באמצעות "מועדוני הפלטינום והפריפרד" המיועדים ללקוחות אמידים. השירות ללקוחות אלה הוא שירות one to one, המותאם פרטנית לכל לקוח ולקוח על-פי צרכיו. הלקוחות מקבלים מעטפת ייחודית של שירות מקצועי - שיווקי המותאם לצרכיהם ולהעדפותיהם.

- המועדונים שמים דגש על ארכיטקטורה פתוחה ו"תפירת מוצרים" מותאמים אישית.
- מרכזים ייעודיים בהם ניתן לקבל שירות בפרטיות ובאווירה נינוחה ונעימה.
- ללקוחות מוצע שירות מיוחד של דסק חו"ל באמצעות חברת פעילים, המאפשר ניהול תיקי השקעות בינלאומיים על-פי מודלים מקובלים בעולם.
- ייחודי לחברי "מועדון פלטינום" בלבד, הפגישות עם הלקוחות נערכות במיקום המועדף על הלקוח באמצעות בנקאות ניידת מאובטחת, המאפשרת ביצוע פעילות גם מחוץ למשרדי הבנק.
- ללקוחות פלטינום מוצע כרטיס הסנטוריון, כרטיס האשראי היוקרתי בעולם, באמצעותו ניתן ליהנות משירותי קונסיירז' בינלאומיים ומהטבות ושדרוגים במגוון תחומי הנסיעות והתיירות.
- במסגרת מועדון פלטינום ניתנת תמיכה לגופים מובילים בתחומי התרבות והאומנות והלקוחות נהנים מאירועי תרבות וחוויה ייחודיים.

תחרות

כ-40% מלקוחות הבנקאות הפרטית בארץ הם לקוחות המנהלים חשבון ביותר מבנק אחד. כמו-כן, כניסת חברות ביטוח וברוקרים פרטיים לשוק קרנות הנאמנות וקופות הגמל בפרט ולמכירת מוצרים פיננסיים בכלל, כמו גם הורדת חסמי המעבר בין בנקים, מגבירה את התחרות על לקוחות המיגור. כתוצאה מכך, התחרות על לקוחות אלה בתוך המערכת הבנקאית היא אגרסיבית ביותר ובאה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמות המחירים, במבצעי פרסום, דגש על שירות אישי - מעטפת שירות מותאמת ללקוחות, יעוץ השקעות ברמה גבוהה במיוחד, חדשנות במוצרים ובטכנולוגיה למתן שירותים מובילים. המתחרים במיגור זה הם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות וכן בנקים אחרים הפועלים בישראל, בנקים זרים ובתי השקעות. יחד עם זאת, עם פרוץ המשבר הפיננסי ניכרה האטה בקצב התחרות כאשר חלק מהגופים הפיננסיים שאינם בנקאיים, כמו גם בנקים זרים מחוץ לישראל, נתפסים כפחות יציבים. בדבר התחרות בתחום ההלוואות לדיו, ראה פרק "מיגור משקי הבית" לעיל.

בחו"ל, הבנקאות הפרטית הגלובלית מתאפיינת ברמת תחרות גבוהה, הגוברת עם הזמן. פלח הלקוחות האמידים הינו פלח אטרקטיבי בעיני מוסדות פיננסיים רבים. המתחרים העיקריים בתחום זה הינם בנקים שוויצריים המתמחים בבנקאות פרטית ובנקים ישראליים הפועלים בחו"ל. ההתמודדות הינה בעיקר באמצעות שירות אישי ומקצועי ברמה גבוהה, היצע שירותים ומוצרים אשר אינו נופל מאלו המוצעים על-ידי המתחרים ויכולת להגיב במהירות לשינויים בשוק ובטעמי הלקוחות.

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות מספר המשרות הממוצע במיגור:

משרות ניהוליות ישירות		מזה - משרות שהועמסו		סך משרות		
2009	2010	2009	2010	2009	2010	
338	351	729	732	2,931	3,015	בישראל
199	208	36	51	528	548	בחו"ל
537	559	765	783	3,459	3,563	סך-הכל

מספר המשרות הממוצע של עובדי המיגור בשנת 2010 היה 3,563 משרות בהשוואה ל-3,459 משרות בשנת 2009. הגידול נבע בעיקר מקליטת עובדים לקורסי הכשרה וניהול ויעוצי השקעות במערך הסינוף.

עובדי הבנק בחו"ל הינם בעלי התמחות בתחום הבנקאות הפרטית או בתחום מוצרי האשראי הבינלאומיים, ורבים מהם אקדמאים. על מנת לעמוד בסטנדרטים המוכתבים על-ידי השוק הגלובלי, העובדים עוברים הכשרות והעשרות שונות בתחום עיסוקם וכן בדרישות הרגולציה המקומית. כמו-כן, העובדים מכירים את צורכי הלקוחות והעדפותיהם ודוברים את שפתם.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיו

ראה בפרק "מיגור משקי הבית" לעיל.

הסכמים מהותיים

לפרטים בדבר מכירת זכויות קבוצת הבנק בקופות-גמל וקרנות נאמנות שהיו בניהולו - ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים" להלן.

הסכמי שיתוף פעולה

לבנק הסכמי שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מהמובילים בתחום ההשקעות הגלובליות. במסגרת ההסכמים מציעה קבוצת הבנק ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית מגוון קרנות המנוהלות על-פי מודל אנליטי לבחירת מנהלי תיקים, במטרה לאתר את הגורמים המיטביים בשווקים ובתחומים השונים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שאף לשיפור הרווחיות על-ידי העמקת הפעילות מול לקוחות המיגזר, גיוס לקוחות חדשים יעול ושיפור התהליכים התומכים.

בישראל:

- חיזוק ההיכרות והקשר האישי עם הלקוח כמנוף לשימור ולהעמקת פעילות מול לקוחות קיימים ולגיוס לקוחות פוטנציאליים.
- המשך פריסת מערך קמעונאי באזורי פוטנציאל מותאם לפלח הלקוחות.
- בניית הצעת ערך ייחודית מותאמת לצרכים המובחנים של הלקוחות.
- שיפור ברמת השירות ללקוח והעלאת שביעות הרצון ונאמנות הלקוחות.

בחו"ל:

צמיחה, תוך פיתוח יכולות מנהלי הלקוחות והגדלת הפעילות והיקף הנכסים של לקוחות תושבי חוץ ולקוחות ישראלים הפועלים בחו"ל בין השאר באמצעות הרחבת מעטפת השירות, היצע המוצרים ללקוח, והרחבת בסיס הלקוחות.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

בשנים האחרונות גובשה ויושמה תפיסה חדשה במיגזר הבנקאות הפרטית מתוך ראייה של הסביבה התחרותית המשתנה בה פועל הבנק, סביבה המעצימה את התחרות על לקוחות הבנקאות הפרטית. מטרת התפיסה היא ליצור עבור הלקוחות חוויה חדשנית אשר תבסס יתרון תחרותי ותשמר את מעמד הבנק כמוביל בשוק זה. התפיסה מבוססת על מחולכי שינוי מרכזיים כגון מעטפות שירות דיפרנציאליות המותאמות לצרכים השונים של הלקוח, עיצוב תורת שירות, הגדרת מבנה ארגוני המותאם לצרכי הלקוח, מעבר לשירות יזום ומתוכנן, שדרוג המראה הסניפי, שיפור המענה בערוצים הישירים, לרבות במוקד הטלפוני, והעצמת הבנקאים והיועצים ביחידה. לתשומת לב, קיימת אפשרות, שהבנק לא יצליח להגשים את המפורט לעיל, וזאת גם מחמת הוראות חוקיות ו/או רגולטוריות, לרבות במיוחד בכל הקשור בהכשרת מספר מספיק של יועצים פיננסיים ו/או עקב התחרות הקשה על לקוחות מיגזר זה.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
-	2,122	-	427	241	20	1,414
-	(1,125)	-	(289)	(207)	-	(629)
סך-הכל	997	-	138	34	20	785
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
-	1,599	181	155	7	696	293
-	(207)	(5)	-	3	(178)	(27)
סך ההכנסות	2,389	176	293	44	538	313
הפרשה לחובות מסופקים	29	-	4	2	-	13
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
-	2,064	216	320	19	310	210
-	18	-	-	-	-	18
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	278	(40)	(31)	23	228	90
הפרשה למיסים (הטבת מס)	107	(15)	(11)	9	87	34
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	171	(25)	(20)	14	141	56
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	(2)	-	-	-	-	(2)
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	169	(25)	(20)	14	141	54
רווח (הפסד) נקי	14.9%	-	(12.4%)	4.1%	-	26.6%
תשואה להון ⁽²⁾	1.1%	-	-	-	-	1.1%
יתרה ממוצעת של נכסים	22,301	-	5,947	6,819	-	2,910
יתרה ממוצעת של התחייבויות	108,515	-	21,270	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)	18,535	-	5,450	4,189	-	2,825
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות	32,709	1,524	-	-	31,185	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	1,206	938	-	-	268	-
יתרה ממוצעת של נירות-ערך	100,862	30,235	-	-	70,627	-
מספר משרות ממוצע	3,563	198	350	45	730	353
יתרת אשראי לציבור	23,932	-	5,393	8,373	-	3,110
יתרת פקדונות הציבור	107,266	-	20,827	-	-	-
מרווח מפעילות מתן אשראי	340	-	62	34	-	20
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	610	-	71	-	-	-
אחר	47	-	5	-	20	-
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	997	-	138	34	20	785

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			סך-הכל
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדו"ר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
(621)	-	449	195	23	17	(1,305)
1,553	-	(296)	(175)	-	-	2,024
932	-	153	20	23	17	719
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,505	155	134	5	685	254	2,722
(202)	(7)	-	1	(172)	-	(24)
2,235	148	287	26	536	271	967
הפרשה לחובות מסופקים						
33	-	8	1	-	10	14
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
1,835	162	348	16	278	157	874
21	-	-	-	-	-	21
346	(14)	(69)	9	258	104	58
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
148	(5)	(25)	4	107	43	24
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
198	(9)	(44)	5	151	61	34
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
(1)	-	-	-	-	(1)	-
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים						
197	(9)	(44)	5	151	60	34
ברוחים של חברות מאוחדות						
7	-	-	-	7	-	-
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
204	(9)	(44)	5	158	60	34
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾						
רווח (הפסד) נקי						
15.8%	-	(20.6%)	1.2%	-	20.4%	10.1%
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾						
16.4%	-	(20.6%)	1.2%	-	20.4%	10.1%
תשואה להון ⁽³⁾						
18,984	-	6,046	4,346	-	2,595	5,997
יתרה ממוצעת של נכסים						
114,069	-	25,762	-	-	-	88,307
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
14,697	-	2,950	4,055	-	2,582	5,110
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)						
28,425	1,476	-	-	26,949	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,808	1,500	-	-	308	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
90,131	29,151	-	-	60,980	-	-
יתרה ממוצעת של נירות-ערך						
3,459	171	357	41	743	328	1,819
מספר משרות ממוצע						
20,077	-	5,606	5,381	-	2,619	6,471
יתרת אשראי לציבור						
109,857	-	24,684	-	-	-	85,173
יתרת פקדונות הציבור						
317	-	79	20	-	17	201
מרווח מפעילות מתן אשראי						
598	-	80	-	-	-	518
מרווח מפעילות קבלת פקדונות						
17	-	(6)	-	23	-	-
אחר						
932	-	153	20	23	17	719
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיך לקוחות".

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם בשנת 2010 ב-169 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-204 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, קיטון בשיעור של 17.2%, שנבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות, כאמור להלן. מנגד, גידול בהכנסות המימון ובהכנסות התפעוליות בישראל, קיזז ירידה זו. הכנסות המימון בשנת 2010 הסתכמו ב-997 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-932 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 7.0%, נבע בעיקר מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-1,392 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,303 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, גידול בשיעור של 6.8% הנובע בעיקר מעלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי בישראל, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות, וכן, מעלייה בהכנסות התפעוליות בחו"ל, כתוצאה מעלייה בהכנסות מפעילות לקוחות בניירות-ערך.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2010 ב-29 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע מפעילות המיגזר בחו"ל.

הוצאות המיגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-2,082 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,856 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, גידול בשיעור של 12.2% אשר נבע בעיקר כתוצאה מהפרשה למענק שנתי בעקבות שיפור ברווחי הבנק, וכן, כתוצאה מכך שבשנה הקודמת קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-23.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.1 מיליארד ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2009. גידול בשיעור של 19.2% אשר נבע בעיקר מעלייה באשראי לדיוור, שהסתכם בכ-8.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-5.4 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-107.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-109.9 מיליארד ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2009. הקיטון בשיעור של 2.4% נבע בעיקר מירידה בפקדונות בשלוחות בחו"ל ובפקדונות במטבע-חוץ. מנגד, גידול בהיקף תוכניות החסכון, כחלק ממיקוד אסטרטגי בתחום הפקדונות שנקט הבנק, ובעיקר באמצעות קידום תוכנית "דן חסכן", קיזז ירידה זו.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה בכ-143.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-126.8 מיליארד ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2009. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

מיגזר עסקים קטנים

כללי

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המיגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" לעיל). המיגזר מספק שירותים גם ללקוחות עסקיים של המיגזר העסקי והמיגזר המסחרי.

פעילויות

הפעילויות העיקריות במיגזר זה הינם בנקאות ופיננסיים, כרטיסי אשראי, שוק ההון והלוואות לדיוור. השירותים הניתנים ללקוחות המיגזר במסגרת פעילות "בנקאות ופיננסיים" כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות (סמכות האשראי המירבית לעובדי המיגזר, בשים לב לצרכי הלקוחות, מצבם הכלכלי ועושרם הפיננסי הינה עד לסך של שישה מיליון ש"ח), פקדונות ותוכניות חסכון. השירותים הניתנים ללקוחות המיגזר כוללים פעולות בסיסיות בדומה לאלו הניתנים ללקוחות פרטיים במיגזר משקי הבית וכן פעולות מורכבות יותר כגון: ניכיון שקים, מטבע-חוץ, סחר-חוץ ועסקות מימוניות אחרות. לפרטים בדבר השירותים המוענקים במסגרת הפעילויות "כרטיסי האשראי" ו"שוק ההון", ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים" לעיל.

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

בשנת 2010 לא חלו שינויים מהותיים במאפייני לקוחות המיגזר. עם זאת, נמשכת מגמת מעבר לערוצי בנקאות ישירים, כגון אינטרנט לעסקים ומכונות להפקדת שקים.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

בשנת 2010 הושק אתר שיווקי עסקי חדש ללקוחות קמעונאים הכולל את מגוון השירותים הניתנים ללקוחות פועלים באינטרנט לעסקים, מעל 42,000 לקוחות עסקיים עושים שימוש באתר העסקי מדי חודש וכ-90% מהלקוחות הרשומים לאתר העסקי עושים בו שימוש לפחות פעם בחודש.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

- הקמת מערכת סניפים רחבה בפריסה ארצית.
- השקעה בהקמה, תחזוקה ושדרוג של אמצעים טכנולוגיים מתקדמים.
- ניהול מערכת יחסים אישית והמשכית עם הלקוחות.
- סל מוצרים מגוון ומותאם לצורכי הלקוחות.
- הכשרת כוח אדם מיומן במגוון המוצרים והפעולות הבנקאיות.
- השקעה גבוהה בבניית מותג חזק, מוביל ואמין.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר

למרבית המוצרים הבנקאיים לא קיימים תחליפים, אם כי קיימת תחרות בין מוסדות פיננסיים אחרים בחלק מן המוצרים והשירותים ומצד בנקים אחרים סביב כלל השירותים ללקוח. הבנק פועל בעיקר לשיפור תהליכים ושיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים.

מוצרים חדשים

הפקדת שיקים בשידור – לקוחותיו העסקיים של הבנק יכולים לבצע סליקה מקוונת של שיקים On-Line שבעה ימים בשבוע, 24 שעות ביממה, מהמחשב בעסק - ישירות לחשבון הלקוח. הבנק מספק ללקוחותיו העסקיים מכשיר קורא שיקים וכספת וירטואלית מאובטחת ומוצפנת חינום. אלה מבטיחים קליטה מהירה ויעילה של השיקים והפקדתם בחשבון הבנק ללא צורך בהזנת הפס המגנטי של כל שיק. הלקוח משדר את הקבצים ישירות מבית העסק לבנק, ללא שימוש במדיה פיזית ומקבל בתוך שעה מרגע קבלת השיקים בסניף ואישורם במערכת הסניפית, אישור אודות קליטת ההפקדה בחשבון. כך הוא יכול לבצע בקרה מיידית על כמות השיקים וסכומי השיקים שהופקדו בחשבון.

לקוחות

במיגזר עסקיים קטנים מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק בעלי נפח פעילות עסקי נמוך, בעלי מורכבות עסקית נמוכה עד בינונית.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון ובי"פועלים בטלפון, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. כמו-כן, מתבצעות פעולות השיווק וההפצה בי"פועלים באינטרנט.

תחרות

התחרות במיגזר זה היא הן עם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות והן עם הבנקים הבינוניים במערכת. הפעילות במיגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך ניהול סיכוני האשראי, ולכן התחרות במיגזר זה הנה בעיקרה בין בנקים בלבד, על מכלול הפעילות של הלקוח.

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות מספר המשרות הממוצע במיגור:

2009	2010	
1,891	1,892	סך משרות
439	449	מזה-משרות שהועמסו
273	275	מזה-משרות ניהוליות ישירות

המשרות הניהוליות שחושבו עבור המיגור הינן בגין מנהלים ישירים במיגור וכוללות מנהלי סניפים ומנהלי מחלקות בסניפים. מספר המשרות אינו כולל מנהלים מההנהלה הראשית שמשותפים נכללו במנין המשרות העקיפות במיגור ושעלותן הועמסה על המיגור. ביחידות העסקיות מועסקים רפרנטים לאשראי עסקי שהוכשרו במיוחד, בהתאם לצרכים הבנקאיים של הלקוחות העסקיים. מדיניות הבנק היא לקלוט בעיקר עובדים אקדמאיים ולכן קיימת מגמה של גידול מתמיד בשיעור האקדמאיים. הבנק גם מעודד את עובדיו לרכוש השכלה והוא מסייע להם בלימודי תואר ראשון ושני.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום הלוואות לדיור

ראה בפרק "מיגור משקי הבית" לעיל.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- הגדלת בסיס הלקוחות והעמקת פעילות עם לקוחות קיימים.
- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים אישית ללקוח.
- חיזוק ההיכרות והקשר האישי עם הלקוח.
- תמהיל מיטבי של שירות אישי ואמצעים טכנולוגיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותונוים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010				
פעילות בישראל				
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
1,457	102	3	38	1,314
-	-	-	-	-
(439)	(82)	-	-	(357)
1,018	20	3	38	957
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
570	3	58	103	406
-	-	-	-	-
(58)	1	(16)	-	(43)
1,530	24	45	141	1,320
הפרשה לחובות מסופקים				
139	1	-	4	134
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
944	6	40	70	828
-	-	-	-	-
(57)	-	-	-	(57)
504	17	5	67	415
רווח מפעילות רגילות לפני מיסים				
190	6	2	26	156
הפרשה למיסים על הרווח מפעילות רגילות				
314	11	3	41	259
רווח נקי				
19.0%	4.7%	-	37.7%	19.8%
תשואה להון ⁽²⁾				
20,062	2,319	-	1,032	16,711
יתרה ממוצעת של נכסים				
21,673	-	-	1,928	19,745
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
22,646	2,881	-	1,514	18,251
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)				
2,796	-	2,796	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
19	-	19	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
8,174	-	8,174	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך				
1,892	14	91	123	1,664
מספר משרות ממוצע				
21,384	2,792	-	1,103	17,489
יתרת אשראי לציבור				
20,216	-	-	-	20,216
יתרת פקדונות הציבור				
789	20	-	38	731
מרווח מפעילות מתן אשראי				
128	-	-	-	128
מרווח מפעילות קבלת פקדונות				
101	-	3	-	98
אחר				
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				
1,018	20	3	38	957

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*				
פעילות בישראל				
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
877	67	3	16	791
-	-	-	-	-
-	(9)	-	-	47
868	11	3	16	838
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
541	3	56	88	394
-	-	(16)	-	(37)
(53)	-	-	-	-
1,356	14	43	104	1,195
סך ההכנסות				
240	-	-	3	237
הפרשה לחובות מסופקים				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
849	4	36	52	757
-	-	-	-	-
(85)	-	-	-	(85)
352	10	7	49	286
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
146	4	3	20	119
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
206	6	4	29	167
רווח נקי מפעולות רגילות				
2	-	2	-	-
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾				
208	6	6	29	167
רווח נקי				
17.6%	6.8%	-	32.7%	16.8%
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾				
17.7%	6.8%	-	32.7%	16.8%
תשואה להון ⁽³⁾				
17,869	1,479	-	921	15,469
יתרה ממוצעת של נכסים				
20,942	-	-	1,834	19,108
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
17,208	1,081	-	917	15,210
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)				
2,211	-	2,211	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
22	-	22	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
6,189	-	6,189	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך				
1,891	10	98	118	1,665
מספר משרות ממוצע				
19,043	1,811	-	929	16,303
יתרת אשראי לציבור				
18,928	-	-	-	18,928
יתרת פקדונות הציבור				
689	11	-	16	662
מרווח מפעילות מתן אשראי				
85	-	-	-	85
מרווח מפעילות קבלת פקדונות				
94	-	3	-	91
אחר				
868	11	3	16	838
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי - המיזמים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות".

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת זכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של מיגזר עסקים קטנים בשנת 2010 הסתכם ב-314 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-208 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול ברווח נובע בעיקר מעלייה בהכנסות המימון ומקיטון בהפרשה לחובות מסופקים המשוייכת למיגזר, כאמור להלן. מנגד, העלייה בהוצאות התפעוליות קיזזה מגמה זו.

הרווח מפעולות מימון בשנת 2010 הסתכם ב-1,018 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-868 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 17.3% נובע כתוצאה מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי המשוויך למיגזר, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק, וכן, כתוצאה מגידול באשראי החוץ-בנקאי בתחום הפקטורינג שניתן על-ידי קבוצת ישרכארט.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-512 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-488 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 4.9% מוסבר בעיקר עקב עלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות.

ההפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמה ב-139 מיליון ש"ח בהשוואה ל-240 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הירידה נובעת בעיקר מקיטון הן בהפרשה הספציפית והן בהפרשה הנוספת המיוחסות למיגזר, והושפעה בעיקר מהשיפור במצב הכלכלי במשק הישראלי לעומת 2009, אשר הביא לשיפור בכושר ההחזר ועלייה בשווי הביטחונות של לקוחות רבים.

הוצאות המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-887 מיליון ש"ח בהשוואה ל-764 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, גידול בשיעור של 16.1%, אשר נבע בעיקר כתוצאה מהפרשה למענק שנתי בעקבות שיפור ברווחי הבנק, וכן, כתוצאה מכך שבשנה הקודמת קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-21.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-19.0 מיליארד ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 12.3%. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהלוואות לדיור ומכרטיסי אשראי.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-20.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.9 מיליארד ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 6.8%.

המיגזר המסחרי

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר המסחרי מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). ענפי המשק העיקריים בהם פועל המיגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן. פעילותם של מרבית לקוחות המיגזר מתבצעת בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המיגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. המיגזר פועל באמצעות שמונה מרכזי עסקים, הפרושים ברחבי הארץ. בכל מרכז עסקים פועלים מספר צוותי עבודה, האמונים על ניהול הקשר העסקי השוטף עם הלקוחות. בראש כל צוות עומד מנהל קשרי לקוחות, שעיקר התמחותו הבנקאית הינה בתחום האשראי העסקי. בנוסף לכך, פועל בכל מרכז עסקים יועץ השקעות מוסמך ויועץ משפטי, המלווים את פעילות מרכז העסקים. חשבונותיהם של לקוחות המיגזר מנוהלים בסניפי הבנק השונים, המספקים את מכלול השירותים הבנקאיים התפעוליים הנדרשים. כמענה לצרכים העסקיים של לקוחות המיגזר המסחרי והעסקי, הוקם מערך הסניפים העסקיים, שמונה לסוף 2010 שלושה עשר סניפים. במהלך 2011 צפויים להיפתח סניפים נוספים.

פעילות הבנק במיגזר המסחרי בחו"ל כוללת גם את הפעילות בתחום של בנק פוזיטיף בתורכיה, העוסק במתן אשראי ושירותי בנקאות. במטה החטיבה העסקית קיימת יחידה העוסקת בנייתו בקשות אשראי של לקוחות המיגזר ובהמלצה עצמאית לגבי התנאים לאישורן. יחידה זאת פועלת מחוץ לאגף המסחרי ואינה תלויה במרכז העסקים.

פעילויות

הפעילויות העיקריות במיגזר זה הינם בנקאות ופיננסים ובנייה ונדל"ן. השירותים אותם מעמיד הבנק ללקוחות המיגזר במסגרת פעילות "בנקאות ופיננסים" כוללים מתן אשראי לפעילות שוטפת ולמימון השקעות, ערבויות, מכתבי אשראי, פעילות סחר חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים ונגזרים, בהתאם למדיניות האשראי המתוקפת אחת לשנה. כמו-כן, ניתנים שירותי השקעות באפיקים השונים: מטבע-חוץ, שקלים, ניירות-ערך וכו'. בחודש ינואר 2009 התקשר הבנק עם החשב הכללי במשרד האוצר בהסכם לשנתיים שהוארך בהמשך לשנה נוספת. במסגרת זו מעמיד הבנק הלוואות ללקוחות המיגזר העומדים בתנאים שנקבעו. כמו-כן, התקשר הבנק עם התאחדות התעשיינים, בהסכם אשר במסגרתו מעמידה הקרן ההדדית של המעסיקים של התאחדות התעשיינים פקדון, המשמש כבטוחה לעסקים בינוניים החברים בהתאחדות התעשיינים כתחליף לבטוחות שאמור להמציא הלקוח.

המיגזר המסחרי מספק שירותים בנקאיים גם ללקוחות הפועלים בענף הבניה והנדל"ן. השירותים הבנקאיים כוללים בין השאר מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר.

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

שנת 2010 אופיינה בצמיחה והמשק הישראלי ובכלל זה לקוחות המיגזר הפגינו חסינות בפני המשבר הפיננסי העולמי. לקוחות המיגזר נהנו מהגידול בצריכה הפרטית, מהגידול בתוצר ומהביקושים בענף הבניה והנדל"ן. מנגד שער החליפין הגבוה של השקל מול הדולר ושאר המטבעות העיקריים פגע ברווחיות של חלק מהיצואנים. על אף הנתונים החיוביים קיימים עדיין סיכונים רבים להמשך הצמיחה בארץ, שבעיקרם מושפעים מההתפתחות הכלכלית בעולם ומהמצב הגיאופוליטי באזור. הפעילות של בנק פוזיטיף בתורכיה מושפעת מחד מהצמיחה והשיפור במצב הכלכלי במשק התורכי ומאידך מהמצב הגיאופוליטי ומערכת היחסים שבין ישראל לתורכיה.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

המיגזר נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניהול תהליכי ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק. בבנק מבוצע תהליך מתמשך של שיפור מערכות אלו. תהליך זה כולל גם מרכיבים הנוגעים לטיפול בלקוחות המיגזר. טיוב המערכות בבנק ושכלולן מהווים גורם חשוב בהעלאת רמת השירות ללקוחות המיגזר וליצירת אפשרויות נוספות להרחבת הפעילות איתם.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

- זיהוי צורכי הלקוחות והתאמת השירות הבנקאי לצרכים אלה - איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח, התאמה נכונה של מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים של הלקוחות והעמדתם ב"זמן אמת".
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו, לבין רמת השירות בפועל (זמן תגובה, מקצועיות וכו'), תוך הישענות, בין היתר, על היכולות הטכנולוגיות לאספקת השירות.
- היכולת לנהל ולקיים בקרת סיכונים (בעיקר סיכונים אשראי) ב"זמן אמת" - סיכון האשראי הינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המיגזר. ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה חיוניים לצמצום הסיכונים ככל האפשר ולהשגת רווחיות נאותה בפעילות המיגזר.
- קביעת מדיניות אשראי התואמת את תפיסת הסיכון של הבנק ודרכי המימון של הלקוחות תוך ביצוע בקרה על הביצועים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

- הקמת מערכת סינוף רחבה בפריסה ארצית.
- הכשרת כוח אדם מיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיות.
- השקעה בהקמת אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, תחזוקתם ושדרוגם.
- פעילות המיגזר שנכסי הסיכון בו מהווים חלק משמעותי בתמהיל הפעילות מחייבת ריתוק הון בהיקף משמעותי.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר והשינויים שחלו בהם

התחליפים הקיימים לחלק מלקוחות המיגזר לאשראי הבנקאי הינם הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסיים חוץ לבנקאים. בשנת 2010 נמשכה המגמה החיובית בהנפקת אגרות-חוב שהחלה בתחילת שנת 2009 לאחר קיפאון בסוף 2008. באוקטובר 2010 הממונה על שוק ההון במשרד האוצר קבע כללים בהתאם להמלצות ועדת חודק להשקעות גופים מוסדיים באגרות-חוב קונצרנים, אשר הביא לצמצום ההנפקות ברבעון הרביעי של השנה.

לקוחות

לפרטים בדבר אופן שיוך הלקוחות למיגזר, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים וקריטריונים לשיוך לקוחות" לעיל.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות מתבצעים באמצעות מטה שיווק אסטרטגיה ופיתוח עסקי שבחטיבה העסקית, במחלקת ניהול מכירות שבמטה האגף המסחרי, במרכזי העסקים ובאמצעות מערך הסניפים בו מתנהלים חשבונותיהם של הלקוחות. לרשות הלקוחות עומדים ערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות המקומית, כגון: סניפים, "פועלים בטלפון", אינטרנט וכד'. פעילות השיווק מתבצעת תוך קשר בלתי אמצעי בין עובדי הבנק והלקוח וללא תלות מהותית בגורם חיצוני לבנק.

תחרות

התחרות במיגזר זה גבוהה וכוללת את ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות, וכן את הבנקים הבינוניים. בתחום האשראי - התחרות באה לידי ביטוי הן בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על-ידי הבנקים המתחרים והן בתנאים הנלווים כגון שיעורי המימון אותם מוכנים לאשר הבנקים המתחרים.

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות מספר המשרות הממוצע במיגזר:

משרות ניהוליות ישירות		מזה - משרות שהועמסו		סך משרות		
2009	2010	2009	2010	2009	2010	
96	104	85	93	445	511	בישראל
57	40	15	4	112	72	בח"ל
153	144	100	97	557	583	סך-הכל

מספר המשרות הממוצע של עובדי המיגזר בשנת 2010 היה 583 משרות, בהשוואה ל-557 משרות בשנת 2009. הגידול במשרות נבע מפתיחת הסניפים העסקיים, אשר הוקמו כמענה לצרכים העסקיים של לקוחות המיגזר המסחרי והמיגזר העסקי. המשרות הניהוליות שחושבו עבור המיגזר הינן בין מנהלים ישירים במיגזר ומדרגת מנהל מדור בהנהלה ראשית. מספר המשרות אינו כולל מנהלים מההנהלה הראשית שמשרותיהם נכללו במנין המשרות העקיפות במיגזר ושעלותן הועמסה על המיגזר. בסניפים מועסקים עובדי בנק שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים. בנוסף מועסקים עובדים חיצוניים בתפקידים בסיסיים (בנכולים) לאחר שעברו הכשרה מתאימה. ממרבית העובדים נדרשת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום העסקי ובעיקר בתחומי האשראי וההשקעות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיזר המסחרי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
1,180	26	121	281	752
-				
(491)	(14)	(53)	(94)	(330)
689	12	68	187	422
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
173	1	6	29	137
(25)	-	-	-	(25)
837	13	74	216	534
הפרשה לחובות מסופקים				
118	5	16	19	78
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
404	5	81	43	275
32	-	-	4	28
283	3	(23)	150	153
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
108	2	(3)	53	56
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות				
175	1	(20)	97	97
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים				
3	(1)	4	-	-
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) הפסדים של חברות מאוחדות				
178	-	(16)	97	97
רווח (הפסד) נקי				
9.6%	-	(16.3%)	16.8%	8.4%
תשואה להון ⁽²⁾				
21,536	463	1,961	6,564	12,548
יתרה ממוצעת של נכסים				
12,237	22	115	1,345	10,755
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
26,158	565	2,351	7,186	16,056
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)				
1,221	-	-	-	1,221
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
15	-	-	-	15
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
7,898	-	-	-	7,898
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך				
583	11	61	102	409
מספר משרות ממוצע				
21,575	506	1,515	6,702	12,852
יתרת אשראי לציבור				
11,113	23	169	1,570	9,351
יתרת פקדונות הציבור				
522	13	65	140	304
מרווח מפעילות מתן אשראי				
37	-	(1)	3	35
מרווח מפעילות קבלת פקדונות				
130	(1)	4	44	83
אחר				
689	12	68	187	422
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיזר המסחרי (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
1,045	59	206	244	536	- מחיצוניים
(399)	(30)	(121)	(69)	(179)	- בינמימרי
646	29	85	175	357	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
158	3	8	21	126	- מחיצוניים
(24)	-	-	-	(24)	- בינמימרי
780	32	93	196	459	סך ההכנסות
167	5	28	45	89	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
280	10	65	28	177	- מחיצוניים
52	-	-	-	52	- בינמימרי
281	17	-	123	141	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
119	9	2	50	58	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
162	8	(2)	73	83	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(2)	(3)	1	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) הפסדים של חברות מאוחדות
160	5	(1)	73	83	רווח (הפסד) נקי
12.1%	22.7%	(0.6%)	18.9%	10.9%	תשואה להון ⁽²⁾
20,961	537	2,254	6,433	11,737	יתרה ממוצעת של נכסים
11,939	23	139	1,216	10,561	יתרה ממוצעת של התחייבויות
19,280	502	2,000	5,016	11,762	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)
721	-	-	-	721	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
16	-	-	-	16	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
5,249	-	-	-	5,249	יתרה ממוצעת של נירות-ערך
557	27	85	68	377	מספר משרות ממוצע
20,894	441	2,078	6,700	11,675	יתרת אשראי לציבור
10,741	39	302	1,240	9,160	יתרת פקדונות הציבור
521	30	83	125	283	מרווח מפעילות מתן אשראי
24	-	(2)	4	22	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
101	(1)	4	46	52	אחר
646	29	85	175	357	סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיזר השונים והקריטריונים לשיך לקוחות.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של המיגזר המסחרי בשנת 2010 הסתכם ב-178 מיליון ש"ח בהשוואה ל-160 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 11.3% נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בהכנסות המימון ומקיטון בהפרשה לחובות מסופקים, כאמור להלן. מנגד, עלייה בהוצאות התפעוליות, קיזזה מגמה זו.

הרווח הנקי של פעילות המיגזר בישראל בשנת 2010 הסתכם ב-194 מיליון ש"ח בהשוואה ל-156 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. העלייה נבעה מגידול ברווח המימוני ומקיטון בהוצאות חובות מסופקים המיוחסות למיגזר, כאמור להלן.

ההפסד הנקי של המיגזר בחו"ל בשנת 2010 הסתכם ב-16 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות ומירידה ברווח המימוני, כמוסבר להלן.

הרווח מפעולות מימון של המיגזר בשנת 2010 הסתכם ב-689 מיליון ש"ח בהשוואה ל-646 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 6.7% נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסים על האשראי המשוויך למיגזר כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק. מנגד, ירידה בהכנסות המימון בחו"ל קיזזה עלייה זו.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

ההפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמה ב-118 מיליון ש"ח בהשוואה ל-167 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון בשיעור של 29.3% נבע בעיקר מירידה בהפרשה הספציפית המיוחסת למיגזר, והושפע מהשיפור במצב הכלכלי במשק הישראלי לעומת 2009, אשר הביא לשיפור בכושר החזר ועלייה בשווי הביטחונות של לקוחות רבים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-436 מיליון ש"ח בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 31.3% נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשה למענק שנתי בעקבות שיפור ברווחי הבנק, מגידול במספר המשרות של עובדי המיגזר כתוצאה מפתחת הסניפים העסקיים, וכן, כתוצאה מכך שבשנה הקודמת קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

כמו-כן, חלה עלייה בהוצאות בחו"ל עקב רישום הפרשה לירידת-ערך מוניטין בבנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן, המיוחסת למיגזר זה, בסך 40 מיליון ש"ח בשנת 2010, בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-21.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.9 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. גידול בשיעור של 3.3%.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-11.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-10.7 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. גידול בשיעור של 3.5%.

המיגזר העסקי

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל ובח"ל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המיגזר העסקי של הבנק פועל בעיקר באמצעות האגף העסקי שבחטיבה העסקית ובאמצעות סניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון הכפופים לחטיבה הבינלאומית. כמו-כן נכללת במיגזר פעילות מול בנקים ומוסדות פיננסיים זרים.

האגף העסקי מחולק לארבעה סקטורים, שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים), בעלי התמחות בתחום ספציפי. בכל סקטור קיימת יחידה לניהול האשראי השוטף המשרתת את כלל לקוחות הסקטור. באגף העסקי קיימת גם יחידה המתמחה בעסקות סחר חוץ הנותנת שירותים לכלל לקוחות הבנק העוסקים בפעילות זו.

בחטיבה העסקית פועל המטה העסקי הכולל בין היתר שלוש יחידות העוסקות בנייתו ובהערכת סיכוני האשראי, האחת ללקוחות המיגזר, השנייה ללקוחות המיגזר המסחרי והשלישית ללקוחות הבינלאומיים. בנוסף, כולל המטה העסקי יחידה העוסקת במימון ולווי פרויקטים בתחום התשתיות, יחידה העוסקת בארגון חוב, סינדיקציה ומכירת סיכונים ויחידה העוסקת בהתוות מדיניות האשראי ללקוחות המיגזר בארץ ובח"ל וללקוחות המיגזר המסחרי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המיגזר העסקי והמיגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית, בנוסף עוסק האגף בגבית חובות בלקוחות בקשיים בהיעדר יכולת שיקום.

פעילויות

הפעילויות העיקריות במיגזר זה הינם בנקאות ופיננסיים ובנייה ונדל"ן.

השירותים הניתנים ללקוחות המיגזר במסגרת פעילות "בנקאות ופיננסיים" כוללים מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, מימון פרויקטים בתחום התשתית (בשיטת ה-BOT/PFI), שירותים פיננסיים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. כמו-כן, מספק המיגזר, באמצעות מערך הסניפים, שירותים בנקאיים שונים כגון סחר חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. פעילות המיגזר בח"ל הינה באמצעות הסניפים בארצות-הברית ובאנגליה.

המיגזר העסקי מספק שירותים בנקאיים גם ללקוחות הפועלים בענף הבנייה והנדל"ן. השירותים הבנקאיים כוללים בין השאר ליווי פרויקטי בנייה, מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר. שירותי הבנקאות השונים ניתנים לכלל לקוחות המיגזר גם באמצעות מערך הסניף. כמענה לצרכים העסקיים של לקוחות המיגזר העסקי והמסחרי הוקם מערך הסניפים העסקיים שמונה לסוף 2010 שלושה עשר סניפים. במהלך 2011 צפויים להיפתח סניפים נוספים. לפרטים נוספים אודות פעילות "בנייה ונדל"ן", ראה פרק "הרכב והתפתחויות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המיגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות-ערך ועוד. להלן פירוט של מספר הוראות כאמור אשר הינן, או שהיו עם פרסומן, בעלות השלכות מהותיות על המיגזר:

מגבלת על מתן אשראי ללקוחות מסויימים

במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין חלות המגבלות הבאות בקשר עם היקפי אשראי:

עסקות עם אנשים קשורים – בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 312 בנושא "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים" מוטלת על הבנק, בין היתר, מגבלה, לפיה סך החבויות לתאגיד הבנקאי, כהגדרת מונח זה בהוראה דלעיל בניכוי סכומים מסויימים, לכלל "האנשים הקשורים" לבנק, כהגדרתם בהוראה, לא יעלו על סך השווה ל-10% מהון הבנק (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311).

מגבלות על חבות לווה וקבוצת לווים – בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" מוטלת על הבנק, בין היתר, מגבלה, לפיה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, אחר שנוכו מן החבות סכומים שניתן להפחיתם לצורך כך כמפורט בהוראה, לא יעלה על 15% ועל 30% בהתאמה מההון העצמי של הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא "יחס הון מזערי" (לפרטים, ראה פרק "הלימות ההון" לעיל). כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מסויימים) של ששת הלווים וקבוצות הלווים הגדולים ביותר בבנק לא יעלה על שיעור של 135% מהונו. בחודש נובמבר 2010 העביר בנק ישראל טיוטא לעדכון הוראה 313, הכוללת בין השאר שינויים בהגדרות קבוצת לווים.

מימון רכישת אמצעי שליטה – הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 בנושא "מימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים" מגבילה את יתרת האשראי שניתן לרכישת אמצעי שליטה בתאגידים, במקרים בהם שיעור המימון לרכישת אמצעי שליטה בתאגיד עלה על 50% מעלות רכישתו, ל-70% מהונו של הבנק, כמו-כן, קובעת ההוראה מגבלה בדבר שיעור המימון לרכישת אמצעי השליטה בתאגידים בנקאיים אחרים. בחודש יולי 2010 העביר בנק ישראל טיוטא לעדכון הוראה 323, הכוללת בין השאר שינויים בהגדרת עסקת מימון רכישת אמצעי שליטה.

מגבלה ענפית – הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 (בנושא "הפרשה נוספת לחובות מסופקים") קובעת, בין היתר, כי כאשר סך-כל החבויות ("חבות" – כהגדרתה בהוראה, ואחר שנוכו ממנה הניכויים המותרים על-פי הוראה) של ענף מסוים לתאגיד בנקאי עולה על 20% מסך-כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי, ייחשב עודף זה כחבות חריגה, אשר בגינה נדרש הבנק לבצע הפרשה במסגרת ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים. יצוין כי, המגבלה נבחנת על בסיס לא מאוחד.

בנוסף על המגבלות שפורטו לעיל, על-פי הוראות ניהול בנקאי תקין, קובע דירקטוריון הבנק מעת לעת מגבלות לריכוזיות האשראי לענפי משק מסויימים וכן מגבלות חשיפה מקסימלית ללווה בודד על-פי סיכון האשראי של הלווה כפי שהיא באה לידי ביטוי במערכת הדרוג הפנימית. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מאף אחת מהמגבלות דלעיל.

פטור סוג – קונסורציום לווים

ביום 28 בפברואר 2011 הודיעה הממונה על הגבלים עסקיים על שינוי התנאים שנקבעו בעבר על-ידיה, בכל הקשור בהסדרי קונסורציום. התנאים העדכניים לביצוע הסדרי קונסורציום, שיהיו מקובלים על הממונה הינם בעיקרם אלה:

- החבירה בקונסורציום אשראי תהיה לפי הסכמת הלקוח מראש ובכתב, על גבי טופס נפרד;
- ללקוח תינתן האפשרות לשאת ולתת על תנאי מתן האשראי עם מי מהצדדים החברים בקונסורציום, לרבות באמצעות אדם אחר מטעמו;
- כאשר בקונסורציום חברים גם בנק הפועלים בע"מ וגם בנק לאומי לישראל בע"מ, תתאפשר החבירה רק אם סכום האשראי המצרפי שנדרשים שני הבנקים ליתן עולה על 300 מיליון ש"ח. המגבלה האמורה בסעיף זה לא תחול על הסדר קונסורציום שעניינו החזר חוב הנובע מאשראים שניתנו על-ידי בנק הפועלים בע"מ ועל-ידי בנק לאומי לישראל בע"מ, לפני יום 18 באוגוסט 2002, לאותו אדם;
- לא יועבר בין הצדדים כל מידע שאינו נדרש לצורך החבירה בקונסורציום הספציפי שבענינו מתנהלים המגעים. מבלי לגרום מהאמור, כל העברת מידע כאמור תיעשה באופן הממזער כל חשש לפגיעה תחרותית בין הצדדים.
- לפי דרישות הממונה יש לערוך תיעוד של פגישות/מגעים של משתתפי הקונסורציום הכל לפי הפירוט הנדרש במכתב הממונה. תוקף התנאים הנ"ל הינו לשנתיים דהיינו עד ליום 28 בפברואר 2013.

התפתחות בשווקים של המיגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

שנת 2010 אופיינה בצמיחה והמשק הישראלי ובכלל זה לקוחות המיגזר הפגינו חסינות בפני המשבר הפיננסי העולמי. לקוחות המיגזר נהנו מהגידול בצריכה הפרטית, מהגידול בתוצר ומהביקושים בענף הבניה והנדל"ן. מנגד שער החליפין הגבוה של השקל מול הדולר ושאר המטבעות העיקריים פגע ברווחיות של חלק מהיצואנים. על אף הנתונים החיוביים קיימים עדיין סיכונים רבים להמשך הצמיחה בארץ, שבעיקרם מושפעים מההתפתחות הכלכלית בעולם ומהמצב הגיאופוליטי באזור.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

מערכות המידע המשמשות את המיגזר העסקי מיועדות לסייע בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק. המיגזר העסקי עוסק באופן שוטף בשיפור ועדכון המערכות הטכנולוגיות המשמשות אותו. כמו-כן, הורחב השימוש במערכת "מטבע" לשיפור תהליכי עבודה, ניהול המידע והבקרה על פעילות לקוחות המיגזר.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

- איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח והתאמה הולמת של מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלו.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים ללקוחות - התאמת השירות הבנקאי ושיפור רמת השירות (זמן תגובה, מקצועיות וכו'), תוך הישענות בין היתר, על היכולות הטכנולוגיות לאספקת השירות.
- היכולת לנהל ולקיים בקרת סיכונים (בעיקר סיכונים אשראי) ב"זמן אמת" - סיכון האשראי הינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המיגזר. ניהול סיכונים וקיום מערכת בקרה נאותה חיוניים לצמצום, ככל האפשר, של הסיכונים הכרוכים בפעילות המיגזר ולהשגת רווחיות נאותה בפעילותו.
- קביעת מדיניות אשראי התואמת את תפיסת הסיכון של הבנק ודרכי המימון של הלקוחות תוך בקרה על הביצועים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

פעילות המיגזר העסקי כרוכה במערכת קשרים ארוכת טווח עם לקוחותיו ובכלל זה הנתונים הפיננסיים והביטחונות שהעמידו לרשות הבנק, ניהול מעקב ובקרה על החשיפות והסיכונים השונים, כמו גם הקצאת הון מתאימה ועמידה במגבלות הרגולטוריות החלות על המיגזר. לשם כך יש צורך בהכשרת כוח אדם איכותי ומימון ובניית יכולת טכנולוגית גבוהה להתמודדות עם רמת המורכבות של המיגזר.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר והשינויים שחלו בהם

בשנת 2010 נמשכה המגמה החיובית בהנפקת אגרות-חוב שהחלה בתחילת שנת 2009 לאחר קיפאון בסוף 2008. באוקטובר 2010 הממונה על שוק ההון במשרד האוצר קבע כללים בהתאם להמלצות ועדת חוקק להשקעות גופים מוסדיים באגרות-חוב קונצרנים, אשר הביא לצמצום ההנפקות ברבעון הרביעי של השנה. חלק מלקוחות המיגזר העסקי משתמש בהנפקות אגרות-חוב או באשראי מגופים חוץ-בנקאיים כתחליף חלקי או מלא לאשראי הבנקאי.

לקוחות

לפרטים בדבר הקריטריונים לשיוך הלקוחות למיגזר, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיוך לקוחות" לעיל.

שיווק והפצה

בחטיבה העסקית פועל מטה שיווק ואסטרטגיה המתמקד בשיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות ושיתת הפצתם תוך הקפדה על הבנת צרכי הלקוח והתאמת פתרונות פיננסיים לצרכים אלה. באגף העסקי פועלת מחלקת מכירות ופיתוח עסקי המתמקדת במתן תמיכה למנהלי קשרי הלקוחות, כחלק מרכזי מפלטפורמת מכירות זו, עומדים לרשות לקוחות המיגזר מומחי מוצר בתחומי חדר עסקות, ייעוץ השקעות, סחר-חוץ ועוד אשר עובדים בצמוד למנהל קשרי הלקוחות. מנהל קשרי הלקוחות נמצא בקשר רצוף עם הלקוחות שהוא מטפל בהם, לצורך מענה לצרכים הבנקאיים שלהם, שיווק מוצרי הבנק והתאמת פתרונות מימון לעסקות שונות. בתחום הפיתוח העסקי, מתמקד המטה בפיתוח מוצרים ושירותים חדשים, מותאמים לצרכי הלקוח. בתחום האסטרטגיה, אחראי המטה על-פיתוח האסטרטגיה העסקית של החטיבה וניהולה.

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה מצד גופים בנקאיים (ולגבי אפשרויות מימון חוץ-בנקאי, ראה לעיל). התחרות מתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת בתחום זה בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. פעילות הבנק באמצעות סניפיו בניו-יורק ולונדון הינה בסביבה תחרותית ביותר הנשלטת בידי גופים פיננסיים גלובליים.

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות מספר המשרות הממוצע במיגזר:

משרות ניהוליות ישירות		מזה - משרות שהועמסו		סך משרות		
2009	2010	2009	2010	2009	2010	
125	129	226	240	746	772	בישראל
26	33	22	18	75	72	בחו"ל
151	162	248	258	821	844	סך-הכל

מספר המשרות הממוצע של עובדי המיגזר בשנת 2010 היה 844 משרות, בהשוואה ל-821 משרות בשנת 2009. הגידול במשרות נבע מפתחת הסניפים העסקיים, אשר הוקמו כמענה לצרכים העסקיים של לקוחות המיגזר המסחרי והמיגזר העסקי. שליחי הבנק בחו"ל המנהלים יחידות עסקיות הינם בעלי התמחות בתחום מוצרי האשראי ובעלי השכלה אקדמאית. על מנת לעמוד בסטנדרטים המוכתבים על-ידי השוק הגלובלי, העובדים עוברים הכשרות והעשרות שונות בתחום עיסוקם וכן בתחום הרגולציה המקומית. הבנק עוסק בגיוס עובדים בעלי הידע הנדרש לכניסה לתחומי פעילות חדשים בהתאם לתכנית האסטרטגית של הבנק.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיו האסטרטגיים של המיגזר העסקי מתמקדים במספר נושאים:

- הגדלת הרווחיות והתשואה להון מתואם סיכון מהפעילות הבנקאית של המיגזר.
- חיזוק מעמד המובילות בקרב לקוחות המיגזר.
- ארגון והובלת מימונים מורכבים ובככל זה, מימון פרויקטי תשתית ושיתוף מממנים אחרים בדרך של סינדיקציה.
- המשך מתן שירות ומענה לצורכי הלקוחות, תוך התאמת מוצרים חדשים המתאימים לפעילותם.
- ניהול מושכל של תיק האשראי ומעקב אחר פרופיל הסיכון לרבות באמצעות מכירת נכסי אשראי.
- המשך שיפור התשתית הטכנולוגית המסייעת בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.
- מתן שירותי בנקאות מלאים לחברות ישראליות ומשקיעים מוסדיים ישראלים הפועלים בחו"ל.
- פיתוח מוצרים תחליפיים ומשלימים לאשראי המסורתי.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ותכונים עיקריים של המיזר העסקי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
2,808	103	255	991	1,459
-				
(140)	(47)	(81)	(124)	112
2,668	56	174	867	1,571
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
633	1	159	49	424
-	-	-	(2)	2
3,301	57	333	914	1,997
הפרשה לחובות מסופקים				
435	-	2	304	129
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
745	31	232	86	396
82	-	-	17	65
2,039	26	99	507	1,407
רווח מפעילות רגילות לפני מיסים				
772	9	35	194	534
הפרשה למיסים על הרווח מפעילות רגילות				
1,267	17	64	313	873
רווח נקי				
14.9%	13.6%	23.1%	10.2%	17.4%
תשואה להון ⁽²⁾				
96,636	2,742	7,497	35,932	50,465
יתרה ממוצעת של נכסים				
58,331	54	3,442	5,493	49,342
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
120,468	3,031	9,494	38,079	69,864
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)				
4,489	-	-	-	4,489
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
41	-	-	-	41
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
509,168	-	-	-	509,168
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך				
844	15	57	163	609
מספר משרות ממוצע				
96,760	2,641	6,636	35,440	52,043
יתרת אשראי לציבור				
55,109	26	3,338	6,373	45,372
יתרת פקדונות הציבור				
1,657	42	114	572	929
מרווח מפעילות מתן אשראי				
77	3	3	12	59
מרווח מפעילות קבלת פקדונות				
934	11	57	283	583
אחר				
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				
2,668	56	174	867	1,571

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
-	6,395	55	343	1,741	4,256
-	(3,895)	(3)	(107)	(972)	(2,813)
סך-הכל	2,500	52	236	769	1,443
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
-	944	1	177	31	735
-	5	-	-	(2)	7
סך ההכנסות	3,449	53	413	798	2,185
הפרשה לחובות מסופקים					
	1,243	1	65	547	630
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
-	672	19	248	71	334
-	80	-	-	16	64
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	1,454	33	100	164	1,157
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות					
	593	12	36	68	477
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים					
	861	21	64	96	680
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾					
	1	-	-	-	1
רווח נקי	862	21	64	96	681
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾					
	13.3%	15.0%	11.9%	4.0%	20.0%
תשואה להון ⁽³⁾					
	13.3%	15.0%	11.9%	4.0%	20.0%
יתרה ממוצעת של נכסים					
	106,144	2,760	12,073	37,934	53,377
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
	61,049	157	3,711	5,550	51,631
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)					
	94,094	1,929	7,415	31,505	53,245
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
	2,225	-	-	-	2,225
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
	6,110	-	-	-	6,110
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך					
	412,432	-	-	-	412,432
מספר משרות ממוצע					
	821	16	59	139	607
יתרת אשראי לציבור					
	99,173	2,874	8,934	37,104	50,261
יתרת פקדונות הציבור					
	55,942	127	3,931	5,650	46,234
מרווח מפעילות מתן אשראי					
	1,666	35	130	582	919
מרווח מפעילות קבלת פקדונות					
	42	3	-	7	32
אחר					
	792	14	106	180	492
סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים					
	2,500	52	236	769	1,443

* סוג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיך לקוחות".

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של המיגזר העסקי בשנת 2010 הסתכם ב-1,267 מיליון ש"ח בהשוואה ל-862 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. העלייה נבעה מירידה בהוצאות חובות המסופקים ומגידול ברווח המימוני. מנגד, ירידה בהכנסות התפעוליות בישראל ועלייה בהוצאות התפעוליות קיזזו עלייה זו. הרווח מפעילות מימון הסתכמו בשנת 2010 ב-2,668 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,500 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 6.7% נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק. מנגד, הירידה בהיקף הפעילות בסניף ניו-יורק, קיזזה עלייה זו.

ההכנסות התפעוליות והאחרות בישראל הסתכמו בשנת 2010 ב-473 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-771 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון בשיעור של 38.7% נבע בעיקר מרישום רווח ממכירת מניות "בזק" ו-"הוט" בשנה הקודמת. מנגד, עלייה בהכנסות מטיפול באשראי כתוצאה מרישום עמלות בגין ארגון סינדיקציות קיזזה קיטון זה.

ההפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמה לסך של 435 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,243 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע הן מירידה בהפרשה הספציפית והן מירידה בהפרשה הנוספת המיוחסת למיגזר, ומוסבר בעיקר בשיפור במצב הכלכלי במשק הישראלי לעומת שנת 2009, אשר הביא לשיפור בכושר החזר ועלייה בשווי הביטחונות של מרבית הלקוחות.

ההוצאות התפעוליות בשנת 2010 הסתכמו ב-827 מיליון ש"ח בהשוואה ל-752 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול בשיעור של 10.0% אשר נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר, כתוצאה מהפרשה למענק שנתי בעקבות שיפור ברווחי הבנק, וכן, כתוצאה מכך שבשנה הקודמת קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-96.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-99.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. הקיטון בשיעור של 2.4% נבע בעיקר מפעילות המיגזר בחו"ל, ומוסבר בירידה בהיקף הפעילות בסניף ניו-יורק.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בכ-55.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-55.9 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה בכ-546.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-479.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

מיגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מיגזר זה כוללת פעילות בתיק הבנקאי ופעילות בתחום המסחר. הפעילות בתיק הבנקאי כוללת בעיקר את ניהול המקורות והשימושים תוך ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "ניהול הסיכונים" להלן). זאת, באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן) ניהול תיק השקעות, פקדונות בנקאיים, הנפקות אגרות-חוב וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המיגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("ני"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות יחידה לניהול תיק השקעות הנוסטר. בשנתיים האחרונות התרכזו השקעות הנוסטרו בתיק הבנקאי באגרות-חוב ממשלתיות. הבנק החליט לגוון את תיק הנכסים ולכלול בתיק הבנקאי גם השקעה באגרות-חוב קונצרני והשקעה במניות. לצורך האמור מוקמת יחידה ייעודית לניהול תיק ההשקעות הבנקאי. יחידה זו אחראית על ריכוז ותאום פעילות הנוסטרו ברמת הקבוצה. הפעילות בתחום המסחר וניהול הפוזיציות מתבצעת בעיקר באמצעות חדרי העסקות המעניקים ללקוחות הבנק שירות לביצוע עסקות במכשירים פיננסיים במטבע-חוץ ובשקלים חדשים, כמו גם תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

ההכנסות העיקריות של המיגזר נובעות מניהול החשיפות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר וממרווחים בפעילות חדרי העסקות מול הלקוחות. בנוסף, כולל המיגזר בחישוב הכנסותיו תוצאות מהשקעה במניות ומהשקעות בחברות כלולות. הפעילות העסקית של המיגזר (למעט ההשקעה בחברות כלולות) (בהקשר זה יצוין כי על-פי סעיף 23 לחוק הבנקאות חלות על הבנק מגבלות המתייחסות לשיעור החזקתו בתאגידים ריאליים, והיקף ההון אותו הוא רשאי להשקיע בתאגידים כאמור) מרוכזת בכפיפות לחברת ההנהלה הממונה על חטיבת ה-Global Treasury. במסגרת פעילות ה-Treasury נמצאים אגף ניהול נכסים והתחייבויות בישראל וכן יחידות האחראיות על ניהול הנכסים והתחייבויות בסניפי הבנק בחו"ל. פעילות ה-Treasury כוללת גם את תיאום ניהול הנכסים והתחייבויות הפיננסיים של קבוצת הבנק (לרבות חברות בנות זרות) במטבע-חוץ ברמה גלובלית. כמו-כן, פועלים במסגרת זו חדרי עסקות בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל. אגף חדרי העסקות בארץ, אחראי על תיאום פעילות המסחר במטבע-חוץ ונגזרים בסניפי חו"ל.

פעילות בתחום המסחר – חדר עסקות

הבנק נתן ללקוחותיו שירות מקיף בחדרי העסקות, להגנה מפני סיכונים הכרוכים בתנודות בשערי החליפין ובריביות מחד גיסא, ולהשקעה ולניצול התנודות כאמור לעשיית רווחים מאידך גיסא. חדר העסקות בתל-אביב מספק ללקוחותיו שירות במכשירים הפיננסיים השונים (עסקות מסוג ספוט, פרוורד, אופציות, אופציות אקזוטיות, עסקות החלף ומוצרים מובנים) ועל נכסי בסיס שונים (שערי חליפין במטבע-חוץ/ מטבע-חוץ, מטבע-חוץ/ש"ח, ריביות שקליות וריביות מטבע-חוץ, מדד מחירים לצרכן, מדדי מניות, סחורות וכו'). ביצוע העסקות עם לקוחות הבנק נעשה בהתאם למסגרות האשראי שהוקצו להם על-ידי בעלי סמכויות האשראי בבנק ועל בסיס מודלים פנימיים של הבנק. המודלים מגדירים את חשיפות האשראי בעסקות המבוצעות בחדר העסקות. בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר העסקות, אשר גררה בעקבותיה גם דרישה למגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תחכום גבוהות יותר. כמענה לצרכים אלה, וכדי לשמר את מעמדו כבנק מוביל וחדשני, נוספו לסל המוצרים בארץ מוצרים מורכבים, הכוללים: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים ואופציות אקזוטיות, נגזרי אשראי ומוצרי ריבית מתוחכמים. בנוסף, בשנים האחרונות גבר השימוש במוצרים מובנים, הכוללים פקדון או אגרת-חוב, שתנאי הריבית שלהם נקבעים על-פי תנאי נגזרת כלשהי המשובצת במכשיר החוב.

הבנק פועל כאחד מעושי השוק הראשיים באגרות-חוב ממשלתיות שקליות. בתחילת שנת 2011 הורחבה פעילות עשיית השוק גם למספר סדרות של אגרות-חוב ממשלתיות צמודות מדד. חדר העסקות מהווה עושה שוק במרבית המוצרים בהם הוא פעיל; דהיינו, הבנק פועל כצד לעסקה מול הלקוח, ולא כמתווך בין הלקוח לצד ג'.

התיק הבנקאי – ניהול מקורות ושימושים

מיגזר הניהול הפיננסי, באמצעות אגף הנ"ה בבנק, אחראי לניהול המקורות והשימושים של הבנק על מיוגן פעילויות המיגזרים השונים. המיגזר מקבל ומקצה מקורות לשימושי המיגזרים השונים תוך קביעת מחירי ההעברה הפנימיים שלהם ("ריבית סיטונאית" – לפרטים נוספים, ראה להלן). המחירים הסיטונאיים מהווים את הבסיס לפעילות המיגזרים השונים מול לקוחות הבנק וכן אמצעי לניהול סיכוני השוק והנזילות. לבנק מקורות מימון מגוונים, שעיקרם פקדונות לזמן קצוב מהציבור. הפקדונות מגויסים ממספר רב מאוד של מפקידים וכלא תלות במפקיד בודד או בקבוצת מפקידים. עיקר גיוס המקורות של הבנק מתבצע מהציבור בארץ ובמיוחד מלקוחות פרטיים. המקורות בשקלים לא-צמודים מגיעים ברובם מלקוחות אלה, ובמידה מסוימת גם מלקוחות מוסדיים ועסקיים גדולים. מקורות בשקלים צמודים מגויסים הן מהציבור הרחב והן מלקוחות מוסדיים המשקיעים בפקדונות בבנק ובאגרות-חוב שמנפיקה קבוצת הבנק. בשנים האחרונות חלה עלייה בחשיבות גיוס המקורות השקלים על-ידי הנפקת אגרות-חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון. המקורות במטבע-חוץ כוללים פקדונות לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים בארץ, תושבי חוץ, לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית, חברות ישראליות בחו"ל, הנפקת CD's מבוטחים על-ידי ה-FDIC בארצות-הברית והנפקות של אגרות-חוב בחו"ל (באמצעות החברה הבת פועלים אינטרנשיונל). בנוסף, כחלק מניהול סיכוני השוק והנזילות מנהלת חטיבת ה-GT תיק אגרות-חוב, כיום בעיקר אגרות-חוב ממשלתי. הכוונה בהמשך, כאמור, הינה לגוון את ההשקעות בתיק. מקורות אלה "מועברים" מהמיגזר אליו משייך הלקוח למיגזר הניהול הפיננסי ובתמורה, מזכה מיגזר הניהול הפיננסי את המיגזר הרלוונטי, בריבית הסיטונאית אותה קובע אגף נ"ה בגין אותו מקור על-פי מאפייני המקור (קרי על-פי התקופה ומיגזר ההצמדה – לפרטים נוספים בדבר אופן קביעת הריבית הסיטונאית, ראה להלן) (להלן: "הריבית הסיטונאית"). את המקורות האמורים, וכן מקורות אשר מגייס המיגזר כמפורט לעיל, מקצה מיגזר הניהול הפיננסי לשימושי המיגזרים השונים. בתמורה, מחויב אותו מיגזר בריבית הסיטונאית (לפי מיגזר ההצמדה ולתקופת השימוש), הנקבע על-ידי אגף נ"ה, המשולמת למיגזר הניהול הפיננסי. יצוין, כי במקרים מסוימים קובע אגף נ"ה ריבית סיטונאית שונה למקורות ושימושים בעלי מאפיינים זהים (תקופה ומיגזר הצמדה) זאת כתמחור לסיכוני שוק ספציפיים ותנאי הגיוס בשוקים.

קביעת הריבית הסיטונאית נעשית על-ידי אגף נ"ה מדווחת ונדונה באופן שוטף אחת לשבוע על-ידי צוות נ"ה. בנוסף לדיון ולניתוח השוטף בצוותי אגף נ"ה, אחת לרבעון נמסר דיווח בנדון להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

הריבית הסיטונאית נקבעת, בין היתר, בהתחשב בגורמים הבאים: מחירי השוק בגין מקורות בני השוואה (קרי לפי מיגזר ההצמדה והתקופה); עלות גיוס ההון (בקביעת ריבית סיטונאית לטווח ארוך); תשואת אגרות-חוב ממשלתיות; תשואת אגרות-חוב הבנק ותאגידים בנקאיים דומים; ריבית בנק ישראל; ונתונים מאקרו כלכליים. בנוסף, בוחנים צוותי נ"ה מידע בדבר: תזרימי הקרן והריבית (Gap Report) של הבנק לפי מועדי שינוי הריבית ולפי מועדי פירעון; חשיפות הריבית של הבנק (רגישות, ערך הכנסה); VaR של כלל הבנק; עסקות צפויים; יתרות וביצועים יומיים ועוד. הצוותים מקיימים דיון גם בהתייחס למגבלות והפוזיציה הרצויה בהתאם למדיניות הבנק.

הריבית הסיטונאית נקבעת בצורה אחידה לפי תקופה ומיגזר והצמדה לכל העסקות הנעשות בבנק, כלומר, הריבית כאמור אינה נקבעת למקור או שימוש ספציפי, וזאת למעט במקרים חריגים בהם נקבעת עלות ספציפית לעסקה מסוימת (בעיקר כאשר מדובר בעסקות בהיקפים גדולים). הריבית הסיטונאית משמשת, בין השאר, אחד הכלים החשובים לניהול הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי. לצורך שיפור יכולות הניתוח, התכנון והניהול של נכסי הבנק והתחייבויותיו, משתמש הבנק במערכת ממוכנת לניהול נכסים והתחייבויות (מערכת ALM). הניתוח המבוצע במערכת מבוסס על קליטת נתוני העסקות הפיננסיות בבנק וביצוע עיבודים אשר מספקים למשתמש יכולת לנתח בצורה מעמיקה ורחבה את סיכוני השוק של מאזן הבנק ובמיוחד את סיכון הריבית וסיכון הנזילות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

מיגזר הניהול הפיננסי הוא עתיר טכנולוגיה. בהתאם לכך, שינויים טכנולוגיים שמשפיעים על המיגזר מתרחשים באופן שוטף. בשנים האחרונות ניתן לציין מספר תהליכים כאלה, דוגמת הפצה נרחבת של מידע פיננסי בזמן אמת ויכולת לבצע עסקות בצורה מיידית, בלי קשר למיקום גיאוגרפי. עיקר ההשקעות המבוצעות במיגזר הן במערכות מידע. בשנים האחרונות מבוצע עיקר ההשקעה בשני תחומים מרכזיים: פרויקטים לניהול מתקדם בחדר עסקות ופרויקט ניהול נכסים והתחייבויות (ראה לעיל). בשנת 2007 נרכשה מערכת ייעודית לניהול מוצרי ריבית (לרבות נגזרים) בחדר העסקות בתל-אביב. בשנת 2010 הושלמה הטמעת המערכת בחדר הקדמי והיא משפרת את יכולת התמודדות החטיבה עם מוצרים מורכבים בתחומים אלה.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

גורם ההצלחה המשמעותי ביותר בתחום הניהול הפיננסי הוא איכות המשאב האנושי, כאשר המועסקים בתחום נדרשים להיות בעלי ידע מקצועי וכישורים אנליטיים גבוהים. גורם הצלחה קריטי נוסף הוא מערכות ממוחשבות ברמה גבוהה, הן בתחום ביצוע עסקות והן בתחום המידע והניתוח. תחום הניהול הפיננסי הינו בעל ממשק חזק לרוב תחומי הפעילות העסקית של הבנק. אי לכך, מטבע הדברים, הצלחת הפעילות מותנית ברמת שיתוף פעולה בינמיגזרי בתוך הבנק.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

מחסומי הכניסה העיקריים למיגזר הניהול הפיננסי נובעים מהצורך בהשקעות גבוהות במערכות מידע וביכולת לגייס כוח אדם מקצועי בעל רמה גבוהה. בנוסף, היכולת לספק שירותים ללקוחות גדולים נגזרת גם מגודלו היחסי של הבנק ומיכולתו לספק נזילות לתחומי הפעילות השונים. בהתאם לכך, בתחומי פעילות מסוימים ובסוגים מסוימים של עסקות יש יתרונות לגודל.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המיגזר והשינויים שחלו בהם

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק. מכשירים סחירים מסוגים שונים ומכשירים נגזרים הופכים להיות נגישים יותר. דוגמאות למכשירים אלה הינן תעודות סל, פקדונות מובנים, אופציות אקזוטיות ועוד. באופן טבעי, לצד הרחבת ההזדמנות הקיימת בסל מוצרים יותר גדול ומתחכם, מהווים מכשירים אלה גם תחליפים למוצרים ושירותים קיימים.

התחרות

בכל הקשור לפעילות חדרי העסקות קיימת תחרות עניפה ואינטנסיבית. המתחרים העיקריים הינם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל, ובשנים האחרונות גם בנקים זרים, וכן חברות פיננסיות אחרות, המתמחות בתחום.

לקוחות

המיגזר מספק שירותים מגוונים לכלל לקוחות המיגזרים האחרים בבנק, בין אם באמצעות סניפי הבנק ומנהלי קשרי הלקוחות ובין אם בקשר ישיר עם לקוחות גדולים. חדר העסקות מקיים פעילות שיווקית מול מוסדות פיננסיים זרים, דבר שהביא להגדלה משמעותית של מחזורי הפעילות מול לקוחות אלה (במיון המוצרים בהם הבנק משמש "עושה שוק").

הון אנושי

להלן פרטים על התפלגות המשרות במיגור:

2009	2010	
837	818	סך משרות
106	98	מזה-משרות שהועמסו
314	319	מזה-משרות ניהוליות ישירות

מיגור הניהול הפיננסי מוטה כוח אדם מקצועי. בהתאם לכך, קיימת תחרות משמעותית על שירותיהם של עובדים איכותיים; תחרות שבאה הן מהבנקים המקומיים, הן מבנקים זרים, הן מגופים פיננסיים אחרים והן מחברות עסקיות. הדבר בולט במיוחד בתחום חדרי העסקות. אי לכך, גיבש הבנק מודל העסקה ותגמול ייחודי למרכזי רווח בחטיבת ה-GT, אשר מבטיח להם תגמול נאות עבור הישגיהם.

הסכמי שיתוף פעולה

במהלך העסקים השוטף מקיים הבנק, ובמסגרתו המיגור לניהול פיננסי, קשרים ענפים עם המוסדות הפיננסיים המובילים בעולם. הקשרים העסקיים בין הבנק לגופים אלה בשוקי ההון השונים מושתתים, בין היתר, על הסדרים בינלאומיים סטנדרטיים, כגון: הסכמי מסגרת התומכים בפעילות חדרי העסקות, הסכמים מיוחדים למיזעור סיכוני אשראי שמיועדים להגביל את סיכון האשראי בנגזרים (Credit Support Annex) או פעילות באמצעות מסלוקה בינלאומית (CLS), לשם מיזעור סיכוני סליקה בעסקות החלף במטבע-חוץ.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

היעדים המרכזיים של המיגור הינם פיתוח הפעילות הפיננסית בשווקים המקומיים והבינלאומיים בהתבסס על הסניפים הקיימים בלונדון ובניו-יורק, וכן המשך הצמיחה בפעילות המקומית. התכנית האסטרטגית לשנת 2011, כוללת תכנית עבודה, תשתיות ויעדים כמותיים. התכנית מושתתת על הרחבת מיגון המוצרים, גידול בבסיס הלקוחות ופיתוח פעילות גלובלית. הוקמה יחידה "יעודית לניהול תיק השקעות שתנהל את עודפי הנזילות בתיק הבנקאי. היחידה תפעל בכפוף ליעדים לניהול התיק הבנקאי בנושא חשיפות הבסיס והריבית. התוכנית האסטרטגית מבוססת על הערכות ומשקפת את נקודת המבט הנוכחית של הבנק, ולכן הינה בבחינת מידע צופה פני עתיד. קיימת אפשרות שהתכנית לא תתממש, או לא תתממש במלואה.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של מיגזר ניהול הפיננס:

השינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	*2009	2010
ב-%	במיליוני ש"ח	
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:		
(21.9%)	(4,030)	(3,146)
(13.2%)	4,065	3,530
-	35	384
סך-הכל		
הכנסות תפעוליות ואחרות:		
	18	72
	53	456
סך ההכנסות		
הוצאות תפעוליות ואחרות:		
(3.9%)	514	494
(91.8%)	(461)	(38)
(88.3%)	(154)	(18)
(93.5%)	(307)	(20)
(120.0%)	(15)	3
(123.5%)	(17)	4
(96.2%)	(339)	(13)
	(1)	-
(96.2%)	(340)	(13)

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי" - המיגזרים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות".

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

ההפסד של מיגזר ניהול פיננסי בשנת 2010 הסתכם ב-13 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 340 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הרווח מפעילות מימון במיגזר ניהול פיננסי בשנת 2010 הסתכם בסך של 384 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 35 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול ברווח נבע בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שהסתכמו בהוצאה בסך של 636 בהשוואה להוצאה בסך של 846 בשנת 2009. כמו-כן, בשנת 2010 נרשם רווח מאגרות-חוב בסך של 324 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 159 מיליון ש"ח בשנת 2009. ההכנסות התפעוליות ואחרות בשנת 2010 הסתכמו בסך של 72 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול ברווח מהשקעות במניות המיוחסות למיגזר זה. בחלק הבנק בתוצאות הפעולות של חברות כלולות נרשם בשנת 2010 רווח בסך של 3 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 15 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: בנקאות להשקעות, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, פעילות בעסקי נאמנות, פעילות שוק ההון אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים ופעילות בכרטיסי אשראי בערבות בנקים אחרים. כמו-כן, נכללות במיגזר זה ההכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מסגרת זו בשנת 2010 הסתכם ב-96 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. עיקר הגידול נבע מפעילות המיוחסת למיגזר שוק ההון. הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתירות נכנסת הסתכם בשנת 2010 ב-26 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22 מיליון ש"ח בשנת 2009.

ההכנסות משירותי מחשב הניתנים לבנק מסד, לבנק יהב ולבנק אוצר החייל הסתכמו ב-91 מיליון ש"ח בשנת 2010, בהשוואה להכנסות בסך 100 מיליון ש"ח שנרשמו בשנת 2009.

הרווח מפעילות בלתי רגילה המיוחס למסגרת זו הסתכם בכ-16 מיליון ש"ח בשנת 2010 בהשוואה לכ-6 מיליון ש"ח בשנת 2009. האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-4.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-3.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים

כרטיסי אשראי

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ ובנק ירושלים בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט. לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל B2B (Business to Business) - העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה ותווי קניה. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים. בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי. מספר הכרטיסים ליום 31 בדצמבר 2010 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.2 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.1 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-89.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-81.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים ושירותים שיווקיים ותפעוליים. לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו, החל מחודש יוני 2007 של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה) אשר הוביל להפחתת העמלות ולהחרפת התחרות. נכון למועד הדוחות הכספיים, קבוצת ישראלכרט היא היחידה הסולקת עסקות בכרטיסי "ישראלכרט", שהינו מותג פרטי בבעלותה וכן של כרטיסי "אמריקן אקספרס". במהלך חודש אפריל 2010 חתמה קבוצת ישראלכרט על הסכם להארכת ההתקשרות בין החברות לתקופה של שבע שנים נוספות, עד ליום 31 במרץ 2017. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

מיגזר המימון

קבוצת ישראלכרט נכנסה בשנים האחרונות לפעילות בתחום המימון, מיגזר המימון משרת את לקוחות קבוצת ישראלכרט ומתמקד במתן שירותים ופתרונות פיננסיים באמצעות מוצרים מותאמים לצרכי הלקוח וברמה שירותית גבוהה. קבוצת ישראלכרט מציעה ללקוחותיה מוצרי אשראי ייחודיים אשר עונים לצרכיהם תוך שימת לב לסיווגם (צרכני ועסקי), למצבם הכלכלי וליכולת ההחזר שלהם.

מיגזר המימון מורכב משתי תתי קבוצות אשר נקבעות על-פי אופי הפעילות של הלקוחות כדלקמן: אשראי צרכני ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית ואשראי עסקי אשר צרכי האשראי שלהם מיועדים לרוב למימון הפעילות העסקית שלהם. מטבע הדברים, קיימת שונות בין מוצרי האשראי לשתי קבוצות אלו.

קבוצת ישראל כרטס מציעה לבתי העסק שירותים פיננסיים הכוללים הלוואות, שירותי ניכיון של שוברי כרטיסי אשראי, שירותי מקדמות והקדמות, מסגרת אשראי בכרטיסי עסקיים, כרטיסי רכש ו-B2B, ושירותי פקטורינג. בנוסף, מציעה ישראל כרטס אשראי ללקוחות פרטיים הכולל, בין היתר, "אשראי מתנגל" (More) המאפשר למחזיקי הכרטיס לקבוע את תנאי הפירעון, הלוואות ייעודיות, תוכניות אשראי שונות על בסיס "ישראל קרדיט" והלוואות שונות לכל מטרה על בסיס מסגרת בכרטיס האשראי, ובנוסף הלוואות ללא צורך בכרטיס כלל, והכל ברמת שירות גבוהה.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל לקבוצת ישראל כרטס פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי ההוצאות המת"יחסות), הסתכמה בשנת 2010 ב-1,461 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,337 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של כ-9.3% שנבע בעיקרו מגידול בהיקף העסקות.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	פעילות באחריות בנקים אחרים ותיירות נכנסת	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
87	20	38	11	-	6	162
- מחיצוניים						
518	293	103	11	8	528	1,461
הכנסות תפעוליות ואחרות						
(23)	(13)	(4)	-	-	-	(40)
הפרשה לחובות מסופקים						
426	210	70	7	3	484	1,200
הוצאות תפעוליות ואחרות						
156	90	67	15	5	50	383
רווח מפעילות רגילות לפני מיסים						
60	34	26	6	2	19	147
הפרשה למיסים על הרווח מפעילות רגילות						
96	56	41	9	3	31	236
רווח מפעילות רגילות לאחר מיסים						
(3)	(2)	-	-	-	-	(5)
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות						
93	54	41	9	3	31	231
רווח נקי						
יתרות ממוצעות						
5,162	2,910	1,032	188	94	3,909	13,295
יתרה ממוצעת של נכסים						
-	-	1,928	1,808	8,315	158	12,209
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
5,011	2,825	1,514	190	90	-	9,630
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)						
801	353	123	12	7	611	1,907
מספר משרות ממוצע						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיזרי פעילות (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*						
סך-הכל	פעילות באחריות בנקים אחרים ותיירות נכנסת	המיזר העסקי	המיזר המסחרי	מיזר עסקים קטנים	מיזר הבנקאות הפרטית	מיזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
116	14	-	4	16	17	65
- מחיצוניים						
1,337	530	7	9	88	254	449
הכנסות תפעוליות ואחרות						
(30)	-	-	-	(3)	(10)	(17)
הפרשה לחובות מסופקים						
1,037	493	3	5	52	157	327
הוצאות תפעוליות ואחרות						
386	51	4	8	49	104	170
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
160	21	2	3	20	43	71
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
226	30	2	5	29	61	99
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים						
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות						
(3)	-	-	-	-	(1)	(2)
רווח נקי						
223	30	2	5	29	60	97
יתרות ממוצעות						
12,092	3,721	84	167	921	2,595	4,604
יתרה ממוצעת של נכסים						
11,575	113	7,909	1,719	1,834	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
8,314	-	147	73	917	2,582	4,595
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)						
1,843	601	8	17	118	328	771
מספר משרות ממוצע						

* סוג מחדש - לפרטים נוספים, ראה פרק "כללי - המיזרים השונים והקרטריונים לשיך לקוחות".

פעילות שוק ההון

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה). הבנק חבר גם במסלוקת המעו"ף (לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים) וכן בניירות-ערך זרים (הבנק חבר במסלוקת ה-Euroclear), פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

"רפורמת בכר"

ביום 25 ביולי 2005 חוקקה הכנסת שלושה חוקים אשר קבעו שינויים מבניים מהותיים בשוק ההון ובפעילות הבנקאית, והידועים בשם "רפורמת בכר". על-פי חוקים אלה, נאסר על הבנק לנהל קופות-גמל וקרנות להשקעה משותפת בנאמנות והוא נדרש למכור את מלוא החזקותיו בהן בתוך פרקי זמן שנקבעו בחקיקה (להלן: "הנכסים הטעונים מכירה"). כמו-כן, כתנאי לקבלת רישיון ייעוץ פנסיוני, צריך היה הבנק לרדת בהחזקותיו בכלל ביטוח עד לרף של 10%, או פחות, מכל סוג של מאצעי השליטה בה, לפי שחברה זו שולטת במבטח. כפי שיפורט בסעיף זה, השלים הבנק את מכירת החזקותיו בנכסים הטעונים מכירה ושיעור החזקותו בכלל ביטוח ירד מתחת לרף האמור. ביום 28 בינואר 2009 נענה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר לפניית הבנק, והעניק לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני, במגבלות מסוימות אשר הוסרו ביום 29 במרץ 2009 ראה להלן.

מכירת קופות-גמל לתגמולים, להשתלמות, לפיצויים ולמחלה

בשנים 2007 ו-2008 השלימה קבוצת הבנק את מכירת כל הזכויות לניהול קופות הגמל שבבעלותה.

הבנק ערב כלפי חלק מעמיתי קופות הגמל שנוהלו על-ידו בעבר לשלם במועד הזכאות לפחות את סכום תקבולי הקרן הנומינליים בחשבון העמית בניכוי סכומים מסויימים - לפרטים נוספים, לרבות פרטים בדבר הסדרים בין הבנק לרוכשות זכויות הניהול בקשר עם ערבותו האמורה של הבנק, ראה ביאור 19ג(4) בדוחות הכספיים.

ייעוץ פנסיוני

עם קבלת הרשיון לעיסוק בייעוץ פנסיוני, הותר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. בעקבות זאת הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני בקרב לקוחותיו בסניפי הבנק. בשלב הראשון ניתן הייעוץ רק בחלק מהסניפים ורק לחלק מהלקוחות. בהתאם למתוכנן מספרם של הסניפים בהם ניתן ייעוץ פנסיוני ופריסת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהוכשרו לכך יורחב בעתיד בהדרגה. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-25 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה.

על-אף היערכות הבנק כמפורט לעיל, קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, בעיקר כנובע מהיעדר הסדרה של היחסים בין הפועלים בשוק (קרי - היועצים, הגופים המוסדיים המציעים את המוצרים והמעבידים) בכל הקשור להעברת המידע מגורמים אלו ישירות ליועץ הפנסיוני באופן שוטף ויעיל. קושי נוסף, במישור התפעולי, עניינו סליקת פעולות הכספיות בין הגורמים המנויים לעיל אשר נובע מהיעדרה של מערכת סליקה מרכזית לפעולות אלו. בחודש יולי 2009 פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר הודעה בדבר פעילות להקמת מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספית בתחום החיסכון הפנסיוני על מנת להתמודד עם חלק מהקשיים האמורים לעיל. על-פי ההודעה הנ"ל הוצע נוסח מזכר הבנות לחברות במסלוקה האמורה. בהתאם למזכר הוקמה חברה בע"מ שייעודה להקים מסלוקה למוצרי חסכון פנסיוני. החברה היא בבעלות הגופים המוסדיים והמפיצים שנתנו הסכמתם לכך. בדירקטוריון החברה מכהנים נציגי הבעלים בחברה לרבות נציגי הבנק. בסוף שנת 2010, הוגשה על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה"), הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 ("חוק הייעוץ"), כך שיכלול פרק בדבר פיקוח הממונה על הפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בהתאם להצעת החוק, הפעלת מערכת סליקה מרכזית תהיה מותנית בקבלת רישיון מהממונה ותהיה נתונה לפיקוחו. הפיקוח יחול על מערכת בסליקה מרכזית בלבד ולא על מנהלי הסדרים הפעילים היום. מערכת הסליקה הפנסיונית המרכזית תחייב לתת שירות גם לעמיתים ולא רק לחברי המסלוקה. בהתאם להצעת החוק יותר למסלוקה לסלוק כספים רק אחרי שתסלוק מידע במשך 12 חודשים. עוד נקבע כי לא יותר למשתמש במסלוקה לרבות הבנק, להחזיק ביותר משיעית מסוג מסויים של אמצעי שליטה באותה מסלוקה.

נכון למועד עריכת הדוח, טרם ניתן להעריך מתי תתחיל לפעול מסלוקה מרכזית פנסיונית ומה תהיה תרומתה לבנקים כיועצים פנסיונים. מכשול נוסף במתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות נוגע להפצת מוצרי ביטוח. נכון למועד עריכת הדוח, טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. קיימת טיטוט תקנות בלבד. בשל כך, לא נחתמו הסכמי הפצה בין הבנק לבין חברות הביטוח ולא נקבעו הסדרים בין היתר, בדבר העברת מידע (בנוסף לבעיית המידע הקיימת בתחום הייעוץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, בתחום מוצרי ביטוח מתחדדת הבעיה הנובעת מהיעדר פרמטר קבוע לדירוג המוצרים השונים וסטנדרטיזציה שלהם באופן המאפשר השוואה בין המוצרים השונים והתאמתם ללקוח) ושירותים הנדרשים לצורך מתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. בנוסף, קיימת בעייתיות בבחינת ובזיהוי מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות. כל אלו עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת בבנק למתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. בנובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. התוכנית פורסמה כמצגת וכהודעה לעיתונות. לא פורסמו הצעדים ליישום התוכנית, הוראות מתאימות ולא תוקנו תיקוני החקיקה והתקנות הדרושים ליישומה. בהתאם להודעה הנ"ל, התוכנית כוללת בין היתר:

קביעת עמלת הפצה אחידה ליועץ פנסיוני עבור מוצרי החיסכון הפנסיוני. עמלת ההפצה המרבית לבנק בגין ייעוץ תהיה בגובה של 0.2% בלבד מהצבירה ו-2% מההפקדות השוטפות. (במקום השיעור המרבי של 0.25% מהצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם) קביעה כי גוף מוסדי לא ישלם עמלה ליותר ממפיץ אחד במועד מסוים לרבות בעקבות מעבר לקוח בין מפיצים שונים. תותר תשלום עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת הפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר.

בנוסף נקבע בתוכנית מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרי חסכון פנסיוני והפחתתם, תנתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נילווים לחסכון פנסיוני, תוגבר השקיפות בעת שינוי דמי ניהול כך שעל כל שינוי תימסר הודעה מראש הן ללקוח והן ליועץ עימו הוא קשור. תיאסר העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים לפחות, תינתן זכות לעובד לבחור סוכן ללקוח בנוסף לבחירת המוצר הפנסיוני, יצירת מסמך משולב של הנמקה המחשה ונילוי נאות ללקוח, מיכון והאחדה של טפסים בתהליכי ייעוץ פנסיוני. כולל קביעת נוסח מאוחד ומקוצר.

בהתאם להודעה, בכוונת הממונה ליישם את התוכנית במהלך שנת 2011. אולם מאחר שיישומה של התוכנית בחלקה תלוי בהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לא ניתן להעריך בשלב זה מתי תיושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני. להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות השתלמות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קרנות השתלמות, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קרנות השתלמות, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה

עם קבלת רישיון היועץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נילווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. פועלים סהר מכרה ביום 14 באוקטובר 2010 את פעילות שירותי חייווי דעה לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות, וחדלה להעניק שירות זה החל מיום 1 בדצמבר 2010. לפיכך נוספים, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 10.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

במסגרת פעילות חטיבת נכסי לקוחות, נמנים שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה ומנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות.

פעילות החטיבה מרכזת תחת קורת גג אחת את הידע, הניסיון והיכולות האנושיות והמחשוביות שנצברו בבנק, בתפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ובמתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות יומיות וחדשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות.

הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות.

בסוף שנת 2010 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-93.2 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק הבנק שירותים נילווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של 31.1 מיליארד ש"ח.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
64	-	37	-	3	20	4
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,455	114	316	19	58	877	71
- מחיצוניים						
-	254	(32)	(6)	(16)	(183)	(17)
- בינמיגזרי						
1,519	368	321	13	45	714	58
סך-הכל הכנסות						
1,197	358	206	1	40	526	66
הוצאות תפעוליות ואחרות						
322	10	115	12	5	188	(8)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
123	4	43	5	2	72	(3)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
199	6	72	7	3	116	(5)
רווח (הפסד) נקי						
יתרות ממוצעות						
125,764	81,813	4,489	1,221	2,796	32,709	2,736
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,281	-	41	15	19	1,206	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
629,280	-	509,168	7,898	8,174	100,862	3,178
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך						
1,314	-	61	-	91	928	234
מספר משרות ממוצע						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
58	-	28	-	3	23	4
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,368	79	304	18	56	840	71
- מחיצוניים						
-	246	(27)	(5)	(16)	(179)	(19)
- בינמיגזרי						
1,426	325	305	13	43	684	56
סך-הכל הכנסות						
1,110	356	215	1	36	440	62
הוצאות תפעוליות ואחרות						
316	(31)	90	12	7	244	(6)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
131	(13)	36	5	3	102	(2)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
185	(18)	54	7	4	142	(4)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
23	-	1	-	2	7	13
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים						
208	(18)	55	7	6	149	9
רווח (הפסד) נקי						
יתרות ממוצעות						
104,166	67,998	2,225	721	2,211	28,425	2,586
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
7,956	-	6,110	16	22	1,808	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
516,874	-	412,432	5,249	6,189	90,131	2,873
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך						
1,322	-	68	-	98	914	242
מספר משרות ממוצע						

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל בשנת 2010 הסתכמה ב-432 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-532 מיליון ש"ח בשנת 2009. עיקר הירידה נבעה בגין הפרשה לירידת-ערך מוניטין בבנק פוזיטיב וחברת הבת שלו בקזחסטן בסך של 100 מיליון ש"ח בהשוואה ל-40 מיליון ש"ח בשנת 2009. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-14.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-14.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

חברות בת ישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראלכרט

הקבוצה כוללת את החברות: ישראלכרט בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראלכרט מימון בע"מ, ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיסי אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים). הרווח הנקי של קבוצת ישראלכרט הסתכם בשנת 2010 ב-208 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-173 מיליון ש"ח בשנת 2009. תרומת קבוצת ישראלכרט לתוצאות הפעילות של הבנק, לאחר מיסים, הסתכמה בשנת 2010 ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-176 מיליון ש"ח בשנת 2009.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראלכרט הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב-1,429 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,215 מיליון ש"ח בשנת 2009. לפריטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 בדוחות הכספיים.

פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשני תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל וההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במיגזר הטכנולוגיה. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: יעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, יעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) – פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי יעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק בשנת 2010 הסתכמה בסך של 30 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 23 מיליון ש"ח בשנת 2009.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב-629 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-600 מיליון ש"ח בשנת 2009.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נילווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. פועלים סהר מכרה ביום 14 באוקטובר 2010 את פעילות שירותי חייווי דעה לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות, וחדלה להעניק שירות זה החל מיום 1 בדצמבר 2010.

הרווח הנקי של פועלים סהר ותורתה לתוצאות הפעילות של הבנק הסתכמו בשנת 2010 ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח בשנת 2009.

סך השקעת הבנק בפועלים סהר הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב-227 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-195 מיליון ש"ח בשנת 2009.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגור הבנקאות הפרטית ובמיגור העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגור משקי הבית ובמיגור המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים").

במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגור העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים וזרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה לישראל והשקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגור משקי הבית ובמיגור המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן. אסטרטגית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה הן בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking) והן בפעילות העסקית בסניפי לונדון וניו-יורק, בנוסף, נבחן כיום הפוטנציאל לפעילות עסקית באסיה, תוך התמקדות במתן שירותי בנקאות לחברות ישראליות הפועלות באזור על בסיס פלטפורמה קיימת.

הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ואו פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגור הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון עצמי, החזקת נכסים מזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי בשנת 2008. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון והכר את הלקוח. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאושרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה.

ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הבנק פועל לקיום התחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. נשכרו שירותיה של חברת ייעוץ חיצונית המתמחה בייעוץ לבנקים בהליכי אכיפה והודקו הליכי הפיקוח וקציני הציות של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פקדונות, הנפקת אגרת-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2010	**2009	
במיליוני דולר		
נכסים		
מזומנים ופקדונות בבנקים	6,264	7,413
ניירות-ערך	2,341	2,354
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	5	-
אשראי לציבור	4,872	5,467
השקעות בחברות כלולות	1	-
בנינים וציוד	32	36
נכסים אחרים	371	343
סך-כל הנכסים	13,886	15,613
התחייבויות והון		
פקדונות הציבור	9,412	9,551
פקדונות מבנקים	2,331	4,139
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	109	210
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	402	353
התחייבויות אחרות	627	432
סך-כל ההתחייבויות	12,881	14,685
זכויות בעלי מניות חיצוניים	81	81
אמצעים הוניים***	924	847
סך-כל ההתחייבויות וההון	13,886	15,613

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון העצמי של השלוחות וייחוס חלקם של זכויות בעלי מניות חיצוניים.

** הוצג מחדש בשל שינוי בהטבת המס בחו"ל בגין הפסדי שנים קודמות ובשל התאמת החברות המוגדרות כבעלות פעילות בינלאומית

*** כולל הון חיובי מחושב בסך של 158 מיליון דולר (31 בדצמבר 2009: בסך של 116 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוויים ההוגן.

ב. נכסי לקוחות

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני דולר		
9,904	9,814	פקדונות הציבור ואגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,250	9,050	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
19,154	18,864	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומת שלוחות הבנק בחו"ל*

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני דולר		
242	225	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
31	7	הפרשה לחובות מסופקים
211	218	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
129	148	הכנסות תפעוליות ואחרות
291	321	הוצאות תפעוליות ואחרות**
49	45	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
24	35	הוצאות מס
25	10	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
1	(5)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחי (בהפסדי) חברות מאוחדות
24	15	רווח נקי

* מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית. לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק, הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון העצמי של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל. מספרי ההשוואה לשנת 2009 סווגו מחדש בהתאם.

** כולל הפרשה לירידת-ערך מוניטין בבנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן בסך של 30 מיליון דולר (2009: סך של 16 מיליון דולר).

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

שנת 2010:

שם החברה	יתרת השקעה ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	תרומה בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ⁽³⁾ ב-%	הפרשי שער על השקעה	תרומה כולל הפרשי שער*
סניפי ארצות-הברית	-	36	-	-	36
סניף לונדון	-	40	-	-	40
Bank Hapoalim (Switzerland) LTD.	1,374	79	6.1%	37	116
קבוצת פוזיטיף**	712	(94)	(12.0%)	(52)	(146)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	102	5	4.9%	(6)	(1)
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	52	(14)	(23.0%)	(4)	(18)
שלוחות אחרות	376	-	-	(30)	(30)
סך-הכל		52		(55)	(3)

שנת 2009:

שם החברה	יתרת השקעה ⁽¹⁾ במיליוני ש"ח	תרומה בנטרוֹל הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ⁽³⁾ ב-%	הפרשי שער על השקעה	תרומה כולל הפרשי שער*
סניפי ארצות-הברית	-	48	-	-	48
סניף לונדון	-	21	-	-	21
Bank Hapoalim (Switzerland) LTD.	1,218	54	4.8%	26	80
קבוצת פוזיטיף**	847	(29)	(3.3%)	20	(9)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	103	13	13.4%	(1)	12
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	70	(15)	(31.3%)	-	(15)
שלוחות אחרות	417	(2)	-	14	12
סך-הכל		90		59	149

- * מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר על-פי הנחיות המפקח על הבנקים כשקל חדש, לפיכך נזקפים הפרשי השער על ההשקעה לדוח רווח והפסד. הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות מטבע-החוץ הנובעות מההשקעה בחברות בנות בחו"ל באמצעות גיוס מקורות באותם מטבעות. גידור זה אינו מהווה גידור חשבונאי ולכן הפרשי השער על מקורות אלה אינם מיוחסים לתוצאות הפעילות של החברות הבנות.
- ** כולל הפרשה לירידת-ערך מוניטין בבנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן בסך של 100 מיליון ש"ח והפחתה שוטפת של 14 מיליון ש"ח. (2009: הפרשה לירידת-ערך בסך של 40 מיליון ש"ח והפחתה שוטפת בסך של 19 מיליון ש"ח).
- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות ליום 31 בדצמבר מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק. יתרת ההשקעה בסניפי הבנק בארצות-הברית ובלונדון מייצגת את האמצעים ההוניים הכוללים את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפים על-ידי הבנק בישראל במועד הקמת הסניפים בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת נירות-ערך זמינים למכירה לפי שוויים ההוגן.
- (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתורגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בין הפחתת עודפי עלות בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 36 מיליון ש"ח (2009: 35 מיליון ש"ח).
- (3) תשואת החברות מחושבת על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה. תשואת הסניפים מחושבת על-ידי חלוקת תרומתן בסך האמצעים ההוניים שלהם. בחישוב התשואה לא נלקחים בחשבון האמצעים ההוניים של המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
השינוי	2010	2009 ⁽¹⁾
במיליונים		
סניפי ארצות-הברית - דולר	*15.0	18.0
סניף לונדון - ליש"ט	*12.0	5.0
Bank Hapoalim (Switzerland) LTD. - פר"ש	27.9	20.8
קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית**	1.9	4.5
Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר	0.7	4.1
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר	(3.9)	(2.9)
שלוחות אחרות - דולר	2.4	2.3

- * לסניפי הבנק בארצות-הברית ובלונדון יתרת הפסדים להעברה, אשר בדוחות הכספיים שלהם לא נוצרו בינם מיסים נדחים ולפיכך שיעור המס המקומי האפקטיבי נמוך. בחישוב המס בישראל נכללת השלמה בגין סניפים אלה.
- ** כולל הפרשה לירידת-ערך מוניטין בחברת הבת בקזחסטן בסך 14 מיליון לירות תורכיות (בשנת 2009 - 23 מיליון לירות תורכיות).
- (1) הרווח הנקי במספרי השוואה לשנת 2009 הוצגו מחדש לאחר התאמתם לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות 40 מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאות, סניפים, נציגויות, וחברות בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) LTD. (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאות (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות ארבעה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובגינבה, אחד בלוקסמבורג ואחד בסינגפור, וכן באמצעות נציגויות בתל-אביב, בהונג-קונג ובמוסקבה. הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם בשנת 2010 ב-28 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-21 מיליון פרנק שוויצרי בשנת 2009. התחזקות הפרנק השוויצרי מול המטבעות השונים יחד עם צמצום המרווחים הביאו לשחיקת הרווח מפעילות מימון. שחיקה זו מותנה חלקית על-ידי גידול בעמלות התפעוליות עקב חזרת הלקוחות לשוק ההון. בנוסף, תקבול חד פעמי בגין נייר-ערך שהופחת במלואו בעבר הביא לגידול ברווח לעומת שנה קודמת.

תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער לתוצאות הפעילות של הבנק בשנת 2010 הסתכמה ב-79 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח בשנת 2009.

סך-כל ההון של הפועלים שוויץ ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-365 מיליון פרנק שוויצרי לעומת כ-334 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2009. הגידול נובע מהרווח הנקי וכן מגידול בסך יתרת קרן ההון בגין ניירות-ערך זמינים למכירה.

סך-כל המאזן של הפועלים שוויץ ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם לכ-2,891 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-3,556 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2009. הירידה בסך המאזן נובעת ממעבר כספי לקוחות מפקדונות בבנק לשוק ההון וזאת עקב הריבית הנמוכה השוררת בשוק. בנוסף, התחזקות הפרנק השוויצרי מול המטבעות השונים הביאה לשחיקה של היתרות הנקובות במטבעות אלה.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB - לפרטים נוספים אודות פעילות סניף ניו-יורק, ראה להלן. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

Poalim Asset Management (UK) LTD. ו-Poalim Asset Management (Ireland) Ltd. המוחזקות על-ידי

Pam Holdings LTD. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה, שיווק ומתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 31 בדצמבר 2010 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.2 מיליארד דולר לעומת 1.6 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

BHI Jersey LTD. (להלן: "הפועלים גרסי")

במסגרת בחינת רציונליזציה של פריסת פעילות הבנק בחו"ל, הופסקה ביום 31 בדצמבר 2010 הפעילות הבנקאית של הפועלים גרסי. לקוחות הפועלים גרסי הועברו לסניפי בנק הפועלים שוויץ, בלוקסמבורג, גנבה וסינגפור.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) LTD. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישונו ראשי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

פעילות בינלאומית במיגזר העסקי

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית, הכולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים. מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-92% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's או Standard & Poor's).

מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. הרווח הנקי של סניף ניו-יורק לשנת 2010 הסתכם ב-29 מיליון דולר בהשוואה ל-23 מיליון דולר בשנת 2009. תיק האשראי של הסניף ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם לכ-1.9 מיליארד דולר בהשוואה לכ-2.3 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009. הירידה נבעה מפירעון אשראי. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2010 לסך של כ-2.0 מיליארד דולר בהשוואה לכ-2.3 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009. סך האמצעים ההוניים של סניף ניו-יורק ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-90 מיליון דולר לעומת 49 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2009. סך-כל המאזן של סניף ניו-יורק ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-5.5 מיליארד דולר בהשוואה ל-6.6 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקיריטיס")

חברת Dealer-Broker (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-(NASDAQ) National Association of Securities Dealers ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל. החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

סניף לונדון מתמקד בשלושה תחומי פעילות:

פעילות אשראי עסקי, אשר במסגרתה מספק הסניף שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות באירופה ולחברות מקומיות, כולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות מקומיות, להנכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף לונדון. בתחום חדר העסקות, מעניק הסניף ללקוחותיו שירותי מסחר בעסקות עתידיות ובאופציות, ומהווה חלק מפעילות חדר העסקות הגלובלית של הבנק.

במסגרת פעילות מחלקת הבנקאות הפרטית מעניק הסניף שירותים ללקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה (High Net Worth) וחברות שבבעלותם, כולל אשראי עסקי, ניהול חשבון שוטף ומוצרי השקעה.

הרווח של סניף לונדון בשנת 2010 הסתכם ב-12 מיליון ליש"ט בהשוואה ל-5 מיליון ליש"ט בשנת 2009. הגידול ברווח נבע בעיקר מפירעון של ניירות-ערך מגובי נכסים שהופחתו בעבר.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-34 מיליון ליש"ט לעומת 25 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2009. סך-כל המאזן של סניף לונדון ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-1,037 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-1,181 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2009.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במוניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת Bank Pozitiv JSC בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. בכוונת בנק פוזיטיף להרחיב את פעילותו, וזאת הן בתחום הבנקאות העסקית והן בתחום הבנקאות הקמעונאית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%. לבנק פוזיטיף אין היתר לניהול פקדונות מהרגולטור התורכי והוא פועל להשגתו.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים. במהלך שנת 2009, ולאור המשבר הכלכלי שפגע בכלכלת קזחסטן, ביצע JSC Bank Pozitiv צעדי התייעלות וכן הקטין את היקפי האשראי. בכוונת JSC Bank Pozitiv להגדיל בהדרגה ובהתאם להתפתחויות הכלכליות את תיק האשראי ואת יכולותיו העסקיות.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף בשנת 2010 הסתכם בכ-1.9 מיליון לירות תורכיות (כ-1.2 מיליון דולר) בהשוואה לרווח של 4.5 מיליון לירות תורכיות (כ-3.0 מיליון דולר) בשנת 2009. בנטרול הפחתת מוניטין בגין חברת הבת של בנק פוזיטיף בקזחסטן, הסתכם הרווח בשנת 2010 בכ-18.5 מיליון לירות תורכיות בהשוואה לכ-31.9 מיליון לירות תורכיות בשנת 2009, כתוצאה מירידה בהכנסות מימון שקוזה מירידה בהפרשה לחובות מסופקים. תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער לתוצאות הפעילות של הבנק בשנת 2010 היתה שלילית והסתכמה ב-94 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של 29 מיליון ש"ח בשנת 2009. שינוי זה נבע בעיקר מירידת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן בסך 100 מיליון ש"ח בהשוואה ל-40 מיליון ש"ח בשנת 2009. סך-כל ההון העצמי של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-413 מיליון לירות תורכיות (כ-267 מיליון דולר) בהשוואה לכ-402 מיליון לירות תורכיות (כ-268 מיליון דולר) בסוף שנת 2009. סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-1.68 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.08 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.61 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.08 מיליארד דולר) בסוף שנת 2009. השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-712 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-847 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

רכוש קבוע ומתקנים

ליום 31 בדצמבר			
2009	2010		
יתרה	יתרה	פחת שנצבר	עלות
במיליוני ש"ח			
2,003	1,945	1,596	3,541
873	847	1,895	2,742
969	1,011	944	1,955
3,845	3,803	4,435	8,238

המבנים בהם מתנהלים עסקי הבנק בישראל, הינם בבעלותו או בבעלות חברות הנכסים שלו, או בשכירות לתקופות שכירות שונות. מרבית הנכסים בהם מתנהלים עסקי הקבוצה בחו"ל הינם בשכירות. בבעלות הבנק 196 נכסים בשטח של 204 אלפי מ"ר, מתוכם 166 מבנים בשטח של 106 אלפי מ"ר המשמשים כסניפים וקול סנטר. 30 מבנים בשטח של 98 אלפי מ"ר המשמשים כמשרדי הנהלה (חלקם משמשים גם את מערך הסינוף) וכוללים שטח של כ-6 אלפי מ"ר המשמשים כשטחי עזר, אחסנה וכו'. בנוסף למבנים שבבעלותו, הבנק שוכר 177 מבנים בשטח של 91 אלפי מ"ר, מתוכם 139 מבנים המשמשים את מערך הסינוף, מוקדי הקול סנטר והמרכז התפעולי הבנקאי. ביתרת הנכסים שוכנים משרדי הנהלה, ארכיונים, מחסנים ועוד. בנתונים המתייחסים לשטח בנייני הנהלה הראשית נכללים גם תינונים ומחסנים. דירקטוריון הבנק קיבל החלטה במסגרת תכניות העבודה לשנת 2011 לפעול לריכוז משרדי יחידות הנהלה הראשית בקריה עתידית אשר תוקם מחוץ למרכז תל-אביב. בין השאר הוחלט על רכישת עתודת קרקע מתאימה בשטח של כ-100 דונם, כאשר ההעברה של היחידות בפועל תבצע בשלבים. בשלב הראשון יועתק לאתר החדש אחד מאתרי המחשב של הבנק (אתר הייצור או אתר הגיבוי), וכן יחידות סמך בנקאיות נוספות. בשלבים הבאים תיבחן העתקה של יחידות הנהלה ראשית נוספות. בנוסף, הוחלט כי תכנון הקריה יתבצע על-פי עקרונות הבנייה הירוקה. תכנון והקמת השלב הראשון של הקריה צפויים להימשך מספר שנים. באשר לנתונים נוספים על בניינים וציוד, ראה ביאור 7 בדוחות הכספיים.

תשתיות מחשוב

כללי

לבנק שני אתרי מחשוב מרכזיים, אתר ייצור ראשי ואתר גיבוי ופיתוח להבטחת שרידות מירבית. מערכת הליבה של הבנק, הממוקמת באתר הייצור, מותקנת על מחשב Mainframe של IBM. במסגרת שיפור הזמינות והשרידות של מערך מחשבי ה-Mainframe, רכש הבנק בשנת 2010 מחשב Mainframe נוסף לאתר הייצור אשר יקושר בתצורת אשכול ובשיתוף נתונים וגיבוי הדדי מלא (PSDS) למחשב הקיים באתר הייצור. סך-הכל עוצמה לשני המחשבים: למעלה מ-14,000 MIPS (מיליון פקודות לשנייה). באתר הגיבוי יפעל מחשב Mainframe בתצורה מינימאלית. בעת הצורך, מחשב זה יגדל לעוצמה הנדרשת. בצד מערכת הליבה פועלות מערכות נוספות (מערכות מבוססות Windows, Unix, Linux-י להלן: "המערכות הפתוחות") לצרכים ייעודיים הפועלות על פלטפורמה המאפשרת חלוקה דינאמית וניצולת מיטבית של משאבים. הבנק עושה שימוש במתודולוגיות ובמערכות מתקדמות ליעול תהליכים בפיתוח ובייצור לרבות באמצעות ארכיטקטורת SOA וניהול תהליכים ממוכן (BPM).

סניפי קבוצת הבנק, מנהלות אזור, מרכזי עסקים ויחידות ההנהלה הראשית ממוחשבים ומחברים במקוון למרכזי המחשבים בחטיבת טכנולוגיה ומחשוב. סך-הכל מותקנים בקבוצת הבנק כ-2,250 שרתים וכ-14,800 תחנות עבודה, הכוללות 1,100 עמדות מידע בורסאי בסניפים לשימוש הלקוחות והפקידים. לרשות הלקוחות 538 מכשירי בנקט ו-756 מכשירים למידע והפקדת שקים (486 בתוך הסניפים ו-270 בקירות החיצוניים של הסניפים).

גיבוי ואחסנת מידע

כאמור לעיל לבנק שני אתרי מחשוב מרכזיים, אתר ייצור ראשי ואתר גיבוי ופיתוח. בסביבת המחשב המרכזי נפח האחסון הכולל, בשני האתרים, הוא כ-150TB. בסביבת המערכות הפתוחות נפח האחסון הכולל, בשני האתרים, הוא כ-800TB. בנוסף, קיימות שתי מערכות רובוטיות אוטומטיות עבור המחשב המרכזי ו-4 מערכות רובוטיות אוטומטיות עבור המערכות הפתוחות מתוצרת IBM ו-Quantum. מערכות אלו נמצאות באתרי הייצור והגיבוי ובהן נשמר, בשני עותקים זהים, גיבוי כפול נוסף של כל המידע והמערכות בהיקף כולל של כ-2130TB. כמו-כן, לבנק מאגרי נתונים בהם נשמרים עותקים של מסמכי נייר, מסמכי משכנתאות וכו', לשימוש יום יומי באחזור נתונים ולשמירת עותק היסטורי נגיש של נתונים אלו.

כל פעולה המתבצעת במחשבי הבנק מתעדכנת, בזמנית, באתר הייצור ובאתר הגיבוי כך שבמקרי אסון ותקלות פיזיות קיים גיבוי למערכות הקריטיות של הבנק ופגיעה בחומרה באחד האתרים לא תגרום לאובדן מידע. במקרה של מעבר בשעת חירום לאתר הגיבוי, יש לבנק יכולת להגדיל מיידית את עוצמת מחשב הגיבוי (MF) עד לרמת עוצמת מחשב הייצור על-ידי הפעלת מנועים רדומים; כלומר, אתר הגיבוי מאפשר עוצמת מחשב הנדרשת לכל הפעילות העסקית הרגילה של הבנק. במקרה של פגיעה בשני האתרים, אתר הייצור ואתר הגיבוי, הופעל בשנת 2010 שיכפול לעותק נוסף (שלישי) של נתוני המחשב המרכזי לאתר מרוחק (MED1).

תקשורת

לבנק רשת תקשורת נתונים ודיבור מתקדמת, בעלת קצבי העברת נתונים גבוהים. רשת התקשורת הינה בשרידות גבוהה והיא כוללת גיבויים המאפשרים עבודה מול שני מרכזי המחשבים של הבנק. רשת התקשורת של הבנק מקשרת גם את סניפי הבנק ושלוחותיו בעולם, ומועברים אליה שירותי נתונים, דיבור וועידות חוזי (VIDEO CONFERENCE).

חברות בנות

מערך המחשוב והתפעול של החברות הבנות בחו"ל וכן של פעילות קבוצת הבנק שאינה מתבצעת באמצעות חברות בנות, מתבסס על מערכות עצמאיות, כאשר האחריות הניהולית היא של ההנהלות והדירקטוריונים של החברות הבנות או של חבר ההנהלה הממונה על הפעילות, לפי העניין. האחריות המקצועית על מערך זה היא של מנהל חטיבת טכנולוגיה ומחשוב. מערך זה קשור ברשת תקשורת למערכות הבנק בארץ המשמשת לדיבור ולתקשורת נתונים באופן מוצפן ומאובטח.

בהמשך להחלטת קבוצת ישראלכרט מסוף שנת 2008, הוקם בשנת 2010 אתר גיבוי מידי, למערכות הקריטיות של ישראלכרט, באתר הגיבוי של הבנק.

קבוצת ישראלכרט חתמה הסכם להקמת אתר גיבוי למערכות המחשוב עם חברת IBM. האתר ממוקם בקומת מרתף במתקן המנוהל על-ידי חברת IBM בנתניה. המעבר לאתר החדש מתוכנן להסתיים עד סוף חודש יוני 2011.

הערכת הבנק וקבוצת ישראלכרט בדבר מועד השלמת הקמת אתר הגיבוי הינה בגדר של מידע צופה פני עתיד, כהגדרת מונח זה בחוק ניירות-ערך. הערכה זו מתבססת, בין היתר, על נסיון נצבר בהקמת מערכות גיבוי וידע בניהול והקמת פרויקטים דומים בהיקף. הערכה זו עשויה שלא להתממש, לרבות במקרה ויחול שינוי בזמינות הציוד או בכוח האדם הנדרש לצורך השלמת התהליך.

חברות כרטיסי האשראי שבקבוצת ישראלכרט מבצעות גיבוי בתדירות יומית של מערכות קריטיות שאינן מעובדות במחשב המרכזי שלהן, הנשמר באתר הגיבוי של הבנק.

ערכי ההתאוששות של המידע בקבוצת ישראלכרט הינם כדלהלן:

מחשב מרכזי - ללא אובדן מידע, תוך 6 שעות.

מערכות פתוחות קריטיות - ללא אובדן מידע, תוך 12 שעות.

מערכות פתוחות אחרות - ללא אובדן מידע עד 48 שעות, אחרת הפעלה במדורג תוך 3 חודשים.

ספקים

הבנק מתקשר מעת לעת עם ספקים מהארץ והעולם לצורך קבלת השירותים השונים הנדרשים לו בתחום מערכות המידע, לרבות הסכמי רכישת ציוד ותחזוקתו, הטמעת מערכות מידע ורכישת תוכנות כאשר רוב הפיתוח, למעט של מערכות מיוחדות כגון מערכות מסחר, הוא פיתוח עצמי. יצוין, כי ישנם שירותים המבוססים על טכנולוגיות אשר הידע לגביהם מצוי בידי מספר מצומצם של נותני שירות ולעיתים, בידי נותן שירות בעל התמחות וידע בלעדיים בטכנולוגיה כאמור, כגון Oracle, IBM, Microsoft ועוד.

אבטחת מידע

ההשקעה באבטחת מידע של מערכות המידע היא חלק בלתי נפרד ואינטגרלי בפיתוח מערכות מידע מודרניות. אבטחת המידע של מערכות הבנק מתבצעת במספר רבדים ומעגלים, כדי להבטיח שמערכות הבנק מוגנות היטב מחדיירה, גישה לא מורשית, או פגיעה. רשת התקשורת הפנימית מופרדת מרשתות חיצוניות באמצעי הגנה שונים, כולל Firewall מתקדמים, שרתי כספות נתונים (CYBERARK) ואמצעים נוספים. כל תעבורת הדואר האלקטרוני החיצוני נבדקת בתוכנת אנטי-ווירוס בשרת חיצוני לרשת, מסוננת ומנוטרת לפני הכנסתה, דרך מספר שכבות הגנה, למערך הדואר האלקטרוני הפנימי; וכל תחנות העבודה והשרתים בבנק מוגנים בכל עת בתוכנת אנטי-ווירוס עדכנית ומנוטרים במקוון. כל המשתמשים מזדהים בהזדהות חזקה לרשת המחשוב, באמצעות כרטיס חכם וזיהוי ביומטרי. פריויקטי מידע בבנק מלווים מתחילת דרכם בצוות של אבטחת מידע המוודא קיום קפדני של כללי אבטחת מידע, אבטחת פרטיות המידע, ומידור הנגישות למידע רק למי שהורשה לגשת אליו. אירועי אבטחה ממערכי המחשוב מופנים בזמן אמת אל מוקד מומחה של אנשי אבטחת מידע ומטופלים ומתועדים משלב ראשית האירוע ועד סופו, כמו-כן האירועים הרלוונטיים מופנים למחלקת הביקורת. תקריות מהותיות מדווחות להנהלה ולדירקטוריון. הבנק מבצע באופן שוטף בדיקות חסינות של מערכותיו וסקרי אבטחת מידע של מערכותיו כדי לוודא, שבכל עת רמת אבטחת המידע נשמרת ועונה לכללים מחמירים שנקבעו בתחום זה.

פרוייקטים עיקריים בביצוע

CRM – פרוייקט ה-CRM מרכז את כל ההתקשרות מול הלקוח תוך מיקוד בתחומי השיווק, מכירות, גיוס לקוחות, זיהוי ומניעת נטישת לקוחות, תוך תמיכה בתהליכים רב ערוציים וניהול הקשר מול הלקוח, ואחידות בהתקשרות בין יחידות וחטיבות שונות בארגון. בשנת 2010 פותחה תמיכה בתהליכי רב ערוציות, לדוגמה העברת בקשות שירות בין ערוצים, תאום פגישת ייעוץ בסניפים על-ידי פועלים בטלפון, תמיכה בתהליכי שימור רב ערוציים, ניהול מעטפת שירות, תמיכה בתהליכי סניפים עסקיים, מעבר לניהול תהליכים ותוצאות.

מרכז תפעולי בנקאי – ריכוז פעילויות תפעוליות על-ידי העברתן ממערך הסינוף וההנהלה הראשית למספר מרכזים – לפרטים נוספים, ראה פרק "מיגזר משקי הבית" לעיל.

שילובים ERP – הקמת תשתית עסקית וטכנולוגית לניהול אפקטיבי של משאבי הבנק. התשתית כוללת תהליכים עסקיים, הערכות ארגוניות ומערכת מידע אינטגרטיבית, המטפלת בכל תחומי ניהול המשאבים, המצוינות התפעולית, השירות וניהול ההוצאות בבנק (משאבי אנוש, חשבות, רכש ולוגיסטיקה, בקרה תקציבית, ניהול עלויות, ניהול פרוייקטים, ניהול נדל"ן, ניהול תשלומים וספקים ועוד). המערכת מסייעת ביעול תהליכים ארגוניים ובהשגת מצוינות תפעולית.

המערכת יושמה בבנק בהדרגה החל משנת 2007. בשנת 2009 הוחל בהכנסת מערך נוסף המטפל במשאבי אנוש, אשר החליף מערכות מחשוב רבות ושדרג את יכולות הבנק בטיפול בהון האנושי. בשלב ב' של הפרוייקט יישמו תהליכים מתקדמים במערך משאבי אנוש לרבות תהליכי גיוס, תכנון, Talent Management מרכז שירות, הערכות ביצועים, תגמול ועוד. הפרוייקט העיקרי הסתיים בשנת 2010.

מסר – הקמת מערך מידע חשבונאי מתקדם המבוסס על תשתית פיננסית אחידה של הבנק אשר תאפשר, בין היתר, שיפור ביכולת הניתוח עבור ההנהלה.

באזל 2 – פרוייקט ליישום הוראות באזל 2 בישראל – לפרטים בדבר היערכות הבנק ליישום הוראות אלו, ראה פרק "מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי" להלן.

יהלום – יישום הוראת בנק ישראל בנושא מדידה וגילוי חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ההוראה מבוססת על תקני חשבונאות והוראות דיווח בארצות-הברית וקובעת כללים חדשים להגדרת חובות בעייתיים ולהפרשה להפסדי אשראי.

שדרוג מערכות מסחר בניירות-ערך – מטרת הפרוייקט הינה שדרוג מערכות המסחר ותמיכה בגידול עתידי בפעילות. יישום הפרוייקט יאפשר את התועלות הבאות: שיפור שרידות המערכות, שדרוג התשתיות, שיפור התהליכים, מזעור תקלות ובניית בקורות בתהליכים השונים.

סניפים עסקיים – כחלק מתוכנית אסטרטגית למתן שירות איכותי ויצירת הצעות ערך אמיתיות ללקוחות החטיבה העסקית התקבלה

בשנת 2009 החלטה על פתיחת 25 סניפי עסקים בפריסה ארצית.

כחלק מהתוכנית מוסבים סניפים קמעונאים לחטיבה העסקית ומוקמים סניפי עסקים חדשים בשטחים המתפנים בסניפים הקמעונאים או במבנים חדשים במיקום אסטרטגי.

בשנים 2010-2009 הוקמו 12 סניפים.

הקמת הסניפים כללה הערכות תפעולית שמטרתה: אפיון ויישום תהליך תפעולי ושירותי אופטימלי להעברת לקוחות החטיבה העסקית לסניפים העסקיים, התאמת מערכות קיימות ופיתוח מערכות תומכות לעבודת הסניפים העסקיים לצורך תמיכה בהשגת יעדים עסקיים.

סניפי אקספרס – הרחבת פריסת הרשת הסניפית.

ייעוץ פנסיוני – המטרה היא לתת ייעוץ פנסיוני מלא ואיכותי לכל האוכלוסייה במשק ולהביא את בנה"פ להיות המוביל בתחום בדומה למצב בייעוץ הפיננסי. במסגרת הפרוייקט מפותחת מערכת ייעוץ פנסיוני מתקדמת הממליצה על התיק המיטבי ללקוח על סמך פרטי ונתוני הלקוח ועל סמך ליבון צרכי הלקוח. הפרוייקט יתמוך בתהליכי הכנה לפגישה ובביצוע סימולציות עוד טרום הייעוץ.

הצעת ערך ישירה – סל מוצרים ושירותים בערוצים הישירים ייעודי ל"לקוחות ישירים" (לקוחות הבנק מוטי שימוש בערוצים ישירים) כחלק מקונספט כולל של הצעת ערך חדשה בבנק, עבור קהל לקוחות זה. מדובר על קונספט ישיר ייחודי, המשלב מענה אישי וזמין, תוך יצירת תחושה אצל הלקוח של שדרוג משמעותי בהתנהלות מול הבנק, לצד בנקאי אישי שמלווה אותו, דואג לו ויוזם מולו. נקודות עיקריות בפרוייקט:

- בנקאי אישי - בזמינות גבוהה (08:00-18:30) מגובה בצוות במוקד ייעודי. הבנקאי ילווה את הלקוח בהתנהלות הפיננסית השוטפת מול הבנק בפעילות מגיבה ובפעילות יוזמת.
- ערוצי תקשורת חדשים - מייל דו כווני, צ'אט, SMS דו כיווני.
- נראות חדשה ללקוח באתר - הקמת אזור אישי (דף הבית), המרכז תחת קורת גג אחת, נתונים פיננסיים מרכזיים של הלקוח לצד כלל נושאי התקשורת בין הלקוח לבנק וזאת ליצירת חוויה אישית באתר.
- קישור לחבילת שירותים חדשים - ניהול תקציב, דואר נט, מייל דו כווני, SMS דו כיווני.

היקף השקעה

היקף ההשקעה בחומרה ובתוכנה (לרבות עלויות שכר שהונו) הסתכם בשנת 2010 בכ- 531 מיליון ש"ח (בשנת 2009: כ-544 מיליון ש"ח).

הון אנושי

אסטרטגיית משאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש מגובשת בהלימה לאסטרטגיית הבנק, לצרכים העסקיים הנגזרים ממנה ולמגמות בתחום משאבי אנוש. בהתאם לכך קבע אגף משאבי אנוש את ייעודו: להיות שותף אסטרטגי התומך בהשגת היעדים העסקיים של הבנק, תוך מתן דגש על פיתוח וטיפוח המשאב האנושי, חתירה מתמדת למצוינות תוך שימוש מיטבי במשאבים.

התוכנית האסטרטגית כוללת ארבעה תחומי פעולה עיקריים:

- **תכנון משאבי אנוש –** גיבוש ויישום תכניות ומהלכים בהתאם לתוכניות העבודה של חטיבות הבנק - בכל הקשור להון האנושי, ובכלל זה היבטי תמהיל, השכלה והכשרה, וזאת תוך התאמה למגמות בשוק העבודה ולרגולציה המשתנה.
- **טיפוח ושימור ההון האנושי –** פיתוח מצוינות ניהולית בקרב עובדי הבנק; טיפוח ופיתוח אוכלוסיות ייחודיות; התאמת ההכשרות המקצועיות של העובדים לתכנית האסטרטגית של הבנק כרכיב יסודי בדרך למימושה; טיפוח גאוה, שייכות ומשפחתיות; הנעת עובדים ועידוד מוטיבציה; שיפור התקשורת הפנים ארגונית; הטמעת חזון וקוד אתי.
- **מצוינות תפעולית –** ניהול המשאבים ועיצוב תהליכי עבודה מתקדמים באמצעות הטמעת מערכת ה-ERP, בחינת מחוללי הוצאות במטרה להביא לניצול מיטבי של המשאבים.
- **מצוינות בשירות –** קביעת סטנדרטים לרמת שירות גבוהה, פרואקטיביות בשירות הניתן ליחידות הבנק והתאמת מעטפת השירות לצרכים הייחודיים של לקוחות הפנים.

להלן נתונים אודות מצבת כוח אדם בקבוצת הבנק במונחי משרות⁽¹⁾:

	2009		2010	
	ממוצע שנתית	יתרה לסוף שנה	ממוצע שנתית	יתרה לסוף שנה
הבנק				
בארץ	10,709	10,707	10,643	10,846
בחו"ל	383	367	371	383
סך-הכל בבנק	11,092	11,074	11,014	11,229
חברות בנות				
בארץ	*1,858	*1,701	1,718	1,766
בחו"ל	841	908	873	880
סך-הכל חברות בנות	*2,699	*2,609	2,591	2,646
סך-הכל בקבוצת הבנק	*13,791	*13,683	13,605	13,875

* הוצג מחדש.

(1) מספר המשרות כולל גם תרגום למשרות של עלות שעות נוספות, בתוספת משרות כוח אדם חיצוני שאינם עובדי הבנק, אך מספקים שירותי עבודה, שנדרשה ליסות כוח האדם במסגרת הפעילות השוטפת ולהטמעת פרויקטים, בניכוי משרות עובדים ששכרם הוון לרכוש קבוע.

להלן פרטים בדבר השינויים העיקריים במצבת כוח האדם בקבוצת הבנק בשנת 2010:

ליום 31 בדצמבר 2010 חל קיטון של 186 משרות בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2009 כלהלן:

- ירידה במספר המשרות בישראל הנובעת בעיקר מירידה במספר המשרות בחברת ישראלכרט כתוצאה ממהלכי התייעלות בסוף שנת 2010, וכן מירידה במספר משרות עובדי הבנק בארץ.
- מספר המשרות של עובדי הבנק בסניפיו בחו"ל קטן ב-12 משרות כתוצאה מהפחתה בהעסקת עובדים זמניים, בעיקר ברבעון האחרון של שנת 2010.
- מספר המשרות של עובדי חברות בנות בחו"ל גדל ב-32 משרות הנובע בעיקר מגיוס עובדים בבנק פוזיטיף בעקבות הרחבת הפעילות.

מספר המשרות הממוצע בקבוצת הבנק עלה בשנת 2010 ב-192 משרות בהשוואה למספר המשרות הממוצע בשנת 2009. עיקר העלייה נבע מקליטת עובדים לקורסי הכשרה לניהול ויועצי השקעות במערך הסניפים ועיתוי צמצום משרות בסוף השנה.

להלן התפלגות מספר המשרות הממוצעות בקבוצת הבנק על-פי מיגורי הפעילות:⁽¹⁾

	2010	*2009
משקי הבית	5,381	5,333
בנקאות הפרטית	3,563	3,459
עסקים קטנים	1,892	1,891
מסחרי	583	557
עיסקי	844	821
ניהול פיננסי	818	837
אחרים והתאמות	794	785
סך-הכל	13,875	13,683

* הוצג מחדש.

(1) כולל משרות של עובדי ההנהלה הראשית שעלות העסקתם הועמסה על המיגור.

מאפייני המשאב האנושי

מדיניות הבנק היא להעסיק, לקדם ולקבל החלטות בקשר לעובדים על בסיס שיקולים ענייניים כגון כישורים ותפקוד, וללא אפליה מחמת דת, גזע, מין, גיל, השקפה, נטייה מינית, מוגבלות וכיוצא באלה. הבנק מעודד גיוס של עובדים ממיזרי מיעוטים וממיזרים שהינם בתת-ייצוג בשוק העבודה כחלק ממדיניות הגיוס שלו, מתוך הכרה ביתרונות הטמונים בהעסקה מגוונת בהיבטים של הכרת מיזרי לקוחות שונים, פתרון בעיות אפקטיבי ועידוד חדשנות ויצירתיות בסביבת עבודה פתוחה ומגוונת.

בשנת 2010 הוותק הממוצע של עובדי הבנק עמד על 16.9 שנים, בהשוואה ל-16.6 שנים בשנת 2009. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עמד על 42.4 בשנת 2010 בהשוואה ל-41.9 בשנת 2009.

בשנת 2010 כ-66% מכלל עובדי הבנק הן נשים, בדומה לשיעור הנשים בשנת 2009. בקרב אוכלוסיית הניהול הבכיר בבנק (מדרג מנהלי מחלקות בהנהלה ראשית ומנהלי סניפים) שיעור הנשים עלה מכ-29% בשנת 2006 לכ-36% בשנת 2010.

מדיניות הבנק הינה לקלוט, ככל שניתן, עובדים אקדמאיים ובהתאמה קיימת מגמה של גידול מתמיד בשיעורם מתוך כלל עובדי הבנק. בשנת 2010 חלה עלייה בשיעור של כ-2% בשיעור העובדים האקדמאיים בבנק. עלייה זו נבעה מקליטת עובדים אקדמאיים והשלמת הלימודים האקדמיים של עובדי הבנק. במהלך השנים האחרונות נרשמה עלייה מתמדת של שיעור האקדמאיים בקרב עובדי הבנק, משיעור של כ-28.1% בשנת 1998 לשיעור של כ-53% בשנת 2010.

מערך התגמול בבנק

מדיניות הבנק היא לקשור בין ביצועי הבנק לבין תגמול העובדים בהתאם להסכם עם ארגון העובדים. מערכי השכר והתגמול מבוססים על התאמה בין רמת התגמול לתפקיד העובד ותרומו לארגון. לרוב, תגמול העובדים מבוסס על שלושה יסודות: שכר שוטף, מענקים שנתיים ותגמול ארוך טווח הנגזר מעליית-ערך מניות הבנק.

עובדי הבנק זכאים להטבות שונות וביניהן: השתתפות בביטוח רפואי, השתתפות בשכר לימוד, השתתפות במנוי למרכזי ספורט והיכלי תרבות, שי לחגים ולאירועים אישיים ומענק לאחר 25 שנות וותק. לפרטים נוספים, ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

עלות ושכר למשרת עובד

להלן פירוט עלות למשרת עובד ושכר למשרת עובד בבנק (באלפי ש"ח):

2009	2010	
286	308	עלות למשרת עובד - ללא מענקים
310	356	עלות למשרת עובד - כולל מענקים
190	192	שכר* למשרת עובד - ללא מענקים
212	237	שכר* למשרת עובד - כולל מענקים

* שכר - מחושב על-פי משכורת ברוטו, כפי שמשולמת לעובד.

טיפוח ופיתוח ההון האנושי

הבנק מטפח באופן שוטף תרבות למידה בקרב עובדיו, ומשקיע משאבים ניכרים בהכשרה מקצועית וניהולית, זאת מתוך הכרה בחשיבות השיפור המתמיד ביכולות העובדים לצורך השגת היעדים האסטרטגיים של הבנק. הבנק קולט עובדים בעלי תואר אקדמי ומעודד עובדים ללמוד לתואר ראשון ושני באמצעות עזרה במימון הלימודים והוספת ימי חופשה למבחנים.

בשנת 2010 בוצעו ב"קמפוס פועלים" כ-64,000 ימי הדרכה בכ-360 מחזורי קורסים. כמו-כן, התקיימו ארבע מכינות אקדמיות, בהן השתתפו 103 בנקאים שחסרה להם הכשרה אקדמית מתאימה.

הכשרה בנקאית – בית הספר לבנקאות אמון על הכשרת הבנקאים והמנהלים בבנק (הידע והמיומנות בעולמות התוכן הבנקאיים), וכן על שימור וחיזוק הכשירות של כלל הבנקאים במילוי תפקידם, בהתאם למרכיבי התפקידים השונים ולשינויים אסטרטגיים בארגון. בשנת 2010, נבנו מסלולי הכשרה שהותאמו לתפקידים השונים, ליעדים העסקיים של הבנק ולצורכי היחידות השונות. כחלק מיעדי בית הספר לשמור על הידע בקרב הבנקאים ולהרחיבו במהלך עבודתם, פותחו ימי אימון מקצועי לבנקאים ותיקים בנושאים קריטיים ושכיחים בעבודתם. בנוסף, פותחו ערכות הדרכה קצרות וממוקדות נושא ללמידה משותפת ביחידות עצמן, וזאת כחלק מהנחלת תרבות של ארגון לומד. בשנת 2010 התקיימו, בין השאר, שני מחזורים של קורסי הכשרה לניהול בנקאי ותשעה מחזורים של קורסים בכירים בתחומים שונים, וכ-500 בנקאים השתתפו בימי אימון רלוונטיים לתפקידם.

הכשרה ופיתוח מנהלים – בית הספר לניהול ומנהיגות בקמפוס פועלים מהווה מסגרת לבנייה והפעלה של מסלולי פיתוח מנהלים בבנק, לצורך העצמה וטיפוח של שדרת מנהלים, וזאת בהלימה לכיוונים האסטרטגיים של הבנק, יעדיו וערכיו. כיום מתקיימות בבית הספר לניהול ומנהיגות תוכניות הכשרה בסיסיות ומתקדמות בניהול, לכל דרג ניהולי בבנק, ולראשונה השנה שולבו "חדרי אימון ניהוליים" לחיזוק מיומנויות ניהול ספציפיות ושיפור יכולותיו המקצועיות של המנהל. בשנת 2010 הקים בית הספר לניהול ומנהיגות יחידה למיומנויות עסקיות ויחידה לפיתוח למידה מתוקשבת. במהלך שנת 2010 הופעלו מגוון תוכניות לפיתוח מנהלים והוכשרו כ-450 מנהלים בתוכניות פיתוח וכ-300 מנהלים בחדרי אימון ניהוליים.

במהלך שנת 2010 השתתפו כ-1,400 עובדים ומנהלים בתהליכי מיפוי פערי ידע, שהתמקדו בתחומים הבאים: הוראות צרכניות ואיסור הלבנת הון, פקדונות בשקלים, תכניות חסכון וייעוץ בהשקעות. בהתאם לממצאי תהליכי מיפוי פערי הידע נערכו פעולות הדרכתיות ייעודיות לסגירת הפערים.

תרבות ואקלים ארגוני

קוד אתי

הבנק רואה בקוד האתי אבן יסוד בתרבות הארגונית שלו. הקוד האתי התנהגותי של הבנק מאגד את אמות המידה, המוסר והקשרים בין חברים לעבודה, היחסים עם הלקוחות והספקים, התרומה לקהילה והאחריות החברתית והסביבתית. הקוד האתי משמש כ"מצפן" להתנהגות נכונה ואף נקרא בשם: קוד אתי התנהגותי. החל משנת 2004 קיים קוד אתי בבנק. עקב החשיבות שהבנק מייחס לקוד, הוא מגדיר את חברת ההנהלה הממונה על משאבי אנוש, רכש ולוגיסטיקה כממונה על האתיקה בבנק הפועלת לקידום הנושא בבנק. בשנים 2008-2009 בוצע רענון של הקוד, והודגשה בקוד מחויבות העובדים להתנהלות אחראית, פעולה על-פי החוק ועל-פי ערכים של מקצועיות, יושרה אישית, מצוינות ושמירת נאמנות לבנק. הקוד האתי של הבנק רואה בעובדים שותפים לעשייה תוך ניהול מערכת היחסים עימם על בסיס אמון וכבוד הדדי.

בשנת 2010 יושמה תוכנית הטמעה מקיפה להנחלת הקוד האתי החדש לכל עובדי הבנק. תוכנית הטמעה שמה דגש על למידת הקוד האתי; פיתוח יכולת לשקול החלטות אתיות, אימוץ כללי התנהגות אתיים והכוונת המנהלים למנהיגות אתית ביחידותיהם. במהלך הטמעה הופץ הקוד האתי לכל עובדי הבנק, התקיימו הדרכות בכל יחידות הבנק על-ידי מנהלי היחידות, כ-10,000 עובדים למדו את לומדת הקוד האתי, והנושא שולב בקורסים השונים המתנהלים בבנק החל מקורס הבנכול ועד לקורסים בכירים למנהלים. הקוד האתי תוקשר בפורטל של הבנק בארץ ובח"ל ובאתר החיצוני, נפתחו ערוצי תקשורת להיוועצות ודיווח, פורסמו נהלים של פניה בנושא אתיקה, וגובש צוות אתיקה בבנקאי. המשך תהליך הטמעה מתמקד בתקשור ומודעות באמצעות דגשים, הנחיות ואזכור נהלים בעיתונים רלוונטיים בלוח השנה הארגוני ובאמצעות שילוב תקופתי של הנושא בפורומים מובילים, המשך פיתוח כלים למנהלים ליצירת הפנמה ומחויבות וכן תהליכים מתמידים לשיפור ועדכון הקוד.

תקשורת פנים ארגונית

הנהלת הבנק חותרת לעידוד ערכי הפתיחות והשקיפות, כחלק מהתרבות הארגונית והניהולית של הבנק. במטרה לשמר את תחושת ההזדהות והמחויבות הגבוהה של העובדים, מתקיימות יוזמות רבות להידוק הקשר והדיאלוג בין ההנהלה לעובדים, כדוגמת: ביקורים בשטח, מפגשי "ארוחת בוקר עם המנכ"ל", שולחנות עגולים בהובלת חברי ההנהלה, אירועי הוקרה למצטיינים ולעובדים הוותיקים, כנסים למנהלים בכירים ועוד. הפורטל הארגוני מהווה ערוץ תקשורת מרכזי, מתקדם ותומך בשיתוף העובדים במידע ובהטמעה של תהליכי שינוי פנים ארגוניים.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של הבנק המרכזי

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לשבוע ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
 - פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות.
- הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2010 על שיעור שנתי של 1.25%, עלתה לשיעור של 1.50% בתחילת חודש אפריל, בסוף חודש יולי עלתה לשיעור של 1.75%, בסוף חודש ספטמבר עלתה לשיעור של 2.0%, בסוף חודש ינואר 2011 עלתה לשיעור של 2.25% ובסוף חודש פברואר 2011 עלתה לשיעור של 2.5%.
- להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:
- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-136 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק אגרות-החוב הממשלתי - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתי.
 - הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.
- בסוף חודש ינואר 2011 הוסיף בנק ישראל הנחיות חדשות בשוקי הכספים:
- חובת דיווח על עסקות בנגזרות במטבע-חוץ מעל 10 מיליון דולר, וחובת דיווח על עסקות באגרות-חוב של ממשלת ישראל (עד שנה), ומלווה קצר מועד, של תושבי חוץ ומתווכים פיננסיים מעל 10 מיליון ש"ח.
 - הטלת חובת נזילות בשיעור 10% על עסקות של תושבי חוץ מסוג עסקות החלף ועסקות המרה עתידית שקל/מטבע-חוץ.
- רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף שנת 2010 בסך של כ-84 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-89 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. השינויים העיקריים שחלו במהלך השנה היו שבנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ נטו בכ-51 מיליארד ש"ח ומנגד קנה כ-13 מיליארד דולר (כ-50 מיליארד ש"ח) לאור המשך התערבותו בשוק מטבע-החוץ, מידי פעם, והזרמת שקלים נוספים למערכת הבנקאית. מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות ובוחן השקעת חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים.
- הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סניפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתאייסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

מערכות סליקה של המערכת הבנקאית

עד לחודש ספטמבר 2007 השתמשה המערכת הבנקאית בסליקת ממסרים, בעיקר באמצעות מערכת מס"ב, בנוסף למערכת סליקת שיקים. בנוסף, החל מחודש ספטמבר 2007 החלה המערכת הבנקאית להפעיל את מערכת RTGS, שהיא מערכת לסליקת תנועות כספיות בזמן אמת. סכום התנועה המחייב העברה ב-RTGS נקבע על-ידי בנק ישראל ל-3 מיליון ש"ח. בנוסף, לאחר הפעלת מערכת ה-RTGS, צורף השקל כמטבע נסלק באמצעות מערכת מסלקת ה-CLS העולמית, שהיא מערכת המיועדת לנטרל את סיכון הסליקה בעסקות חליפין. המערכת הופעלה בעסקות חליפין בהן השקל הוא אחד המטבעות בחודש מאי 2008.

הבנק מוגדר כחבר מסלקה ובעל מניות ב-CLS וכן כספק נזילות בשקלים ל-CLS.

ביום 1 ביולי 2010 הקטין בנק ישראל את סכום התנועה המחייב העברה במערכת ה-RTGS והעמידו על 1 מיליון ש"ח.

המקורות בבנק

המקורות העומדים לרשות הבנק הינם פקדונות הציבור, פקדונות מהממשלה ומקורות מבנק ישראל ומבנקים אחרים וכן גיוס הון וחוב מהציבור.

להלן פרטים על הפקדונות בקבוצת הבנק:

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
231,993	233,965	פקדונות הציבור
6,455	4,834	פקדונות מבנקים
1,551	1,335	פקדונות הממשלה
239,999	240,134	סך-הכל

פקדונות הציבור

להלן פרטים על הפקדונות בקבוצת הבנק:

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
45,410	43,806	פקדונות לפי דרישה
181,603	185,453	פקדונות לזמן קצוב
4,980	4,706	פקדונות בתוכניות חיסכון
231,993	233,965	סך-הכל

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר		יתרה ליום 31 בדצמבר				
2009	2010	שינוי		2009	2010	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
54.6%	58.4%	7.8%	9,919	126,783	136,702	מטבע ישראלי לא-צמוד
9.2%	8.3%	(8.6%)	(1,817)	21,238	19,421	מטבע ישראלי צמוד למדד
36.1%	33.2%	(7.4%)	(6,182)	83,819	77,637	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	34.0%	52	153	205	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	0.9%	1,972	231,993	233,965	סך-הכל

פקדונות מבנקים

להלן פירוט הרכב הפקדונות מבנקים (לרבות בנק ישראל):

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
1,160	1,383	פקדונות לפי דרישה
4,823	3,069	פקדונות לזמן קצוב
470	380	קיבולים
2	2	פקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים לזמן קצוב:
6,455	4,834	סך-הכל

להלן פירוט הפקדונות מבנקים (לרבות בנק ישראל) לפי בסיסי הצמדה:

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
1,503	1,390	מטבע ישראלי לא-צמוד
996	631	מטבע ישראלי צמוד למדד
3,956	2,813	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
6,455	4,834	סך-הכל

פקדונות מהמשלה

להלן פירוט פקדונות המשלה לפי בסיסי הצמדה:

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
206	322	מטבע ישראלי לא-צמוד
1,199	881	מטבע ישראלי צמוד למדד
146	132	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
1,551	1,335	סך-הכל

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת מקורות הון על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

בנוסף, לבנק חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובח"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת הנפקה בבנק.

יתרת אגרות החוב וכתבי ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים. יתרת הסכומים שגייס הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2010 כולל כתבי התחייבות נדחים שיתרתם 6.5 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות שחירים בסך של 3.2 מיליארד ש"ח.

בנוסף, גייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובח"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת הנפקה בבנק.

ליום 31 בדצמבר 2010 יתרת כתבי ההתחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-12.5 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות-החוב עומדת על כ-8.6 מיליארד ש"ח.

בשנת 2010 גייס הבנק אגרות-חוב בסך של כ-4.9 מיליארד ש"ח וכתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון בסך כולל של כ-1.2 מיליארד ש"ח. פירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות בשנת 2010 בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח קיזזו את הגידול בסעיף זה.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובח"ל כלהלן:
בישראל מדורג הבנק על-ידי חברת "S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+).

הדירוג של הבנק ומדינת ישראל על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות:

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני:				
נובמבר 2010	יציב	P-1	A1	Moody's
מרץ 2010	יציב	A-1	A	S&P
נובמבר 2009	יציב	F1	A	FitchRatings
בנק הפועלים:				
ספטמבר 2010	שלי'י	P-1	A1	Moody's
דצמבר 2010	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2010	יציב	F2	A-	FitchRatings

בחדש מאי 2010 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.
בחדש מאי 2010 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.
בחדש ספטמבר 2010 חברת הדירוג Moody's אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.
בחדש דצמבר 2010 חברת הדירוג S&P עדכנו את אופק הדירוג משלי'י ליציב.

תיאור מצב המיסוי

א. דיני המס החלים על חברות הקבוצה

רפורמה במערכת המס בישראל

ביום 25 ביוני 2005 התקבל בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147) התשס"ה-2005, וביום 14 ביולי 2009, התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בתיקוני חקיקה אלו נקבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך (ראה פירוט שיעורי מס החברות במהלך השנים בפסקת שיעורי המס המשולבים). כתוצאה מהשינוי בחוק רשם הבנק בשנת 2009 הוצאות מס בסך 61 מיליון ש"ח.

חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975

הבנק מוגדר כמוסד כספי לצורכי חוק מס ערך מוסף המטיל על מוסד כאמור מס שכר ומס רווח. רווח מוגדר כהכנסה חייבת, כמשמעותה בפקודת מס הכנסה, לפני קיזוז הפסדים משנות המס הקודמות לשנת המס שבה נתקבלה ההכנסה, ואחרי ניכוי מס שכר ולמעט הכנסה מדיבידנד שנתקבל ממוסד כספי ולרבות הכנסה מריבית או מדיבידנד או ממכירה או פיידיון של יחידה או מחלוקת רווחים לבעל יחידה שלגביה ניתן פטור ממס הכנסה לפי כל דין.

ביום 26 בפברואר 2008 אישרה הכנסת תיקונים בחוק מס ערך מוסף כלהלן:

- מס השכר שמשלם תאגיד בנקאי, ועד מועד התיקון לא הוכר כהוצאה לצרכי מס רווח, יוכר כהוצאה. כן נקבע, כי בשנת 2008 תוכר רק מחצית ממס השכר שישולם כהוצאה כאמור לעיל.
- דמי הביטוח הלאומי שמשלם תאגיד בנקאי יתחייבו בתשלום מס שכר. כן נקבע, כי בשנת 2008 רק מחצית מדמי הביטוח הלאומי יתחייבו במס שכר.

צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשנ"ג-1992, תוקן מספר פעמים, ונקבעו שיעורי של מס שכר ורווח שישולמו על פעילות בישראל של מוסד כספי (ראה פירוט שיעורי מס הרווח במהלך השנים בפסקת שיעורי המס המשולבים).

שיעורי המס המשולבים

המיסים המשולמים על הרווח של התאגידים הבנקאיים כוללים מס חברות המוטל על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על-פי חוק מס ערך מוסף כמוסבר לעיל. לפיכך, שיעורי המס המשולבים הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
2008	15.50%	27.00%	36.80%
2009	⁽¹⁾ 16.00%	26.00%	36.21%
2010	⁽¹⁾ 16.00%	25.00%	35.34%
2011	⁽²⁾ 16.00%	24.00%	34.48%
2012	⁽²⁾ 16.00%	23.00%	33.62%
2013	15.50%	22.00%	32.47%
2014	15.50%	21.00%	31.60%
2015	15.50%	20.00%	30.74%
2016 ואילך	15.50%	18.00%	29.00%

(1) ביום 1 ביולי 2009 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), התשס"ט-2009 וביום 31 בדצמבר 2009 תוקן הצו האמור. לפי תיקונים אלה בתקופה שמיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2009, שיעור מס השכר ומס הרווח המוטל על מוסדות כספיים הינו 16.5%, ובתקופה שמיום 1 בינואר 2010 ועד ליום 31 בדצמבר 2010, שיעור מס השכר ומס הרווח המוטל על מוסדות כספיים הינו 16%. שיעור מס הרווח החדש חל ביחס למחצית מהרווח בשנת 2009. לאור זאת, בשנת 2009 שיעור מס הרווח הוא 16%.

(2) ביום 29 בדצמבר 2010 אישרה מליאת הכנסת כי שיעור מס שכר ומס רווח יישאר 16% גם בשנים 2011 ו-2012.

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

בנוסף על הוראות החוק הקיימות בפקודת מס הכנסה ובתקנות הנלוות לה חלות על הבנק הוראות חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985.

ביום 26 בפברואר שנת 2008 אישרה הכנסת שינויים בחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 וזאת כתוצאה מירידת שיעורי האינפלציה בישראל בשנים האחרונות. בעיקרו החוק האמור קובע כי השלכות השינוי במדד המחירים לצרכן החל מיום 1 בינואר 2008 לא יכללו בחישוב ההכנסה החייבת לצרכי מס הכנסה.

הפרשה ספציפית לחובות מסופקים

בהתאם להסכמים בין הבנק לבין פקיד השומה, נקבעו כללים בדבר אופן ההכרה בהפרשה ספציפית לחובות מסופקים לצורך מס, לרבות דרך הטיפול בביטולי הפרשות לחובות מסופקים.

ב. חברות מאוחדות מחוץ לישראל

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על חברות הבת העיקריות בחו"ל:

בארצות-הברית:	35.0%
בשוויץ:	21.4%
בבריטניה:	28.0%
בתורכיה:	20.0%

החברות המאוחדות, שמקום איגודן הינו מחוץ לישראל, נישמות לפי חוק המס בארצות מושבן.

בין הבנק לבין פקיד השומה למפעלים גדולים נחתם הסכם מיום 13 במאי 1986 המסדיר תשלומי מס בישראל בגין רווחי חברות בנות של הבנק בחו"ל. לפי תנאי ההסכם, החל משנת 1978 ואילך נכלל חלקו של הבנק ברווחים של חברות בנות בחו"ל בשומת המס של הבנק. בהסכם נקבע, שאין בו כדי לקבוע כי החברות חייבות במס בישראל, או שחלים עליהן דיני מדינת ישראל, וכי ההסכם אינו מהווה תקדים. תחולת ההסכם שנחתם נקבעה עד שנת 1988. עם זאת, על-פי הבנה בין הבנק לבין פקיד השומה למפעלים גדולים, ההסכם ממשיך לחול עד אשר אחד מהצדדים יודיע על ביטולו.

ג. פרטים נוספים

בדבר נתונים נוספים בקשר עם ההפרשה למס בקבוצת הבנק, שומות מס סופיות, הפסדים צבורים לצרכי מס וההפרש בין שיעורי מס סטטוטורי למס אפקטיבי - ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן. את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה עניפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום יעוץ השקעות וניהול תיקי לקוחות, יעוץ פנסיוני, דיני נירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיר, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למיגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המיגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר והממונה על הגבלים עסקיים. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות. במסגרת החקיקה, שהתקבלה בעקבות המלצותיה של ועדה בינמשרדית בראשות מנכ"ל משרד האוצר (ועדת בכר), נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה רלוונטיים לתקופת הדיווח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק:

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 17 באוגוסט 2000 נכנס לתוקפו חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") הקובע, בין היתר, כי העושה פעולה ברכוש אסור (קר: רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה, רכוש ששימש לביצוע עבירה או רכוש שאפשר ביצוע עבירה) בידיעה שהוא רכוש אסור או במטרה שלא יהיה דיווח או כדי לגרום לדיווח לא נכון עובר עבירה פלילית. החוק קובע, בין היתר, כי מי שדיווח על פעולות כאמור יהיה פטור מאחריות.

בהמשך לחוק הותקנו תקנות, הוצאו צווים ונקבעו הוראות ניהול בנקאי תקין (הוראה מספר 411), החלים על תאגידים בנקאיים וגורמים אחרים, בהם חברות בנות של הבנק. במסגרת זו נקבעו, בין היתר, כללים לזיהוי, דיווח וניהול רישומים, קביעת מדיניות, מעקב אחר חשבונות מסוימים וטיפול בהם ועוד. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין זה נערך הבנק ובין היתר, קבע מדיניות קבוצתית בנושאים אלה והקים מערך לפיקוח על ביצועה. כמו-כן, הקים הבנק מערכת ממוחשבת לניהול ולסיוע במעקב וגילוי של פעילות בלתי-רגילה בחשבונות לקוחות. ניתן להטיל על תאגיד בנקאי עיצומים כספיים בשל הפרת הוראות החוק, התקנות והצווים.

כמפורט בפרק "ניהול הסיכונים" להלן הבנק וחברות הבת הרלוונטיות מינו אחראים למילוי החובות על-פי החוק, והם נערכו ומיישמים את ההוראות האמורות על עדכוניהן המתפרסמות מדי פעם, לרבות עדכון פרטי הלקוחות, אימות זהותם, קביעת נהלים, והיערכות מיחשובית תומכת.

איסור מימון טרור – ביום 29 בדצמבר 2004 התקבל בכנסת חוק איסור מימון טרור, התש"ס"ה-2005 (להלן: "חוק איסור מימון טרור"). על-פי

חוק איסור מימון טרור, מי שעושה פעולה ברכוש של אדם בהיותו מודע לכך שאותו אדם הוא פעיל טרור או שהוא מוכרז ככזה (בהליך הקבוע בחוק) או העושה פעולה ברכוש ומודע לכך שיש בה כדי לאפשר, לקדם או לממן ביצוע מעשי טרור, או לתגמל בעבור ביצוע מעשי טרור - עובר עבירה פלילית. כמו-כן נקבע כי בנק חייב לדווח על ניסיון לביצוע פעולה כאמור ו/או על ביצועה, וכי אי דווח כאמור מהווה אף הוא עבירה פלילית. יישום חוק איסור מימון טרור, המטופל במסגרת יחידת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, חייב את הבנק להיערכות מחשובית נוספת, להדרכות בכל הקשור לפעילות מסוג זה (אשר אינה דומה לפעילות של הלבנת הון), ולקביעת נוהלי עבודה נוספים.

בנקים בשטחי הרשות הפלסטינאית – פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינאית יצרה אי וודאות באשר

לעמידת הבנק בדרישות הרגולטיביות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, בדגש על יכולתו של הבנק לעקוב ולמנוע העברות כספיים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינאית אשר עלולים לשמש לעידוד ו/או למימון פעולות טרור. בשל כך, בחודש יוני 2006 החליט הבנק על הפסקת מתן שירותים לבנקים הפועלים בשטחי הרשות הפלסטינאית. בעקבות החלטה זו, כמו גם החלטות דומות בבנקים אחרים, פנו גניד בנק ישראל ונציגי משרד האוצר בבקשה לדחות את מועד הפסקת מתן השירותים לבנקים הפלסטינאים, ולהמשיך במתן שירותים מסוימים במגבלות מסוימות שנקבעו לגביהם על-ידי בנק ישראל ועל-ידי הבנק. בחודש נובמבר 2006 העניק שר האוצר לבנק היתר לפי סעיף 9(ב) לחוק איסור מימון טרור, שמשמעו כי הוראות חוק איסור מימון טרור בדבר "איסור פעולה ברכוש טרור" לא יחולו על הפעולות שצוינו בהיתר. בין היתר, מאפשר היתר לבנק להמשיך ולפעול מול בנקים ברשות הפלסטינאית מבלי להפר את הוראות חוק איסור מימון טרור.

ביום 1 בינואר 2009, הפסיק הבנק את הפעילות הבנקאית עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה לאחר הכרזת הממשלה על עזה כעל ישות עוינת.

פטור בתנאים להסדר כובל שעניינו אחזקותיהם המשותפות של הבנקים בשב"א ובמס"ב

שב"א ומס"ב הן חברות המוחזקות בבעלותם של חמשת הבנקים הגדולים: בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי והבנק. שב"א עוסקת באיסוף עסקות בכרטיסי אשראי, במתן שירותי ממשק בין סולקים ומנפיקים, בתפעול מכשירי כספומט. נוסף על כך, בכונת שב"א להקים מחוץ לגבולות ישראל אתר גיבוי לנתוני המערכת הבנקאית הישראלית. מס"ב עוסקת בעיקר בסליקת זיכויים וחייבים אלקטרוניים בין הבנקים. המערכת מאפשרת ביצוע העברות כספים בין בנק אחד למשנהו ולמעשה מבטיחה קישוריות בין הבנקים.

ביום 5 בנובמבר 2008 החליטה הממונה על הגבלים עסקיים על מתן פטור בתנאים להסדר שעניינו אחזקותיהם המשותפות של הבנקים בשב"א - שירותי בנק אוטומטים בע"מ (להלן: "שב"א") ובמס"ב - מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "מס"ב"). פטור זה הינו הפטור השלישי במספר שמוענק לשב"א ולמס"ב. משנמצא כי בתנאים שהוטלו על שב"א ועל מס"ב ההסדר האמור לא מקים חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות ניתן לו פטור מאישור בית דין להגבלים עסקיים למשך שלוש השנים הבאות.

הממונה על הגבלים עסקיים התנתה את הענקת הפטור בכך שנציגי הדיקטוריון מקרב הבנקים בשב"א ובמס"ב לא יהיו אחד מאלה: בעלי עניין בבנק, חברי הנהלת הבנק או נושאי משרה בבנק מתחום הקמעונאות, המסחר או החשבות. מעבר לכך, החמירה הממונה על הגבלים עסקיים את תנאי הפטור בכך שחייבה גישה שוויונית (open access) של מתחרים למערכות המופעלות על-ידי שב"א ומס"ב ובתנאים שאינם נופלים מהתנאים שמהם נהנים חמשת הבנקים.

הליכים משפטיים

להליכים משפטיים מהותיים אשר הבנק צד להם - ראה ביאור 19ד' בדוחות הכספיים.

הסדר כובל בעניין עמלות

ביום 29 בנובמבר 2004 הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים למשרדי ההנהלה הראשית של הבנק ונטלו מסמכים שונים. הרשות לא מסרה לבנק מה העילה לנטילת המסמכים ומהו נושא חקירתה. כפי שפורסם בעיתונות, באותו יום הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים גם למשרדי ההנהלה של בנק לאומי ונטלו מסמכים. סמוך לאחר מכן בוצעה פעילות דומה במשרדי ההנהלה של בנק דיסקונט ובנק מזרחי טפחות. בחודש יולי 2005 ואחר כך נתבקש הבנק להמציא לרשות חומר נוסף וכמו-כן הוזמנו כמה מעובדי הבנק לחקירה במשרדי הרשות. ביום 19 במרץ 2008 קיבל הבנק הודעה מטעם רשות ההגבלים העסקיים, אשר לפיה, הממונה על הגבלים עסקיים בוחנת אפשרות להפעיל את סמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ולקבוע כי התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות. הבנק הגיש לממונה את עמדתו, המוגבה בחוות-דעת כלכלית, ואשר בה הדגיש, כי אין כל מקום לייחס לו הסדרים כובלים עם בנקים אחרים.

לאחר שהבנק הגיש את טיעונו בכתב, התקיים דיון בין באי-כח כל הבנקים נושאי מכתבה הנ"ל לבין הממונה ובמהלכו הציעה הממונה לבנקים, כי ישולם על-ידיהם סכום מצרפי של 290 מיליון ש"ח (מזה 80 מיליון ש"ח על-ידי הבנק) ויעוגנו כללי התנהגות עתידיים בצו מוסכם לפי סעיף 50א' או 50ב' לחוק ההגבלים העסקיים. הבנק דחה הצעה זו וככל הידוע לו, כך נהגו גם הבנקים האחרים.

ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על הגבלים עסקיים קביעה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים, ובה קבעה כי עד לשנת 2004 התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. בקביעת הממונה נאמר כי העברות מידע שנעשו בין הבנקים כמפורט בקביעה הינן הסדר כובל. בדעת הבנק להגיש ערר על קביעה זו לבית הדין להגבלים עסקיים. בהתאם להוראות סעיף 43 לחוק ההגבלים, קביעה זו יכולה לשמש כראיה לכאורה בכל הליך משפטי אחר.

חקירה בקשר עם הפרת הוראות חוק איסור הלבנת הון באחד מסניפי הבנק

ביום 6 במרץ 2005 נפתחה חקירה גלויה של משטרת ישראל בקשר לחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון. במסגרת החקירה לקחה המשטרה מסמכים ותיעוד ממשרדים שונים של הבנק וממשרדי חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"). המשטרה זימנה לחקירה עובדים של הבנק ושל החברה לנאמנות, ובהם נושאי משרה. כמו-כן הוקפאו חשבונות של לקוחות מסוימים, שמקצתם שימשו בטוחה לאשראי.

בהמשך לחקירה זו, הוגשו כתבי אישום בעבירות על החוק לאיסור הלבנת הון כדלקמן: בחודש פברואר 2006 כתב אישום כנגד שני עובדים בדרגי-ביניים באחד מסניפי הבנק; בחודש דצמבר 2009 החליט בית המשפט המחוזי לזכות שני עובדים אלה מכל אשמה. פרקליטות המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון על זיכוייה של עובדת אחת מהשניים; בחודש דצמבר 2008 הוגש כתב אישום נוסף כנגד שני עובדים נוספים בדרגי ביניים באותו סניף; ביום 22 באוגוסט 2010 זיכה בית המשפט המחוזי את שני העובדים האלה מכל אשמה לגופו של עניין וכמו-כן, הורה לבטל את כתב האישום על בסיס "הגנה מן הצדק"; בחודש אוקטובר 2009 הוגש כתב אישום נגד החברה לנאמנות, נגד מי שהיו יו"ר מועצת המנהלים והמנכ"ל של החברה לנאמנות, נגד עורך דינה וכמו-כן, נגד עובדת הבנק. להערכת הבנק, לפי מידע שבידיו בשלב זה, החשיפה בגין הנושאים שחקירתם ידועה לו אינה מהותית לעסקי הבנק. עם זאת, בשלב זה אין הבנק יכול לאמוד את תוצאות האישומים והשלכותיהם.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הנבחנת ומעודכנת מדי שנה. בתחילת שנת 2010 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכניות העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2010 על בסיס התוכנית האסטרטגית התלת שנתית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות מהמשבר החריף שפקד את שוקי ההון וכלכלות העולם בתקופה שבין המחצית השנייה של שנת 2007 למחצית השנייה של שנת 2009, והמפנה שהחל במחצית השנייה של שנת 2009.

הבנק צופה, כי בשנת 2011 תימשך מגמת השיפור בפעילות הכלכלית הגלובלית ובמשק הישראלי. יחד עם זאת, הבנק ער לסיכונים שעדיין נותרו במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובמרבית כלכלות אירופה ולעובדה שישנה עוד דרך ארוכה לעבור עד לחזרה לתעסוקה מלאה בשווקים המפותחים ולירידת סיכונים אי הוודאות במערכת הפיננסית לרמה של טרום המשבר. התוכנית האסטרטגית, הרב שנתית, של הבנק, הלוקחת בחשבון את הזירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון, תאפשר שמירה על תוואי של צמיחה בהכנסות ושיפור ברווחיות, כפי שהחל בשנת 2010, תייצב את הבנק, בטווח הארוך, על תשואה יז-90 פתרית על ההון - Low to mid teens ROE.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על מקצוענות והיכרות מיטבית של הבנק את צורכיהם, במגמה לחזק את מובילות השוק של הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מציאות תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולת לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה, כפי שהוגדרו מעלה, תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמציאות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל לדרישות הלקוח באמצעות הרחבה מושכלת של תחום האשראי והמימון לדיוור, בדגש ללקוחות קיימים של הבנק, במקביל לחיזוק יכולת ניהול הסיכונים. בין היתר יפעל הבנק לבסס את אחיזתו בפלחי הלקוחות השונים, והוא מתכוון להשקיע מאמצים לשם כך, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף, בכלל זה פתיחה של סניפים בפורמטים שונים וחיזוק הצעת הערך הרב-ערוצית, לביסוס מובילות הבנק בערוצים הישירים וליצירת חווית לקוח רב ערוצית. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצורכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המימור העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המימור. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במימור זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במימור העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים שאותה ימשיך הבנק לפרוס בשנה הקרובה ושיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מימור זה.

בתחום ה-Treasury, המרכז בחטיבת ה-Global Treasury, ימשיך הבנק לפעול ליישום תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. בהקשר זה, חשוב לציין כי לאור השינויים בשווקים הפיננסיים בעולם, הבנק מקדיש תשומת לב וחשיבות יתר למיקוד עבודת ה-Treasury הגלובלי בפעילות מול ועבור לקוחות. הבנק יפעל גם לחזק את אופן ניהול התיק הבנקאי (נוסטרו) של הבנק בדגש לניהול תמהיל מושכל של התיק לצד ניהול הסיכון.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשיך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הגלובלית. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים.

הבנק יפעל לחיזוק הקשר בין פעילותו הבינלאומית לפעילות לקוחותיו בישראל, על מנת למצות סינרגיות אפשריות מליווי לקוחות הבנק בפעילות בנקאית בחו"ל. הבנק יציע ללקוחותיו שרותי בנקאות פרטית גלובלית במרכזים העוסקים בכך ושירותים עסקיים, בעיקר במרכזים הפיננסיים של ניו-יורק ולונדון. במקביל, עקב התמורות בשווקים הפיננסיים ובכלכלות של המדינות המתפתחות, החליט הבנק להמשיך ולהשקות המשך התרחבותו בשווקים מתפתחים חדשים.

השאפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך לייצל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי וודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סכימי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש ליחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון, שלמרות אינדיקטורים להתאוששות בכלכלה הריאלית והעליות בשוקי ההון, בישראל ובעולם, במהלך שנת 2010, ישנה עדיין אי וודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות. יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי ולהונו מחמת אי וודאות לגבי זמינות המקורות. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ענת לוי. בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. בגין הסיכון התפעולי הוחלה דרישה להלימות הון רגולטורית מסוף שנת 2009.

סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי / ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקצית ניהול הסיכונים. כמו-כן, הבנק נערך ליישום הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם מיום 11 ביוני 2009.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המותווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. תיאבון הסיכון וניהול ההון נדונים להלן בפרק "באזל 2".

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום באזל 2 – בבנק פועלת ועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים ויישום באזל 2. יעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים. הוועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דוח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר ד. קולר, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל 2 והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכונים אשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניתוח וניהול סיכונים אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכונים שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכונים שוק ונזילות; (3) יחידת קצין צוות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת צוות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לצוות ולאיסור הלבנת הון; ו- (4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכלל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות; מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות; מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצונית בחטיבה לניהול סיכונים; מעגל זה גם אחראי על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים.

סיכונים פיננסיים

א. סיכונים אשראי

כללי

סיכון אשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכונים אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים ו/או ענפים ו/או מוצרים במיגזרי הפעילות השונים.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוזר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק. מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים.

כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרת עקרון זה למנוע ניגודי עניינים ולהבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכדו'. פעילות לקוחות וקבוצות מנוהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיסורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

מעגלי בקרה

התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים בבנק, היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה. המעגלים יוצגו להלן על-פי מידת אי התלות שלהם בגורם המקצועי האחראי ללקיחת הסיכון:

1. מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות;
2. מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות;
3. מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצוניות בחטיבה לניהול סיכונים ובחטיבה הפיננסית, מעגל זה גם אחראי על הצגת התמונה הכוללת של הסיכונים ועל קביעת המתודולוגיה.

בנוסף על שלושת המעגלים, הביקורת הפנימית פועלת באופן בלתי תלוי ואובייקטיבי. הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכונים אשראי המדווחת על חשיפות האשראי, הסיכון בתיק, מגמות ושינויים בתיק, אירועים מיוחדים, תרחישי קיצון ומדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם להנהלת הבנק ולדירקטוריון. בנוסף נבחן התיק באמצעות ניתוח סיכון ריכוזיות וכן באמצעות תרחישי קיצון.

זיהוי סיכון האשראי

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. זיהוי הסיכון במוצרים חדשים נסמך על נוהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה בקרה וגידור הסיכון. על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי השלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מיגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו וישמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים. בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהלקוח יקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מנגנונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
 2. מערכת מגבלות אשר כוללות מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
 3. מדיניות מחירים הלקוחות בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
 4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.
- דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון. במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן. הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נייד ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שיעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת מימון ממונף ללקוחותיו. מימון ממונף הינו מימון שניתן לצורך רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, בשיעורי מימון הגבוהים, למועד העסקה, מהמקובל בענף (הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 כוללת מגבלות מסוימות בקשר עם עסקות העמדת מימון לרכישת אמצעי שליטה העונות לקריטריונים הקבועים בהוראה האמורה). עסקות מסוג זה מאושרות לאחר שבוצע לגביהן ניתוח פרטני. בנוסף, אחת לרבעון מדווח להנהלת הבנק ולדירקטוריון על התפתחות האשראי וניתוח העסקות האמורות, לצורך הערכת הסיכונים הגלומים בעסקות.

להלן טבלה המפרטת את חשיפות הבנק למימון ממונף ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ענף המשק של החברה הנרכשת:

מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל*
במיליוני ש"ח			
11	2,934	-	2,934
14	1,795	-	1,795
5	590	-	590
7	1,559	151	1,710
9	932	-	932
3	201	-	201
1	603	-	603
50	8,614	151	8,765

* בניכוי יתרת הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-1,857 מיליון ש"ח.

להלן טבלה המפרטת את חשיפות הבנק למימון ממונף ליום 31 בדצמבר 2009 לפי ענף המשק של החברה הנרכשת**:

מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל*
במיליוני ש"ח			
10	3,144	-	3,144
14	1,625	-	1,625
2	449	-	449
7	1,617	148	1,765
10	1,035	-	1,035
6	130	-	130
1	39	-	39
1	598	-	598
51	8,637	148	8,785

* בניכוי יתרת הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-1,494 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש כחלק ממהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק.

חשיפות הבנק בגין מימון ממונף הינן ללקוחות בישראל ולצורך רכישת אמצעי שליטה בתאגידים בישראל ומחוץ לישראל.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית. בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו היה בשנת 2008, פעל הבנק למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית או תקופתית המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement).

על רקע היציאה מן המשבר שהחלה להסתמן במהלך שנת 2009 בעולם ובארץ, שינה הבנק בהדרגה ובזהירות את מדיניות החשיפה המחמירה (שננקטה עקב המשבר) כלפי בנקים. הוגדלו מסגרות וכן הוארכו תקופות החשיפה לקבוצה נבחרת של בנקים. בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ובישראל. בעקבות המשבר הכלכלי ביוון והנתונים המאקרו כלכליים המדאיגים של אירלנד, פורטוגל, ספרד ואיטליה, הוחלט לצמצם חשיפות בספרד ובאיטליה בעוד שבאירלנד, ביוון ובפורטוגל הפעילות הוקפאה וקיימת כלפיהן חשיפה מזערית. כתוצאה מהחלטה לצמצם את החשיפה במדינות אלו, החשיפה למוסדות פיננסיים במדינות אלו ירדה בצורה ניכרת ברבעון הרביעי של שנת 2010.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2010 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
			במיליוני ש"ח
4,212	1,382	5,594	AAA עד AA-
6,188	312	6,500	A+ עד A-
202	503	705	BBB+ עד BBB-
129	12	141	BB+ עד ***B-
21	-	21	פחות מ-B
284	33	317	ללא דירוג**
11,036	2,242	13,278	סך-הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים*
49	-	49	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד בשנת 2010 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

פקדונות בבנקים זרים	6	6

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2009 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
			במיליוני ש"ח
3,678	1,464	5,142	AAA עד AA-
6,856	700	7,556	A+ עד A-
178	663	841	BBB+ עד BBB-
231	11	242	BB+ עד ***B-
129	1	130	פחות מ-B
247	202	449	ללא דירוג**
11,319	3,041	14,360	סך-הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים*
181	199	380	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד לשנת 2009 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

ארות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	4	4
נזרי אשראי מסוג CDS	54	54
סך-הכל	58	58

- * היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
- ספרד - סך חשיפה של כ-129 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה. (סך החשיפה בשנת 2009 היתה 558 מיליון ש"ח, מזה: 521 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה, והיתרה בסך של 37 מיליון ש"ח בדירוג A).
 - ארלנד - יתרה בסך של כ-16 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA, 5 מיליון ש"ח בדירוג A-, 2 מיליון ש"ח בדירוג BBB והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח ללא דירוג. (סך החשיפה בשנת 2009 היתה 79 מיליון ש"ח, מזה: 8 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה, 6 מיליון ש"ח בדירוג A, 41 מיליון ש"ח בדירוג A- והיתרה בסך של 24 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 - איטליה - יתרה בסך של כ-75 מיליון ש"ח, מזה כ-2 מיליון ש"ח בדירוג AA-, כ-53 מיליון ש"ח בדירוג A+ ו-20 מיליון ש"ח בדירוג A. (סך החשיפה בשנת 2009 היתה 493 מיליון ש"ח, מזה: 478 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה, והיתרה בסך של 15 מיליון ש"ח בדירוג A).
- ביוון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
- ** כולל בעיקר מסלקות בחו"ל המהווים 24% מהיתרה. הסכום הנותר מפורז בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.09: 31.12.09: 44% מהיתרה).
- *** האשראי שניתן לקבוצת המוסדות המדורגים בין BB+ ל-B הינו בעיקר השתתפויות בסינדיקציות המאורגנות על-ידי בנקים בינלאומיים מדרגה ראשונה, לגיוס מקורות, לרוב לטווח קצר, עבור בנקים מובילים בשווקים מתעוררים, וכן במסגרת ליווי עסקות סחר חוץ של לקוחות הבנק בשווקים אלה.
- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים / דיילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
 - (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנסאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 - (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
 - (4) יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
 - (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-FitchMoody's. הדירוג מעודכן ליום 1 במרץ 2011. (31.12.09: הדירוג מעודכן ליום 4 במרץ 2010).

החשיפה הכוללת של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 בכ-13.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-14.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. הירידה בהשוואה לשנת 2009 נבעה בעיקר כתוצאה מצמצום היקפי ההפקדות ומקיטון בחשיפה החוץ-מאזנית שנבע בעיקר מאי חידושם של קווי אשראי למוסדות פיננסיים שנפרעו.

כ-91% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג (A-) ומעלה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-70% בבנקים, 13% בבתי השקעות שהפכו לחברות אחזקה בנקאיות או שנרכשו על-ידי קבוצות בנקאיות, 4% בקרנות פנסיה, 11% במוסדות פיננסיים אחרים ו-2% בחברות ביטוח.

עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (44%) ובמדינות מערב אירופה (46%). בתוספת 5, "סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק", לסקירת ההנהלה, במסגרת ענף "שירותים פיננסיים" בגין פעילות לווים בחו"ל מוצגות חלק מהחשיפות המוצגות בטבלה לעיל. במסגרת "סיכון אשראי מאזני" בתוספת 5, כלולות יתרות אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור. עם זאת, תוספת 5 אינה כוללת יתרות פקדונות בבנקים, אשר נכללות בטבלה לעיל. כמו-כן, במסגרת "סיכון אשראי חוץ-מאזני" בתוספת 5 מוצג סיכון האשראי כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, אשר כולל, בין היתר, 10% מיתרות עסקות עתידיות, שאינן נכללות בטבלה לעיל. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק". יציין, כי חשיפות האשראי בטבלה לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להן ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, וכן אינן כוללות השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים. לפרטים נוספים אודות ניירות-ערך מגובי נכסים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק".

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכוני השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
 - סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
 - היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
 - סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.
- הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Summit, Opics ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכוני השוק הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכוני השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.
- סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו.
- נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.
- ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 31 בדצמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A+ עד A-	AAA עד AA-	
בנקים מחוץ לישראל:				
957	-	140	817	ארצות-הברית ⁽¹⁾
633	11	234	388	אנגליה
495	-	495		גרמניה
516	-	269	247	צרפת
317	-	309	8	שוויץ
55	-	31	24	אחר
61	-	32	29	גוש האירו-אחר
3,034	11	1,510	1,513	סך-הכל בנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל:				
459				
בורסות וממשלות				
222				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
474				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
954				שירותים פיננסיים
130				תחבורה ואחסנה
297				חשמל ומים
34				בינוי ונדל"ן
891				אחר
2,306				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
6,495				סך-הכל

(1) מזה ג"י. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 798 מיליון ש"ח.

(2) מזה גולדמן זאקס, יתרה בסך 312 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח - בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-439 מיליון ש"ח, מזה כ-262 מיליון ש"ח כמשקיע במכשירי איגוח וכ-177 מיליון ש"ח קווי אשראי לתאגידים העוסקים באיגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P, Moody's, Fitch, בתוספת 6 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגדרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-28.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-41.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. עיקר החשיפה נובעת מארצות-הברית, משוויץ ומאנגליה.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	4,762	11,483	16,245	16%
שוויץ	4,479	3,746	8,225	15%
אנגליה	4,303	8,565	12,868	15%
גרמניה	2,189	3,432	5,621	8%
צרפת	1,628	4,377	6,005	6%
אירלנד*	215	178	393	1%
ספרד**	186	115	301	1%
יוון	2	1	3	0%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	7,536	1,766	9,302	25%
תורכיה	2,757	1,197	3,954	10%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	743	668	1,411	3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	28,800	35,528	64,328	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2009 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה מאזנית	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	15,067	12,474	27,541	37%
שוויץ	4,877	2,228	7,105	12%
אנגליה	4,073	7,690	11,763	10%
גרמניה	2,259	2,959	5,218	5%
צרפת	1,150	2,954	4,104	3%
אירלנד	331	351	682	1%
ספרד	618	264	882	1%
פורטוגל	5	-	5	0%
יוון	1	1	2	0%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	8,525	1,951	10,476	21%
תורכיה	3,434	1,020	4,454	8%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	935	384	1,319	2%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	41,275	32,276	73,551	100%

* החשיפה באירלנד כוללת - 2 מיליוני ש"ח לממשלת אירלנד ו-16 מיליוני ש"ח לבנקים.

** החשיפה בספרד כוללת - 25 מיליוני ש"ח לממשלת ספרד, 240 מיליוני ש"ח לבנקים ו-36 מיליוני ש"ח ללקוחות.

(1) לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.

(2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים מהם. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בליווי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, ורושם הפרשה נאותה לחובות מסופקים באותם מקרים בהם קיים ספק באשר לכושר החזר מלא של החובות לבנק. ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי כאשר בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי וודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת. אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח. בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כניל, בכל רבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה. לגבי לווים במיגזר מימון לדיר, מחושבת גם הפרשה ספציפית על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שככל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חבויות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון, כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים, כשלכל אחד ממאפייני הסיכון נקבעו שיעורי הפרשה שונים. בין מאפייני הסיכון שנקבעו ניתן למנות: חובות שמשווגים כבעייתיים על-פי קטגוריות הסיווג שהוגדרו על-ידי המפקח על הבנקים, היעדר מידע כספי על הלווה, אשראי לאנשים הקשורים לבנק, ריכוזיות אשראי ענפית ואשראי ללווה או לקבוצת לווים החורגים ממגבלות חבות של "לווה בודד". בנוסף, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, הבנק מבצע הפרשה כללית.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק. במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על-פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת

דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון כלכלי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישה המתקדמת בבאזל 2, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראות חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון, אחראיות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלוויים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לווים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלוויים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

ב. סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – הינו סיכון להפסד הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסויים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי

הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן:

סיכון ריבית – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית חסרת סיכון אשראי במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינויי שער"ח או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

לשינויים בשערי החליפין השפעה של שיעור המס האפקטיבי הואיל והפרשי השער בגין ההשקעות בחו"ל אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון ומכאן חוסר הסימטריה בגין הפרשי השער. הבנק מבצע חיטוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערך עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד על כ-2,221 מיליון ש"ח ועל כ-64 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון קיים, או עתיד, להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת בקשר עם גיוס המקורות.

סיכון הנזילות בבנק מוגדר כיכולת של הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותו במועד פירעון. המטרה המרכזית של הבנק בניהול סיכון הנזילות הינה להבטיח את יכולת הפירעון של ההתחייבויות במועדן מבלי לפגוע ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך ובמסגרת תוכנית העבודה שלו.

ניהול סיכונים השוק והנזילות

ניהול סיכונים השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכונים השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל המסחר (בחדרי העסקות ובתיקי אגרות-חוב נוסטרו) נעשה תחת אחריות ה-Global Treasurer ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדר העסקות בחטיבת ה-Global Treasury בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון. הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת ה-Global Treasury, לפי העניין, הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית: המחלקה לניהול חשיפות בחטיבת ה-Global Treasury והמחלקה לניהול סיכונים בחטיבת ניהול סיכונים.

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה על-ידי יחידת הביצוע והבקרה בחטיבת ה-Global Treasury. בקרה זו הינה תפעולית ויעודה הינו בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דוח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק. דהיינו, רמת הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בהנחיות הכלליות, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והועדה לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנידונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון הממוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכונים שוק רבעוני.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכונים השוק וסיכון הנזילות מותוות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק, המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לוועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת ה-Global Treasury והשני בראשות מנהל אגף נני"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין.

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. אמידה ובקרה של סיכוני שוק ונזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית. החשיפה לסיכוני שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכוני השוק

בניהול סיכוני שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני"ה-התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("TRADE").

א. סיכוני שוק בתיק בנקאי

חשיפות בתיק הבנקאי – נוצרות בעיקר במהלך הפעילות הבנקאית השוטפת ונובעות ממתן שירות למיגזר הפרטי ולמיגזר העסקי, בדרך כלל על בסיס המחירים הסיטונאיים. לחשיפות אלה, בדרך כלל, אופי יציב יחסית, ושינויים בפוזיציה הינם הדרגתיים ואיטיים, כתוצאה מתגובה איטית לשינוי מחיר או ציפיות. הכלים לניהול החשיפה בתיק הבנקאי הינם מדיניות המחירים, ניהול תיק הנוסטרו, הנפקת מכשירי חוב וגידור באמצעות עסקות חוץ-מאזניות. ניהול החשיפות שלא למסחר של הבנק מסתמך, בין היתר, על תחזיות והנחות עבודה לגבי ההתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בארץ ובעולם והינו באחריות אגף נני"ה והיחידות לניהול נכסים והתחייבויות בני-יורק ובלונדון. השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (שאינו למטרות מסחר) מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, מטבע וריבית).

חשיפת הבסיס – מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי הפעיל לשלושה מיגזרי הצמדה: שקל לא-צמוד; שקל צמוד מדד; ומטבע-חוץ, לרבות שקלים צמודי מטבע-חוץ. זוהי חשיפה גלובלית, מאזנית וחוץ-מאזנית, המגלמת את הפעילות בכל יחידות הבנק, בסניפים ובהנהלה ראשית, בארץ ובח"ל. "ההון הפיננסי הפעיל" של הבנק הוגדר, כהון העצמי בתוספת הפרשה הכללית והפרשה הנוספת לחובות מסופקים, בניכוי השקעות בחברות מוחזקות (למעט חברות בנות בחו"ל הנמצאות בשליטה מלאה וחברות בנות שהניהול הפיננסי שלהן נעשה על-ידי הבנק) ובניכוי רכוש קבוע ונכסים לא-כספיים אחרים, נטו. לצורך ניהול החשיפות, מתייחסים בבנק אל ההון הפיננסי הפעיל כאל מקור שקלי לא-צמוד לתקופה קצרה.

חשיפת הריבית של כלל הבנק – חשיפת הריבית נמדדת ומנוהלת במונחי שינוי בשווי התיאורטי של ההון, כתוצאה משינויים בעקומי הריבית. כאמור, לצורך ניהול החשיפות, מתייחסים בבנק אל ההון הפיננסי הפעיל כאל מקור שקלי לא-צמוד לתקופה קצרה. קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידי) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית. לצורך חישוב החשיפה לשינוי בשערי הריבית במיגזר השקלי הלא-צמוד, מתייחס הבנק לחלק מיתרות פקדונות העו"ש של הציבור כהתחייבות ארוכה (עד שלוש שנים), זאת בהתאמה לתוצאות בדיקה של התפתחות יתרות עו"ש של הציבור בבנק בעבר. במיגזר הצמוד למדד קיימות הנחות על פרעונות מוקדמים של משכנתאות. מדיניות ניהול חשיפת הריבית מכוונת להשגת מבנה החשיפה הרצוי בכל אחד מהמיגזרים (שקל לא-צמוד, שקל צמוד מדד ומטבע-חוץ וצמדיו), בהתאם להערכות לגבי משתני השוק ובכפוף למגבלות. בנוסף, נמדדת רגישות ההכנסה השנתית לשינויים בעקומי הריבית. הרגישות לריבית נמדדת לפחות אחת לחודש.

ב. סיכוני שוק בתיק למסחר

סיכוני שוק בתיק למסחר הם תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק, כסוחר וכמנהל פוזיציות עבור הנוסטרו. הפעילות מבוססת על ניהול דינמי של הפוזיציות באמצעות מכשירים פיננסיים סחירים ונזילים. השינויים בהיקף החשיפות מהירים, כפונקציה של נזילות וסחירות המכשירים בשווקים, של אופי פעילות הלקוחות ושל הפוזיציה הרצויה. החשיפות למסחר מתבצעות באחריות חדרי העסקות בארץ ובח"ל. הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון יעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Derivatech-I Summit, Opics. וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכוני השוק הנובעים מן הפעילות נמדדים גם במערכת Algorithmics.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ALM – מערכת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק. בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול התכנית העסקית.

הבנק יישם אושרה תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים. באופן בלתי תלוי בניתוחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת ה-Global Treasury. המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאריך, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואשרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הנה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" ו-"סימולציה מונטה-קרלו"). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן. אמידת הסיכון של פעילות כלל הבנק מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש. בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בד"עבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל.

מגבלות המתודולוגיה לאמידת הסיכון בפעילות המסחר בבנק

- סימולציית מונטה קרלו מניחה, כי גורמי הסיכון מתפלגים נורמלית. הנחה זו איננה מתקיימת תמיד במציאות.
 - הסימולציה ההיסטורית מניחה, כי ההתנהגות ההיסטורית של גורמי הסיכון תחזור על עצמה בעתיד, דבר שעלול לא להתקיים.
 - שינוי פתאומי בגורם סיכון אינו ניתן לחיזוי בשתי השיטות.
 - בשימוש ברמת מובהקות של 99% מתעלמים מהפסדים שעשויים להתרחש מעבר לרמת המובהקות.
 - השימוש באופק של עשרה ימי עסקים מניח, כי ניתן לגדר ולמכור את הפוזיציות תוך עשרה ימי עסקים. בתקופות משבר יתכן ובעיות הנזילות בשוק לא תאפשרנה סגירה, או גידור מלא, של הפוזיציות בפרק זמן זה.
 - אומדן הסיכון מחושב על הפוזיציות רק מספר פעמים במהלך יום העסקים.
- כדי למתן את השפעת המגבלות האמורות, מופעלים, בנוסף, תרחישי מאמץ לבדיקת ההפסד האפשרי במקרים קיצוניים, לגבי כל תחומי הפעילות למסחר, כמפורט להלן.

מגבלות המתודולוגיה לאמידת הסיכון הכולל בבנק

- ככלכל, סיכון האשראי הגלום בנכסים אינו מהווה פרמטר בחישובים שנעשו, אשר מטרתם להתמקד בכימות סיכונים השוק בלבד.
- המידע המשמש לאמידת הסיכון נאסף ממערכות מיכון שונות.
- לחלק קטן מן האופציות הגלומות בפקדונות ותוכניות חסכון שונות שהוצעו לציבור, ניתנה התייחסות חלקית בלבד על בסיס דלתא. בשיטה זו, תכנן הטיה מאומדני הרגישות האמורים לעיל, בפרט בתנודות חריפות בגורמי הסיכון. יחד עם זאת, לרובן ככולן מבוצע שערך מלא בתרחישים במערכת לניהול סיכונים השוק.
- כדי למתן את השפעת המגבלות האמורות, מופעלים, בנוסף, תרחישי מאמץ לבדיקת ההפסד האפשרי במקרים קיצוניים, כמפורט להלן.

המתודולוגיה להפעלת תרחישי קיצון

- המתודולוגיה להערכת סיכונים שוק בבנק כוללת גם הפעלת תרחישים (Stress tests) על תיקי המסחר ועל כלל הבנק בנוסף לחישוב ה-VaR. המחלקה לניהול סיכונים שוק מפעילה שלושה סוגי תרחישים על-פי המקובל בעולם:
- ניתוח רגישות - רגישות התיק לגורמי הסיכון השונים נבחנת באמצעות הרצת תרחישים על גורם סיכון אחד, כאשר שאר גורמי הסיכון נשארים קבועים. בדרך זו ניתן לבחון את השפעתם של גורמי הסיכון העיקריים על התיק.
 - תרחיש היסטורי גרוע ביותר המבוסס על היסטוריה של חמש השנים האחרונות. החישוב מבוצע באופק של עשרה ימי עסקים על התיק למסחר ובאופק של חודש על כלל הבנק.
 - תרחישים מאקרו כלכליים - תרחישים סובייקטיביים שפותחו בשיתוף עם המחלקה הכלכלית של הבנק.
- העקרונות המנחים את קביעת והפעלת התרחישים אושרו על-ידי צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2010:

מינימום בשנת 2010	מקסימום בשנת 2010	ליום 31 בדצמבר 2010	תרחיש
במיליוני ש"ח			
(2)	(42)	(42)	ירידה של 1% במדד

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 31 בדצמבר 2010:

החלשות של 10%	החלשות של 5%	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	מטבע
במיליוני ש"ח				
(67)	(30)	32	53	דולר
14	(6)	4	13	יין יפני
24	13	(8)	(38)	אירו
(3)	(1)	4	9	לירה שטרלינג
(15)	(6)	6	13	פרנק שוויצרי

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידי) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2010:

מינימום בשנת 2010		מקסימום בשנת 2010		31 בדצמבר 2010			תרחיש
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							תזוזה בריבית צמודה למדד:
							בבנק
(149)	145	(424)	381	15	(149)	145	בתיק הבנקאי
(147)	143	(422)	380	15	(147)	143	בתיק למסחר
2	(2)	(2)	2	-	(2)	2	תזוזה בריבית לא-צמודה:
							בבנק
(249)	236	(370)	363	32	(335)	317	בתיק הבנקאי
(250)	241	(365)	357	33	(334)	326	בתיק למסחר
3	12	(19)	(14)	(1)	(1)	(9)	תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
							בבנק
(2)	14	35	(25)	(2)	31	(15)	בתיק הבנקאי
1	12	34	(20)	(2)	34	(18)	בתיק למסחר
7	(7)	(8)	8	-	(3)	3	

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2009:

מינימום בשנת 2009		מקסימום בשנת 2009		31 בדצמבר 2009			תרחיש
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							תזוזה בריבית צמודה למדד:
							בבנק
(469)	191	(219)	425	37	(391)	351	בתיק הבנקאי
(468)	192	(220)	423	37	(389)	350	בתיק למסחר
(4)	(1)	1	3	-	(2)	1	תזוזה בריבית לא-צמודה:
							בבנק
(331)	210	(220)	307	23	(236)	226	בתיק הבנקאי
(365)	217	(228)	340	24	(243)	234	בתיק למסחר
(1)	(48)	50	(2)	(1)	7	(8)	תזוזה בריביות במטבע-חוץ:
							בבנק
(55)	(31)	40	51	(1)	18	(12)	בתיק הבנקאי
(37)	(22)	31	59	(1)	16	(10)	בתיק למסחר
(18)	(10)	10	3	-	2	(2)	

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הון המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחיש קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגרמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי במהלך שנת 2010, הרגישות כאמור לא עלתה על 899 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2010 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
310,694	10,964	10,017	40,842	58,727	190,144	נכסים פיננסיים*
368,023	28,646	30,603	186,724	6,787	115,263	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
288,045	7,290	13,776	62,897	45,375	158,707	התחייבויות פיננסיות*
371,854	32,761	26,883	165,469	16,219	130,522	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
18,818	(441)	(39)	(800)	3,920	16,178	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2009 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל ⁽¹⁾	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר ⁽¹⁾	צמוד למדד	לא-צמוד ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח						
300,661	11,405	11,230	52,887	59,317	165,822	נכסים פיננסיים*
317,705	32,871	25,627	149,198	4,731	105,278	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
280,387	8,224	16,657	66,122	45,984	143,400	התחייבויות פיננסיות*
319,970	35,680	20,008	136,024	16,758	111,500	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
18,009	372	192	(61)	1,306	16,200	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2010:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****						
	סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
סך-הכל		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח							
ב-%							
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	3.0%	565	19,383	(443)	(43)	(767)	4,170
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	0.3%	54	18,872	(442)	(39)	(797)	3,945
קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד	(3.0%)	(563)	18,255	(440)	(30)	(848)	3,707

להלן השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2009:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****						
	סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
סך-הכל		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח							
ב-%							
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	2.8%	510	18,519	358	174	(79)	1,676
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	0.3%	56	18,065	371	191	(63)	1,347
קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד	(3.1%)	(555)	17,454	386	211	(44)	904

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים ריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 21 בדוחות הכספיים.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מימזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במימזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במימזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מימזר ההצמדה.
 (1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מסכומים לקבל/לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים לנכסים פיננסיים/התחייבויות פיננסיות.

לפריטים נוספים בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה בביאור 21 בדוחות הכספיים.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישם לרבות בתרחישי קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. נוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בבנק, בחדרי העסקות ובתיק נירות-ערך למסחר.

חשיפות מטבע – עשיית שוק ומסחר

בכל אחד משלושת חדרי העסקות של הבנק פועל דסק ספוט-פורוורד במטבע-חוץ ובשקלים. בחדר העסקות בתל-אביב פועל גם דסק אופציות במטבע-חוץ ובשקלים. פעילות המסחר ועשיית השוק במטבע ובאופציות נעשית בכפוף למגבלות סיכון שונות ובמסגרת הרשאה כוללת לחשיפת ש"ח/מטבע-חוץ המוקצית לפעילות זו מתוך המגבלה הכוללת של חשיפת ההון הפיננסי של הבנק למטבע-חוץ.

חשיפות ריבית – עשיית שוק ומסחר

חדרי העסקות פעילים גם בתחום חשיפות למסחר בריבית, על-פי הרשאות של ההנהלה והדירקטוריון, שמטרתן להשיא את תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמת סיכון מבוקרת ומאושרת. חדר העסקות בתל-אביב מנהל דסק למסחר במכשירי ריבית בשקלים לרבות עשיית שוק באופציות ריבית, דסק למסחר באגרות-חוב וכן דסק חשיפות ריבית במטבע-חוץ. פעילות הדסקים מתנהלת בכפוף למגבלות אומדני סיכון ומגבלות ואחרות.

חשיפות יזומות לנוסטרו

בחדר העסקות בתל-אביב התקיימה פעילות בחשיפות יזומות של הבנק עבור עצמו. הפעילות הוקפאה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010.

פעילות למסחר באגרות-חוב

פעילות הבנק כעושה שוק באגרות-חוב ממשלתיות הינה חלק מפעילות הדסק למסחר בריביות. כמו-כן, חלק מתיק אגרות החוב הממשלתיות שבניהול האגף לניהול נכסים והתחייבויות מסווג כתיק למסחר.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 31 בדצמבר 2010:

מינימום בשנת 2010	מקסימום בשנת 2010	ממוצע בשנת 2010	ליום 31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח				
1.0	27.4	3.2	1.6	מסחר באגרות-חוב
10.9	68.6	34.0	26.2	מסחר בחדרי העסקות
-	-	37.2	27.8	סך-הכל מסחר

נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות

בתחילת שנת 2011 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכוני שוק ונזילות. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2011 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת ה-Global Treasury לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו כחלק מניהול התיק הבנקאי. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות נ"ה גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 31 בדצמבר 2010:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
כלל הבנק	אומדן סיכון כולל (VaR)	*1,000
	רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:	
	שקל צמוד מדד	500
	שקל לא-צמוד	620
	מטבע-חוץ	370
	רגישות ההכנסה השנתית של התיק הבנקאי לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:	
	שקל צמוד מדד	**800
	שקל לא-צמוד	**500
	חשיפות בסיס במינור:	
	שקל צמוד מדד	+/- 100
	מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ	+/- 30
	רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	150
מסחר (כולל בספרי הבנק)	אומדן סיכון כולל (VaR)	*250
	חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ	+/- 10
	רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	60
	חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800

* לאחר עדכונים שבוצעו בשנת 2011 נתוני אומדן הסיכון הכולל (VaR) הינם: 950 מיליוני ש"ח בכלל פעילות הבנק ו-200 מיליוני ש"ח בפעילות המסחר.
** בשנת 2011 הוחלף במגבלה על רגישות הנגזרים בתיק הבנקאי.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת ה-Global Treasury.

א. הסיכונים התפעוליים**כללי**

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידות קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרו, נהלים ומערכות בנושא משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרות תהליכים, שרידות והתאוששות ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2;
- צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל;
- צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בין הסיכונים התפעוליים. בנוסף, פרסם בנק ישראל הנחיות תקינה בנושא Sound Practices for Management and Supervision of Operational Risk ומסגרת בקרה פנימית, בהתאמה להמלצות ועדת באזל. ההנחיות הכלולות במסמכים הנ"ל נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010. לצורך העמידה בהוראות ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2, מתנהלים בבנק פרויקטים כדלקמן:

- מעקב אחר עמידה בדרישות ה-Sound Practice של הגישה הסטנדרטית של באזל 2 לבין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי. תהליך סגירת הפערים בוצע בהדרגה בשנים האחרונות, תוך מעקב תקופתי של ההנהלה והדירקטוריון. בשנת 2009 הושלמה למעשה היערכות הבנק למילוי כל הדרישות של הגישה הסטנדרטית של באזל 2. התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות.
- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות משנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע ומידע אודות אירועים תפעוליים.
- איסוף מידע על אירועי נזק תפעולי שהתרחשו בפועל. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהבנק חשף אליהם.
- מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכונים מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. בשנת 2009 בוצע מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעת תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/פעילויות חדשים.
- מטרת הפרויקטים לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים ולהוסיף בקרות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.

- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי הוטמעה ביחידות הבנק. בשלב הראשון הופעל איסוף נזקים תפעוליים באמצעות המערכת. בשלב השני הופעל מיפוי והערכת הסיכונים במערכת. בהמשך מתוכננים יישומים נוספים התומכים בניהול סיכונים תפעוליים בקבוצת הבנק.
- בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגיית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע.

היערכות לחירום – במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק לאחר אירוע של אסון או תקלה, ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מההיערכות לחירום הבנק ביצע מהלך רחבי של עדכון המדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי תהליכים קריטיים ועדכון התוכניות על בסיס מתודולוגיות מקובלות בנושא ובנוסף מספר תרגילי חירום בהשתתפות יחידות הבנק השונות, לרבות הנהלת הבנק.

ביטוח – לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני נזק ללקוח כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרו). בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ב. יחידת קצין ציות ראשי

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק ושל הממונה על איסור הלבנת הון. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת שתי יחידות נוספות שיעבדו לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוכפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת תיאום, תפעול ומעקב שתסייע בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות.

כמו-כן, ביחד עם הקמת יחידת קצין הציות הראשי קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ציות קבוצתית חדשה לבנק. המדיניות החדשה קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל.

ג. הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור

תפקידיו של הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מעוגנים בחוק איסור הלבנת הון, בחוק איסור מימון טרור ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. הממונה אחראי להדרכת העובדים, לקיום החובות המוטלות על התאגיד הבנקאי ולפיקוח על מיליונים. כן, אחראי הממונה לוודא כי מדיניות הבנק ונהליו מיושמים על בסיס קבוצתי. היחידה לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מקיימת מעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. המעקב הקפדני, השיפור במערכות הבקרה הממוחשבות ופעולות ההדרכה וההטמעה הביאו, בשנתיים האחרונות, בין היתר, לגידול בכמות הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. במסגרת שיפור מערכות הבקרה, מוכנו תהליכים, נקבעו חסמים ונוספו התראות על-מנת למנוע רישומים שגויים ולמנוע ביצוע עסקאות הנחזות להיות אסורות, בין היתר,

- שודרגה המערכת לסריקה של שמות אל מול רשימות התראה בינלאומיות של גופים ויחידים המהווים סיכון לעניין הלבנת הון ומימון טרור ונוספה למערכת רשימת ההתראה של האיחוד האירופי.
- שופרו ומוכנו תהליכי הדיווח על פעילות בלתי רגילה מהמערך העסקי ולממונה על איסור הלבנת הון ומערכת הרישומים הבקרה והדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון.
- הושקה והופעלה במערך הסינוף, מערכת בקרה ממוחשבת על פתיחת חשבונות ורישום שינויים במאגר המידע המנהלי של הבנק, פעולות ההדרכה וההטמעה של הוראות הדינים נערכות באופן קבוע לקבוצות עובדים, בהתאם לתחומי עיסוק מקצועיים וניהוליים, תוך התאמת הנושאים והיקפם. הושם דגש מיוחד על מוקדי הסיכון הגלומים בפעילות הבנקאית הבינלאומית, בחשבונות של תושבי חוץ ובפעולות מול מדינות וטריטוריות בסיכון, לרבות מול בנקים ברשות הפלסטינאית.
- פעילות הדרכה והטמעה נערכת באופן שוטף תורמת להעלאת הידע בנושאי הציות ולשיפור איכות הדיווחים בהם נדרש טיפולה של היחידה. הושלם פיתוח לומדות חדשות בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור תוך התאמתם לתנאים החוקיים והעסקיים המשתנים. הלומדות מיועדות לכלל עובדי הבנק.
- היחידה לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור נוטלת חלק פעיל בניהול התוכן באתר קציני הציות של הבנק. האתר מעמיד לרשות העובדים מידע כללי וייחודי בנושאי הציות שמקורו בישראל ובעולם, מהווה מוקד סיוע בזמן אמת וכלי משמעותי בהטמעת נהלים תוך שימוש בלקחים הנלמדים מאירועים שמקורם בפעילות הבנקאית.
- במסגרת האחריות ליישום מדיניות הבנק בראייה קבוצתית, נמשכה פעילות הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת טרור לביצוע מעקב ובקרה אחר פעילות הסניפים וחברות הבנות בחו"ל ככל שנוגע למניעת הלבנת הון ומניעת מימון טרור.
- במסגרת זו הועברה כפיפות קצין הציות ואיסור הלבנת הון בסניף מיאמי מהחטיבה לבנקאות בינלאומית לממונה על איסור הלבנת הון בישראל. הדירקטוריון והנהלה של כל אחת מהחברות הבנות וכן הנהלות של הסניפים בחו"ל קובעים מדיניות ונהלים בנושא של איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור. המדיניות והנהלים נקבעים על בסיס הצהרת המדיניות של דירקטוריון הבנק, הנחיות הממונה על איסור הלבנת הון בהתאמה ובכפוף להוראות הרגולטוריות המקומיות.
- יחידת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור היא יחידה עצמאית במסגרת החטיבה לניהול סיכונים ופעילותה מדווחת באופן שוטף לחבר הנהלה הממונה ותקופתית לוועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2 ולצוות הנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל.
- ביום 30 בדצמבר 2010 החליטה הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים (להלן: "הוועדה") להטיל על הבנק עיצום כספי בסכום כולל של 6.9 מיליון ש"ח וזאת בגין שתי בקשות להטלת עיצום.
- הבקשה הראשונה התייחסה לבדיקה שבוצעה על-ידי הפיקוח על הבנקים במהלך שנת 2004 והתייחסה לפעולות שנעשו במרכז לבנקאות פרטית בינלאומית, סניף הירקון, בשנים 2002-2003 ובגינה הוטל על הבנק עיצום כספי בסך 5.4 מיליון ש"ח. ההפרות שביגן הוטל העיצום נוגעות למסירת דיווח על פעילות בלתי רגילה לפי סעיף 9 צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001 (להלן: "הצו").

הבקשה השנייה התייחסה לדוח ביקורת של הפיקוח על הבנקים שנערך בשנים 2007-2008 ושעיקרו הפרות בעלות אופי טכני בעיקרן כמו אי קבלה או שמירה על הצהרות על נהנים בחשבון, ניהול חשבונות למטרות קהילתיות וחשבונות של עורכי דין עבור כלל לקוחותיהם שלא בהתאם להוראות הצו, אי דיווח על פעולות בלתי-רגילות, אי חסימה של חשבונות שפרטי הזיהוי של בעליהם טרם טיובו ודיווח באיחור לרשות לאיסור הלבנת הון. בגין הפרות אלה הוטל על הבנק עיצום כספי בסך 1.5 מיליון ש"ח.

הועדה ציינה בהחלטתה כי היא התחשבה בפעולות לתיקון הליקויים שננקטו בבנק בכלל ובסניף הירקון בפרט.

לגבי הבקשה שהתייחסה לבדיקה משנת 2004 נאמר על-ידי הועדה, כי היא התחשבה, בין השאר, בפרק הזמן שחלף ממועד ההפרות ובעובדה שההפרות בוצעו בשנים הראשונות לאחר כניסת הצו לתוקף וכן בהתחשב בכך שהבנק נקט פעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותן.

לגבי הבקשה שהתייחסה לדוח הביקורת משנים 2007-2008 נאמר על-ידי הועדה, כי היא התחשבה בכך שבמהלך הביקורת הבנק שיתף פעולה בגילוי ההפרות ותוצאותיהן וכן נקט פעולות אפקטיביות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם בסמוך לאחר קבלת טיוטת דוח הביקורת.

ד. פעילות יחידת קצין ציות

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "קצין ציות", המהווה נדבך חשוב בנושא ההקפדה על שמירתן של ההוראות הצרכניות הרלוונטיות לפעילות של הבנק בכל הקשור ליחסי בנק לקוח, מחייבת מינוי ופעילות של קצין הציות בבנק. כמו-כן, מינוי של קצין ציות ופעילותו, נדרשים במסגרת הכללית של ניהול סיכונים בתאגיד הבנקאי. קצין הציות מסייע להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים אלה, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד.

יחידת קצין ציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה ו/או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות ויישומם בבנק. אחת לחמש שנים, נערך סקר תשתיות חדש, בבנק, כפי שנדרש על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308.

במהלך שנת 2010 ביצעה יחידת קצין ציות את הפעילויות הבאות: נערכו פגישות עבודה עם יחידות מקצועיות התומכות בביצוע תוכנית הציות שעודכנה מחדש. בתחום ההדרכה וההטמעה של הוראות צרכניות, נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור, לצורך מתן הנחיות והגברת המודעות לחשיבות הנושא ונערכו ימי עיון לקציני הציות. בנוסף, עסקו קציני הציות במערך הסינוף בביצוע תהליכי בקרה בנושאים שבזיקה להוראות צרכניות, תוך מיקוד בתחום של טיוב נתוני פתיחת חשבונות לתושבי חוץ וטיוב נתוני חשבונות צופן.

יחידת קצין ציות ממשיכה לתמוך ולעקוב אחרי נושא הסמכה והרשאות לפתיחת חשבון, על-מנת שכל העובדים המטפלים בפתיחת חשבונות, יעברו הכשרה מתאימה.

במהלך שנת 2010 הוכנה לומדה ייעודית בנושא סודיות בנקאית לעובדי ההנהלה הראשית והטמעתה נמשכת. כמו-כן, נמשכת הטמעת לומדה ייעודית לסינוף בנושא סודיות בנקאית. היחידה, בשיתוף קמפוס פועלים, נערכת להכנת מיפוי פערי ידע חדש בנושא הוראות צרכניות, מהלך שנערך בסוף שנת 2010. יחידת קצין הציות ממשיכה בהטמעה מדורגת של תהליך הפקת לקחים בארגון.

בתחום המחשוב, היחידה ממשיכה לתפעל ולשפר שתי מערכות מיחשוביות:

- "מערכת בקרה לקיום הוראות צרכניות", שבאמצעותה מועברים ישירות לשולחן העבודה של קציני הציות בסניפים הליקויים שאותרו בזיקה להוראות צרכניות.
 - "מערכת סקר תשתיות", שמטרתה לוודא שהבנק ערוך ליישם ולקיים את חובותיו כפי שנגזר מההוראות הצרכניות במניעת חשיפות, טיפול בפערים ומוקדי סיכון בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308.
- אתר קציני הציות והפורום שבו, מסייעים מאוד לפעילות השוטפת ולהגברת הידע והמקצועיות של קציני הציות. האתר משמש את כל עובדי הבנק. האתר מכיל תכנים מקצועיים שמתעדכנים כל הזמן ומשמש כלי עבודה יעיל ומסייע לכל חברי הקהילה.

ה. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך יעוץ משפטי פנימי וחיצוני.

על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים בני ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים.

הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלונית, על אף שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו.

במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בארץ ובח"ל, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

פגיעה במוניטין הקבוצה כמסד פיננסי יציב ואמין אצל הלקוחות, בעלי המניות, המשקיעים, השותפים העסקיים והגופים הרגולטוריים עלולה להביא להסטה של פעילות הלקוחות לספקי שירותים פיננסיים אחרים, תוך פגיעה בפעילות וברווחיות הקבוצה. הסיכון נאמד בהשוואה לקבוצות ייחוס שונות במיגזר הפיננסי בארץ ובח"ל.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ, ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. צעדים להתמודדות עם הלחץ התחרותי הינם נדבך חשוב בתוכנית האסטרטגית ובתוכניות העבודה, כך שאנו מניחים כי בטווח הקצר-בינוני לא צפויה השפעה מהותית מעבר לזו הקיימת בבסיס התכנון.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות.

כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להוננו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה.

דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

סיכון כלכלי – חצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

סיכון כלכלי – חצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

לאור האירועים הכלכליים האחרונים בגוש האירו, הבנק מנתח בתדירות גבוהה את המצב והשפעותיו על הבנק כאשר הניתוחים כוללים גם תרחישי החמרה במצב. כתוצאה מכך, הבנק מבצע עדכונים במדיניות החשיפות והגביר את הבקרה על מיגורים העשויים להיות מושפעים מאירועים אלה.

סיכון פוליטי – ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית/פוליטית בישראל. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מלווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מלווים אלה.

בעקבות אירועים בשנה החולפת, הבנק ניתח את ההשפעות האפשריות כתוצאה ממשבר ביחסי ישראל-תורכיה כולל תרחישים חמורים.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מיחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכוני שוק, סיכוני אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על-ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק. בהמשך למכתב המפקח על הבנקים, הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק אישרו עקרונות ולוחות זמנים ליישום הקמת מערך לניהול סיכונים סביבתיים.

טבלת גורמי סיכון

בהתאם להוראת בנק ישראל, בוצע מיפוי של גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה הקבוצה בגין פעילותה הבנקאית, ובטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון והערכות ההנהלה לגבי גובה הסיכון של כל אחד מגורמי הסיכון. סולם דרגות החומרה של גורמי הסיכון נקבע תוך התייחסות להגדרות תיאבון הסיכון של הבנק והוא כולל חומרה נמוכה, בינונית וגבוהה.

כדי לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו עבור מרבית הסיכונים תרחישי סיכון אפשריים שונים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. תרחישי הסיכון שצוינו לעיל זהים לתרחישים שבהם הבנק משתמש במסגרת בחינת ההון הנדרש על-פי דרישות הוראות הפיקוח על הבנקים ליישום גישת באזל 2.

כל גורם סיכון המופיע בטבלה שלהלן נבדק, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לגורמי סיכון נוספים המופיעים בטבלה. עם זאת, במספר גורמי סיכון המופיעים בטבלה, נבחנו תרחישים שבדקים את אומדן ההשפעה כתוצאה משילוב של מספר גורמי סיכון.

יצוין, כי תרחישי הסיכון מדמים מצב של התממשות נזקים בלתי צפויים מעבר לרמה הצפויה של אירועי נזק במהלך העסקים של הקבוצה.

מספר	גורם הסיכון	השפעת הסיכון	
		נמוכה	גבוהה
סיכונים פיננסיים			
1.	סיכון אשראי		X
1.1	סיכון בגין איכות הלווים/או ביטחונות		X
1.2	סיכון בגין ריכוזיות ענפית		X
1.3	סיכון בגין ריכוזיות לוויים/קבוצת לוויים		X
2.	סיכון שוק	X	
2.1	סיכון ריבית	X	
2.2	סיכון אינפלציה / סיכון שער חליפין	X	
3.	סיכון מחירי מניות	X	
4.	סיכון נזילות	X	
סיכונים תפעוליים ומשפטיים			
5.	סיכון תפעולי	X	
6.	סיכון משפטי	X	
סיכונים אחרים			
7.	סיכון מוניטין	X	
8.	סיכון תחרות	X	
9.	סיכון רגולציה וחקיקה	X	
10.	סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל		X
11.	סיכון כלכלי - מצב המשק בעולם		X
12.	סיכון פוליטי / ביטחוני		X

באזל 2

ביום 31 בדצמבר 2009, אימץ הבנק את מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון כפי שפורסמה על-ידי הפיקוח על הבנקים המבוססת על הוראות באזל 2. בחודש יוני 2010 פורסמו הוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201 בדבר "מדידה והלימות הון", אשר שילבו את הוראת השעה בהוראות ניהול בנקאי תקין. ההוראות משנות את אופן חישוב ההון הרגולטורי. להלן עיקר השינויים:

- הקצאת הון בגין סיכון תפעולי.
 - שינוי אופן חישוב ההון הנדרש בגין מסגרות אשראי לתקופה מקורית של עד שנה.
 - שינוי אופן חישוב ההון הנדרש בגין חשיפת אשראי ממכשירים פיננסיים נגזרים.
 - התחשבות בצד הנגדי לצורך חישוב נכסי הסיכון תוך הקצאת הון נמוכה יותר בגין אשראי קמעונאי ומימון לדירוג.
 - שימוש בדירוגים חיצוניים של סוכנויות דירוג מאושרות.
- ההוראות מחליפות את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בדבר יחס הון מזערי והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 341 בדבר הקצאת הון בגין חשיפה לסיכונים שוק, המבוססות על הוראות באזל 1. יצוין, שעל-פי הוראות המפקח על הבנקים, עד להשלמת תהליך הסקירה והערכה הפיקוחים, על התאגידים הבנקאיים לעמוד גם ביעדי ההון כפי שהוגדרו על-ידם במונחי באזל 1. כמו-כן, ביום 14 בפברואר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "יחס הון מזערי והקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק", אשר מבטל את דרישות הוראות ניהול בנקאי תקין 311 ו-341.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושא מדידה והלימות הון:

1. ביום 25 במרץ 2010 פרסם בנק ישראל מכתב הנחיה בדבר "קבוצות רכישה" המיושם החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010. בהתאם למכתב, אשראי (מאזני וחוב-מאזני) שהועמד לקבוצת רכישה ישוקלל בשיעור של 100% בחישוב הלימות ההון. ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על חישוב יחס הלימות ההון.
2. ביום 20 ביוני 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר "מדידה והלימות הון", אשר קובע, בין היתר, כי החל מהדיווח ליום 30 בספטמבר 2010 משקל הסיכון לחובות של בנקים המאוגדים במדינה מסוימת יהיה נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגזר מדירוג אותה מדינה. עם זאת, משקל הסיכון לחובות של בנקים במדינות בעלות דירוג BB+ עד B-, או מדינות שאינן מדורגות, יהיה 100%. הבנק יישם את ההנחיה כאמור בדוח זה.
3. על רקע המשך ההתפתחויות בשוק הדירוג - עליית מחירי הדירות והתרחבות תיק האשראי לדירוג, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 28 באוקטובר 2010 הנחיות ביחס להלוואות ממונפות לדירוג בריבית משתנה. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון על הלוואות לדירוג בריבית משתנה, העומדות בתנאים מסוימים, תעמוד על 100% במקום 35% או 75% כפי שהיה עד כה. תחולת ההוראה היא בגין הלוואות שאושרו החל מיום 26 באוקטובר 2010, אשר שיעור המימון בהן, במועד העמדת האשראי, גבוה מ-60%, והיחס בין חלק הלוואה לדירוג שהועמד בריבית משתנה לבין סך הלוואה שווה ל-25%, או יותר.
- ההנחיות כאמור לא יחולו על הלוואות לדירוג שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף ש"ח וכן על הלוואות לדירוג שניתנו כלוים שעומדים בקריטריונים לקבלת "תעודת זכאות" ממשד השיכון. ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על חישוב יחס הלימות ההון.
4. ביום 27 בדצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי" אשר קובע, בין היתר, כי חובות של ריבוניות אשר נקובות במטבע-חוץ, אשר למדינה קיימת אפשרות לסלק אותן בש"ח אם היא מתקשה בגיוס מטבע-חוץ, ובלבד ששער ההמרה לש"ח יהיה שער שוטף, יחשבו כחשיפות הנקובות במטבע ישראלי וניתן להחיל עליהן משקל סיכון אפס. במסגרת אותו חוזר נוספה הבהרה בנוגע לקריטריון לפיו חשיפה קמעונאית מצרפית לאותו צד נגדי לא תעלה על 5 מיליון ש"ח, לקריטריונים של חובות שנכללים בתיקים הקמעונאים הפיקוחים. ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על חישוב יחס הלימות ההון.

גילוי בהתאם לנדבך 3

הנדבך השלישי נועד לעודד את משמעת השוק באמצעות מתן אפשרות למשתתפי השוק לפרסם פריטי מידע מרכזיים בנוגע להלימות ההון של בנקים באמצעות מנגנון של דרישות גילוי.

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי איכותי	גילוי כמותי	נושא
	מספר עמוד	
154	-	יישום באזל 2
155	-	יישום הנדבך הראשון
155	-	יישום הנדבך השני וגישה הבנק להערכת הלימות ההון שלו
158	-	תחולת היישום
158	159	מבנה ההון הרמלטורי והרכב ההון
159	160	הלימות ההון
128	160	סיכון אשראי
163	163	הפחתת סיכון האשראי
166, 134	166	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
135	167	חשיפות איגוח
137	167	סיכון שוק
146	-	סיכון תפעולי
260	168	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
137	142	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

יישום באזל 2

רקע

מסגרת באזל 2 הינה מערך של הנחיות ונוהלי יסוד, אשר פורסמו במהלך השנים 2004-2006 על-ידי ועדת באזל, המתאמת בנושאים רבים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות. מטרת ההנחיות, בין היתר, הינה להגדיר דרישה להלימות הון, בהתייחס לתיאבון הסיכון ורמת הסיכונים בפועל אליו חשוף התאגיד הבנקאי ויכולתו ליישם מערכת מקיפה לטיפול מושכל בנושאי זיהוי והערכת הסיכונים השונים. ניהול הסיכונים וקיום בקרה עליהם תוך הרחבת דרישות הגילוי בנושא.

הוראות באזל 2 מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי המפקח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

במהלך חודש דצמבר 2010 פורסמו ההנחיות הבינלאומיות ליישום באזל 3. הבנק יבחן את השפעותיהן של הנחיות אלו ויחל ביישומן, בכפוף לאימוץ ההנחיות על-ידי הפיקוח על הבנקים. בשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעת יישום הוראות אלו על הבנק.

יישום הנדבך הראשון:

יישום הוראות הנדבך הראשון, כולל בתוכו מדידת חשיפות סיכון המשמשות לחישוב ההון הרגולטורי הנדרש להקצאה לסיכונים אלה.

להלן פירוט לגבי הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הרגולטורי:

קטגוריה	גישת הבנק
סיכוני אשראי	גישה סטנדרטית
סיכוני שוק	גישה סטנדרטית
סיכון תפעולי	גישה סטנדרטית
סיכון אשראי צד נגדי	גישה החשיפה הנוכחית
חשיפות איגוח	גישה סטנדרטית
נכסים אחרים	על-פי משקלות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין

יישום הנדבך השני וגישת הבנק להערכת הלימות ההון שלו:

במסגרת הנדבך השני לבאזל 2, נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת הלימות ההון, ולקבוע אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון במסגרת תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (להלן: "ICAAP"). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמת הון הולמת שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק ובתוכניות ההתפתחות והצמיחה העתידיות תוך פיתוח ונקיטת תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של תיאבון סיכון, יעדי הון, תהליכי תכנון וניהול ההון במגוון תרחישים שונים לרבות תרחישי קיצון. במקביל, הפיקוח על הבנקים נדרש לבצע תהליך סקירה והערכה של ה-ICAAP של התאגידים הבנקאיים במסגרת תהליך ה-SREP (Supervisory Review and Evaluation Process), על מנת לקבוע אם ההון ויעדי ההון הולמים וכדוּש צעדי תיקון היכן שנדרש, לרבות בדרך של חיזוק הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים. במסגרת סקירה זו, הפיקוח עשוי גם לדרוש מהתאגיד תוספת הון. במסגרת התהליך הפיקוחי ייקבע יחס ההון הרגולטורי המינימלי הנדרש מהבנק. בחינת ה-ICAAP על-ידי הפיקוח על הבנקים מהווה חלק ממסגרת העבודה לפיקוח ממוקד סיכון (Risk Based Supervision (RBS) המעריכה, בין היתר, את פרופיל הסיכון ואת איכות ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי.

הבנק הגיש לבנק ישראל, בחודש יוני 2010, את מסמך ה-ICAAP לשנת 2009. במסגרת המסמך הגדיר הבנק תיאבון הסיכון, העריך את הסיכונים ופוטנציאל ההשפעה של תמהיל נכסיו על פרופיל הסיכון של הבנק ועל בסיס הערכות אלו קבע את יעדי ההון. במהלך חודש אפריל 2011 יוגש מסמך ה-ICAAP לשנת 2010.

תיאבון הסיכון

דירקטוריון הבנק מגדיר את תיאבון הסיכון (Risk appetite) ואת קיבולת הסיכון (Risk capacity) בהתאמה לאסטרטגיית הבנק ותוכניות העסקיות העתידיות. תיאבון זה משקף ומגדיר את רמת הסיכון לה הבנק מוכן להיות חשוף, לקבל או לשאת במהלך העסקים הרגיל. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון.

קיבולת הסיכון (Risk capacity) משקפת את רמת הסיכון אותה הבנק לא יעבור גם בהתממשות של תרחישי קיצון. לאור האמור לעיל, רמת הסיכון המרבית אותה הבנק נוטל במהלך העסקים הרגיל (Risk Appetite) נמוכה מקיבולת הסיכון (Risk capacity). הנהלת הבנק אחראית על הפעולות היומיומיות ומוודאת באמצעות הגדרת ואכיפת מגבלות סיכון הולמות, שהבנק פועל במסגרת ההצהרה בדבר תיאבון וקיבולת הסיכון כפי שהוגדרו, בין היתר באמצעות שימוש במגבלות (Risk limits).

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד ההון הכולל גבוה מדרשת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכוני נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכוני נדבך 2 ובתוספת כרית הון, אשר תאפשר לבנק לספוג הפסדים בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון.

להלן יעדי הלימות ההון של הבנק, כפי שאושרו בדירקטוריון הבנק ביום 30 בדצמבר 2010:

יעד יחס הון לביה (core tier 1 ratio) של הבנק לא יפחת מ-7.5%.

יעד יחס הון כולל (total capital ratio) של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לאופטימיזציה של התשואה על ההון תוך עמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות, כפי שהוגדרו על-ידי

דירקטוריון הבנק, בכפיפה להוראות הרגולטור. בהתאם לכך, ניהול הון אפקטיבי יבטיח:

- הקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של הבנק.
- בסיס הון איתן המתומחר אפקטיבית אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים שאליהם חשוף הבנק, יתמוך באסטרטגיה העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגובה את האסטרטגיה והסיכונים של הבנק).
- אופטימיזציה של יחסי ההון בכל זמן - לצורך זה הבנק מתייחס לא רק למצב ההון הנוכחי אלא גם להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישות ההון.

עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי עם אופק תכנון מתגלגל של שלוש שנים.

ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתוכנית האסטרטגית והפיננסית של הבנק. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישות ההון בתקופת התכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנון והקצאת הון ליחידות.

צוות ניהול ההון

לצורך בניית תהליך יסודי ויעיל לניהול ההון בבנק, הוקמה מחלקה יעודית לצורך ניהול ההון של הבנק הכפופה לממונה על החטיבה הפיננסית. כמו-כן, הוחלט על הקמת צוות ניהול בכיר בראשות הממונה על החטיבה הפיננסית ובהשתתפות מנהלי חטיבות Global Treasury, אסטרטגיה, חשב, ניהול סיכונים וגורמים בכירים נוספים.

מטרות הצוות:

- (1) פיקוח על הגדרת המתודולוגיה ובניית תשתית לניהול הון מתקדם בבנק - הצוות יתווה את המתודולוגיה ודרכי הפעולה ויהווה צוות היגוי ליוזמות השונות הכרוכות במעבר הבנק לניהול הון מתקדם. הצוות יקבל עדכון שוטף על התקדמות היוזמות וכריע בנקודות ההחלטה השונות לגבי אופן יישום תפיסות הון מתקדמות בבנק. לפי תפיסת ניהול הון מתקדמת, הבנק:
 - יתכן לטווח ארוך ויקבל החלטות לגבי: כמות ההון, מבנה ההון, אופן הקצאת ההון והשימוש בו.
 - ישאף למקסם את הרווח הכלכלי והתשואה להון לאורך זמן, בכפוף לאסטרטגיה, הצרכים העסקיים ותיאבון הסיכון תוך התחשבות בדרישות בעלי העניין השונים.

(2) מעקב שוטף אחר מצב הלימות ההון של הבנק וגיבוש המלצות לפעולה בהתאם לצורך.

הצוות יערוך דיונים שוטפים על מצב הלימות ההון והצפי לחודשים הקרובים. מדי תקופה ידון הצוות גם בתחזיות ארוכות הטווח. לאור הצרכים השוטפים וארוכי הטווח, יגבש הצוות המלצות לדרכי פעולה עבור ההנהלה והדירקטוריון, בתחום גיוס הון, אופטימיזציה של השימוש בהון וויסות כמות נכסי הסיכון לאור מגבלות ההון.

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר 2009	31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,285	22,779	הון ליבה
22,562	25,107	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,631	13,968	הון רובד 2, לאחר ניכויים
36,193	39,075	סך-ככל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
240,402	252,064	סיכון אשראי
4,460	5,483	סיכויי שוק
19,835	19,154	סיכון תפעולי
264,697	276,701	סך-הכולל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון		
7.66%	8.23%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.52%	9.07%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.67%	14.12%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
*12.60%	13.90%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
*12.60%	13.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
16.21%	22.08%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.21%	22.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף		
**27.57%	27.49%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
**24.44%	24.35%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש.

** הוצג מחדש. בעבר הוצג על בסיס חברת האם בלבד, החל מדוחות 2010 מדווח על בסיס מאוחד.

תחולת היישום

ככלל, דרישות ההון של הבנק מבוססות על הדוחות הכספיים המאוחדים שלו, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל, חברות בנות הנשלטות במישרין או בעקיפין על-ידי הבנק מאוחדות בדוחות הכספיים, בעוד שלמטרות פיקוח על הון, חלים לעתים כללי איחוד שונים. יחד עם זאת, ליום 31 בדצמבר 2010 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה. למגבלות הקבועות בהיתר בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק, בקשר עם חלוקת עודפים, ראה פרק חלוקת דיבידנדים לעיל. לפרטים נוספים בדבר החברות המוחזקות העיקריות של הבנק ראה ביאור ג' בדוחות הכספיים.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

בהתאם להוראת באזל 2, על התאגידים הבנקאיים לשמור על יחס הון לרכיבי סיכון, שלא יפחת משיעור של 9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיהם המאזניים ובסעיפים החוץ-מאזניים. מדידת ההון לצורך הוראה זו מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1, להון רובד 2 ולהון רובד 3 (המוחזק כנגד סיכונים שוק), בניכוי השקעת התאגיד בחברות כלולות שאינן תאגידים ריאליים ובחברות בנות שדוחותיהן הכספיים לא אוחדו בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד הבנקאי, חשיפות איגוח מסוימות והמוניטין שבספרי הבנק. הון רובד 1 כולל את ההון העצמי (לא כולל רווחים שטרם מומשו בגין הצגת נירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן), הון רובד 1 מורכב, ואת זכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות, בניכוי הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות זמינות למכירה, בניכוי השפעת המס המתייחס ובניכוי מוניטין. הון רובד 1 מורכב נחלק לשני סוגים: מכשירי הון לא חדשניים ומכשירי הון חדשניים. מכשירי הון לא חדשניים כוללים מאפיינים כגון: תאריך פירעון אשר לא יפחת מ-49 שנה, הם אינם מובטחים בבטוחות כלשהן, הזכויות לפיהם נדחות ביחס לכל נושי הבנק, הם כוללים מנגנונים לספיגת הפסדים על בסיס שוטף (השעיית תשלום ריבית וקריאה והמרה כפויה למניות בהתקיים נסיבות הקבועות לאותם מכשירים) והם אינם צוברים ריבית וקרן שלא שולמו במועדם בשום דרך שהיא (למעט במקרה של תשלום בצורת מניות), לרבות במקרה בו הושעו תשלומי הריבית והקרן. מכשירי הון חדשניים הם כאלו העונים להגדרת מכשירי הון לא חדשניים, ובנוסף הם גם כוללים תמריץ לבנק לביצוע פידיון, כגון: מנגנון להגדלת שיעור הריבית לאחר חלוף מספר שנים. הון רובד 2 של הבנק כולל הון רובד 2 עליון המורכב ממכשירי הון מורכבים וכן הוא כולל 45% מסכום הרווחים שטרם מומשו נטו לפני השפעת המס המתייחס בגין התאמות לשווי הוגן של נירות-ערך זמינים למכירה ואת ההפרשה הכללית לחובות מסופקים. מכשירי ההון המורכבים המוכרים הון רובד 2 עליון הם מכשירים העונים על מאפייני מכשירי הון לא חדשניים, אלא שבניגוד למכשירי ההון הלא חדשניים, מכשירי ההון המוכרים במסגרת ההון רובד 2 העליון הם כאלה אשר יכולים להיות צוברים, אין לגביהם דרישה כי יומרו למניות והם קודמים בסדר נשייה למחזיקי מכשירי ההון המורכבים הלא חדשניים. הון רובד 2 תחתון מורכב מכתבי התחייבות נדחים, אשר מאפייניהם העיקריים הינם כדלקמן: תקופת פירעונם לא תפחת מחמש שנים; הם מונפקים ללא בטוחות; הזכויות על-פיהם נדחות מפני תביעותיהם של נושים אחרים של הבנק; ומסכומם המוכר כהון רובד 2, כאמור, יופחתו 20% בתחילת כל שנה מחמש השנים האחרונות לפני מועד פירעונם (כאשר במקרה של כתב התחייבות נדחה הנפרע לשיעוריו, יש לבצע הפחתה כאמור, מכל שיעור). מכשירי הון מורכבים שהונפקו לפני תחילת יישום ההוראה, קיבלו את אישור המפקח על הבנקים להכללתם במסגרת ההון על רבדיו השונים. הון רובד 3 כולל כתבי התחייבות נדחים, אשר עונים על מאפיינים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים. בין היתר נדרש, שכתבי התחייבות אלה יכללו תנאי מפורש, על-פיו תשלום החוב לא יבוצע אם כתוצאה מהתשלום יחס ההון המזערי יקטן מדרשות המינימום של המפקח על הבנקים וכן כי תקופת הפירעון שלהם לא תפחת משנתיים. בשלב זה לבנק אין כתבי התחייבות נדחים המסווגים כהון רובד 3.

מגבלות על תמהיל ההון

- בהוראה נקבעו מגבלות על תמהיל ההון על רבדיו השונים, אשר העיקריות שבהן מפורטות להלן:
- סך הון הליבה יהווה לפחות 70% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד.
 - סך מכשירי ההון המורכבים החדשניים, המפורטים לעיל, לא יעלה על 15% מסך הון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד.
 - סך הון רובד 2 והון רובד 3 לא יעלה על 100% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד.

- הון רובד 2 תחתון, המפורט לעיל, לא יעלה על 50% מההון רובד 1 שאינו מוקצה כנגד סיכון שוק (להון המוקצה כנגד סיכון שוק, ראה להלן).
 - הון רובד 3 המוחזק כנגד סיכון שוק לא יעלה על 250% מהון רובד 1 המוחזק כנגד סיכון זה.
- מכשירי ההון המורכבים המוכרים כהון רובד 1 מגויסים על-ידי הבנק, ומכשירי ההון המוכרים כהון רובד 2 מגויסים על-ידי הבנק וכן באמצעות חברות בנות בבעלות המלאה (פועלים הנפקות ו-Hapoalim International N.V.). לפרטים אודות כתבי ההתייבות הנדחים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים.

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2009	31 בדצמבר 2010	
במיליוני ש"ח		
הון רובד 1		
8,078	8,147	הון מניות רגילות נפרע
12,099	14,327	עודפים
350	337	זכויות מיעוט בהון עצמי של חברות מאוחדות
25	86	מכשירים הוניים אחרים
(267)	(118)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
20,285	22,779	סך-הכל הון ל"בה
2,277	2,328	מכשירים מורכבים חדשניים
22,562	25,107	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,555	3,662	הון רובד 2 עליון
10,136	10,359	הון רובד 2 תחתון
(60)	(53)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
13,631	13,968	סך-הכל הון רובד 2
36,193	39,075	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים.

הלימות ההון

מדידת חשיפות הסיכון ודרישות ההון

מדידת החשיפות לסיכונים השונים עשויה להשתנות בהתאם להגדרת החשיפה: דיווח פיננסי על-פי תקני חשבונאות מקובלים, קביעת ההון הרגולטורי (פיקוח) או צורכי ניהול החשיפות הפנימי של הבנק. חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הרגולטורי הדרוש על מנת לתמוך בסיכונים אלו.

על-פי הגישה הסטנדרטית המבוססת דירוגים חיצוניים אשר מיושמת בבנק, שקלולי סיכון האשראי נקבעים בין היתר, באמצעות ייחוס החשיפה לצד הנגדי/עסקה כפי שנקבע בהוראה, תוך הבאה בחשבון את דירוג האשראי החיצוני של הצד הנגדי לעסקה. הקצאת ההון בגין נכסים שאין להם צד נגדי כדוגמת בניינים וציוד מבוצעת על-פי שקלולי סיכון רגולטוריים קבועים.

למטרה זו, משתמש הבנק בנתוני שתי סוכנויות דירוג Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group. בהתאם למתודולוגיה שנקבעה בבנק, נבחר הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי שניתן על-ידי אחת משתי סוכנויות הדירוג האמורות.

ייחוס משקלות הסיכון הרלוונטיים לדירוגים השונים, על-פי הגישה הסטנדרטית נקבע בהוראות באזל 2.

בהתאם להוראה הופחתו מההון הרגולטורי נכסים מסויימים, כדוגמת מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים (למעט תוכנה) ופוזיציות מסוימות בחשיפות איגון.

להלן רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי ליום 31 בדצמבר 2010:

2009 בדצמבר 31		31 בדצמבר 2010		
במיליוני ש"ח				
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
סיכון אשראי				
117	1,304	142	1,575	חובות של ריבוניות
273	3,031	271	3,006	חובות של ישויות סקטור ציבורי
678	7,530	554	6,154	חובות של תאגידים בנקאיים
10,898	121,084	10,106	112,294	חובות של תאגידים
3,788	42,091	4,988	55,426	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
2,824	31,381	3,114	34,603	חשיפות קמעונאיות ליחידים
543	6,032	525	5,834	הלוואות לעסקים קטנים
1,826	20,291	2,160	23,999	הלוואות לדיור
17	190	8	91	איגוח
672	7,468	817	9,082	נכסים אחרים
21,636	240,402	22,685	252,064	סך-הכל בגין סיכון אשראי
402	4,460	493	5,483	סיכונים שוק
1,785	19,835	1,724	19,154	סיכון תפעולי
23,823	264,697	24,902	276,701	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	36,193		39,075	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	7.66%		8.23%	יחס ההון ליבה לרכיבי הסיכון
	8.52%		9.07%	יחס ההון חובד 1 לרכיבי הסיכון
	13.67%		14.12%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבותו לבנק על-פי ההסכם. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הבנק. במסגרת ניהול סיכון האשראי, מוגדרת בבנק מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים, במיגזרי הפעילות השונים. בקבוצה קיימת מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי סוגי לווים שונים במיגזרי הפעילות והמוצרים השונים וקיים תהליך שוטף של בקרת קיום המגבלות. לפרטים בדבר ניהול סיכונים האשראי ולאופן קביעת ההפרשה לחובות מסופקים, הפרשה כללית והפרשה נוספת, ראה פרק "ניהול הסיכונים".

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לאחר הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2010												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	קמעונאיות עסקים קטנים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים בנקאיים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	אגרות-חוב ⁽⁴⁾	הלוואות ⁽³⁾
במיליוני ש"ח												
263,520	273,395	-	-	41,757	7,946	43,724	43,461	83,982	5,911	4,041	42,573	
22,796	26,961	-	262	-	-	-	111	2,533	1,673	1,307	21,075	
11,988	11,883	-	-	25	-	3	298	4,794	6,249	513	1	
146,052	152,599	-	177	5,125	3,501	45,119	35,366	60,510	1,531	708	562	
11,211	12,295	12,295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
455,567	477,133	12,295	439	46,907	11,447	88,846	79,236	151,819	15,364	6,569	64,211	

31 בדצמבר 2009											
חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	קמעונאיות עסקים קטנים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים בנקאיים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	אגרות-חוב ⁽⁴⁾	הלוואות ⁽³⁾
במיליוני ש"ח											
267,542	-	-	37,151	8,065	38,816	35,592	92,442	6,657	4,148	44,671	
23,307	-	361	-	-	-	51	3,292	2,305	1,427	15,871	
9,770	-	-	24	-	-	324	5,193	4,029	200	-	
147,252	-	339	979	4,402	51,613	21,409	65,055	2,090	986	379	
9,862	9,862	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
457,733	9,862	700	38,154	12,467	90,429	57,376	165,982	15,081	6,761	60,921	

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה שקילוב מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בנינים וצויד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות אשראי ברוטו ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בסך של כ-477.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-457.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009, גידול בסך של כ-19.4 מיליארד ש"ח. עלייה זו נובעת מעליה באגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-5.2 מיליארד ש"ח, אשר קוזזו בירידה בפקדונות בבנקים מרכזיים בסך של כ-2.1 מיליארד ש"ח. כמו-כן, חל גידול בחשיפה לסקטור בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-21.9 מיליארד ש"ח, בהלוואות לדיוור בסך של כ-8.8 מיליארד ש"ח ובנכסים אחרים בסך 2.4 מיליארד ש"ח. עלייה זו קוזזה בשל קיטון בחשיפה לתאגידים בסך של כ-14.1 מיליארד ש"ח, בחשיפה קמעונאית ליחידים בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח וחשיפה לעסקים קטנים בסך של כ-1 מיליארד ש"ח. כ-32% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראות, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-19% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה קמעונאית (לרבות עסקים קטנים) ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראות, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח. ההוראות מתירות, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, לשקלל נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפות האשראי לריבוניות מהווה כ-13% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק והיא כוללת בעיקרה, פקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

חשיפת האשראי בגין משכנתאות לדיור מהווה כ-10% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק. חשיפה זו כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראות מתירות, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, לשקלל נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾) לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 בדצמבר 2010				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
132,312	60,524	80,559	-	273,395
10,774	5,636	10,551	-	26,961
5,172	2,022	4,689	-	11,883
20,262	126,077	6,260	-	152,599
3,230	-	-	9,065	12,295
171,750	194,259	102,059	9,065	477,133

31 בדצמבר 2009				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
141,413	57,474	68,655	-	267,542
3,522	8,220	11,565	-	23,307
5,092	1,711	2,967	-	9,770
21,044	120,543	5,665	-	147,252
2,236	-	-	7,626	9,862
173,307	187,948	88,852	7,626	457,733

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקולל מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וצויד.

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 5 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק. להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 6 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים:

לפני הפחתת סיכון אשראי

31 בדצמבר 2010								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח								
64,211	-	-	881	-	261	-	3,604	59,465
6,569	-	-	37	-	6,436	-	96	-
15,364	-	2	598	-	3,396	-	11,368	-
151,819	-	1,019	146,785	-	3,440	-	575	-
79,236	-	991	78,245	-	-	-	-	-
88,846	-	229	178	88,439	-	-	-	-
11,447	-	24	31	11,392	-	-	-	-
46,907	-	396	8,955	13,961	-	23,595	-	-
439	-	-	-	-	10	-	429	-
12,295	-	400	8,607	-	-	-	-	3,288
477,133	-	3,061	244,317	113,792	13,543	23,595	16,072	62,753

31 בדצמבר 2009								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח								
60,921	-	-	585	-	213	-	3,063	57,060
6,761	-	-	72	-	6,629	-	60	-
15,081	-	125	539	-	7,335	-	7,082	-
165,982	-	2,871	159,659	-	2,508	-	944	-
57,376	-	556	56,820	-	-	-	-	-
90,429	-	394	160	89,875	-	-	-	-
12,467	-	29	32	12,406	-	-	-	-
38,154	-	866	4,222	9,944	-	23,122	-	-
700	26	-	63	-	17	-	594	-
9,862	-	266	7,069	-	-	-	-	2,527
457,733	26	5,107	229,221	112,225	16,702	23,122	11,743	59,587

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

31 בדצמבר 2010								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח								
64,230	-	-	881	-	261	-	3,623	59,465
6,568	-	-	37	-	6,435	-	96	-
29,289	-	2	598	-	15,224	-	13,465	-
149,763	-	1,017	144,731	-	3,440	-	575	-
76,538	-	989	75,549	-	-	-	-	-
74,728	-	227	178	74,323	-	-	-	-
9,678	-	24	31	9,623	-	-	-	-
46,905	-	396	8,955	13,959	-	23,595	-	-
439	-	-	-	-	10	-	429	-
12,295	-	400	8,607	-	-	-	-	3,288
470,433	-	3,055	239,567	97,905	25,370	23,595	18,188	62,753

31 בדצמבר 2009								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח								
60,921	-	-	585	-	213	-	3,063	57,060
6,759	-	-	71	-	6,628	-	60	-
34,865	-	125	539	-	25,100	-	9,101	-
162,373	-	2,870	156,051	-	2,508	-	944	-
54,551	-	537	54,014	-	-	-	-	-
71,155	-	392	159	70,604	-	-	-	-
10,121	-	29	32	10,060	-	-	-	-
38,152	-	866	4,221	9,943	-	23,122	-	-
700	26	-	63	-	17	-	594	-
9,862	-	266	7,069	-	-	-	-	2,527
449,459	26	5,085	222,804	90,607	34,466	23,122	13,762	59,587

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה, שיקול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

כחלק מניהול סיכון האשראי מקבל הבנק מלקוחותיו בטוחות לצורך הבטחת האשראי. בטוחות אלה כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נדל"ן ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שיעבוד שוטף כללי על נכסי החברה. על-פי הוראות באזל 2 בהתקיים תנאים מסוימים, ניתן לנכות מרכיבי הסיכון, לצורך חישוב יחס הלימות ההון, ביטחונות מסוימים כדוגמת ערבויות, נגזרי אשראי ונכסים פיננסיים המוחזקים כבטוחה.

ניכוי הביטחונות לצורך חישוב יחס ההון, מבוצע לאחר שימוש במקדמי ביטחון שנקבעו בהוראה. מקדמים אלה מביאים בחשבון, בין היתר את התקופה לפירעון של הביטחון, חוסר התאמה בין תנאי ההצמדה של הבטוחה ושל האשראי אותו היא מגבה ותמודדות בשווי הבטוחה. הביטחונות הפיננסיים הכשירים המשמשים את הבנק לצורך חישוב הלימות ההון והפחתת הסיכון, כוללים פקדונות המהווים בטוחה על דרך שיעבוד, וכן אגרות-חוב של תאגידים ומומשלות המשועבדות בשיעבוד קבוע. בנוסף, הבנק עושה שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים אשר מעבירות את החשיפה מהסגמנט של הצד הנערב לחשיפה לתאגידים בנקאיים.

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

31 בדצמבר 2010						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽²⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽³⁾
במיליוני ש"ח						
64,211	-	-	19	-	-	64,230
6,569	-	-	-	-	(1)	6,568
15,364	-	-	13,925	-	-	29,289
151,819	(225)	-	(225)	-	(1,831)	149,763
79,236	(72)	-	(72)	-	(2,626)	76,538
88,846	(12,708)	-	(12,708)	-	(1,410)	74,728
11,447	(939)	-	(939)	-	(830)	9,678
46,907	-	-	-	-	(2)	46,905
439	-	-	-	-	-	439
12,295	-	-	-	-	-	12,295
477,133	(13,944)	-	(13,944)	13,944	(6,700)	470,433

31 בדצמבר 2009						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽²⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽³⁾
במיליוני ש"ח						
60,921	-	-	-	-	-	60,921
6,761	-	-	-	-	(2)	6,759
15,081	-	-	-	19,784	-	34,865
165,982	(337)	-	(337)	-	(3,272)	162,373
57,376	(73)	-	(73)	-	(2,752)	54,551
90,429	(17,905)	-	(17,905)	-	(1,369)	71,155
12,467	(1,469)	-	(1,469)	-	(877)	10,121
38,154	-	-	-	-	(2)	38,152
700	-	-	-	-	-	700
9,862	-	-	-	-	-	9,862
457,733	(19,784)	-	(19,784)	19,784	(8,274)	449,459

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי.
- (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בסך של כ-20.6 מיליארד ש"ח בחשיפות האשראי המשוקללות במשקלות סיכון של 75% ו-100%. קיטון זה התאפשר על-ידי שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים בעלי משקל סיכון של 20% ו-50% בסך של כ-13.9 מיליארד ש"ח ומשימוש בביטחונות פיננסיים כשירים הכוללים בעיקר פקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות בסך של 6.7 מיליארד ש"ח, אשר הביאו להפחתת חשיפת האשראי הכוללת.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הערך הנקוב של העסקות, ובהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי.

לצורך חישוב חשיפת סיכון האשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מיישם הבנק את שיטת החשיפה הנוכחית, כפי שנקבעה בהוראה. על-פי שיטה זו, סיכון האשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים כולל את סכומי השווי ההוגן החיובי של הנגזרים במאזן בתוספת ערכי Add On בגין סיכון אשראי פוטנציאלי המחושב על-ידי הכפלת הערכים הנקובים של הנגזרים במקדמים שנקבעו בהוראה, ואשר לוקחים בחשבון את נכס הבסיס של המכשיר ואת התקופה לפירעון שלו. להלן פירוט חשיפות האשראי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010, שמקורן בנגזרים:

31 בדצמבר 2010						
במיליוני ש"ח						
סך-הכל ⁽¹⁾	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
6,495	8	30	239	2,959	3,259	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,388	14	12	245	3,812	1,305	ערכי Add On
11,883	22	42	484	6,771	4,564	חשיפת אשראי, נטו

31 בדצמבר 2009						
במיליוני ש"ח						
סך-הכל ⁽¹⁾	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
5,949	37	58	984	2,113	2,757	שווי הוגן ברוטו חיובי
3,821	30	62	158	2,528	1,043	ערכי Add On
9,770	67	120	1,142	4,641	3,800	חשיפת אשראי, נטו

(1) לא כולל שווי הוגן בגין נגזרי אשראי (CDS).

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

31 בדצמבר 2010			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
609	579	30	

31 בדצמבר 2009			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה	
1,074	885	189	

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מהחזקה באגרות-חוב של גופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקלות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2009		31 בדצמבר 2010			מסקל סיכון	
		במיליוני ש"ח				
דרישת ההון	סכום החשיפה	דרישת ההון	סכום החשיפה			
11	594	8	429	20%	AAA עד AA-	
1	17	-	10	50%	A+ עד A-	
5	63	-	-	100%	BBB+ עד BBB-	
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-	
26	26	-	-	מנוכה מההון	B+ ומטה או ללא דירוג	
43	700	8	439	סך-הכל		

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2009		31 בדצמבר 2010			סיכון ספציפי	
		במיליוני ש"ח				
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי		
160	148	12	176	126	50	סיכון ריבית
20	15	5	12	6	6	סיכון מניית
222	222	-	305	305	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
402	385	17	493	437	56	סך-הכל

בהתאם להוראות באזל 2, סיכון השוק כולל סיכון שוק ספציפי בגין ניירות הערך בתיק למסחר, וכן סיכון כללי בגין סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון מטבע-חוץ.

ההון הנדרש בגין סיכון השוק ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם בכ-493 מיליון ש"ח, מתוכו 56 מיליון ש"ח בגין הסיכון הספציפי ו-437 מיליון ש"ח בגין סיכון כללי.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

2009 בדצמבר 31		31 בדצמבר 2010		
במיליוני ש"ח				
דרישות הון	ערך במאזן ושוי הון	דרישות הון	ערך במאזן ושוי הון	
9 ⁽¹⁾	44	12 ⁽¹⁾	64	השקעות המסווגות בתיק למסחר
133	1,476	200	2,221	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
142	1,520	212	2,285	סך-הכל השקעות במניות
	1,004		1,752	מזה: נסחר בבורסה
	516		533	מוחזק באופן פרטי
	139		224	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רוברד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטי המבקר הפנימי – מר יעקב אורבך מכהן כמבקר הפנימי הראשי של הבנק מיום 1 בינואר 2010. מר יעקב אורבך עובד בקבוצת בנק הפועלים משנת 1980 ומועסק במשרה מלאה במעמד חבר הנהלה, משנה למנכ"ל. הינו בעל תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב, בעל ניסיון בתחומי הבנקאות והביקורת, ועומד בתנאים הקבועים בסעיף 3 (א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (להלן: "חוק הביקורת הפנימית"). המבקר הפנימי אינו בעל עניין בבנק, או בחברות הבנות שלו, ואינו ממלא תפקיד נוסף על תפקידו כמבקר הפנימי הראשי של הבנק וכמבקר פנימי בחלק מהחברות הבנות בקבוצה כנדרש בסעיף 146 (ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית. מינוי עובדים לביקורת הפנימית והפסקת עבודתם שם, נעשים באישור המבקר הפנימי הראשי; עובדי הביקורת מקבלים הוראות בענייני ביקורת רק מהמבקר הפנימי הראשי, או מהמנהלים בביקורת הפנימית שהוסמכו על-ידו; ככלל, עובדי הביקורת הפנימית אינם עוסקים בתפקיד אחר זולת ביקורת פנימית; עובדי לשכת המבקר הפנימי מורשים לחתום בשם הבנק רק על מסמכים הקשורים בעבודת הביקורת, כנדרש בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג-1992 (להלן: "כללי הביקורת").

דרך המינוי – מינוי המבקר הפנימי אושר בדירקטוריון הבנק ביום 18 בנובמבר 2009 לאחר המלצה ואישור של ועדת הביקורת מיום 18 בנובמבר 2009, אשר בנימוקה התייחסה, בין היתר, הן לניסיונו המקצועי הרב בתחום העסקי, להיכרותו את הבנק ואת התרבות הניהולית והארגונית שלו, והן לכישוריו המקצועיים ולתכונותיו האישיות.

זהות הממונה על המבקר הפנימי – הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הראשי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה – הביקורת הפנימית פועלת על-פי תוכנית עבודה שנתית ותוכנית עבודה רב שנתית לתקופה של שלוש שנים. תוכנית העבודה לשנת 2010 נגזרה מתוכנית העבודה הרב-שנתית, המתבססת, בין היתר, על: הערכת סיכונים בישויות לביקורת; סקר מעילות והונאות; מבנה ארגוני מעודכן של הבנק; סבב ביקורת ביחידות השונות, וממצאים שהועלו בביקורת קודמות. לצורך התוית תוכנית העבודה, קיימה הביקורת שיחות והתייעצויות עם מנכ"ל הבנק, עם מנהלים בכירים וגורמי ניהול אחרים ועם ראוי החשבון החיצוניים. באופן דומה נקבעה תוכנית עבודת הביקורת בחברות הבנות של הבנק, אשר הביקורת הפנימית של הבנק נותנת שירותי ביקורת למרביתן. במסגרת תוכנית העבודה של הביקורת נבחנים גם תהליכי אישור עסקות מהותיות, והכל מתוך ראייה כוללת של מיקוד בסיכונים. לאחר שתוכנית העבודה של הביקורת גובשה על-ידי הביקורת הפנימית, היא הובאה לדיון בועדת הביקורת, ובשים לב להמלצותיה התקיים דיון בדירקטוריון והתוכנית אושרה על-ידו.

למבקר הפנימי הראשי שיקול דעת לסטות מתוכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים. בין היתר, במסגרת תוכנית העבודה הוקצו משאבים גם לביקורת אירועים מיוחדים ולביקורות לא מתוכננות, לרבות ביקורות, לפי דרישה, של גורמים מוסמכים, כגון: הדירקטוריון, ועדת הביקורת, גרמי ניהול בבנק ורגולטורים. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה מובאים לדין ואישור בוועדת הביקורת והדירקטוריון. תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית מתייחסת גם לפעילות הבנק בחו"ל, באמצעות סניפים ונציגויות, ולחברות הבת של הבנק (בארץ ובחו"ל). לחברות הבת העיקריות בחו"ל מבקרים פנימיים מקומיים, והביקורת הפנימית בארץ מבצעת בקרה על כך שהביקורת הפנימית נערכת ברמה מקצועית נאותה, כנדרש בסעיף 1.1(א) לכללי הביקורת. ככלל, חברות הבת בארץ מקבלות שירותי ביקורת פנימית מהביקורת הפנימית של הבנק. **היקף העסקה –** תקני כוח האדם בביקורת הפנימית נקבעו על בסיס תוכנית עבודה רב שנתית, מבוססת סקר סיכונים. צוות הביקורת הפנימית בבנק, בחברות הבת ובשלוחות חו"ל מנה בממוצע כ-136 משרות בשנת 2010 כלהלן:

מספר משרות מחוצע בשנת 2010		
בבנק	בחברות הבנות	סך-הכל
96	7	103
13	20	33
109	27	136

בנוסף, הושקעו כמשרה ורבע במיקור חוץ.

עריכת הביקורת – הביקורת הפנימית בבנק פועלת במסגרת החוקים, התקנות, כללי הביקורת, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, תקנים מקצועיים, הנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים, והנחיות ועדת הביקורת והדירקטוריון. הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, סבורים, כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות שנקבעו בתקנים המקצועיים ובהוראות המפקח על הבנקים. **גישה למידע –** לביקורת הפנימית נתונה גישה חופשית לכל המידע בבנק, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות לנתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע עבודתה.

סמכות זו מעוגנת בציאטר הביקורת ובנהלים. מדיניות זו מקובלת בפעילות הבנק בארץ, בחו"ל ובחברות הבנות.

דין וחשבון המבקר הפנימי – דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב.

מדי חודש מוצגת בוועדת הביקורת של הדירקטוריון, לאחר שהוגשה ליו"ר ועדת הביקורת, רשימת כל דוחות הביקורת שפורסמו במהלך החודש הקודם.

תקצירים מדוחות ביקורת מוגשים ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת ולמנכ"ל הבנק, ורובם מופצים גם לחברי ועדת הביקורת. דוחות ביקורת מהותיים נדונים בוועדת הביקורת מדי חודש.

בשנת 2010 הוגשו לוועדת הביקורת של הדירקטוריון ונדונו בוועדה סיכומים חצי שנתיים ושנתיים, שסקרו את פעילות הביקורת הפנימית במהלך התקופה המדווחת. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2009 הוגש לוועדת הביקורת ביום 15 בפברואר 2010 ונדון בוועדה ביום 23 בפברואר 2010. סיכום פעילות הביקורת במחצית הראשונה של שנת 2010 הוגש לוועדת הביקורת ביום 8 באוגוסט 2010 ונדון בוועדה ביום 1 בספטמבר 2010. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2010 הוגש לוועדת הביקורת ביום 8 במרץ 2011, ונדון בוועדה ביום 14 במרץ 2011.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי – לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, ההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של הביקורת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול – להלן פרטים על השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות ששולמו או שנרשמה בינם הפרשה למבקר הפנימי הראשי, בשנת 2010: משכורת בסך של 1,343 אלפי ש"ח, מענק בסך של 703 אלפי ש"ח, הטבה בשל תשלום מבוסס מניות בסך של 1,393 אלפי ש"ח, שווי הטבות נוספות בסך של 282 אלפי ש"ח, תשלומי הפרשות המעביד בסך של 257 אלפי ש"ח והשלמת עתודות בגין הוצאות נילוות בשנת החשבון בסך של 1,595 אלפי ש"ח כתוצאה משינוי מעמדו במהלך השנה ועלייה בשכרו, סך השכר וההטבות הסתכמו ב-5,573 אלפי ש"ח. היתרה לסוף שנת 2010 של הלוואות שניתנו בתנאי הטבה הסתכמו ב-62 אלפי ש"ח. התקופה הממוצעת לפירעון ההלוואות הינה 3.6 שנים וההטבה הגלומה בהלוואות הסתכמה בשנת 2010 ב-1 אלפי ש"ח. היתרה של הלוואות שניתנו בתנאים רגילים הסתכמה בסך של 65 אלפי ש"ח. שכרו ותנאי העסקתו של המבקר הפנימי מאושרים על-ידי הדירקטוריון בהמלצת ועדת הביקורת. תגמול המבקר הולם את משרתו, ומושתת על עקרונות מקובלים גם לתגמול חברי ההנהלה (המוגדרים כפונקציות בקרה). להערכת הדירקטוריון, תגמול המבקר הפנימי אין בו כדי לגרום להשפעה על הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם. ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, שבה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

בשנת 2010 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך.

באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה בשנת 2010 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-44 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם בשנת 2010, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2010. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצוינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה. בשנת 2010 תרם הבנק כ-1,455 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים ולילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים הפרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור – ללא תשלום – באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2010.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצוינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופות של שלוש וחמש שנים בהתאמה. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, עם הטכניון – באמצעות ארגון בוגרי הטכניון ואגודת דורשי הטכניון ובשיתוף רשת אורט, לסייע לתלמידים מיושבים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד. הירתמותו של הבנק, אפשרה את השתתפותם בפרויקט של כ-2,000 תלמידים ב-22 ישובים בשנת הלימודים תש"ע.

"מתן – משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") – מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בוועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בחדש דצמבר 2010 התפרסם דוח הקיימות והאחריות החברתית, הסביבתית והכלכלית של הבנק לשנת 2009, המציג גם את הפעילות שנעשתה בחלקה הראשון של שנת 2010.

הדוח חושף ביצועים כגון: מימון של למעלה מ-50% מהשוק הסולארי, הגדלת שיעור הנשים בתפקידי ניהול, התייעלות אנרגטית של קרוב ל-12%. הפחתה במקור של 11 אלף טון גזי חממה, ותרומה לקהילה של בסך 39.6 מיליון ש"ח לקידום החינוך והעצמת החברה בישראל. זו השנה השלישית ברציפות, שהבנק מפרסם דוח קיימות ואחריות תאגידית. בדומה לדוחות הקודמים, גם הדוח הנוכחי זכה לדירוג הגבוה ביותר A++- על-ידי הארגון הבינלאומי GRI (Global Reporting Initiative). למעשה הבנק הוא הארגון הראשון בארץ שכל שלושת הדוחות שלו דורגו ברמה הגבוהה ביותר. יצוין גם שהפעילות באחריות חברתית של הבנק מציבה אותו בכל השנים בצמרת קבוצת הדירוג הגבוהה ביותר בדירוג מעלה - פלטינה. הדוח עבר תהליך בקרה מורכב ויטודי והוא משקף את התקדמות הבנק ביישום תוכנית סדורה ומקיפה לקיימות ואחריות חברתית ברמת שקיפות גבוהה ביותר, תוך הצגת שפע מדדים ומידע וניתוחי מגמות. ייחודיותו של הדוח נובעת, בין היתר, מכך שהוא משלב סיפורים אישיים ("בגוף ראשון") של עובדים המעורבים בהיבטים שונים של העשייה בתחום, וחושף ("מבט פנימה") כיצד נעשו הפעולות השונות ולא רק את התוצאות שלהם. כמו-כן, דוח משולבים מאמרים ("מבט החוצה") של מחזיקי עניין חיצוניים המציגים תיאור מקצועי, חדשני ואקטואלי של סוגיות נבחרות בתחום הקיימות. מוצגת טביעת הרגל הפחמנית המלאה של הבנק, (סך ההשפעה המצטברת לשנה על הסביבה, במנחים של פליטת פחמן דו חמצני), המורכבת מכל פעולות הבנק המשפיעות על ההתחממות הגלובלית, וגם כיצד פועל הבנק להפחיתה. התוכנית לאחריות חברתית בבנק נוגעת לכל רובדי הפעילות בתחומים הבאים: התנהלות סביבתית, שותפות עם העובדים, לקוחות, מוצרים ושירותים ומעורבות בחברה וקהילה.

הדוח מוצג בנוסף לפרסום הדוחות הכספיים במטרה להשלים את התמונה של כלל השפעות פעילות הבנק גם בממדים החברתי והסביבתי. הדוח מתאר את התקדמות הבנק בתחום, ומסכם את הישגים המרכזיים בשנה החולפת ומציג את התוכנית לעתיד. הדוח משקף מהלך נרחב ומתמשך של ניהול השינוי והטמעה של האחריות החברתית בכל רובדי הפעילות על-פי המיקודים הבאים:

- פיתוח והשכלחה של תשתית ייעודית לניהול אחריות תאגידית;
 - הרחבת הפעילות הקיימת משנים קודמות;
 - יזום פעילות חדשה בתחום;
 - דיאלוג והגברת הפעילות מול הרשת החברתית של העוסקים בתחום הקיימות והאחריות התאגידית בישראל.
- פרסום דוח זה הוא אירוע משמעותי, המדגיש את מחויבותו של הבנק להוביל ולפעול מתוך הכרה בקיימות ובאחריות כלפי העובדים, הלקוחות, בעלי המניות, הספקים, הקהילה, הציבור הרחב, הסביבה ושימור כדור הארץ. זאת בנוסף לשאיפתו למצוינות כלכלית ומקצועית. להלן סדרה של הישגים לדוגמא בתחום הקיימות והאחריות החברתית:
- משנת 2008 ישנו חסכון מצטבר של 1,578 טון נייר לשימוש פנימי בבנק. נתון זה משקף הפחתה של כ-30% (שווה ערך ל-24,000 עצים); התייעלות אנרגטית של 11.6% למ"ר במהלך השנים 2008-2009; מעל ל-300,000 מנוי דואר נט החוסכים הפקה של כ-13 מיליון דפי הודעות בשנה; קליטה של 1,837 עובדי חברות כ"א כעובדי בנק בין השנים 2008-2010; עדכון והטמעה של קוד אתי התנהגותי גלובלי; חינוך לחיסכון בקרב ילדים באמצעות החזרת "דן חסכן". לסוף שנת 2010 נפתחו 135,000 תכניות חסכון וסך הצבירה בתכניות הגיעה לכ-560 מיליון ש"ח; 111 סניפים הנגישים לאנשים עם מוגבלויות, ועוד 64 סניפים לקראת סיום תהליכי הנגשה; כ-50% ויותר משוק מימון המערכות הסולארי; 6,000 תלמידים מיותר מ-20 ישובי פריפריה השתתפו בפרויקט "משלוש לחמש" לשיפור בלימודי המתמטיקה; התנדבות בפרויקטים קהילתיים שונים של עובדים בכל יחידות הבנק.

עבודת הדירקטוריון

במהלך שנת 2010 המשיך דירקטוריון הבנק את פעילותו בהתוויית מדיניות הבנק והקווים העקרוניים לפעולתו, תוך שהוא קובע הנחיות בנושאים השונים. במסגרת זו התווה הדירקטוריון את המדיניות לפעילותן של חברות הבת בארץ ובחול, קבע מסגרות לנושא חשיפה לסיכונים שונים, הנפקת אגרות-חוב, הנפקת הון מניות, ביצוע ומימוש השקעות קבועות וביצוע הצעות רכש ומיזוגים. הדירקטוריון עסק באישור דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים, מדיניות חלוקת דיבידנד, קביעת מדיניות שכר, תנאי פרישה ומערכת תגמולים לעובדים ולמנהלים בכירים, ובקיום פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית השוטפת.

המליאה וועדותיה - ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת מאזן, ועדת ביקורת, ועדת שכר ומשאבי אנוש, ועדת תשקיף, ועדת בקרת הוצאות ויעול, הועדה לתגמול מנהלים בכירים, הועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית, הועדה למוצרים חדשים, הועדה לממשל תאגידי, הועדה לאישור השקעות, וועדת טכנולוגיה ומחשוב, קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק.

ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון על ביטול ועדת בקרת הוצאות ויעול; מיזוג הועדה לתגמול מנהלים בכירים עם ועדת שכר ומשאבי אנוש; ביטול ועדת מאזן; ביטול ועדת תשקיף; והקמת ועדת כספים ותשקיפים (אשר תפקידיה וסמכויותיה יפורטו להלן). במהלך שנת 2010 התקיימו 42 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-236 ישיבות של ועדות הדירקטוריון, כפי שיפורט בפרק זה.

ועדת אשראי

דנה בישיבותיה בנושאים עקרוניים ובמדיניות האשראי של הבנק בארץ ובחו"ל. הועדה קיבלה סקירות מקיפות על לווים שחבותם עולה על היקף כספי מסוים, אישורה מסגרות אשראי, או אשראים חדשים ללקוחות, שסכומם נקבע על-ידי הדירקטוריון, דנה בהסדרי חוב משמעותיים ובחובות קשי-גביה שסכומם מהותי, קיבלה סקירות ענפיות, דנה במדיניות הבטחות ומרווחי הביטוח, במדרג סמכויות אשראי בארץ ובחו"ל ודנה בתוכנית העבודה השנתית והרב-שנתית של בקרת האשראי בארץ ובחו"ל. ועדת אשראי קיימה במהלך השנה 43 ישיבות. חברי הועדה הם ה"ה: י. סרוסי - י"ר, א. איזקסון, מ. ברון, פ. דבורין, נ. דרור, א. טוב ו-מ. קורן.

ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים

דנה בעסקות עם בעלי עניין ועם "אנשים קשורים", על-פי הגדרות המפקח על הבנקים. כן דנה הועדה בעסקות עם אחרים, שלנושא משרה בבנק יש בהן "עניין אישי", כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999, בסכומים, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים. כן קיבלה הועדה סקירות שוטפות על מצבם הכלכלי והפיננסי של גופים אלה. ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים קיימה במהלך השנה 42 ישיבות. חברי הועדה הם ה"ה: מ. ברון - י"ר, נ. דרור, א. טוב ו-מ. קורן.

ועדת מאזן

קיימה מדי רבעון דיונים בעניין חובות מסופקים של לקוחות הבנק בארץ ובחו"ל, ודנה בדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים. הועדה קיבלה מדי רבעון דיווחים על אשראים בעייתיים של הבנק בארץ ובחו"ל. כמו-כן, דנה הועדה בסיווג ניירות-ערך המוגדרים כבעייתיים ובחינת הצורך בהפרשה לירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני של ניירות-ערך שבהחזקת הבנק, כן ביצעה הועדה מעקב שוטף אחר ביצוע פועל של התקציב. ועדת מאזן קיימה במהלך השנה 5 ישיבות. ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון לבטל את ועדת המאזן. חברי הועדה עד ליום 6 בפברואר 2011 היו ה"ה: א. איזקסון - י"ר, מ. ברון, פ. דבורין, נ. דרור, נ. זיכלינסקי, א. טוב, י. סרוסי, א. פלד, ו-מ. קורן.

ועדת ביקורת

דנה בתוכנית העבודה של המבקר הפנימי של הבנק, המליצה למליאת הדירקטוריון לאשרה וקיימה מעקב אחר ביצועה, לרבות קביעת המסגרת הרצויה לביצוע הביקורת בחברות בת בארץ ובחו"ל. הועדה קיבלה דיווח חצי שנתי בדבר ביצוע הביקורת בחברות הבת בארץ ובחו"ל, ויודאה קיימה של מערכת ביקורת נאותה בחברות אלה. ממצאי ביקורת מהותיים או ממצאים בעלי סיכון מהותי ביחס לחברה הבת, אשר נתגלו בדוחות הביקורת שבוצעו בחברות הבת של הבנק, דווחו על-ידי המבקרים הפנימיים של חברות הבת, לאחר שנדונו בועדת הביקורת של חברת הבת. הועדה דנה בדוחות הביקורת של בנק ישראל שהועברו אליה במהלך השנה, בדוח הביקורת של האי החשבון המבקרים ובדוחות המהותיים ו/או הבולטים של הביקורת הפנימית, וניהלה מעקב אחר הטיפול בדוחות אלה. בנוסף, קיבלה הועדה דיווחים על סיכומים תקופתיים של ממצאי הביקורת, לרבות דיווחים הנוגעים למנגנוני הבקרה בתאגידי שבשליטת הבנק. הועדה קיימה בקרה, באמצעות המבקר הפנימי אחר נוהל עבודת הדירקטוריון וביצוע החלטות הדירקטוריון וועדותיו. כן קיימה הועדה בקרה על מילוי נוהל חובת יציאה לחופשה רציפה.

הוצג לוועדה סיכום חצי שנתי של פעילות הביקורת הפנימית ושל פעילות ועדת הביקורת. עוד עסקה הוועדה באישור פעולות ועסקות, הקשורות בנושאי משרה ו/או בעלי עניין (כמשמעות ביטויים אלו בחוק החברות) ו/או אנשים קשורים (כמשמעות הביטוי בהוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל) ובאישור עסקות מהותיות ו/או "חריגות", כמתחייב מהוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות").

ועדת הביקורת דנה בחובות הבעייתיים של הבנק ובהפרשות לחובות מסופקים הנדרשות בגינם. כמו-כן, דנה בסיווג נירות-ערך המוגדרים כבעייתיים ובחינת הצורך בהפרשה לירידות ערך שאינה בעלת אופי זמני של נירות-ערך שבהחזקת הבנק. כן קיימה הוועדה דיונים בנושאים שונים, כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, לרבות דיון במינוי רואי החשבון המבקרים, קיום דיונים עם רואי החשבון המבקרים, בדוח הראשוני ובדוח המשלים של רואי החשבון על הדוחות הכספיים, קיבלה דיווחים על הבקרה הפנימית על הדוח הכספי וקיימה דיונים עם המבקרת הפנימית הראשית לבדה. ועדת ביקורת קיימה במהלך השנה 35 ישיבות.

חברי הוועדה הם ה"ה: נ. דרוך - י"ר, מ. ברון, פ. דבורין, ג. זיכלינסקי ו-א. טוב. ביום 6 בפברואר 2011, אישר הדירקטוריון כי בנוסף לתפקידי ועדת הביקורת המפורטים לעיל, תדון הוועדה בדוחות הכספיים התקופתיים והשנתיים ותביא את המלצותיה בפני הדירקטוריון בדבר אישורם. במסגרת זו תדון ועדת הביקורת בהערכות ובאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, לרבות בנוגע לחובות מסופקים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים והערכות שוו, לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים הדוחות הכספיים; וכן תבחן את אפקטיביות הבקורות הפנימיות המרכזיות בבנק לדוח הכספי. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאור ההוראות שנקבעו בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, והעדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 בנושא הדירקטוריון.

ועדת שכר ומשאבי אנוש

דנה והגישה המלצות לוועדת הביקורת ולדירקטוריון בנושא תנאי השכר, תנאי הפרישה והתיגמול של נושאי משרה בבנק, ושל מנהלים בכירים בבנק. כן דנה הוועדה והגישה המלצות לדירקטוריון בנושא תנאי השכר, תנאי הפרישה והתיגמול של עובדי הבנק שאינם נושאי משרה, לרבות אלו של העובדים בסניפים, בשלוחות ובחברות הבת של הבנק מחוץ לישראל, והמליצה על מדיניות תנאי ההעסקה והפרישה של נושאי המשרה, המנהלים והעובדים בחברות הבת של הבנק בישראל, לרבות תנאי החוזים האישיים שחוצעו למנהלי חברות הבת בישראל. ועדת שכר ומשאבי אנוש קיימה במהלך השנה 9 ישיבות.

ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון למזג את ועדת שכר ומשאבי אנוש עם הוועדה לתגמול מנהלים בכירים, כך שהוועדה תקרא "ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש". חברי הוועדה הם ה"ה: י. סרוסי - י"ר, פ. דבורין, א. דיק, נ. דרוך, א. טוב, א. פלד ו-מ. קורן. חברי הוועדה עד ליום 6 בפברואר 2011 היו ה"ה: י. סרוסי - י"ר, פ. דבורין, נ. דרוך ו-א. טוב.

ועדת תשקיף

מתכנסת אד-הוק לצורך דיון ואישור טיוטות תשקיף. ועדת תשקיף קיימה במהלך השנה ישיבה אחת. ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון לבטל את ועדת תשקיף. סמכויות הוועדה הועברו לוועדת כספים ותשקיפים שעל הקמתה הוחלט במועד זה. (התפקידים והסמכויות של ועדת כספים ותשקיפים מפורטים להלן). חברי הוועדה עד ליום 6 בפברואר 2011 היו ה"ה: י. סרוסי - י"ר, נ. דרוך, א. טוב ו-מ. קורן.

ועדת בקרת הוצאות וייעול

ניהלה בקרה שוטפת על מבנה ההוצאות של חטיבות הבנק השונות, דנה בהצעות ייעול ובגיבוש הדרכים להתייעלות ולצמצום כוח-אדם ולחסכון בהוצאות כח האדם והלוגיסטיקה בבנק, והגישה המלצות לאישור הדירקטוריון. כן ניהלה הוועדה בקרה על יישום תוכניות ההתייעלות, על ניצול תקציב הוצאות על-ידי החטיבות המהותיות, וכן בקרה על שיפור התהליכים בחטיבות השונות בבנק. הוועדה קיבלה דיווחים שוטפים על הנושאים שנדונו בצוות ההתייעלות והלוגיסטיקה של הנהלת הבנק, ודנה בנושאים המהותיים.

ועדת בקרת הוצאות וייעול קיימה במהלך השנה ישיבה אחת.
ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון לבטל את ועדת בקרת הוצאות וייעול.
חברי הוועדה עד ליום 6 בפברואר 2011 היו ה"ה: י. סרוסי - יו"ר, א. איזקסון, מ. ברוך, פ. דבורין, נ. דרור ו-א. טוב.

הוועדה לאישור השקעות

מתכנסת אד-הוק, לדון בהמלצות ההנהלה לביצוע השקעות, רכישות ו/או מימוש של השקעות ריאליז, בארץ ובח"ל, וכן, לדון בהמלצות ההנהלה לביצוע ו/או מימוש נכסים קבועים בארץ ובח"ל שתבוצענה בין על-ידי הבנק עצמו ובין על-ידי חברות הבת שבבעלותו המלאה, בסכומים העולים על 5 מיליון דולר ועד 10 מיליון דולר.
החלטות הוועדה מדווחות לדירקטוריון.

החלטות השקעה בסכומים העולים על 10 מיליון דולר מובאות גם לאישור הדירקטוריון, לאחר אישור על-ידי הנהלת הבנק וועדה זו.
ביום 29 בנובמבר 2010 אישר הדירקטוריון שינוי במדרג הסמכויות לאישור ההשקעות, לפיו תובאנה לאישור הוועדה החלטות השקעה בסכום העולה על 25 מיליון דולר ועד 60 מיליון דולר, לאחר דיון והמלצה לאישור של הנהלת הבנק. החלטות הוועדה מדווחות לדירקטוריון.
החלטות השקעה בסכום העולה על 60 מיליון דולר, תאושרנה על-ידי הדירקטוריון, לאחר דיון והמלצה של הנהלת הבנק וועדה זו.
הוועדה לאישור השקעות קיימה במהלך השנה 5 ישיבות.
חברי הוועדה הם ה"ה: י. סרוסי - יו"ר, פ. דבורין, א. דיק ו-א. טוב.

הוועדה לתגמול מנהלים בכירים

הוסמכה על-ידי הדירקטוריון לבחון מחדש את מתכונת התגמול למנהלים בכירים ולנושאי משרה בבנק.
בישיבתה מיום 19 באוגוסט 2010 אישרה הוועדה את תוכנית התגמול למנהלים הבכירים בבנק, לרבות התגמול ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק. המלצותיה אושרו על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. תוכנית התגמול של יו"ר הדירקטוריון אושרה גם על-ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק.
הוועדה לתגמול מנהלים בכירים קיימה במהלך השנה 39 ישיבות.
ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון למזג את הוועדה לתגמול מנהלים בכירים עם ועדת שכר ומשאבי אנוש. הרכב הוועדה מפורט לעיל במסגרת תיאור פעילות ועדת שכר ומשאבי אנוש.
חברי הוועדה עד ליום 6 בפברואר 2011 היו ה"ה: א. טוב, א. פלד ו-מ. קורן.

הוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2

דנה במכלול הסיכונים להם חשוף הבנק, בהתפתחות החשיפות, בהיערכות הארגונית בבנק לניהול בקרה ואמידת הסיכונים; באיכות והלימות הכלים והאמצעים המשמשים את הבנק לצורך ניהול ובקרת הסיכונים ולניהול ובקרה של החשיפה הכוללת של הבנק לסיכונים השונים.
הוועדה קיבלה דיווחים שנתיים ורבעוניים מתאימים לצורך ביצוע מעקב, בקרה ואמידת הסיכונים.
כן קבעה הוועדה את המתודולוגיה של אמידת הסיכונים השונים, ודנה בהיערכות ובהתקדמות הבנק ליישום התוכניות לאימוץ הוראות באזל 2. כן דנה הוועדה והמליצה לדירקטוריון לאשר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של הבנק - ICAAP - לשנת 2010.
כן קיבלה הוועדה דיווחים שנתיים בנושאי איסור הלבנת הון, איסור מימון טירור וציות להוראות הרגולטוריות, ודיווח שנתי על ניהול הסיכונים בתחומים השונים על-ידי חברות הבת של הבנק בארץ ובח"ל ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק.
הוועדה דנה בממצאי הסקר למעילות והונאות.
הוועדה דנה בפעילויות חדשות של הבנק ובחנה את הסיכונים הכרוכים בהם ואת הכלים שישמשו לניהול הסיכונים, לאמידתם ולקיום בקרה עליהם.
כן קיבלה הוועדה דיווחים שוטפים על אירועים מהותיים בפעילות הבנק, שיש להם השלכה על ניהול הסיכונים של הבנק, בתחומים השונים, וכן על אירועים שהביאו לחריגה ראויה לציון מתקרות החשיפה או ממגבלות שונות בפעילות הבנק.
הוועדה הציגה המלצותיה לדירקטוריון.
הוועדה לניהול ובקרת יישומים וליישום הוראות באזל 2 קיימה במהלך השנה 17 ישיבות.
חברי הוועדה הם ה"ה: א. איזקסון - יו"ר, נ. דרור, א. טוב, י. סרוסי, א. פלד ו-מ. קורן.

הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית

דנה בפעילות הבנק בחו"ל ובפעילות הבינלאומית הגלובלית, לרבות באמצעות שלוחות הבנק בחו"ל, בסניפים ובחברות הבת בחו"ל. הוועדה דנה בדיווחים תקופתיים הנוגעים לפעילות הבנק בחו"ל בנושאים המפורטים להלן: סקירות תקופתיות על סביבת הפעילות (עסקית, כלכלית, רגולטורית, משפטית, פוליטית וכד'), במדינות בהן פועל הבנק באמצעות סניפים ושלוחות; התפתחויות תקופתיות בשלוחות ובסניפים, ברמת השלוחה והסניף וברמה מצרפית - פעילות, חשיפה לסיכונים ותוצאות עסקיות; סקירות תקופתיות של יחידות הביקורת הפנימית, הבקרה והפיקוח ביחס לשלוחות ולסניפי הבנק בחו"ל; עמידה במגבלות החשיפה לשלוחות ולסניפי הבנק בחו"ל; בחינה תקופתית של הלימות משאבי כוח אדם בכל יחידות הבנק העוסקות בפיקוח, בקרה, ביקורת ובמערך הדיווחים והרישומים החשבונאיים הנוגעים לשלוחות חו"ל; ודיווח על אירועים מיוחדים בשלוחות חו"ל. בנוסף, דנה הוועדה בסטטוס הטיפול בממצאי הביקורת שנערכו בחברות הבנות ובסניפים (לאחר הצגת הסקירה בועדה היא מוצגת למליאת הדירקטוריון).

הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית קיימה במהלך השנה 7 ישיבות. חברי הוועדה הם ה"ה: ! סרוסי - י"ר, א. דיק, א. טוב, א. פלד ו-ג. רונן.

הוועדה למוצרים חדשים

דנה בכל מוצר ו/או בכל מכשיר פיננסי נגזר חדש השונה משמעותית מהמכשירים הקיימים בבנק, ו/או המביא ליצירת חשיפה מסוג חדש, ו/או עשיית שוק. הוועדה למוצרים חדשים קיימה במהלך השנה 5 ישיבות. חברי הוועדה הם ה"ה: ! סרוסי - י"ר, א. איזקסון, מ. ברון, נ. דרור ו-מ. קורן.

הוועדה לממשל תאגידי

דנה וממליצה לדירקטוריון על מדיניות, נהלים והנחיות לצורך עמידת הבנק בעקרונות ממשל תאגידי נאות והתאמתם להוראות הדין. הוועדה לממשל תאגידי קיימה במהלך השנה 14 ישיבות. חברי הוועדה הם ה"ה: ! סרוסי - י"ר, נ. דרור, נ. זיכלינסקי, א. טוב ו-ג. רונן.

ועדת טכנולוגיה ומחשוב

דנה וממליצה לדירקטוריון בנושאים טכנולוגיים ומיחשוביים של הבנק לרבות בנושאי גיבוי ושרידות של המערכות הטכנולוגיות של הבנק וניהול טכנולוגית מידע כנדרש על-פי הוראה 357 של בנק ישראל. במסגרת זו דנה הוועדה בהמלצות ההנהלה לרכישת מחשב שלישי לבנק ולהעתקת אתר הגיבוי. ועדת טכנולוגיה ומחשוב קיימה במהלך השנה 13 ישיבות. חברי הוועדה הם ה"ה: מ. ויצ'ר - י"ר, א. דיק ו-ג. זיכלינסקי.

ועדת כספים ותשקיפים

ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון על הקמת ועדת כספים ותשקיפים (בעקבות החלטתו לבטל את ועדת מאזן וועדת תשקיף). תפקידי ועדת כספים ותשקיפים: לסקור את הביצועים העסקיים של הבנק, כפי שהם עולים מטיטות הדוחות הכספיים ולדון במשמעויות הכלכליות שלהם; לדון במדיניות החשבונאית שאומצה בנוגע לנושאים מהותיים בדוחות הכספיים ובהשלכותיהם; לדון בהערכת אומדנים בנוגע לחובות מסופקים והערכות שווי מהותיות בדוחות הכספיים, תוך בחינת משמעויות ודרכי פעולה עסקיים. במסגרת הדיון תקבל הוועדה דיווח על לווים בעייתיים בארץ ובסניפי חו"ל. כן תדון הוועדה בחלוקת דיבידנד בהתאם למדיניות שנקבעה על-ידי הדירקטוריון ותמליץ לדירקטוריון לאשר; הוועדה תדון בתשקיפים של הבנק, לרבות תשקיפי מדף ודוחות הצעת מדף, ותביא בפני הדירקטוריון את המלצותיה בדבר אישורם. חברי הוועדה הם ה"ה: א. איזקסון - י"ר, נ. דרור, א. טוב, ! סרוסי, י. פאר, א. פלד ו-מ. קורן.

תיאור הפעילות, ההרכבים והסמכויות של מליאת הדירקטוריון והועדות, מעודכנים למועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2010 עם הדגשת השינויים שחלו ביום 6 בפברואר 2011.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלי כשירות מקצועית

בחוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") נקבע כי על דירקטוריון של חברה ציבורית לקבוע מהו המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בדירקטוריון, שעליהם להיות "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית", וזאת בהתחשב, בין השאר, בסוג החברה, גודלה והיקף מורכבות פעילותה. הוראה זו חלה על הבנק מהיותו חברה ציבורית.

עוד נקבע בחוק החברות, כי כדירקטור חיצוני בחברה ציבורית ימונה מי שהוא "בעל כשירות מקצועית" או מי שהוא "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית".

בתקנות החברות (תנאים ומבנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005, נקבעו התנאים הנדרשים על מנת שדירקטור ייחשב כ"בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" וכ"בעל כשירות מקצועית".

בהתאם לתקנות החברות, "דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" הינו "דירקטור אשר בשל השכלתו, ניסיונו וכישוריו, הוא בעל מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים-חשבונאיים ודוחות כספיים, באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולעורר דיון בקשר לאופן הצגתם של הנתונים הכספיים"; כן נקבע, כי הערכת מיומנותו החשבונאית והפיננסית של דירקטור תיעשה בידי הדירקטוריון ויבאו במכלול השיקולים, בין השאר, השכלתו, ניסיונו וידעותיו בנושאים אלה:

(א) סוגיות חשבונאיות וסוגיות בקרה חשבונאית האופייניות לענף בו פועלת החברה ולחברות בסדר הגודל והמורכבות של החברה;

(ב) תפקידיו של רואה החשבון המבקר והחובות המוטלות עליו;

(ג) הכנת דוחות כספיים ואישורם לפי החוק ולפי חוק ניירות-ערך.

"דירקטור בעל כשירות מקצועית" הינו דירקטור שמתקיים בו אחד מהתנאים האלה:

(א) בעל תואר אקדמאי באחד מן המקצועות האלה: כלכלה, מינהל עסקים, ראיית חשבון, משפטים, מינהל ציבורי;

(ב) בעל תואר אקדמאי אחר או שהוא השלים לימודי השכלה גבוהה אחרת, הכל בתחום עיסוקה העיקרי של החברה או בתחום הרלוונטי לתפקיד;

(ג) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות באחד מאלה, או שהוא בעל ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בשניים או יותר מאלה:

(1) בתפקיד בכיר בתחום הניהול העסקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי;

(2) בכהונה ציבורית בכירה או בתפקיד בכיר בשירות הציבורי;

(3) בתפקיד בכיר בתחום עיסוקה העיקריים של החברה.

בתקנות נקבע, כי הערכת הכשירות המקצועית של מועמד לכהן כדירקטור בעל כשירות מקצועית, כאמור, תיעשה בידי הדירקטוריון. דירקטוריון הבנק קבע, כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", יהיה שני דירקטורים, בדומה למספר הדירקטורים החיצוניים שיש למנות בחברה ציבורית לפי חוק החברות.

בנוסף, קבע המפקח על הבנקים בהוראה 630 להוראות הדיווח לציבור (להלן: "הוראה 630"), כי על התאגיד הבנקאי לפרט בדוח התקופתי, במסגרת דוח הדירקטוריון, את המספר המזערי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית", אשר קבע התאגיד הבנקאי שיהיו חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון וגם בכל ועדה אחרת של הדירקטוריון, אשר מוסמכת לדון בדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי. כן קובעת הוראה 630, כי בדוח הדירקטוריון יש לפרט את מספר הדירקטורים במועד הדיווח, שהם דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית", תוך ציון מספר הדירקטורים כאמור, אשר הינם חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון וגם בכל ועדה אחרת של הדירקטוריון, אשר מוסמכת לדון בדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי.

דירקטוריון הבנק קבע, כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" שראוי שיהיו חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון, יהיה שני דירקטורים, וכי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" שראוי שיהיו חברים בוועדת מאזן של הדירקטוריון, המוסמכת לדון בדוחות הכספיים של הבנק, יהיה שני דירקטורים, וזאת בהתבסס על נימוקי הדירקטוריון בקביעת המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" המכהנים בדירקטוריון הבנק.

יצוין כי במועד הדיווח מספר הדירקטורים, שהינם "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" וכ"כשירות מקצועית" לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, בהתאם לדרישות תקנות החברות, הינו 13 דירקטורים ודירקטורית אחת הינה בעלת "כשירות מקצועית" לפי השכלתה, כישוריה וניסיונה ובהתאם לדרישות תקנות החברות.

מספר הדירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעלי כשירות מקצועית" אשר הינם חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון הינו 3 דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ודירקטורית אחת בעלת "כשירות מקצועית".

חברי הדירקטוריון שהינם "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית", ו/או "בעלי כשירות מקצועית" לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם בהתאם לדרישות תקנות החברות, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2010, הינם כדלקמן:

1. יאיר סרוסי - בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה - האוניברסיטה העברית ירושלים.
מכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 1 באוגוסט 2009. כן מכהן כיו"ר ועדות הדירקטוריון של הבנק; ועדת אשראי; ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, הועדה לאישור השקעות, הועדה לבנקאות ח"ל ופעילות בינלאומית, הועדה למוצרים חדשים והועדה לממשל תאגידי וכחבר בוועדות הדירקטוריון; ועדת כספים ותשקיפים והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2.
בתקופה 4 ביוני 2009 ועד 31 ביולי 2009 כיהן כסגן יו"ר הדירקטוריון של הבנק.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 4 ביוני 2009.

מכהן כיו"ר דירקטוריון החברות: פועלים שוקי הון והשקעות החזקות בע"מ, פועלים שוקי הון בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ וכיו"ר הוועד המנהל של עמותת פועלים בקהילה.

מכהן כחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית וחבר הוועדה המייעצת של מרכז קיסריה.
מכהן כחבר בדירקטוריונים של החברות: DSP Group Ltd, אמדיל י.ס. בע"מ ואמדיל אחזקות (1999) בע"מ.
כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיועץ בכיר של בנק ההשקעות מורגן סטנלי (ישראל) בע"מ, כיו"ר דירקטוריון חברת אייל מיקרוגל בע"מ, דור ב.פ. בע"מ, דור ב.פ. השקעות (1992) בע"מ ודור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ וכדירקטור בחברות: החברה לישראל בע"מ (דח"צ), וינטגרה בע"מ (דח"צ), סיטי אינווסטמנט, אספן בנייה ופיתוח בע"מ (דח"צ), מוסטנג מזנין השקעות בע"מ, מוסטנג ניהול קרנות בע"מ ופורטום תעשיות בע"מ, אך כיום שוב איננו מכהן בהן. כמו-כן כיהן כיו"ר ועדת ההשקעות של מבטחים - קרן פנסיה ותיקה וכחבר בוועדת ההשקעות של נכסי האוניברסיטה העברית, אך כיום שוב איננו מכהן בהן.
כן כיהן כיו"ר הקרן מוסטנג מזנין השקעות בע"מ וכחבר בוועדת ההשקעות של קרן סקיי 1 (Private Equity), אך כיום שוב איננו מכהן בהן.
הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

2. אירית איזקסון - בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב ובעלת תואר מוסמך בחקר ביצועים - ביה"ס למנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 27 בדצמבר 1999. כן מכהנת כיו"ר ועדות הדירקטוריון; ועדת כספים ותשקיפים והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2 וכחברה בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי והועדה למוצרים חדשים.
מכהנת כיו"ר דירקטוריון החברות: ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמניתי בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ.
מכהנת כדירקטורית בחברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, שיכון ובינוי בע"מ ואי.די.בי. פיתוח בע"מ. חברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן-גוריון ומכון ון ליר בירושלים.
כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברות: כור תעשיות בע"מ, מהדרין בע"מ, משולם לוינשטיין בע"מ, יורוקום תקשורת בע"מ, ניסקו תעשיות בע"מ, החברה לישראל בע"מ, כימיקלים לישראל בע"מ, ברום ים המלח בע"מ ותרכובות ברום בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.

בעבר מילאה במשך 17 שנים שורה של תפקידים בבנק לאומי לישראל בע"מ. בין השאר, כיהנה כמנהלת נכסים והתחייבויות במטבע הישראלי, בתפקידה האחרון בבנק לאומי לישראל בע"מ כיהנה כראש סקטור תעשייה בחטיבה העסקית.
הדירקטוריון קבע כי הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

3. מלי ברון - בעלת תואר ראשון בכלכלה וארצות מתפתחות - אוניברסיטת תל-אביב ובעלת תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון) מכהנת כדירקטורית חיצונית בבנק בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל מיום 10 בספטמבר 2007, מכהנת גם כיו"ר ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, וחברה בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי; הועדה למוצרים חדשים ועדת ביקורת. חברה בדירקטוריון חברת מליבה בע"מ.
מכהנת כחברה בוועדת ההשקעות של אוניברסיטת תל-אביב.
יו"ר עמותת ילדי השלום.

כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברת ECTel Ltd (דח"צ) וכחברה (פנימית) בועדת השקעות משתתף ברווחים בחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.
כיהנה עד 31 בדצמבר 2006 כיו"ר דירקטוריון חברת מרביט סוכנות לביטוח, חברה בת של בנק מרכנתיל דיסקונט (תאגיד עזר בנקאי).
בשנים 1985-1975 כיהנה בתפקידים שונים באגף התקציבים של משרד האוצר, מתוכן חמש שנים כסגן ממונה על התקציבים.
בשנים 2006-1986 כיהנה בתפקידים שונים במערכת הבנקאית. בתפקידה האחרון כיהנה כסמנכ"ל בכיר בבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, ראש מטה סינפים וממונה על מערך המשכנתאות.
הדירקטוריון קבע כי הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

4. פנינה דבורין - בעלת תואר ראשון במשפטים (L.L.B.) - השלוחה בתל-אביב של האוניברסיטה העברית בירושלים ובעלת תואר שני במשפטים (M.A.) - אוניברסיטת תל-אביב.
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 8 במרץ 2006. כן מכהנת כחברה בועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת ביקורת, ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש והועדה לאישור השקעות.
חברה בדירקטוריונים של החברות: רבד בע"מ, סיאלו טכנולוגיה ישראל בע"מ, פיברולן בע"מ ואינוונטק סנטרל מלונות בע"מ.
כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברות: אספן נכסים בע"מ, שניב תעשיות נייר בע"מ, כלל - ניהול קרנות נאמנות בע"מ, וזקום טכנולוגיות בע"מ, בנק מסד בע"מ, אדמונד דה רוטשילד - ניהול קרנות נאמנות בע"מ, איטונג תעשיות בע"מ (דח"צ), חברת החשמל לישראל בע"מ ונטוויזן בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.
בשנים 1989-1971 כיהנה כפרקליטה בפרקליטות מחוז תל-אביב.
בשנים 2004-1989 עורכת דין בעלת משרד עצמאי.
הדירקטוריון קבע כי הדירקטורית הינה "בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

5. אמנון דיק - בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת ת"א; בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת ת"א. מכהן כדירקטור חיצוני בבנק בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל מיום 24 במרץ 2010. כן מכהן כחבר בועדות הדירקטוריון: הועדה לאישור השקעות, ועדת טכנולוגיה ומיחשוב, ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש והועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית. איש עסקים ויועץ לחברות.
חבר בדירקטוריונים של החברות: רדיו ללא הפסקה בע"מ; רדיו צפון בע"מ; רדיו 99 ECO בע"מ; ומירס תקשורת בע"מ.
כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטור בחברות: פלאפון בע"מ; יס (די.בי.אס) בע"מ, אך שוב אינו מכהן בהן.
הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

6. נירה דרוור - בעלת תואר ראשון (B.A) בכלכלה ומינהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב, בעלת תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב ובוגרת המכון הישראלי לביטוח.

מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) בבנק החל מיום 8 במרץ 2006, כיו"ר ועדת הביקורת וכחברה בועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי; ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, ועדת כספים ותשקיפים, הועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הועדה למוצרים חדשים והועדה לממשל תאגידי.

בעלת חברת "נירה דרוור בע"מ" העוסקת בייצוג חברות בתחום התעופה והתיירות ובמתן ייעוץ כלכלי.

מכהנת כדירקטורית בדירקטוריונים ובעודות הביקורת של הדירקטוריונים של החברות: דקלה חברה לביטוח בע"מ, צור שמיר אחזקות בע"מ, ש. שלמה אחזקות בע"מ, Clicksoftware Technologies Ltd ושרונים - מפעלי מים וביוב בע"מ.

כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברות: חברת H&O בע"מ וחמי יואב תיירות בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בהן. משנת 1978 ועד 1985 מילאה תפקיד כלכלני במחלקה הכלכלית של חברת העובדים ורפרנטית לנושאי תיירות, ביטוח, תיעוש אזורי פיתוח ועבודה ורווחה. משנת 1984 ועד 1985 מילאה תפקיד כלכלני ראשית של קונצרן "תעוש". משנת 1985 ועד 1989 כיהנה כמנהלת תיירות יוצאת ופנים של חברת "היסתור". משנת 1989 ועד 1999 כיהנה כמנהלת בריטיש איירוויס ישראל.

כן כיהנה ממרץ 1999 ועד יוני 2003 כמנהלת כללית של אזור מזרח אירופה ומדינות אגן הים התיכון של חברת בריטיש איירוויס ומיוני 2003 ועד מרץ 2005 כסמנכ"ל ומנהלת צפון אמריקה של חברת אל-על. עד שנת 1999 כיהנה כדירקטורית בבנק אוצר החייל, בנק אמריקאי ישראלי, כיתן ותדיראן.

הדירקטוריון קבע כי הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

7. מאיר ויצניר - בעל תואר ראשון במדעי המדינה ומדעי המחשב - אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן; בעל תואר שני במנהל עסקים - Northwestern University, Chicago.

מכהן כדירקטור בבנק מיום 24 בנובמבר 2009 וכיו"ר ועדת טכנולוגיה ומיחשוב של הדירקטוריון.

עוסק בייעוץ וניהול השקעות.

חבר בדירקטוריונים של החברות: Miya S.a.r.L, Miya Bahamas Ltd., Miya Lux Holdings S.a.r.L, Miya Water Holdings Ltd., Miya Water Projects Ltd., Dorot Management Control Valves Ltd., Veritec Consulting Inc., Miya Water SA (Proprietary) Ltd., Miya Water Mexico, S.A. DE C.V., Miya NL Holdings BV, Miya NL Projects BV, Miya Manila Water Projects Inc גרופ בע"מ, Miya Brasil Soluções em Engenharia Hidráulica Ltda, Miya Lux Holdings S.a.r.L, Swiss IP Branch.

מנכ"ל חברת המים Miya וחבר במועצה המייעצת לחברת Miya מקבוצת אריסון.

בשנים 1998-1989 כיהן כעצמאי בייעוץ, ניהול והשקעות (גיוס כספים, איתור השקעות ומינופים לחברות הייטק, ניהול וחברות בדירקטוריון, ייעוץ לארגונים בנושאי ניהול אסטרטגיה וטכנולוגיה).

בשנים 2003-1998 כיהן כסגן נשיא ונשיא חטיבת ה-Messaging בחברת Comverse.

כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטור בחברת אייל מיקרוגל בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בה.

כן כיהן כדירקטור בחברות: סטורויז בע"מ, (Delaware-US) Storwize Inc., אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

8. ניר זיכלינסקי - בעל תואר ראשון במנהל עסקים (התמחות בחשבונאות ומימון) - המכללה למנהל ראשון לציון; בעל תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון) - אוניברסיטת בן גוריון; רואה חשבון. מכהן כדירקטור בבנק מיום 10 בספטמבר 2007. כן מכהן כחבר בוועדות הדירקטוריון; ועדת ביקורת, הועדה לממשל תאגידי וועדת טכנולוגיה ומיחשוב.

משמש כנשיא ומנכ"ל SRI Global Group, שהינה קבוצה עסקית המובילה בישראל את תחום ההשקעות על בסיס מודל ה-SRI (Socially Responsible Investment). הקבוצה עוסקת בארבעה מיגזרי פעילות עיקריים: SRI Investment, SRI Funds, SRI Consulting ו-SRI Training.

מנכ"ל של החברות: השקעות חברתיות אחראיות (א.א.ר.א.) בע"מ וזיכלינסקי בע"מ.

חבר בדירקטוריונים של החברות: שיכון ובינוי בע"מ, שיכון ובינוי נדל"ן בע"מ, שיכון ובינוי סביבה בע"מ, שיכון ובינוי סולל בונה (בנין ותשתית) בע"מ, שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ, יעוץ להשקעות אחריות חברתית (אס אר אי) בע"מ, מגדלור השקעות (א.א.ר.א.י) 2009 בע"מ ופז הדרכות בע"מ.

מכהן במשך כ-15 שנים כמרצה בחוגים למנהל עסקים וחשבונאות לתואר ראשון ושני - אוניברסיטאות תל-אביב, העברית, בר אילן, המכללה למנהל, הקריה האקדמית, המרכז האקדמי רופין ומכון לנדר.

כיהן במשך כ-10 שנים כשותף בכיר וראש המחלקה המקצועית, מנהל פיתוח עסקי ומחלקת דיווח חברתי ומנהל תחום הדרכות - משרד רואי החשבון BDO זיו האפט.

כיהן כמשנה למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל פיתוח עסקי של החברות: אריסון השקעות בע"מ, אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף ג' בע"מ, ארזף ג' בע"מ, ארזף ד' בע"מ וארשב אחזקות בע"מ.

כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטור בדירקטוריון החברות: תעשיות אבן וסיד בע"מ, תעשיות מלח לישראל בע"מ וגאון החזקות בע"מ, אך שוב אינו מכהן בהן.

בעל הבנה פיננסית מקיפה הן בפרקטיקה והן במתודולוגיות המונחלות לציבור הרחב, המשתקפת בכתיבת ועריכת עשרות ספרים (לרבות שתי אנציקלופדיות), מאמרים ומחקרים בתחומים כלכליים-עסקיים, חשבונאיים, בקרה, ביקורת, משפטיים ואחריות חברתית בעסקים. הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

9. אמרי טוב - בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה - האוניברסיטה העברית ירושלים; בעל תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית ירושלים.

מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) בבנק מיום 5 בפברואר 2009. כן מכהן כחבר בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת ביקורת, ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, ועדת כספים ותשקיפים, הועדה לאישור השקעות, הועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית והועדה לממשל תאגידי.

דירקטור בחברות. יועץ עסקי. יועץ וחוקר בכלכלת ביטחון (עמית ב-INSS).

חבר בדירקטוריונים של החברות: מ.ט.א. אחזקות בע"מ, שופרסל בע"מ (דח"צ), IC Green Energy Ltd. (ICG), אמנת ניהול ומערכות בע"מ (דח"צ), פלסן סאסא בע"מ וגרנית הכרמל השקעות בע"מ (דח"צ).

בשנים 2006-2000 כיהן כדירקטור חיצוני בדירקטוריון בנק הפועלים בע"מ, כיו"ר ועדת ביקורת וכחבר בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי; ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת עסקים ותקציב, ועדת שכר ומשאבי אנוש, ועדת תשקיף, ועדת מאזן, ועדת בקרת הוצאות ויעוץ, הועדה לאישור השקעות והועדה לתמחור מחדש (REPRICING).

כיהן בעבר כחוקר במחלקת המחקר של בנק ישראל, מנהל במחלקת האשראי והפיקוח על מטבע-חוץ ויועץ לנגיד הבנק. כן כיהן בתפקיד היועץ הכלכלי (Chief Economist) של מערכת הביטחון עד יוני 2000.

כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטור בחברות: כנפי זהב בע"מ, אלישרא מערכות אלקטרוניות בע"מ, אופטריסטי בע"מ, פלסן סאסא בע"מ; כדירקטור חיצוני בקופת-גמל של רופאים עובדי המדינה (ארם) וכחבר ועדת השקעות של קופת הגמל, אך כיום שוב אינו מכהן בהן; וכעמית מחקר במרכז ללימודים אסטרטגיים באוניברסיטת תל-אביב ובמכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS).

הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

10. יוסף ירום - מוסמך לעריכת דין מטעם הפקולטה למשפטים ומדעי החברה - האוניברסיטה הממלכתית בקורדובה, ארגנטינה. בעל רישיון ישראלי לעריכת דין. מכהן כדירקטור חיצוני בבנק בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל מיום 21 במרץ 2011. מרצה בתחום הביקורת במינזר העסקי באוניברסיטת חיפה. מכהן כחבר בדירקטוריון המכללה האקדמית להנדסה וטכנולוגיה אורט הרמלין נתניה בע"מ. חבר בוועדת אשראי של חברת דש ניהול קופות-גמל בע"מ וכן כחבר ועדת הביקורת של התנועה לאיכות השלטון. בין השנים 1994-2004 כיהן כחבר הפנימי הראשי של הבנק וכמומנה על הביקורת הפנימית בארץ ובח"ל ומבקר פנימי בחברות מקבוצת הבנק, במעמד חבר הנהלה. בין השנים 2004-2006 כיהן כמשנה למנהל כללי, בבנק ממונה על חטיבת ניהול הסיכונים. בין השנים 2006-2008 כיהן כיו"ר דירקטוריון בנק מסד בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: בנק מסד בע"מ, יובנק בע"מ וקלרטי פמילי אופיס, אך כיום שוב איננו מכהן בהן. הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו-"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

11. יעקב פאר - בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת בן-גוריון. בעל תואר שני בניהול עסקי בהנדסת תעשייה וניהול - אוניברסיטת בן-גוריון. מכהן כדירקטור חיצוני בבנק בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל מיום 6 באוקטובר 2010. כן מכהן כחבר בוועדת כספים ותשקיפים של הדירקטוריון. יועץ כלכלי וניהולי לעסקים קטנים. אינו מכהן כחבר בדירקטוריונים של חברות אחרות. בין השנים 1996-2002, כיהן כמנכ"ל שרגד אורחנים בע"מ; החל משנת 2003 עד היום הנו בעל עסק לייצוא כלכלי וניהולי לעסקים קטנים. בין השנים 1988-1995 כיהן כמנהל המחלקה הכלכלית של חברת נצבא. הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו-"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

12. אפרת פלד - בעלת תואר ראשון (B.A) בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת ת"א; בעלת תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים - EMBA - תוכנית בינלאומית קלוג רקאנטי, אוניברסיטת ת"א ובוגרת לימודי תעודה בשמאות מקרקעין, אוניברסיטת ת"א. מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 24 בינואר 2007. כן מכהנת כחברה בוועדות הדירקטוריון; ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, הועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית, ועדת כספים ותשקיפים והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2. החל מחודש ספטמבר 2009 מכהנת כיו"ר דירקטוריון החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף בי (97) בע"מ וארזף די. החל מחודש ספטמבר 2004 מכהנת כמנכ"ל חברת SAFO LLC, ארזף גי בע"מ וארשב אחזקות בע"מ. מכהנת כדירקטורית בחברות: שיכון ובינוי אחזקות בע"מ, תעשיות מלח לישראל בע"מ, אב-אר השקעות הון 1997 בע"מ, ביומדיקל אינווסטמנטס (1997) בע"מ, Arison Investments SA, LLC ו-MIYA S.a.r.l. החל מחודש מרץ 2006 ועד חודש ספטמבר 2009 כיהנה כמנכ"לית החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף בי (97) בע"מ וארזף די בע"מ. בשנים האחרונות צברה ניסיון ניהולי נרחב בקבוצת אריסון, בתחומי עסקים בפילנטרופיה בשוק הישראלי והבינלאומי, לרבות ניהול במגוון ענפים פיננסיים ואופרטיביים, ולרבות התמחות בניהול מערך קרנות פיננסיות גלובליות, תיקי השקעות, החזקות פיננסיות ואופרטיביות, מיסוי ישראלי ובינלאומי, נדל"ן ועבודה נרחבת עם בנקי השקעות ומוסדות פיננסיים בינלאומיים מהשורה הראשונה בעולם. הדירקטוריון קבע כי הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו-"בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

13. משה קורן - בעל תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה - האוניברסיטה העברית; בוגר קורסים בנושא ניתוח דוחות כספיים. מכהן כדירקטור בבנק מיום 3 באוגוסט 1992. כן מכהן כחבר בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת כספים ותשקיפים, הועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הועדה למוצרים חדשים וועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש. משנת 1959 מילא שורה של תפקידים בבנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ. החל משנת 1961 מילא שורה של תפקידים בבנק לסחר חוץ בע"מ אשר התמזג לתוך הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

בבנק הבינלאומי הראשון לישראל מילא שורה של תפקידי ניהול בכירים הכוללים ניהול אגף האשראי והאחרון בהם היה ממלא מקום מנכ"ל הבנק והממונה על אגף האשראי ואגף מטבע-חוץ.

כיהן בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטור בחברות: פסגות בית השקעות בע"מ ופסגות ניירות-ערך בע"מ וכדירקטור וחבר ועדת הביקורת בחברות: אילנות בטוחה בית השקעות ואילנות בטוחה ניהול השקעות בע"מ.

הדירקטוריון קבע כי הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעל כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתו.

14. נחמה רונן - בעלת תואר ראשון בחינוך והיסטוריה - אוניברסיטת תל-אביב ובית ברק; ובעלת תואר שני במנהל ציבורי - אוניברסיטת חיפה.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 3 בפברואר 2010. כן מכהנת כחברה בועדות הדירקטוריון: הועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית והועדה לממשל תאגידי.

יו"ר דירקטוריון החברות: ממן מסופי מטען וניטול בע"מ ותאגיד המיחזור (אל"ה).

חברה בדירקטוריון חברת שחל טלרפואה בע"מ (דח"צ).

חברה בדירקטוריון חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ ויו"ר ועדת איכות הסביבה של דירקטוריון החברה.

כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברות: תעשיות מלח לישראל בע"מ, קמן החזקות בע"מ וקמור בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.

בנוסף, כיהנה כמנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה בין השנים 1999-1996 וכחברת כנסת בין השנים 2003-2001. כמו-כן, כיהנה כחברה בחבר הנאמנים של מכללת רופין ושל המכללה האקדמית תל-אביב.

הדירקטוריון קבע ביום 6 בפברואר 2011 כי הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" ו"בעלת כשירות מקצועית", בהסתמך על הצהרתה.

חברי דירקטוריון הבנק

יאיר סרוסי

י"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 1 באוגוסט 2009.
כן מכהן כיו"ר דירקטוריון חברות בת בקבוצת הבנק.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 4 ביוני 2009.

אירית איזקסון

דירקטורית בחברות.
י"ר דירקטוריון חברות כרטיסי האשראי בקבוצת הבנק.
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 27 בדצמבר 1999.

מלי ברון

דירקטורית בחברות.
מכהנת כדירקטורית חיצונית (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל),
מיום 10 בספטמבר 2007.

פנינה דבורין

עורכת דין ודירקטורית בחברות.
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 8 במרץ 2006.

אמנון דיק

איש עסקים ויועץ לחברות.
מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל),
מיום 24 במרץ 2010.

נירה דרוו

דירקטורית בחברות.
מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) (כהגדרתו בסעיף 240 לחוק החברות), מיום 8 במרץ 2006.

מאיר ויצ'נר

ייעוץ, ניהול והשקעות.
מנכ"ל חברת המים Miya וחבר במועצה המייעצת לחברת Miya מקבוצת אריסון.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 24 בנובמבר 2009.

ניר זיכלינסקי

נשיא ומנכ"ל SRI GLOBAL GROUP.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 10 בספטמבר 2007.

אמרי טוב

דירקטור בחברות. יועץ עסקי. יועץ וחוקר בכלכלת ביטחון (עמית ב-INSS).
מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) (כהגדרתו בסעיף 240 לחוק החברות), מיום 5 בפברואר 2009.

יוסף ירום

מרצה בתחום הביקורת במימור העסקי, באוניברסיטת חיפה.
מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל), מיום
21 במרץ 2011.

יעקב פאר

יועץ כלכלי וניהולי לעסקים קטנים.
מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל),
מיום 6 באוקטובר 2010.
יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות
בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף ב' (97) בע"מ וארזף ד' בע"מ ומנכ"ל החברות: SAFO LLC, ארזף ג' בע"מ
וארשב אחזקות בע"מ.
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 24 בינואר 2007.

אפרת פלד

משה קורן

יועץ בנקאי ופיננסי.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 3 באוגוסט 1992.

נחמה רונן

יו"ר דירקטוריון ממן מסופי מטען וניטול בע"מ ותאגיד המיחזור (אל"ה).
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 3 בפברואר 2010.

לסלי ליטנר

כיהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל),
מיום 10 בספטמבר 2007 ועד 9 בספטמבר 2010.

רונן ישראל

כיהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל),
מיום 29 באוקטובר 2007 ועד 29 באוקטובר 2010.

חברי הנהלת הבנק

ציון קינן

לילך אשר – טופילסקי

שמעון גל

אפרת יעבץ

דוד לוזון

עופר לוי

ענת לזין

אורית לרר

אילן מזור

רן עוז

ארי פינטו

חנה פרי-זן

דן קולר

מנהל כללי.

משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הקמעונאית.

משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה העסקית.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת משאבי אנוש, לוגיסטיקה ורכש.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב⁽¹⁾.

משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ה-Global Treasury⁽²⁾.

משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הבינלאומית.

משנה למנהל כללי, היועץ המשפטי הראשי של הבנק.

משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הפיננסית - CFO.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת האסטרטגיה.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת נכסי לקוחות.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ניהול הסיכונים.

מבקר פנימי ראשי

יעקב אורבך - משנה למנהל כללי, במעמד חבר הנהלה, ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל.

מריו שושן

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ה-Global Treasury⁽³⁾.

מזכיר הבנק

יורם ויסברם.

דוברת הבנק

עפרה פרויס.

רואי החשבון המבקרים

של הבנק

זיו האפט, רואי-חשבון.

סומך חייקין, רואי-חשבון.

(1) ראה בפרק "עניינים אחרים" בקשר לפרישתו בסוף חודש מרץ 2011.

(2) מיום 16.5.2010.

(3) חדל לכהן כחבר הנהלה ביום 15.5.2010.

עניינים אחרים

ביום 6 בינואר 2010 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, בגין שנת 2009. האסיפה אישרה את מינוי רואי החשבון, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר יאיר סרוסי כיו"ר דירקטוריון פעיל של הבנק, ואת תנאי כהונתו והעסקתו של הדירקטורית הגב' אירית איזקסון, כיו"ר דירקטוריון פעיל של חברות כרטיסי האשראי בקבוצת הבנק.

ביום 26 באוקטובר 2010 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, בגין שנת 2010. האסיפה אישרה את מינוי רואי החשבון, את תוכנית התגמול ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, מר יאיר סרוסי, אישררה ואישרה הענקת כתבי שיפוי לדירקטורים ואישררה את ההתקשרויות בפוליסות ביטוח לנושאי משרה.

ביום 6 בינואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את תנאי כהונתו והעסקתו של מר ציון קינן כמנכ"ל הבנק ואישר את ההתקשרות עימו בהסכם.

ביום 24 בינואר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר יאיר אורגלר, כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

ביום 3 בפברואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של הגב' נחמה רונן כדירקטורית בבנק.

ביום 23 במרץ 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר אמנון דיק כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים), בתוקף מיום 24 במרץ 2010.

ביום 15 במאי 2010 פרש מר מריו שושן מתפקידו כחבר הנהלת הבנק הממונה על חטיבת ה-GLOBAL TREASURY וביום 16 במאי 2010 נכנסה הגב' ענת לוין לתפקיד זה, במעמד משנה למנכ"ל.

ביום 8 באוגוסט 2010 הודיע מר דוד לוזון, משנה למנכ"ל והממונה על חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב, להנהלת הבנק, כי בכוונתו לפרוש מהבנק בתום תקופת חוזה העבודה הנוכחי שלו בסוף חודש מרץ 2011, לאחר שיהן בתפקידו במשך כ-11 שנים. הבנק הקים ועדה לצורך איתור מועמד להחליף את מר לוזון עם פרישתו. ביום 10 בינואר 2011 אישר הדירקטוריון את מינויו של מר צבי נגן לתפקיד זה. המינוי יכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2011.

ביום 31 באוגוסט 2010 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית תגמול חדשה למנהלים הבכירים בבנק, לרבות ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק.

ביום 2 בספטמבר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את הארכת כהונתה של הגב' מלי ברון כדירקטורית חיצונית בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים), לתקופה של שלוש שנים נוספות, לרבות הארכת כהונתה כיו"ר ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים וכחברה בועדות נוספות של הדירקטוריון.

ביום 9 בספטמבר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר לסלי ליטנר כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

ביום 6 באוקטובר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יעקב פאר כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים), בתוקף מיום 6 באוקטובר 2010.

ביום 29 באוקטובר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר רונן ישראל כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

ביום 23 בנובמבר 2010 קיבל הדירקטוריון את החלטת ועדת הביקורת מיום 22 בנובמבר 2010 להמשיך להעסיק את שני משרדי רואי החשבון, סומך חייקין וזיו האפט, ל-3 השנים הבאות.

ביום 23 בדצמבר 2010 אישר הדירקטוריון את מינויו של מר אלי כהן לתפקיד מנהל מטה שיווק, בכפיפות ישירה למנכ"ל הבנק, שירות ואחריות חברתית, בתוקף מיום 15 בינואר 2011.

ביום 21 במרץ 2011 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יוסף ירום כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים), בתוקף מיום 21 במרץ 2011.

ביום 31 בינואר 2011 זומן מנכ"ל הבנק, מר ציון קינן, לחקירה תחת אזהרה במשטרה, וזאת בקשר עם אישור הלוואה שניתנה בעבר על-ידי הבנק למר דן דנקנר בעת שכיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק.

ביום 17 בפברואר 2011 פרסם הבנק הודעה כמפורט להלן:

"בעקבות פרסום הודעת דובר משטרת ישראל בדבר העברה לפרקליטות של חומר חקירה הנוגע למנכ"ל הבנק, קיים הדירקטוריון של הבנק דיון ושמע סקירה מאת יו"ר הדירקטוריון, יאיר סרוסי, על מגעים שקיים במהלך היום בעקבות הודעת המשטרה".

בתום הסקירה פרסם הדירקטוריון את ההודעה הבאה:

"לאחר ששמע את סקירת היו"ר וחוות דעתם של היועצים המשפטיים ועל סמך המידע שהתפרסם והמצוי בידו, אימץ הדירקטוריון את המלצת היו"ר, להמשיך ולפעול בתאום מלא עם בנק ישראל, באופן שיבטיח, המשך פעילותו העסקית השוטפת של בנק הפועלים.

הדירקטוריון מביע אמון במנכ"ל הבנק, ציון קינן, ומביע תקוותו כי בדיקת הפרקליטות תושלם במהירות מירבית ותעלה כי אין מקום להליכים משפטיים כנגדו".

ביום 3 במרץ 2010 פרסם דובר המשטרה הודעה כמפורט להלן:

"המשטרה חוקרת את דן דנקנר בקשר לתפקידו כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בשנים 2009-2005, לאור חשדות לכאורה לביצוע עבירות פליליות מתחום טוהר המידות. החקירה מלווה על-ידי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה".

לאחר פרסום ההודעה הני"ל פרסמה דוברת הבנק את ההודעה הבאה:

"החקירה שבה מדובר אינה מתנהלת נגד הבנק. הבנק ממשיך להתנהל בהתאם לתוכניות הרגילות ואין בחקירה כדי להפריע לפעילותו, והוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם".

גם דובר בנק ישראל פרסם הודעה שבה מסר:

"הפיקוח על הבנקים מבקש להבהיר כי יש לו אמון בבנק הפועלים וכי הוא עוקב אחר ההתפתחויות בנושא".

הבנק קיבל שני מכתבי דרישה בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשמ"ט-1999, (להלן: "הדרישות"), בקשר עם התקשרותה של תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ (להלן: "תרשיש"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בשנת 2005 בהסכם (להלן: "הסכם הרכישה") לרכישת שליטה בבנק תורכי הידוע כיום בשם בנק פוזיטיף קרדי וה קלקימנה בנקאסי אי.אס. (להלן: "בנק פוזיטיף"), כאשר לפי הסכם הרכישה היתה גם קרן השקעות זרה בשם RP EXPLORER MASTER FUND (להלן: "RP"), זכאית להשקיע בהון בנק פוזיטיף במחיר זהה למחיר ההשקעה של תרשיש ולקבל הקצאה של 7.45% מהון המניות המוקצה שלו. לפי הסכמה נוספת בין הבנק ל-RP קיבלה זו מהבנק אופציה לרכוש ממנו, בתנאים ובמועדים מוסכמים, מניות נוספות של בנק פוזיטיף עד לתקרה של כ-7.45% נוספים מהון בנק פוזיטיף, בתנאי שאחזקת תרשיש בבנק פוזיטיף לא תפחת מ-50.1% מההון המונפק שלו.

קרן RP לא ביצעה השקעה כלשהי בבנק פוזיטיף וזאת גם בשים לב להבנות מאוחרות שהושגו עימה. בהמשך לאותן הבנות, אישר הדירקטוריון בשנת 2008 תשלום סכום של 25 מיליון דולר ל-RP לסילוק כל תביעותיה.

אליבא דמגישי הדרישות הני"ל, התשלום האמור ל-RP לא היה ראוי והיה נגוע בעניין אישי של מר דן דנקנר, שכיהן בכל המועדים הרלוונטיים כדירקטור בבנק, שנמנה על קבוצת השליטה בבנק בשנת 2005 וכיהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק בשנת 2008. לפי הטענה האחת, עניינו של מר דנקנר פוסל את הסכם הרכישה מעיקרו; ולפי הטענה השנייה, פוסל עניינו האישי של מר דנקנר את התשלום שעליו הוחלט בשנת 2008. בדרישות נדרש הבנק לתבוע החזר של הסכום האמור של 25 מיליון דולר, בתוספת ריבית, וזאת מאת RP, מר דן דנקנר ומאת דירקטורים נוספים של הבנק (בחלקם דירקטורים שפרשו בינתיים מהדירקטוריון).

הדירקטוריון של הבנק קיים דיונים על שתי הדרישות והחליט לדחותן; לאחר שקבע, בין היתר, כי הענות לכל אחת מהן לא תהיה לטובת הבנק, וזאת גם בשים לב לכך, שספק אם יש סיכוי טוב לזכות בתביעה מעין זו.

לאחר שנדחתה הדרישה הראשונה, פנה בעל המניות אשר הגיש את הדרישה, בבקשה לבית המשפט להתיר לו להגיש תובענה נגזרת בשם הבנק כנגד מר דן דנקנר, כנגד מי שכיהנו כחברי הדירקטוריון של הבנק בדצמבר 2005 וכנגד RP (להלן ביחד "הנתבעים").

בבקשה לאישורה של התובענה הנגזרת נטען כי הנתבעים, ביחד ולחוד, הסבו לבנק נזק בסכום של 88 מיליון ש"ח וכי עליהם לפצות את הבנק בסכום זה. כנגד מר דן דנקנר טוען התובע, כי הסכם הרכישה והתשלום האמור ל-RP היו נגועים בעניינו האישי ולא אושרו כדין. כנגד RP טוען התובע, כי ידעה על עניינו האישי של מר דנקנר ועל העדר האישור וכנגד הדירקטורים האחרים נטען, כי לא קיימו את חובת הזהירות שלהם לבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שניהנו כדירקטורים בחודש פברואר 2008, תרשיש החזקות והשקעות פועלים בע"מ (להלן "תרשיש") שהינה חברה בת של הבנק ו-RP (להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליון ש"ח. עניינו של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הני"ל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליון דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

ביום 19 באוקטובר 2010 החליטה נשיאת בית המשפט העליון לאחד את הדיון בשתי הבקשות.

עסקות עם בעל שליטה

בהתאם לתקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970 (להלן: "התקנות"), נדרש תאגיד החייב בדיווח לפי התקנות לכלול בדוח מידי ובדוח התקופתי פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו לאישורה וזאת למעט עסקה אשר לגבי עסקות מסוגה, נקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן בגדר "עסקה זניחה" כהגדרת מונח זה בתקנה 64(3)(ד)(1) לתקנות ניירות-ערך (עריכת דוחות כספיים), התשנ"ג-1993 (להלן: "תקנות דוחות כספיים"). מכיוון שתקנות דוחות כספיים לא חלות על בנקים, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות-ערך לצורך קביעת מתכונת הדיווח אשר תחול על בנקים בהקשר זה. בעקבות פניית איגוד הבנקים כאמור וכן דיונים שהתקיימו בהמשך לה, נקבעו העקרונות הבאים לגבי אופן הדיווח של עסקות הבנק עם בעלת השליטה בו או עם אדם אחר שלבעלת השליטה יש בהן עניין אישי:

- א. הבנק יקבע קריטריונים לסינון עסקות בנקאיות חריגות, לגביהן ימסור הבנק דיווח מידי עם התרחשותן כנדרש על-פי דין. לעומת זאת, על אף הוראות התקנות לעניין זה (קרי מסירת דיווח מידי גם בעסקות שאינן חריגות), עסקות בנקאיות שאינן חריגות יפורטו במסגרת התשקיף וכן בדוחות השנתיים באופן מצטבר במתכונת המופיעה בטבלאות להלן;
- ב. הבנק יקבע קריטריונים לסינון עסקות לא בנקאיות זניחות, עליהן יחולו ההוראות הקבועות בתקנות לעניין דיווח על עסקות עם בעל שליטה כפי שהן חלות על תאגידים מדווחים שאינם בנקים.
- ג. לגבי עסקות חבות אשר לבעלת השליטה עניין אישי בהן ואשר הוראות ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן משום שאינן מבוצעות עם "איש קשור" כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי, במידה ויוודע לבנק על קיומה של עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביאה לאישור בהתאם לקבוע בהוראה 312 האמורה, והן יפורטו במסגרת הדוחות השנתיים באופן מצטבר במתכונת המופיעה בטבלאות להלן (טבלה נפרדת לעסקות אלו ולעסקות כאמור בסעיף קטן א'). הקריטריון הקבוע ל"עסקה חריגה" אותן יקבע הבנק כאמור בס"ק אי לעיל לקריטריון יחול גם לגבי עסקות אלו.

להלן פירוט סוגי העסקות והקריטריונים השונים בהקשר של דיווח ואישור עסקות הבנק עם בעלת השליטה בו או עם אדם אחר שלבעלת השליטה יש בהן עניין אישי:

כל עסקה מכל סוג שהוא ובכל היקף, שבין הבנק לבין בעלת השליטה בבנק ו/או שלבעלת השליטה בבנק יש עניין אישי באישורה, תתבצע בהתאם לתנאי השוק ובאופן שהבנק לא ייתן בעסקה כזאת שום העדפה, או הטבה בתנאים, על-פני תנאים שלפיהם הינו מבצע עסקות דומות עם אחרים, שאינם נחשבים "אנשים קשורים" לבנק (כמשמעות הביטוי בהוראות ניהול בנקאי תקין 312 של המפקח על הבנקים). התנאי האמור יחול, מטבע הדברים ונוכח המדיניות הכללית האמורה, גם על עסקות שיוגדרו מעתה כ"עסקות זניחות".

עסקות בנקאיות "חריגות"

עסקות בנקאיות העונות על הקריטריונים הבאים תיחשבנה כעסקות חריגות:

- א. כל עסקה שיש עמה מתן אשראי על-ידי הבנק, אשר בעקבות ביצועה סך החבות של בעלת השליטה יעלה על 10% מההון הרגולטורי, או אם הגידול בחבות של בעלת השליטה בעקבות העסקה עולה על 2% מההון הרגולטורי במועד ביצוע העסקה. בסעיף קטן (א) זה, מספר עסקות המתבצעות ברצף עם אותו אדם תיחשבנה לעסקה אחת, באופן שלצורך סיווגן של העסקות האמורות יבחן הסכום המצטבר של העסקות כאמור.
- ב. עסקה של הפקדת כספים בפקדון מכל סוג שהוא אם בעקבותיה סך הפקדונות של בעלת השליטה יעלה על 2% מסך פקדונות הציבור, כמדווח במאזן המאוחד של הבנק במועד הפקדת הכספים;
- ג. עסקה של הפקדה ו/או רכישה ו/או מכירה של ניירות-ערך, ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות ו/או קרנות אחרות, קופות-גמל וכל השקעה אחרת אשר מוחזקת על-ידי הבנק כנכס של הלקוח (ולא כהתחייבות מאזנית), כאשר סכומה של עסקה כאמור עולה על 0.5% מסך-כל יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של הלקוחות בקבוצת הבנק, כמדווח במאזן המאוחד של הבנק במועד ביצוע העסקה;
- ד. כל עסקה בנקאית אחרת, מסוג העסקות שהבנק מבצע עם הציבור בדרך כלל, ובלבד שאין עמה מתן אשראי על-ידי הבנק, כאשר סכומה של עסקה כאמור עולה על 0.5% מסך המאזן המאוחד של הבנק במועד ביצוע העסקה.

עסקות "זניחות"

העסקות שלהלן תיחשבנה כעסקות זניחות:

- (1) עסקה לרכישת שירותים מבעל שליטה או שלבעל השליטה יש בה עניין אישי, ובלבד שאיננה התקשרות עם בעל שליטה או עם קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, שהינה במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפה אינו עולה על סכום של 2.5 מיליון ש"ח, ובלבד שסך העסקות מסוגה לשנה קלנדרית אחת לא יעלה על 0.1% מההון הרגולטורי. במניין הסך האמור לא יובאו בחשבון עסקות בודדות שהיקפה של כל אחת מהן הינו פחות מ-25,000 ש"ח.
- (2) עסקות של שכירת שטחים מבעל שליטה או שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפן הכולל אינו עולה על 0.1% מההון הרגולטורי.
- (3) כל עסקה אחרת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפה הינו עד לסכום של 250,000 ש"ח, ובלבד שסך העסקות מסוגה לשנה קלנדרית אחת לא יעלה על 0.1% מההון הרגולטורי. במניין הסך האמור לא יובאו בחשבון עסקות בודדות שהיקפה של כל אחת מהן הינו פחות מ-25,000 ש"ח.

הגדרות

- לצורך ההחלטות דלעיל, על כל סעיפיהן, תהייה למונחים הבאים המשמעות המפורטת להלן:
- (1) **"אשראי"** – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
 - (2) **"חבות"** – כהגדרת מונח זה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 312 של המפקח על הבנקים.
 - (3) **"תנאי שוק"** – תנאים שאינם מועדפים על התנאים בהם עושה הבנק עסקות דומות מסוגה של העסקה עם אנשים, או עם תאגידים, שאינם בעלי שליטה בבנק, או עם אנשים שלבעל שליטה אין בעסקות עימם עניין אישי. תנאי השוק ביחס לעסקות בנקאיות נבחנו בהשוואה לתנאים בהם נעשות עסקות מאותו סוג בהיקפים דומים, כמקובל בבחינת עסקות עם אנשים קשורים בהתאם להוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין, עם לקוחות הבנק שאינם אנשים קשורים או גורמים שיש לבעלי השליטה עניין אישי בעסקה עמם; תנאי השוק ביחס לעסקות שאינן עסקות בנקאיות ייבחנו ביחס לעסקות מאותו סוג שהבנק מתקשר בהן עם ספקים ו/או ביחס להצעות של ספקים אחרים שנבחנו בטרם הוחלט על ההתקשרות. במקרים בהם אין לבנק עסקות מאותו סוג ייבחנו תנאי השוק ביחס לעסקות מאותו סוג הנעשות במשק, ובתנאי שהעסקה הינה במהלך העסקים הרגיל ושלעסקות מסוג זה קיים שוק בו נעשות עסקות דומות.
 - (4) **"בעלת השליטה"** – ביחד עם החברות הפרטיות והציבוריות הקשורות אליה כמשמעות המונח "איש קשור" בהוראת ניהול בנקאי תקין 312 וביחד עם קרוביה וחברות פרטיות הקשורות אליהם, לרבות בני משפחתה הגרים עמה או שפרנסתם עליה; הגדרת "קרוב" על-פי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) כוללת את, הורה, צאצא, צאצא בן הזוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה.

להלן פרטים על היתרות של בעלת השליטה בבנק ושל אחרים שלבעלת השליטה עניין אישי בעיסוקיהם עם הבנק, ליום 31 בדצמבר 2010
(באלפי ש"ח):

היתרה הגבוהה בשנת 2010	יתרה ליום 31.12.10	
קבוצת שיכון ובינוי בע"מ:⁽¹⁾		
927,784	749,088	אשראי מאזני
758,505	564,080	התחייבויות למתן אשראי
351,379	245,065	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
41,526	38,156	אשראי מאזני וחוף-מאזני בגין עסקות בנגזרים ⁽²⁾
38,552	38,008	ערבויות לצד שלישי
(34,190)	-	ניכויים
313,223	191,967	פקדונות הציבור (מאזני)
-	532	הוצאות על פעילות לא בנקאית (שכ"ד, שירותי מיזוג אוויר, הוצ' חשמל וחניה)
קבוצת דרך ארץ היוויז בע"מ:⁽³⁾		
751,265	735,932	אשראי מאזני
24,277	19,791	התחייבויות למתן אשראי
155,984	155,984	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
(142,075)	(122,552)	ניכויים
393,332	278,408	פקדונות הציבור (מאזני)
MIYA HOLDINGS		
58,171	54,310	אשראי מאזני
11,733	3,159	התחייבויות למתן אשראי
3,966	3,966	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
5,836	1,850	אשראי מאזני וחוף-מאזני בגין עסקות בנגזרים ⁽⁴⁾
6,370	6,370	ערבויות לצד שלישי
8,703	1,936	פקדונות הציבור (מאזני)
שרי אריסון:		
42	42	התחייבויות למתן אשראי
20,081	18,397	פקדונות הציבור (מאזני)
אריסון אחזקות בע"מ:		
25,062	25,062	פקדונות הציבור

- (1) גבי שרי אריסון הינה בעלת השליטה בחברת שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי") ונחשבת לבעלת השליטה בחברות הנמנות על קבוצה זו. הפירוט המובא ביחס לעסקי הבנק (אשראי מאזני, אשראי חוף-מאזני ופקדונות כספיים) עם קבוצת שיכון ובינוי מתייחס לחשבונות שיכון ובינוי עצמה וכמו-כן לכל התאגידים שבשליטתה, למעט חשבונותיה של חברת דרך-ארץ היוויז (1997) בע"מ (ראה הערת שוליים 3 להלן) ושל תאגיד שבשליטתה של זו שמדווחים בנפרד. יצוין, כי נוכח העובדה שהפירוט מתייחס לקבוצה כמכלול, הוא כולל נתונים אשר ביחס לכל חברה בפני עצמה היו נחשבים לזניחים, ואשר לא היו מדווחים כלל, אם הדיווח היה מתייחס לכל תאגיד ותאגיד בפני עצמו.
- (2) אשראי חוף-מאזני חושב על בסיס 10% מהערך הנקוב של העסקות בנגזרים. היתרה ליום 31 בדצמבר 2010 כוללת יתרת שווי הוגן מאזני של נגזרים בסך של כ-2,195 אלפי ש"ח ויתרה חוף-מאזנית בסך של כ-35,961 אלפי ש"ח.
- (3) חברה זו הינה חברה מוחזקת (50%) של שיכון ובינוי ובשל כך נחשבת לחברה של גבי שרי אריסון יש עניין אישי בעסקיה. בשל ההיקף הגבוה יחסית של עסקי חברה זו עם הבנק, מוצגים קשריה העסקיים עם הבנק בנפרד מכלל עסקי קבוצת שיכון ובינוי.
- (4) אשראי חוף-מאזני חושב על בסיס 10% מהערך הנקוב של העסקות בנגזרים. היתרה ליום 31 בדצמבר 2010 כוללת יתרת שווי הוגן מאזני של נגזרים בסך של כ-21 אלפי ש"ח ויתרה חוף-מאזנית בסך של כ-1,829 אלפי ש"ח.

להלן פרטים על היתרות של בעלת השליטה ושל אחרים שלבעלת השליטה עניין אישי בעיסוקיהם עם הבנק, ליום 31 בדצמבר 2009 (באלפי ש"ח):

היתרה הגבוהה בשנת 2009	יתרה ליום 31.12.09	
קבוצת שיכון ובינוי בע"מ⁽¹⁾		
1,114,232	927,784	אשראי מאזני
654,914	654,914	התחייבויות למתן אשראי
328,982	328,982	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
42,934	41,526	אשראי מאזני וחוז-מאזני בגין עסקות בנגזרים ⁽²⁾
38,854	38,482	ערבויות לצד שלישי
(35,018)	(34,190)	ניכויים
498,017	257,625	פקדונות הציבור (מאזני)
-	1,276	הוצאות על פעילות לא בנקאית (שכ"ד, שירותי מיזוג אוויר, הוצ' חשמל וחניה)
קבוצת דרך ארץ הייוויז בע"מ⁽³⁾		
713,336	708,014	אשראי מאזני
31,037	6,977	התחייבויות למתן אשראי
152,505	152,505	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
(136,799)	(122,290)	ניכויים
413,308	254,984	פקדונות הציבור (מאזני)
MIYA HOLDINGS		
59,388	58,171	אשראי מאזני
4,891	10	התחייבויות למתן אשראי
2,418	2,418	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
5,836	5,836	אשראי מאזני וחוז-מאזני בגין עסקות בנגזרים ⁽⁴⁾
3,340	-	ערבויות לצד שלישי
32,118	7,495	פקדונות הציבור (מאזני)
שרי אריסון:		
2	-	אשראי מאזני
42	42	התחייבויות למתן אשראי
21,680	19,558	פקדונות הציבור (מאזני)
עופר גלזר⁽⁵⁾		
43,205	13,390	אשראי מאזני
101,212	91,027	התחייבויות למתן אשראי
15,211	14,388	ערבויות מכר, ערבויות להבטחת אשראי ואחרות
490	476	ערבויות לצד שלישי
(12,398)	(12,398)	ניכויים
18,250	13,676	פקדונות הציבור (מאזני)

(1) גבי שרי אריסון הינה בעלת השליטה בחברת שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי") ונחשבת לבעלת השליטה בחברות הנמנות על קבוצה זו. הפירוט המובא ביחס לעסקי הבנק (אשראי מאזני, אשראי חוץ-מאזני ופקדונות כספיים) עם קבוצת שיכון ובינוי מתייחס לחשבונות שיכון ובינוי עצמה וכמו-כן לכל התאגידים שבשליטתה, למעט חשבונותיה של חברת דרך-ארץ הייוויז (1997) בע"מ (ראה הערת שוליים 3 להלן) ושל תאגיד שבשליטתה של זו שמדווחים בנפרד. יצוין, כי נוכח העובדה שהפירוט מתייחס לקבוצה כמכלול, הוא כולל נתונים אשר ביחס לכל חברה בפני עצמה היו נחשבים לזניחים, ואשר לא היו מדווחים ככלל, אם הדיווח היה מתייחס לכל תאגיד ותאגיד בפני עצמו.

(2) אשראי חוץ-מאזני חושב על בסיס 10% מהערך הנקוב של העסקות בנגזרים. היתרה ליום 31 בדצמבר 2009 כוללת יתרת שווי הוגן מאזני של נגזרים בסך של כ-223 אלפי ש"ח ויתרה חוץ-מאזנית בסך של כ-41,303 אלפי ש"ח.

(3) חברה זו הינה חברה כלולה (38%) של שיכון ובינוי ובשל כך נחשבת לחברה של גבי שרי אריסון יש עניין אישי בעסקיה. בשל ההיקף הגבוה יחסית של עסקי חברה זו עם הבנק, מוצגים קשריה העסקיים עם הבנק בנפרד מכלל עסקי קבוצת שיכון ובינוי.

(4) אשראי חוץ-מאזני חושב על בסיס 10% מהערך הנקוב של העסקות בנגזרים. היתרה ליום 31 בדצמבר 2009 כוללת יתרת שווי הוגן מאזני של נגזרים בסך של כ-338 אלפי ש"ח ויתרה חוץ-מאזנית בסך של כ-5,498 אלפי ש"ח.

(5) מר עופר גלזר היה בן זוגה של גבי שרי אריסון, בעלת השליטה בבנק עד לחודש מאי 2009. הפירוט המובא ביחס לעסקי הבנק עם מר עופר גלזר מתייחס לחשבונות פרטיים שלו, לחשבונות של קרוביו (לא כולל רעייתו לשעבר, גבי שרי אריסון) וכמו-כן, לחשבונות של תאגידים בשליטתו. הנתונים עבור שנת 2009 מתייחסים לעסקות שבוצעו עד לאותו מועד וככונים ליום 31.12.09.

שכר והטבות לנושאי משרה

להלן פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות לגבי נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק וכן לגבי הגבי איזקסון שהינה בעלת עניין המקבלת תגמולים בקשר עם שירותיה כדירקטורית בבנק וכיו"ר דירקטוריון פעיל של כל החברות בקבוצת ישראלכרט (באלפי ש"ח) בגין שנת 2010:

שם	תפקיד	שיעור החזקה בהון הבנק	משכורת	מענקים	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות ⁽¹⁾	שווי הטבות נוספות ⁽²⁾	תשלומי והפרשות המעביד ⁽³⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נילוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	הלוואות שניתנו בתנאי הטבה ⁽⁵⁾			
									סך-הכב ⁽⁴⁾	יתרה	תקופה ממוצעת לפירעון (בשנים)	ההטבה שניתנה במהלך השנה
יאיר סרוסי	יור הדירקטוריון של הבנק	-	1,770	2,900 ⁽⁶⁾	6,725	463	994	-	12,852	-	-	28
ציון קיין	המנהל הכללי של הבנק	-	2,007	2,894 ⁽⁶⁾	5,579	506	428	-	11,414	-	-	79
רן עוז	משנה למנכ"ל, ממונה על חטיבה פיננסית (CFO)	-	1,334	815	3,391	203	453	-	6,196	-	-	51
דוד לוזון	משנה למנכ"ל, ממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב	-	1,353	750	557	264	567	2,489	5,980	-	-	17
דב קוטלר ⁽⁷⁾	המנהל הכללי של ישראלכרט	-	1,263	1,722	2,515	96	427	-	6,023	-	-	34
יעקב אורבך	משנה למנכ"ל, ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובח"ל	-	1,343	703	1,393	282	257	1,595	5,573	62	3.59	65
שמעון גל	משנה למנכ"ל, ממונה על החטיבה העיסוקית	-	1,342	875	2,302	223	409	-	5,151	-	-	40
אירית איזקסון ⁽⁷⁾	יור הדירקטוריון של קבוצת ישראלכרט ודירקטורית בבנק	-	1,406	1,326	1,609	105	211	-	4,657	-	-	52

הערות כלליות:

היקף המשרה של מקבלי התגמול הינו 100%.

כל עובדי הבנק, ובכלל זה נושאי משרה בבנק, נהנים מהטבות שונות בניהול חשבונות הבנק שלהם. הטבות אלה מתייחסות בעיקרן לפטור מדמי ניהול קבועים, דמי רישום פעולות בחשבון, תדפיסי מידע, פנקסי שיקים, אחזקת ניירות-ערך, משיכת מזומנים, העברת כספים לחשבונות אחרים ודמי חבר של כרטיסי אשראי. כמו-כן קיימות הטבות בשיעור העמלות בין קניה ומכירה של ניירות-ערך ומטבע-חוץ, הוראות קבע לביצוע תשלומים בחשבון ושכירת כספות. בנוסף, ככל יתר עובדי הבנק, גם נושאי המשרה נהנים מהטבה בריבית על יתרות זכות וחובה בחשבונות עו"ש. מכלול ההטבות שניתנו לנושאי המשרה מסתכם בסכומים זניחים, אשר אינם עולים על סך של 50 אלפי ש"ח בשנה לכל נושא משרה.

לפרטים נוספים בדבר רכיבי התגמול הרוחביים (ובכלל זה תגמול מבוסס מניות) להם זכאים כלל חברי ההנהלה של הבנק וכן יו"ר דירקטוריון הבנק, לרבות תנאי הפרישה, מענקים וכיו"ב ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

כמפורט בסעיף ז'(א) 1.4 ובסעיף ז'(ג) 1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים, על-פי תנאי תוכנית תגמול (2010) וכמפורט בדוח מידי מיום 31 באוגוסט 2010, אסמכתא מספר 608787-01-2010 ("דוח תוכנית תגמול (2010)" ו"תוכנית תגמול (2010)"), בכל שנה יתווסף או יגרע סכום המענק השנתי לחשבון המענקים של המנהל. חשבון המענקים הינו חשבון בנק רעיוני אישי המבטא את יתרת המענקים העומדת לזכות/ חובת המנהל בכל מועד. בכל שנה, בהתקיים תנאים מסוימים שנקבעו בתוכנית תגמול (2010), יבוצע תשלום יחסי מהיתרה בחשבון המענקים, והיתרה שטרם שולמה תיוותר בחשבון המענקים. בנוסף, תוענקה ללא תמורה מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות אשר כמותן תיקבע בהתבסס על הפרש התשואה של הבנק על מחיר ההון שלו, כמפורט בתוכנית תגמול (2010).

הערות בטבלה לשנת 2010:

- (1) שווי ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות לחברי ההנהלה של הבנק ויו"ר הדירקטוריון של הבנק כולל הטבה בגין מניות פנטום חסומות שהוענקו, ומניות פנטום חסומות מותנות שתוענקה, במסגרת תוכנית תגמול (2010). בנוסף, נכללת הטבה בגין יחידות פנטום שהוענקו במסגרת תוכניות תגמול קודמות. שווי ההטבה בגין מניות הפנטום החסומות ומניות הפנטום החסומות המותנות, בהתאם לתוכנית תגמול (2010) נמדד במועד הענקת המניות, והשווי ההוגן של יחידות הפנטום שהוענקו בהתאם לתוכנית קודמות, נמדד בכל מועד דיווח בהתבסס על מודל בלק ושולס. התגמול בגין מניות הפנטום החסומות, אשר הוענק בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), יבשיל בשלוש מנות שוות, בהתאם לתקופות ההסכם. שווי ההטבה המפורט בטבלה לעיל, כולל פריסה לא ליניארית של ההוצאה החשבונית בגין, בהתאם לשיטת המנות, לפיה בשנה הראשונה נזקפת מלוא ההוצאה בגין המנה הראשונה, מחצית ההוצאה בגין המנה השנייה ושליש מההוצאה בגין המנה השלישית, כך שסך ההוצאה בשנה הראשונה מסתכם לכ-60% מכלל ההוצאה בגין התוכנית, בשנה השנייה לכ-30% מכלל ההוצאה ובשנה השלישית לכ-10%.
- (2) הסכומים המפורטים תחת טור "הטבות נוספות" בטבלה, כוללים תשלום בגין הוצאות רכב, אש"ל, וגילומים נטו.
- (3) התשלומים בטור "תשלומי והפרשות המעביד" כוללים הפרשות לפיצוי פיטורין, לתגמולים, לפנסיה, לקרן השתלמות, לחופשה, לביטוח לאומי, למחלה ולמענק יובל.
- (4) לא כולל מס שכר.
- (5) ההלוואות ניתנו בתנאים דומים לאלו שניתנו לכלל עובדי הבנק, אשר סכומיהן נקבעו לפי קריטריונים אחידים.
- (6) בשנת 2010, ויתרו כל אחד מיו"ר דירקטוריון הבנק, מר סרוסי, ומנכ"ל הבנק, מר קינן, על 1.5 מיליון ש"ח מתוך סכומי המענקים להם היו זכאים על בסיס תוכנית תגמול (2010) שאושרה על-ידי הדירקטוריון ביום 31 באוגוסט 2010, ולגבי יו"ר הדירקטוריון גם על-ידי האיסיפה הכללית ביום 26 באוקטובר 2010, כמפורט להלן. הסכום הנקוב בטור המענק בטבלה לשנת 2010, הינו לאחר ויתורים אלה.
- (7) התגמולים לגבי איזקסון ולמר קוטלר משולמים על-ידי החברות בקבוצת ישראלרט, למעט גמול דירקטורים בסך 158 אלפי ש"ח (גמול שנתי), המשולם לגבי איזקסון על-ידי הבנק, בגין כהונתה כחברת הדירקטוריון של הבנק.

להלן פרטים נוספים בדבר השכר וההטבות של נושאי המשרה הבכירים ובעלי העניין המפורטים בטבלה לעיל לשנת 2010:

מר יאיר סרוסי

מר סרוסי מועסק על-ידי הבנק, במשרה מלאה, בתפקיד יו"ר פעיל של הבנק החל מיום 1 באוגוסט 2009 (כיהן כסגן יו"ר הבנק החל מיום 4 ביוני 2009). לעניין תקופת העסקתו, תנאים לסיים התקשרות, תקופת הודעה מוקדמת ותקופת הסתגלות, ראה סעיף 3.2 לדוח מידי של הבנק מיום 25 בנובמבר 2009 (מספר אסמכתא 295869-01-2009) הנכלל כאן על דרך ההפניה ("דוח תגמול סרוסי"). לעניין משכורתו של מר סרוסי ראה סעיף 3.3 לדוח תגמול סרוסי. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 156,995 ש"ח. בנוסף זכאי מר סרוסי לתנאים נלווים כגון רכב ונהג צמוד, טלפון, עיתונים, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, וקרן השתלמות. לפרטים נוספים אודות תנאי כהונתו של מר סרוסי, ראה סעיף 3 לדוח תגמול סרוסי.

הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

(1) מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז(ג)1 בביאור 15 בדוחות הכספיים. בהתאם לכך, ובהתבסס על הפרש התשואה של הבנק לשנת 2010, שהיה 2.46%, נקבע, כמפורט בסעיף ז(ג)1.1 בביאור 15 בדוחות הכספיים, תקציב המענק של מר סרוסי. כמפורט בסעיף ז(ג)1.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, בין הקריטריונים שנבחנו בקשר עם אישורו של 35% מתקציב המענק של מר סרוסי הכפוף לשיקול דעת הדירקטוריון, מצויים יעדי הביצוע המפורטים להלן (תחת הכותרת "הקשר בין התגמולים שניתנו בשנת 2010 לנושאי המשרה הבכירה המפורטים בטבלה לשנת 2010 לעיל לבין תרומת מקבל התגמולים לתאגיד"). לאחר בחינת עמידתו של מר סרוסי בקריטריונים האמורים ועל סמך ההערכה לביצועיו של מר סרוסי, נקבע המענק השנתי על סך של 2,400 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), 1,080 אלפי ש"ח מהמענק האמור ישולמו בפועל למר סרוסי בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של 1,320 אלפי ש"ח, היה אמור להיות מופקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו, כאמור לעיל, ותשלומו בפועל מותנה בביצועים העתידיים של הבנק, כמפורט בסעיף ז(ג)1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מר סרוסי הודיע לבנק כי הינו מוותר על סך של 500 אלפי ש"ח מתוך הסכום שאושר להעברה בגין מענק זה לחשבון המענקים הרעיוני שלו ולכן הופקד בחשבון הרעיוני סך של 820 אלפי ש"ח בלבד.

(2) מענק לרכישת מניות - מאחר שהתשואה על ההון מפעולות רגילות של הבנק בשנת 2010 היתה מעל 9.5%, היה זכאי מר סרוסי למענק לרכישת מניות בגובה של 2 מיליון ש"ח, כמפורט בסעיף ז(ג)2 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מר סרוסי הודיע לבנק כי הוא מוותר על סכום של 1 מיליון ש"ח, המהווה 50% ממענק זה. לאור האמור, המענק שניתן למר סרוסי לרכישת מניות עמד על 1 מיליון ש"ח בלבד. המניות שתרכשנה תהיינה חסומות למשך תקופת החסימה, כמפורט שם. לעניין השפעת סיום כהונה על התגמול ראה סעיף ז(ג)2.ב. בביאור 15 בדוחות הכספיים.

(3) מענק בגין רווחים מפעולות בלתי רגילות - בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010) כמפורט בסעיף ז(ג)1.5 בביאור 15 בדוחות הכספיים, לא ניתן בשנת 2010 מענק כאמור.

הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

(1) מניות פנטום חסומות בגין שנת 2009 - בגין שנת 2009 הוענקו למר סרוסי 250,000 מניות פנטום אשר מועד הבשלתן היה ביום 30 ביוני 2010. שווין ההוגן של מניות הפנטום הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 4,618 אלפי ש"ח, כאשר 55% מן ההטבה בגין מניות הפנטום כאמור (2,732 אלפי ש"ח) נזקפת לשנת 2010 ו-45% מן ההטבה נזקפה בשנת 2009. בתמורה הכוללת שתתקבל ממימושן של מניות הפנטום, לאחר ניכוי המס החל, תירכשנה עבור מר סרוסי מניות של הבנק בבורסה. אשר לפירוט מלוא תנאיהן של מניות הפנטום, ראה סעיף 3.7 לדוח תגמול סרוסי.

(2) מניות פנטום חסומות - כמפורט בסעיף ז(ג)1.3 בביאור 15 בדוחות הכספיים, ביום 26 באוקטובר 2010 הוענקו למר סרוסי 400,000 מניות פנטום חסומות. שליש מהן הבשיל ביום 1 בינואר 2011. שווין ההוגן של מניות הפנטום החסומות כפי שנקבע במועד הענקתן הינו 6,540 אלפי ש"ח. כמפורט בהערה (1) לעיל להערות הכלליות לטבלת שכר והטבות 2010, שוויו זה אינו נפרס באופן ליניארי ומתוכו נרשם סך של כ-3,993 אלפי ש"ח בשנת 2010, בשנת 2011 ירשם סך של 1,817 אלפי ש"ח ובשנת 2012 ירשם סך של 726 אלפי ש"ח.

(3) מניות פנטום חסומות מותנות - מאחר שלא התקיימו התנאים המפורטים בסעיף ז(ג)2.3 בביאור 15 בדוחות הכספיים, לא תוענקה למר סרוסי מניות פנטום חסומות מותנות בגין שנת 2010.

לעניין השפעת סיום כהונה על תשלום מבוסס מניות, ראה סעיף ז(ג)3.4 וסעיף ז(א)2.5 בביאור 15 האמור.

לפרטים נוספים בדבר תגמול מבוסס מניות ומענקים למר סרוסי, ראה דוח תוכנית תגמול (2010).

מר ציון קינן

מר ציון קינן, מועסק על-ידי הבנק, במשרה מלאה, בתפקיד מנכ"ל הבנק החל מיום 27 באוגוסט 2009 (כיהן החל מיום 11 ביוני 2009 כממלא מקום בפועל של מנכ"ל הבנק). לעניין תקופת העסקתו, תנאים לסיים התקשרות, תקופת הודעה מוקדמת ותקופת הסתגלות, ראה סעיף 1.2 לדוח מידי של הבנק מיום 6 בינואר 2010 (מספר אסמכתא 01-345696-2010) הנכלל כאן על דרך ההפניה ("דוח תגמול קינן").

מר קינן זכאי למשכורת חודשית כמפורט בסעיף 1.3 לדוח תגמול קינן. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 165,698 ש"ח. בנוסף זכאי מר קינן לתנאים נלווים כגון רכב ונהג צמוד, טלפון, עיתונים, דמי ביגוד, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, וקרן השתלמות. לפרטים נוספים אודות תנאי כהונתו של מר קינן, ראה סעיף 1 לדוח תגמול קינן.

הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

(1) מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז(ג)1 בביאור 15 בדוחות הכספיים. בהתאם לכך, ובהתבסס על הפרש התשואה של הבנק לשנת 2010, שהיה 2.46%, נקבע, כמפורט בסעיף ז(ג)1.1 בביאור 15 בדוחות הכספיים, תקציב המענק של מר קינן. כמפורט בסעיף ז(ג)1.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, בין הקריטריונים שנבחנו בקשר עם אישורו של 35% מתקציב המענק של מר קינן הכפוף לשיקול דעת הדירקטוריון, מצויים יעדי הביצוע המפורטים להלן (תחת הכותרת "הקשר בין התגמולים שניתנו בשנת 2010 לנושאי המשרה הבכירה המפורטים בטבלה לשנת 2010 לעיל לבין תרומת מקבל התגמולים לתאגיד"). לאחר בחינת עמידתו של מר קינן בקריטריונים האמורים ועל סמך ההערכה לביצועיו של מר קינן, נקבע המענק השנתי על סך של 2,394 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), 1,078 אלפי ש"ח בלבד מהמענק האמור ישולמו בפועל למר קינן בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של כ-1,316 אלפי ש"ח היה אמור להיות מופקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו, כאמור לעיל, ותשלומו בפועל מותנה בביצועים עתידיים של הבנק כמפורט, בסעיף ז(ג)1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מר קינן הודיע לבנק כי הינו מוותר על סך של 500 אלפי ש"ח מתוך הסכום שאושר להעברה בגין מענק זה לחשבון המענקים הרעיוני שלו ולכן הופקד בחשבון הרעיוני סך של 816 אלפי ש"ח בלבד.

(2) מענק לרכישת מניות - מאחר שהתשואה על ההון מפעולות רגילות של הבנק בשנת 2010 היתה מעל 9.5%, היה זכאי מר קינן למענק לרכישת מניות בגובה של 2 מיליון ש"ח, כמפורט בסעיף ז(ג)2 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מר קינן הודיע לבנק כי הוא מוותר על סכום של 1 מיליון ש"ח, המהווה 50% ממענק זה. לאור האמור, המענק שניתן למר קינן לרכישת מניות עמד על 1 מיליון ש"ח בלבד. המניות שתרכשנה תהיינה חסומות למשך תקופת החסימה, כמפורט שם. לעניין השפעת סיום כהונה על התגמול ראה סעיף ז(ג)2.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים.

(3) מענק בגין רווחים מפעולות בלתי רגילות - בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010) כמפורט בסעיף ז(ג)1.5 בביאור 15 בדוחות הכספיים, לא ניתן בשנת 2010 מענק כאמור.

הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

- (1) יחידות פנטום - 1,200,000 יחידות פנטום אשר הוקצו למר קינן ביום 1 באוקטובר 2006, במחיר מימוש של 18.37 ש"ח בגין כל יחידת פנטום (מחיר מניית הבנק נכון ליום 30 בדצמבר 2010 היה 18.47 ש"ח), ואשר מועד פקיעתן היה ביום 31 בדצמבר 2010, מומשו בשנת 2010, תמורת סכום כולל של 132 אלפי ש"ח. שווין ההוגן של מניות הפנטום בסוף שנת 2009 היה 1,551 אלפי ש"ח.
 - (2) מניות פנטום חסומות בגין שנת 2009 - בגין שנת 2009 הוענקו למר קינן 270,000 מניות פנטום אשר מועד הבשלתן היה ביום 30 ביוני 2010. שווין ההוגן של מניות הפנטום הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 4,987 אלפי ש"ח, כאשר 60% מן ההטבה בגין מניות פנטום כאמור (3,195 אלפי ש"ח) נזקפת לשנת 2010 ו-40% מן ההטבה נזקפה בשנת 2009. בתמורה הכוללת שתתקבל ממימושן של מניות הפנטום, לאחר ניכוי המס החל, תירכשנה עבור מר קינן מניות של הבנק בבורסה. אשר לפירוט מלא תנאיהן של מניות הפנטום, ראה סעיף 1.7 לדוח תגמול קינן.
 - (3) מניות פנטום חסומות - כמפורט בסעיף ז(ג) 3.1 בביאור 15 בדוחות הכספיים, ביום 31 באוגוסט 2010 הוענקו למר קינן 400,000 מניות פנטום חסומות. שלישי מהן הבשיל ביום 1 בינואר 2011. שווין ההוגן של מניות הפנטום החסומות כפי שנקבע במועד הענקתן הינו 6,228 אלפי ש"ח. כמפורט בהערה (1) לעיל להערות הכלליות לטבלת שכר והטבות 2010, שווי זה אינו נפרס באופן ליניארי ומתוכו נרשם סך של כ-3,803 אלפי ש"ח בשנת 2010, בשנת 2011 ירשם סך של 1,730 אלפי ש"ח ובשנת 2012 ירשם סך של 692 אלפי ש"ח.
 - (4) מניות פנטום חסומות מותנות - מאחר שלא התקיימו התנאים המפורטים בסעיף ז(ג) 3.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, לא תוענקה למר קינן מניות פנטום חסומות מותנות בגין שנת 2010.
- לעניין השפעת סיום כהונה על תשלום מבוסס מניות, ראה סעיף ז(א) 3.4 וסעיף ז(א) 2.5 בביאור 15 האמור.
- לפרטים נוספים בדבר תגמול מבוסס מניות ומענקים למר קינן, ראה דוח תוכנית תגמול (2010).

מ ר ן עו ז

מר עוז מכהן כמשנה למנהל הכללי של הבנק וממונה על החטיבה הפיננסית (CFO). הסכם העסקתו הנוכחי של מר עוז הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 באפריל 2009 ועד ליום 31 במרץ 2012. על-אף האמור לעיל, ניתן לסיים את ההתקשרות גם קודם לכן על-ידי כל אחד מהצדדים בהודעה מוקדמת בת 90 יום. על-פי הסכם ההעסקה של מר עוז, חלה עליו תקופת צינון בת 6 חודשים. מר עוז זכאי למשכורת חודשית בסך כולל של 65,415 ש"ח. המשכורת צמודה לעליית המדד. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 69,785 ש"ח. מר עוז זכאי למענק חתימה, אחת לשנה, בסך של 300 אלפי ש"ח צמוד למדד נובמבר 1997 (כיום כ-440 אלפי ש"ח). המענק משולם אחת לשנה ומותנה בהמשך עבודתו של מר עוז בבנק במשך אותה שנה. במקרה שמר עוז יסיים את עבודתו בבנק ביוזמתו הוא יהיה זכאי למענק חתימה יחסי בהתאם לחלק של אותה שנה בה עבד בפועל. במקרה כאמור גם יופחת המענק ב-5% ממענק החתימה שהיה משולם לו עבור יתרת תקופת ההסכם, אלמלא התפטר מעבודתו בבנק. במקרה של פיטורין לפני תום תקופת ההסכם יהיה מר עוז זכאי למלוא מענק החתימה עד תום תקופת ההסכם עימו. כמו-כן, זכאי מר עוז לתשלום משכורת יג'. בנוסף, זכאי מר עוז לתנאים נלווים כגון: רכב, טלפון, דמי ביגוד, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, החזר הוצאות אש"ל, וקרן השתלמות. מר עוז זכאי לתנאי פרישה כמקובל לחברי ההנהלה של הבנק, כמפורט בסעיף ה(2) בביאור 15 בדוחות הכספיים של הבנק.

הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל:

מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז(א) 1 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מאחר שהפרש התשואה של הבנק לשנת 2010 היה 2.46%, נקבע תקציב מענקים חיובי לחברי ההנהלה. כמפורט בסעיף ז(א) 1.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, התקציב מחולק באופן יחסי להערכה של כל חבר הנהלה, ובהתאם לכך אושר מענק למר עוז בגין שנת 2010 בסך של 815 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), 407 אלפי ש"ח בלבד מהמענק האמור ישולמו בפועל למר עוז בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של כ-408 אלפי ש"ח, יופקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו ותשלומו בפועל מותנה בביצועים עתידיים של הבנק, כמפורט בסעיף ז(א) 1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים.

יצוין, כי הבונוס הנ"ל אשר נקבע בתוכנית תגמול 2010 החליף את הבונוס הפרטני שנקבע בהסכם ההעסקה עם מר עוז ("נוסחת הבונוס שהוחלפה"). בתמצית יצוין כי על פי נוסחת הבונוס שהוחלפה, ישולם בונוס אשר ככלל סכומו נע בין 7 עד 13 משכורות רק אם "תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק" שווה ל-12% או יותר. הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל:

יחידות פנטום - כמפורט בסעיף א.3(3) בביאור 16 בדוחות הכספיים, כל בכיר המשתתף בתוכנית תגמול (2010) היה זכאי לבחור האם להמיר חלק מיחידות הפנטום שלו למניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010). מר עוז בחר שלא להחליף יחידות פנטום שהוענקו לו לפי תנאי העסקתו ביום 1 באפריל 2009, במניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010). בשנת 2010 שולם למר עוז סך של 2,490 אלפי ש"ח בגין מימוש המנה הראשונה מתוך שלוש מנות, המהווה שליש מכמות יחידות הפנטום אשר הוקצו למר עוז, דהיינו 266,667 מניות פנטום, במחיר מימוש של 7.24 ש"ח בגין כל יחידת פנטום (מחיר מניית הבנק נכון ליום 30 בדצמבר 2010 היה 18.47 ש"ח). לולא מומשו יחידות הפנטום האמורות, מועד פקיעתן היה ביום 1 באפריל 2013. שווין ההוגן של מניות הפנטום הללו נכון ליום 31 בדצמבר 2009 היה 3,539 אלפי ש"ח. נכון ליום 31 בדצמבר 2010, השווי ההוגן של המנה השנייה והשלישית של יחידות הפנטום, אשר נותרו בידי מר עוז ואשר טרם מומשו או פקעו הינו 4,440 אלפי ש"ח. תחת הטור "תשלום מבוסס מניות" ביחס למר עוז, נרשמה ההוצאה החשבונאית של הבנק בגין יחידות הפנטום של מר עוז לשנת 2010.

לפרטים נוספים בדבר מענקים למר עוז, ראה גם דוח תוכנית תגמול (2010).

מר דוד לוזון

מר לוזון מכהן כמנהל למנהל הכללי של הבנק וממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב. הסכם העסקתו הנוכחי של מר לוזון הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 באפריל 2008 ועד ליום 31 במרץ 2011 - במועד זה יסיים מר לוזון את תפקידו בבנק. על-פי הסכם ההעסקה של מר לוזון, חלה עליו תקופת צינון בת 6 חודשים. מר לוזון זכאי למשכורת חודשית בסך כולל של 66,812 ש"ח. המשכורת צמודה לעליית המדד. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 69,785 ש"ח. הסכום הנקוב תחת טור "משכורת" בטבלה שלעיל לשנת 2010, ואשר מתייחס למר לוזון כולל גם מענק חתימה ומשכורת יג, כמפורט לעיל לגבי מר עוז. בנוסף זכאי מר לוזון לתנאים נלווים כגון: רכב, טלפון, דמי ביגוד, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, החזר הוצאות אש"ל, וקרן השתלמות. מר לוזון זכאי לתנאי פרישה כמקובל לחברי ההנהלה של הבנק, כמפורט בסעיף ה(2) בביאור 15 בדוחות הכספיים של הבנק. העלות בגין העסקתו של מר לוזון בשנת 2010 כנקוב בטבלה לעיל לשנת 2010, כוללת גם השלמת עתודות בגין התשלומים המגיעים למר לוזון בשל תנאי פרישתו. הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל:

מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז(א)1 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מאחר שהפרש התשואה של הבנק לשנת 2010 היה 2.46%, נקבע תקציב מענקים חיובי לחברי ההנהלה. כמפורט בסעיף ז(א)1.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, התקציב מחולק באופן יחסי להערכה של כל חבר הנהלה, ובהתאם לכך, אושר מענק למר לוזון בגין שנת 2010 בסך של 750 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), כ-375 אלפי ש"ח בלבד מהמענק האמור ישולמו בפועל למר לוזון בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של כ-375 אלפי ש"ח, יופקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו ותשלומו בפועל מותנה בביצועים עתידיים של הבנק, כמפורט בסעיף ז(א)1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים.

יצוין, כי הבונוס הנ"ל אשר נקבע בתוכנית תגמול 2010 החליף את הבונוס הפרטני שנקבע בהסכם ההעסקה עם מר לוזון ("נוסחת הבונוס שהוחלפה"). בתמצית יצוין כי על פי נוסחת הבונוס שהוחלפה, ישולם בונוס אשר ככלל סכומו נע בין 7 עד 13 משכורות רק אם "תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק" שווה ל-12% או יותר.

הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

(1) יחידות פנטום - כמפורט בסעיף א.3) בביאור 16 בדוחות הכספיים, כל בכיר המשתתף בתוכנית תגמול (2010) היה זכאי לבחור האם להמיר חלק מיחידות הפנטום שלו למניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010). מר לוזון בחר להחליף את כל יחידות הפנטום שהוענקו לו לפי תנאי העסקתו ואשר מועד הבשלתן חל ביום 1 בינואר 2010 ואילך, קרי 332,421 יחידות פנטום, במניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010), כמפורט להלן. בהתאם לכך, 467,579 יחידות הפנטום הנותרות, אשר הוקצו למר לוזון ביום 1 באפריל 2008, ולא הוחלפו כאמור, מומשו על-ידי מר לוזון במחיר מימוש של 14.01 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, כך שבשנת 2010 שולם למר לוזון סך של כ-1,365 אלפי ש"ח בגין. לולא מומשו יחידות הפנטום האמורות, מועד פקיעתן היה ביום 1 ביולי 2011. שוויין ההוגן של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 היה 2,336 אלפי ש"ח.

(2) מניות פנטום חסומות - ביום 31 באוגוסט 2010 הוענקו למר לוזון 83,105 מניות פנטום חסומות, זאת חלף יחידות פנטום אשר בוטלו, כאמור לעיל, וכמפורט בסעיף ז'2.9) בביאור 15 בדוחות הכספיים. שוויין ההוגן של מניות הפנטום נכון למועד הענקתן היה 1,294 אלפי ש"ח.

ההוצאה שנרשמה בדוחות הכספיים של הבנק בשנת 2010 בגין מניות הפנטום החסומות כאמור הינה בסך של 1,209 אלפי ש"ח.

(3) מניות פנטום חסומות מותנות - מאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף ז'2.2) בביאור 15 בדוחות הכספיים, דהיינו הושג הפרש תשואה של 2.46% תוענקה למר לוזון 16,600 מניות פנטום חסומות מותנות בגין שנת 2010. נכון למועד אימוץ תוכנית תגמול (2010), השווי ההוגן של הכמות המקסימלית של מניות הפנטום החסומות המותנות שעשויות להיות מוענקות לו עד תום תקופת העסקתו, הינו 335 אלפי ש"ח וההוצאה שנרשמה בשנת 2010 בגין מניות הפנטום כאמור הינה בסך של 320 אלפי ש"ח.

מניות הפנטום החסומות תהיינה חסומות למשך תקופה של 12 חודשים ממועד הבשלת המנה הרלוונטית ומניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה חסומות עד תום שנת 2011. בהתקיים התנאים למימושן, ירכוש הבנק בתמורת המימוש, לאחר ניכוי המס החל, מניות של הבנק עבור מר לוזון.

לעניין השפעת סיום כהונה על מניות פנטום חסומות ותנאים נוספים, ראה סעיף ז'2) בביאור 15 האמור.

לפרטים נוספים בדבר תגמול מבוסס מניות ומענקים למר לוזון, ראה גם דוח תוכנית תגמול (2010).

מר דב קוטלר

מר קוטלר מכהן כמנכ"ל ישראלכרט בע"מ (וכן כמנכ"ל החברות מקבוצת ישראלכרט: יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ) ("ישראלכרט"), החל מיום 1 בפברואר 2009 (הסכם העסקתו עם ישראלכרט הינו עד ליום 31 בינואר 2012). (החברות בקבוצת ישראלכרט נושאות במלוא עלות השכר של מר קוטלר). על-אף האמור לעיל, הצדדים רשאים להפסיק את ההתקשרות לפי ההסכם, בכל עת, גם קודם לתום תקופת ההסכם, בהודעה מוקדמת בכתב אשר הינה בת שלושה חודשים כאשר ההפסקה הינה ביוזמתו של מר קוטלר ובת שישה חודשים כאשר ההפסקה אינה ביוזמתו. במקרה של סיום העסקתו של מר קוטלר בישראלכרט הוא יהיה מחויב בתקופת צינון בת 12 חודשים (ללא תשלום), כאשר במקרה בו יפטר על-ידי ישראלכרט יהיה זכאי בתום תקופת הצינון למענק הסתגלות בשווי של שש משכורות חודשיות. חבילת השכר הבסיסית של מר קוטלר על-פי ההסכם עם ישראלכרט כוללת משכורת חודשית בסך כולל של 100,000 ש"ח, צמודה למדד בגין חודש דצמבר 2008 (נכון להיום - 104,606 ש"ח), ותנאים נלווים כגון: רכב ואחזקתו, טלפון והחזר הוצאות אש"ל, תנאים סוציאליים - דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל ופיצויי פיטורים וקרן השתלמות.

לעניין הסכום הנקוב בטור המענקים בטבלה - על-פי ההסכם עם ישראלכרט, מר קוטלר זכאי למענק שנתי המחושב על בסיס השינוי ברווח הנקי של ישראלכרט ושל החברות הנמנות על קבוצת ישראלכרט אשר אינן כלולות בדוח רווח והפסד של ישראלכרט ושל חברות אחרות הנכללות בדוח הרווח והפסד של ישראלכרט אשר אינן מאוחדות (בנטרוול אירועים חד פעמיים שאינם חלק ממהלך העסקים הרגיל של ישראלכרט) ביחס ל"רווח הבסיסי" שהינו ממוצע הרווח השנתי לשנים 2007-2008 (171 מיליון ש"ח). זכאותו של מר קוטלר למענק כאמור הינה בתנאי שהרווח בגין אותה שנה עמד על שיעור של 85% או יותר מה"רווח הבסיסי". גובה המענק ינוע בין 8 משכורות עד 18 משכורות בשנה בה הרווח עולה על ה"רווח הבסיסי" בשיעור העולה על 25%. בגין שנת 2010 קיבל מר קוטלר מענק בגובה של 16 משכורות.

לעניין הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה - למר קוטלר הוענקו 7,404 כתבי אופציה (לא סחירים) הניתנים למימוש ל-7,404 מניות רגילות ישראלכרט (בשיטת המימוש נטו כמפורט מטה), שהיוו 1% מהון המניות של ישראלכרט במועד הענקתן, בהנחת מימוש כל האופציות ל-7,404 מניות ישראלכרט במחיר מימוש של 3,410 ש"ח לכל כתב אופציה (כפוף להתאמות). תקופת ההבשלה (vesting) של כתבי האופציה הינה כדלקמן: שליש מכתבי האופציה יבשילו ביום 1 במרץ של כל אחת מהשנים 2010, 2011 ו-2012. תקופת המימוש של כתבי האופציה הינה עד לחלוף 4 שנים ממועד הקצאת האופציות. האופציות הוקצו למר קוטלר ביום 1 במרץ 2009. שווי ההטבה בגין כתבי האופציות, לפי מודל בלאק אנד שולס, כפי שנמדד במועד הענקתן, הינו 7,545 אלפי ש"ח והוא ייקף כהוצאה בישראלכרט על פני תקופת ההבשלה של כתבי האופציה. ככלל, מר קוטלר לא יהיה רשאי למכור מניות ישראלכרט עד לקרות אחד מהאירועים הבאים: סיום העסקתו בישראלכרט, רישום מניות ישראלכרט למסחר בבורסה או שינוי שליטה בישראלכרט. מימוש האופציות יבוצע לפי מנגנון של מימוש נטו, כאשר בעת מימוש האופציות יוקצו מניות המשקפות רק את שווי ההטבה בגין האופציות הממומשות באותו מועד. לישראלכרט זכות הצעה ראשונה וכן זכות סירוב ראשונה לגבי כל העברה של מניות ע"י מר קוטלר. למר קוטלר זכות להצטרף בתנאים מסוימים למכירה של מניות החברה על-ידי הבנק. הסכם ההעסקה של מר קוטלר בישראלכרט כולל גם הוראות הנוגעות לאופציות במקרה של סיום כהונתו. כמו-כן, במקרה של סיום כהונתו כמנכ"ל ישראלכרט לפני רישום למסחר של מניות ישראלכרט בבורסה, לישראלכרט תהיה הזכות, בתנאים מסוימים, לרכוש את המניות שתנבענה ממימוש האופציות. האופציות הוקצו על-פי מסלול רווח הון הקבוע בסעיף 102 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

מר יעקב אורבך

מר אורבך מכהן כמשנה למנכ"ל הממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובח"ל. הסכם העסקתו הנוכחי של מר אורבך הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 בינואר 2010 ועד ליום 31 בדצמבר 2012. על-אף האמור לעיל, ניתן לסיים את ההתקשרות גם קודם לכן על-ידי כל אחד מהצדדים בהודעה מוקדמת בת 90 יום. על-פי הסכם ההעסקה של מר אורבך, חלה עליו תקופת צינון בת 6 חודשים. מר אורבך זכאי למשכורת חודשית בסך כולל של 59,313 ש"ח. המשכורת צמודה לעליות המדד. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 61,952 ש"ח. הסכום הנקוב תחת טור "משכורת" בטבלה שלעיל לשנת 2010, ואשר מתייחס למר אורבך כולל גם מענק חתימה ומשכורת יג, כמפורט לעיל לגבי מר עוז. בנוסף, זכאי מר אורבך לתנאים נילווים כגון: רכב, טלפון, דמי ביגוד, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, החזר הוצאות אש"ל, וקרן השתלמות. מר אורבך זכאי לתנאי פרישה כמקובל לחברי ההנהלה של הבנק, כמפורט בסעיף ה(2) בביאור 15 בדוחות הכספיים של הבנק. הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל:

מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז(א)1 בביאור 15 בדוחות הכספיים. מאחר שהפרש התשואה של הבנק לשנת 2010 היה 2.46%, נקבע תקציב מענקים חיובי לחברי ההנהלה. כמפורט בסעיף ז(א)1.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, התקציב מחולק באופן יחסי להערכה של כל חבר הנהלה, ובהתאם לכך אושר מענק למר אורבך בגין שנת 2010 בסך של כ-703 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), כ-352 אלפי ש"ח בלבד מהמענק האמור ישולמו בפועל למר אורבך בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של כ-351 אלפי ש"ח, יפקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו ותשלמו בפועל מותנה ביצועים עתידיים של הבנק, כמפורט בסעיף ז(א)1.4 בביאור 15 בדוחות הכספיים.

יצוין, כי הבנוס הנ"ל אשר נקבע בתוכנית תגמול 2010 החליף את הבנוס הפרטני שנקבע בהסכם ההעסקה עם מר אורבך ("נוסחת הבנוס שהוחלפה"). בתמצית יצוין כי על פי נוסחת הבנוס שהוחלפה, ישולם בנוס אשר ככלל סכומו נע בין 7 עד 13 משכורות רק אם "תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק" שווה ל-12% או יותר.

הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

(1) יחידות פנטום – כמפורט בסעיף א.3(3) בביאור 16 לדוחות הכספיים, כל בכיר המשתתף בתוכנית תגמול (2010) היה זכאי לבחור האם להמיר חלק מיחידות הפנטום שלו למניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010). מר אורבך בחר להחליף את כל יחידות הפנטום שהוענקו לו לפי תנאי העסקתו ואשר מועד הבשלתן חל ביום 1 בינואר 2010 ואילך, קרי 599,943 יחידות פנטום, במניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010), כמפורט להלן. בהתאם לכך, מתוך 200,057 יחידות הפנטום שלא הוחלפו ואשר נותרו למר אורבך מיום 1 באוקטובר 2008, 31,507 יחידות פנטום מומשו על-ידי מר אורבך במחיר מימוש של 11.39 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, כך שבשנת 2010 שולם למר אורבך סך של כ-191 אלפי ש"ח בגין. לולא מומשו יחידות הפנטום האמורות, מועד פקיעתן היה ביום 1 בינואר 2013. שוויין ההוגן של 200,057 יחידות הפנטום שלא הוחלפו ליום 31 בדצמבר 2009 היה 821 אלפי ש"ח.

(2) מניות פנטום חסומות - ביום 31 באוגוסט 2010 הוענקו למר אורבך 149,988 מניות פנטום חסומות, זאת חלק יחידות פנטום אשר בוטלו, כאמור לעיל, וכמפורט בסעיף ז(א)2.9 בביאור 15 בדוחות הכספיים. שוויין ההוגן של מניות הפנטום נכון למועד הענקתן היה 2,335 אלפי ש"ח. ההוצאה שנרשמה בדוחות הכספיים של הבנק בשנת 2010 בגין מניות הפנטום החסומות כאמור הינו כ-1,636 אלפי ש"ח.

(3) מניות פנטום חסומות מותנות - מאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף ז(א)2.2 בביאור 15 בדוחות הכספיים, דהיינו הושג הפרש תשואה של 2.46% תוענקה למר אורבך 12,450 מניות פנטום חסומות מותנות בגין שנת 2010. נכון למועד אימוץ תוכנית תגמול (2010), השווי ההוגן של הכמות המקסימלית של מניות הפנטום החסומות המותנות היה 661 אלפי ש"ח וההוצאה שנרשמה בשנת 2010 בגין מניות הפנטום כאמור הינה בסך של 388 אלפי ש"ח.

מניות הפנטום החסומות תהיינה חסומות למשך תקופה של 12 חודשים ממועד הבשלת המנה הרלוונטית ומניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה חסומות עד תום שנת 2011. בהתקיים התנאים למימושן, ירכוש הבנק בתמורת המימוש, לאחר ניכוי המס החל, מניות של הבנק עבור מר אורבך. לעניין השפעת סיום כהונה על מניות פנטום חסומות ותנאים נוספים, ראה סעיף ז(א)2 בביאור 15 האמור. לפרטים נוספים בדבר תגמול מבוסס מניות ומענקים למר אורבך, ראה גם דוח תוכנית תגמול (2010).

מר שמעון גל

מר גל מכהן כמשנה למנכ"ל, הממונה על החטיבה העסקית. הסכם העסקתו הנוכחי של מר גל הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 8 בנובמבר 2009 ועד ליום 6 בנובמבר 2012. על-אף האמור לעיל, ניתן לסיים את ההתקשרות גם קודם לכן על-ידי כל אחד מהצדדים בהודעה מוקדמת בת 90 יום. על-פי הסכם ההעסקה של מר גל, חלה עליו תקופת צינון בת 6 חודשים. מר גל זכאי למשכורת חודשית בסך כולל של 66,812 ש"ח. המשכורת צמודה לענליית המדד. נכון להיום המשכורת עומדת על סך של 69,785 ש"ח. הסכום הנקוב תחת טור "משכורת" בטבלה שלעיל לשנת 2010, ואשר מתייחס למר גל כולל גם מענק חתימה ומשכורת יג', כמפורט לעיל לגבי מר עוז. בנוסף, זכאי מר גל לתנאים נילווים כגון: רכב, טלפון, דמי ביגוד, דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל, פיצויי פיטורים ופנסיה, החזר הוצאות אש"ל, וקרן השתלמות. מר גל זכאי לתנאי פרישה כמקובל לחברי ההנהלה של הבנק, כמפורט בסעיף ה'2) בביאור 15 בדוחות הכספיים של הבנק. הסכום הנקוב בטור מענקים בטבלה כולל:

מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים - תנאי מענק זה הינם כמפורט בסעיף ז'1)א) בביאור 15 בדוחות הכספיים. מאחר שהפרש התשואה של הבנק לשנת 2010 היה 2.46%, נקבע תקציב מענקים חיובי לחברי ההנהלה. כמפורט בסעיף ז'1.2)א) בביאור 15 בדוחות הכספיים, התקציב מחולק באופן יחסי להערכה של כל חבר הנהלה, ובהתאם לכך אושר מענק למר גל בגין שנת 2010 בסך של 875 אלפי ש"ח. בהתאם לתנאי תוכנית תגמול (2010), 437 אלפי ש"ח בלבד מהמענק האמור ישולמו בפועל למר גל בשנת 2011 ואילו סכום היתרה בסך של כ-438 אלפי ש"ח, יופקד בחשבון המענקים ה"רעיוני" שלו ותשלמו בפועל מותנה ביצועים עתידיים של הבנק, כמפורט בסעיף ז'1.4)א) בביאור 15 בדוחות הכספיים.

יצוין, כי הבנוס הנ"ל אשר נקבע בתוכנית תגמול 2010 החליף את הבנוס הפרטי שנקבע בהסכם ההעסקה עם מר גל ("**נוסחת הבנוס שהוחלפה**"). בתמצית יצוין כי על פי נוסחת הבנוס שהוחלפה, ישולם בונוס אשר ככלל סכומו נע בין 7 עד 13 משכורות רק אם "תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק" שווה ל- 12% או יותר.

הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה כולל את הרכיבים הבאים:

- (1) יחידות פנטום - כמפורט בסעיף א.3) בביאור 16 לדוחות הכספיים, כל בכיר המשתתף בתוכנית תגמול (2010) היה זכאי לבחור האם להמיר חלק מיחידות הפנטום שלו למניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010). מר גל בחר להחליף את כל יחידות הפנטום שהוענקו לו לפי תנאי העסקתו ואשר מועד הבשלתן חל ביום 1 בינואר 2010 ואילך, קרי 760,549 יחידות פנטום, במניות פנטום חסומות לפי תוכנית תגמול (2010), כמפורט להלן, 39,451 יחידות הפנטום הנותרות, אשר הוקצו למר גל מיום 8 בנובמבר 2009, ולא הוחלפו כאמור, טרם מומשו, ומועד פקיעתן יהיה ביום 8 בנובמבר 2013. שוויין ההוגן של יחידות הפנטום הללו ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 81 אלפי ש"ח.
- (2) מניות פנטום חסומות - ביום 31 באוגוסט 2010 הוענקו למר גל 190,137 מניות פנטום חסומות, זאת חלף יחידות פנטום אשר בוטלו, כאמור לעיל, וכמפורט בסעיף ז'2.9)א) בביאור 15 בדוחות הכספיים. שוויין ההוגן של מניות הפנטום נכון למועד הענקתן היה 2,960 אלפי ש"ח. ההוצאה שנרשמה בדוחות הכספיים של הבנק בשנת 2010 בגין מניות הפנטום החסומות כאמור הינה בסך של 1,876 אלפי ש"ח.
- (3) מניות פנטום חסומות מותנות - מאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף ז'2.2)א) בביאור 15 בדוחות הכספיים, דהיינו הושג הפרש תשואה של 2.46% תוענקה למר גל 16,600 מניות פנטום חסומות מותנות בגין שנת 2010. נכון למועד אימוץ תוכנית תגמול (2010), השווי ההוגן של הכמות המקסימלית של מניות הפנטום החסומות המותנות היה 835 אלפי ש"ח וההוצאה שנרשמה בשנת 2010 בגין מניות הפנטום כאמור הינה בסך של 507 אלפי ש"ח.

מניות הפנטום החסומות תהיינה חסומות למשך תקופה של 12 חודשים ממועד הבשלת המנה הרלוונטית ומניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה חסומות עד תום שנת 2011. בהתקיים התנאים למימוש, ירכוש הבנק בתמורת המימוש, לאחר ניכוי המס החל, מניות של הבנק עבור מר גל.

לעניין השפעת סיום כהונה על מניות פנטום חסומות ותנאים נוספים, ראה סעיף ז'2)א) בביאור 15 האמור.

לפרטים נוספים בדבר תגמול מבוסס מניות ומענקים למר גל, ראה גם דוח תוכנית תגמול (2010).

גבי ארית איזקסון

גבי ארית איזקסון מכהנת כדירקטורית בבנק. החל מיום 1 באוקטובר 2008, משמשת ארית איזקסון בתפקיד יו"ר דירקטוריון פעיל של ישראלכרט ויורפי, והחל מיום 1 בינואר 2009 הינה משמשת גם כיו"ר דירקטוריון פעיל של אמינית ופועלים אקספרס. הסכם העסקה של גבי איזקסון מול ישראלכרט בגין תפקידה כיו"ר ישראלכרט יסתיים ביום 31 בדצמבר 2011 (החברות בקבוצת ישראלכרט נושאת במלוא עלות השכר של גבי איזקסון). לעניין תקופת העסקתה של גבי איזקסון, תנאים לסיום התקשרות ותקופת הודעה מוקדמת, ראה סעיף 6.2 לדוח מידי של הבנק מיום 25 בנובמבר 2009 (מספר אסמכתא 295869-01-2009) והנכלל כאן על דרך ההפניה ("דוח תגמול איזקסון"). גבי איזקסון זכאית למשכורת כמפורט בסעיף 6.3 לדוח תגמול איזקסון. נכון להיום משכורתה החודשית של גבי איזקסון הינה - 88,417 ש"ח. בנוסף זכאית גבי איזקסון לתנאים נלווים כגון רכב ואחזקתו, טלפון והחזר הוצאות אש"ל, תנאים סוציאליים - דמי הבראה, הפרשות לקופות גמל ופיצויי פיטורים וקרן השתלמות. לפרטים נוספים על חבילת השכר של גבי איזקסון, ראה סעיף 6 לדוח תגמול איזקסון. לעניין הסכום הנקוב בטור המענקים בטבלה - לעניין מרכיבי המענק השנתי לו זכאית גבי איזקסון ראה סעיף 6.8 לדוח תגמול איזקסון. בגין שנת 2010 קיבלה גבי איזקסון מענק בגובה של 15 משכורות.

לעניין הסכום הנקוב בטור תשלום מבוסס מניות בטבלה - לגבי איזקסון הוענקו 6,293 כתבי אופציה (לא סחירים) לרכישת 6,293 מניות רגילות של ישראלכרט (בשיטת המימוש נטו כמפורט מטה) שהיוו ביום הענקתן 0.85% מהון המניות של ישראלכרט, בהנחת מימוש כל האופציות ל-6,293 מניות ישראלכרט במחיר מימוש של 3,410 ש"ח לכל כתב אופציה (כפוף להתאמות). תקופת ההבשלה (vesting) של כתבי האופציה הינה כדלקמן: שלישי מכתבי האופציה יבשילו ביום 1 בינואר של כל אחת מהשנים 2010, 2011 ו-2012. הגבי איזקסון תהיה זכאית לממש את כתבי האופציה למניות (לאחר הבשלתם) עד ליום 1 בינואר 2013. האופציות הוקצו לגבי איזקסון ביום 6 בינואר 2010. שווי ההטבה בגין כתבי האופציות לפי מודל בלאק אנד שולס, כפי שנמדד במועד הענקתן, הינו 6,588 אלפי ש"ח והוא ייזקק כהוצאה בישראלכרט על פני תקופת ההבשלה של כתבי האופציה. לעניין מנגנון מימוש האופציות, עבירות האופציות ומניות המימוש, וכן תנאים נוספים בקשר עם האופציות של גבי איזקסון ראה נספח ב' לדוח תגמול איזקסון.

בנוסף, גבי ארית איזקסון מקבלת מהבנק, בגין תפקידה כדירקטורית בבנק, גמול שנתי בלבד (העומד נכון למועד זה על סך 158 אלפי ש"ח) אך לא גמול השתתפות.

לפרטים נוספים בדבר תנאי כהונתה של גבי איזקסון ראה דוח תגמול איזקסון הנכלל כאן על דרך ההפניה.

חברי הדירקטוריון:

הדירקטורים בבנק, זכאים לגמול שנתי וגמול השתתפות, שאינו חורג מהמקובל, והמשולם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000. בגין שנת 2010 עלות תגמול לדירקטורים הסתכמה בכ-11,456 אלפי ש"ח. יצוין, כי יו"ר הדירקטוריון איננו זכאי לגמול שנתי ולגמול השתתפות, וכי גבי איזקסון זכאית לגמול שנתי בלבד.

שכר והטבות לנושאי משרה (המשך)

להלן פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות למקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק (באלפי ש"ח) בגין שנת 2009:

שם	תפקיד	משכורת	מענקים	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות ⁽¹⁾	שווי הטבות נוספות	תשלומי והפרשות המעביד ⁽²⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נילוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך-הכס ⁽³⁾	הלוואות שניתנו בתנאי הטבה ⁽⁴⁾		
									יתרה	תקופה ממוצעת לפירעון (בשנים)	ההטבה שניתנה במהלך השנה
יאיר סרוסי	יור הדירקטוריון של הבנק	1,396	-	1,886	107	1,724	-	5,113	-	-	12
ציון קיין	המנהל הכללי של הבנק	1,777	-	3,025	315	1,536	*5,070	11,723	-	1	120
אירית איזקסון	יור הדירקטוריון של קבוצת ישראלט ודירקטורית בבנק	1,424	1,036	4,151	166	537	-	7,314	-	-	33
דב קוטלר	המנהל הכללי של ישראלט	1,118	1,216	3,842	78	382	-	6,636	-	-	35
דניס לודן	Deputy CEO, Head of Fixed Income Division, Hapoalim Securities U.S.A Inc	944	5,043	-	-	-	-	5,987	378	-	-
עופר לוי	משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי	1,217	-	3,375	222	358	337	5,509	127	5.03	46
רן עוז	משנה למנכ"ל, ממונה על חטיבה פיננסית (CFO)	1,034	-	3,540	130	298	-	5,002	-	-	16
אלברטו גרפונקל	משנה למנכ"ל, ממונה על החטיבה הבינלאומית	1,185	-	1,109	205	2,004	-	4,503	66	3.42	36
מריו שושן	משנה למנכ"ל, ממונה על חטיבת ה-GT	1,382	-	1,714	227	295	281	3,899	-	-	12
דן דנקנר	יור הדירקטוריון של הבנק לשעבר	566	-	-	323	2,265	-	3,154	-	-	2,037
צבי זיו	המנהל הכללי של הבנק לשעבר	1,351	-	483	244	1,726	-	3,804	9	0.50	3,118

* מנכ"ל הבנק החל את עבודתו בבנק לפני 32 שנים, נתון זה השפיע באופן מהותי על סכום עדכון עתודות הפיצויים כתוצאה משינוי מעמדו במהלך השנה ועלייה בשכרו.

הערות כלליות:

הדירקטורים בבנק, למעט יו"ר הדירקטוריון והדירקטורית אירית איזקסון, זכאים לתגמול שאינו חורג מהמקובל, ומשולם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התשי"ס-2000. בין שנת 2009 עלות התגמול לדירקטורים הסתכמה בכ-10,431 אלפי ש"ח. נוכח המשבר הכלכלי החרף, החליטו יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל, יו"ר הדירקטוריון לשעבר, מנכ"ל הבנק לשעבר וחברי הדירקטוריון לוותר על 10% מהגמול והשכר המשולמים להם בגין כהונתם על-ידי הבנק בשנת 2009. חברי הנהלת הבנק החליטו לוותר על 7.5% משכרם בשנת 2009. נתוני השכר המפורטים לשנת 2009, והנתון בדבר עלות התגמול לדירקטורים בגין התקופה האמורה, כמפורט לעיל, משקפים ויתורים אלה.

היקף המשרה של מקבלי התגמול הינו 100%.

כל עובדי הבנק, ובכלל זה נושאי משרה בבנק, נהנים מהטבות שונות בניהול חשבונות הבנק שלהם. הטבות אלה מתייחסות בעיקרן לפטור מדמי ניהול קבועים, דמי רישום פעולות בחשבון, תדפיסי מידע, פנקסי שיקים, אחזקת ניירות-ערך, משיכת מזומנים, העברת כספים לחשבונות אחרים ודמי חבר של כרטיסי אשראי. כמו-כן קיימות הטבות בשיעור העמלות בגין קניה ומכירה של ניירות-ערך ומטבע חוץ, הוראות קבע לביצוע תשלומים בחשבון ושכירת כספות. בנוסף, ככל יתר עובדי הבנק, גם נושאי המשרה נהנים מהטבה בריבית על יתרות זכות וחובה בחשבונות עו"ש. מכלול ההטבות שניתנו לנושאי המשרה מסתכם בסכומים זניחים, אשר אינם עולים על סך של 50 אלפי ש"ח בשנה לכל נושא משרה. לפרטים בדבר רכיבי התגמול הרחביים (ובכלל זה תנאי יחידות הפנטום) להם זכאים כלל חברי ההנהלה, לרבות אלו המפורטים לעיל, ולרבות תנאי הפרישה, מענקים וכיו"ב ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

הערות בטבלה לשנת 2009:

- (1) שווי ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות כולל הטבה בגין יחידות הפנטום להם זכאים חברי ההנהלה המפורטים והוא נמדד לפי שווי הוגן במועד ההענקה וכן לכל מועד דיווח בהתבסס על מודל בלאק אנד שולס. שווי ההטבה המפורט בטבלה לעיל משקף את החלק היחסי שנצבר בגין תקופת הזכאות ושטרם מומש וזאת עד לפקיעת הפנטומים. לפרטים נוספים בדבר אופן חישוב שווי ההטבה בגין תשלומים מבוססי מניות ראה ביאור 1 י"ד בדוחות הכספיים. יצוין כי ליום 31 בדצמבר 2009 מחיר המניה היה 16.6 ש"ח למניה ובסמוך למועד פרסום הדוח 16.4 ש"ח למניה.
- (2) תשלומי והפרשות המעביד"י כוללים הפרשות לפיצויי פיטורין, לתגמולים, לפנסיה, לקרן השתלמות, לחופשה, לביטוח לאומי, למחלה ולמענק יובל.
- (3) לא כולל מס שכר.
- (4) הלואות שניתנו לעובדי הבנק בתנאי הטבה הינן הלואות שניתנו בתנאים דומים לאלו שניתנו לכלל עובדי הבנק, אשר סכומיהן נקבעו לפי קריטריונים אחידים.

מר יאיר סרוסי

כיהן כסגן יו"ר הבנק החל מיום 4 ביוני 2009 ועד ליום 1 באוגוסט 2009, עת מונה לכהונה כיו"ר דירקטוריון הבנק לתקופה שסיימה ביום 31 בדצמבר 2012. ההטבה בגין תשלום מבוסס מניות הינה בגין מניות פנטום. לפרטים נוספים בדבר מניות הפנטום ויתר תנאי העסקת יו"ר הבנק ראה ביאור 15 וביאור 16 בדוחות הכספיים וכן בדוח מידי מיום 25 בנובמבר 2009 (מספר אסמכתא 295869-01-2009).

מר ציון קינן

כיהן עד ליום 8 בנובמבר 2009 כממונה על החטיבה העסקית. בעקבות סיום כהונת מר זיו כאמור להלן, כיהן מר קינן כממלא מקום בפועל של מנכ"ל הבנק והחל מיום 27 באוגוסט 2009 מכהן כמנכ"ל הבנק לתקופה שסיימה ביום 31 בדצמבר 2012. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות כוללת מניות פנטום וכן יחידות פנטום (1,200,000 יחידות פנטום אשר הוקצו למר קינן ביום 1 באוקטובר 2006, במחיר מימוש של 18.37 ש"ח בגין כל יחידת פנטום (מחיר מניית הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2009 - 16.6 ש"ח), ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 31 בדצמבר 2010. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 1,200,000 יחידות פנטום אשר הוענקו למר ציון קינן טרם מומשו. שוויין ההון של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 1,550 אלפי ש"ח.

לפרטים נוספים בדבר תנאי כהונתו של מר קינן בתקופה שראשיתה ביום 4 ביוני 2009 (ועד ליום 31 בדצמבר 2012), לרבות תנאי מניות הפנטום אשר הוקצו לו בגין כהונתו כמנכ"ל ראה דוח מידי מיום 6 בינואר 2010 (אסמכתא 345696-01-2010) וביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

גבי אירית איזקסון

מכהנת כדירקטורית בבנק והחל מחודש אוקטובר 2008, כיו"ר דירקטוריון ישראל כרטיס בע"מ (לעיל ולהלן: "ישראל כרטיס", וכן של חברות כרטיסי אשראי נוספות הנשלטות על ידי הבנק להלן: "קבוצת ישראל כרטיס") לתקופה שסיימה ביום 31 בדצמבר 2011. נתוני התגמול בטבלה לעיל כוללים גמול שנתי בגין כהונתה כדירקטורית בבנק בסך של כ-121 אלפי ש"ח. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין 6,293 כתבי אופציה (לא סחירים) לרכישת 6,293 מניות רגילות של ישראל כרטיס המהוות 0.85% מהון המניות של ישראל כרטיס במחיר המימוש של 3,410 ש"ח לכל כתב אופציה (כפוף להתאמות). תקופת ההבשלה (vesting) של כתבי האופציה הינה כדלקמן: שלישי מכתבי האופציה יבשילו ביום 1 בינואר של כל אחת מהשנים 2010, 2011 ו-2012. הגבי איזקסון תהיה זכאית לממש את כתבי האופציה למניות (לאחר הבשלתם) עד ליום 1 בינואר 2013. שווי ההטבה בגין כתבי האופציות לפי מודל בלאק אנד שולס הינו 6,588 אלפי ש"ח והוא ייזקף כהוצאה על פני תקופת ההבשלה של כתבי האופציה. בנוסף זכאית גבי איזקסון למענק שנתי המחושב על בסיס השינוי ברווח הנקי של ישראל כרטיס של החברות הנמנות על קבוצת ישראל כרטיס אשר אינן כלולות בדוח רווח והפסד של ישראל כרטיס ושל חברות אחרות הנכללות בדוח הרווח והפסד של ישראל כרטיס אשר אינן מאוחדות (בנטרול אירועים חד פעמיים שאינם חלק ממהלך העסקים הרגיל של ישראל כרטיס) ביחס ל"רווח הבסיסי" השווה ל-160 מיליוני ש"ח. זכאותה של גבי איזקסון למענק כאמור הינה בתנאי שהרווח בגין אותה שנה יעלה על הרווח הבסיסי והוא ינוע בין 8 משכורות עד 16 משכורות בשנה.

לפרטים נוספים בדבר תנאי כהונתה של גבי איזקסון כיו"ר ישראל כרטיס בע"מ והחברות האמורות, ראה דוח מידי מיום 25 בנובמבר 2009 (מספר אסמכתא 295869-01-2009).

מר דב קוטלר

מכהן כמנכ"ל ישראלכרט ויתר החברות הנמנות על קבוצת ישראלכרט, החל מיום 1 בפברואר 2009 (הסכם העסקתו הינו עד ליום 1 בפברואר 2012). ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין 7,404 כתבי אופציה (לא סחירים) הניתנים למימוש ל-7,404 מניות רגילות ישראלכרט (המהוות 1% מהון המניות של ישראלכרט במועד החתימה על ההסכם) במחיר מימוש של 3,410 ש"ח למניה. תקופת ההבשלה (vesting) של כתבי האופציה הינה כדלקמן: שלישי מכתבי האופציה יבשילו ביום 1 במרץ של כל אחת מהשנים 2010, 2011 ו-2012. תקופת המימוש של כתבי האופציה הינה עד לחלוף 4 שנים ממועד הקצאת האופציות. האופציות הוקצו למר קוטלר ביום 1 במרץ 2009. שווי ההטבה בגין כתבי האופציות, לפי מודל בלאק אנד שולס, הינו 7,545 אלפי ש"ח והוא יזקף כהוצאה על פני תקופת ההבשלה של כתבי האופציה. בנוסף, זכאי מר קוטלר למענק שנתי בשיעורים משתנים, המחושב על בסיס שיעור השינוי ברווח הנקי של ישראלכרט, של החברות הנמנות על קבוצת ישראלכרט אשר אינן כוללות בדוח רווח והפסד של ישראלכרט ושל חברות אחרות הנכללות בדוח הרווח והפסד של ישראלכרט אשר אינן מאוחדות, ביחס ל"רווח הבסיסי" שהינו ממוצע הרווח השנתי לשנים 2007-2008 (בנטרול אירועים חד פעמיים שאינם חלק ממהלך העסקים הרגיל של ישראלכרט). זכאותו של מר קוטלר למענק כאמור הינה בתנאי שהרווח בגין אותה שנה עמד על שיעור של 85% או יותר מה"רווח הבסיסי". גובה המענק ינוע בין 8 משכורות עד 18 משכורות בשנה בה הרווח עולה על ה"רווח הבסיסי" בשיעור העולה על 25%.

מר דניס לודן

מכהן כ-Deputy CEO, Head of Fixed Income Division, Hapoalim Securities U.S.A Inc, (Hapoalim Securities U.S.A Inc) ולהלן: "סקיוריטיס"). בהתאם להסכם העסקתו, שהינו עד ליום 31 בדצמבר 2010 (או עד ליום 31 בדצמבר 2011 במידה וחטיבת מוצרי "Fixed Income" תעמוד ביעדי רווח שנקבעו בהסכם), זכאי מר לודן לבונוס שנתי המבוסס על הרווח הנקי השנתי של חטיבת "Fixed Income" (בסכומים שבין 150 ל-200 אלפי דולר לשנה) וכן להשתתפות ברווח הנקי השנתי של החטיבה בשיעור של 15%. בחודש פברואר 2009 הועמדה לטובת מר לודן הלוואה בסך של 200 אלפי דולר, אשר תעמוד לפירעון בשני תשלומים שנתיים שווים ביום 31 בדצמבר של כל אחת מהשנים 2009 ו-2010. הלוואה תישא ריבית שנתי בשיעור של 4%. במידה שמר לודן יעסק בסקיוריטיס בסוף השנה הקלנדארית המסוימת, לפי העניין, או במידה שהעסקתו תסתיים ביוזמת סקיוריטיס או ביוזמתו בנסיבות מיוחדות המנויות בהסכם, מר לודן לא ידרש להשיב לסקיוריטיס את הלוואה שהועמדה לטובתו. בהתאם, מכיוון שמר לודן כיהן בתפקידו ביום 31 בדצמבר 2009 הוא לא נדרש להחזיר סכום של 100 אלף דולר וסכום זה נכלל כחלק מעלות השכר של מר לודן בשנת 2009.

מר עופר לוי

מכהן כמשנה למנהל הכלכלי של הבנק וחשבונאי ראשי. הסכם העסקתו הנוכחי של מר לוי הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 במאי 2009. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין יחידות פנטום אשר הוקצו למר לוי כדלקמן: (1) 375,000 יחידות פנטום אשר הוקצו ביום 1 בינואר 2006, במחיר מימוש של 17.80 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 1 באפריל 2010. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 325,000 יחידות פנטום אשר הוענקו למר עופר לוי טרם מומשו, שווין ההוגן של יחידות פנטום אלו ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 291 אלפי ש"ח; (2) 266,138 יחידות פנטום אשר הוקצו למר עופר לוי ביום 1 במאי 2006, במחיר מימוש של 20.61 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 1 באוגוסט 2010. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 266,138 יחידות פנטום אשר הוענקו למר עופר לוי טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות פנטום אלו ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 230 אלפי ש"ח (3) 800,000 יחידות פנטום אשר הוקצו למר עופר לוי ביום 1 במאי 2009, במחיר מימוש של 8.21 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 1 במאי 2013. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 800,000 יחידות פנטום אשר הוענקו למר עופר לוי טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות פנטום אלו ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 2,872 אלפי ש"ח.

מר רן עוז

מכהן כמשנה למנהל הכלכלי של הבנק וממונה על חטיבה פיננסית - CFO. הסכם העסקתו הנוכחי של מר עוז הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 באפריל 2009. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין 800,000 יחידות פנטום אשר הוקצו למר רן עוז ביום 1 באפריל 2009, במחיר מימוש של 7.24 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 1 באפריל 2013. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 800,000 יחידות פנטום אשר הוענקו למר רן עוז טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 3,540 אלפי ש"ח.

מר מריו שושן

מכהן כמשנה למנהל הכלכלי של הבנק וממונה על ה-GT. הסכם העסקתו הנוכחי של מר שושן הינו לתקופה של שלוש שנים החל מיום 1 באפריל 2008. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין 800,000 יחידות פנטום אשר הוקצו למר שושן ביום 1 באפריל 2008, במחיר מימוש של 14.01 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 1 ביולי 2012 (מועד הפקיעה הינו בהנחה ומר שושן יאריך את חוזהו בתום תקופת החוזה הנוכחי כאמור לעיל, זאת בהתאם להסכם העסקתו. במידה ומר שושן לא יחדש את הסכם ההעסקה יפקעו היחידות ביום 1 ביולי 2011). נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 533,333 יחידות פנטום אשר הוענקו למר שושן טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות הפנטום (אשר חושב על פי מועד הפקיעה האמור) ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 1,543 אלפי ש"ח.

מר אלברטו גרפונקל

כיהן עד ליום 1 בינואר 2010 כמשנה למנהל הכלכלי של הבנק, ממונה על החטיבה הבינלאומית. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין יחידות פנטום אשר הוקצו למר גרפונקל כדלקמן: (1) 502,598 יחידות פנטום אשר הוקצו ביום 30 באוגוסט 2006, במחיר מימוש של 17.64 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 30 בנובמבר 2010. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 502,598 יחידות פנטום אשר הוענקו למר אלברטו גרפונקל טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 727 אלפי ש"ח; (2) 89,760 יחידות פנטום אשר הוקצו ביום 30 באוגוסט 2009, במחיר מימוש של 12.37 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 31 בדצמבר 2010 (זאת לאור סיום כהונתו כאמור). נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 89,760 יחידות פנטום אשר הוענקו למר אלברטו גרפונקל טרם מומשו. שווין ההוגן של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 392 אלפי ש"ח.

מר דן דנקנר

כיהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק החל מיום 24 ביוני 2007 ועד ליום 1 באוגוסט 2009 וכדירקטור בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2009. לפרטים בדבר תנאי התגמול אשר אושרו למר דנקנר ראה דוח מידי מיום 13 בפברואר 2008 (אסמכתא: 01-043920-2008). הסכום הנקוב בעמודת "תשלומי הפרשות המעביד" כולל תשלום בגין הודעה מוקדמת בת שנים עשר חודשים, אשר הבנק קבע כי מר דנקנר זכאי לה בנסיבות סיום העסקתו, כמפורט בדוח מידי מיום 1 ביוני 2009 (אסמכתא 01-130656-2009). הסכום הנקוב בעמודת "יתרת הלוואות שניתנו שלא בתנאי הטבה" הינו בגין הלוואות שניתנו למר דנקנר מעת לעת בתנאים דומים לאלו הניתנים לכלל לקוחות הבנק, ואשר אושרו על-ידי דירקטוריון הבנק. ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות בשנת 2009 הינה בגין כתבי אופציה אשר הוקצו למר דנקנר - לפרטים ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים.

מר צבי זיו

כיהן כמנכ"ל הבנק החל מיום 31 באוגוסט 2003 ועד ליום 11 ביוני 2009. למיטב ידיעת הבנק, בסמוך לפני מועד סיום כהונתו החזיק מר זיו במניות אשר היוו כ-0.0013% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק באותה עת. לפרטים בדבר תנאי התגמול אשר אושרו למר זיו ראה דוח מידי מיום 31 במרץ 2008 (אסמכתא: 01-090429-2008). ההטבה בשל תשלום מבוסס מניות הינה בגין יחידות הפנטום אותן מחזיק מר זיו (277,778 יחידות פנטום אשר הוקצו למר צבי זיו ביום 31 באוגוסט 2006, במחיר מימוש של 17.69 ש"ח בגין כל יחידת פנטום, ואשר מועד פקיעתן הינו ביום 31 במאי 2011. נכון ליום 31 בדצמבר 2009, 277,778 יחידות פנטום אשר הוענקו למר צבי זיו טרם מומשו. שוויין ההוגן של יחידות הפנטום ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 592 אלפי ש"ח וכן בגין הקצאה של 1,140,000 כתבי אופציה (לא סחירים) - לפרטים ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים.

הקשר בין התגמולים שניתנו בשנת 2010 לנושאי המשרה הבכירה המפורטים בטבלה לשנת 2010 לעיל לבין תרומת מקבל התגמולים לתאגיד

במסגרת אישור הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2010, ערך הדירקטוריון ביום 30 במרץ 2011, דיון נרחב בתנאי הכהונה וההעסקה של נושאי המשרה ובעלי העניין בבנק, אשר מפורטים לעיל בהתאם לתקנה 21 לתקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל – 1970 ("תקנות דוחות תקופתיים ומידיים"), וזאת בנפרד לגבי כל נושא משרה ובעל עניין, ולאחר שהדירקטוריון קיבל מבעוד מועד פריטים מלאים על תנאי כהונתם והעסקתם.

לדיון מיום 30 במרץ 2011 קדמו דיונים מקדימים בנושא, על-ידי ועדת התגמול, ועדת הביקורת והדירקטוריון. בדיונים המוקדמים שנערכו כאמור, נבחנו לגבי כל נושא משרה ובעל עניין, בנפרד, הקריטריונים הספציפיים שנקבעו לכל נושא משרה ובעל עניין, עמידתו בקריטריונים שנקבעו לגביו כמפורט להלן, והקשר שבין התגמולים שהוא מקבל לבין תרומתו לבנק. לשם בחינת התגמול ועמידה בקריטריונים האמורים, הוצגו בפני חברי הוועדות השונות והדירקטוריון, נתונים בדבר התגמול שאושר בעבר לכל נושא משרה, סקר לגבי תנאי התגמול בחברות דומות בענף, תוכנית תגמול (2010) והקריטריונים שנקבעו בקשר עימה, ביצועי הבנק לשנת 2010 ונתונים בדבר עמידה/אי עמידה בקריטריונים האמורים, לרבות פועלו ותרומתו של כל נושא משרה לבנק בשנת 2010 והיחס בינם לבין התגמול הכולל שמוצע לאשר לו, כאמור. המלצות ועדת התגמול וועדת הביקורת הועברו לדירקטוריון לפני ישיבתו ביום 30 במרץ 2011 יחד עם החומר הרלוונטי שהוצג בפניהן.

לאור הקריטריונים לתגמול, אשר נקבעו על-ידי הדירקטוריון מבעוד מועד (לעניין זה, ראה דוח מידי מיום 31 באוגוסט 2010, אסמכתא 608787-01-2010 בדבר תוכנית תגמול 2010 ("דוח תוכנית תגמול 2010") ו"תוכנית תגמול 2010"), בהתאמה, וכן לאור קריטריונים נוספים, ביניהם, (1) תרומת נושא המשרה לעסקיו של הבנק ותוצאותיו הכספיות; (2) הצורך של הבנק לשמר נושא משרה בעל כישורים, ידע או מומחיות ייחודיים; (3) מידת האחריות המוטלת על נושא המשרה; (4) אתגרים מיוחדים בעלי חשיבות לבנק, עימם התמודד נושא המשרה במהלך השנה; (5) שביעות רצון המנכ"ל /או היו"ר, לפי העניין, מתפקודו של נושא המשרה; (6) התגמול הכולל שקיבל נושא המשרה במהלך השנים; (7) כישוריו המקצועיים והניהוליים, השכלתו וניסיונו של נושא המשרה; ו- (8) תנאי השוק הקיימים ביחס לנושאי משרה מקבילים בבנקים ובחברות דומות, ובהתבסס על המלצות ועדת התגמול וועדת הביקורת בדיוניהן כאמור לעיל, בחן הדירקטוריון לגבי כל נושא משרה ובעל עניין, בנפרד, את עמידתו בקריטריונים שנקבעו כאמור ובקשר שבין התגמולים שהוא מקבל לבין תרומתו לבנק. הקריטריונים הספציפיים שנקבעו לכל נושא משרה ובעל עניין, הינם בהתאם לתפקידו של כל נושא משרה, כמפורט מטה. לשם בחינת התגמול ועמידה בקריטריונים האמורים, הוצגו בפני הדירקטורים, מבעוד מועד, נתונים בדבר התגמול שאושר בעבר לכל נושא משרה, סקר לגבי תנאי התגמול בחברות דומות בענף, תוכנית תגמול (2010) והקריטריונים שנקבעו בקשר עימה, ביצועי הבנק לשנת 2010 ונתונים בדבר עמידה/אי עמידה בקריטריונים האמורים, לרבות פועלו ותרומתו של כל נושא משרה לבנק בשנת 2010 והיחס בינם לבין התגמול הכולל שמוצע לאשר לו, כאמור.

לאחר דיון בתגמול נושאי המשרה ובעלי העניין המפורט לעיל בהתאם לתקנה 21 לתקנות דוחות מידיים ולאור החומר שהוצג בפני דירקטוריון הבנק, הביעו חברי דירקטוריון הבנק את עמדתם כי מדובר בתגמול שהינו הוגן וסביר, וכי התגמול של כל נושא משרה ובעל עניין תואם את תרומתו לבנק.

לפריטים נוספים בנוגע לתוכנית תגמול (2010) ותגמול נושאי המשרה ובעלי העניין ראה ביאורים 15 ו-16 בדוחות הכספיים.

מר יאיר סרוסי, יו"ר דירקטוריון הבנק – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר סרוסי, בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר סרוסי לבנק ואת ביצועיו של מר סרוסי, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) הובלת הבנק לשיפור ביצועיו העסקיים; (2) התאמת פעילות הבנק לשינוי ברגולציה; (3) התווית אסטרטגיה לבנק, הובלתה ויישומה, בין היתר בנוגע לניהול סיכונים; (4) אפקטיביות ויעילות עבודת הדירקטוריון וועדותיו; (5) אימוץ נהלי עבודה מסודרים; (6) חיזוק מערכי הבקרה בבנק; ו-(7) קידום וחיזוק תהליכי הממשל התאגידי בבנק. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי מר סרוסי הצטיין בהובלת הבנק לשיפור ביצועיו העסקיים, והביא את הבנק לקפיצת מדרגה בפעילות הליבה הבנקאית, תוך התאמה לשינוי ברגולציה. כמו-כן, ציין הדירקטוריון כי מר סרוסי הצליח בהתווית אסטרטגיה לבנק, הובלתה ויישומה, בין היתר בנוגע לניהול סיכונים, קידם ודאג לאפקטיביות ויעילות עבודת הדירקטוריון וועדותיו ואימוץ נהלי עבודה מסודרים תוך חיזוק מערכי הבקרה בבנק, אשר תרמו לקידום וחיזוק תהליכי הממשל התאגידי בבנק. מר סרוסי ייצג את הבנק בפורומים בינלאומיים מרכזיים ופיתח מערכות יחסים אפקטיביות עם גורמי הפיקוח והרגולציה בישראל ובעולם.

הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר סרוסי בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונוכח ביצועי מר סרוסי האמורים, קבע כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

מר ציון קינן, מנכ"ל הבנק – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר קינן בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר קינן לבנק ואת ביצועיו של מר קינן, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) הובלת הבנק לשיפור ביצועיו העסקיים של הבנק תוך ביצוע תוכניות העבודה; (2) התאמת פעילות הבנק לשינוי ברגולציה; (3) הובלה ויישום אסטרטגיית הבנק, בין היתר בנוגע לניהול סיכונים; (4) קידום וחיזוק מערכי הבקרה ותהליכי הממשל התאגידי בבנק; (5) הנהגת ההנהלה תוך בניית צוות הנהלה איכותי; ו-(6) טיפוח יחסי עבודה וקידום סינרגיה בין חברי ההנהלה. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי מר קינן הצטיין בהובלת הבנק לשיפור ביצועיו העסקיים, תוך השגת קפיצת מדרגה משמעותית בכל תחומי הפעילות ותוך התאמה לשינוי ברגולציה. כמו-כן, ציין הדירקטוריון כי מר קינן הצליח בהובלתה ויישומה של אסטרטגיית הבנק, בין היתר בנוגע לניהול סיכונים. עוד ציין הדירקטוריון כי מר קינן קידם ודאג רבות לחיזוקם של מערכי הבקרה בבנק, תוך קידום ושיפור תהליכי הממשל התאגידי. בנוסף, ציין הדירקטוריון כי מר קינן הצליח בבניית צוות הנהלה איכותי ומוביל, ובקידום סינרגיה בין חברי ההנהלה ותוך טיפוח יחסי העבודה בבנק כולו.

הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר קינן בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונוכח ביצועי מר קינן האמורים, קבע כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

מר רן עוז, משנה למנכ"ל, מחזנה על החטיבה הפיננסית ומערך המידע (CFO) – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר עוז בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר עוז לבנק ואת ביצועיו של מר עוז, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) חיזוק תהליכי התכנון והבקרה הפיננסיים בבנק; (2) ניהול מערכות הבנק כך שיעמוד ביעדי הלימות ההון הנדרשים; (3) שיפור תהליך תכנון התוכניות האסטרטגיות ותוכניות העבודה בבנק; (4) חיזוק פעילות קשרי המשקיעים של הבנק; (5) היערכות למעבר למדדי (MSCI World Index) פיתוח כלי מדידה מיוחדים לטובת קידום סינרגיה בין חטיבות הבנק; (7) היערכות לשינוי רגולציה ותקינה חשבונאית; ו-(8) ניהול ובקרה על הוצאות הבנק. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי מר עוז קידם את חיזוק תהליכי התכנון והבקרה הפיננסיים בבנק ואת ניהול מערכות הבנק, בין השאר, כך שיעמוד ביעדי הלימות ההון הנדרשים. עוד ציין הדירקטוריון כי מר עוז תרם רבות לשדרוג והכנסת תהליך תכנון חדש של תוכניות אסטרטגיות רב שנתיות ותוכנית עבודה בבנק בשילוב עם בקרה ומדידת היישום והביצוע בפועל. בנוסף ציין הדירקטוריון כי מר עוז הוביל תכנית אסטרטגית למיצוב הבנק מול שוק ההון כגורם מוביל וחיזוק פעילות קשרי המשקיעים כחלק מהיערכות הבנק למעבר של מדינת ישראל למדדי MSCI world Index. כמו-כן, הוביל מר עוז בהצלחה רבה תהליכי ניהול ובקרה על הוצאות הבנק, הערכות לשינוי רגולציה ותקינה חשבונאית, הקמת יחידה ותהליך מסודר לניהול ההון בבנק ופיתוח מוצלח של כלי מדידה מיוחדים לקידום הסינרגיה בין חטיבות הבנק השונות. הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר עוז בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונוכח ביצועיו האמורים, כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

מר דוד לוזון, משנה למנכ"ל, מחונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר לוזון בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר לוזון לבנק ואת ביצועיו של מר לוזון, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) פיתוח ותחזוקת מערכות המחשוב והטכנולוגיה של הבנק; (2) צמצום הוצאות וניצול אפקטיבי של משאבים; (3) היערכות למצב חירום בבנק; (4) טיפול במשאב האנושי הטכנולוגי וקליטת עובדי כוח-אדם מצטיינים; ו- (5) שביעות רצון לקוחות פנימיים מהשירות הניתן להם. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי למר לוזון היה תפקיד מפתח בהובלת פיתוח מערכות המחשוב והטכנולוגיה של הבנק תוך עמידה בסטנדרטי שירות גבוהים ביותר, מר לוזון הוביל לשיפור ניכר בנושא זמינות מערכות והימנעות מתקלות, כמו גם בנוגע לעמידת פרויקטים בזמן ובתקציב תוך שיפור שביעות רצון לקוחות הפנים וצמצום בהוצאות. עוד ציין הדירקטוריון כי מר לוזון הביא להתקדמות בתהליכי היערכות הבנק למצב של חירום ובקליטת עובדי חברות כוח-אדם לשירותיו של הבנק.

הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר לוזון בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונכח ביצועיו האמורים, כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק. יציין, כי כשליש מן התגמול למר לוזון הינו בגין פרישתו הצפויה מן הבנק במרץ.

מר יעקב אורבך, משנה למנכ"ל, מחונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחול – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר אורבך בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר אורבך לבנק ואת ביצועיו של מר אורבך, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) שיפור הבקרה והמעקב אחר ממצאי דוחות ביקורת באמצעות הטמעת מערכות ממוחשבות; (2) השלמת סקירה בלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP; (3) הגדלת החשיפה של עבודת הביקורת במסגרת קורסים והכשרות עובדים; ו- (4) הגברת היעילות וצמצום הוצאות חטיבת הביקורת הפנימית. לאחר דיון, ציין הדירקטוריון כי מר אורבך שיפר את תהליכי הבקרה והמעקב אחר ממצאי דוחות הביקורת, כך שניתן יהיה לוודא את יישום מסקנותיהם. עוד ציין הדירקטוריון, כי מר אורבך השלים בהצלחה את סקירת תהליך ה-ICAAP וכן קידם את חשיפת עבודת מחלקת הביקורת כלפי עובדי הבנק. בנוסף, ציין הדירקטוריון, כי מר אורבך הצליח בהגברת היעילות וצמצום ההוצאות של חטיבת הביקורת הפנימית ועמד ביעדים שהוצבו לו.

הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר אורבך בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונכח ביצועיו האמורים, כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

מר שמעון גל, משנה למנכ"ל, מחונה על החטיבה העסקית – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר גל בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר גל לבנק ואת ביצועיו של מר גל, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) צמיחה בתחום הבנקאות המסחרית; (2) קידום סינרגיה בין חטיבות הבנק השונות; (3) הגדלת פריסת הסניפים העסקיים; (4) שמירה על נתח השוק של הבנק בתחום האשראי; ו- (5) עמידה ביעדים כמותיים, בין היתר, בקשר עם התשואה על ההון, הרווח, הוצאות החטיבה העסקית, הכנסות שאינן מאשראי, ועוד. לאחר דיון, ציין הדירקטוריון כי מר גל הוביל את החטיבה העסקית להישגים גבוהים ביותר, מעבר לתכנון וליעדים שהוצבו לו, ותרם תרומה מכרעת לתוצאות הבנק בשנת 2010. כמו-כן, הצליח מר גל בקידום הסינרגיה של החטיבה העסקית עם חטיבות אחרות בבנק, לרבות חטיבות הפעולות בחו"ל. עוד ציין הדירקטוריון, כי מר גל הוביל וקידם את המשך תהליך פריסת הסניפים העסקיים של הבנק ועמד ביעדים שנקבעו לחטיבה העסקית בתחום הבנקאות המסחרית, בהצלחה מרובה, בעיקר מבחינת גיוס לקוחות חדשים. בנוסף, בזכות הניהול של מר גל, הצליח הבנק לשמר את מעמדו כמוביל בתחום האשראי העסקי.

הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר גל בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונכח ביצועיו האמורים, כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

מר דב קוטלר, מנכ"ל ישראלכרט בע"מ – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 למר קוטלר, בחן הדירקטוריון את תרומתו של מר קוטלר לקבוצת ישראלכרט ואת ביצועיו של מר קוטלר, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) צמיחת קבוצת ישראלכרט וגידול במדדים פיננסיים; (2) שיפור שירות לקוחות; ו-3) יישום אסטרטגיה חדשה לצורך קידום המטרות הללו. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי מר קוטלר הציג, בין היתר, במציאת תחומי צמיחה חדשים לקבוצת ישראלכרט על אף הירידה בשוק סליקת כרטיסי האשראי, והובלתה של ישראלכרט להיות השחקן המוביל בשוק כרטיסי האשראי החוץ בנקאיים וזאת למרות תנאי השוק הקשים. כמו-כן, הוביל מר קוטלר את החברה למקום הראשון במתן שירות לקוחות ובבניית אסטרטגיה חדשה בנוגע להטבות הנלוות לכרטיסי האשראי. כתוצאה מכך, גדל הרווח הנקי של ישראלכרט בשיעור של כ-10%, יחד עם גידול במחזור הקניות של לקוחות הקבוצה וגידול בהכנסות. הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבל מר קוטלר בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, ונוכח ביצועיו האמורים, קבע כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבל תואמים את תרומתו לבנק.

גב' אירית איזקסון, יו"ר דירקטוריון ישראלכרט בע"מ – במסגרת בחינת התגמולים בגין שנת 2010 לגב' איזקסון בחן הדירקטוריון את תרומתה של גב' איזקסון לבנק ולקבוצת ישראלכרט ואת ביצועיה של גב' איזקסון, בין היתר, ביחס לקריטריונים הבאים: (1) שיפור ביצועיה העסקיים של קבוצת ישראלכרט וגידול במדדים פיננסיים; (2) התוויית אסטרטגיה לקבוצת ישראלכרט, הובלתה ויישומה של אסטרטגיה כאמור; (3) אפקטיביות ועילות עבודת הדירקטוריון וועדותיו; ו-4) התמקדות בתחומי צמיחה חדשים לקבוצת ישראלכרט. לאחר דיון ציין הדירקטוריון כי גב' איזקסון הציגה בהובלת קבוצת ישראלכרט לשיפור ביצועיה העסקיים. כמו-כן, ציין הדירקטוריון כי גב' איזקסון הצליחה בהתוויית אסטרטגיה לקבוצת ישראלכרט, הובלתה ויישומה, וקידמה את אפקטיביות ועילות עבודת הדירקטוריון וועדותיו. הגב' איזקסון הובילה את קבוצת ישראלכרט למציאת תחומי צמיחה חדשים על אף הירידה בשוק סליקת כרטיסי האשראי, וקידומה להיות השחקן המוביל בשוק כרטיסי האשראי החוץ בנקאיים וזאת למרות תנאי השוק הקשים. בהובלתה של הגב' איזקסון, גדל הרווח הנקי של ישראלכרט בשיעור של כ-10%, יחד עם גידול במחזור הקניות של לקוחות הקבוצה וגידול בהכנסות. הדירקטוריון מצא, כי התגמולים שקיבלה גב' איזקסון בגין שנת 2010 הינם בתוך הטווח המצוי בסקר שהוצג בפני הדירקטוריון לגבי תגמול נושאי משרה בתפקידים דומים בחברות דומות, נוכח ביצועיה האמורים, כי התגמול הינו סביר והוגן בנסיבות העניין, וכי התגמולים שקיבלה תואמים את תרומתה לבנק.

לעניין גמול דירקטורים:

לעניין הגמול השנתי וגמול ההשתתפות אותו מקבלים הדירקטורים בבנק⁽¹⁾, (אשר היה בשנת 2010 בסך כולל של 11,456 אלפי ש"ח), ציינו הדירקטורים כי סכום זה איננו עולה על הסכום המירבי, בהתאם לדרגתו של הבנק על-פי תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 ולפיכך לדעת הדירקטוריון סכום זה הינו הוגן וסביר ומשקף את תרומתם של הדירקטורים לבנק.

(1) מר סרוסי אינו זכאי לגמול שנתי ולגמול השתתפות. גב' איזקסון זכאית לגמול שנתי בלבד.

דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים(1)(2)(3)

הבנק		המאוחד		
2009	2010	2009	2010	
באלפי ש"ח				
עבור פעולות הביקורת(4):				
9,522	9,889	21,355	21,374	רואי החשבון המבקרים המשותפים
1,034	1,029	1,593	1,558	רואי חשבון מבקרים אחרים
10,556	10,918	22,948	22,932	סך-הכל
עבור שירותים הקשורים לביקורת(5):				
4,114	6,904	5,372	7,859	רואי החשבון המבקרים המשותפים
460	433	460	433	רואי חשבון מבקרים אחרים
עבור שירותי מס(6):				
1,085	1,557	1,869	2,475	רואי החשבון המבקרים המשותפים
1,499	1,075	1,801	1,320	רואי חשבון מבקרים אחרים
עבור שירותים אחרים(7):				
446	897	705	1,007	רואי החשבון המבקרים המשותפים
7,604	10,866	10,207	13,094	סך-הכל
18,160	21,784	33,155	36,026	סך-הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם, וכן כולל תשלומים על-פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, לרבות ביקורת בקרה פנימית על דיווח כספי (SOX 404) וסקירה של סניפי הבנק בחו"ל.
- (5) Audit Related Fees כולל בעיקר: תשקיפים, אישורים מיוחדים, מכתבי נוחות, ולווי תהליכי SOX.
- (6) פעולות ביקורת בדבר עמידה בהוראות איסור הלבנת הון.
- (7) כולל בעיקר: סיוע בהכנת דוח אחריות חברתית.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), ובינוי 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור. הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת "יעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך שימוש במודל הבקרה של Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה שנתית של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות. במהלך שנת 2010 ביצע הבנק, בסיוע חברת הייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2010. זאת, תוך התאמת מדגמי הבדיקות לתוצרי מיפוי הסיכונים, המעודכן מדי שנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2010 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק, על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

ביום 6 בפברואר 2011 החליט הדירקטוריון, בעקבות שינוי חקיקה, על שינויים בתהליכי אישור הדוחות הכספיים. במסגרת זו ביטל הדירקטוריון את ועדת מאזן והקים את ועדת כספים ותשקיפים, הדנה, בין היתר, בטיוב הדוחות הכספיים התקופתיים והשנתיים. ועדת הביקורת, בנוסף ליתר תפקידיה, המפורטים בפרק עבודת הדירקטוריון, תדון ותמליץ לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים התקופתיים והשנתיים. ראה הרחבה בפרק "גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים" ובפרק "עבודת הדירקטוריון". למעט החלטה זו, במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2010, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קיבין
מנהל כללי

יאיר סרוסי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במרץ 2011

2010

בנק הפועלים
סקירת ההנהלה 2010

219	תוספת 1 - מאזן מאוחד לשנים 2006-2010 - מידע רב-תקופתי
220	תוספת 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2006-2010 - מידע רב-תקופתי
221	תוספת 3 - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
226	תוספת 4 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
234	תוספת 5 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד
240	תוספת 6 - חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)
242	תוספת 7 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2009-2010 - מידע רב-רבעוני
244	תוספת 8 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2009-2010 - מידע רב-רבעוני

ליום 31 בדצמבר					
2006	2007	2008	2009	2010	
נכסים					
39,750	35,695	38,590	53,115	50,331	מזומנים ופקדונות בבנקים
44,520	48,406	26,657	28,055	31,604	ניירות-ערך
-	471	-	-	16	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
186,399	204,725	222,100	215,788	225,288	אשראי לציבור
743	404	270	218	339	אשראי לממשלות
821	766	480	114	132	השקעות בחברות כלולות
3,767	3,941	3,905	3,845	3,803	בניינים וציוד
6,864	8,583	14,845	8,420	9,363	נכסים אחרים
282,864	302,991	306,847	309,555	320,876	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון					
217,004	231,750	226,953	231,993	233,965	פקדונות הציבור
7,662	9,043	8,198	6,455	4,834	פקדונות מבנקים
2,659	2,210	1,657	1,551	1,335	פקדונות הממשלה
-	1,388	237	794	386	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
18,384	18,812	20,818	23,112	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
18,229	20,068	29,759	24,702	29,322	התחייבויות אחרות
263,938	283,271	287,622	288,607	297,450	סך-כל ההתחייבויות
693	942	430	350	337	זכויות בעלי-מניות חיצוניים
18,233	18,778	18,795	20,598	23,089	הון עצמי
282,864	302,991	306,847	309,555	320,876	סך-כל ההתחייבויות והון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2006	2007	2008	2009	2010	
7,579	6,933	3,256	6,718	7,775	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
986	513	1,520	2,017	1,030	הפרשה לחובות מסופקים
6,593	6,420	1,736	4,701	6,745	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות					
*4,851	*4,797	*4,531	*4,489	4,811	עמלות תפעוליות
360	251	(113)	392	77	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
98	119	114	226	221	הכנסות אחרות
*5,309	*5,167	*4,532	*5,107	5,109	סך-כך ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
4,687	4,769	4,762	4,062	4,650	משכורות והוצאות נלוות
1,239	1,300	1,355	1,432	1,518	אחזקה ופחת בניינים וציוד
*1,644	*1,788	*1,907	*2,009	2,142	הוצאות אחרות
*7,570	*7,857	*8,024	*7,503	8,310	סך-כך ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,332	3,730	(1,756)	2,305	3,544	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
1,897	1,458	(397)	996	1,353	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
2,435	2,272	(1,359)	1,309	2,191	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
116	189	(195)	(15)	3	החלק ברווחים (בהפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים
(55)	(133)	85	(6)	18	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים, של חברות מאוחדות
2,496	2,328	(1,469)	1,288	2,212	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
863	351	574	28	16	רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים
3,359	2,679	(895)	1,316	2,228	רווח (הפסד) נקי
רווח (הפסד) למניה בשקלים חדשים:					
רווח (הפסד) בסיסי:					
1.98	1.85	(1.13)	0.98	1.67	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
0.68	0.28	0.44	0.02	0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
2.66	2.13	(0.69)	1.00	1.68	סך-הכל רווח (הפסד) נקי למניה
רווח (הפסד) מדולל:					
1.97	1.83	(1.13)	0.97	1.66	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
0.68	0.28	0.44	0.02	0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
2.65	2.11	(0.69)	0.99	1.67	סך-הכל רווח (הפסד) נקי למניה

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 3

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית	השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד							
	3.39	4,968	146,630	4.04	6,677	165,429	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁴⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾
		1,894	83,700		2,120	86,985	נגזרים משובצים ו-ALM
2.98		6,862	230,330	3.49	8,797	252,414	סך-הכל
	(0.68)	(931)	(135,918)	(1.11)	(1,547)	(139,930)	התחייבויות ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾
		(2,089)	(78,949)		(2,597)	(94,747)	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.41)		(3,020)	(214,867)	(1.77)	(4,144)	(234,677)	סך-הכל
1.57	2.71			1.72	2.93		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	8.44	4,969	58,896	6.69	3,647	54,483	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁴⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾
		356	4,648		213	6,054	נגזרים משובצים ו-ALM
8.38		5,325	63,544	6.38	3,860	60,537	סך-הכל
	(7.98)	(3,439)	(43,103)	(6.37)	(2,657)	(41,728)	התחייבויות ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾
		(2,090)	(19,228)		(1,086)	(17,123)	נגזרים משובצים ו-ALM
(8.87)		(5,529)	(62,331)	(6.36)	(3,743)	(58,851)	סך-הכל
(0.49)	0.46			0.02	0.32		פער הריבית

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 120 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 64 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 91 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (5) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מיגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 3 (המשך)

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית	השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח		%	%	במיליוני ש"ח	
מטבע-חוף							
(לרבות מטבע ישראלי)							
צמוד למטבע-חוף							
5.07	4,334	**85,409		(2.39)	(1,663)	69,586	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁴⁾
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
	213	9,654		241	11,712		נגזרים מגדרים
	8,006	154,004		(3,469)	175,692		נגזרים משובצים ו-ALM
5.04	12,553	**249,067		(1.90)	(4,891)	256,990	סך-הכל
(2.56)	(2,356)	** (92,178)		5.82	5,012	(86,087)	התחייבויות ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
	3	*(9,627)		(311)	(11,729)		נגזרים מגדרים
	(8,332)	(145,987)		1,774	(158,876)		נגזרים משובצים ו-ALM
*(4.31)	(10,685)	*(247,792)		2.52	6,475	(256,692)	סך-הכל
*0.73	2.51			0.62	3.43		פער הריבית

* הוצג מחדש.

** סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוף-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מכשירים נגזרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 120 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 64 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 91 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוף (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוף).
- (5) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מיגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 3 (המשך)

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית	השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
סך-הכל							
4.91	14,271	**290,935		2.99	8,661	289,498	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁴⁾ / ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
	213	9,654		241	11,712		
נגזרים מגדרים							
	10,256	242,352		(1,136)	268,731		ALM-ו
נגזרים משובצים ו-ALM							
4.56	24,740	**542,941		1.36	7,766	569,941	
סך-הכל							
(2.48)	(6,726)	** (271,199)		0.30	808	(267,745)	⁽⁵⁾
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾							
השפעת נגזרים ⁽³⁾							
	3	*(9,627)		(311)	(11,729)		
נגזרים מגדרים							
	(12,511)	(244,164)		(1,909)	(270,746)		ALM-ו
נגזרים משובצים ו-ALM							
*(3.66)	(19,234)	*(524,990)		(0.26)	(1,412)	(550,220)	
סך-הכל							
*0.90	2.43			1.10	3.29		
פער הריבית							

* הוצג מחדש.

** סוג מחדש.

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 120 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 108 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 64 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 91 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מיגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

2009		2010		
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת ⁽¹⁾	
36		133		בגין אופציות
				בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) ⁽²⁾
325		(33)		
876		1,332		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾
(25)		(11)		הוצאות מימון אחרות
6,718		7,775		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(2,017)		(1,030)		הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
4,701		6,745		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
סך-הכל				
	*290,935	289,498		נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾⁽⁴⁾
	*6,620	6,931		נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
	1,976	3,233		נכסים כספיים אחרים ⁽⁴⁾
	(1,129)	(1,153)		הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
	*298,402	298,509		סך-ככל הנכסים הכספיים
סך-הכל				
	*(271,199)	(267,745)		התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾
	*(9,477)	(9,707)		התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
	(3,355)	(4,450)		התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁴⁾
	*(284,031)	(281,902)		סך-ככל ההתחייבויות הכספיות
	14,371	16,607		סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
	*6,314	5,809		נכסים לא-כספיים
	*(757)	(729)		התחייבויות לא כספיות
	19,928	21,687		סך-ככל האמצעים ההוניים

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 120 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 108 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של 174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 91 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה:

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מיגור, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

2009				2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית	השפעת	השפעת	(הוצאות)	שנתית
נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾	נגזרים ⁽³⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	ממוצעת ⁽²⁾
%	%	במיליוני דולר של	%	%	%	במיליוני דולר של	%
		ארצות-הברית				ארצות-הברית	
3.50	761	*21,726		2.37	440	18,585	
							נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁴⁾
							השפעת נגזרים ⁽³⁾
	53	2,502			63	3,118	נגזרים מגדרים
	2,028	39,518			1,265	47,171	נגזרים משובצים ו-ALM
4.46	2,842	*63,746		2.57	1,768	68,874	סך-הכל
							התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾
(2.34)	(547)	*(23,404)		0.48	109	(22,704)	השפעת נגזרים ⁽³⁾
		(2,494)			(58)	(3,122)	נגזרים מגדרים
	(1,890)	(37,373)			(1,500)	(42,622)	נגזרים משובצים ו-ALM
(3.85)	(2,437)	*(63,271)		(2.12)	(1,449)	(68,448)	סך-הכל
0.61	1.16			0.45	2.85		פער הריבית

מטבע-חוץ

(לרבות מטבע ישראלי)

צמוד למטבע-חוץ

נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון⁽⁴⁾

השפעת נגזרים⁽³⁾

נגזרים מגדרים

נגזרים משובצים ו-ALM

סך-הכל

התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון⁽⁵⁾

השפעת נגזרים⁽³⁾

נגזרים מגדרים

נגזרים משובצים ו-ALM

סך-הכל

פער הריבית

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (4) היתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 בדצמבר 2010 בסך של 120 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 108 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 72 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 64 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של 174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 91 מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (5) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מיזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 בדצמבר 2010

תוספת 4

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
נכסים פיננסיים*	152,042	7,534	13,240	5,925	2,902
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	31,554	33,002	23,971	11,226	3,702
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,549	2,123	1,693	3	1
סך-הכל שווי הוגן	185,145	42,659	38,904	17,154	6,605
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
התחייבויות פיננסיות*	125,554	7,885	11,397	5,306	4,628
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	35,859	40,395	23,366	12,612	4,265
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	1,706	1,405	2,755	34	-
סך-הכל שווי הוגן	163,119	49,685	37,518	17,952	8,893
מכשירים פיננסיים, נטו					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור	22,026	(7,026)	1,386	(798)	(2,288)
החשיפה המצטברת במיגור	22,026	15,000	16,386	15,588	13,300

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
(1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מחדש מיתרות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21 בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה בביאור 21 בדוח הכספי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 21 בדוח הכספי.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2009									
מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הון	מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הון	כלא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח		
0.41	5.51	⁽¹⁾ 165,822	0.36	5.12	190,144	2,768	172	931	4,630
0.54		100,836	0.83		109,893	13	31	310	6,084
0.34		⁽¹⁾ 4,442	0.18		5,370	-	-	-	1
**0.46		271,100	**0.53		305,407	2,781	203	1,241	10,715
0.24	4.23	⁽¹⁾ 143,400	0.46	3.99	158,707	201	-	177	3,559
0.72		107,715	0.87		124,622	-	-	289	7,836
0.25		⁽¹⁾ 3,785	0.28		5,900	-	-	-	-
**0.44		254,900	**0.63		289,229	201	-	466	11,395
		16,200			16,178	2,580	203	775	(680)
						16,178	13,598	13,395	12,620

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 בדצמבר 2010

תוספת 4 (המשך)

מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
10,622	20,543	9,329	1,841	2,354	נכסים פיננסיים*
351	1,387	1,314	291	677	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
10,973	21,930	10,643	2,132	3,031	סך-הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
10,200	11,374	4,983	1,144	1,772	התחייבויות פיננסיות*
2,098	4,744	2,426	660	426	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
12,298	16,118	7,409	1,804	2,198	סך-הכל שווי הוגן
מכשירים פיננסיים, נטו					
(1,325)	5,812	3,234	328	833	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור
8,882	10,207	4,395	1,161	833	החשיפה המצטברת במיגור

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21 בדוח הכספי, בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה בביאור 21 בדוח הכספי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 21 בדוח הכספי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגורם כתוצאה משינוי קטן (גיזול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (5) רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2009									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	כלא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח		
3.19	3.72	59,317	3.40	3.12	58,727	8	472	2,395	11,163
0.81		4,731	4.07		6,787	-	-	-	2,767
**3.01		64,048	**3.47		65,514	8	472	2,395	13,930
4.18	3.20	45,984	4.25	2.19	45,375	-	41	2,474	13,387
3.10		16,758	3.92		16,219	-	-	370	5,495
**3.65		62,742	**4.02		61,594	-	41	2,844	18,882
		1,306			3,920	8	431	(449)	(4,952)
						3,920	3,912	3,481	3,930

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 בדצמבר 2010

תוספת 4 (המשך)

מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
במיליוני ש"ח					
מטבע-חוץ***					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
2,505	5,208	7,289	9,251	32,391	נכסים פיננסיים*
6,746	14,728	43,687	80,092	62,207	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
68	83	6,511	4,028	6,221	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
9,319	20,019	57,487	93,371	100,819	סך-הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
1,724	3,841	14,884	13,936	44,296	התחייבויות פיננסיות*
7,029	15,657	41,692	64,412	59,676	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
34	50	5,433	4,720	6,091	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
8,787	19,548	62,009	83,068	110,063	סך-הכל שווי הוגן
מכשירים פיננסיים, נטו					
532	471	(4,522)	10,303	(9,244)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור
(2,460)	(2,992)	(3,463)	1,059	(9,244)	החשיפה המצטברת במיגור

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
*** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
(1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסווג מחדש מיתרות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21 בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 21 בדוח הכספי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגורם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (5) רכיבים אופציונליים המשויכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2009									
מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	כלא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח		
0.78	4.20	⁽¹⁾ 75,522	1.05	3.94	61,823	78	20	560	4,521
1.70		191,435	1.15		228,904	-	1,200	2,649	17,595
0.33		⁽¹⁾ 16,261	0.24		17,069	-	-	88	70
**1.38		283,218	**1.08		307,796	78	1,220	3,297	22,186
1.18	1.61	⁽¹⁾ 91,003	1.58	1.88	83,963	157	1,201	2,571	1,353
1.29		175,001	1.01		208,631	10	89	581	19,485
0.35		⁽¹⁾ 16,711	0.22		16,482	-	-	88	66
**1.19		282,715	**1.12		309,076	167	1,290	3,240	20,904
		503			(1,280)	(89)	(70)	57	1,282
					-	(1,280)	(1,191)	(1,121)	(1,178)

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 בדצמבר 2010

תוספת 4 (המשך)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	
במיליוני ש"ח					
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
186,787	18,626	29,858	31,676	16,029	נכסים פיננסיים***
94,438	113,385	68,972	27,341	10,799	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
7,770	6,151	8,204	86	69	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
288,995	138,162	107,034	59,103	26,897	סך-הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
171,622	22,965	31,264	20,521	16,552	התחייבויות פיננסיות*
95,961	105,467	67,484	33,013	13,392	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
7,797	6,125	8,188	84	34	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
275,380	134,557	106,936	53,618	29,978	סך-הכל שווי הוגן
מכשירים פיננסיים, נטו					
13,615	3,605	98	5,485	(3,081)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר
13,615	17,220	17,318	22,803	19,722	החשיפה המצטברת במיגזר

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 *** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".
 (1) יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מחדש מיתרות בגין אופציות ליתרות בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים.

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21 בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 21 בדוח הכספי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיוגרו כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- (5) רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2009									
מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	מסך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	כלא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח		
1.05	4.90	⁽¹⁾ 302,057	1.05	4.67	312,979	5,139	664	3,886	20,314
1.29		297,002	1.11		345,584	13	1,231	2,959	26,446
0.33		⁽¹⁾ 20,703	0.23		22,439	-	-	88	71
**1.14		619,762	**1.05		681,002	5,152	1,895	6,933	46,831
1.20	3.41	⁽¹⁾ 280,387	1.38	2.96	288,045	358	1,242	5,222	18,299
1.18		299,474	1.09		349,472	10	89	1,240	32,816
0.33		⁽¹⁾ 20,496	0.23		22,382	-	-	88	66
**1.16		600,357	**1.19		659,899	368	1,331	6,550	51,181
		19,405			21,103	4,784	564	383	(4,350)
					-	21,103	16,319	15,755	15,372

1. בגין פעילות לווים בישראל

31 בדצמבר 2010					
ייתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה (הכנסה) שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
157	(6)	2,544	641	1,903	חקלאות
2,231	231	40,972	23,073	17,899	תעשייה
5,074	320	67,744	28,460	39,284	בינוי ונדל"ן ⁽⁶⁾
64	-	4,613	1,738	2,875	חשמל ומים
683	109	23,903	8,018	15,885	מסחר
498	(10)	6,866	1,373	5,493	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
258	(39)	8,001	2,164	5,837	תחבורה ואחסנה
537	(9)	10,332	4,159	6,173	תקשורת ושירותי מחשב
1,979	46	32,424	14,093	18,331	שירותים פיננסיים
144	46	12,687	3,924	8,763	שירותים עסקיים אחרים
164	6	8,474	1,767	6,707	שירותים ציבוריים וקהילתיים
733	-	44,544	4,684	39,860	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
914	355	72,756	33,598	39,158	אנשים פרטיים - אחר
13,436	1,049	335,860	127,692	208,168	סך-הכל

סיכון אשראי שנכלל בענפי החשק השונים:

666	(23)	4,459	1,270	3,189	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
37	-	4,508	248	4,260	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 1,768,204,144 ו-2,256 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח).
- יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- לרבות תאגידים בשליטתם.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-363 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,690 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

1. בגין פעילות לווים בישראל (המשך)

31 בדצמבר 2009					
תרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור*	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾ *	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾ *	
147	6	2,484	674	1,810	חקלאות
3,031	423	37,325	19,062	18,263	תעשייה
*5,373	580	**62,875	**22,119	40,756	בינוי ונדל"ן ⁽⁶⁾
7	2	4,245	1,862	2,383	חשמל ומים
691	49	22,166	7,306	14,860	מסחר
786	22	6,564	1,021	5,543	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
240	5	7,730	2,105	5,625	תחבורה ואחסנה
308	132	11,466	7,927	3,539	תקשורת ושירותי מחשב
1,277	83	34,993	17,253	17,740	שירותים פיננסיים
303	98	11,174	3,863	7,311	שירותים עסקיים אחרים
285	13	8,503	1,667	6,836	שירותים ציבוריים וקהילתיים
894	3	**37,211	**3,484	33,727	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
885	400	70,568	34,901	35,667	אנשים פרטיים - אחר
*14,227	1,816	**317,304	**123,244	194,060	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
630	14	5,566	1,837	3,729	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
45	-	4,472	295	4,177	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- * נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק הוצגו מחדש כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, וההסתמכות על נתונים אלה לצורך קביעת הפרשה הקבוצתית. כחלק מהיערכות זו, ביצע הבנק מהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק.
- להלן נתונים בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור כפי שפורסם ליום 31 בדצמבר 2009 לענפי המשק העיקריים שהוצגו מחדש: בענף שירותים עסקיים אחרים - כ-16.7 מיליארד ש"ח, בענף בינוי ונדל"ן - כ-60.1 מיליארד ש"ח, בענף מסחר - כ-17.4 מיליארד ש"ח, בענף תעשייה - כ-41.3 מיליארד ש"ח.
- ** נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללת סך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 1,753,190,668 ו-1,639 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-15,544 מיליוני ש"ח).
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים ותאגידים בשליטת תנועות ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-253 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-407 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי חשק – מאוחד

תוספת 5 (המשך)

2. בגין פעילות לווים בחו"ל

31 בדצמבר 2010					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה (הכנסה) שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
-	-	40	26	14	חקלאות
304	25	4,977	2,843	2,134	תעשייה
633	27	7,567	1,333	6,234	בינוי ונדל"ן
-	7	1,853	1,220	633	חשמל ומים
24	7	1,519	809	710	מסחר
72	1	2,029	136	1,893	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
30	-	944	313	631	תחבורה ואחסנה
-	-	725	569	156	תקשורת ושירותי מחשב
243	(21)	15,209	8,180	7,029	שירותים פיננסיים
1	-	930	218	712	שירותים עסקיים אחרים
108	8	1,155	298	857	שירותים ציבוריים וקהילתיים
10	1	573	56	517	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
34	(2)	5,976	2,197	3,779	אנשים פרטיים - אחר
1,459	53	43,497	18,198	25,299	סך-הכל

(1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 22,176, 2,412 ו-711 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד

תוספת 5 (המשך)

2. בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)

31 בדצמבר 2009					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור*	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾ *	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾ *	
1	1	58	34	24	חקלאות
434	47	6,161	2,653	3,508	תעשייה
*456	7	7,686	1,008	6,678	בינוי ונדל"ן
-	-	2,598	1,785	813	חשמל ומים
81	-	1,484	738	746	מסחר
83	1	3,604	284	3,320	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
86	-	698	207	491	תחבורה ואחסנה
5	-	903	652	251	תקשורת ושירותי מחשב
744	38	15,960	8,701	7,259	שירותים פיננסיים**
301	-	1,120	232	888	שירותים עסקיים אחרים
132	8	1,316	256	1,060	שירותים ציבוריים וקהילתיים
*27	4	995	63	932	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
18	15	5,359	2,040	3,319	אנשים פרטיים - אחר
*2,368	121	47,942	18,653	29,289	סך-הכל

* נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק הוצגו מחדש כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, וההסתמכות על נתונים אלה לצורך קביעת הפרשה הקבוצתית. כחלק מהיערכות זו, ביצע הבנק מהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק. להלן נתונים בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור כפי שפורסם ליום 31 בדצמבר 2009 ביחס לענפי המשק בעיקריים שהוצגו מחדש: ענף בינוי ונדל"ן - כ-4.9 מיליארד ש"ח, בענף תעשייה - כ-5.2 מיליארד ש"ח.

- ** לפרטים נוספים בדבר השקעות באגרות-חוב המגובות נכסים, ראה ביאור 3.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 2,408,262,090 ו-672 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי חשק – מאוחד

תוספת 5 (המשך)

3. סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל ובחול

31 בדצמבר 2010					
ייתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה (הכנסה) שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
157	(6)	2,584	667	1,917	חקלאות
2,535	256	45,949	25,916	20,033	תעשייה
5,707	347	75,311	29,793	45,518	בינוי ונדל"ן ⁽⁶⁾
64	7	6,466	2,958	3,508	חשמל ומים
707	116	25,422	8,827	16,595	מסחר
570	(9)	8,895	1,509	7,386	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
288	(39)	8,945	2,477	6,468	תחבורה ואחסנה
537	(9)	11,057	4,728	6,329	תקשורת ושירותי מחשב
2,222	25	47,633	22,273	25,360	שירותים פיננסיים
145	46	13,617	4,142	9,475	שירותים עסקיים אחרים
272	14	9,629	2,065	7,564	שירותים ציבוריים וקהילתיים
743	1	45,117	4,740	40,377	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
948	353	78,732	35,795	42,937	אנשים פרטיים - אחר
14,895	1,102	379,357	145,890	233,467	סך-הכל

סיכון אשראי שנכלל בענפי החשק השונים:

666	(23)	4,459	1,270	3,189	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
37	-	4,508	248	4,260	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 0,418,226,320 ו-2,967 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח).
- יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים בשליטת תנועות ההתיישבות.
- לרבות תאגידים בשליטתם.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-363 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,690 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד (המשך) 5 תוספת

3. סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל ובחול (המשך)

31 בדצמבר 2009					
יִתְרֵת סִיכּוֹן אֲשֵׁרֵאִי כּוֹלֵל מִמוֹצְעֵת ⁽⁷⁾ *	יִתְרוֹת חוֹבוֹת בְּעֵיִתֵיִם ⁽³⁾	הוֹצָאָה שְׁנֵיתִית בְּגִין הַפְרָשָׁה סְפִצִּיפִּית לְחוֹבוֹת מְסוּפְקִים	סִיכּוֹן אֲשֵׁרֵאִי כּוֹלֵל לְצִיבּוֹר* ⁽²⁾	סִיכּוֹן אֲשֵׁרֵאִי חוּץ-מֵאֲזֵנִי ⁽¹⁾ *	סִיכּוֹן אֲשֵׁרֵאִי מֵאֲזֵנִי ⁽¹⁾ *
2,574	148	7	2,542	708	1,834
44,320	3,465	470	43,486	21,715	21,771
**70,451	5,829	587	**70,561	**23,127	47,434 ⁽⁶⁾
7,814	7	2	6,843	3,647	3,196
24,997	772	49	23,650	8,044	15,606
10,465	869	23	10,168	1,305	8,863
9,522	326	5	8,428	2,312	6,116
9,016	313	132	12,369	8,579	3,790
53,008	2,021	121	50,953	25,954	24,999
13,040	604	98	12,294	4,095	8,199
9,893	417	21	9,819	1,923	7,896
**35,744	*921	7	**38,206	**3,547	34,659
94,598	903	415	75,927	36,941	38,986
**385,442	*16,595	1,937	**365,246	**141,897	223,349
סִיכּוֹן אֲשֵׁרֵאִי שֶׁנִּכְלָל בְּעֵנְפֵי הַמֶּשֶׁק הַשּׁוֹנִים:					
1,553	630	14	5,566	1,837	3,729 ⁽⁴⁾
1,129	45	-	4,472	295	4,177 ⁽⁵⁾

- * נתוני סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק הוצגו מחדש כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, וההסתמכות על נתונים אלה לצורך קביעת ההפרשה הקבוצתית. כחלק מהיערכות זו, ביצע הבנק מהלך של בחינה מחודשת של סיווג הלווים לפי ענפי משק.
- להלן נתונים בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי שפורסם ליום 31 בדצמבר 2009 ביחס לענפי המשק העיקריים שהוצגו מחדש: בענף שירותים עסקיים אחרים - כ-17.9 מיליארד ש"ח, בענף בינוי ונדל"ן - כ-65.1 מיליארד ש"ח, בענף מסחר - כ-19.3 מיליארד ש"ח, בענף תעשייה - כ-46.5 מיליארד ש"ח.
- ** נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללת סך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 2,16,877, 4,161 ו-2,311 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-15,544 מיליוני ש"ח).
 - (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
 - (4) קבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים בשליטת תנועות ההתיישבות.
 - (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-253 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-407 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסיימות הנמצאות בהליכי בנייה.
 - (7) מבוסס על יתרות רבעוניות.

סיכון האשראי ויתרות החובות בעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

תוספת 6

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך כסומו החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 31 בדצמבר 2010												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית									
			חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾	המדינה
2,074	1,097	99	11,483	413	4,762	1,591	9,529	11,120	1,729	1,441	1	א. ארצות-הברית
163	718	-	3,746	-	4,479	3,598	-	3,598	329	552	-	ב. שוויץ
1,739	1,637	4	8,565	32	4,303	927	304	1,231	1,738	1,638	-	ג. אנגליה
58	31	-	1,197	68	2,757	2,668	531	3,199	38	51	-	ד. תורכיה
961	1,228	-	3,432	9	2,189	-	-	-	838	1,173	178	ה. גרמניה
769	859	-	4,377	1	1,628	-	-	-	493	1,073	62	ו. צרפת
18	197	-	178	-	215	-	-	-	197	16	2	ז. אירלנד
100	86	-	115	-	186	-	-	-	32	129	25	ח. ספרד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ט. פורטוגל
-	2	-	1	-	2	-	-	-	1	-	1	י. יוון
3,690	4,408	-	2,434	1	8,279	181	146	327	5,124	1,822	1,152	יא. אחרות
9,572	10,263	103	35,528	524	28,800	8,965	10,510	19,475	10,519	7,895	1,421	סך-כל החשיפות למדינות זרות
419	252	-	1,865	69	3,500	2,829	676	3,505	447	208	16	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾ תוספת 6 (המשך)

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך כסומו החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2009												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית								
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
				יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽³⁾	המדינה
2,020	1,166	387	12,474	1,035	15,067	11,881	7,505	19,386	1,593	1,586	7	א. ארצות-הברית
161	417	-	2,228	-	4,877	4,299	-	4,299	327	251	-	ב. שוויץ
1,357	1,334	3	7,690	20	4,073	1,382	862	2,244	1,886	797	8	ג. אנגליה
80	104	-	1,020	73	3,434	3,250	268	3,518	140	44	-	ד. תורכיה
1,402	857	-	2,959	32	2,259	-	-	-	744	1,201	314	ה. גרמניה
726	424	-	2,954	2	1,150	-	-	-	370	644	136	ו. צרפת
50	281	-	351	26	331	-	-	-	252	79	-	ז. אירלנד*
313	305	-	264	-	618	-	-	-	48	558	12	ח. ספרד*
2	3	-	-	-	5	-	-	-	5	-	-	ט. פורטוגל*
-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	י. יוון*
4,772	4,425	9	2,335	40	9,460	263	11	274	4,834	3,074	1,289	יא. אחרות*
10,883	9,317	399	32,276	1,228	41,275	21,075	8,646	29,721	10,200	8,234	1,766	סך-כל החשיפות למדינות זרות
424	465	-	1,404	73	4,369	3,480	276	3,756	544	332	13	סך החשיפות למדינות LDC

* סווג מחדש. נתוני אירלנד, ספרד, פורטוגל ויוון שנכללו במדינות אחרות מוצגים בנפרד.
 שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.
 חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול לחובות מאזניות מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.
 חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).
 (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
 (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
 (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חלק בי - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

פירוט שמות המדינות:

קנדה

כסומו החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,235 מיליוני ש"ח ליום 31.12.2010.
 (ליום 31.12.2009: 1,854 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני דצמבר 2010 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2009.

מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2010-2009

מידע רב-רבעוני

תוספת 7

בשנת 2010				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
47,249	46,766	37,236	50,331	מזומנים ופקדונות בבנקים
26,516	26,680	28,935	31,604	ניירות-ערך
16	-	10	16	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
213,203	217,749	220,665	225,288	אשראי לציבור
105	234	296	339	אשראי לממשלות
118	123	125	132	השקעות בחברות כלולות
3,777	3,731	3,669	3,803	בניינים וציוד
8,861	12,034	11,679	9,363	נכסים אחרים
299,845	307,317	302,615	320,876	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
223,216	225,237	217,554	233,965	פקדונות הציבור
5,654	7,379	4,885	4,834	פקדונות מבנקים
1,549	1,435	1,423	1,335	פקדונות הממשלה
418	471	820	386	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
21,395	22,555	25,920	27,608	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
26,074	28,236	29,351	29,322	התחייבויות אחרות
278,306	285,313	279,953	297,450	סך-כל ההתחייבויות
344	337	355	337	זכויות בעלי-מניות חיצוניים
21,195	21,667	22,307	23,089	הון עצמי
299,845	307,317	302,615	320,876	סך-כל ההתחייבויות וההון

מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2009-2010

מידע רב-רבעוני

תוספת 7 (המשך)

בשנת 2009				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
41,079	44,249	44,864	53,115	מזומנים ופקדונות בבנקים
27,587	29,489	28,170	28,055	ניירות-ערך
19	15	283	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
220,859	215,973	215,638	215,788	אשראי לציבור
333	283	235	218	אשראי לממשלות
118	151	134	114	השקעות בחברות כלולות
3,872	3,865	3,791	3,845	בניינים וציוד
11,289	8,819	8,779	8,420	נכסים אחרים
305,156	302,844	301,894	309,555	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
232,442	228,136	225,196	231,993	פקדונות הציבור
6,519	6,936	6,034	6,455	פקדונות מבנקים
1,652	1,562	1,534	1,551	פקדונות הממשלה
185	1	91	794	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
18,967	22,162	23,307	23,112	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
26,016	23,965	25,083	24,702	התחייבויות אחרות
285,781	282,762	281,245	288,607	סך-כל ההתחייבויות
389	349	333	350	זכויות בעלי-מניות חיצוניים
18,986	19,733	20,316	20,598	הון עצמי
305,156	302,844	301,894	309,555	סך-כל ההתחייבויות וההון

דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2010-2009

מידע רב-רבעוני

תוספת 8

בשנת 2009				בשנת 2010				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
972	1,955	1,779	2,012	1,752	1,837	2,053	2,133	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
314	538	629	536	299	341	290	100	הפרשה לחובות מסופקים
658	1,417	1,150	1,476	1,453	1,496	1,763	2,033	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות								
*1,070	*1,102	*1,107	*1,210	1,162	1,246	1,159	1,244	עמלות תפעוליות
4	47	160	181	15	16	6	40	רווחים מהשקעות במניות, נטו
57	47	53	69	40	72	52	57	הכנסות אחרות
*1,131	*1,196	*1,320	*1,460	1,217	1,334	1,217	1,341	סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות								
1,122	1,010	787	1,143	1,103	1,048	1,172	1,327	משכורות והוצאות נלוות
341	345	374	372	369	365	383	401	אחזקה ופחת בניינים וציוד
*446	*500	*483	*580	456	571	509	606	הוצאות אחרות
*1,909	*1,855	*1,644	*2,095	1,928	1,984	2,064	2,334	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(120)	758	826	841	742	846	916	1,040	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(140)	369	418	349	289	330	364	370	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
20	389	408	492	453	516	552	670	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
3	6	(7)	(17)	2	(8)	2	7	החלק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) הפסדים, נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים, של חברות מאוחדות
(2)	(15)	21	(10)	6	4	(16)	24	רווח נקי מפעולות רגילות
21	380	422	465	461	512	538	701	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
42	382	425	467	462	513	540	713	רווח נקי
רווח בסיסי למניה בשקלים חדשים:								
0.02	0.29	0.32	0.35	0.35	0.39	0.41	0.53	רווח נקי מפעולות רגילות
0.01	-	-	-	-	-	-	0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
0.03	0.29	0.32	0.35	0.35	0.39	0.41	0.54	סך-הכל
רווח מדולל למניה בשקלים חדשים:								
0.02	0.29	0.32	0.35	0.35	0.38	0.40	0.53	רווח נקי מפעולות רגילות
0.01	-	-	-	-	-	-	0.01	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
0.03	0.29	0.32	0.35	0.35	0.38	0.40	0.54	סך-הכל

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

אני, ציון קינן, מצהיר כ:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

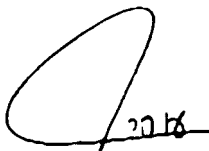
ציון קינן
מנהל כללי

תל-אביב, 30 במרץ 2011.

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי; תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

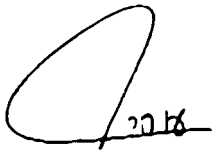
תל-אביב, 30 במרץ 2011.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של ביטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (Monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נוהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (Believes) כי ליום 31 בדצמבר 2010, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית. האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010 בוקרה על-ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, ה"ה זיו האפט רואי חשבון וסומך חייקין רואי חשבון, כפי שצוין בדוח שלהם, בעמוד 250, אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010.

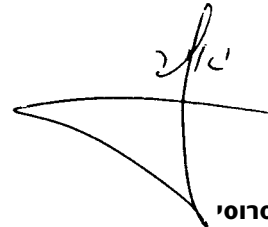
עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קיבין

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במרץ 2011.

2010

בנק הפועלים
דוחות כספיים 2010

250	דוח רואי החשבון המבקרים – בקרה פנימית על דיווח כספי
251	דוח רואי החשבון המבקרים
252	מאזן מאוחד
253	דוח רווח והפסד מאוחד
254	דוח על שינויים בהון העצמי
256	דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
258	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארצות-הברית בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק, ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו-כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2010 ו-2009 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 והדוח שלנו, מיום 30 במרץ 2011, כלל חוות דעת בלתי מסייגת על אותם דוחות כספיים.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל-אביב, 30 במרץ 2011.

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ – דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המאוחדים המצורפים של בנק הפועלים בע"מ (להלן: הבנק): לימים 31 בדצמבר 2010 ו-2009, ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים המאוחדים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון). התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק, וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק וחברות מאוחדות שלו לימים 31 בדצמבר 2010 ו-2009 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק וחברות מאוחדות שלו לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו-כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארצות-הברית בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי COSO והדוח שלנו מיום 30 במרץ 2011 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון

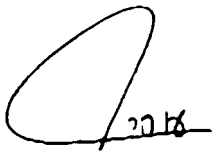
סומך חייקין

רואי חשבון

תל-אביב, 30 במרץ 2011.

31 בדצמבר			
2009	2010	ביאור	
נכסים			
53,115	50,331	2	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,055	31,604	3, 14	ניירות-ערך
-	16		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
215,788	225,288	4	אשראי לציבור
218	339	5	אשראי לממשלות
114	132	6	השקעות בחברות כלולות
3,845	3,803	7	בניינים וציוד
8,420	9,363	8	נכסים אחרים
309,555	320,876		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
231,993	233,965	9	פקדונות הציבור
6,455	4,834	10	פקדונות מבנקים
1,551	1,335		פקדונות הממשלה
794	386		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,112	27,608	11	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,702	29,322	12	התחייבויות אחרות
288,607	297,450		סך-כל ההתחייבויות
350	337		זכויות בעלי-מניות חיצוניים
20,598	23,089	13	הון עצמי
309,555	320,876		סך-כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

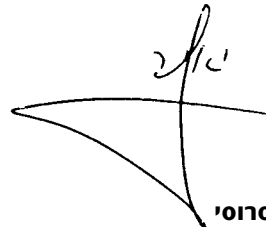
עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קיבין

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במרץ 2011

רווח רווח והפסד מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

2008	2009	2010	ביאור	
3,256	6,718	7,775	23	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,520	2,017	1,030	ב'4	הפרשה לחובות מסופקים
1,736	4,701	6,745		רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
*4,531	*4,489	4,811	24	עמלות תפעוליות
(113)	392	77	25	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
114	226	221	26	הכנסות אחרות
*4,532	*5,107	5,109		סך-כך ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
4,762	4,062	4,650	27	משכורות והוצאות נלוות
1,355	1,432	1,518		אחזקה ופחת בניינים וציוד
*1,907	*2,009	2,142	28	הוצאות אחרות
*8,024	*7,503	8,310		סך-כך ההוצאות התפעוליות והאחרות
(1,756)	2,305	3,544		רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(397)	996	1,353	29	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
(1,359)	1,309	2,191		רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(195)	(15)	3	ב'6	החלק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים
85	(6)	18		חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים, של חברות מאוחדות
(1,469)	1,288	2,212		רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
574	28	16	30	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
(895)	1,316	2,228		רווח (הפסד) נקי
רווח (הפסד) בסיסי למניה בשקלים חדשים:				
(1.13)	0.98	1.67	31, ז'1	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
0.44	0.02	0.01		רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
(0.69)	1.00	1.68		סך-הכל
רווח (הפסד) מדולל למניה בשקלים חדשים:				
(1.13)	0.97	1.66		רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
0.44	0.02	0.01		רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
(0.69)	0.99	1.67		סך-הכל

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

	יתרה ליום 1 בינואר 2008
	הפסד נקי בשנת החשבון
	הנפקת מניות ואופציות
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	מימוש אופציות למניות
	הפסדים, נטו, מגידור תזרים מזומנים
	רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות**
	התאמות אחרות בגין חברות כלולות
	יתרה ליום 1 בינואר 2009
	רווח נקי בשנת החשבון
	רכישה עצמית של מניות
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	מימוש/פקיעה אופציות למניות
	רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות**
	התאמות אחרות בגין חברות כלולות
	יתרה ליום 1 בינואר 2010
	רווח נקי בשנת החשבון
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	מימוש/פקיעה אופציות למניות
	רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
	השפעת המס המתייחס
	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

* בניכוי 653,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק (31.12.09: 700,000 מניות) בעלות של כ-10 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך-כל ההון העצמי	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות-הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה*
		רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרנות-הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
18,778	11,678	(147)	(11)	(145)	7,403	7	137	7,259
(895)	(895)							
739					739	3		736
(400)				(400)				
659				659				
(86)				(86)				
52					52		52	
							(38)	38
(11)		(11)						
133		133						
(45)		(45)						
(124)			(124)					
(5)					(5)	(5)		
18,795	10,783	(70)	(135)	28	8,189	5	151	8,033
1,316	1,316							
(10)					(10)			(10)
678				678				
(50)				(50)				
(214)				(214)				
53					53		53	
4					4	(1)	(50)	55
38		38						
(14)		(14)						
25			25					
(23)					(23)	(23)		
20,598	12,099	(46)	(110)	442	8,213	(19)	154	8,078
2,228	2,228							
216				216				
(84)				(84)				
(21)				(21)				
126					126		126	
4					4	(2)	(63)	69
33		33						
(11)		(11)						
23,089	***14,327	(24)	(110)	553	8,343	(21)	217	8,147

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

2008	2009	2010	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
(895)	1,316	2,228	רווח (הפסד) נקי לשנה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:			
243	17	-	חלקו של הבנק בהפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות
(85)	6	(18)	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים (בהפסדים), נטו, של חברות מאוחדות
628	679	715	פחת על בנינים וציוד
46	103	151	הפחתות
1,520	2,017	1,030	הפרשה לחובות מסופקים
7,896	(523)	(433)	הפסד (רווח) ממימוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפידיון
(35)	9	(52)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(164)	1	-	הפסד (רווח) ממימוש, ירידת-ערך ושינוי בשיעורי ההחזקה בחברות מוחזקות
(12)	(3)	(12)	רווח ממימוש בנינים וציוד
59	53	114	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
627	(88)	37	פיצויי פרישה-גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
(338)	114	49	מיסים נדחים, נטו
440	662	372	הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
9,930	4,363	4,181	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בנכסים			
(1,510)	7,137	477	פקדונות בבנקים, נטו
(175)	(60)	(137)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
1,051	1,586	112	תמורה מפידיון אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
(25,678)	(10,710)	(13,282)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
33,942	10,871	9,485	תמורה ממימוש ניירות-ערך זמינים למכירה
1,598	(1,551)	904	ניירות-ערך למסחר, נטו
471	-	(16)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו
(24,587)	4,480	(10,602)	אשראי לציבור, נטו
134	52	(121)	אשראי לממשלות, נטו
-	(53)	-	רכישת נוספת של מניות בחברות מאוחדות
-	(12)	(18)	רכישת זכויות בחברות כלולות
-	-	-	רכישת חברות שאוחדו לראשונה (נספח א')
(202)	-	-	השקעה בשטר הון של חברה כלולה
(823)	-	-	תמורה ממימוש חברות בת שיצאו מאיחוד (נספח ב')
-	2	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(820)	(665)	(687)	רכישת בנינים וציוד
38	49	26	תמורה ממימוש בנינים וציוד
(6,076)	6,041	(1,132)	נכסים אחרים, נטו
(22,637)	17,167	(14,991)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בנכסים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

(המשך)

2008	2009	2010	
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
7,565	5,040	1,972	פקדונות מהציבור, נטו
(3,229)	(1,743)	(1,621)	פקדונות מבנקים, נטו
(553)	(106)	(216)	פקדונות מהממשלה, נטו
(1,151)	557	(408)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
3,447	4,521	6,155	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,881)	(2,910)	(2,031)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,689	(5,134)	4,608	התחייבויות אחרות, נטו
739	4	4	הנפקת מניות ואופציות
-	(10)	-	רכישה עצמית של מניות
-	(43)	(4)	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
14,626	176	8,459	מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון
1,919	21,706	(2,351)	גידול (קיטון) במזומנים
28,000	29,919	51,625	יתרת מזומנים לתחילת השנה
29,919	51,625	49,274	יתרת מזומנים לסוף השנה

2008	2009	2010	
רכישת חברות בת שאוחדו לראשונה			
נכסים והתחייבויות של חברות הבת שאוחדו, ליום הרכישה:			
-	8	-	נכסים ⁽¹⁾
התחייבויות של החברות לעת האיחוד לראשונה			
-	16	-	התחייבויות
-	2	-	זכויות בעלי מניות חיצוניים
-	10	-	מוניטין
-	-	-	זרימת מזומנים לרכישת חברות בת שאוחדו לראשונה

נספח א'

2008	2009	2010	
תמורה ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר			
נכסים והתחייבויות של חברות הבת שאוחדו בעבר, ליום המכירה:			
9,563	-	-	נכסים ⁽²⁾
10,121	-	-	התחייבויות
429	-	-	זכויות בעלי מניות חיצוניים
164	-	-	רווח הון ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר
(823)	-	-	זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד

נספח ב'

(1) בשנת 2009: למעט מזומנים בסך של 10 מיליוני ש"ח.

(2) בשנת 2008: למעט מזומנים בסך 1,516 מיליוני ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. כללי

בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד מאוגד בישראל. הדוחות הכספיים של הבנק נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי וכן בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).
הבנק קיבל את אישור המפקח על הבנקים לפרסם את הדוחות הכספיים השנתיים על בסיס מאוחד בלבד. בביאור 34 מוצגת תמצית הדוחות הכספיים של הבנק סולו, הכוללת מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על תזרימי המזומנים.

ב. דוחות כספיים בסכומים מדווחים:

(1) בחודש אוקטובר 2010 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים". בהתאם לתקן זה, ובהתאם לתקן חשבונאות מספר 17 שפורסם בחודש דצמבר 2002, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004 והחל מאותו מועד הבנק החל לדווח בסכומים מדווחים.

(2) הבנק ערך את דוחותיו הכספיים בעבר על בסיס העלות היסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו במהלך התקופה נכללו בערכים נומינליים.

(3) סכומי הנכסים הלא-כספיים אינם מוצגים בהכרח שווי ממוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

(4) הגדרות:

דוחות כספיים אלה:

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים, על-פי השינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי, בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

(5) מאזנים:

(א) פריטים לא-כספיים (בעיקר - רכוש קבוע והשקעות המוצגות על-פי עלות) מוצגים בסכומים מדווחים.

(ב) פריטים כספיים מוצגים במאזן בהתאם לתנאי הצמדה של כל יתרה.

(ג) שווי המאזני של השקעות בחברות מוחזקות נקבע על בסיס הדוחות הכספיים בסכומים מדווחים של חברות אלו.

(ד) בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

(6) דוחות רווח והפסד:

(א) הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא-כספיים (כגון: פחת והפחתות, הוצאות והכנסות מראש וכדומה) או מהפרשות הכלולות במאזן, נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת פתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת סגירה.

(ב) יתר מרכיבי דוח רווח והפסד מוצגים בערכים נומינליים.

(ג) חלק הבנק בתוצאות הפעילות של חברות מוחזקות וחלקם של זכויות בעלי מניות החיצוניים בתוצאות של חברות מאוחדות, נקבעו על בסיס הדוחות הכספיים בסכומים מדווחים של חברות אלו.

(7) דוח על השינויים בהון העצמי:

דיבידנד שהוכרז או שולם בפועל בתקופת הדיווח מוצג בערכים נומינליים.

ג. עקרונות האיחוד ויישום שיטת השווי המאזני:

1. הגדרות:

דוחות כספיים אלה:

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא במישרין או בעקיפין עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות, שהשקעת הבנק בהן כלולה, במישרין או בעקיפין, בדוחות הכספיים של הבנק, על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.

לפירוט החברות המוחזקות העיקריות, ראה ביאור 6.

2. בסיס האיחוד:

(א) חברות בנות:

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על-ידי הבנק. השליטה מתקיימת כאשר לבנק קיימת היכולת לקבוע את המדיניות הכספית והתפעולית של הישות בכדי להשיג הטבות ממשאביה ומפעילויותיה. השליטה מתקיימת כאשר הבנק מחזיק, במישרין או בעקיפין, מניות המקנות יותר מ-50% מזכויות הצבעה בחברת הבת והזכויות למינוי מרבית חברי הדירקטוריון שלה, אלא אם כן קיימות נסיבות המונעות בעליל מהחברה האם יישום השליטה בפועל.

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים המבוקרים של הבנק ושל ישויות בהן מתקיימת שליטה של הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונות במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על-ידי הבנק, למעט במקרים בהם הותר אחרת על-ידי המפקח על הבנקים.

יתרות ועסקות הדדיות מהותיות בין החברות שאוחדו בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

תמצית הדוחות הכספיים סולו של הבנק, המוצגת בביאור 34, כוללת את הדוחות הכספיים של חברות נכסים בבעלות מלאה של הבנק, אשר מרבית נכסיהן בשימוש הבנק, באשר לבחינת איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות (VIE) - ראה סעיף ט' להלן.

(ב) חברות כלולות:

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. השקעה בחברות כלולות מטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. ההשקעה כוללת מוניטין או מוניטין שלילי שחושב במועד הרכישה ומוצגת בניכוי הפסדים מצטברים מירידת-ערך. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקו של הבנק בהכנסות ובהוצאות של ישויות מוחזקות, המטופלות לפי שיטת שווי המאזני מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו פסקה להתקיים ההשפעה המהותית.

חלקו של הבנק בתוצאותיהן הכספיות של חברות כאמור מוצג לאחר הפחתת עודף העלות שנוצר ברכישתן. כאשר חלקו של הבנק בהפסדים עולה על ערך הזכויות של הבנק בחברה כלולה, הערך בספרים של אותן זכויות מופחת לאפס והבנק אינו מכיר בהפסדים נוספים. אלא אם ערב הבנק להתחייבויות החברה הכלולה או שיש לו מחויבות אחרת לתמיכה פיננסית בחברה הכלולה.

הבנק בוחן מעת לעת באם חלה ירידת-ערך בהשקעותיו בחברות כלולות. בחינה זו מתבצעת בהתקיים סממנים, אשר יש בהם כדי להצביע על האפשרות כי ערךן של ההשקעות ירד, לרבות ירידה במחירי הבורסה, הפסדים מתמשכים בחברה הכלולה, ערך מוניטין הנכלל בהשקעה ופרמטרים נוספים. ההפחתות להתאמת ערך השקעות אלו, אשר, להערכת ההנהלה, מתבססות על בחינת מכלול ההיבטים שנזכרו לעיל ומתן משקל ראוי להם, נזקפות לדוח רווח והפסד (ראה גם סעיף יב' להלן).

(א) מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים של חברות מוחזקות:

1. עודף עלות מקורי המיוחס לנכסים ולהתחייבויות הניתנים לזיהוי של החברה הנרכשת בניכוי מיסים נדחים, מופחת לאורך חיי הנכס או ההתחייבות בחברה הנרכשת.
2. עודף עלות הרכישה של השקעה בחברה מוחזקת על חלק הבנק בשווייה ההוגן של נכסים הניתנים לזיהוי (לרבות נכסים בלתי מוחשיים) בניכוי שוויין ההוגן של התחייבויותיה הניתנות לזיהוי (לאחר ייחוס מס) במועד הרכישה מהווה מוניטין המופחת בקו ישר לתקופה שאינה עולה על 10 שנים.
3. במקרים בהם עלות הרכישה נמוכה משווייה ההוגן של הנכסים וההתחייבויות הניתנים לזיהוי, עודף השווי ההוגן (מוניטין שלילי) יקוזז מהנכסים הלא מוחשיים ומהנכסים הלא-כספיים, באופן יחסי לשווייה הנאות. היתרה שתיוותר תופחת בקו ישר על פני 10 שנים.
4. עודף העלות שיוחס לנכסים ולהתחייבויות כאמור לעיל, נזקף לסעיפים המתאימים במאזן, מוניטין מוצג במאזן במסגרת סעיף נכסים אחרים.

ד. מטבע פעילות ומטבע הצגה:

- (1) הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשי"ח, שהינו מטבע הפעילות של הבנק. השי"ח הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.
- (2) בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, כל היחידות המוחזקות בחי"ל שבשליטת הבנק (לרבות סניפים) מהוות פעילות שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק. בהתאם לכך, הדוחות הכספיים שלהן מתורגמים לשי"ח כמפורט להלן: פריטי מאזן לא-כספיים תורגמו על-פי שער החליפין במועד העסקה. פריטי מאזן כספיים תורגמו על-פי שער החליפין השוטפים לתאריך המאזן. נכסים והתחייבויות לא-כספיים הנקובים במטבע-חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע פעילות לפי שער חליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשים הנובעים מתרגום הדוחות הכספיים הנ"ל נכללו ברווח מפעילות מיומן, בסעיפים המתאימים. הכנסות והוצאות של היחידות הנ"ל (למעט הכנסות והוצאות הקשורות בפריטים לא-כספיים שתורגמו לפי שער חליפין היסטורי, שלפיהם תורגמו הפריטים הלא-כספיים המתחייבים אליהם) תורגמו לפי שער החליפין הממוצע החודשי שמתאים למועד ביצוע העסקות, וכוללות הפרשי שער על יתרות מאזניות לתחילת החודש.
- (3) החלק ב"התאמות מתרגום" של פעילויות חוץ המוחזקות על-ידי חברות כלולות, נזקף לסעיף "התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ" בדוח על השינויים בהון העצמי.

ה. הצמדה ומטבע-חוץ:

(1) הצמדה:

- נכסים והתחייבויות הצמודים למטבע-חוץ, מוצגים בתוספת הפרשי שער, לפי השערים היציגים אשר פורסמו על-ידי בנק ישראל לתאריכי המאזנים. אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן (להלן: "המדד") מוצגים, בתוספת הפרשי הצמדה, לפי המדד אליו הם צמודים (בעיקר המדד היועץ לתאריכי המאזנים - מדד חודש נובמבר).
- (2)** עסקות במטבע-חוץ:
- עסקות במטבע-חוץ מתורגמות למטבע הפעילות לפי שער החליפין אשר פורסם על-ידי בנק ישראל, שבתוקף בתאריכי העסקות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע-חוץ בתאריך הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בין הסעיפים הכספיים מחושבים כהפרש בין העלות המופחתת במטבע הפעילות בתחילת התקופה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במהלך התקופה, לבין העלות המופחתת במטבע-חוץ מתורגמת לפי שער חליפין לסוף התקופה. נכסים והתחייבויות לא-כספיים הנקובים במטבע-חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע פעילות לפי שער חליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי השער מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום של מכשירים הוניים לא-כספיים המסווגים כזמניים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדירות השקעות בפעילות חוץ או נידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ישירות בהון העצמי.
- (3)** מדד ושער חליפין:
- להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושערי החליפין היציגים של מטבעות עיקריים ושעורי השינוי בהם:

השינוי ב-% בשנה	ליום 31 בדצמבר		
	2010	2009	2010
ב-1%	בש"ח		
המדד לחודש נובמבר (בנקודות)	107.6	105.2	101.3
שע"ח של הדולר של ארצות-הברית (בש"ח ל-1 דולר)	3.549	3.775	3.802
שע"ח של הליש"ט (בש"ח ל-1 ליש"ט)	5.493	6.111	5.548
שע"ח של האירו (בש"ח ל-1 אירו)	4.738	5.442	5.297
שע"ח של הפרנק השוויצרי (בש"ח ל-1 פרנק שוויצרי)	3.788	3.667	3.565
שע"ח של הלירה התורכית	2.296	2.518	2.445
	2.3%		
	(6.0%)		
	(10.1%)		
	(12.9%)		
	3.3%		
	(8.8%)		

ו. ניירות-ערך:

(1) ניירות הערך מסווגים לשלושה תיקים:

(א) אגרות-חוב המוחזקות לפידיון;

כאשר לבנק יש כוונה מפורשת ויכולת להחזיק במכשירי חוב עד למועד פדיונם, מכשירי החוב מסווגים כמוחזקים לפידיון. אגרות-חוב המוחזקות לפידיון מוצגות במאזן לפי העלות, בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה ושער שנצבר, בהתחשב בחלק היחסי של הניכיון או הפרמיה. צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער וכן הפחתת הפרמיה או הניכיון (לפי שיטת הריבית) נזקפים לדוח רווח והפסד. הפרשה לירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני מנוכית מהיתרה המאזנית ונזקפת לדוח רווח והפסד.

(ב) ניירות-ערך למסחר:

ניירות-ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה מסווגים כניירות-ערך למסחר. ניירות-ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ושינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין, לא תכללנה בתיק ניירות-ערך למסחר.

(ג) ניירות-ערך זמינים למכירה:

השקעות הבנק במניות וכן במכשירי חוב מסוימים אשר לא סווגו כאגרות-חוב המוחזקות לפידיון או כניירות-ערך למסחר, מסווגות כניירות-ערך זמינים למכירה. ניירות-ערך אלה מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן, פרט למניות ואופציות לרכישת מניות, אשר לגביהן אין שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמה לשווי ההוגן בניכוי מס, נזקפים ישירות לטעיף נפרד במסגרת ההון העצמי, ומועברים לדוח רווח והפסד בעת מימוש או פידיון, למעט הפרשה לירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני הנזקפת לדוח רווח והפסד.

הכנסות ריבית, הפרשי הצמדה ושער מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד, בהתאם לשיטת הריבית. הכנסות מדיבידנדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה מוכרות עם גיבוש הזכות לקבלתם.

(2) בחישוב רווח ממימוש ניירות-ערך מחושבת העלות על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון" (FIFO).

(3) קביעת שווי הוגן של ניירות-ערך:

השווי ההוגן של ניירות-ערך למסחר וניירות-ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. הבנק מיישם את הוראות פרסום אמריקאי FSP FAS 157-3 (ASC 820) בדבר "קביעת שווי הוגן של נכסים פיננסיים בשוק לא פעיל". בהתאם לכך, בקביעת שווי הוגן של ניירות-ערך הנסחרים בשוק לא פעיל לעיתים נעשה שימוש משמעותי בשיקול דעת, לרבות בחינה האם עסקות בוצעו בתנאי לחץ וכפיה. באותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירים בשוק פעיל, השווי ההוגן נקבע על סמך מערכת עצמאית ומתוקפת של הבנק או בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, ומתחשבות בהנחות אודות גורמים שונים.

(4) ירידת-ערך של ניירות-ערך:

מידת תקופת דיווח הנהלת הבנק בוחנת האם ירידה בשווי הוגן של ניירות-ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפידיון הינה בעלת אופי אחר מזמני (Other Than Temporary).

הבחינה כאמור כוללת מספר שלבים ועקרונות, בהתאם למדיניות שנקבעה בבנק. ניתוח ההנהלה מתמקד בין היתר בבחינת סממנים אשר עלולים להצביע על קיום ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני, כמפורט להלן:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את חזרת שווי נייר הערך לעלותו.
- היקף שווי הביטחונות המגבים את הנייר וכריות הביטחון.
- דירוג ניירות הערך על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות לרבות התפתחויות בדירוג לאחר תאריך המאזן.
- שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך.
- משך הזמן בו השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו.
- מצבו הפיננסי של המנפיק ושינויים בסביבתו העסקית, לרבות בחינה האם ירידת הערך משקפת נסיבות ייחודיות למנפיק, לענף בו פועל המנפיק או משקפת תנאי שוק כלליים.
- אירועים לאחר תאריך המאזן.

הבנק קבע מספר עקרונות לצורך הבחינה האם ירידת-ערך היא בעלת אופי אחר מזמני ומה סכומה, כדלהלן:

- א. ניירות-ערך אשר לתאריך המאזן אין בכוונת הבנק להחזיקם או שנמכרו לאחר תאריך המאזן, מהווים ניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- ב. ניירות-ערך אשר חלה לגביהן ירידת-ערך בשיעור של 40% ומעלה מעלות נייר הערך לתאריך המאזן או לאחריו, מהווים ניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון, כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.
- ג. מכשירי חוב שחלה לגביהם ירידת דירוג משמעותית, סווגו כבעייתיים על-ידי הבנק, או חל כשל תשלום לאחר רכישתם, יחשבו כניירות-ערך שחלה בהם ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני.

כאשר חלה ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני בנייר ערך, תופחת עלותו לשווי ההוגן ליום המאזן, ותשמש כבסיס עלות חדש. סכום ההפחתה יזקף לדוח רווח והפסד. הכרה בהכנסות מימון בתקופות עוקבות לירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני:

בתקופות עוקבות לירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני, הכנסות ריבית מהשקעות במכשירי חוב יוכרו באופן הבא:

- א. זכויות מוטב שנרכשו או זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על-ידי הבנק באיגוף נכסים פיננסיים, המטופלות לפי שיטת הריבית הפרוספקטיבית - העודף של סכום תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות על שווי ההוגן של מכשיר החוב יוכר כהכנסות ריבית על פני תקופת החיים הנותרת של מכשיר החוב. במקרים נדירים בהם לבנק לא קיים אומדן סביר לגבי סכומים ועיתוי של תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות ממכשיר החוב, הבנק מכיר בהכנסות לפי שיטת השבת העלות או מכיר בהכנסה על בסיס מזומן.
- ב. מכשירי חוב אחרים - צבירת ההכנסה בתקופת דיווח מבוצעת בהתבסס על עודף תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב (סכום הבסיס של מכשיר החוב במועד ירידת הערך בעלת אופי אחר מזמני הינו שווי ההוגן).

ז. הפרשה לחובות מסופקים:

(1) הפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי ובנוסף נכללות הפרשה כללית והפרשה נוספת, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

(2) הפרשה הספציפית לחובות מסופקים נערכת בהתבסס על הערכת ההנהלה לגבי ההפסדים הנלומים בתיק האשראי, לרבות חבויות בסעיפים חוץ-מאזניים. בהערכתה האמורה מביאה ההנהלה בחשבון, בין יתר שיקוליה, את מידת הסיכונים הקשורים באיתנותם הפיננסית של הלואים, על סמך המידע שבידי לגבי מצבם הכספי, היקף פעילותם העסקית והערכת שווי הביטחונות שנתקבלו מהם.

הכנסות ריבית בגין חוב שנקבע כמסופק אינן נרשמות מתחילת הרבעון בו נקבע החוב כמסופק. עם גביית הריבית נרשמות הכנסות הריבית בסעיף הכנסות מימון אחרות.

(3) ההפרשה הספציפית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, כאשר ישעור ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור.
 (4) ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים בחברות מאוחדות הבנקאיות בחו"ל נקבעת, על-פי הצורך, בהתחשב בכללים המקובלים בארצות מושבן.
 (5) מחיקת חובות אבודים נעשית כאשר הבנק הגיע למסקנה כי החוב אינו ניתן לגביה, בעקבות הליכים משפטיים שנקטו או כתוצאה מהסכמים והסדרים שנעשו, רובם במקרים בהם לא ננקטו הליכים משפטיים, והחובות אינם בני גביה או מסיבות אחרות שבגללן החובות אינם ניתנים לגביה.
 (6) ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חבויות הלקוחות. לפי מאפייני סיכון כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים. בגין מאפייני סיכון אלה נקבעו ישעורי הפרשה שונים, לכל אחד ואחד ממאפייני הסיכון. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מחושבת על-פי ישעורים שנקבעו למאפיינים השונים. ההפרשה הכללית הינה בערכים מתואמים לתום שנת 2004, בסכום שהיווה 1% מסך החבויות שהיו באחריות קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 1991.
 השעור המצטבר של ההפרשה הנוספת והכללית לחובות מסופקים מסך סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 בדצמבר 2010, הינו 0.27% (0.30% ליום 31 בדצמבר 2009). ההפרשה הכללית, וכן ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, אינן מוכרות כהוצאה לצורך מס, ועל-פי הוראות המפקח על הבנקים לא נרשם ביחס אליהן מס נדחה. לפירוט בדבר אופן יישום ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות בעייתיים והשפעתן הצפויה, ראה ביאור 1 א להלן.

ח. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות:

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על-ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10). לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות. בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי טופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לנטוק באימו או בפעילות מיומן מובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר המוטב טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונלית ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי זמזמנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות. לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על-ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

לאור זאת, ניירות-ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת או שנרכשו בתנאי מכירה חוזרת, ניירות-ערך שנשאלו או הושאלו, וכן מכשירים פיננסיים אחרים שהועברו או שהתקבלו על-ידי הבנק, בהם הבנק לא איבד שליטה על הנכס המועבר או לא רכש שליטה בנכס שהתקבל, מטופלים כחוב מובטח.

בנוסף לכך, על-פי הנחיות של המפקח על הבנקים, ניירות-ערך מסוימים שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת לבנק ישראל מטופלים כחוב מובטח. מכשירים פיננסיים שהועברו בעסקות כאמור, נמדדים לפי אותם עקרונות מדידה שישומו לפני העברתם. כלומר, ניירות-הערך כאמור לא נגרעים מהמאזן, וכנגדם מוצג הפיקדון שלהבטחת השבתו שועבדו אותם ניירות-ערך בסעיף "ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר". ניירות-ערך שהתקבלו בעסקות כאמור, נרשמים לפי סכום המזומן שהתקבל על-ידי הבנק במסגרת הסעיף "ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר". הבנק עוקב אחר שווי הוגן של ניירות-ערך שנשאלו והושאלו וכן של ניירות-ערך שהועברו בהסכמי רכישה ומכירה חוזרת על בסיס יומי ודרישת ביטחונות מבוצעת במקרים המתאימים. ריבית שהתקבלה או ששולמה בגין ניירות-ערך כאמור מדווחת כהכנסות או כהוצאות מיומן, בהתאמה.

כמו-כן, עסקות כגון: עסקות סינדיקציה (syndication) ועסקות השתתפויות באשראי (loan participation) נבחנות האם חלקי המיומן שסופקו על-ידי נותני אשראי אחרים עומדים בהגדרה של זכות משתתפת.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר אם התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות; או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

ט. טיפול בישויות בעלות זכויות משתנות:

ישות הינה VIE אם היא עומדת במבחנים המפורטים ב-FAS 167, פרשנות מתוקנת 46 (FIN46(R), איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות (ASC 810-10): (1) ההשקעה ההונית בסיכון אינה מספקת כדי לאפשר לישות לממן את פעולותיה מבלי להזדקק לתמיכה כספית נחותה נוספת (subordinated financial support) שמוספקת על-ידי צדדים מעורבים, לרבות מחזיקי מניות; או (2) למשקיעים בהון בסיכון קבוצה אין את הכוח לכוון פעילויות בעלות השפעה משמעותית ביותר על הביצועים הכלכליים של הישות, או שאינם סופגים את חלקם היחסי בהפסדים הצפויים או ברווחים השאריתיים הצפויים של הישות.

VIE תאוחד בדוחות הכספיים אם לבנק יש את הכוח לכוון פעילויות בעלות השפעה משמעותית ביותר על הביצועים הכלכליים של ה-VIE, וכן לבנק יש את הזכות לקבל הטבות מה-VIE או מחויבות לספוג את הפסדיה, אשר פוטנציאלית עשויים להיות משמעותיים עבור ה-VIE.

לבנק קיימות זכויות משתנות ב-VIE אחרות שאינן מאוחדות מכיון שהבנק אינו הנהנה העיקרי.

- הבנק עוקב אחר כל ה-VIE על מנת לקבוע אם התרחש אירוע אשר עלול לגרום לשינוי בזהות של הנהנה העיקרי. אירועים אלו כוללים, בין היתר:
- רכישות נוספות או מכירות של זכויות משתנות על-ידי הבנק או על-ידי צד שלישי לא קשור הגורמות לבעלות הכוללת של הזכויות המשתנות של הבנק להשתנות;
 - שינויים בהסדרים חוזיים באופן שמיעד מחדש הפסדים צפויים או רווחים שאירעיים בין מחזיקי הזכויות המשתנות; ו-
 - מתן תמיכה לישות המביאה לזכות משתנה משמעותית.
- לפרטים נוספים לגבי ישויות בעלות זכויות משתנות, ראה ביאור 19.

י. הוצאות בקשר להנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים:

הוצאות הנפקה וניכיון בקשר להנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים מופחתות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

יא. בניינים וציוד:

- (1) בניינים וציוד מוכרים לראשונה לפי עלות. לרבות עלויות שניתן לייחסן במישורן לרכישת הבניינים והציוד.
 - (2) בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה, מוצגים פריטים אלה לפי העלות בניכוי פחת נצבר ובניכוי הפרשה לירידת-ערך.
 - (3) פחת ושיטת הפחת.
 - (4) הבנק מפחית בנפרד כל חלק של בניינים וציוד בעל עלות שהיא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. הוצאות הפחת בכל תקופה מוכרות ברווח והפסד, או מהוונות לנכס אחר בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
 - (5) הבנק משתמש בשיטת הקו הישר להקצאת סכום בר-פחת של בניינים וציוד באופן שיטתי על פני אורך החיים השימושיים שלהם. שיטת הפחת בה נעשה שימוש משקפת את הדפוס החזוי לצריכת ההטבות הכלכליות העתידיות מהנכס.
 - (6) הבנק סוקר את ערך השייר, את אורך החיים השימושיים של פריט בניינים וציוד ואת שיטת הפחת בה נעשה שימוש לפחות אחת לשנה. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
 - (7) עלויות החלפת חלק מרכוש קבוע מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית הגלומה בפריט תזרום אל הבנק וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נרעה. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.
 - (8) שיפורים במושכר מופחתים על פני משך תקופת השכירות לרבות תקופת אופציה שסביר שתמומש, או אורך החיים השימושיים שלהם, לפי התקופה הקצרה יותר. עלויות תוכנה:
 - (9) תוכנה שנרכשה על-ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך.
 - (10) עלויות ישירות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי, שהתהוו בשלב הפיתוח, מהוונות כנכס לא מוחשי אם ורק אם:
 - העלויות ניתנות למדידה מהימנה;
 - המוצר או התהליך ישימים מבחינה טכנית ומסחרית;
 - צפויה הטבה כלכלית עתידית מהמוצר;
 - לבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו.
- עלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי מופחתות החל ממועד שבו התוכנה מוכנה לשימוש, על פני אורך החיים השימושי שלהן. עלויות בשלב המוקדמי של פרויקט פיתוח התוכנה ועלויות תחזוקתה השוטפת, נזקפות לרווח והפסד, עם התהוותן. עלויות עוקבות בגין תוכנה מוכרות כנכס אך ורק כאשר הן גודלות את ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן. בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, עלויות תוכנה שהוכרו כנכס בלתי מוחשי, יוצגו במאזן הבנק בסעיף "בניינים וציוד".
- (11) בניינים ומקרקעין אשר שימשו בעבר את הבנק ומושגים לאחרים, מהווים כנדל"ן להשקעה, המוצג לפי עלות בניכוי פחת נצבר והפרשה לירידת-ערך.
 - (12) הכירות, בהן נושא הבנק באופן משמעותי בכל (substantially all) הסיכונים והתשואות מהנכס בהתאם לספים כמותיים שנקבעו, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן ודמי החכירה המינימאליים העתידיים. יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות.

יב. ירידת-ערך נכסים לא פיננסיים:

- הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות נכסים כספיים שהם השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת-ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. בתקופות עוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבצע הבנק, אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר ההשבה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת-ערך.
- הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת-ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצות הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות (להלן: "יחידה מניבת מזומנים"). למטרת בחינת ירידת-ערך של מוניטין, יחידות מניבות מזומנים מניבות מוניטין יקובצו כך שהרמה בה תיבחן ירידת הערך תשקף את הרמה הנמוכה ביותר בה המוניטין נתון למעקב למטרת דיווח פנימי אך לא תהיה גדולה ממינור פעילות. מוניטין שנרכש במסגרת צירוף עסקים מוקצה ליחידות מניבות מזומנים אשר צפויות להניב הטבות מהסינרגיה של הצירוף. נכסי מטה הבנק אינם מפקים תזרימי מזומנים נפרדים. במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת-ערך בנכס השייך למטה הבנק, נקבע סכום בר ההשבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.
- הפסדים מירידת-ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת-ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.
- הפסד מירידת-ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת-ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת-ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת-ערך. מוניטין המהווה חלק מחשבון השקעה בחברה כלולה אינו מוכר בנפרד, ולכן אינו נבחן בנפרד בבחינת ירידת-ערך. לחילופין, נבחנת ירידת-ערך ביחס להשקעה בכללותה, וזאת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת-ערך.

יג. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות:

- (1) הכנסות והוצאות נכללות על בסיס צבירה, למעט הכנסות מימון על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם נושאים הכנסה, וריבית בגין סכומים בפיגור של מקבלי הלוואות לדיוור אשר נזקפת לדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- (2) הכנסות מעמלות פירעון מוקדם של הלוואות, לאחר ניכוי חלק יחסי המתייחס להון הפיננסי, נכללות בדוח רווח והפסד בשעורים שנתיים שווים במשך יתרת התקופה לפירעון האשראי או במשך שלוש שנים ממועד הפירעון המוקדם, לפי התקופה הקצרה יותר.
- (3) עמלות הקצאה למסגרות אשראי, וכן עמלות מעסקי מימון מוכרות ברווח והפסד באופן יחסי לתקופות העסקות.
- (4) עמלות תפעוליות בגין מתן שירותים (כמו: מפעילות בניירות-ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, ארגון סינדיקציה, הפרשי המרה ופעילות סחר-חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.

- (5) השלמת ריבית מאוצר המדינה בגין פער ריבית על הלוואות למשתכנים, נזקפת לדוח רווח והפסד במשך תקופת פירעון הלוואות על בסיס שיטת הריבית.
- (6) ניירות-ערך - ראה סעיף ו' לעיל.
- (7) הפרשה לחובות מסופקים - ראה סעיף ז' לעיל.
- (8) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף כא' להלן.

ד. תשלומים מבוססי מניות:

עסקות תשלום מבוססות מניות כוללות עסקות עם עובדים או צדדים אחרים המסולקות במכשירים הוניים, במזומן, או בנכסים אחרים. עסקות תשלום מבוססות מניות שבהן מתקבלות סחורות או שירותים תמורת התשלום נרשמות לפי השווי ההוגן.

לגבי עסקות תשלום מבוססות מניות המסולקות במכשירים הוניים, הבנק רושם כהוצאת שכר, עם גידול מקביל בהון העצמי, את ההטבה הנוצרת בעת הענקת כתבי אופציה לעובדים, בהתאם לשווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה, תוך שימוש במודל בלק ושוולס (Black & Scholes). בהתאם למדיניות זו, נפרסת ההטבה הנוצרת לאורך תקופת ההבשלה של כתבי האופציה בהתבסס על הערכות הבנק בדבר מספר האופציות אשר צפוי שיבשילו.

הסכום שנקקף כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוססות מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל.

טיפול חשבונאי זה חל לגבי עסקות המסולקות במכשירים הוניים שבוצעו לאחר ה-15 במרץ 2005, אך טרם הבשילו עד ליום 1 בינואר 2006 וכן על שינויים שחלו בתנאי עסקות המסולקות במכשירים הוניים שבוצעו לאחר ה-15 במרץ 2005, גם אם ההענקות שבגינן בוצעו השינויים היו לפני תאריך זה.

התחייבות לעובדים בגין זכויות לעליית ערך מניות במזומן (אופציות פנטום) נמדדת במועד ההענקה ובכל מועד דיווח עד סילוקה, לפי השווי ההוגן של הזכויות לעליית ערך מניות, תוך שימוש במודל בלק ושוולס (Black & Scholes). השינויים בשווי ההוגן של ההתחייבות מוכרים בדוח רווח והפסד לתקופה, לאורך תקופת ההבשלה של הזכויות לעליית ערך מניות.

טו. מיסים על הכנסה:

הוצאת מיסים על הכנסה כוללת מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים נדחים נקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון העצמי. במקרים אלה הוצאת המיסים על הכנסה נקפת להון העצמי. המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה לתאריך המאזן, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למיסים על הכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורת והוצאות נלוות".

הבנק מכיר במיסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מיסים. אולם הבנק לא מכיר במיסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ואין זה צפוי שהם יתפכו בעתיד הנראה לעין. המיסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן. הבנק מקזז נכסי והתחייבות מיסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מיסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על-ידי אותה רשות מס בגין אותה חברה נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכונתן לסלק נכסי והתחייבות מיסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המיסים מיושבים בו זמנית.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים ובגין זכות מועברת לקיזוז מס מוכר בספרים במקרים שמימוש המס האמור בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק. נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים יוכר כאשר קרוב לוודאי (probable) שיווצר לנביהם חיטכון במס בעת ההיפוך. יצירה של נכסי מיסים נדחים נטו לא תעלה על המיסים השוטפים בתקופת החשבון, אלא במקרים מיוחדים, בהם מימוש המס בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק.

הבנק עשוי להתחייב בתוספת מס במקרה של חלוקת דיבידנדים בגין חברות מוחזקות. תוספת מס זו לא נכללה בדוחות הכספיים, לאור מדיניות החברות המוחזקות שלא לנהל בחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לבנק. בעתיד הנראה לעין, במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנד מרווחים הכרוכים בתוספת מס לבנק, יוצר הבנק עתודה למס בגין תוספת המס שהוא עשוי להתחייב בה.

מס נדחה בגין עסקות בינחברתיות בדוח המאוחד נרשם לפי שיעור המס החל על החברה הרוכשת.

טז. מניות באוצר:

בעת רכישת מניות הבנק על-ידי הבנק, סכום התמורה ששולם, הכולל עלויות ישירות, מנוכה מההון המניות שנרכשו מחדש מסווגת כמניות באוצר. כאשר מניות באוצר נמכרות או מונפקות מחדש, סכום התמורה שהתקבלה מוכר כגידול בהון והעודף או הגרעון שנובעים מהעסקה נקף ליתרת הפרמיה.

יז. רווח למניה:

הרווח למניה מחושב על-ידי חלוקה של הרווח הנקי במספר המניות הרגילות המשוקלל שקיים במהלך התקופה. ברווח הבסיסי למניה נכללות רק מניות אשר קיימות בפועל במהלך התקופה. מניות רגילות פוטנציאליות (ניירות-ערך המיירים כדוגמת כתבי אופציה ואופציות לעובדים) נכללות רק בחישוב הרווח המדולל למניה במידה שהשפעתן מדללת את הרווח למניה על-ידי כך שהמתרן מקטינה את הרווח למניה או מגדילה את ההפסד למניה מפעילויות נמשכות. בנוסף, מניות רגילות פוטנציאליות שהומרו במהלך התקופה נכללות ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה, ומאותו מועד נכללות ברווח הבסיסי למניה.

חלק הבנק ברווחי חברות מוחזקות מחושב לפי חלקו ברווח למניה של אותן חברות מוחזקות מוכפל במספר המניות שבידי הבנק.

יח. דוח על תזרימי המזומנים:

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות בנכסים ומפעילות בהתחייבויות ובהון. תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים ומפעילות בהתחייבויות ובהון מוצגים נטו, למעט תנועה בפרטים לא-כספיים ובניירות-ערך. סעיף המזומנים כולל מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יט. זכויות עובדים:

בגין כל ההתחייבויות בשל יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על-פי דין, הסכום, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות מסוימות מחושבות על בסיס אקטוארי, בהסתמך בין היתר, על ההנחות הבאות:

- שיעור ההיוון של העתודות נקבע על-ידי המפקח על הבנקים.
- שיעור עליית השכר בעתיד נקבע על בסיס הערכות ההנהלה.
- שיעור התמותה מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

ההתחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות-גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי ההתחייבויות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. לפרטים, ראה ביאור 15.

על-פי הוראות המפקח על הבנקים הבנק מכיר בהתחייבויות בגין תוכניות פרישה מרצון בהתאם לציפיות ההנהלה במועד הדיווח במידה ואושרו על-ידי הדיקטוריון, גם אם האישור ניתן לאחר תאריך המאזן ולפני תאריך אישור הדוחות הכספיים.

כ. התחייבויות תלויות:

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיות. בביאור 19 נכללים פרטים בדבר כל התביעות התלויות כנגד קבוצת הבנק שסכום כל אחת מהן (או צירוף מספר תביעות בנושאים דומים), על-פי כתב התביעה, עולה על סכום המהווה שיעור של כ-1% מהון הבנק (למועד הגשת כל תביעה). מתכונת הגילוי הינה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק סווגו לשלוש קבוצות סיכון. (1) סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להפסד כלשהו בתביעה הינו מעל ל-70% ובגין הסכום בסיכון נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. (2) סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להפסד כלשהו בתביעה הינה בין 20% ל-70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. (3) סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להפסד כלשהו בתביעה הינה מתחת ל-20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. כמו-כן, בביאור נכללות תביעות אשר הוגשו כנגד קבוצת הבנק אשר לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על הערכות יועציה המשפטיות, לא ניתן להעריך, למועד אישור הדוחות הכספיים, את סיכויי ההליך המשפטי ובשל כך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. קביעה זו אפשרית, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, רק במקרים נדירים אשר בהם יש לקבל את אישור המפקח על הבנקים בטרם פרסום הדוחות הכספיים, או ביחס לתביעות ייצוגיות במקרים בהם טרם פורסמו ארבעה דוחות כספיים על-ידי קבוצת הבנק מאז שנכללה בהם לראשונה תביעה כלשהי, אשר לא ניתן להעריך את סיכוייה.

כא. מכשירים פיננסיים נגזרים וחשבונאות גידור:

(1) הבנק מכיר בכל הנגזרים, לרבות נגזרים המשוברים בחוזים "מארחים", אשר יש להפרידם כנכסים או להתחייבויות במאזן ומוודד אותם לפי שווי הוגן. השינוי בשווי ההוגן של מכשיר נגזר מדווח בדוח רווח והפסד או נכלל בהון העצמי כמרכיב של רווח כולל אחר (other comprehensive income), בהתאם ליעוד של המכשיר הנגזר. השינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדירים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותו לסיכון המגודר. הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדירים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור. - החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים מדווח תחילה בהון העצמי כמרכיב של רווח כולל אחר ואחר כך, כאשר הנכס, ההתחייבות או העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד. - החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד ככ"ל מוכר מיידית בדוח רווח והפסד. רווח או הפסד מנגזר שלא יועד כמכשיר מגדר מוכר בדוח רווח והפסד באופן שוטף. לבני נגזרים שאינם בבחינת חוזה עצמאי, אלא משוברים במכשיר מאזן, שאינו נמדד בכללותו בשווי הוגן דרך רווח והפסד - נגזרים אלו נמדדים בנפרד מהמכשיר המארח על-פי הכללים למדידת נגזרים, במידה שהנגזר אינו קשור באופן ברור והדוק לחוזה המארח, ואילו המכשיר המאזן "המארח" את הנגזר נמדד על-פי כללי חשבונאות מקובלים מתאימים. במקרים מסוימים (כגון במקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובר מהחווה המארח) בהתאם ל-FAS 155 (ASC 815-15) הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובר ולמדוד את המכשיר הפיננסי המורכב בשלמותו (הן החוזה המארח והן הנגזר המשובר) בשווי הוגן, תוך זקיפת השינויים בשווי ההוגן לרווח והפסד. הבחירה כאמור נעשית במועד לרכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש, כגון כתוצאה מצירופי עסקים או שינויים מהותיים במכשירי החוב. בחירת יישום המדידה בשווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת. (2) היתרות המאזניות הנובעות מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים נכללות במסגרת סעיף נכסים אחרים או התחייבויות אחרות לפי העניין. היתרות המאזניות בגין נגזרים משוברים, מוצגות יחד עם החוזים המארחים. בביאור 20 לדוחות הכספיים ניתן פירוט לסוגי העסקות ולסוגים השונים של מכשירים פיננסיים נגזרים בהם פועל הבנק, לרבות אופי ומבנה הסיכונים הכרוכים בפעילות. השפעת המכשירים הפיננסיים הנגזרים על בסיסי ההצמדה ועל התקופות לפירעון של היתרות המאזניות, מקבלת ביטוי בביאורים 17 ו-18 בדוחות הכספיים. (3) השווי ההוגן של מכשירים נגזרים נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. באותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירים בשוק פעיל, השווי ההוגן נקבע על סמך מערכת עצמאית ומתוקפת של הבנק או בהתבסס הערכות שהתקבלו מממחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, ומתחשבות בהנחות אודות גורמים שונים.

כב. קיזוז נכסים והתחייבויות:

(1) הבנק מקיז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: (א) בגין אותם הנכסים והתחייבויות, קיימת זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז. (ב) כבונות הבנק לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית. (2) הבנק מקיז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים שני התנאים המצטברים לעיל ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק, בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז. (3) הבנק מקיז פקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מהן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי, ומציג במאזן בסכום נטו. המרווח מפעילות זו נכלל בסעיף "פעולות תפעוליות".

כג. דיווח מיגזרי:

מיגזר פעילות הוא מרכיב בתאידי בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות, תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-על-די ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מימורי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. חלוקת המיגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מיגזרי לקוחות. מיגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מיגזר המוצר שלא ניתן לשייך למיגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל ב"אחרים והתאמות".

כד. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים:

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

כה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים:

(1) בחודש יולי 2009, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) ביצע שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי 168 FAS, בנושא הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארצות-הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים (כיום ASC 105-10, כללי חשבונאות מקובלים) שפורסם על-ידי ה-FASB. התקן קבע את ה-ASC Accounting Standards Codification (ASC) כמקור בלעדי של כללי חשבונאות מקובלים בארצות-הברית אשר יחולו על תאגידים מדווחים שאינם גופים ממשלתיים (nongovernmental US GAAP), למעט ההנחיות של רשות ניירות-ערך בארצות-הברית (SEC). לפיכך, כל הכללים שלא אומצו כאמור לעיל וכן הכללים שמקורם לא בהנחיות של רשות לניירות-ערך בארצות-הברית (SEC) לא נכללו בקודיפיקציה והפכו לכללים לא מחייבים. בעקבות הקודיפיקציה, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות לא יפרסם עוד בצורה של תקנים (SFAS), נירות עמדה (FASB Staff Positions) או הבהרות והנחיות לנושאים ספציפיים (EITF Abstracts), אלא יפרסם את "עדכוני התקינה החשבונאית" (ASU - Accounting Standards Updates), אשר יעדכנו את הקודיפיקציה.

החל מיום 1 בינואר 2010, בהתאם לעדכון לסעיף ההגדרות שנקבע בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מדידות שווי הון, חלופת שווי הון, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים אשר פורסם ביום 31 בדצמבר 2009, אימץ הבנק את ההיררכיה החדשה שנקבעה ב-FAS 168 (ASC 105-10). בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על-ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית או על-ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות-הברית וגם תחייב את התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בנושאים של יישום כללי חשבונאות אמריקאיים שאומצו או אשר יאומצו בעתיד במסגרת הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות-הברית בעיקר כללי דיווח ומדיניות חשבונאית בדוחות כספיים ביניים ובדוחות כספיים שנתיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2010 ואילך.

(2) בחודש יוני 2009 פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי 166 FAS (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים (תיקון לתקן חשבונאות אמריקאי 140 FAS (ASC 860-10)). 166 FAS מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE), קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל בהירות לתנאים לגרירת נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמרו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איחום משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization).

במקביל, פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי 167 FAS (ASC 810-10), תיקונים לפרשנות 46 מחוקת (ASC 810-10) FIN 46(R) - איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות (ASC 810-10), המתקן כללים שנקבעו ב-FIN 46(R) (ASC 810-10) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות. 167 FAS מחייב לבחון, במועד יישום התקן לראשונה ביום 1 בינואר 2010, את חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות לשירות למטרה מיוחדת (QSPE) וכן את הישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) אחרות בהן מעורב הבנק, מעדכן את הקריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs), משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (המגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה-VIEs בתדירות גבוהה יותר.

בנוסף, 166 FAS וכן 167 FAS קובעים דרישות גילוי חדשות, אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים. בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009, הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב-166 FAS וב-167 FAS, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלה. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.
- לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-167 FAS ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות לשירות למטרה מיוחדת (QSPE).

ההשפעה מיישום לראשונה של 166 FAS ו-167 FAS אינה מהותית.

(3) בחודש מרץ 2010, פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית 11-ASU 2010, החרגה מתחולת תקן חשבונאות אמריקאי 133 FAS (ASC 815-15) לגבי נגזרי אשראי משובצים, הכולל הנחיות לגבי אופן הקביעה האם מאפיינים של נגזרי אשראי משובצים במכשירים פיננסיים מחייבים טיפול חשבונאי של הפרדת הנגזר המשובץ. עדכון זה נועד להבהיר כי רק ריכוז של סיכון אשראי בצורה של נחיתות של זכויות על-פי מכשיר פיננסי אחד ביחס לאחר לא יחשבו כנגזר משובץ. כמו-כן, העדכון מספק הנחיות בנוגע להערכה האם נגזר האשראי המשובץ מקיים קריטריון "יקשור באופן ברור והדוק" (clearly and closely related). לאור ההבהרות שנקבעו בעדכון, המצבים הבאים, בין היתר, לא יחשבו ככשירים להחרגה מתחולת 133 FAS (ASC 815-15) וידרשו טיפול חשבונאי נפרד בהתאם לתקן או טיפול בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי 155 FAS (ASC 815-10):

- נגזר אשראי משובץ אשר חושף את המחזיק ברצועה (tranche) לתשלומים עתידיים אשריים לא יחשב כקשור באופן ברור והדוק לחוזה המארז;
- אם במבנה איחום סיכון אשראי חדש התווסף לזכויות מוטב באמצעות CDS שנכתב, אזי נגזר האשראי המשובץ, לרבות מאפיון הנחיות של הרצועה, יחשב כלא קשור באופן ברור והדוק לחוזה המארז.

החל מיום 1 ביולי 2010 הבנק מיישם הנחיות אלו. ההשפעה על הדוחות הכספיים לא היתה מהותית.

ביאור 1

עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

כו. השפעת תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום:

(1) בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 והמחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל עדיין על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים בישראל בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף. בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת תהליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע בההרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרושות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רישיות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחותיו הכספיים של הבנק ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. במסגרת עדכונים שפורסמו להוראות הדיווח לציבור, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) שלהלן, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי:

1. IAS 8, בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
2. IAS 21, בנושא השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע-חוץ;
3. IAS 33, בנושא רווח למניה;
4. IFRS 2, בנושא תשלום מבוסס מניות;
5. IAS 29, בנושא דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
6. IAS 34, בנושא דיווח כספי לתקופות ביניים;
7. IFRS 3 (2008), בנושא צירופי עסקים;
8. IAS 27 (2008), בנושא דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
9. IAS 28, בנושא השקעות בחברות כלולות;
10. IAS 36, בנושא ירידת-ערך נכסים;
11. IAS 17, בנושא חכירות;
12. IAS 16, בנושא רכוש קבוע;
13. IAS 40, בנושא נדל"ן להשקעה;
14. IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
15. IAS 10, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
16. IAS 20, הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
17. IAS 31, זכויות בעסקות משתתפות;
18. IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים.

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם, יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים:

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על-ידי המפקח;

- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית שחלים ספציפית על נושאים אלה;

- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;

- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;

- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית. תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אשר אומצו, יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי הבינלאומיים האלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה כאשר נדרש.

מיום 1 בינואר 2011 ואילך, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים שאומצו בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

להלן פירוט ההשפעות העיקריות הנובעות מאימוץ תקני IFRS אשר תחילתם הינה מיום 1 בינואר 2011:

• IFRS 3 (2008), צירופי עסקים ו- IAS 27 דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים

תקן דיווח כספי בינלאומי 3 ותקן חשבונאות בינלאומי 27 משנים בחלק מהנושאים המטופלים תחת הוראות תקנים אלו את הטיפול החשבונאי שיידרש ליישם. כמו-כן, התקנים הנ"ל מבהירים סוגיות שעד כה לא ניתן להן טיפול בנושא צירופי עסקים ודוחות כספיים מאוחדים. להלן סקירה של השינויים העיקריים של התקנים החדשים:

- (א)** עלויות עסקה של חברה רוכשת במסגרת צירוף העסקים יוכרו כהוצאה בתקופה בה התהוו (למעט הוצאות הנפקה), ולא יוכרו כחלק מעלות צירוף העסקים.
- (ב)** רכישות נוספות של מניות חברה מוחזקת לאחר השגת השליטה, יוכרו כפעולה במישור ההוני.
- (ג)** מימושים של מניות חברה מוחזקת, תוך שמירה על שליטה, יוכרו כפעולה במישור ההוני.
- (ד)** בעת איבוד שליטה בחברה מוחזקת, יתרת ההשקעה במוחזקת תימדד בשווי הוגן למועד איבוד השליטה וההפרש יזקק לרווח או הפסד לתקופה. השווי הוגן יהווה עלות לציבור הטיפול החשבונאי בתקופות עוקבות.

- (ה) מוניטין אינו מופחת עוד ותבוצע בחינה לירידת-ערך אחת לשנה.
- (ו) זכויות שאינן מקנות שליטה (בעבר נקראו זכויות המיעוט), יהיו חלק מההון העצמי וימדדו בשווי הוגן במועד הרכישה כנגד הכרה בכל המוניטין של החברה הנרכשת.
- (ז) רווח או הפסד בחברה המאוחדת יוכר במלואו בדוחות הבנק תוך חלוקה בין החלק המיוחס לבעלי זכויות הנויות בבנק לבין זכויות שאינן מקנות שליטה (בעבר זכויות המיעוט), גם אם יביא את זכויות אלה להצגתם בחובה.
- (ח) קיומן של זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למומש באופן מיידי, מובאות בחשבון בעת הערכת קיום שליטה בחברה מוחזקת.
- (ט) שניונים שמוכרים ישירות ברווח כולל אחר של החברה המוחזקת יוכר במלואם בהון העצמי תוך חלוקה בין החלק המיוחס לבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה (גם אם יביא את זכויות אלה להצגתם בחובה).
- (י) ברכישה בשלבים ההשקעה הקיימת בספרי החברה המחזיקה למועד השגת השליטה תימדד בשווי הוגן, כאשר ההפרש בין ערכה בספרים לבין שוויה ההוגן יוכר ברווח או הפסד לתקופה.
- בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי רשאי ליישם את התקן למפרע או באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. הבנק בחר ליישם את התקן באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, ליישום תקנים אלה לא צפויה להיות השפעה על הדוחות הכספיים.

• IFRS 2, תשלום מבוסס מניות

עסקות תשלום מבוסס מניות שהוענקו לאחר 15 במרץ 2005 וטרם הבשילו עד ליום 1 בינואר 2011 טופלו בהתאם לתקן חשבונאות 24 המבוסס על IFRS 2. בהתאם ל-IFRS 2 נדרש לטפל בהענקות הנויות שהוענקו בתקופה מיום 7 בנובמבר 2002 וטרם הבשילו עד למועד האימוץ. בהתאם לכך, יבוצע תיקון במדידה וברישים של תוכנית האופציות לעובדים שהוענקו בתקופה האמורה. בעקבות התיקון תגדל יתרת העודפים בסך של כ-65 מיליון ש"ח כנגד קיטון ביתרת קרן ההון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות, באותו סכום, כך שההשפעה נטו על ההון העצמי הינה אפס.

• IAS 17, הכירות

התקן קובע עקרונות לסיווג חכירה כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית. בהתאם לתקן, גם חכירת קרקע תבחן לפי אותם עקרונות ותופחת בהתאם. השפעת יישום IAS 17 בבנק מתבטאת בהפחתת קרקעות המטופלות כחכירה מימונית, לאורך תקופת החכירה ומסתכמת בקיטון יתרת העודפים בסך של כ-35 מיליון ש"ח.

• IAS 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע-חוץ

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים לפני אימוץ IFRS, שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי סווגה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. בהתאם ל-IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- (א) המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים מסלולים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים.
- (ב) המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, חומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה).

(ג) גורמים נוספים היכולים לספק ראייה למטבע הפעילות של הישות. כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת.

(ד) יחסיה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי - אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליו ואם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על-ידי התאגיד הבנקאי.

במסגרת ההיערכות ליישום לראשונה של IAS 21, ערך הבנק בחינה של המבחנים שנקבעו בתקן ביחס לכל אחת מהשלוחות הבנקאיות הפועלות בחו"ל. כנדרש בחודר הפיקוח על הבנקים בדבר אימוץ התקינה הבינלאומית, הבנק פנה לפיקוח על הבנקים לקבלת הנחיה מקדמית בנושא. בשלב זה, ההחלטה בדבר מטבע הפעילות של שלוחות מסוימות של הבנק בחו"ל נמצאת בבחינה.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי רשאי ליישם את התקן למפרע או באופן של מכאן ולהבא על הפרשי תרגום מצטברים ליום 31 בדצמבר 2010 הנכללים בהון העצמי בגין שלוחות חו"ל. הבנק בחר ליישם את התקן באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, קרן הון בחובה מהפרשי תרגום בסך 110 מיליון ש"ח, תסווג ביום המעבר ליתרת העודפים. החל מיום זה, הפרשי שער חליפין של מטבע-חוץ בגין שלוחות שמטבע הפעילות שלהם שונה משקל ייקפו לקרן הון מהפרשי תרגום.

• IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

בכללי החשבונאות המקובלים בישראל, כפי שאומצו בהוראות המפקח על הבנקים, לא קיימות הנחיות ספציפיות למדידת נכסים המוחזקים למכירה. בהתאם לתקינה הבינלאומית, כפי שאומצה בהוראות הדיווח לציבור, נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש שעומדים בקריטריונים שנקבעו בתקן, למעט נכסים שנתפסו כהנדרתם בהוראות הדיווח לציבור, ימדדו על-פי הנמוך מבין ערכם בספרים או שוויים הוגן בניכוי עלויות מכירה. בנוסף, על-פי ה-IFRS לא נכלל פחת בגין נכסים אלו מהמועד שבו סווגו כמוחזקים למכירה. יישום התקן הינו בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011, ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(2) בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר "הטיפול החשבונאי בעסקות בין ישות לבין בעל השליטה בה" (להלן: "התקן"). התקן מחליף את תקנות נירוח-ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים) - התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים ותחייבויות שלנביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנוזקה בעסקה ייקרף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

- התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקות בין ישות לבין בעל שליטה בה, כדלקמן:
- העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה.
 - נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על-ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על-ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו.
 - הלואות שניתנו לבעל השליטה או הלואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו-כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צויין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על-פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

1. תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
2. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית החלים על תאגידים בנקאיים בארצות-הברית, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
3. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארצות-הברית כאמור לעיל.

נכון למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה. (3) בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגמים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארצות-הברית (ASC 310) ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו. הבנק יישם את הוראות החוזר החל מיום 1 בינואר 2011, בהתאם להוראות המעבר וההנחיות שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך שיש 964 מיליון ש"ח (נטו ממס), תיזקף כנגד יתרת פתיחה של העודפים. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים נדרש להציג ביאור פרופורמה המפרט את השפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה.

כמו-כן, בחודש דצמבר 2010 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. בהתאם לחוזר שונתה ההגדרה של הלוואות לדיוור בגין מחויב הבנק להעריך הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור. בהתאם להנחיות הפיקוח, הבנק יישם את התיקון באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לפי הערכת הבנק, כתוצאה מיישום החוזר לראשונה תגדל ההפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בסך של 49 מיליון ש"ח. לפירוט בדבר אופן יישום ההוראות החדשות והשפעתן הצפויה, ראה ביאור 1א' להלן.

- (4) ביום 31 בדצמבר 2009, פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בדבר מדידות שווי הוגן וחלופת השווי הוגן (להלן: "החוזר"). החוזר מאמץ את:
 1. תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) (להלן: "FAS 157");
 2. תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) (להלן: "FAS 159");

(א) FAS 157 – מדידת שווי הוגן

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על-ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

כמו-כן, FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן. יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 יחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי הוגן, וכן יחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), "סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נמרים המוחזקים לצורך מסחר חוזים בסחר באגריה ופעילויות ניהול סיכונים". האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי הוגן של מכשירים נמרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, FAS 157 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי הוגן של חוב, לרבות נמרים, אשר הופק על-ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע יכלול את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא יהיה מוגבל לסיכון זה בלבד.

FAS 157 יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך ויאומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, FAS 157 יושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני היישום לראשונה של FAS 157, באופן המפורט להלן:

1. פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor);
2. מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על-פי חלק א' להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות (ASC 815-10) EITF 02-3;

3. מכשירים פיננסיים מעורבים הנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם לחלק א' להוראות הדיווח לציבור. במועד היישום לראשונה, הפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי הוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת לתירת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד. על-פי הערכת הבנק, ההשפעה האמורה שתוכר ביתרת העודפים ב-1 בינואר 2011 הינה זניחה. דרישות הגילוי החדשות, לרבות הגילוי הנדרש בדוחות שנתיים בלבד, יישמו ברבעון הראשון של שנת 2011 לכל חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה.

בנוסף, בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שימשו בחישוב השווי הוגן של מכשירים נמרים. כמו-כן, נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי הוגן של מכשירים נמרים. בהתאם להוראות המעבר הנ"ל ובהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 בהתאמות מסוימות בנוגע לאופן החישוב של מרכיב סיכון האשראי בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים. הבנק נערך ליישום FAS 157. להערכת הבנק, ליישום התקן לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות.

בחודש ינואר 2010, ה-FASB פרסם עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן. העדכון דורש גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. בנוסף, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. דרישות הגילוי כאמור יחולו על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים לתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2011 ואילך. הבנק נערך ליישום דרישות הגילוי הנוספות כאמור במסגרת פרויקט ההיערכות ליישום תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC 820-10).

ביאור 1

עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

(ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159 – חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

מטרת FAS 159 הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים לפי בסיס מדידה שונים.

FAS 159 מאפשר לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסויימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן, רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו-כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא ידחו. בחירת "ישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיס מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מפקוח על הבנקים.

FAS 159 יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך. ישום באימוץ למפרע או ישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפידיון באופן הבא:

- ישום על פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה: תאגיד בנקאי רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן עבור פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה. במקרים אלה, היתרות המאזניות של פריטים כשירים אלה יותאמו לשווי הוגן וההשפעה של המדידה מחדש הראשונה בשווי הוגן תיקוף בהתאמה בגין השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. כמו-כן, תאגיד בנקאי הבוחר בחלופת השווי ההוגן לפריטים הקיימים במועד התחילה, יכול גילויים נרחבים כנדרש בחזר בדוח הכספי השנתי ודוח הכספי ביניים הראשון שלו לשנת 2011.
- ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפידיון: ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפידיון, המוחזקים במועד התחילה, כשירים לחלופת השווי ההוגן באותו מועד. אם חלופת השווי ההוגן נבחרת עבור נייר-ערך כלשהו מבין ניירות-ערך אלה במועד התחילה, רווחים והפסדים צבורים שטרם מומשו במועד זה יכללו בהתאמה בגין השפעה מצטברת, ונייר הערך האמור ידווח ממועד זה כנייר-ערך למסחר. כמו-כן, ניתן גילוי נפרד לסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שסוגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר ולסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שלא הוכרו קודם לכן. הבחירה בעת האימוץ לראשונה, בחלופת השווי ההוגן עבור נייר-ערך קיים המוחזק לפידיון לא תגרום להטלת ספק בכוונה של תאגיד בנקאי להחזיק בעתיד באגרות-חוב אחרות עד לפידיון. עם אימוץ FAS 159 אין בכוונת הבנק לשנות בשלב זה את המדידה של מכשירים פיננסיים.

(5) הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 16 בפברואר 2011 פורסמה טיוטה של הפיקוח על הבנקים בנושא הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. הטייטה קובעת הנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיטת אקטואר מוסמך, זיהוי מיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישה למתן גילוי במסגרת המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים בדבר ההשפעה הכמותית של אומדנים שונים ששימשו לצורך הערכת התחייבויות העובדים הבנקאית לזכויות עובדים.

בנוסף, לפי הטייטה תאגיד בנקאי שצופה כי ישלמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכנית פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצוי פיסטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון.

ההנחיות הכלולות בטייטה יישמו החל מהדוחות הכספיים לתקופות שלאחר ה-1 בינואר 2011. הבנק נערך ליישום הטייטה, בשלב זה אין ביכולתו של הבנק להעריך את השפעת יישום הוראות המדידה שנקבעו בטייטה.

מדיניות חשבונאית החל ממועד ישום ההוראה

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים, בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, הבנק נדרש, החל מיום 1 בינואר 2011, ליישם תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. העקרונות המנחים שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סיווג ומדידה של חובות בעייתיים, המפורטות בביאור 1(ז) בדוחות הכספיים.

בהתאם להוראה, הבנק נדרש לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה נאותה, על-מנת לכסות הפסדי אשראי צפויים, בהתייחס לתיק האשראי שלו. ההוראה מיושמת לגבי יתרות סיכון אשראי מאזני הנמצאות בתחולתה, כגון, פקדונות בבנקים, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. בנוסף, הבנק נדרש לקיים, כחשבון התחייבויות נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות.

ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" והפרשה קבוצתית". כמו-כן, נדרש הבנק לבחון את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי – הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרם החוזית (ללא נכיו מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטוחנות), מקובצת ברמת לקוח, הינה מעל 1 מיליון ש"ח. בנוסף, מזהה הבנק לצורך בחינה פרטנית, חובות מסויימים בעלי מאפייני בעייתיות אחרים וכן חובות לקוחות בארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר ההפרשה לירידת-ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי תוכר לגבי חוב שסווג כפגום. חוב סיווג כפגום, כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום, כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו-כן, כל חוב שתנאיו שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי סיווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור, בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיוור בבנק למשכנתאות. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו חומתה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית תוערך בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

ביאור 1א

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסויימים ליום 31.12.2010

ביאור 1א

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על טעינים מאזניים מסוימים ליום 31.12.2010 (המשך)

ההפרשה הפרטנית הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי ASC 450 Contingencies (במקור FAS 5 Accounting for Contingencies).

הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי - תחושב כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדירוג לגביהם חושבה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450 (FAS 5). בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים, וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2010. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי בשנים 2008, 2009 ו-2010, וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שירשמו בפועל בתקופות שלאחר מועד היישום לראשונה. בנוסף, נקבע בהוראת השעה כי לאחר יישומה, לא נדרש לשמור הפרשה כללית ונוספת, אולם בכל מקרה, סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, מגולמות בשיעור המס.

בהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור יתרות אשראי חוץ-מאזני מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ-מאזני. זאת, בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי, כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 "מדידה והלימות הון – סיכון אשראי – הגישה הסטנדרטית", בהתאמות מסוימות. סך ההפרשה בגין יתרות אשראי חוץ-מאזני, אשר חושבה כאמור לעיל, מסתכמת ב-335 מיליוני ש"ח. הפרשה זו לא תנוכה מסעיף אשראי לציבור והיא תכלול בסעיף החתיבויות אחרות במאזן.

הפרשה מינימלית בגין הלוואות לדירוג - מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. במועד תחילת יישום ההוראה החדשה, יכנס לתוקף תיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 (חובות בעייתיים בהלוואות לדירוג) המרחיב את תחולת חישוב ההפרשה לפי נוסחת עומק הפיגור, לכלל הלוואות המובטחות במשכון דירת מגורים, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים והלוואות הממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

הבנק לא יצבור הכנסות ריבית בגין חוב אשר סווג כפגום, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש, ובכל מקרה לא תוכרנה הכנסות מימון על יתרת חוב מחוקה חשבונאית (ראה להלן). כמו-כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבנו, ואשר הוכרו להכנסה בדוח רווח והפסד. חובות, כאמור, מוגדרים על-ידי הבנק כחובות שאינם צוברים הכנסות ריבית. החוב ימשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגבי הסיווג כחוב פגום. עם זאת, חוב פגום אשר פורמאליט עבר ארגון מחדש, ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויצבע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה, הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמץ גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). במקרה בו מדובר בחוב אשר ההפרשה הפרטנית בגינו מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון, הבנק מוחק חשבונאית כל יתרת חוב העולה על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. בהתאם להוראה, מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביותר משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק. בנוסף, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי בעייתי (הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ופריטי אשראי חוץ-מאזני בעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום).

בעקבות יישום ההוראה החדשה, יתרת האשראי בדוחות הכספיים תוצג כ"יתר רשומה" המוגדרת כיתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב (קרן וריבית) שנמחק חשבונאית בעבר, אך לפני ניכוי הפרשה פרטנית או קבוצתית להפסדי אשראי. בנוסף תוצג "יתרת חוב נטו" המוגדרת כיתרת חוב רשומה, בניכוי הפרשה פרטנית וקבוצתית להפסדי אשראי.

ההוראה תישם בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2011 ואילך. ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, הבנק, בין היתר:

- ימחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;
 - יסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר, כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא יסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
 - יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים;
 - יתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מאזני ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מיסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.
 - התאמות הנובעות מהפעולות לעיל, למועד היישום לראשונה, תיכללנה ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.
- בקביעת ההשפעה הצפויה על נתונים שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 עקב האימוץ ההוראות החדשות, נעשה שימוש באומדנים ובהנחות, אשר עיקריהם מפורטים לעיל, המבוססים על הוראות והנחיות שפורסמו על-ידי המפקח על הבנקים. האומדנים וההנחות הניל הינם בעלי השפעה מהותית על נתוני הפרופורמה המוצגים במסגרת הדוחות הכספיים. הנהלת הבנק מעריכה, כי נתונים אלה משקפים באופן נאות את השפעת יישום ההוראה על הדוחות הכספיים, אולם רואה לנכון לציין, כי עקב מורכבות ההוראה והתהליכים הנדרשים לישומה, ייתכן כי ההשפעה הצפויה תהיה שונה מהאמור להלן.
- ביאור הפרופורמה להלן מפרט את ההשפעה הצפויה של האימוץ לראשונה של הוראה זו ביום 1 בינואר 2011:

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 1

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31.12.2010 (המשך)

חלק א' – השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים, ליום 31 בדצמבר 2010

בחלק זה מוצגת השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה וההוראות החדשות היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010

1. סיכום ההשפעה על העודפים ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
14,327	יתרת עודפים ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
(964)	השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31 בדצמבר 2010
	מזה:
(1,942)	השינוי בהפרשה להפסדי אשראי*
978	השפעת המס המתייחסת
13,363	יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

* כולל השפעה בסך 49 מיליוני ש"ח בגין הלוואות לדיר שביגין נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי התיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 314.

2. ההשפעה על האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
245,633	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות* לחובות מסופקים) ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
	השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות:
(16,499)	מחיקות חשבונאיות נטו* שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
-	שינויים אחרים ביתרת האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010
229,134	יתרה רשומה של אשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

* קרן וריבית.

3. ההשפעה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום 31 בדצמבר 2010

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי*		
	לפי עומק פיגור	אחר	על בסיס פרטני
11,589	1,032	261	**10,296 ⁽¹⁾
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוח הכספיים ⁽¹⁾
(7,445)	-	-	*** (7,445)
			השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות
			מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
1,577	947	49	****581
			שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 (נזקפו להון העצמי)
5,721	1,979	310	3,432
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
 ** לרבות הפרשה שלא נוכחה מסעיף אשראי לציבור בסך 206 מיליון ש"ח.
 *** מתוך יתרת ההפרשה על בסיס פרטני ליום 31 בדצמבר 2010.
 **** ההרכב:

195	הגדלת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
386	הגדלת הפרשה פרטנית בגין היוון תזרימי מזומנים חזויים

(1) ראה ביאור 4 ב' לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 1

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31.12.2010 (המשך)

4. ההשפעה על יתרת נכסים אחרים בגין מיסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
יתרת נכסים אחרים בגין מיסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים ⁽¹⁾	859
השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות*	781
יתרת נכסים אחרים בגין מיסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות	1,640
* ההרכב:	
מיסים נדחים לקבל בגין הפרשה על בסיס קבוצתי	657
מיסים נדחים לקבל בגין הפרשה פרטנית - היוון תזרימי מזומנים חזויים	124

(1) ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

חלק ב' - פירוט נוסף לנתונים לפי ההוראות החדשות

כל היתרות המוצגות בחלק זה מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וסיכון של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה והן היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010

5. יתרת האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
137,071	4,419	132,652
92,063	761	91,302
229,134	5,180	223,954
380	3	377

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה סעיף 6 להלן.
 ** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפינור לפי נספח להוראות ניהול בנקאי תקן מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף, ראה סעיפים 7 ו-9 להלן.

6. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
10,689	3,231	7,458
-	-	-
394	13	381
125,988	1,175	124,813
126,382	1,188	125,194
137,071	4,419	132,652

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש, כמצויין להלן.
 ** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

ביאור 1א

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסויימים ליום 31.12.2010 (המשך)

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני:

31 בדצמבר 2010	
8,054	אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
2,635	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
10,689	סך-הכלל אשראי לציבור פגום
7,275	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
3,414	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון
10,689	סך-הכלל אשראי לציבור פגום

אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:

31 בדצמבר 2010			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
2,030	1,350	3,380	שאינו צובר הכנסות ריבית
-	-	-	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 יום או יותר
-	-	-	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 יום ועד 89 ימים
271	-	271	צובר הכנסות ריבית
2,301	1,350	3,651	סך-הכלל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)

התחייבויות לתתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2010 ב-151 מיליוני ש"ח.

7. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי

הלוואות לדיר שביגין נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:

עומק הפיגור		בפיגור של יותר מ-90 ימים					בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים	בפיגור של מעל 90 ימים	
סך-הכלל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרות***	סך-הכלל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים	מעל 90 ימים עד 3 חודשים	
223	59	155	101	22	22	10	9	9	סכום הפיגור
47	5	42	41	1	-	-	-	-	מזה: יתרת הפרשה לריבית*
1,769	417	760	161	93	234	272	592	592	יתרת חוב רשומה
310	147	163	90	40	33	-	-	-	יתרת הפרשה להפסדי אשראי**
1,459	270	597	71	53	201	272	592	592	יתרת חוב נטו

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 ** לא כולל יתרת הפרשה לריבית.
 *** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכוק בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעונו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 1

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסויימים ליום 31.12.2010 (המשך)

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
-	-	-
132	25	107
394	20	374
48,160	406	47,754
48,686	451	48,235

אשראי לציבור פגום

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים

אשראי לציבור אחר שאינו פגום

סך-הכל

8. הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010

הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾			
על בסיס קבוצתי			
סך-הכל	אחר*	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
5,180	1,639	310	3,231
5	5	-	-
536	335	-	201

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010:

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

9. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

31 בדצמבר 2010						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים*		הלוואות לדיור	
אחרת			לפי עומק פיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור**	יתרת חוב רשומה
סך-הכל	על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי				
310	-	-	310	1,169	213	43,377
1	-	1	-	-	-	76
311	-	1	***310	1,169	213	****43,453

* הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור העולה על 3 חודשים.

** כולל ריבית על סכום הפיגור.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למהחייב לפי עומק הפיגור בסך 11 מיליוני ש"ח.

**** מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 29,278 מיליוני ש"ח.

(1) המידע מוצג במידה שהתיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 היה מיושם לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010.

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
46,689	45,576	מזומנים ופקדונות בבנקים מרכזיים
6,426	4,755	פקדונות בבנקים מסחריים
53,115	50,331	סך-הכל*
51,625	49,274	* מזה: מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

ביאור 2

מזומנים ופקדונות בבנקים

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 3
ניירות-ערך

הרכב הסעיף:

ליום 31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניית-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	53	-	-	53
של אחרים	740	72	-	812
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	793	72	-	865
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	21,740	221	(29)	21,740
של אחרים	4,430	120	(24)	4,430
סך-כל אגרות-חוב זמינים למכירה	26,170	341	(53)	26,170
מניות:				
של אחרים	2,221	1,724	(2)	2,221 ⁽¹⁾
סך-כל ניירות-הערך הזמינים למכירה	28,391	27,606	(55) ⁽²⁾	28,391 ⁽¹⁾
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	1,800	3	(1)	1,800
של אחרים	554	2	-	556
סך-כל אגרות-חוב למסחר	2,352	5	(1)	2,356
מניות:				
של אחרים	64	72	(9)	64
סך-כל ניירות-הערך למסחר	2,420	2,424	(10) ⁽³⁾	2,420
סך-כל ניירות-הערך	31,604	30,823	(65)	31,676 ⁽¹⁾

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 533 מיליוני ש"ח.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- (א) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב - ראה ביאור 23, לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 25.
- (ב) באשר לשיעבודים על ניירות-ערך - ראה ביאור 14.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 3 ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 בדצמבר 2010			
רווח כולל אחר מצטבר			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו*	רווחים שטרם מומשו*	עלות מופחתת (במניות עלות)
262	(15)	-	277

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
אשראי שאינו לאנשים פרטיים

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שביניהם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר 2010					
סך-הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(15)	252	(15)	252	-	-

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
אשראי שאינו לאנשים פרטיים

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 3 ניירות-ערך (המשך)

הרכב הסעיף:

ליום 31 בדצמבר 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	80	9	-	89
של אחרים	713	54	(1)	766
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	793	63	(1)	855
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	17,185	312	(52)	17,445
של אחרים	4,993	138	(62)	5,069
סך-כך אגרות-חוב זמינים למכירה	22,178	450	(114)	22,514
מניות:				
של אחרים****	1,168	309	(1)	1,476 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות-הערך הזמינים למכירה	23,346	759 ⁽²⁾	(115) ⁽²⁾	23,990 ⁽¹⁾
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
ממשלתיים	3,090	9	(3)	3,096
של אחרים	131	1	-	132
סך-כך אגרות-חוב למסחר	3,221	10	(3)	3,228
מניות:				
של אחרים	54	1	(11)	44
סך-כך ניירות הערך למסחר	3,275	11 ⁽³⁾	(14) ⁽³⁾	3,272
סך-כך ניירות-הערך	28,055	833	(130)	28,117 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** לשם קבלת אישור לייעוץ פנסיוני, היה על הבנק בין היתר, להקטין את החזקתו בכלל ביטוח לשיעור של 10%. בחודש ינואר 2009 מכר הבנק 0.11% מהון המניות של כלל ביטוח בעקבות המכירה עומדת החזקת הבנק על 9.95% מהון החברה ואין לבנק ייצוג בדיקטטוריון החברה. כתוצאה ממכירה זו כלל ביטוח נגרעה מיתרת החברות הכלולות וסווגה לתיק הזמין למכירה.
 *** בשנת 2009 מכר כונס הנכסים את מניות בזק שהיו מוחזקות על-ידו לטובת הבנק. כתוצאה ממכירת מניות אלו רשם הבנק רווח נקי לאחר מיסים בסך של כ-177 מיליוני ש"ח בשנת 2009.

- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 502 מיליוני ש"ח.
 (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- (א) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב - ראה ביאור 23, לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות- ראה ביאור 25.
 (ב) באשר לשיעבודים על ניירות-ערך - ראה ביאור 14.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 3 ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 בדצמבר 2009					
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות עלות)	
		הפסדים שטרם מומשו*	רווחים שטרם מומשו*		
15	32	-	-	32	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):***
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
-	272	(31)	-	303	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
-	31	-	23	8	****Collateralized Debt Obligations (CDO)
-	303	(31)	23	311	סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
15	335	(31)	23	343	סך-הכל

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
 ** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בשנת 2009.
 *** נמכרו ברבעון הראשון של שנת 2010.
 **** נפדו במלואם בערכם המלא בשנת 2010.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר 2009					
סך-הכל	שווי הוגן	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(31)	255	(31)	255	-	-
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
					אשראי שאינו לאנשים פרטיים

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
216,407	225,940	אשראי ⁽¹⁾
470	380	התחייבויות לקוחות עבור קיבולים
216,877	226,320	סך-כך האשראי
1,089	1,032	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
215,788	225,288	סך-כך האשראי לציבור

(1) סך-כך ההלוואות לדיור ליום 31 בדצמבר 2010 כוללות הלוואות בריבית משתנה בסך 29,064 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009: 21,452 מיליוני ש"ח).

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נכתה מסעיפי האשראי המתאימים.

א. אשראי ללווים בעייתיים שלגביהם לא נרשמה הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק פיגור
1. אשראי ללווים בעייתיים שאינו נושא הכנסה:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
31 בדצמבר 2010				
יתרה ליום המאזן	3,473	-	159	3,632
31 בדצמבר 2009				
יתרה ליום המאזן	3,697	-	279	3,976

2. אשראי ללווים שאורגן מחדש:

(א) אשראי שאורגן מחדש בשנה השוטפת עם ויתור על הכנסות:

31 בדצמבר 2010				
יתרה ליום המאזן	6	-	-	6
תקופה ממוצעת לפירעון (שנים)	1.37	-	-	-
שיעור הכנסה אפקטיבי:				
הגלום בזרמי ההחזר הצפויים (ב-%)	3.08	-	-	-
הגלום בזרמי ההחזר לפי החוזים המקוריים (ב-%)	6.03	-	-	-
31 בדצמבר 2009				
יתרה ליום המאזן	7	-	-	7
תקופה ממוצעת לפירעון (שנים)	11.90	-	-	-
שיעור הכנסה אפקטיבי:				
הגלום בזרמי ההחזר הצפויים (ב-%)	3.75	-	-	-
הגלום בזרמי ההחזר לפי החוזים המקוריים (ב-%)	6.60	-	-	-

* לרבות צמוד למטבע-חוץ.

אשראי ללווים בעייתיים שלגביהם לא נרשמה הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק פיגור (המשך):

2. אשראי ללווים שאורגן מחדש (המשך):

(ב) אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
31 בדצמבר 2010				
יתרה ליום המאזן	9	-	11	20
31 בדצמבר 2009	3	-	189	192
יתרה ליום המאזן				

(ג) אשראי ללווים שאורגן מחדש בשנה השוטפת ללא ויתור על הכנסות:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
31 בדצמבר 2010				
יתרה ליום המאזן	1,361	5	101	1,467
31 בדצמבר 2009	450	2	116	568
יתרה ליום המאזן				

3. אשראי ללווים, אשר לגביהם קיימת החלטת הנהלה על ארגון מחדש של חבותם, שטרם בוצע:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
31 בדצמבר 2010				
יתרה ליום המאזן	333	74	621	1,028
31 בדצמבר 2009	1,654	74	691	2,419
יתרה ליום המאזן				

4. אשראי בפיגור זמני:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
31 בדצמבר				
2009			2010	
יתרה ליום המאזן			499	765
ריבית שנזקפה לדוח רווח והפסד בגין האשראי הני"ל			52	22
יתרה ליום המאזן				

5. אשראי בהשגחה מיוחדת:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
יתרה ליום המאזן			5,011	5,471

6. סכום האשראים שסולקו בשנת הדוח על-ידי העברת בעלות על הנכסים:

בסיס הצמדה	לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע-חוץ*	סך-הכל
סך-הכל			17	-

* לרבות צמוד למטבע-חוץ.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 4 אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים) (המשך)

ב. הפרשות לחובות מסופקים

סך-הכל	הפרשה נוספת***	הפרשה ספציפית**		
		אחרת	לפי עומק הפיגור	
במיליוני ש"ח				
10,461	1,088	9,073	300	יתרה ליום 1 בינואר 2008
(95)	(12)	(83)	-	חברות שאוחדו בעבר
2,447	-	2,327	120	הפרשות בשנת 2008
(780)	(23)	(623)	(134)	הקטנת הפרשות*
(147)	-	(147)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
1,520	(23)	1,557	(14)	הפרשה שנזקפה לדוח רווח והפסד
(1,174)	-	(1,173)	(1)	מחיקות, נטו****
10,712	1,053	9,374	285	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
2,501	71	2,320	110	הפרשות בשנת 2009
(438)	(15)	(301)	(122)	הקטנת הפרשות*
(46)	-	(46)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
2,017	56	1,973	(12)	הפרשה שנזקפה לדוח רווח והפסד
(1,113)	-	(1,113)	-	מחיקות, נטו****
11,616	1,109	10,234	273	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
1,845	20	1,723	102	הפרשות בשנת 2010
(762)	(97)	(553)	(112)	הקטנת הפרשות*
(53)	-	(53)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
1,030	(77)	1,117	(10)	הפרשה שנזקפה לדוח רווח והפסד
(1,057)	-	(1,055)	(2)	מחיקות, נטו****
11,589	1,032	10,296	261	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010
מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור				
206	-	206	-	2010
278	20	258	-	2009
93	-	93	-	2008

* לשנת 2010 כולל סך של 7 מיליוני ש"ח (2009 - סך של 5 מיליוני ש"ח, 2008 - סך של 6 מיליוני ש"ח) בגין הלוואות לדיור שבעבר חושבו לפי עומק פיגור ועם מימוש הנכס המשועבד נבחנו באופן ספציפי.

** לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים. בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.

*** כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

**** בניכוי גביית חובות שנמחקו השנה.

פרטים לגבי שיעורי ההפרשה הכללית והנוספת מסיכון אשראי לציבור, לרבות סיכון אשראי חוץ-מאזני (באחוזים):

2008	2009	2010	
(0.01)	0.01	(0.02)	שיעור ההוצאה השנתית
0.26	0.30	0.27	שיעור מצטבר של יתרת ההפרשה

ביאור 4
אשראי לציבור
(בניכוי הפרשות
לחובות מסופקים)
(המשך)**ג. הפיגור בהלוואות לדירור והפרשה בגין לחובות מסופקים לפי עומק פיגור**

31 בדצמבר 2010				
סך-הכל	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים
157	95	31	22	9
25	24	1	-	-
261	151	78	32	-
645	84	104	219	238
סכום הפיגור				
מזה: ריבית על סכום הפיגור				
יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור*				
יתרת ההלוואות בניכוי ההפרשה				
31 בדצמבר 2009				
סך-הכל	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים
169	91	32	28	18
26	25	1	-	-
273	147	85	41	-
785	81	111	261	332
סכום הפיגור				
מזה: ריבית על סכום הפיגור				
יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור*				
יתרת ההלוואות בניכוי ההפרשה				

* לא כולל הפרשה בגין ריבית על סכום הפיגור.

ד. פרטים על אופן חישוב הפרשה הספציפית בהלוואות לדיור

31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	סכום הפרשה ספציפית		מזה - סכום בפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזנית ⁽¹⁾⁽⁵⁾	
	אחרת	לפי עומק פיגור				
261	-	261	157	645	35,634	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את הפרשה לפי עומק הפיגור
16	16	-	39	44	3,981	הלוואות יגדולות ⁽⁴⁾
30	30	-	29	69	3,555	הלוואות אחרות
307	46	261	225	758	43,170	סך-הכל
31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	סכום הפרשה ספציפית		מזה - סכום בפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזנית ⁽¹⁾	
	אחרת	לפי עומק פיגור				
273	-	273	169	785	31,355	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את הפרשה לפי עומק הפיגור
21	20	1	42	50	2,783	הלוואות יגדולות ⁽⁴⁾
42	42	-	35	90	2,912	הלוואות אחרות
336	62	274	246	925	37,050	סך-הכל

- (1) יתרת אשראי לדיור לאחר ניכוי יתרת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ויתרת הפרשה בגין ריבית פיגורים.
- (2) יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
- (3) כולל ריבית על סכום הפיגור.
- (4) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על כ-893 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 כ-873 אלפי ש"ח).
- (5) כולל יתרות בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 4
אשראי לציבור
(בניכוי הפרשות
לחובות מסופקים)
(המשך)

ה. יתרות אשראי לציבור⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽²⁾ לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2010			אשראי ללווה באלפי ש"ח
סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	אשראי מאזני*	מספר לווים ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח			
1,339	5,015	1,722,842	עד 10
2,847	4,010	414,618	מ-10 עד 20
7,393	5,144	392,258	מ-20 עד 40
8,325	8,175	290,686	מ-40 עד 80
6,371	9,148	149,470	מ-80 עד 150
6,329	12,383	93,299	מ-150 עד 300
5,038	19,476	59,493	מ-300 עד 600
5,030	20,063	31,230	מ-600 עד 1,200
2,527	9,312	7,878	מ-1,200 עד 2,000
2,672	8,557	4,148	מ-2,000 עד 4,000
3,097	7,736	1,891	מ-4,000 עד 8,000
4,809	11,130	1,280	מ-8,000 עד 20,000
5,852	11,688	629	מ-20,000 עד 40,000
26,959	38,381	771	מ-40,000 עד 200,000
16,885	20,284	131	מ-200,000 עד 400,000
16,518	21,232	68	מ-400,000 עד 800,000
6,657	10,143	17	מ-800,000 עד 1,200,000
3,747	4,237	6	מ-1,200,000 עד 1,600,000
7,700	4,361	7	מ-1,600,000 עד 2,000,000
69	2,061	1	מ-2,000,000 עד 2,400,000
1,972	928	1	מ-2,400,000 עד 3,200,000
3,754	3	1	מעל 3,200,000
145,890	233,467	3,170,725	סך-הכל

- * אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 4,180,226,320 ו-2,967 מייליוני ש"ח בהתאמה.
- (1) האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ-מאזני סווגו לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מייליוני ש"ח).
- (3) מספר הלווים מחושב לפי אשראי מאזני ואשראי חוץ-מאזני גם יחד.

הערה:

הנתונים של אשראי מאזני וחוץ-מאזני (להלן: "האשראי") במדרגות האשראי עד 8,000 אלפי ש"ח, כולל מספר הלווים, חושבו על-ידי סיכום הנתונים בכל מדרגת אשראי של כל חברה מאוחדת (איחוד על בסיס שכבות), ואילו הנתונים של האשראי מעל 8,000 אלפי ש"ח, כולל מספר הלווים, חושבו על-ידי סיכום האשראי של כל לווה בכלל קבוצת הבנק, וסיווגו במדרגת האשראי בהתאם (איחוד ספציפי).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 4
אשראי לציבור
(בניכוי הפרשות
לחובות מסופקים)
(המשך)

ה. יתרות אשראי לציבור⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽²⁾ לפי גודל האשראי של לווה (המשך)

31 בדצמבר 2009*			אשראי ללווה באלפי ש"ח
סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	אשראי מאזני**	מספר לווים ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח			
3,910	5,760	1,507,875	עד 10
3,445	3,987	399,984	מ-10 עד 20
4,517	4,393	266,068	מ-20 עד 40
6,001	6,801	227,818	מ-40 עד 80
6,688	8,256	144,117	מ-80 עד 150
7,575	11,897	97,060	מ-150 עד 300
6,142	18,744	60,231	מ-300 עד 600
4,849	16,488	26,866	מ-600 עד 1,200
2,338	7,302	6,433	מ-1,200 עד 2,000
2,546	7,174	3,577	מ-2,000 עד 4,000
2,457	6,669	1,655	מ-4,000 עד 8,000
4,978	10,770	1,263	מ-8,000 עד 20,000
6,411	11,658	641	מ-20,000 עד 40,000
26,405	41,311	791	מ-40,000 עד 200,000
14,167	17,073	108	מ-200,000 עד 400,000
13,085	18,242	57	מ-400,000 עד 800,000
4,964	14,240	20	מ-800,000 עד 1,200,000
7,755	7,809	11	מ-1,200,000 עד 1,600,000
4,399	2,245	4	מ-1,600,000 עד 2,000,000
393	1,631	1	מ-2,000,000 עד 2,400,000
4,371	879	2	מ-2,400,000 עד 3,200,000
4,501	20	1	מעל 3,200,000
141,897	223,349	2,744,583	סך-הכל

- * הוצג מחדש לצורך הכללת יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.
- ** אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-עורך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 2,16,877, 4,161 ו-2,311 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (1) האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ-מאזני סווגו לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-15,544 מיליוני ש"ח).
- (3) מספר הלווים מחושב לפי אשראי מאזני ואשראי חוץ-מאזני גם יחד.

הערה:

הנתונים של אשראי מאזני וחוץ-מאזני (להלן: "האשראי") במדרגות האשראי עד 8,000 אלפי ש"ח, כולל מספר הלווים, חושבו על-ידי סיכום הנתונים בכל מדרגת אשראי של כל חברה מאוחדת (איחוד על בסיס שכבות), ואילו הנתונים של האשראי מעל 8,000 אלפי ש"ח, כולל מספר הלווים, חושבו על-ידי סיכום האשראי של כל לווה בכלל קבוצת הבנק, וסיווגו במדרגת האשראי בהתאם (איחוד ספציפי).

ביאור 5
אשראי לממשלות

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
85	6	אשראי לממשלת ישראל
133	333	אשראי לממשלות זרות
218	339	סך-כל האשראי לממשלות

ביאור 6
השקעות בחברות כלולות

א. הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
חברות כלולות		
92	106	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני
השקעות אחרות		
22	26	השקעה בהלוואות בעלים
114	132	סך-כל ההשקעות
מזה:		
215	64	רווחים נטו, שנצברו ממועד הרכישה
סעיפים שנצברו בהון העצמי ממועד הרכישה:		
*(110)	-	התאמות מתרגום
(3)	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
פרטים לגבי ערך בספרים ושווי שוק של ההשקעות הסחירות:		
22	23	ערך בספרים
86	41	שווי שוק

* הוצג מחדש.

ב. החלק ברווחי חברות כלולות, נטו

2008	2009	2010	
(165)	(15)	3	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות*
(130)	-	-	הפסדים מירידת-ערך של חברות כלולות, נטו
הפרשה למיסים:			
100	-	-	מיסים נדחים
(195)	(15)	3	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר מיסים

* לאחר הפחתת מוניטין.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 6 השקעות בחברות כלולות (המשך)

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות

השקעה במניות לפי שווי מאזני ⁽⁴⁾	חלק בזכויות ההצבעה		חלק בהון המקנה זכות לקבלת הוחים		
	31 בדצמבר 2009	31 בדצמבר 2010	2009	2010	
					חברות מאוחדות:
					בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד, בנק מסחרי בשוויץ
1,218	1,374	100	100	100	100
					בנק הפועלים (קיימן) לימיטד, בנק מסחרי בקיימן
239	226	100	100	100	100
					בנק הפועלים (לוקסמבורג) ס.א., בנק מסחרי בלוקסמבורג
70	52	100	100	100	100
					בנק פוזיטיף קרדי ווה קלקינמה בנקאסי איי.אס. - בנק מסחרי בתורכיה
721	598	69.8	69.8	69.8	69.8
					גיי אס סי בנק פוזיטיף, בנק מסחרי בקזחסטן⁽¹⁾
126	114	69.8	69.8	69.8	69.8
					ישראלכרט בע"מ, שירות כרטיסי אשראי*
1,105	1,252	98.2	98.2	98.2	98.2
					פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ
623	656	100	100	100	100
					דיוור ב.פ. בע"מ - ניהול נכסים
586	606	100	100	100	100
					תרשיש - החזקות והשקעות פועלים בע"מ, חברה פיננסית
3,666	3,878	100	100	100	100
					אופז בע"מ, השקעות והחזקות
338	341	100	100	100	100
					קונטיננטל פועלים בע"מ, חברה פיננסית
555	564	100	100	100	100
					פקעות פועלים בע"מ, חברה פיננסית
269	278	100	100	100	100
					הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, חברת החזקות
1,035	1,157	100	100	100	100
					הפועלים יו.אס.איי הולדינג קומפני אינק.
1,575	1,474	100	100	100	100
					שור הא אינטרנשיונל לימיטד. Re Insurance Captive
613	594	100	100	100	100
					פועלים סהר בע"מ - תפעול ומסחר בניירות-ערך
445	477	100	100	100	100

- * סווג מחדש, נתוני יורפוי (יורקורד) ישראל בע"מ שהוצגו בעבר בנפרד נכללים בנתוני ישראלכרט.
- (1) ההשקעה מוצגת על-פי חלקו של הבנק בעקיפין.
 - (2) כולל הפרשה לירידת-ערך מוניטין בסך 76 מיליון ש"ח.
 - (3) כולל הפרשה לירידת-ערך מוניטין בסך 24 מיליון ש"ח (בשנת 2009: 40 מיליון ש"ח).
 - (4) לרבות יתרת עודפי עלות מיוחסים, מוניטין, שטרי הון, בניכוי הפסדים מצטברים לירידת-ערך.
 - (5) לרבות התאמות בגין הצגת ניירות-ערך מסוימים של חברות מוחזקות לפי שווי הון.

ערבויות עבור החברה לטובת גופים שמחוץ לקבוצה		סעיפים אחרים שנצברו בהון העצמי ⁽⁵⁾		דיבידנד שנרשם		תרומה לרווח הנקי מפעולות בלתי-רגילות		תרומה לרווח הנקי מפעולות רגילות		יתרת מוניטין	
31 בדצמבר						31 בדצמבר					
2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
במיליוני ש"ח											
		94	11					103	145	72	58
								1	(13)		
		59						(15)	(18)		
		17	(4)	(73)	(9)			72	(2)(110)	86	
		29	18					⁽³⁾ (71)	(3)(30)	28	
4	1	(142)	(20)				4	152	163	10	7
		(6)	(3)					27	34		
			3					19	17		
		6	40					157	163		
		(5)	(5)					15	8		
		(3)	(2)					14	11		
		(2)	(1)					11	10		
		337	71					1	39		
		(1)							(101)		
		4	(3)					35	(16)		
								32	32		

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 6 השקעות בחברות כלולות (המשך)

ד. יתרת מוניטין בגין חברות מאוחדות

31 בדצמבר		
2009*	2010	
במיליוני ש"ח		
329	329	עלות
(133)	(264)	הפחתה נצברת**
196	65	יתרה מופחתת

* הוצג מחדש.
** כולל הפרשות לירדת ערך מוניטין.

א. הרכב הסעיף:

ביאור 7 בניינים וציוד

עלות הנכסים				
לתאריך	במשך שנת הדיווח	שנוספו	שנת הדיווח	
המאזן*	שנגרעו			
במיליוני ש"ח				
3,541	(86)	88	3,539	בניינים ומקרקעין לרבות התקנות ושיפורים במושכר
2,742	(136)	292	2,586	ציוד, לרבות מחשבים ותוכנות, ריהוט וכלי רכב
1,955	(1)	307	1,649	עלויות תוכנה בפיתוח עצמי שהווננו
8,238	(223)	687	7,774	סך-הכל

יתרה להפחתה		פחת שנצבר				
לתאריך	בתחילת	לתאריך	בשל נכסים	פחת	בתחילת	
המאזן	שנת הדיווח	המאזן	שנגרעו	בשנת הדיווח	שנת הדיווח	
1,945	2,003	1,596	(73)	133	1,536	בניינים ומקרקעין, לרבות התקנות ושיפורים במושכר
847	873	1,895	(135)	317	1,713	ציוד, לרבות מחשבים ותוכנות שנרכשו ריהוט וכלי רכב
1,011	969	944	(1)	265	680	עלויות תוכנה בפיתוח עצמי שהווננו
3,803	3,845	4,435	(209)	715	3,929	סך-הכל

ב. שיעורי הפחת הממוצע

31 בדצמבר		
2009	2010	
ב-%		
4.3	4.3	בניינים ומקרקעין, לרבות התקנות ושיפורים במושכר
**18.2	18.6	ציוד, לרבות מחשבים ותוכנות שנרכשו, ריהוט וכלי רכב
20.0	20.0	עלויות תוכנה בפיתוח עצמי שהווננו

* יתרת הנכסים שהופחתו במלואם הכלולים ביתרת העלות של הנכסים: בניינים ומקרקעין לרבות התקנות ושיפורים במושכר: 846 מיליוני ש"ח. ציוד, לרבות מחשבים ותוכנות, ריהוט וכלי רכב: 993 מיליוני ש"ח, ועלויות תוכנה בפיתוח עצמי שהווננו: 698 מיליוני ש"ח.
** הוצג מחדש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

- ג. הבנק הינו בעל זכויות בדרך של שכירות או של חכירה בבניינים ובציוד, לתקופה שאינה עולה על 49 שנים מתאריך המאזן, בסך של 231 מיליוני ש"ח (31.12.09: 242 מיליוני ש"ח).
- ד. היתרה המאזנית של בניינים העומדים למכירה בסך 13 מיליוני ש"ח (31.12.09: 21 מיליוני ש"ח), מוצגת לאחר ניכוי הפרשה לירידת-ערך.
- ה. זכויות במקרקעין בסך של 151 מיליוני ש"ח (31.12.09: 157 מיליוני ש"ח) טרם נרשמו בלשכת רישום מקרקעין בעיקר בשל עיכוב בפעולות איחוד השטחים, או שהזכויות בתהליכי רישום.
- ו. היתרה המאזנית של בניינים שאינם בשימוש הבנק, בעיקר בניינים מושכרים, הסתכמה בסך של 5 מיליוני ש"ח (31.12.09: 5 מיליוני ש"ח), המהווים בשתי התקופות נדכ"ן להשקעה המושכר לאחרים.

ביאור 7 בניינים וציוד (המשך)

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
891	859	מיסים נדחים לקבל, נטו**
291	61	מיסים שוטפים - עודף מקדמות ששולמו על עתודה שוטפת למס-הכנסה
3	3	נכסים שנתקבלו בגין אשראים שסולקו
66	89	הוצאות הנפקה של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
243	249	הכנסות לקבל
238	276	הוצאות מראש
206	65	מוניטין
*5,201	6,472	יתרות חובה בגין מכשירים נמרים (למעט נגזרים משובצים)
*1,281	1,289	חייבים אחרים ויתרות חובה
8,420	9,363	סך-כל הנכסים האחרים

- * יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה בגין מכשירים נמרים ליתרות חייבים אחרים ויתרות חובה.
** ראה גם ביאור 29 ג.

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
45,410	43,806	פקדונות לפי דרישה
181,603	185,453	פקדונות לזמן קצוב
4,980	4,706	פקדונות בתוכניות חיסכון
231,993	233,965	סך-כל פקדונות הציבור

ביאור 8 נכסים אחרים

ביאור 9 פקדונות הציבור

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר	
2009	2010
במיליוני ש"ח	
בנקים מסחריים:	
1,160	1,383
פקדונות לפי דרישה	
4,823	3,069
פקדונות לזמן קצוב	
470	380
קיבולים	
תאגידים בנקאיים מיוחדים:	
2	2
פקדונות לזמן קצוב	
6,455	4,834
סך-כך פקדונות מבנקים	

ביאור 10
פקדונות מבנקים

א. הרכב הסעיף:

31 בדצמבר			
2009	2010	2010	
במיליוני ש"ח		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים מחוצע ⁽¹⁾
במטבע ישראלי⁽³⁾			
1,934	5,909	5.7%	3.3
לא-צמוד			
19,870	20,296	4.5%	5.0
צמוד למדד			
**1,308	1,403	7.0%	3.6
במטבע-חוץ⁽⁴⁾			
23,112	27,608	4.9%	4.6
סך-כך אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים*			
מזה: כתבי התחייבות נדחים			
2,277	2,328	-	-
הנכללים בהון רובד 1			
2,586	2,635	-	-
הנכללים בהון רובד 2 עליון			
10,136	10,359	-	-
הנכללים בהון רובד 2 תחתון			
2,953	3,641	-	-
אחרים שלא נכללו בהון			
17,952	18,963	-	-
סך-כך כתבי התחייבות נדחים			

ביאור 11
אגרות-חוב
וכתבי התחייבות נדחים

* בהתאם לתנאי ההנפקה, בתנאים מסוימים, אגרות-החוב ניתנות לפירעון מוקדם. להבטחת אגרות-חוב שהונפקו על-ידי חברות מאוחדות נרשמו שיעודים על נכסי החברות.

** סוג מחדש.

- (1) משך חיים ממוצע הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
- (2) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
- (3) רשומים למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בסך של 22,876 מיליוני ש"ח (31.12.09: 18,254 מיליוני ש"ח), ואילו היתר אינם רשומים למסחר.
- (4) רשומים למסחר בבורסת לניירות-ערך בחו"ל.

ב. פרטים נוספים בדבר כתבי התחייבות נדחים:

- (1) שטרי הון נדחים (סדרה ב') שהונפקו בפברואר 2004 ושטרי הון נדחים (סדרה ג') שהונפקו בנובמבר 2007, בספטמבר 2008 ובספטמבר 2009 לתקופה של 99 שנים וניתנים לפידיון מוקדם החל מהשנה ה-15 להנפקתם. בהתאם לתנאיהם בהתקיים אירועים מסוימים שטרי הון ימרו למניות רגילות של הבנק, שטרי הון הנדחים אושרו על-ידי המפקח על הבנקים כ"מכשירי הון מורכבים" ונכללים בהון רובד 1 של הבנק שטרי הון הנדחים רשומים למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.
- (2) שטרי הון נדחים (סדרה א'), שהונפקו בשנת 2004 ושטרי הון נדחים (סדרה 1) שהונפקו ביוני 2009 לתקופה של 100 שנים וניתנים לפידיון מוקדם החל מהשנה ה-15 להנפקתם. בהתאם לתנאי ההנפקה, בהתקיים אירועים מסוימים שטרי הון ימרו למניות רגילות של הבנק, שטרי הון הנדחים אושרו על-ידי המפקח על הבנקים כ"מכשירי הון מורכבים" הנכללים בהון רובד 2 עליון של הבנק. שטרי הון הנדחים רשומים למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

ג. גיוס הון רגולטורי:

בשנת 2010 גייס הבנק 1,237 מיליוני ש"ח של כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רובד 2 תחתון.

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
2009	2010	
116	152	עתודה למיסים נדחים, נטו**
67	294	מיסים שוטפים - עודף עתודה שוטפת למס-הכנסה על מקדמות ששולמו
420	449	הכנסות מראש
1,311	1,651	עובדים בגין שכר עבודה
932	969	עודף עתודה לפיצויים על יעודה***
417	497	הוצאות לשלם
*7,457	10,249	יתרות זכות בגין מכשירים נגזרים (למעט נגזרים משובצים)
12,023	13,024	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
235	206	הפרשה לחובות מסופקים בגין סעיפים שלא נכללו באשראי לציבור
*1,724	1,831	זכאים אחרים ויתרות זכות
24,702	29,322	סך-כל ההתחייבויות האחרות

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות זכאים אחרים ויתרות זכות.
 ** ראה גם ביאור 29 ג.
 *** ראה גם ביאור 15.

א. הון המניות:

הסכום בשי"ח			
מונפק ונפרע*		רשום	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2009	2010	2009	2010
1,320,275,318	1,324,290,957	4,000,000,000	4,000,000,000

מניות רגילות, בנות 1 שי"ח ע.ב.

* ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 653,853 מניות רגילות (31.12.09: 700,000 מניות רגילות) שנרכשו על-ידי הבנק, כפי שיפורט להלן. המניות רשומות למסחר בבורסת לניירות-ערך בתל-אביב ובלונדון.

ב. עסקות בהון התאגיד:

(1) ביום 7 באפריל 2008 הקצה הבנק לקרן יורק (York Capital Management) 52,500,000 מניות רגילות של הבנק ו-7,500,000 (בשתי מנות) אופציות למימוש למניות בתמורה לסך של 735 מיליוני ש"ח. התמורה שהתקבלה יוחסה למניות ולאופציות בהתאם לשווי ההון היחסי. המנה הראשונה של 3,750,000 כתבי אופציה פקעה ביום 1 באפריל 2009 מבלי שמומשה למניות. המנה השנייה של 3,750,000 כתבי אופציה פקעה ביום 1 באפריל 2010 מבלי שמומשה למניות.

(2) בהמשך לאישור המפקח על הבנקים לבנק לרכוש מניות מתוך ההון המונפק של הבנק, וזאת בכפוף לכלל דין, רכש הבנק בשנת 2009 700,000 מניות רגילות של הבנק בעלות של כ-10 מיליוני ש"ח, שישמשו כמאגר לחלוקת ההטבה במועד המימוש של כתבי האופציות שניתנו למר דנקנר ומר זוי. ביום 30 בדצמבר 2010 מימש מר דנקנר 410,000 אופציות מתוך 825,000 אופציות שהוענקו לו. תמורת האופציות קיבל מר דנקנר 46,147 מניות מתוך מאגר מניות שרכש הבנק למטרה זו.

לפרטים בדבר עסקות תשלום מבוסס מניות לעובדים, ראה ביאור 16 להלן.

ג. דיבידנדים:

בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד שנקבעה על-ידי דירקטוריון הבנק בכל שנה, מדי רבעון, תחולק לפחות מחצית מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שיתקבלו על-ידי הדירקטוריון.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד למובה הסכום שאושר כאמור. מאחר ששנת 2008 הסתיימה בהפסד, הבנק מנוע מלחלק דיבידנד עד לשנת 2012 ללא קבלת אישור המפקח על הבנקים.

על-פי חוזר המפקח מחודש יוני 2010, לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הני"ל. כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה ויושעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו- (ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין ההון הראשוני (ללא הון ראשוני מורכב) לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%. בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

יתרת העודפים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-14,327 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינו ניתן לחלוקה כדיבידנד.

ד. רכישה עצמית של מניות:

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבנק לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול לעובדים (ראה ביאור 16 להלן) וכן לבצע רכישה עצמית נוספת של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 להלן) בהתאם לכמות המוסכמת בחוזים האישיים שנחתמו ויחתמו עם מנהלים בכירים ביחס לשלוש השנים הבאות.

ה. הלימות הון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון". על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה (Core Tier I Ratio) של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ועד יחס ההון הכולל (Total Capital Ratio) של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 13

הון עצמי
והלימות הון
(המשך)

ה. הלימות הון (המשך)
בנתוני המאוחד

31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,285	22,779	הון ליבה
22,562	25,107	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,631	13,968	הון רובד 2, לאחר ניכויים
36,193	39,075	סך-כל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
240,402	252,064	סיכון אשראי
4,460	5,483	סיכונים שוק
19,835	19,154	סיכון תפעולי
264,697	276,701	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון		
7.66%	8.23%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.52%	9.07%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.67%	14.12%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
*12.60%	13.90%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
*12.60%	13.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
16.21%	22.08%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.21%	22.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף		
**27.57%	27.49%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
**24.44%	24.35%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש.

** הוצג מחדש. בעבר הוצג על בסיס חברת האם בלבד, החל מדוחות 2010 מדווח על בסיס מאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 13

הון עצמי
והלימות הון
(המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר		
2009	2010	
1. הון רובד 1		
הון עצמי		
20,598	23,089	
350	337	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
2,277	2,328	מכשירי הון מורכבים
(206)	(65)	בניכוי: מוניטין
(396)	(529)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של נירות-ערך זמינים למכירה וגידורי תזרים מזומנים
(48)	(53)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
(13)	-	בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1
22,562	25,107	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2		
א. הון רובד 2 עליון		
45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המת"ח,ס.		
290	353	בגין התאמות לשווי הוגן של נירות-ערך זמינים למכירה
679	674	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2,586	2,635	מכשירי הון מורכבים
ב. הון רובד 2 תחתון		
10,136	10,359	כתבי התחייבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2		
(47)	(53)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
(13)	-	ניכויים אחרים מהון רובד 2
13,631	13,968	סך-הכל הון רובד 2
36,193	39,075	סך-הכל הון כולל

ביאור 14

שיעבודים

- (א) על-פי הסדר לקבלת אשראי מבנק ישראל (אשראי, נטו, לאחר ניכוי יתרת פקדונות הבנקים בבנק ישראל), נדרשים בנקים ישראליים להעביר לבנק ישראל בטוחות מתאימות כנגד אשראי זה.
- להבטחת האשראי הניתן מבנק ישראל על-ידי מערכת RTGS שיעבד הבנק החל מיום 25 ביולי 2007 אגרות-חוב של ממשלת ישראל בשעבוד צף בחשבון על שם בנק ישראל במסלוקת הבורסה (עד ליום זה השעבוד הצף היה על חשבון בבנק).
- ליום 31 בדצמבר 2010 שועבדו אגרות-חוב ממשלתיות בסך של 1.0 מיליארד ש"ח (יתרה ממוצעת של 1.2 מיליארד ש"ח ויתרה מקסימלית של 2.7 מיליארד ש"ח). ליום 31 בדצמבר 2009 שועבדו אגרות-חוב ממשלתיות בסך של 2.6 מיליארד ש"ח (יתרה ממוצעת של 3.5 מיליארד ש"ח ויתרה מקסימלית של 7.7 מיליארד ש"ח). אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו על-ידי חברות מאוחדות, ליום 31 בדצמבר 2010, בסך כולל של 10,735 מיליון ש"ח (31.12.09: 7,477 מיליון ש"ח) מובטחים בעיקר על-ידי שעבודים שוטפים על נכסי החברות.
- (א) פקדונות וניירות-ערך במטבע-חוץ, המוחזקים על-ידי קבוצת הבנק בחו"ל, שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2010 מסתכמת ב-2,359 מיליון ש"ח (31.12.09: 2,540 מיליון ש"ח), משועבדים בעיקר להבטחת פקדונות הציבור (באמצעות ה-FDIC) בהתאם להוראות הרשויות השלטוניות בארצות-הברית ובגין הלוואות מוניטריות שנתקבלו מבנקים מרכזיים באותן מדינות.
- (ד) הבנק חבר במסלוקת הירוקליר שהינה מערכת סליקה לניירות-ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות-ערך באמצעות המסלוקה הניל וכבטוחה לקו אשראי שהעמיד מפעיל המסלוקה לטובת הבנק, שיעבד הבנק מזומנים וניירות-ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-50 מיליון דולר (177 מיליון ש"ח) (31.12.09: כ-50 מיליון דולר (189 מיליון ש"ח)).
- (ה) אגרות-חוב, שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-386 מיליון ש"ח (31.12.09: 794 מיליון ש"ח), שועבדו להבטחת פקדונות שנתקבלו במסגרת עסקות מכירה של נכסים בתנאי רכישה חוזרת (Repurchase Agreements).
- (ו) הבנק חבר במסלוקת המעו"ף בע"מ ובמסלוקת הבורסה בע"מ. לצורך פעילות המסלוקות להבטחת עסקות שהבנק אחראי להן, שיעבד הבנק אגרות-חוב בחשבונות שנפתחו לשם כך במסלוקות הניל.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 14 שיעורים (המשך)

יתרת אגרות החוב המשועבדות ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-2.8 מיליארד ש"ח (יתרה מקסימלית 3.1 מיליארד ש"ח ויתרה ממוצעת 2.7 מיליארד ש"ח). יתרת אגרות החוב המשועבדות ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכמה ב-2.4 מיליארד ש"ח. (יתרה מקסימלית 2.4 מיליארד ש"ח ויתרה ממוצעת 1.7 מיליארד ש"ח). בנוסף לביטחונות המפורטים לעיל, הבנק הפקיד ביטחונות במזומן בסך של 29 מיליון ש"ח (31.12.09: 26 מיליון ש"ח) לטובת קרן הסיכונים של מסלוקת הבורסה וסך של 87 מיליון ש"ח (31.12.09: 53 מיליון ש"ח) לטובת קרן הסיכונים של מסלוקת המעו"ף. סכום הבטוחות שנדרשים חברי המסלוקות להפקיד מתעדכן מעת לעת על-פי תקנוני המסלוקות.

(ז) הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם בנקים זרים בהסכמים מסוג CSA (Credit Support Annex) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין בנקים במסחר בנגזרים. על-פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של שווי מלאי העסקות בנגזרים שבוצעו בין הצדדים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, אזי אותו צד יעביר לצד השני פקדונות, על דרך שעבוד, עד למועד המדידה הבא.

ליום 31 בדצמבר 2010 העמידה קבוצת הבנק לטובת בנקים זרים, פקדונות בסך כולל של 644 מיליון דולר (31.12.09: 460 מיליון דולר). בחודש יולי 2008 נחתם הסכם בין הבנק לבין בנק ישראל, במסגרתו התחייב בנק ישראל לתת לבנק מסגרת הלואות עד לסך כולל של 1 מיליארד ש"ח, וזאת, לצורך מילוי התחייבויות הבנק כספק נזילות בש"ח של ה-CLS BANK INTERNATIONAL.

כתנאי להעמדת הלואות הבנק חתם על אגרת-חוב על-פיה שיעבד בשעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת בנק ישראל, את זכויותיו לקבלת סכומים וחייבים כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיעגו לבנק מפעם לפעם מלקוחותיו, שהינם תאגידים, שהתאגדו לפי דיני מדינת ישראל (להלן: "הלקוחות החייבים") ואשר אינם מפגרים בהחזר לבנק של אשראים כלשהם שקיבלו מהבנק, בגין אשראים בש"ח, שמשך החיים הממוצע (מחיימ) של כל אשראי לא עולה על 3 שנים, שניתנו ו/או שיינתנו על-ידי הבנק ללקוחות החייבים, וזאת, עד לסך כולל של 1.1 מיליארד ש"ח.

(ט) המקורות של ניירות-ערך ליום 31 בדצמבר 2010 שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:

	31.12.09	31.12.10
במיליוני ש"ח		
המקורות של ניירות-ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:		
ניירות-ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	-	16
השימושים בניירות-ערך שהתקבלו כביטחון והניירות הערך של הבנק, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:		
ניירות-ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	794	386
פירוט ניירות-ערך אשר שועבדו למלווים:		
ניירות-ערך זמינים למכירה	794	386

ניירות-ערך אלה הועמדו כביטחון למלווים אשר רשאים למכור או לשעבד אותם. מלבד ניירות-ערך אלה, נכון ליום המאזן, הועמדו כביטחון ניירות-ערך נוספים המוצגים בסעיף ניירות-ערך בסך של 3,856 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.09: 5,016 מיליון ש"ח) אשר המלווים אינם רשאים למכור או לשעבד.

(י) אגרות החוב המשועבדות כמפורט לעיל, אשר המלווים אינם רשאים למכור או לשעבד:

	31.12.09	31.12.10
במיליוני ש"ח		
תיק זמין למכירה	7,227	5,961

אוכלוסיות העובדים בבנק כוללת:

- עובדים קבועים וזמניים - עובדים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המנובשים מעת לעת בין הבנק לבין ארגון עובדי הבנק.
 - עובדים בחוזה אישי - עובדים המועסקים לרוב בתחומים שאינם בנקאיים (לרוב בתחומי המחשוב), אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.
 - עובדים בחוזה אישי בכיר - עובדים מסוימים ברובד הניהולי של הבנק (לרבות חברי הנהלה), אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.
- להלן פירוט תנאי העבודה של עובדי הבנק:

א. תנאי העבודה של עובדים קבועים וזמניים

להלן פירוט ההטבות העיקריות מעבר לרכיבי השכר השוטפים, להם זכאים עובדי הבנק האמורים:

(1) הטבות במהלך תקופת העסקה:

(א) מענקים שנתיים

המענק השנתי נקבע על-פי שיעור התשואה של הרווח הנקי על ההון, כאשר המדרגה הבסיסית לחלוקת מענק כאמור הינה החל משיעור תשואה של 7.5%. המענק השנתי הינו בגובה של עד שלוש משכורות, כאשר חלק ממנו מחולק באופן אחיד לכל העובדים, והיתרה מחולקת דיפרנציאלית בהתאם לביצועי העובדים ולמודלים השונים.

(ב) תגמול מבוסס מניות

בהתאם לאישור דירקטוריון הבנק, זכאים עובדי הבנק הקבועים לכתבי אופציה בלתי סחירים הניתנים למימוש למניות הבנק. כמות האופציות המחולקות לכל עובד נקבעת לפי שכר העובד, הוותק שלו ותפקידו. לפרטים נוספים, ראה ביאור 16 להלן.

(2) הסכמים עם ארגון העובדים

ביום 30 בספטמבר 2009 אישר דירקטוריון הבנק הסכמות בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים של הבנק בנושאים שונים ובהם תנאי שכר והעסקה, ביטול הצמדתן למדד של הטבות שונות המשולמות לעובדי הבנק, לרבות בתקופה שלאחר פרישתם, ביטול מענק ותק 40 שנים, העמדת מענק ותק 25 שנים על משכורת אחת במקום שתיים וזיכרון העובדים על ימי חופשה. בנוסף, הגיעו הצדדים להסכמות באשר לתוכנית תגמול מבוסס מניות של עובדי הבנק, במסגרתן נקבע כי הבנק יקצה עד 12.7 מיליון כתבי אופציה בלתי סחירים לעובדי הבנק, הניתנים למימוש ל-12.7 מיליון מניות רגילות בנות 1 ש"ח של הבנק אשר יוענקו בשלוש מנות שנתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 16 להלן.

ב. תנאי העסקת עובדים בחוזה אישי

תנאי התגמול המקובלים לעובדים אלה כוללים לרוב שכר בסיס, תגמול מבוסס מניות (ראה להלן) הפרשות להסדר פנסיוני ולקרן השתלמות, מענק שנתי, דמי הבראה והטבות (אחזקת טלפון, איש"ל, וכדומה).

ג. תנאי העסקת עובדים בחוזה אישי בכיר

להלן פירוט ההטבות העיקריות מעבר לרכיבי השכר השוטפים, להם זכאים עובדי הבנק בחוזה אישי בכיר במהלך תקופת העסקתם:

(1) מענק חתימה

עובדי הבנק המועסקים בחוזה אישי בכיר זכאים למענק חתימה שנתי למשך תקופת העסקתם. מענק זה משולם אחת לשנה. במקרים בהם המענק אינו מותנה בהמשך העסקה, ההתחייבות מחושבת על בסיס הערך הנוכחי של התשלומים לאורך תקופת ההסכם וההוצאה נרשמת עם חתימת ההסכם.

(2) מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים ותגמול מבוסס מניות

עובדי הבנק המועסקים בחוזה אישי בכיר זכאים למענק שנתי ולתגמול מבוסס מניות, כמפורט בסעיף ז' להלן, עד לאישור התוכנית האמורה, העניק הבנק לעובדים המועסקים בחוזה אישי בכיר, אופציות מסוג פנטום המזכות את העובד במועד המימוש, במענק כספי המבוסס על ההפרש בין מחיר מניית הבנק בבורסה באותו מועד ומחיר הבסיס כפי שנקבע לאותו עובד במועד ההענקה. לעניין פיצויי פרישה ופנסיה, ראה סעיף ה' להלן.

ד. הטבות אחרות:

נוסף להטבות שפורטו לעיל, זכאים עובדי הבנק להטבות נוספות, אשר העיקריות שבהן מפורטות להלן:

(1) חופשה

עובדי הבנק זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה חושבת על בסיס השכר האחרון של העובדים וימי החופשה שצברו בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לתאריך המאזן הסתכמה ב-76 מיליון ש"ח (31.12.09: 36 מיליון ש"ח).

(2) מענק 25

העובדים זכאים למענק יובל בתום 25 שנות עבודה בבנק. התחייבות זו מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי, הלוקח בחשבון תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהווה לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%. יתרת ההתחייבות לתאריך המאזן מסתכמת בכ-26 מיליון ש"ח (31.12.2009: 24 מיליון ש"ח).

(3) פיצויים והטבות אחרות בסיסם ולאחר העסקה

עובדי הבנק זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לפיצויי פיטורין, וכמו-כן, זכאים לאחר מועד פרישתם לגמלאות, למענק חד-פעמי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, להטבות בגין שי לחגים, דמי הבראה ולהשתתפות בקאנטרי קלאב, קייטנות וביטוחים לגמלאים. התחייבויות אלו, למעט פיצויי פיטורין, מחושבות בהתבסס על חישוב אקטוארי הלוקח בחשבון לפי העניין, בין היתר, תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהווה לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%.

עודף ההפרשות הנ"ל על היעודות, נטו, לתאריך המאזן, מסתכם ב-969 מיליון ש"ח (31.12.09: 932 מיליון ש"ח), הנכללים בסעיף התחייבויות אחרות ומפורטים להלן:

ליום 31 בדצמבר		
2010	2009	
3,573	3,452	הפרשה לפיצויים ⁽¹⁾
(2,701)	(2,595)	יעודה לפיצויים
238	214	הפרשה למענק בגין ימי מחלה שלא נוצלו
(141)	(139)	יעודה למחלה
969	932	סך-הכל

(1) לרבות הטבות לפנסיונרים.

ה. פיצויי פרישה ופנסיה:

(1) כללי

זכויות הפנסיה של העובדים, המגיעים לגיל פרישה, מכוסות על-ידי סכומים שנצברו בקופות-גמל לקיצבה. בנוסף לכך, מפקיד הבנק בקופות-גמל סכומים נוספים לכיסוי תשלום פיצויי-פיטורין, לאלה הזכאים לכך. יציאה לגמלאות פוטרת את הבנק מתשלום פיצויי פיטורין. יחד עם זאת, במקרה של פיטורין, על הבנק לשאת מדי פעם בתשלומים נוספים. הבנק אינו נוהג להפריש בגין תשלומים הנ"ל, למעט עובדים כאמור בסעיף 2 להלן, במספר חברות מאוחדות, מכוסים סכומים אלה על-ידי סכומים שנצברו בקופות, ועל-ידי פוליסות ביטוח לטובת העובדים.

(2) חוזים אישיים בכירים - עובדי הבנק

(א) חברי ההנהלה לרבות המנכ"ל וקבוצת עובדים בכירים (להלן: "**הבכירים**") מועסקים בחוזים אישיים לפיהם במקרה שהבנק יחליט מיוזמתו לפטר את אחד הבכירים או לסיים את עבודתו בתום תקופת ההסכם יהיה זה זכאי לפיצויי פיטורין בשיעור של 250%.

כמו-כן, לגבי חלק מן הבכירים, במקרה שהבנק יחליט מיוזמתו לפטר מי מהם, או בהגיעו למועד בו סכום גילו והותק שלו בבנק עולים על 75 (ולחבר הנהלה שכיהן 7 שנים לפחות בתפקידו יתווספו שנות הכהונה בהנהלה כשנות ותק נוספות לצורך צבירת 75 כאמור), אזי יהיה חבר הנהלה או העובד הבכיר זכאי לפרוש בפרישה מוקדמת ולבחור בין קבלת פצויי פיטורין מוגדלים בשיעור של 250% משכרו החודשי האחרון מוכפל בשנות הוותק שלו בבנק, לבין קבלת קיצבה חודשית בשיעורים משתנים שתשולם לו ממועד יציאתו לפרישה מוקדמת ועד הגיעו לגיל פרישה על-פי חוק, שיעור הקיצבה לחבר הנהלה הינו בשיעור של 2.67% לשנה בגין 15 שנות העבודה הראשונות, 2% לשנה בגין כל שנה נוספת בה לא כיהן כחבר הנהלה ו-2.5% לכל שנה בה כיהן כחבר הנהלה עד לשיעור קיצבה מרבי של 70% מהשכר המזכה בפנסיה. לגבי עובדים בכירים, כאמור לעיל, שאינם חברי הנהלה, שיעור הקיצבה הוא 2.55% בגין 15 שנות העבודה הראשונות, 1.5% לשנה בגין כל שנה נוספת עד למועד חתימת תחילת העסקתם בחוזה אישי ו-2% לשנה בגין כל שנה נוספת, עד לשיעור קיצבה מרבי של 70% מהשכר המזכה בפנסיה. חבר הנהלה או עובד בכיר שהגיע לגיל 62 יוכל לבחור בפנסיה תקציבית בלבד.

בדוחות הכספיים נכללה הפרשה בסך 110 מיליון ש"ח (120:31.12.09 מיליון ש"ח) המבוססת על חישוב אקטוארי.

(ב) יו"ר הדירקטוריון זכאי לקבל בכל מקרה פיצויי פיטורין בשיעור של 250%. כמו-כן, הינו זכאי לקבל מהבנק, בתום כהונתו, תשלום של מלוא שכרו וכלל התשלומים, ההפרשות והזכויות להם היה זכאי בתקופת כהונתו וזאת לתקופת הסתגלות בת שישה חודשים. הבנק רשם הפרשה מלאה עבור התחייבות זו.

(ג) דירקטורית בבנק המכהנת גם כיו"ר הדירקטוריון של חברות כרטיסי האשראי מקבוצת ישראלכרט זכאית לקבל בכל מקרה פיצויי פיטורין בשיעור של 100%. בספרי הבנק נכללה הפרשה מלאה עבור התחייבות זו.

ו. תוכנית פרישה:

הבנק ביצע בעבר מספר תוכניות פרישה מרצון במסגרתן עובדים שפרשו בפרישה מוקדמת זכאים לפנסיה חודשית עד המועד שנקבע בהסכם הפרישה או גיל הפרישה בחוק, המוקדם מבין השניים.

יתרת הפרשה בגין תוכניות פרישה עומדת על 641 מיליון ש"ח (31.12.09: 703 מיליון ש"ח). ההפרשה מבוססת על חישוב אקטוארי, כוללת תוספת שכר ריאלי של בשיעור של 1% לשנה, ומהווה לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%.

ז. תוכנית תגמול לעובדים בכירים - מענקים ותגמול הוני

בחודש אוגוסט 2010 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק תוכנית תגמול ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה של הבנק (שהינם נושאי משרה בבנק) ולאוכלוסיית המנהלים הבכירים בבנק (שאינם נושאי משרה בבנק) (כולם יחד, "**המנהלים**"), אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2010 ואילך (כפוף להתאמות במקרים מיוחדים) ("**התוכנית**").

ביום 26 באוקטובר 2010 אישרה האסיפה הכללית את תנאי התוכנית לגבי יו"ר הדירקטוריון.

התוכנית כוללת שני אמצעי תגמול (נוסף על השכר בבנק): מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים ותגמול הוני בדמות תוכנית מניות פנטום חסומות.

להלן פירוט עיקרי התוכנית:

(א) חברי ההנהלה

1. מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים

1.1 קביעת תקציב המענקים לחברי ההנהלה (למעט המבקר הפנימי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי) ("**פונקציות הבקרה והפיקוח**") תקציב המענקים לחברי ההנהלה בשנה נתונה ("**תקציב המענקים לחברי ההנהלה**") מבוסס על ההפרש שבין שיעור התשואה על ההון מפעולות רגילות באותה שנה (כפי שמופיע בדוחות הכספיים השנתיים, בנטרול סכומים שהופרו כמענקים ובגין מניות הפנטום החסומות המותנות. לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.2 להלן) ("**התשואה בפועל**") לבין מחיר הון הנדרש ("**הפרש התשואה**"). מחיר הון הנדרש משמעותו מחיר הון של הבנק (במונחי שיעור תשואה), לצורכי תשלום מענקים על-פי התוכנית ("**מחיר ההון הנדרש**") (בשנת 2010 - 8%, בשנת 2011 - 8.75% ובשנת 2012 ואילך יאושר מחיר הון הנדרש על-ידי הדירקטוריון בגין כל שנה ובלבד שלא יפחת בגין שנה כלשהי משיעור של 8.5%).

תקציב המענקים חיובי - בשנה שבה הפרש התשואה בפועל הינו חיובי, יחושב תקציב המענקים החיובי הכולל לחברי ההנהלה בהתאם להפרש התשואה, ההון העצמי הממוצע של הבנק ומשכורת ממוצעת של חבר הנהלה, לפי מדרגות עולות של הפרש התשואה באופן פרוגרסיבי החל מהפרש תשואה של 0.5% ועד לתקרה של 6%. למרות האמור לעיל, בשנה שבה הפרש התשואה בפועל הינו בתחום של 0% עד 0.5%, רשאי הדירקטוריון לפי שיקול דעתו הבלעדי, על-פי המלצת מנכ"ל הבנק, לאשר מענק שנתי בסכום חיובי לחבר הנהלה, השווה לעד שתי (2) משכורות של חבר ההנהלה.

תקציב מענקים שלילי - למעט לגבי השנה הראשונה של התוכנית (2010) וכן למעט לגבי השנה הראשונה של חבר הנהלה שיעטרף לבנק לאחר אימוץ התוכנית, בשנה שבה הפרש התשואה הינו שלילי, יחושב תקציב המענקים השלילי הכולל לחברי ההנהלה כסכום שלילי בהתאם להפרש התשואה, ההון העצמי הממוצע של הבנק ומשכורת ממוצעת של חבר הנהלה, החל מהפרש תשואה שלילי של 0.5% ועד לתקרה שלילית של 6.5%.

לדירקטוריון הסמכות להגדיל או להקטין את תקציב המענקים לחברי ההנהלה (החיובי או השלילי) בשיעור של עד 10%. במקרה של תקציב מענקים שלילי בשנה מסוימת בשל נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל באותה שנה, רשאי הדירקטוריון להקטין או לבטל את תקציב המענקים השלילי לחברי ההנהלה בגין שנה זו.

- 1.2. חלוקת תקציב המענקים בין חברי ההנהלה (למעט פונקציות הבקרה והפיקוח) בכל שנה, יחולק תקציב המענקים (החיובי או השלילי) לחברי ההנהלה בגין השנה הקודמת, באופן יחסי לציון האישי של כל חבר הנהלה (אשר יותאם למשכורת חבר ההנהלה ביחס למשכורת יתר חברי ההנהלה, ויהיה חיובי כאשר תקציב המענקים הינו חיובי, ושלילי כאשר תקציב המענקים הינו שלילי). חלק מהציון האישי יהיה קבוע ויוענק לכל חבר הנהלה. חלק מהציון האישי יוענק לכל חבר הנהלה על-פי הערכת מנכ"ל הבנק את עמידת חבר ההנהלה ביעדי הביצוע אשר ייקבעו מראש. חלק מהציון האישי יוענק לכל חבר הנהלה על-פי המלצת מנכ"ל הבנק, בהתאם לשיקול דעתו. חלוקת תקציב המענקים בין חברי ההנהלה וקביעת המענק השנתי לכל חבר הנהלה תהיה בכל מקרה כפופה לאישור הדירקטוריון (וכל ועדה של הדירקטוריון כנדרש על-פי דין).
- המענק השנתי החיובי לחבר הנהלה בודד לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-18 משכורות של חבר ההנהלה. המענק השנתי השלילי לחבר הנהלה לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-10 משכורות של חבר ההנהלה. בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של חבר הנהלה יתרה שלילית בסכום העולה על 3 משכורות של חבר ההנהלה.
- 1.3. המענק השנתי לחברי ההנהלה הממונים על פונקציות הבקרה והפיקוח המענק השנתי (החיובי או השלילי) של כל חבר הנהלה בפונקציות הבקרה והפיקוח יהיה מורכב מהסכומים הבאים:
- (1) סכום (חיובי או שלילי, לפי העניין) בגובה 20% מתקציב המענקים לחברי הנהלה מחולק במספר חברי ההנהלה (שאינם ממונים על פונקציות הבקרה והפיקוח), כשהוא מותאם למשכורת חבר ההנהלה ביחס למשכורת הממוצעת של כל חברי ההנהלה.
 - (2) סכום חיובי בהיקף של 4 משכורות של חבר ההנהלה (למעט בשנה בה לבנק הפסד שנתי נקי מפעולות רגילות ו/או בשנה שהסתיימה בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים שנקבעו על-ידי הדירקטוריון).
 - (3) סכום נוסף (חיובי או שלילי) בהיקף של עד 4 משכורות של חבר ההנהלה, אשר ייקבע באופן יחסי לציון אישי (חיובי או שלילי) שינתן לחבר ההנהלה על-פי עמידה ביעדי ביצוע.
 - (4) סכום נוסף (חיובי או שלילי) בהיקף של עד 2 משכורות של חבר ההנהלה אשר ייקבע על-פי חוות דעת הממונים על חבר ההנהלה (שעשויה להיות חיובית או שלילית).
- רכיבי המענק המפורטים לעיל, ניתנים לקיוז זה מזה, ובלבד שבשנה בה תקציב המענק הינו חיובי או אפס, לא ייקבע סכום מענק כולל שלילי לחבר הנהלה כלשהו ולהפך.
- קביעת המענק השנתי לחברי ההנהלה הממונים על פונקציות הבקרה והפיקוח תהיה בכל מקרה כפופה לאישור הדירקטוריון (וכל ועדה של הדירקטוריון כנדרש על-פי דין).
- המענק השנתי החיובי של חבר הנהלה כאמור, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-13 משכורות של חבר ההנהלה, ואילו המענק השנתי השלילי של חבר ההנהלה, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-8 משכורות של חבר ההנהלה. בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של חבר הנהלה יתרה שלילית בסכום העולה על 3 משכורות של חבר ההנהלה.
- 1.4. מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי בכל שנה ייוספו או יגורע סכום המענק השנתי (החיובי או השלילי) שנקבע בגין השנה הקודמת בחשבון המענק של כל חבר הנהלה ("**ההפקדה השנתית**"). בכל שנה יבוצע תשלום לחבר ההנהלה בסכום השווה ל-50% מהיתרה בחשבון המענק לאחר ההפקדה השנתית בגין השנה הקודמת (בהנחה שיתרת חשבון המענק הינה חיובית) ("**היתשלום השנתי**"). אלא אם בשנה מסוימת נוצר לבנק הפסד שנתי נקי מפעולות רגילות או שנמצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים. במקרה כאמור, התשלום השנתי הבא יבוצע רק לאחר פרסום דוחות כספיים שנתיים של הבנק (או על-פי החלטת הדירקטוריון דוחות כספיים רבעוניים) המציגים רווח נקי מפעולות רגילות או כי פסקה החריגה המהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, לפי העניין.
- 1.5. סיום העסקה
- בגין השנה בה חל יום סיום העסקה ייוספו או יגורע (לפי המקרה) בחשבון המענק החלק היחסי מהמענק השנתי (החיובי או השלילי) בגין אותה שנה בהתאם לתקופת העסקתו של חבר ההנהלה באותה שנה מתוך השנה בכללותה (על בסיס חישוב יומי).
- בשנה שלאחר מכן, אלא במקרים מסוימים (כגון פטירה או אובדן כושר עבודה), חלף ביצוע התשלום השנתי יירכשו עבור חבר ההנהלה (על-ידי נאמן שימונה לשם כך) מניות של הבנק בבורסה בסכום היתרה בחשבון המענק, לאחר ניכוי במקור של סכומי מס ההכנסה ותשלומי החובה האחרים החלים על-פי הדין, וכפוף לכך שסכום היתרה כאמור הינו חיובי. המניות שתירכשנה כאמור לעיל, תהיינה חסומות ולא ניתנות למכירה או העברה (למעט על-פי דיני הירושה) עד אשר תשחררנה לידי חבר ההנהלה לאחר חלוף תקופה שתימנה החל מיום סיום העסקה ועד לחלוף עשרים וארבעה (24) חודשים מאותו מועד.
- 1.6. מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות - הדירקטוריון יהיה רשאי לקבוע בגין שנה כלשהי, על-פי שיקול דעתו, תקציב מענקים חיובי (נפרד), בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות הנובעים ממימוש נכסים באותה שנה ("**רווחים מפעולות בלתי-רגילות**"). סכום המענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות לחבר הנהלה כלשהו לא יעלה בגין שנה מסוימת על סכום השווה ל-4 משכורות של חבר ההנהלה. מתודולוגית חלוקת מענקים כאמור, ככל שיחולקו, תקבע על-ידי הדירקטוריון ולפי שיקול דעתו הבלעדי.
- 2. תגמול הוני - מניות פנטום חסומות**
- 2.1. הענקת מניות פנטום חסומות - לכל חבר הנהלה יוענק מספר מניות פנטום חסומות (בהתאם לדרגתו של חבר ההנהלה, עד 300,000 מניות פנטום חסומות בגין תקופת חוזה עבודה של שלוש שנים לדרגה הגבוהה ביותר) ("**מניות הפנטום החסומות**") במועד תחילת חוזה העבודה של חבר ההנהלה בגין שלוש שנות חוזה העבודה של חבר ההנהלה בבנק, לאחר שנת 2010 מספר מניות הפנטום החסומות שיוענקו בכל דרגה (לגבי מנהל שיתחיל חוזה עבודה לאחר שנת 2010), יותאם (למעלה או למטה) לשינויים בהון העצמי של הבנק.
- מועדי הבשלה - מניות הפנטום החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות לאחר 12, 24 ו-36 חודשים בהתאמה ממועד הענקתן. מועדים אלה יותאמו אם ההענקת מבוצעת במהלך תקופת חוזה העבודה של חבר ההנהלה ואינה משקפת כמות בגין 3 שנות חוזה העבודה.
- 2.2. הענקת מניות פנטום חסומות מותנות - סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין כל אחת משנות התוכנית, תוענקה לכל חבר הנהלה כמות מניות פנטום חסומות מותנות (בהתאם לדרגתו של חבר ההנהלה, עד 30,000 מניות פנטום חסומות בגין תקופה של שנה לדרגה הגבוהה ביותר) ("**מניות הפנטום החסומות המותנות**"). אשר תחושב באופן יחסי וליניארי בהתאם להשגת הפרש תשואה שבין 1% ל-3%, כך שבהפרש תשואה בפועל בשנת המענק של אחוז אחד תוענקה למנהל שלוש מניות פנטום חסומות המותנות ובהפרש תשואה בפועל של שלושה אחוזים תוענקה למנהל כל מספר מניות פנטום חסומות המותנות. מניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה בשלות במועד הענקתן, אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין שנה מסוימת נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ו/או ייצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, לא תוענקה מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה.

- 2.3 תקופת חסימה ופקיעה במקרים מסוימים
- מניות הפנטום החסומות בכל מנה תהינה חסומות במשך תקופה נוספת של 12 חודשים ממועד ההבשלה של אותה מנה. מניות הפנטום החסומות המותנות (ככל שהוענקו) תהיינה חסומות במשך תקופה של 12 חודשים מתחילת השנה בה הוענקו (להלן המונח "מניות הפנטום החסומות" יכלול גם את מניות הפנטום החסומות המותנות אלא אם צוין אחרת במפורש). בנוסף לאמור לעיל, בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן תוארך תקופת החסימה האמורה, לפי המקרה ("תקופת החסימה"):
- א. במקרה בו בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לפני תום תקופת החסימה נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, בחישוב מצטבר על-פני ארבעת הרבעונים האחרונים, מניות הפנטום החסומות תהיינה ניתנות למימוש רק לאחר פרסום דוחות כספיים רבעוניים או שנתיים של הבנק המציגים רווח נקי מפעולות רגילות בחישוב מצטבר על-פני ארבעת הרבעונים האחרונים (כולל הרבעון בגינו פורסמו דוחות כספיים כאמור).
 - ב. במקרה בו בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לפני תום תקופת החסימה ימצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, מניות הפנטום החסומות תהיינה ניתנות למימוש רק לאחר פרסום דוחות כספיים רבעוניים או שנתיים של הבנק המציגים כי פסקה החריגה המהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים.
 - 2.4 אופן ותמורת המימוש - בהתקיים כל התנאים למימוש מניות הפנטום החסומות, מניות הפנטום החסומות תמומשנה באופן אוטומטי, מיד עם תום תקופת החסימה. המימוש יבוצע על-ידי רכישת מניות של הבנק בבורסה על-ידי נאמן שימונה לשם כך והעברתן לחבר ההנהלה, בכמות השווה למספר מניות הפנטום החסומות הממומשות באותו מועד כשהוא מוכפל ב: [1 פחות שיעור המס החל על חבר ההנהלה באותו מועד] (משקף את ההטבה נטו לאחר מס). המניות תהיינה ניתנות למכירה לאחר רכישתן והעברתן לחבר ההנהלה.
 - 2.5 סיום העסקה - בסיום העסקתו של חבר ההנהלה בבנק יבטלו מניות הפנטום החסומות שטרם הבשילו, למעט חלק יחסי מהמנה של מניות הפנטום החסומות שהיתה מבשילה במועד ההבשלה הבא שלאחר סיום העסקה של חבר ההנהלה, לו המשיך לעבוד בבנק. מניות הפנטום החסומות שהבשילו כאמור לעיל, ימומשו כמפורט בסעיף 2.4 לעיל.
 - 2.6 חלוקת דיבידנד - במקרה בו יחלק הבנק דיבידנד בטרם מועד המימוש של מניות פנטום חסומות כלשהן, יהיה זכאי חבר ההנהלה לתשלום במזומן בסכום השווה לסכום הדיבידנד שהיה משולם לחבר ההנהלה לו החזיק במועד חלוקת הדיבידנד במספר מניות רגילות של הבנק השווה למספר מניות הפנטום החסומות כאמור, בניכוי המס החל ("סכום הדיבידנד הרעיוני"). סכום הדיבידנד הרעיוני ישולם כדלקמן: (א) לגבי מניות פנטום חסומות שכבר חלף מועד ההבשלה שלהן - בתוך 7 ימים ממועד חלוקת הדיבידנד, ו-(ב) לגבי מניות פנטום חסומות שטרם חלף מועד ההבשלה שלהן - בתוך 7 ימים ממועד הבשלה של מניות הפנטום החסומות, ככל שתבשלה.
 - 2.7 התאמות - התוכנית כוללת הוראות בדבר התאמות שיבוצעו במניות הפנטום החסומות בעת שינויים בהון המניות של הבנק או בעת שינויים במבנה הבנק עקב מיזוג או מכירת הבנק.
 - 2.8 פעולות נגזרות - כל עוד מחזיק חבר ההנהלה מניות פנטום חסומות כלשהן, יהיה חבר ההנהלה מנוע מלבצע כל פעולה העשויה להיחשב פעולה נגזרת ממניות הבנק.
 - 2.9 יחידות הפנטום המוענקות בהתאם לתוכנית התגמול תבאנה במקום יחידות פנטום שהוענקו למנהלים על-פי הסכמי העבודה שלהם, אשר מועד ההבשלה שלהן חל ביום 1 בינואר 2010 ואילך. יחידות פנטום אשר הבשילו לפני יום 1 בינואר 2010 יותרו בידי המנהלים.

(ב) המנהלים הבכירים

התוכנית תחול גם ביחס למנהלים הבכירים של הבנק (שלאמור אינם נושאי משרה), וזאת על-פי עקרונות דומים לאלה המפורטים לעיל, אך בהיקפים שונים, לרבות בעניין זהות התגמולים הקובעים את היעדים והעמידה בהם, משקל כל אחד מהגורמים בחישוב הציון האישי למנהל הבכיר וזהות המרם המאשר את חלוקת תקציב המענקים ואת המענק לכל מנהל. בנוסף, המנהלים הבכירים שאינם נושאי משרה עשויים לקבל את תמורת המימוש בגין מניות הפנטום החסומות (בעת מימושן) כולן או חלקן במזומן.

(ג) יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק

התוכנית אומצה על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון באופן נפרד ביחס ליו"ר הדירקטוריון וביחס למנכ"ל הבנק. כאמור, התגמול ליו"ר הדירקטוריון של הבנק אושר גם באסיפה הכללית של הבנק.

1. מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים

- 1.1 קביעת תקציב המענק - בכל שנה יחושב תקציב המענק (בנפרד עבור יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק), כדלקמן (תקציב המענק עשוי להיות חיובי או שלילי):
 - תקציב מענק חיובי - בשנת מענק שבה הפרש התשואה הינו חיובי, תקציב המענק יחושב בהתאם להפרש התשואה וההון העצמי הממוצע של הבנק, בחישוב תקציב המענק מבוצע באופן ליניארי בטווח שבין הפרש תשואה בשיעור של 0.5% ועד הפרש תשואה בשיעור של 4%.
 - תקציב מענק שלילי - למעט לגבי שנת המענק הראשונה של התוכנית (2010), בשנת מענק שבה הפרש התשואה הינו שלילי, תקציב המענק ייקבע כסכום שלילי ויחושב באופן ליניארי בטווח שבין הפרש תשואה שלילי בשיעור של 0.5% ועד הפרש תשואה שלילי בשיעור של 6.5%. למרות האמור, הדירקטוריון יהיה רשאי (אך אינו חייב), בשל נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל באותה שנה, לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת, להקטין או לבטל את תקציב המענק השלילי בגין שנת מענק מסוימת.
- 1.2 קביעת סכום המענק
 - בכל שנה ייקבע סכום המענק (החיובי או השלילי) בנפרד ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק מתוך תקציב המענק שלהם בגין שנת המענק באופן בו שישיים וחמישה אחוזים (65%) מתקציב המענק יוענקו/יגרעו (לפי המקרה), ועד שלושים וחמישה אחוזים (35%) מתקציב המענק יוענקו/יגרעו (לפי המקרה) על-פי שיקול דעת הדירקטוריון (ליו"ר ולמנכ"ל בנפרד, כל אחד בהתייחס לתפקידו), אשר ייקבע בהתבסס על עמידת המנהל בגיבוש ו/או בקביעה ו/או בהובלת יישום תוכנית העבודה של הבנק כמו גם פיתוח, יישום, וקידום החזון והאסטרטגיה של הבנק לטווח הקצר והארוך.
- 1.3 תקרת המענק - המענק השנתי החיובי אשר ייוסף לחשבון המענק של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק (חשבון בנק רעיוני אישי) בגין שנת מענק כלשהי, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה לארבעה (4) מיליון ש"ח. המענק השנתי השלילי אשר ייגרע מחשבון המענק של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק בגין שנת מענק כלשהי, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה לשלושה מיליון ושלוש מאות אלף (3,300,000) ש"ח. למרות האמור לעיל, בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של יו"ר הדירקטוריון או מנכ"ל הבנק יתרה שלילית בסכום העולה על מיליון ושלוש מאות אלף (1,300,000) ש"ח.
- 1.4 מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי יעשו בדומה לאמור בסעיף א' 1.4 לעיל ביחס לתוכנית חברי ההנהלה (בשנייה מחייבים), אלא שביחס ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק, בכל שנה יבוצע תשלום בסכום השווה ל-45% מהיתרה בחשבון המענק לאחר ההפקדה השנתית בגין השנה הקודמת.
- 1.5 מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות - הדירקטוריון יהיה רשאי לקבוע, על-פי שיקול דעתו הבלעדי, בגין שנה כלשהי, מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות, בסכום השווה לעד 8 משכורות של המנהל.
- 1.6 סיום העסקה - יחולו עקרונות דומים לאלה החלים לגבי סיום העסקה של חברי הנהלה כמוסבר לעיל.

2. מענק לרכישת מניות

בגין כל שנת מענק, יהיה זכאי המנהל למענק בסכום של שני (2) מיליון ש"ח, אשר ישמש לרכישת מניות של הבנק עבור המנהל בבורסה ("המענק לרכישת מניות") ובלבד שהתשואה על ההון מפעולות רגילות של הבנק בשנה בגינה ניתן המענק תהיה לפחות כדלקמן ("התשואה הקובעת"): בשנת 2010 - 9.5% בשנת 2011 - 9.5% ובשנת 2012 - מחיר ההון הנדרש, כמפורט להלן:

- א. סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין השנה בה ניתן המענק תירכשנה מניות הבנק בבורסה עבור המנהל ("מניות המענק"). בסכום המענק לרכישת מניות, בניכוי סכומי מס ההכנסה ותשלומי החובה האחרים החלים על-פי הדין, מניות המענק תהיינה חסומות לתקופה שתימנה החל מיום 1 בינואר של שנת רכישת המניות ועד לחלוף עשרים וארבעה (24) חודשים מאותו מועד (בסעיף זה, "תקופת החסימה"). בנוסף לאמור לעיל, במקרים מסויימים תקופת החסימה תתארך, כמפורט בסעיף 2.3 לעיל ביחס לתגמול לחברי ההנהלה.
- ב. במקרה של סיום העסקה, בגין השנה בה חל סיום העסקה תירכשנה מניות הבנק בגין החלק היחסי של המענק לרכישת מניות בהתאם לתקופת העסקתו של המנהל מתוך אותה שנה (על בסיס חישוב יומי).
- ג. עד לתום תקופת החסימה יהיה המנהל מנוע מלבצע כל פעולה העשויה להיחשב פעולה נגזרת במניות הבנק.

3. התגמול ההוני

3.1 הענקת מניות פנטום חסומות - לכל מנהל בנפרד יוענקו ארבע מאות אלף (400,000) מניות פנטום חסומות בגין כל שלוש השנים 2010, 2011 ו-2012 ("מניות הפנטום החסומות").

מועדי הבשלה - מניות הפנטום החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות לאחר 12, 24 ו-36 חודשים מיום 1 בינואר 2010. אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק שפורסמו מיד לאחר מועד הבשלה של מנה רלוונטית נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ואז יימצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, תפקענה מניות הפנטום החסומות של אותה מנה.

3.2 הענקת מניות פנטום חסומות מותנות - לכל מנהל בנפרד, יוענקו בגין כל שנה מהשנים 2010-2012, מתוך כמות מקסימאלית אשר תהיה שווה ל: (א) שני (2) מיליון ש"ח, חלקי (ב) מחיר הסגירה הממוצע של מניית הבנק בבורסה בשישים ימי המסחר האחרונים של השנה הרלוונטית, כמות מניות פנטום חסומות מותנות אשר, כפוף לאמור מטה, תחושב באופן יחסי וליניארי בהתאם להשגת הפרש תשואה שבין 4% ל-6%, כך שבהפרש תשואה של 4% תוענקנה למנהל אלף מאתיים וחמישים (1,250) מניות פנטום חסומות מותנות ובהפרש תשואה של 6% תוענק למנהל כל כמות מניות הפנטום החסומות המותנות כמפורט לעיל (אם הושג הפרש תשואה הנמוך מ-4% בגין שנה מסוימת, לא תוענקנה כלל מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה) ("מניות הפנטום החסומות המותנות"). מתוך מניות הפנטום החסומות המותנות, (א) שישים וחמישה אחוזים (65%) יוענקו למנהל בכל מקרה, ו- (ב) עד שלושים וחמישה אחוזים (35%) יוענקו למנהל (ליור דירקטוריון ומנכ"ל הבנק, כל אחד בהתייחס לתפקידו) על-פי החלטת הדירקטוריון בהתבסס על עמידת המנהל בגיבוש ו/או בקביעה ו/או בהובלת יישום לכניית העבודה של הבנק כמו גם פיתוח, יישום, וקידום החזון והאסטרטגיה של הבנק לטווח הקצר והארוך. מניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה בשליות במועד הענקתן.

אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין השנה הרלוונטית נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ואז יימצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון, לא תוענקנה מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה.

3.3 תקופת חסימה ופיקיעה במקרים מסויימים - מניות הפנטום החסומות בכל מנה ומניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה חסומות ולא תהיינה ניתנות למימוש במשך תקופה של שנים-עשר (12) חודשים ממועד הבשלה של אותה מנה, לגבי מניות הפנטום החסומות, או לגבי מניות הפנטום החסומות המותנות - תום השנה בגינה הוענקו, לפי העניין ("תקופת החסימה"). להלן המונח "מניות הפנטום החסומות" יכלול גם את מניות הפנטום החסומות המותנות אלא אם צוין אחרת במפורש.

3.4 אופן המימוש ותמורת המימוש: סיום העסקה; חלוקת דיבידנד; התאמות ופעולות נגזרות - יחולו הוראות הדומות להוראות החלות לגבי חברי ההנהלה, כמוסבר לעיל.

א. פרטים על עסקות תשלום מבוסס מניות

להלן פירוט בדבר הסדרי התשלום מבוסס מניות שהיו קיימים בבנק במהלך התקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010:

(1) כתבי אופציה לעובדי הבנק:

א. תוכנית 2004-2009

בחודש מאי 2004 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית להקצאת 24 מיליון כתבי אופציה בלתי סחירים ללא תמורה לעובדי הבנק הקבועים, הניתנים למימוש ל-24 מיליון מניות של הבנק. כתבי האופציה הוקצו, ללא תמורה, במשך 6 שנים בכל אחת מהשנים 2004-2009 במנות של 4 מיליון כתבי אופציה למנה ותוספת המימוש שתידרש בעת מימושן תהיה 1 ש"ח בלבד (ללא הצמדה). כמות המניות שתוקצה כפופה להתאמות כמקובל (למעט במקרה של חלוקת דיבידנד). לכל מנת אופציות תהיה תקופת הבשלה (Vesting) של ארבע שנים מתחילת השנה בה הוקצו האופציות וניתן יהיה לממש כל מנה במשך תקופה של שנה לאחר תום תקופת הבשלה. כמות האופציות אשר חולקה לכל עובד נקבעה לפי בכירות העובד, הגדרת תפקידו ודרגתו.

כמו-כן, אישר דירקטוריון הבנק בחודש דצמבר 2005 תוכנית אופציות נוספת לעובדי הבנק הקשורים עמו בחוזה עבודה אישי (לא בכיר). התוכנית קובעת כי תוענקנה 4 מנות שנתיים, בכל אחת מהשנים 2006-2009. כמות כתבי האופציה שתוענק על-פי תוכנית זו בכל אחת משנות קיומה, תקבע על-ידי דירקטוריון הבנק על-פי שיקול דעתו הבלעדי. כתבי האופציה, שהוענקו לעובדים הקבועים ולעובדים בחוזה עבודה אישי, ניתנים למימוש במשך שנה אחת החל מחלוף 48 חודשים מיום 1 בינואר של השנה בה הוקצו כתבי האופציה. יתרת כתבי האופציה שהוקצו לעובדי הבנק וטרם מומשו ליום 31 בדצמבר 2010, מסתכמת ב-12,483,533 כתבי אופציה.

ב. תוכנית 2010-2012

ביום 30 בספטמבר 2009, אישר דירקטוריון הבנק כחלק מהסכם שכר שנחתם בין ארגון העובדים לבין הבנק, כי עובדי הבנק הקבועים ואלה הקשורים עמו בחוזה עבודה אישי, יקבלו אופציות לרכישת מניות הבנק במחיר של 1 ש"ח לכל אופציה, או יחידות פנטום שהזכויות המוקנות לפיהן דומות לאופציות לרכישת מניות הבנק במחיר האמור. כתבי האופציה האמורים יוקצו, ללא תמורה, בכל אחת מהשנים 2010-2012 בשלוש מנות ובהיקף כולל של כ-12.7 מיליון אופציות או יחידות פנטום. תנאי התוכנית דומים לתוכנית האופציות לעובדים לשנים 2004-2009. כתבי האופציה יהיו ניתנים למימוש במשך שנה אחת החל מחלוף 48 חודשים מיום 1 בינואר של השנה בה הוקצו כתבי האופציה.

במסגרת ההסכם, נקבע כי יוענקו כתבי אופציה לעובדים, במידה ויתקבל אישור מהמפקח על הבנקים לביצוע רכישה עצמית של מניות הבנק כדי ליצור מאגר שישמש למטרת מימוש כתבי האופציה האמורים.

כמפורט בביאור 13 לעיל, ביום 11 בנובמבר 2010 נתקבל אישור המפקח על הבנקים לרכישת עצמית של מניות כאמור.

בחודש מאי 2010 הוקצו לעובדים 4,086,643 כתבי אופציה בגין המנה הראשונה.

בחודש מרץ 2011 הוקצו לעובדים 4,181,748 כתבי אופציה בגין המנה השנייה.

(2) יחידות פנטום לעובדים בכירים

עד לאישור תוכנית התגמול לעובדים בכירים (ראה סעיף 3 להלן וביאור 15 ז' לעיל) העניק הבנק לחברי ההנהלה ולקבוצת העובדים הבכירים (לרבות מנכ"ל הבנק ויור הדירקטוריון) יחידות פנטום חסומות, המזכות את העובד במועד המימוש במענק כספי המבוסס על הפרש שבין מחיר מניית הבנק בבורסה במועד המימוש לבין מחיר המימוש הקבוע בהסכמי ההעסקה (הנגזר מממוצע שער המניה בבורסה בתקופה שקדמה למועד תחילת תקופת הסכם ההעסקה). מחיר המימוש כפוף להתאמות מקובלות לרבות, במקרה של חלוקת דיבידנד.

(3) מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות

הבנק מעניק לחברי ההנהלה ולעובדים הבכירים בהתאם לתוכנית תגמול 2010 מניות פנטום חסומות (ראה ביאור 15 ז' לעיל). מניות הפנטום מוענקות ללא תמורה, והן מתממשות באופן אוטומטי במנות שוות מדי שנה בהתאם לתקופת ההסכם (על-פי רוב שלוש שנים), עם התמלואת התנאים למימושן. כמות היחידות המוענקות לכל עובד נגזרת מתפקידו ומדרגתו של העובד.

נוסף למניות הפנטום החסומות, מעניק הבנק מניות פנטום חסומות מותנות, אשר נוסף לתנאי ההבשלה כוללים גם תנאי ביצוע לפיו כמות המניות המוענקות תותאם כפונקציה של הפרש התשואה של הבנק על עלות ההון שלו (ראה בביאור 15 ז' לעיל).

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתוכנית, יחידות פנטום אשר הוענקו לעובדים הבכירים בהתאם להסכמי העבודה אשר נחתמו בטרם אישור התוכנית ואשר טרם הבשילו לפני יום 1 בינואר 2010, ימרו למניות פנטום חסומות בהתאם ליחס שנקבע בתוכנית, אלא אם העובד הבכיר בחר שלא להמירן. מניות פנטום אשר הוענקו לעובדים הבכירים בהתאם להסכמי העבודה אשר נחתמו בטרם אישור התוכנית ואשר הבשילו לפני יום 1 בינואר 2010, יותרו בידיהם. מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות, אשר צפוי שיסולקו על-ידי מסירת מניות, מטופלות כעסקות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים.

(4) כתבי אופציה ליו"ר הדירקטוריון לשעבר ולמנכ"ל הבנק לשעבר

דירקטוריון הבנק החליט ביום 13 בפברואר 2008 להקצות למר דן דנקנר, יו"ר הדירקטוריון לשעבר 825,000 כתבי אופציה בלתי סחירים הניתנים למימוש למניות הרגילות של הבנק, במחיר מימוש של 16.40 ש"ח לכל אופציה (המחיר הממוצע של 15 ימי מסחר שקדמו להחלטת הדירקטוריון להקצותם).

שווי ההטבה, בהתאם למודל בלק ושולס למועד ההענקה היה 2.60 ש"ח.

הקצאת כתבי האופציה הני"ל ליו"ר הדירקטוריון אושרה ביום 20 במרץ 2008 על-ידי האסיפה הכללית.

דירקטוריון הבנק החליט ביום 30 במרץ 2008 להקצות למר צבי זיו, מנכ"ל הבנק לשעבר 1,140,000 כתבי אופציה בלתי סחירים הניתנים למימוש למניות הרגילות של הבנק בעבור שנת 2007, במחיר מימוש של 16.30 ש"ח לכל אופציה (המחיר הממוצע של 15 ימי מסחר שקדמו לאישור ועדת הבקורת להקצותם). שווי ההטבה, בהתאם למודל בלק ושולס, למועד ההענקה היה 3.13 ש"ח.

כתבי האופציה שהוקצו למר דנקנר ולמר זיו יהיו חסומים למשך שנתיים מיום הקצאתם ויהיו ניתנים למימוש במשך שנתיים נוספות מתום תקופת החסימה. עם מימוש כתבי האופציה הני"ל יהיו מר דנקנר ומר זיו זכאים לקבל מהבנק מניות בכמות המשקפת את שווי ההטבה במועד המימוש, דהיינו, הפער בין מחיר מניית הבנק בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב במועד המימוש לבין מחיר המימוש.

בחודש נובמבר 2009 רכש הבנק 700,000 מניות תמורת 10 מיליון ש"ח שישמשו כמאגר לחלוקת ההטבה במועד המימוש של כתבי האופציות שנתנו למר דנקנר ולמר זיו, בחודש דצמבר 2010 מימש מר דנקנר 410,000 כתבי אופציה.

(5) יחידות פנטום ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק

ביום 24 בנובמבר 2009 אישר דירקטוריון הבנק, כחלק מתנאי כהונתו והעסקתו של יו"ר הדירקטוריון מר יאיר סרוסי, תגמול מבוסס מניות מותנה בביצועים. בהתאם להסכם, יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי להענקה של 250,000 מניות פנטום חסומות, ללא תוספת מימוש. מניות הפנטום תהיינה כפופות לתקופת הבשלה עד ליום 30 ביוני 2010. כמו-כן, מימושו של 50% ממניות הפנטום מותנה בכך שתשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות של הבנק בגין שנת 2010 תהיה חיובית ותעלה על זו שהושגה בגין שנת 2009. בעת מימוש מניות הפנטום תשמש תמורת המימוש (לאחר ניכוי מס) לרכישת מניות של הבנק בבורסה. מימוש מניות הפנטום ורכישת מניות הבנק כאמור לעיל, יבוצעו באופן אוטומטי על-ידי נאמן שייבחר על-ידי הבנק, במהלך תקופת 60 הימים שלאחר פרסום הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי של שנת 2011. במקרה של חלוקת דיבידנד לאחר הבשלת מניות הפנטום אך לפני העברת המניות לידי היו"ר, ישולם ליו"ר תשלום כתחליף דיבידנד בגין 250,000 מניות (תשלום מחצית של סכום תחליף דיבידנד יהיה מותנה בהתקיימות התנאי המפורט לעיל). שווי ההטבה שווה למכפלת כמות מניות הפנטום במחיר מניית הבנק במועד ההענקה, דהיינו יום אישור האסיפה הכללית את ההענקה. מדי תקופת דיווח יתעדכן שווי ההטבה על-פי השינוי במחיר מניית הבנק, הקצאת מניות הפנטום הני"ל ליו"ר הדירקטוריון, אושרה ביום 6 בינואר 2010 על-ידי האסיפה הכללית של הבנק. הטבה זו נקפת כחוצאה בדוח רווח והפסד של הבנק על פני תקופת ההבשלה של מניות הפנטום.

ביום 6 בינואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק, כחלק מתנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל הבנק מר ציון קינן, תגמול מבוסס מניות מותנה בביצועים.

בהתאם להסכם, מנכ"ל הבנק יהיה זכאי להענקה של 270,000 מניות פנטום חסומות, ללא תוספת מימוש. מניות הפנטום תהיינה כפופות לתקופת הבשלה עד ליום 30 ביוני 2010. כמו-כן, מימושו של 50% ממניות הפנטום מותנה בכך שתשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות של הבנק בגין שנת 2010 תהיה חיובית ותעלה על זו שהושגה בגין שנת 2009. בעת מימוש מניות הפנטום תשמש תמורת המימוש (לאחר ניכוי מס) לרכישת מניות של הבנק בבורסה. מימוש מניות הפנטום ורכישת מניות הבנק כאמור לעיל, יבוצעו באופן אוטומטי על-ידי נאמן שייבחר על-ידי הבנק, במהלך תקופת 60 הימים שלאחר פרסום הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי של שנת 2011. במקרה של חלוקת דיבידנד לאחר הבשלת מניות הפנטום אך לפני העברת המניות לידי המנכ"ל, ישולם למנכ"ל תשלום כתחליף דיבידנד בגין 270,000 מניות (תשלום מחצית של סכום תחליף דיבידנד יהיה מותנה בהתקיימות התנאי המפורט לעיל). שווי ההטבה שווה למכפלת כמות מניות הפנטום במחיר מניית הבנק במועד ההענקה, דהיינו יום אישור הדירקטוריון. מדי תקופת דיווח יתעדכן שווי ההטבה על-פי השינוי במחיר מניית הבנק, הטבה זו נקפת כחוצאה בדוח רווח והפסד של הבנק על פני תקופת ההבשלה של מניות הפנטום.

(6) מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות ליו"ר דירקטוריון הבנק ולמנכ"ל הבנק

הבנק העניק ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק, בהתאם לתוכנית תגמול 2010 (ראה ביאור 15 ז' לעיל) 400,000 מניות פנטום חסומות לכל מנהל בנפרד, בגין השנים 2010-2012. מניות הפנטום החסומות הוענקו ללא תמורה, ויבשילו בשלוש מנות שוות לאחר 12, 24 ו-36 חודשים. המניות יהיו חסומות לשנה נוספת מתום תקופת ההבשלה של כל מנה, והן תמומשנה באופן אוטומטי במנות שוות מדי שנה, עם התמלואת התנאים למימושן.

בנוסף, העניק הבנק ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק מניות פנטום חסומות מותנות, בגין כל שנה מהשנים 2010-2012, בכמות מקסימאלית אשר תהיה שווה ל: (א) שני מיליון ש"ח, חלקי, (ב) מחיר הסגירה הממוצע של מניות הבנק בבורסה בשישים ימי המסחר האחרונים של השנה הרלוונטית. מניות הפנטום החסומות המותנות כוללות נוסף לתנאי ההבשלה, גם תנאי ביצוע שאינו תנאי שוק לפיו כמות המניות המוענקות תותאם כפונקציה של הפרש התשואה של הבנק על עלות ההון שלו (ראה בביאור 15 ז' לעיל).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 16
עסקות תשלום
מבוסס מניות
(המשך)

ב. אומדן השווי ההוגן של המכשירים ההוניים שהוענקו

(1) כתבי אופציה לעובדי הבנק;

השווי ההוגן של כתבי האופציה אשר הוענקו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית 2009-2004 נמדד ביום הענקתם. השווי ההוגן של כתבי האופציה אשר הוענקו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית 2010-2012 נמדד עד למועד אישור הרכישה העצמית על-ידי הפיקוח על הבנקים, כהתחייבות וממועד זה, כמענק המסולק במכשירים הוניים. השווי ההוגן חושב באמצעות מודל בלק ושוולס (Black-Scholes model). מועד המימוש הצפוי ששימש לצורך חישוב השווי ההוגן הינו תום תקופת ההבשלה, מאחר שעקב תוספת המימוש המזערית מחד, והיעדר מנגנון התאמה לדיבידנד מאידך, סביר כי העובדים יטו לממש את האופציות בהקדם האפשרי על מנת לזכות בדיבידנד המחולק למניות.

להלן פירוט של ההנחות המרכזיות ששימשו לאמידת השווי ההוגן של המענקים לעובדים:

אופציות המוענקות בשנת				
2008	2009	2010	2011	2012
4.89%	2.88%	3.13%	3.41%	3.68%
4.00	4.00	3.14	4.14	5.14
24.56%	33.77%	39.29%	36.08%	34.96%
6.73%	8.45%	4.12%	4.55%	4.73%
1	1	1	1	1
16.51	8.02	16.85	16.85	16.85
11.79	4.83	13.90	13.09	12.38

(1) ריבית חסרת סיכון נאמדה באמצעות עקום תשואה שקלי חזוי המבוסס על אגרות-חוב ממשלתיות שאינן צמודות.

(2) תנודתיות צפויה של המניה נאמדה באמצעות בחינת תנודתיות היסטורית של מחירים היומיים של המניה לאורך תקופה מקבילה לתקופת המענק.

(2) מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות:

השווי ההוגן של מניות פנטום חסומות ושל מניות פנטום חסומות מותנות אשר הוענקו ויסולקו במכשירים הוניים, שווה למחיר מניית הבנק ביום הענקתם, וזאת לאור העובדה שתוספת המימוש בניגון שווה לאפס והן כוללות התאמות בגין חלוקת דיבידנדים. הבנק התאים את כמות מניות הפנטום החסומות המתנות שצפוי שיובשלו, בהתאם לצפיית הבנק ביחס להפרש התשואה על עלות ההון.

(3) כתבי אופציה ליו"ר הדירקטוריון לשעבר ולמנכ"ל הבנק לשעבר:

להלן פירוט של ההנחות המרכזיות ששימשו לאמידת השווי ההוגן של כתבי האופציה שהוענקו בשנת 2008 ליו"ר הדירקטוריון לשעבר ולמנכ"ל הבנק לשעבר:

מנכ"ל הבנק לשעבר:		יו"ר הדירקטוריון לשעבר:	
4.79%	ריבית חסרת סיכון ⁽¹⁾ (%)	4.25%	ריבית חסרת סיכון ⁽¹⁾ (%)
4.09	אורך חיים צפוי (שנים)	4.12	אורך חיים צפוי (שנים)
26.19%	התנודתיות הצפויה ⁽²⁾ (%)	25.86%	התנודתיות הצפויה ⁽²⁾ (%)
16.30	מחיר מימוש (ש"ח)	16.40	מחיר מימוש (ש"ח)
13.93	מחיר המניה ביום שקדם לאישור באסיפה הכללית (ש"ח)	13.35	מחיר המניה ביום שקדם לאישור באסיפה הכללית (ש"ח)
3.13	שווי הוגן לכתב אופציה (ש"ח)	2.60	שווי הוגן לכתב אופציה (ש"ח)

(1) ריבית חסרת סיכון נאמדה באמצעות עקום תשואה שקלי חזוי המבוסס על אגרות-חוב ממשלתיות שאינן צמודות.

(2) תנודתיות צפויה של המניה נאמדה באמצעות בחינת תנודתיות היסטורית של מחירים היומיים של המניה לאורך תקופה מקבילה לתקופת המענק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 16 עסקות תשלום מבוססות מניות (המשך)

ג. פרטים נוספים בדבר עסקות תשלום מבוססות מניות המסולקות במכשירים הוניים:
1. עסקות תשלום מבוססות מניות מסוג אופציות למניות הבנק שהוענקו לעובדים:

31 בדצמבר					
2008		2009		2010	
ממוצע מספר האופציות	מחיר המימוש (בש"ח)	ממוצע מספר האופציות	מחיר המימוש (בש"ח)	ממוצע מספר האופציות	מחיר המימוש (בש"ח)
1	15,943,593	1	16,185,089	1	16,533,494
1	4,264,757	1	4,322,917	1	12,831,723
1	(148,056)	1	(91,899)	1	(99,677)
1	(3,875,205)	1	(3,882,613)	1	(3,969,492)
1	16,185,089	1	16,533,494	1	25,296,048

- (1) הממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו במהלך השנה במועד המדידה היה 13.90 ש"ח לכתב אופציה (בשנת 2009 - 4.83 ש"ח, בשנת 2008 - 11.79 ש"ח). הממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שיוקצו בשנת 2011 במועד המדידה היה 13.09 ש"ח לכתב אופציה ולאילו שיוקצו בשנת 2012 היה 12.38 ש"ח לכתב אופציה.
- (2) הממוצע המשוקלל של מחיר המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך השנה היה 17.09 ש"ח (בשנת 2009 - 12.55 ש"ח, בשנת 2008 - 14.67 ש"ח).
- (3) אופציות למניות הקיימות במחזור לתום השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש*:

31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
1	1	1	תחום מחירי מימוש בש"ח
16,185,089	16,533,494	25,296,048	מספר האופציות
1	1	1	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בש"ח)
2.5	2.5	3.5	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
-	-	-	מזה ניתנות למימוש:
-	-	-	מספר האופציות
1	1	1	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בש"ח)

* מחירי המימוש של כל האופציות שהונפקו במסגרת התוכנית הוא 1 ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 16
עסקות תשלום
מבוסס מניות
(המשך)

- ג. פרטים נוספים בדבר עסקות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים (המשך):
2. מניות פנטום חסומות ומניות פנטום חסומות מותנות המסולקות במכשירים הוניים:

מספר יחידות								
מנהלים בכירים		חברי הנהלה		מנכ"ל		יו"ר		
חסומות	מותנות	חסומות	מותנות	חסומות	מותנות	חסומות	מותנות	
-	-	-	-	-	-	-	-	קיימות במחזור לתחילת השנה
510,286	2,384,221	1,463,498	443,207	400,000	385,359	400,000	366,975	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
-	-	-	(24,532)	-	(128,453)	-	(122,325)	חולטו במהלך השנה
-	-	-	-	-	-	-	-	מומשו במהלך השנה ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	פקעו במהלך השנה
510,286	2,384,221	1,463,498	418,675	400,000	256,906	400,000	244,650	קיימות במחזור לתום השנה ⁽³⁾
-	16.91	15.57	-	-	15.57	-	16.35	(1) הממוצע המשוקלל של השווי ההוגן של המניות שהוענקו במהלך השנה במועד המדידה בשי"ח
-	-	-	-	-	-	-	-	(2) הממוצע המשוקלל של מחיר המניה במועד המימוש של היחידות שמומשו במהלך השנה בשי"ח
-	-	-	-	-	-	-	-	(3) המניות הקיימות במחזור לתום השנה: תחום מחירי מימוש (בשי"ח)
510,286	2,384,221	1,463,498	418,675	400,000	256,906	400,000	244,650	מספר המניות
-	-	-	-	-	-	-	-	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשי"ח)
3.26	2.87	1.99	2.16	2.00	2.50	2.00	2.50	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה ניתנות למימוש:
-	-	-	-	-	-	-	-	מספר המניות
-	-	-	-	-	-	-	-	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשי"ח)

ד. התחייבויות הנובעות מעסקות תשלום מבוסס מניות המסולקות במזומן:

1. להלן פרטים נוספים בדבר יחידות פנטום לעובדים בכירים שהוענקו ליום 31 בדצמבר 2010:

20-25	15-20	10-15	5-10	תחום מחירי מימוש בשי"ח
1,648,162	11,776,050	5,627,338	3,838,337	מספר יחידות פנטום שהוענקו וטרם מומשו
1,552,904	11,677,091	1,878,338	16,670	מזה: ניתנים למימוש
1.1	0.7	2.4	2.1	ממוצע שנים לפקיעה

2. להלן פרטים נוספים בדבר יחידות פנטום שהוענקו למנכ"ל הבנק וליור הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2010:

יור הדירקטוריון		מנכ"ל הבנק		
-	-	-	-	מחיר מימוש בשי"ח
270,000	250,000	-	-	מספר יחידות פנטום שהוענקו וטרם מומשו
-	-	-	-	מזה: ניתנים למימוש
1.1	1.1	-	-	שנים לפקיעה

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 16 עסקות תשלום מבוסס מניות (המשך)

ד. התחייבויות הנובעות מעסקות תשלום מבוסס מניות המסולקות במזומן (המשך):
3. להלן פרטים נוספים בדבר מניות פנטום חסומות מותנות המסולקות במזומן:

סך-הכל	מותנות	חסומות	
-	-	-	תחום מחירי מימוש בשי"ח
2,906,213	786,978	2,119,235	מספר יחידות פנטום שהוענקו וטרם מומשו
-	-	-	מזה: ניתנים למימוש
1.32	1.54	1.23	ממוצע שנים לפקיעה

4. להלן פרטים בדבר סך ההתחייבויות הנובעות מעסקות תשלום מבוסס מניות ובדבר השווי הפנימי של התחייבויות שביגין זכות הצד שכנגד למזומן הבשילה עד תום השנה:

המאוחד		
31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני שי"ח		
109	127	סך ההתחייבויות הנובעות מעסקות תשלום מבוסס מניות
5	27	השווי הפנימי של התחייבויות שביגין זכות הצד שכנגד למזומן או לנכסים אחרים הבשילה עד תום השנה

ליום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	לא-צמוד למדד	צמוד
נכסים						
50,331	-	1,010	643	8,849	201	39,628
מזומנים ופקדונות בבנקים						
31,604	2,285	1,496	2,067	5,595	2,794	17,367
ניירות-ערך						
16	-	16	-	-	-	-
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
225,288	205	8,212	6,971	25,472	52,901	131,527
אשראי לציבור ⁽²⁾						
339	-	-	94	240	-	5
אשראי לממשלות						
132	132	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,803	3,803	-	-	-	-	-
בנינים וציוד						
9,363	603	980	591	3,152	289	3,748
נכסים אחרים						
320,876	7,028	11,714	10,366	43,308	56,185	192,275
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
233,965	205	6,257	13,173	58,207	19,421 ⁽³⁾	136,702
פקדונות הציבור						
4,834	-	37	377	2,399	631	1,390
פקדונות מבנקים						
1,335	-	-	-	132	881	322
פקדונות הממשלה						
386	-	386	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
27,608	-	459	58	886	20,296	5,909
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
29,322	564	1,391	709	4,457	2,582	19,619
התחייבויות אחרות						
297,450	769	8,530	14,317	66,081	43,811	163,942
סך-כל ההתחייבויות						
23,426	6,259	3,184	(3,951)	(22,773)	12,374	28,333
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	(3,700)	4,032	20,832	(7,280)	(13,884)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	(315)	(139)	376	-	78
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	-	181	(35)	458	-	(604)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	6,259	(650)	(93)	(1,107)	5,094	13,923
סך-הכל כללי						
-	-	36	(210)	278	-	(104)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	95	(586)	1,423	-	(932)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

(3) כולל פקדונות עם ברירת הצמדה בין שקל לא-צמוד לשקל צמוד בסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 17 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2009							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
53,115	-	898	753	17,563	192	33,709	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,055	1,520	1,572	1,882	6,223	3,417	13,441	ניירות-ערך
215,788	153	9,013	8,458	28,129	52,987	117,048	אשראי לציבור ⁽²⁾
218	-	-	-	207	10	1	אשראי לממשלות
114	114	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,845	3,845	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
8,420	458	661	253	3,327	641	3,080	נכסים אחרים
309,555	6,090	12,144	11,346	55,449	57,247	167,279	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
231,993	153	6,940	15,959	60,920	21,238	126,783 ⁽³⁾	פקדונות הציבור
6,455	-	414	649	2,893	996	1,503	פקדונות מבנקים
1,551	-	-	-	146	1,199	206	פקדונות הממשלה
794	-	794	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר
23,112	-	191	64	1,053	19,870	1,934	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
24,702	519	710	341	4,064	1,637	17,431	התחייבויות אחרות
288,607	672	9,049	17,013	69,076	44,940	147,857	סך-כל ההתחייבויות
20,948	5,418	3,095	(5,667)	(13,627)	12,307	19,422	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,760)	4,194	16,377	(10,626)	(6,185)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	1,006	1,290	(2,833)	-	537	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(32)	159	(156)	(1)	30	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	5,418	309	(24)	(239)	1,680	13,804	סך-הכל כללי
-	-	1,153	1,690	(3,383)	-	540	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(59)	1,004	(1,868)	-	923	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

(3) כולל פקדונות עם ברירת הצמדה בין שקל לא-צמוד לשקל צמוד בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 18
נכסים והתחייבויות
לפי בסיסי הצמדה
ולפי תקופה לפירעון

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים*				
משנה עד שנתיים	מעל 3 חודשים עד שנה	מחודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
31 בדצמבר 2010				
23,459	32,639	13,872	74,757	נכסים מטבע ישראלי לא-צמוד:
4,301	16,045	8,361	122,702	התחייבויות
19,158	16,594	5,511	(47,945)	הפרש
1,210	(1,788)	(6,078)	(9,438)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
(44)	826	(129)	154	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
8,705	6,770	1,309	1,957	נכסים מטבע ישראלי צמוד למדד:
4,771	7,380	2,550	2,245	התחייבויות
3,934	(610)	(1,241)	(288)	הפרש
(2,043)	(1,315)	(13)	227	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
3,188	4,164	5,111	10,634	נכסים מטבע-חוץ - פעילות מקומית⁽¹⁾:
1,388	11,908	11,448	29,827	התחייבויות
1,800	(7,744)	(6,337)	(19,193)	הפרש
781	3,008	6,050	9,038	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
43	(827)	129	(154)	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
3,309	6,587	4,184	9,608	נכסים מטבע-חוץ - פעילות חו"ל:
1,549	4,843	5,172	11,940	התחייבויות
1,760	1,744	(988)	(2,332)	הפרש
4	77	4	168	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(2)	2	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	פריטים לא כספיים:
-	-	-	-	התחייבויות
-	-	-	-	הפרש
38,661	50,160	24,476	96,956	נכסים סך-הכל ליום 31 בדצמבר 2010
12,009	40,176	27,531	166,714	התחייבויות
26,652	9,984	(3,055)	(69,758)	הפרש
(48)	(18)	(37)	(5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	(1)	(2)	2	אופציות (במונחי נכס הבסיס)

* בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים. פקדונות לא-צמודים, בריבית הנגזרת מריבית הפריים, עם אופציה לפירעון מוקדם, נכללו במועד הראשון למימוש האופציה, שלאחר תאריך המאזן. סכומי הריבית בגין חוזים לפיהם הריבית משתנה (במועדים קבועים מראש, או במועדים שאינם קבועים מראש) חושבו על-פי שיעורי הריבית ב-31.12.10.

- (1) כולל הצמדה למטבע-חוץ.
- (2) נכסים ללא תקופת פירעון כוללים נכסים בסך של 2,684 מיליוני ש"ח, שזמן פירעונם עבר.
- (3) כפי שנכללה בביאור מס' 17 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין נגזרים.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל התרה המאזנית שלו.

שיעור תשואה חוזית ⁽⁴⁾ ב-%	יתרה מאזנית ⁽³⁾		תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים*						
	סך-הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾	סך-הכל תזרימי מזומנים	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 4 עד 5 שנים	מעל 3 עד 4 שנים	מעל 2 עד 3 שנים
3.9%	192,275	3,338	205,008	1,321	7,275	20,319	6,973	10,514	13,879
2.7%	163,942	429	167,789	572	1,087	7,109	1,666	2,640	3,306
-	28,333	2,909	37,219	749	6,188	13,210	5,307	7,874	10,573
-	(13,884)	-	(13,317)	-	93	2,104	1	634	(55)
-	(526)	-	880	-	14	32	9	9	9
3.5%	56,185	5	70,073	2,390	11,771	18,171	5,136	5,999	7,865
3.9%	43,811	-	52,574	90	3,984	14,358	5,671	6,171	5,354
-	12,374	5	17,499	2,300	7,787	3,813	(535)	(172)	2,511
-	(7,280)	-	(8,111)	-	(344)	(2,250)	(617)	(812)	(944)
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
3.0%	31,279	59	32,927	19	801	2,317	900	1,962	3,831
1.4%	56,445	7	56,741	-	128	93	287	813	849
-	(25,166)	52	(23,814)	19	673	2,224	613	1,149	2,982
-	20,908	-	21,171	-	249	195	659	191	1,000
-	526	-	(881)	-	(14)	(32)	(8)	(9)	(9)
5.2%	34,109	936	37,483	226	1,099	5,270	1,711	2,202	3,287
3.6%	32,483	344	37,797	4,400	5,121	1,995	367	925	1,485
-	1,626	592	(314)	(4,174)	(4,022)	3,275	1,344	1,277	1,802
-	256	-	257	-	-	-	-	-	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	7,028	7,028	-	-	-	-	-	-	-
-	769	769	-	-	-	-	-	-	-
-	6,259	6,259	-	-	-	-	-	-	-
3.8%	320,876	11,366	345,491	3,956	20,946	46,077	14,720	20,677	28,862
3.6%	297,450	1,549	314,901	5,062	10,320	23,555	7,991	10,549	10,994
	23,426	9,817	30,590	(1,106)	10,626	22,522	6,729	10,128	17,868
					(2)	49	43	13	5
					-	-	1	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 18 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון (המשך)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים*					
משנה עד שנתיים	מעל 3 חודשים עד שנה	מחודש עד 3 חודשים	עם דרשה עד חודש		
36,697	46,622	23,080	106,072	נכסים	סך-הכל ליום 31 בדצמבר 2009
11,807	29,414	30,179	165,067	התחייבויות	
24,890	17,208	(7,099)	(58,995)	הפרש	
(19)	(48)	(24)	(5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
-	8	12	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)	

* בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים. פקדונות לא-צמודים, בריבית הנגזרת מריבית הפריים, עם אופציה לפירעון מוקדם, נכללו במועד הראשון למימוש האופציה, שלאחר תאריך המאזן. סכומי הריבית בגין חוזים לפיהם הריבית משתנה (במועדים קבועים מראש, או במועדים שאינם קבועים מראש) חושבו על-פי שיעורי הריבית ב-31.12.09.

- (1) נכסים ללא תקופת פירעון כוללים נכסים בסך של 3,315 מיליוני ש"ח, שזמן פירעונם עבר.
- (2) כפי שנכללה בביאור מס' 17 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין נמרים.
- (3) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

(במיליוני ש"ח)

שיעור תשואה חוזית ⁽³⁾ ב-%	יתרה מאזנית ⁽²⁾		תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים*						
	סך-הכל	לניא תקופת פירעון ⁽¹⁾	סך-הכל תזרימי מזומנים	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 4 עד 5 שנים	מעל 3 עד 4 שנים	מעל 2 עד 3 שנים
3.8%	309,555	9,889	327,546	2,229	17,621	39,201	12,991	18,559	24,474
4.1%	288,607	1,714	306,746	2,115	15,320	22,014	12,502	8,212	10,116
	20,948	8,175	20,800	114	2,301	17,187	489	10,347	14,358
			-	-	(19)	-	50	46	19
			-	-	-	(21)	-	-	1

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 19
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר	
2009	2010
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:	
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה - עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:	
1,613	1,417
(א) אשראי תעודות	
8,163	6,626
(ב) ערבויות להבטחת אשראי	
9,046	10,067
(ג) ערבויות לרוכשי דירות	
15,325	16,488
(ד) ערבויות והתחייבויות אחרות	
30,899	29,688
(ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ⁽¹⁾	
*33,095	36,561
(ו) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
**26,070	26,433
(ז) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן	
**10,717	15,474
(ח) התחייבויות להוצאת ערבויות	

* הוצג מחדש. יתרות מסגרות לא מנוצלות של הלוואות לדיור הוצגו מחדש להכללת סך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שלא נכללו בתקופה קודמת.
** סווג מחדש.
(1) לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,744 מיליוני ש"ח (31.12.09: 15,544 מיליוני ש"ח).

31 בדצמבר	
2009	2010
ב. התקשרות חוץ-מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה⁽¹⁾ לסוף השנה	
יתרת האשראי מפקדונות לפי מידת גבייה ⁽²⁾	
46	46
מטבע ישראלי לא-צמוד	
6,850	5,906
מטבע ישראלי צמוד מדד	
1,514	-
מטבע-חוץ	
8,410	5,952
סך-הכל	

(1) אשראים ופקדונות מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפקדונות), עם מרווח או עם עמלת גבייה (במקום מרווח).
(2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בינם בסך 566 מיליוני ש"ח, (2009: 666 מיליוני ש"ח), לא נכללו בלוח זה.

ב. התקשרויות חוץ-מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה⁽¹⁾ לסוף השנה (המשך):
תזרימים בגין עמלת גבייה ומירווחי ריבית בגין הפעילות במידת גבייה⁽¹⁾

31.12.2009	31 בדצמבר 2010						
	סך-הכל	סך-הכל	מעל 20 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים
במיגור הצמוד למדד⁽²⁾							
432	364	3	59	137	61	67	37
							תזרימים חוזיים עתידיים
299	258	1	25	84	49	62	37
							תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
259	230	-	19	71	44	59	37
							תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽³⁾
מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות:							
31 בדצמבר							
2009	2010						
90	43	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגבייה					
9	10	הלוואות עומדות					

(1) אשראים ופקדונות מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפקדונות), עם מרווח או עם עמלת גבייה (במקום מרווח).

(2) כולל מיגור מטבע-חוץ.

(3) ההיוון בוצע לפי שיעור 2.44% (2009: לפי שיעור 2.80%).

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

31 בדצמבר		
2009	2010	
129	166	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
69	51	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
		(3) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן לתשלום בשנים הבאות*:
103	108	בשנה הראשונה
104	108	בשנה השנייה
104	108	בשנה השלישית
101	105	בשנה הרביעית
97	98	בשנה החמישית
607	610	מעל חמש שנים
1,116	1,137	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* הוצג מחדש.

(4) הבנק ערב כלפי חלק מעמיתי קופות הגמל שנוהלו על ידו בעבר ונמכרו לחברות ביטוח ובתי השקעות לשלם במועד הזכאות לפחות את סכום תקבולי הקרן הנומינליים בחשבון העמית בניכוי סכומים המותרים על-פי החוק לכיסוי הוצאות הקופה, ניכוי מס וכן כל סכום שהקופה מחויבת להחזיר למעבידיו של העמית, והכל בהתאם לנאמרו בסעיף הרלוונטי בתקנון ההתאגדות המאושר של כל קופה. יתרת סכומים נומינליים אלה הסתכמה לתאריך המאזן ב-4,174 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009: 4,661 מיליוני ש"ח).

הצטברות הכספים בקופות הגמל לזכות אותם עמיתים עולה בדרך כלל במידה ניכרת על הסכומים בגינם ערב הבנק ו-"השווי ההוגן" של התחייבות הבנק לאמור ביום 31 בדצמבר 2010 אינו מהותי.

במסגרת מכירת הקופות הוסדר נושא ערבות הבנק מול כל אחד מהרוכשים של הקופות שהיתה בהם ערבות הבנק, לגבי קופות הגמל שנמכרו לחברות הביטוח ו/או לחברות שבשליטתן - הומחתה הערבות מיידית ביום מועד השלמת העסקה באישורו של הממונה על שוק ההון, בטוח וחסכון (להלן: "הממונה") והבנק אינו ערב עוד לעמיתיהן. לגבי קופות הגמל שנרכשו על-ידי בתי השקעות ואשר היתה בהם ערבות הבנק - נקבע מתווה כדלקמן:

- במשך תקופה מוגבלת ועד לשנתים הראשונות מיום מועד השלמת העסקה, הבנק ימשיך להיות ערב כלפי חלק מעמיתי קופות הגמל כפי שהיה כאשר הקופות היו בבעלותו.
- לאחר סיומה של התקופה המוגבלת שנקבעה ימשיך הבנק לערוך לחלק מעמיתי קופות הגמל רק על היתרה הצבורה עד תום שבע שנים ממועד השלמת העסקה.
- הרוכשים התחייבו להעביר בתום שבע שנים ממועד השלמת העסקה את ערבות הבנק למבטח או לגורם אחר שאושר על-ידי הממונה באופן שהבנק יופטר באופן סופי ומוחלט מערבותו.
- בהסכם המכירה בין הבנק לבין פריזמה קיימת התייחסות לנושא הערבות כדלקמן:

אם וככל שהערבויות הקיימות כולן או מקצתן תמומשנה, אזי במקרה כזה הרוכשת תפצה ותשפה את הבנק על-פי דרישתו הראשונה בכתב בגין כל סכום ששולם על-ידו, ובלבד שהסכום המצרפי בגין כל שנה קלאנדית לא יעלה על סכום של 22 מיליוני ש"ח. יתרת הערבויות לתאריך המאזן הינה אפס. משנמכרו קופות הגמל של פריזמה לפסגות, נטלה על עצמה פסגות התחייבות זו כלפי הבנק החל ממועד השלמת המכירה לידה.

- בהסכם המכירה בין הבנק לבין דש קופות-גמל קיימת התייחסות לנושא הערבות כדלקמן:
- אם וככל שהערבות הקיימת תמומש, אזי במקרה כזה הרוכשת (בערבות חברת האם) תפצה ותשפה את הבנק על-פי דרישתו הראשונה בכתב בגין כל סכום ששולם על ידו, ובלבד שהסכום המצרפי בגין כל שנה קלאנדית לא יעלה על סכום של 7 מיליוני ש"ח. יתרת הערבויות לתאריך המאזן הינה אפס.
- מתווה הפעולה המתואר הוסדר באופן מפורט בכל אחד מההסכמים ועוגן בתקנוני הקופות שאושרו על-ידי הממונה. בתקנוני הקופות נאמר כי כל עוד לא ניתן אישור הממונה להחלפת ערבות הבנק או המחאתה, תמשיך ערבות הבנק כלפי חלק מעמיתי קופות הגמל לעמוד בתוקפה.

(5) הבנק התחייב לשפות נושאי משרה שהינם דירקטורים בבנק, והנחשבים או העשויים להיחשב כבעלי שליטה בבנק, כמשמעות מונח זה בסעיף 268 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

סכום השיפוי, שעמיד הבנק, מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מארועי השיפוי, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים, שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל. כמו-כן, הבנק התחייב לשפות חברות בנות לצורך קיום מנגבלות ניהול בנקאי תקין (יחס הון לרכיבי סיכון ומנגבלות חבות לווה בודד ואנשים קשורים) ולצורך קבלת פטור מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון". השיפוי יפקע מאליו, ללא צורך בפעולה כלשהי של מי מן הצדדים במועד בו הבנק יחדל להחזיק, בין בעצמו ובין באמצעות חברות שבבעלותו המלאה, בכל אמצעי השליטה בחברה.

(6) הפועלים הנפקות בע"מ, חברה מאוחדת, העוסקת בהנפקת כתבי התחייבות נדחים ואגרות-חוב לציבור על-פי תשלומים לשם הפקדת תמורתם בבנק, התחייבה לשפות דירקטורים, נושאי משרה ועורכי דין (להלן: "מקבלי השיפוי") בקשר לתשלומים שונים שפרסמה מאז שנת 1998. בגין חבות כספית שתוטל עליהם בשל פעולה שעשו בתוקף מתן השירותים על-ידיהם לחברה, ולגבי כתבי התחייבות נדחים ואגרות-חוב שהונפקו החל משנת 2001 גם בגין חבות כספית שהוטלה עליהם לטובת אדם אחר על-פי פסק-דין, לרבות פסק-דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית-משפט ובגין הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך-דין, שיוציאו או שיחוייבו בהן בידי בית-משפט בהליך שיוגש נגדם בידי החברה או בשמה או על-ידי אדם אחר, או באישום פלילי שממנו יזוכו, או באישום פלילי שבו יורשעו בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית, ולגבי כתבי התחייבות נדחים (סדרה ט-ידי) ושטרי הון נדחים (סדרה 1) שהונפקו על-פי תשלומים מיום 21 בדצמבר 2005 ועד ליום 21 במאי 2009 גם לגבי הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר עויד, שהוציאו מקבלי השיפוי עקב חקירה או הליך שהתנהל נגדו בידי הרשות המוסמכת לנהל חקירה או הליך, ואשר הסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדם, ובלי שהוטלה עליהם חבות כספית כחלופה להליך פלילי, או שהסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדם, אך בהטלת חבות כספית כחלופה להליך פלילי בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית, כהגדרתם של מונחים אלה בחוק החברות התשנ"ט-1999, והכל במידה שהחבות הכספית ו/או ההוצאות לא יכוסו בפועל על-ידי פוליסת ביטוח. תקרת השיפוי נקבעה לכל מקבלי השיפוי במצטבר בסכום מירבי שלא יעלה על סכום המסגרת הכולל כפי שנקבע בכל תשלום ותשלום, ולגבי כתבי התחייבות נדחים (סדרה ט-ידי) בסכום מירבי שלא יעלה על 10% מסכום המסגרת הכולל שנקבע להנפקה על-פי התשלום הנ"ל.

(7) מכוח הסכם קיימת התחייבות תלויה בין מסלקת הבורסה וחברי הבורסה לניירות-עורך בתיא בע"מ (ובהם הבנק), הדנה במתן שיפוי באופן הדדי בין החברים למסלקת הבורסה לשלם את הכסף, כולו או מקצתו, או את נירות הערך הנסלקים, כולם או מקצתם, שאחד מחברי הבורסה חייב לשלם או למסור, וכן אם המסלקה שילמה את הכסף, שלא שולם כאמור, או רכשה את נירות הערך הנסלקים שלא נמסרו ומסרה אותם למקבל המיועד, שהם מגיעים לו.

חלקו של כל חבר בשיפוי הוא כיחס שבין המחזור הכספי של החבר לגבי המחזור הכספי הכולל של כל החברים האחרים לשלם למסלקה עקב ההפסד, במשך תקופה של 12 חודשים, המסתיימת ביום האחרון של החודש הקודם לחודש בו אירע המקרה שגרם להפסד.

(8) חברות מאוחדות של הבנק משמשות כנאמנות למחזיקי אגרות-חוב ונדרשות לעקוב אחר קיום תנאי אגרות החוב על-פי התחייבויות החברות המנפיקות ועל-פי דין. כמו-כן, עוסקות החברות בשירותי נאמנות לטובת נהנים שונים בעלי כספים, זכויות וכספים אחרים, להחזקתם ולניהולם על-פי הוראות בעליהם.

(9) חברת ישראלכרט התחייבה לשפות דירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד ישראלכרט מכוח ההתחייבות, לכל הדירקטורים בחברה במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 30% מהונו העצמי לפי דוחותיה הכספיים ליום 30 ביוני 2004.

(10) חברת פועלים אקספרס התחייבה לשפות דירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכוח ההתחייבות, לכל הדירקטורים בחברה במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 50% מהונו העצמי לפי דוחותיה הכספיים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

(11) בחודש מאי 2005 הכריז הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") על ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי החיוב ישראלכרט ומסטרקארד. בהסתמך על חוות דעת של יועצים משפטיים, הבנק וישראלכרט סבורים כי יש לישראלכרט טענות טובות נגד ההכרזה על מונופולין כאמור וישראלכרט עררה בפני בית המשפט על ההכרזה. מכל מקום, קיימת הסכמה עם הממונה ולפיה הכרזת הממונה על מונופולין כאמור תבטל בכפוף לקיומו של "ההסדר" המתואר להלן. בחודש אוגוסט 2005 הודיעה רשות ההגבלים העסקיים לישראלכרט כי בכוננת הממונה להטיל עליה הוראות, לפי סעיף 30 לחוק ההגבלים העסקיים. עיקר ההוראות, שטייטה שלהן נמסרה לישראלכרט:

- הוראה לפיה ישראלכרט תאפשר סליקה מקומית של כרטיסי אשראי מסטרקארד על-ידי סולקים נוספים, וכן בכרטיסי ישראלכרט (המוגן שבבעלות ישראלכרט) בכפוף לעמידה בתנאי הרשיון שפירט הממונה, כמתואר להלן.
- הוראה לישראלכרט לחתום על הסכם מקומי, המסדיר את יחסי הגומלין בין סולקים ומנפיקים לצורך סליקה בישראל של הכרטיסים האמורים, בתנאי עמלה צולבת (העמלה המשולמת על-ידי סולקים של עסקות בכרטיסי אשראי למנפיקים של כרטיסי אשראי) זמניים, כפי שאושרו על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים לסולקים אחרים ועמלה צולבת קבועה כפי שתאושר, וזאת לסליקת הכרטיסים האמורים וכן לסליקה על-ידי ישראלכרט של כרטיסי יזמה המנופקים על-ידי הסולקים האחרים (להלן: "ההסכם המקומי").
- הוראה לישראלכרט להשמיש ממשק טכני משותף לביצוע הסליקה המקומית.

בין התנאים שקבע הממונה למתן רישיון סליקה של כרטיסי ישראלכרט, נקבעה גם זכות ישראלכרט לקבל תגמול כספי בגין הרישיון, וחובת הסולקים האחרים שביקשו לקבל רישיון לסליקה כזו, להנפיק מספר מינימלי של כרטיסי ישראלכרט. הבנק וישראלכרט סבורים, בהסתמך על חוות דעת של יועצים משפטיים, כי יש לה טענות טובות נגד עצם מתן ההוראות שבטייטה האמורה, תוכן והיקפן. בחודש אוקטובר 2005 ישראלכרט הביעה בפני הממונה את עמדתה זו. בכל מקרה, כאמור, קיימת הסכמה עם הממונה ולפיה הכרזת הממונה על מונופולין תבטל בכפוף לקיומו של "ההסדר" המתואר להלן, ולפיכך גם לא ינתנו הוראות כלשהן.

בעקבות מגעים שקיימו בין ישראלכרט, אמינית - המקבלת שירותי תפעול מישארכרט וחברות כרטיסי האשראי לאומיקארד ו.כ.א.ל (ארבע החברות ביחד, להלן: "חברות כרטיסי האשראי") לבין הממונה, הגיעו חברות כרטיסי האשראי להסדר ביניהן (להלן: "ההסדר"), בתמיכת הממונה, על כך שחברות כרטיסי האשראי תתקשרנה בהסכם מקומי מפורט ביניהן בדבר סליקה מקומית מלאה בישראל תוך הפעלת ממשק טכני מתאים (להלן: "הממשק הטכני"), של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג יזמה ומסטרקארד. הסדר זה כולל גם עניינים הטעונים קבלת אישור להסדר כובל מאת בית הדין להגבלים עסקיים.

חברות כרטיסי האשראי, ביחד עם הבנקים בעלי השליטה בהן בהתאמה, הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הגישו לבית הדין בחודש אוקטובר 2006 בקשה לאישור הסדר כובל, בתנאים שגובשו והוסכמו עם הממונה. לפי תנאיו, ההסדר יהיה בתוקף מעת שאושר על-ידי בית הדין ויפקע ביום 1 ביולי 2013. הוגשו התנגדויות לבקשה האמורה. בית הדין נתן מספר היתרים זמניים להסדר כאשר היתר הזמני כיום הינו בתוקף עד ליום 15 באוגוסט 2011.

תנאי ההסדר כוללים, בין היתר: קביעת שיעורי עמלה צולבת הפוחתים בהדרגה בתקופת ההסדר, התחייבות הצדדים לפנות לבית הדין לאישור עמלה צולבת לתקופה שלאחר תום ההסדר אם הצדדים יבקשו להמשיך בסליקה צולבת, חיוב ישראלכרט לקבוע, בתנאים מסוימים, שעור עמלות זהות לאותו בית עסק הסולק עמה עסקות בכרטיסי ישראלכרט ומסטרקארד, וכן כללי התנהגות שונים שיחולו על חברות כרטיסי האשראי בהתקשרויותיהן עם בתי עסק לצירוף להסדרי סליקה עימן, וביניהם איסורי קשריה בין כרטיסים שונים, איסורי הפליה שונים, ובנוסף, התחייבות של הבנקים הניל להחיל את כללי ההתנהגות האמורים גם על עצמם וליטול על עצמם כללי התנהגות בקשריהם עם מחזיקי כרטיסי אשראי ועם בתי עסק המכבדים כרטיסי אשראי, שתכליתם איסורי הפליה, קשיירה, או השפעה, בדרכים שנאסרו בהסדר, למעבר לכרטיסי אשראי מסוים או לסליקה עם מי מחברות כרטיסי האשראי.

ההסדר כולל גם הוראה לפיה תבטל הממונה את ההכרזה על ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי ישראלכרט ומסטרקארד בהתקיים תנאים שנקבעו בהסדר, וביניהם אישור בית הדין את ההסדר וביצוע סליקה צולבת של עסקות בממשק הטכני.

בחודש נובמבר 2007 פסג בית הדין, במסגרת הדיון בבקשה לאישור הסדר כובל, כי בטרם יפסוק בבקשה ימונה מומחה שיקבע מה הם הרכיבים הנכללים בעקרונות שנקבעו לעניין חישוב עמלה צולבת אשר נקבעו על-ידי בית הדין בהליך אחר שבין חלק מחברות כרטיסי האשראי, ואשר ישראלכרט לא היתה צד בו. בעקבות קביעה זו מונה מומחה שהגיש את דוח הביניים שלו לבית הדין בחודש ינואר 2009. המומחה היה אמור להמשיך בביצוע חוות הדעת סופית, אולם בטרם סיים את הכנת חוות הדעת הסופית, הודיעה הממונה כי בשל מינוי שקבל על עצמו המומחה, נבצר ממנו להשלם את חוות הדעת. בחודש מאי 2010 הגישה הממונה הודעה על כוונתה למנות את הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים כמומחה חדש במקום ד"ר בכר. ביום 12 באוגוסט 2010 החליט בית הדין כי ד"ר פריזט, הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים, ימונה להשלמת חוות הדעת של ד"ר בכר.

ד"ר פריזט נדרש להגיש את חוות דעתו עד ליום 15 במרץ 2011. הבנק וישראלכרט אינם יכולים להעריך האם ומתי תאושר הבקשה לאישור קבוע של ההסדר. בחודש מאי 2007 חתמה ישראלכרט על ההסכם המקומי.

בחודש יוני 2007 החלו חברות כרטיסי האשראי לסלוק בסליקה ישירה בישראל, באמצעות הממשק הטכני, עסקות שנעשו בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וזיהו, כל חברה לפי סוגי כרטיסי האשראי הללו בהם היא עוסקת.

ישראלכרט מעריכה, כי כאשר ינתנו הוראות על בסיס הכרזתה כמונופולין, ההכרזה תשפיע על דרכי הפעולה של ישראלכרט וכן תשפיע מהותית לרעה על תוצאותיה הכספיות של ישראלכרט בעתיד, אך אין ביכולתה של ישראלכרט להעריך את היקף השפעה זו.

בחודש פברואר 2011 הונחה על שולחן הכנסת ועברה בקריאה ראשונה הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, באפשרות לפתיחת שוק סליקת כרטיסי אשראי לתחרות לגבי מותגים בעלי נתח שוק של 10% ומעלה ובתחום רישוי סליקת כרטיסי אשראי. בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך אם הצעת החוק האמורה תגבש לדבר חקיקה. אם תגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה מהותית לרעה על הבנק, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה. **(11)** ביום 6 במרץ 2005 נפתחה חקירה גלויה של משטרת ישראל בקשר לחדש לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון. במסגרת החקירה נלקחה המשטרה מסמכים ותיעוד ממשדרים שונים של הבנק וממשרדי חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"). המשטרה זימנה לחקירה עובדים של הבנק ושל החברה לנאמנות, ובהם נושאי משרה.

כמו-כן הוקפאו חשבונות של לקוחות מסוימים, שמקצתם שימשו בטוחה לאשראי.

בהמשך לחקירה זו, הוגשו כתבי אישום בעבירות על החוק לאיסור הלבנת הון כדלקמן: בחודש פברואר 2006 כתב אישום כנגד שני עובדים בדרגה-ביניים באחד מסניפי הבנק, בחודש דצמבר 2009 החליט בית המשפט המחוזי לזכות שני עובדים אלה מכל אשמה. פרקליטות המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון על זיכיה של עובדת אחת מהשניים; בחודש דצמבר 2008 הוגש כתב אישום נוסף כנגד שני עובדים נוספים בדרגה ביניים באותו סניף; ביום 22 באוגוסט 2010 זיכה בית המשפט המחוזי את שני העובדים האלה מכל אשמה לגופו של עניין וכמו-כן, הורה לבטל את כתב האישום על בסיס ייחגה מן הצדק; בחודש אוקטובר 2009 הוגש כתב אישום נגד החברה לנאמנות, נגד מי שהיו יו"ר מועצת המנהלים והמנכ"ל של החברה לנאמנות, נגד עורך דינה וכמו-כן, נגד עובדת הבנק.

להערכת הבנק, לפי מידע שבדידו בשלב זה, החשיפה בגין הנושאים שחקירתם ידועה לו אינה מהותית לעסקי הבנק. עם זאת, בשלב זה אין הבנק יכול לאמוד את תוצאות האישומים והשלכותיהם.

(12) ביום 19 במרץ 2008 קיבל הבנק הודעה מטעם רשות ההגבלים העסקיים, אשר לפיה, הממונה על הגבלים עסקיים בוחנת אפשרות להפעיל את סמכותה לפי סעיף 43(א1) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ולקבוע כי התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות. הבנק הגיש לממונה את עמדתו, המגובה בחוות-דעת כלכלית, ואשר בה הודגש, כי אין כל מקום לייחס לו הסדרים כובלים עם בנקים אחרים.

לאחר שהבנק הגיש את טיעוניו בכתב, התקיים דיון בין באי-כח כל הבנקים נושאי מכתבה הניל לבין הממונה ובמהלכו הציעה הממונה לבנקים, כי ישולם על-ידיהם סכום מצרפי של 290 מיליוני ש"ח (מזה 80 מיליוני ש"ח על-ידי הבנק) ויעוגנו כללי התנהגות עתידיים בצו מוסכם לפי סעיף 45' או 50' לחוק ההגבלים העסקיים. הבנק דחה הצעה זו וככל הידוע לו, כך נהגו גם הבנקים האחרים.

ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על ההגבלים העסקיים קביעה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 43(א1) לחוק ההגבלים, ובה קבעה כי עד לשנת 2004 התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. בקביעת הממונה נאמר כי העברות מידע שנעשו בין הבנקים כמפורט לקביעה הינן הסדר כובל. בדעת הבנק להגיש ערר על קביעה זו לבית הדין להגבלים עסקיים.

בהתאם להוראות סעיף 43 לחוק ההגבלים, קביעה זו יכולה לשמש כראיה לכאורה בכל הליך משפטי אחר.

ד. תביעות משפטיות:

(א) קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עליות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לסיכוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותה הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם בכ-111 מיליוני ש"ח. להלן פירוט התובענות, לרבות הבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים למועד הגשתן (סכומי התביעות המופיעים להלן הינם מקוריים, בהתאם למופיע בכתבי התביעות):

1. ביום 10 בדצמבר 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ ובנק הפועלים שוויץ בע"מ, שתיהן חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק (להלן ביחד: "המשיבים") בסכום של 50 מיליון דולר ארצות-הברית השווה בערכו למועד הגשת התביעה לסכום של כ-188 מיליוני ש"ח.

המבקשים טוענים כי מצאו עצמם מושקעים אצל ברנאר מאדוף, המשקיע האמריקאי אשר הורשע במרימה ב"ירות-ערך ונידון למאסר של 150 שנה, באמצעות השקעה בקרנות מזינות (Feeder Funds) אשר כל השקעותיהן הועברו ל"ניהול" של ברנאר מאדוף.

לטענת המבקשים, בעקבות שיווק אגרסיבי של המשיבים, השקיעו בקרנות המזינות, שהמשיבים המליצו עליהן כקרנות סולידיות בניהול שמרני. בדיעבד התברר להם לטענתם, כי להמלצות המשיבים לא היה יסוד וכי היעוץ שקיבלו מהמשיבים התנלה כרשלני וחסר כל בסיס. בנוסף על-פי התביעה, התברר למבקשים בדיעבד, כי המשיבים קיבלו עמלות מהקרנות המזינות בגין השקעות שהסיטו אליהן, וזאת מבלי שגילו זאת למבקשים.

על-פי כתב התביעה, המשיבים הפרו את הוראות חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשי"ג-1995, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשי"א-1981, פקודת הבנקאות, תנאי היתר בנק ישראל לבנק הפועלים שוויץ, פעלו ברשלנות תוך הפרת חובה חקוקה ועשו עושר ולא במשפט. עם פרסום הוואת היפונז" של ברנאר מאדוף, הודיעו המשיבים למבקשים כי הקרנות המזינות בהן השקיעו הפסידו את כל כספן.

נזקם של המבקשים עומד לטענתם, על מלוא הסכומים שהשקיעו באמצעות המשיבים בקרנות המזינות, והם מבקשים לייצג את כל לקוחות המשיבים אשר השקיעו כספים בקרנות המזינות של ברגאר מאדוף באמצעות המשיבים, וקיבלו הודעה שלא יוכלו למשוך את השקעתם.

ביום 10 בינואר 2011 הוגשה בקשת הסתלקות מטעם התובעים מהתביעה ומהבקשה לאשרה כתובענה ייצוגית. ביום 16 בינואר 2011 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות והתביעה והבקשה לאשרה כייצוגית נמחקו.

2. ביום 29 באוקטובר 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה למתן צווים הצהרתיים הקובעים, בין היתר, כי הבנק ושישה בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") אינם זכאים לחייב את התובעות בהפרשים בגין ריבית "הפרה", כהגדרתה בתובענה, וכי יש להפחית את סכום הריבית שהבנקים הנתבעים דורשים מהתובעות בקשר עם חובן לבנקים המשיבים.

סכומה הכולל של ריבית "הפרה" הנדרש על-ידי כל הבנקים המשיבים, עומד על כ-841 מיליוני ש"ח ולטענת התובעות הסכום שעל הבנקים לגבות מהן בגין ההפרה עומד על סך של כ-37 מיליוני ש"ח בלבד, דהיינו, הפרש עומד על סכום של כ-804 מיליוני ש"ח.

לחילופין טוענות התובעות, יש להעמיד את חובן הכולל של התובעות לבנקים המשיבים על סך של כ-460 מיליוני ש"ח במקום הסך של כ-980 מיליוני ש"ח הרשום בספרי הבנקים נכון למועד הגשת התביעה, דהיינו הפרש של כ-520 מיליוני ש"ח.

התובענה מבוססת בין היתר על הטענה, כי ריבית "הפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם" כמשמעות מונח זה בסעיף 15(א) לחוק החוזים (תרופות) התשל"א-1970, אשר בית המשפט ראוי להפחיתו אם מצא שנקבע ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לצפותו בעת עריכת הסכם ההלוואה וכן על הטענה כי חיוב בריבית "הפרה" מהווה חוסר תום לב ועשית עושר שלא במשפט על-ידי הבנקים המשיבים.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית, סיכויי התובענה להתקבל קלושים.

3. ביום 27 באפריל 2009 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") בסכום של 1 מיליארד ש"ח.

המבקשים, אשר טוענים כי הינם לקוחות הבנקים המשיבים, מנסים לייחס להם הסדר כובל בנוגע לתעריפי העמלות שלהם. לטענת המבקשים, עקב מדיניות מתואמת של הבנקים המשיבים, אשר התאפיינה לדבריהם בשיתוף פעולה אסור ובחילופי מידע מכוונים ושיטתיים, נפגמה לדבריהם התחרותיות בשוק ונתאפשר לבנקים המשיבים לשמר רמה אחידה (וגבוהה) של עמלות באופן שהמבקשים, וחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג שילמו מחירים מופרזים עבור השירותים שקיבלו.

תביעה מתבססת על קביעה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988 שפרסמה ביום 26 באפריל 2009 הממונה על הגבלים עסקיים שכותרתה "בעניין: הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגעת לעמלות" (להלן: "הקביעה"), בכונת הבנק להגיש ערר על הקביעה על-פי זכות שמוקנית לו בחוק.

סכום התביעה נקבע, לדברי המבקשים, על-פי תחשיב אומדני בלבד לצורכי העמדתה בגדר סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי.

הבנק מיש בקשה למחיקת התביעה על הסף נוכח חפיפה עניינית בינה לבין התביעה המפורטת בסעיף 8 להלן.

בהחלטה מיום 29 בנובמבר 2009 החליט בית המשפט לעכב למשך שנתיים את הדיון בתביעה זו כדי לבחון את תוצאות הערר הנזכר לעיל.

4. ביום 22 בינואר 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק תביעה בסכום של 10 מיליארד ש"ח בגין גרימת נזקי גוף. התובע טוען בתביעתו כי בגין, מעלליו, רישעותו, והתנהגותו הזדונית של הבנק נגרמו לו נזקים גופניים (לרבות נפשיים) שגררו גם הוצאות כספיות. ביום 8 בפברואר 2011 נמחקה התביעה.

5. ביום 28 בספטמבר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק, נגד שלושה בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") ונגד אפקטיב ניהול תיקי השקעות בע"מ כמשיבה פורמלית, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום של כ-672 מיליוני ש"ח.

עילתה של התביעה, לטענת המבקשים, הינה עמלה בלתי חוקית אשר גזימה הבנקים המשיבים מלקוחות העוסקים במסחר בשוק "אופציות על מדד ת"א 25" באמצעות מנהלי תיקים עצמאיים כדוגמת המשיבה הפורמלית. עמלה זו המכונה "עמלת מימוש" נגבית לטענתם, בנוסף לעמלת הקנייה והמכירה של האופציות אשר הינה ידועה ונלויה, וזאת בהסתר, בניגוד להסכם ובניגוד לכל זכות חוקית.

6. ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ונגד פועלים קרנות נאמנות בע"מ ("המנהל"), חברה בשליטת הבנק אשר ניהלה קרנות נאמנות, אלמגור - בריטמן נאמנויות בע"מ והרשות לניירות-ערך כמשיבה פורמלית, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום של כ-834 מיליוני ש"ח. התובע טוען כי התמורה שהתקבלה מהעברת השליטה בנכסי קרנות הנאמנות, ניהולם והנאמנות עליהם, מהמנהל לחברות מנהלות אחרות, שייכת לקרנות הנאמנות ולבעלי היחידות בהם ולא למי מהנתבעים שקיבלו תמורה זו.

7. ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ונגד קובץ חברה לניהול קופות-גמל בע"מ ונד גמולים חברה לניהול קופות-גמל בע"מ (להלן: "המנהלים"), שתיהן חברות בשליטת הבנק אשר ניהלו קופות-גמל ונגד הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר כמשיב פורמלי, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום של כ-1 מיליארד ו-270 מיליוני ש"ח.

התובעים טוענים כי התמורה שהתקבלה מהעברת השליטה בנכסי קופות הגמל מהמנהלים לחברות מנהלות אחרות, כמתחייב מהחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות ויגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה) התשס"ה-2005, שייכת לקופות הגמל ולעמיתיהם ולא למי מהנתבעים שקיבלו תמורה זו.

8. ביום 30 ביוני 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום של 3 מיליארד ש"ח.

עילתה של התביעה לטענת התובעים הנה, הסדרים כובלים שנעשו, כביכול, על-ידי הבנקים המשיבים במשך כ-10 שנים ברציפות, או אף למעלה מכך, ובבסיסם, לטענת התובעים, תיאום של מחירי עמלות תפעוליות שונות שנגבו על-ידי הבנקים המשיבים מציבור לקוחותיהם הפרטיים בתקופה הרלוונטית לתביעה. על-פי הנתען בכתב התביעה, הבנקים המשיבים תיאמו ביניהם את מועדי העלאת ו/או הזלת מחירי העמלות וכן את שיעורן וכתוצאה מכך שילמו התובעים וחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, מחיר בלתי הוגן, בלתי סביר ולא כלכלי, הגבוה באופן ניכר ממחירי אשר היו משלמים אילו התקיימה תחרות חופשית. התובעים טוענים, כי בדרך זו התחשרו הבנקים המשיבים שלא כדין על חשבון לקוחותיהם.

ביום 26 באפריל 2009 פירסמה הממונה על הגבלים עסקיים קביעה לפי סעיף 43 (א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1986 (להלן: "הקביעה") ובה נקבע כי הבנק שותף להסדרים כובלים שעניינם העברת מידע בינו לבין בנקים אחרים בנוגע לעמלות בנקאיות. בכונת הבנק להגיש ערר על הקביעה על-פי זכות שמוקנית לו בחוק. בהחלטה מיום 29 בנובמבר 2009 החליט בית המשפט לעכב למשך שנתיים את הדיון בתביעה זו כדי לבחון את תוצאות הערר הנזכר בסעיף 3 לעיל.

9. ביום 25 בספטמבר 2007 הוגשה נגד הבנק לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שסכומה כ-208 מיליוני ש"ח. התובע מונה בתביעתו מספר פנמים שלטענתו נפלו בהתנהלות הבנק ואשר בגינם נגרמו לו ולקבוצה אותה הוא מבקש לייצג נזקים. הפנמים אותם מונה הלקוח בתביעתו הם כדלקמן: נביית עמלת ניהול עבור חודש מלא גם בגין חשבון שנפתח לא ביום הראשון של החודש; נביית עמלת הקצאת אשראי בגין חודש מלא גם בגין אשראי שבוצע לא ביום הראשון של החודש; הבנק לא מאחד מספר פקדונות מאותו סוג ולפיכך מזכה את הלקוח בריבית נמוכה יותר ממה שהיה צריך לזכות; פקדונות מסוגים שונים מקבלים פועל אותה ריבית למרות שעל-פי מצגי הבנק יש עדיפות לפיקדון מסוג ברירה, כך גם לגבי פקדונות הפלוס; כאשר הבנק גובה בסוף הרבעון דמי ניהול פיקדון ניירות-ערך בסכום מינימלי מתעלם הבנק מדמי הניהול שניגבו במהלך הרבעון; בעת מכירת ניירות-ערך ירים מזכה חשבון הלקוח בתמורת המכירה כאשר לזיכוי זה מוצמד יום ערך של שלושה ימים מאוחר יותר.

עקב הלכות שניתנו במקרים אחרים, החליט התובע לחכות את מרבית העילות שבתביעתו ולהתירה לעילה הנוגעת לשעור דמי ניהול חודשיים בלבד.

10. ביום 1 באפריל 2007 הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק לאומי. הסכום הנקוב בכתב התביעה הוא כ-386 מיליון ש"ח.

התובעים טוענים בתביעתם כי הנתבעים שהינם חברי בורסה נהגו ונוהגים לגבות ממנהלי קרנות הנאמנות בעבור פעולות של קניית ומכירת ניירות-ערך ו/או מטבע-חוץ. עמלות הגבוהות מהעמלות שהם גבו באותה עת מגופים אחרים זאת, בניגוד להוראות סעיף 69 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994. לטענת התובעים עניינה של התביעה הוא בהפסד שנגרם להם וליתר חברי הקבוצה כתוצאה מכך שהנתבעים גבו ממנהלי קרנות הנאמנות שלא כדין, עמלות ברוקראז' בשיעור גבוה מזה שהיה עליהם לגבות ובכך גרמו להגדלת העלויות הכלכליות, להקטנת שווי נכסי הקרן, להקטנת שווי כל יחידת השתתפות וכנגזרת של כל אלה, להקטנת הרווח (או הגדלת ההפסד) של כל משקיע.

11. ביום 13 בדצמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב תביעה ובקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק וכנגד בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ. סכום התביעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה כנגד כל הנתבעים יחדיו, הוא כ-5.6 מיליארד ש"ח. התובעים מציינים בתביעתם כי לפי שיטת חישוב אחרת, הסכום הנתבע הוא לפחות 5.2 מיליארד ש"ח.

התובעים, המציגים עצמם כאזרחים המנהלים משקי בית אשר קיבלו אשראי מהנתבעים, טוענים בתביעתם, כי נגבו מהם תשלומי ריבית מוזמנים, ללא כל הצדקה כלכלית או מסחרית. כן טוענים התובעים כי שיעור הריבית נקבע תוך ניצול לרעה של מעמד הנתבעים בשוק הבנקאות למשקי בית, תוך הפחתת התחרות ופגיעה בציבור ו/או תוך יצירת הסדר כובל בניגוד לחוק. כן טוענים התובעים כי שיעור הריבית נקבע תוך הטעייתם לגבי המחיר המקובל לשרות האשראי למיגור משקי הבית בניגוד לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981. התובעים טוענים, כי בדרך זו נגרם נזק לתובעים ולשאר לקוחות הבנקים הנתבעים המהווים את מיגור משקי הבית. במאי 2008 התקבלה על-ידי ביהמ"ש החלטה לעכב את ההליכים בתביעה עד למתן החלטה בתביעה שמצוינת בסעיף קטן 12 להלן.

12. ביום 12 בספטמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק וכנגד בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ. סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה כנגד כל הנתבעים יחדיו, הינו 7 מיליארד ש"ח, והתובעת מציינת כי היא שומרת לעצמה את הזכות לתקן את כתב התביעה.

התובעת טוענת כי בעת שניהלה חשבון בבנק, ניגבו ממנה על-ידי הבנק תשלומי ריבית מוזמנים ובלתי-הגיוניים וכן תשלומים בגין תוספת סיכון, עמלות הקצאת אשראי ודמי ניהול בחשבון חח"ד עסקי שהיו אחידים לטענתה אצל כל הנתבעים. לטענת התובעת הבנק פעל בתיאום עם הנתבעים האחרים, תוך הסדר כובל ביניהם, וכי כתוצאה מאחידות שיעורי הריבית, נמנעה או הופחתה התחרות ביניהם, ובדרך זו נזק פער הריבית במיגור השקלי בעו"ש יוצר, לטענתה, רווחים עצמיים לנתבעים תוך שהוא מסב לציבור ולמשק נזקים.

ביום 21 בינואר 2008 אישר בית המשפט לנהל את התביעה כתובענה ייצוגית. הבנק הגיש בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

על-פי הוראת בית המשפט העליון נתבקש היועץ המשפטי לממשלה להציג תמורה לנטען בבקשה זו.

בתחילת יוני 2010 הוגשה לבית המשפט העליון עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה לפיה החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את ניהול התביעה כייצוגית מוטעית.

13. ביום 8 ביולי 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית וכן בקשה למתן סעד הצהרתי כנגד חמישה בנקים למשכנתאות, ביניהם משכן. התביעה הועמדה על סך כולל של 1 מיליארד ש"ח כנגד כל הנתבעים יחדיו.

התביעה התייחסה לגביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנים של לווים וזאת לטענת המבקשת שלא כדין, בבקשה אינה מפרטת כיצד חושב הסכום וכמה ממנו מיוחס למשכן.

בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית. עם זאת פסק, כי אם כתב התביעה יתוקן, ניתן יהיה לדון בעתירה לסעד הצהרתי בנושא של הסדר כובל וסוגיית הביטוחים השונים במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. בעקבות החלטה זו, הגישו כל הצדדים בקשות לרשות ערעור. בהסכמת הצדדים, נתן בית המשפט העליון רשות ערעור והחליט כי הבקשות תידונה כערעור.

בחודש נובמבר 2001 החליט בית המשפט העליון לעכב את הדיון בערעור, עד לאחר שיינתן על ידו פסק-דין בתיק אחר הנדון בפניו ואשר גם עניינו תקנה 29 הנ"ל. בחודש אפריל 2003 ניתן פסק הדין בתיק האחר, ועיקרו צמצום תחולת תקנה 29 הנ"ל כמכשיר להגשת תובענות ייצוגיות. בעקבות זאת, הגישו הצדדים בתביעה את עמדתם לבית המשפט העליון באשר להמשך ההליכים בערעור.

שמו של התובע הקשור לבנק נמחק מכתב התביעה והוגשה בקשה להחליפו בתובע אחר. טרם ניתנה החלטה בעניין זה.

בין הצדדים מתנהלים הליכי גישור לקראת גיבוש הסכם פשרה.

(ב) כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה בינים הפרשה:

1. ביום 16 באוגוסט 2010 הוגשה ל-US Bankruptcy Court of the Southern District of New York תביעה על סך של כ-20 מיליון דולר ארצות-הברית נגד Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ") ונגד אחרים. התובעת, Fairfield Sentry Ltd באמצעות מפקחיה (להלן: "הקרן"), היא קרן שבה השקיעו לקוחות הפועלים שוויץ.

התביעה נגד הפועלים שוויץ היא אחת מתביעות דומות רבות שהקרן הגישה, ושבחן נדרשים הנתבעים להשיב לקרן את כל הפדיונות שמשכו מהקרן במהלך מספר שנים קודם לפירוקה.

להפועלים שוויץ יש טענות הגנה כנגד התביעה, הן בהיבטים המהותיים שלה והן בהיבטים פרוצדורליים, בין היתר לרבות עצם סמכותו של בית המשפט לדון בתביעות נגד הבנק.

התביעה נגד הפועלים שוויץ מעוררת שורה של שאלות משפטיות תקדימיות מורכבות. לאור זאת, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי התביעה.

2. בחודש פברואר 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד ישראלכרט ובקשה לאישור תביעה ייצוגית. סכום התביעה האישית אינו נקוב וסכום התביעה הייצוגית מוערך ב-32.4 מיליון ש"ח. לטענת התובעת, ישראלכרט מחייבת בירת בגין הפקת העתק הודעת חיוב, תוך הפרת הקבוע בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008. הסעד המתבקש הינו החזר החיובים שבוצעו.

ה. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE):

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל לסוף שנת 2010 הסתכם ב-177 מיליון ש"ח (50 מיליון דולר), בהשוואה ל-339 מיליון ש"ח (90 מיליון דולר) בסוף שנת 2009. עד לסוף שנת 2010 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שהבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות משמעותיות ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

1. ביום 31 בינואר 2011 זומן מנכ"ל הבנק, מר ציון קינן, לחקירה תחת אזהרה במשטרה, וזאת בקשר עם אישור הלוואה שניתנה בעבר על-ידי הבנק למר דן דנקנר בעת שכיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק.

ביום 17 בפברואר 2011 פרסם הבנק הודעה כמפורט להלן:
"בעקבות פרסום הודעת דובר משטרת ישראל בדבר העברה לפרקליטות של חומר חקירה הנוגע למנכ"ל הבנק, קיים הדירקטוריון של הבנק דיון ושמע סקירה מאת יו"ר הדירקטוריון, יאיר סרוסי, על מגעים שקיים במהלך היום בעקבות הודעת המשטרה".

בתום הסקירה פרסם הדירקטוריון את ההודעה הבאה:
"לאחר ששמע את סקירת היו"ר וחוות דעתם של היועצים המשפטיים ועל סמך המידע שהתפרסם והמצוי בידו, אימץ הדירקטוריון את המלצת היו"ר, להמשיך ולפעול בתאום מלא עם בנק ישראל, באופן שיבטיח המשך פעילותו העסקית השוטפת של בנק הפועלים".

הדירקטוריון מביע אמון במנכ"ל הבנק, ציון קינן, ומביע תקוותו כי בדיקת הפרקליטות תושלם במהירות מירבית ותעלה כי אין מקום להליכים משפטיים כנגדו".

ביום 3 במרץ 2010 פרסם דובר המשטרה הודעה כמפורט להלן:
"המשטרה חוקרת את דן דנקנר בקשר לתפקידו כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בשנים 2005-2009, לאור חשדות לכאורה לביצוע עבירות פליליות מתחום טוהר המידות. החקירה מלווה על-ידי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה".

לאחר פרסום ההודעה הני"ל פרסמה דוברת הבנק את ההודעה הבאה:
"החקירה שבה מדובר אינה מתנהלת נגד הבנק, הבנק ממשיך להתנהל בהתאם לתוכניות הרגילות ואין בחקירה כדי להפריע לפעילותו, והוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם".

גם דובר בנק ישראל פרסם הודעה שבה מסר:
"הפיקוח על הבנקים מבקש להבהיר כי יש לו אמון בבנק הפועלים וכי הוא עוקב אחר ההתפתחויות בנושא".

הבנק קיבל שני מכתבי דרישה בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשמ"ט-1999, (להלן: "הדרישות"), בקשר עם התקשרותה של תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ (להלן: "תרשיש"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בשנת 2005 בהסכם (להלן: "הסכם הרכישה") לרכישת שליטה בבנק תורכי הידוע כיום בשם בנק פוזיטיף קרדי וקלימנה בנקאסי אי.אס. (להלן: "בנק פוזיטיף"), כאשר לפי הסכם הרכישה היתה גם קרן השקעות זרה בשם RP EXPLORER MASTER FUND (להלן: "RP"), זכאית להשקיע בהון בנק פוזיטיף במחיר זהה למחיר ההשקעה של תרשיש ולקבל הקצאה של 7.45% מהון המניות המוקצה שלו. לפי הסכמה נוספת בין הבנק ל-RP קיבלה זו מהבנק אופציה לרכוש ממנו, בתנאים ובמועדים מוסכמים, מניות נוספות של בנק פוזיטיף עד לתקרה של כ-7.45% נוספים מהון בנק פוזיטיף, בתנאי שאחזקת תרשיש בבנק פוזיטיף לא תפחת מ-50.1% מההון המנופק שלו.

קרן RP לא ביצעה השקעה כלשהי בבנק פוזיטיף וזאת גם בשים לב להבנות מאוחרות שהושגו עימה. בהמשך לאותן הבנות, אישר הדירקטוריון בשנת 2008 תשלום סכום של 25 מיליון דולר ל-RP לסילוק כל תביעותיה.

אליבא דמנשי הדרישות הני"ל, התשלום האמור ל-RP לא היה ראוי והיה נמנע בעניין אישי של מר דן דנקנר, שכהן בכל המועדים הרלוונטיים כדירקטור בבנק, שנמנה על קבוצת השליטה בבנק בשנת 2005 וכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק בשנת 2008. לפי הטענה האחת, עניינו של מר דנקנר פוסל את הסכם הרכישה מעיקרו; ולפי הטענה השנייה, פוסל עניינו האישי של מר דנקנר את התשלום שעליו הוחלט בשנת 2008.

בדרישות נדרש הבנק לתבוע החזר של הסכום האמור של 25 מיליון דולר, בתוספת ריבית, וזאת מאת RP, מר דן דנקנר ומאת דירקטורים נוספים של הבנק (בחלקם דירקטורים שפרשו בינתיים מהדירקטוריון).

הדירקטוריון של הבנק קיים דיונים על שתי הדרישות והחליט לדחותן, לאחר שקבע, בין היתר, כי הענות לכל אחת מהן לא תהיה לטובת הבנק, וזאת גם בשים לב לכך, שספק אם יש סיכוי טוב לזכות בתביעה מעין זו.

לאחר שנדחתה הדרישה הראשונה, פנה בעל המניות אשר הגיש את הדרישה, בבקשה לבית המשפט להתיר לו להגיש תובענה נגזרת בשם הבנק כנגד מר דן דנקנר, כנגד מי שכהנו כחברי הדירקטוריון של הבנק בדצמבר 2005 וכנגד RP (להלן ביחד: "הנתבעים").

בבקשה לאישורה של התובענה הנגזרת נטען כי הנתבעים, ביחד ולחוד, הסבו לבנק נזק בסכום של 88 מיליון ש"ח וכי עליהם לפצות את הבנק בסכום זה. כנגד מר דן דנקנר טוען התובע, כי הסכם הרכישה והתשלום האמור ל-RP היו נגועים בעניינו האישי ולא אושרו כדין. כנגד RP טוען התובע, כי ידעה על עניינו האישי של מר דנקנר ועל העדר האישור וכנגד הדירקטורים האחרים נטען, כי לא קיימו את חובת הזהירות שלהם לבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שניהנו כדירקטורים בחודש פברואר 2008, תרשיש החזקות והשקעות פועלים בע"מ (להלן "תרשיש") שהינה חברת בת של הבנק ו-RP (להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליון ש"ח. עניינן של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הני"ל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליון דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

ביום 19 באוקטובר 2010 החליטה נשיאת בית המשפט העליון לאחד את הדיון בשתי הבקשות.

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2010					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים*					
11,806	-	-	-	11,806	-
Swaps					
11,806	-	-	-	11,806	-
סך-הכל נגזרים מגדרים					
3,354	-	-	-	3,354	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2. נגזרי ALM**					
9,800	-	-	16	9,784	-
Futures חוזי					
129,575	1,449	38	92,353	28,495	7,240
Forward חוזי					
חוזי אופציה אחרים					
497	-	-	142	355	-
אופציות שנקנו					
152,432	-	-	23,804	127,711	917
Swaps					
292,304	1,449	38	116,315	166,345	8,157
סך-הכל נגזרי ALM					
65,910	-	-	-	65,097	813
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
3. נגזרים אחרים*					
710	-	-	-	710	-
Futures חוזי					
26,993	60	-	26,933	-	-
Forward חוזי					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
10,656	-	8,741	1,915	-	-
אופציות שנכתבו					
10,658	-	8,741	1,917	-	-
אופציות שנקנו					
62,144	1,139	4,801	40,551	15,653	-
חוזי אופציה אחרים					
56,019	989	700	39,699	14,631	-
אופציות שנכתבו					
628	-	303	-	325	-
אופציות שנקנו					
167,808	2,188	23,286	111,015	31,319	-
Swaps					
סך-הכל נגזרים אחרים					
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
579	579	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב					
30	30	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
24,512	-	-	24,512	-	-
חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
497,039	4,246	23,324	251,842	209,470	8,157
סך-כל הסכום הנקוב					

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 20
פעילות במכשירים
נגזרים, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
						חוזי Forward
4	-	-	4	-	-	
						Swaps
11,976	-	-	-	11,976	-	
11,980	-	-	4	11,976	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
3,266	-	-	-	3,266	-	
-	-	-	-	-	-	
2. נגזרי ALM***						
						חוזי Futures
4,362	-	-	40	4,322	-	
						חוזי Forward
135,922	3,219	41	80,390	42,290	9,982	
חוזי אופציה אחרים						
						אופציות שנקנו
652	-	-	273	379	-	
						Swaps
128,027	-	-	19,044	108,983	-	
268,963	3,219	41	99,747	155,974	9,982	סך-הכל נגזרי ALM
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
57,475	-	-	-	57,475	-	
3. נגזרים אחרים**						
						חוזי Futures
174	-	-	-	174	-	
						חוזי Forward
6,945	218	-	6,727	-	-	
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
						אופציות שנכתבו
*10,320	-	*9,075	*1,245	-	-	
						אופציות שנקנו
*10,320	-	*9,075	*1,245	-	-	
חוזי אופציה אחרים						
						אופציות שנכתבו
54,892	1,607	5,565	39,713	8,007	-	
						אופציות שנקנו
49,571	1,185	904	39,695	7,787	-	
						Swaps
3,979	-	655	194	3,130	-	
*136,201	3,010	*25,274	*88,819	19,098	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
885	885	-	-	-	-	
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
189	189	-	-	-	-	
						חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
18,512	-	-	18,512	-	-	
*436,730	7,303	*25,315	*207,082	187,048	9,982	סך-כל הסכום הנקוב

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסווג סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.

** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
						1. נגזרים מגדרים*
58	-	-	-	58	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
438	-	-	-	438	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM**
4,833	49	-	1,778	2,980	26	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,279	48	-	4,335	3,586	310	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
1,604	24	239	1,146	195	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1,600	25	229	1,145	201	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
6,495	73	239	2,924	3,233	26	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
10,319	75	229	5,480	4,225	310	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 20
פעילות במכשירים
נגזרים, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים**						
149	-	-	14	135	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
282	-	-	71	211	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרי ALM****						
3,729	92	1	1,140	2,456	40	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,933	90	1	2,430	3,189	223	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
*1,344	27	*345	*846	126	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
*1,256	44	*316	*758	138	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
59	59	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
*5,223	120	*346	*2,000	2,717	40	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
*7,530	193	*317	*3,259	3,538	223	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייביים/זכאים אחרים.
** למעט נגזרי אשראי.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 20
פעילות במכשירים
נגזרים, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2010					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
6,495	2,306	-	474	3,493	222
6,495	2,306	-	474	3,493	222
40,311	11,011	42	3,126	26,130	2
46,806	13,317	42	3,600	29,623	224

31 בדצמבר 2009					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
*5,223	1,914	-	420	2,613	*276
*5,223	1,914	-	420	2,613	*276
35,619	11,548	129	2,972	20,970	-
*40,842	13,462	129	3,392	23,583	*276

- * יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.
- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 23 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2009: 22 מיליוני ש"ח).
- (2) מתוך זה, יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך של 6,472 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (ליום 31.12.2009: 5,223 מיליוני ש"ח).
- (3) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

31 בדצמבר 2010				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
8,157	834	3,651	2,867	805
209,470	60,167	56,512	39,301	53,490
251,842	13,093	10,199	60,964	167,586
23,324	665	4,451	627	17,581
4,246	-	703	783	2,760
497,039	74,759	75,516	104,542	242,222

31 בדצמבר 2009				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
*436,730	50,690	73,740	108,788	*203,512

- * יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.

ביאור 20 פעילות במכשירים נגזרים, סיכויי אשתי ומודעי פירעון (המשך)

ה. מכשירים פיננסיים נגזרים – בקרת סיכונים

- (1) הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הבנק מייעד חלק מהמכשירים הנגזרים כמכשירים מגדרים בגידור שווי הון או גידור תזרים מזומנים. המכשירים הנגזרים נמדדים על-פי הכללים המפורטים בביאור 10 זכא.
- (2) סוגי העסקות העיקריים בהן הבנק פועל הינן:
 - עסקות אקדמה (Forward)
 - חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: נכסי בסיס), שיבוצע בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
 - חוזים עתידיים (Futures)
 - חוזים עתידיים סחירים בבורסות, לרכישה או למכירה של כמות יחידות סטנדרטיות של נכסי בסיס, שיבוצעו בתאריך עתידי, ובמחיר מוגדר מראש.
 - עסקות החלפה (Swap)
 - חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
 - אופציות (Options)
 - חוזה המקנה, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
 - עסקות למסירה מיידי (Spot)
 - עסקת חליפין בין שני מטבעות על-פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך יומיים.
- (3) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:
 - סיכון אשתי – סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
 - סיכון שוק – הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שיעורי ריבית, וכדומה.
 - סיכון נזילות – סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
 - סיכון תפעולי – הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבנות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוי בתפעול.
 - סיכויי השוק וסיכויי הנזילות הנובעים מן הפעילות מנהלים ונמדדים באופן שוטף במערכות מיכוי ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Algorithmics ו-Summit, Devon וכן במערכות מיכוי אשר פותחו על-ידי הבנק.
 - סיכון האשתי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד, בדרך כלל, על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, וכן בגישת התרחישים.
 - הנושאים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.
 - השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר) מכוון להגשת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות).
 - הבנק פועל במתכונת של מתן שירות מקיף ללקוחותיו להגנה ולהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים באמצעות חדרי העסקות.
 - הפעילות במכשירים פיננסיים בתחומי המסחר מיועדת לתת מענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות.
 - ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון ווגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VaR ובמנחים של סכומים נומינליים.
 - במקרים מסוימים מכתוב הנהל גם הגבלת הפסד באמצעות הוראת STOP LOSS.

ביאור 21

יתרות ואומדני שווי הון של מכשירים פיננסיים

(1) שווי הון של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הון של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בקבוצת הבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים, למעט אגרות-חוב וחלק מן המכשירים הפיננסיים הנגזרים. לגבי אגרות-חוב סחירות בבורסה בישראל, יש להתחשב בכך שתיק אגרות החוב הסחירות של קבוצת הבנק, בישראל, גדול יחסית לשוק בישראל ולכן מימוש התיק כולו או רובו, בפרק זמן קצר, עלול להשפיע על שערי אגרות החוב בבורסה בישראל. בהתחשב באמור לעיל, השווי הון למרבית המכשירים הפיננסיים נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי הון באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון על-פי השיעורים בסמוך לתאריך המאזן היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הון שלהלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי לתאריך המאזן. הערכת השווי הון נערכה, כאמור, לפי שיעורי הריבית בסמוך לתאריך המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הון שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית, בנוסף, בקביעת אומדן תזרים מזומן עתידי המבוסס בעיקר על התנאים החוזיים ואינו מביא בחשבון עמלות שתתקבלנה או תשולמנה אגב הפעילות העסקית. כמו-כן, ערכי שווי הון אינם כוללים את השפעת זכויות המיעוט ואת השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הון, יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים ייתכן והמכשיר הפיננסי יחזק עד לפירעון. בשל כל אלה יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי קבוצת הבנק כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הון, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הון בין קבוצות בנקאיות שונות.

(2) השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לחישוב אומדן השווי הון של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית בהם כל חברה בקבוצת הבנק ביצעה עסקות דומות סמוך לתאריך המאזן.
ניירות-ערך – ניירות-ערך סחירים: השווי הון נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. בקביעת שווי הון של ניירות-ערך הנסחרים בשוק לא פעיל לעיתים נעשה שימוש משמעותי בשיקול דעת, לרבות בחינה האם עסקות בוצעו בתנאי לחץ וכפיה.
באותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירים בשוק פעיל, השווי הון נקבע על סמך מערכת עצמאית ומתוקפת של הבנק או בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיית תקן, ומתחשבות בהנחות אודות גורמים שונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 21

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. רובו של האשראי פולח לקטגוריות סיכון הומוגניות בכל חברה בקבוצה לגבי לקוחותיה. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) לפי בסיסי ההצמדה השונים. תקבולים אלה הונו בשיעורי ריבית המשקפים את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה, ואת תקופת האשראי.

שיעורי הריבית לכל קבוצה כאמור נקבעו לפי שיעורי ריבית לפיהם נעשו עסקות דומות בכל חברה בקבוצה עם הלקוחות שבאותה קבוצה, סמוך לתאריך המאזן. – השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש במרווחי סיכון הגבוהים ביותר כפי שהיו בכל חברה בקבוצה לגבי לקוחותיה, בסמוך לתאריך המאזן. תזרימי המזומן העתידיים להתקבל מאשראי בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. גידול של 1% בשיעורי ריבית הניכיון של חובות מסופקים מקטין את שוויים ההוגן בסכום של כ-40 מיליוני ש"ח.

– ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים לא נוכחה מיתרות האשראי לצורך חישוב תזרים המזומנים והערכת השווי ההוגן. **אשראי לממשלות ופקדונות הממשלה** – השווי ההוגן של יתרת האשראי לממשלות ופקדונות הממשלה חושב על-פי שיעורי ריבית בהם ביצע הבנק עסקות דומות בסמוך לתאריך המאזן.

פקדונות הציבור – פקדונות הציבור חולקו לקטגוריות הומוגניות מבחינת סוג הלקוחות, תקופות ההפקדה ובסיסי ההצמדה. לכל קטגוריה חושב התזרים העתידי (קרן וריבית). תזרימים אלה הונו בשיעורי ריבית ניכיון, המשקפים את שיעורי הריבית לפיהם גייסו חברות הקבוצה פקדונות מכל קטגוריה, סמוך לתאריך המאזן.

פקדונות מבנקים – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה כל חברה בקבוצה פקדונות דומים, סמוך לתאריך המאזן.

כתבי התחייבות נדחים – כתבי התחייבות סחירים: השווי ההוגן נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

כתבי התחייבות שאינם סחירים: בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית של כתבי התחייבות דומים שהונפקו סמוך לתאריך המאזן.

אגרות-חוב לא סחירות – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים, לפי שיעורי ריבית בו כל חברה בקבוצה מגייסת אגרות-חוב דומות.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים סחירים בבורסה – לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים נגזרים (לרבות נגזרים משובצים שהופרדו) – מכשירים פיננסיים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים לפעילות השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי – השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הני"ל המהוות קירוב לשווי ההוגן. אין לקבוצת הבנק התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי בריבית קבועה. התחייבות כני"ל בריבית משתנה אינה משפיעה על השווי ההוגן. לפרטים נוספים, ראה ביאור 19 א' בדוחות הכספיים.

ביאור 21

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

(3) יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2010				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
50,328	50,331	47,120	3,211	מזומנים ופקדונות בבנקים
31,676	31,604	793	30,811	ניירות-ערך*
16	16	-	16	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
229,328	225,288	225,288	-	אשראי לציבור
340	339	339	-	אשראי לממשלות
7,968	7,968	-	7,968	נכסים פיננסיים אחרים
319,656	315,546	273,540	42,006	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
236,020	233,965	225,057	8,908	פקדונות הציבור
5,143	4,834	4,834	-	פקדונות מבנקים
1,431	1,335	1,335	-	פקדונות הממשלה
386	386	-	386	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,583	27,608	27,608	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
25,936	25,936	13,064	12,872	התחייבויות פיננסיות אחרות
298,499	294,064	271,898	22,166	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, בסך של 533 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
(2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן.

ביאור 21
יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

(3) יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2009				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
53,135	53,115	50,802	2,313	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,117	28,055	793	27,262	ניירות-ערך*
219,174	215,788	215,788	-	אשראי לציבור
219	218	218	-	אשראי לממשלות
6,767	6,767	-	6,767	נכסים פיננסיים אחרים
307,412	303,943	267,601	36,342	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
233,090	231,993	225,703	6,290	פקדונות הציבור
6,711	6,455	6,455	-	פקדונות מבנקים
1,702	1,551	1,551	-	פקדונות הממשלה
794	794	-	794	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
24,038	23,112	23,112	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
21,662	21,696	12,167	9,529	התחייבויות פיננסיות אחרות
287,997	285,601	268,988	16,613	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, בסך של 502 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
(2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי הוגן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 22
בעלי-עניין וצדדים קשורים

א. כללי
עסקות עם בעלי-עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגילי ובתנאים דומים לתנאי העסקות עם גופים שאינם קשורים בבנק. ההכנסות או ההוצאות הקשורות בעסקות אלה כלולות בסעיפים המתאימים בדוח רווח והפסד.

ב. יתרות במאזן

31 בדצמבר 2010					
בעלי-עניין ⁽⁴⁾					
אחרים		דירקטורים ומנכ"ל הבנק*		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה
נכסים					
					אשראי לציבור
	(1) 2,052	(3) 2	(3) 2	-	-
	1	7	-	-	-
התחייבויות					
					פקדונות הציבור
	715	13	8	45	44
	15	27	27	-	-
	-	-	-	5,930	5,216
מניות (כולל בהון העצמי)					
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים***					
	(1) 1,528	(3) 7	(3) 4	(2) 14	(2) -

- (1) כולל באשראי לציבור סך של 242 מיליוני ש"ח ובסיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים סך של 37 מיליוני ש"ח (היתרה הגבוהה במהלך שנת 2010: 315 מיליוני ש"ח ו-174 מיליוני ש"ח בהתאמה). בגין מי שהיה בעל עניין בעת שנעשו העסקות וחדל מלהיות בעל עניין.
- (2) כולל בסיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים סך של 0 מיליוני ש"ח (היתרה הגבוהה במהלך שנת 2010 בסיכון אשראי - 14 מיליוני ש"ח). בגין מי שהיה בעל עניין בעת שנעשו העסקות וחדל מלהיות בעל עניין.
- (3) כולל באשראי לציבור סך של 2 מיליוני ש"ח ובסיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים סך של 0 מיליוני ש"ח (היתרה הגבוהה במהלך שנת 2010: 2 מיליוני ש"ח ו-3 מיליוני ש"ח בהתאמה). בגין מי שהיה בעל עניין בעת שנעשו העסקות וחדל מלהיות בעל עניין.
- (4) אינו כולל יתרות של קבוצת הפניקס המחזיקה בשיעור מעל 5% באמצעות קופות-גמל וקרנות נאמנות.

31 בדצמבר 2010					
צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו					
אחרים		חברות כלולות		חברות-בת שלא אוחדו	
היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה
נכסים					
					ניירות-ערך
	1	42	37	5	-
	1,570	27	111	3	2
		114	114	18	18
	9	-	-	-	-
התחייבויות					
					פקדונות הציבור
	900	143	132	28	8
	111	1	-	-	-
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים***					
	311	121	80	-	-

- * לרבות יו"ר דירקטוריון לשעבר ומנכ"ל לשעבר.
- ** על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
- *** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (1) פירוט של סעיף זה כלול גם בביאור 6.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 22
בעלי-עניין וצדדים
קשורים (המשך)

ב. יתרות במאזן (המשך)

31 בדצמבר 2009					
בעלי-עניין ⁽³⁾					
אחרים		דירקטורים ומנכ"ל הבנק*		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה
נכסים					
	(1)2,393	(1)2,009	21	2	(2)3
אשראי לציבור					(2)-
נכסים אחרים	1	1	8	7	-
התחייבויות					
	949	536	21	7	35
פקדונות הציבור					20
התחייבויות אחרות	13	3	-	-	-
מניות (כולל בהון העצמי)	-	-	-	-	5,306
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים***					
	(1)1,408	(1)1,364	7	7	(2)14

- (1) כולל באשראי לציבור סך של 315 מיליוני ש"ח ובסיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים סך של 174 מיליוני ש"ח (היתרה הגבוהה במהלך שנת 2009: 506 מיליוני ש"ח ו-185 מיליוני ש"ח בהתאמה). בגין מי שהיה בעל עניין בעת שנעשו העסקות וחדל מלהיות בעל עניין.
 (2) כולל בסיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים סך של 14 מיליוני ש"ח (היתרה הגבוהה במהלך שנת 2009 של אשראי לציבור 3 מיליוני ש"ח ו-14 מיליוני ש"ח בסיכון אשראי) בגין מי שהיה בעל עניין בעת שנעשו העסקות וחדל מלהיות בעל עניין.
 (3) אינו כולל יתרות של קבוצת הפניקס המחזיקה בשיעור מעל 5% באמצעות קופות-גמל וקרנות נאמנות.

31 בדצמבר 2009					
צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו					
אחרים		חברות כלולות		חברות-בת שלא אוחדו	
היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה
נכסים					
	5	185	38	5	5
ניירות-ערך					
אשראי לציבור	1,655	75	67	4	2
השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾	-	464	100	16	14
נכסים אחרים	16	-	-	-	-
התחייבויות					
	3,438	132	132	28	28
פקדונות הציבור					
פקדונות מבנקים	551	-	-	-	-
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	407	-	-	-	-
התחייבויות אחרות	124	1	1	-	-
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים***					
	541	316	121	-	-

- * לרבות יו"ר דירקטוריון לשעבר ומנכ"ל לשעבר.
 ** על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
 *** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 (1) פירוט של סעיף זה כלול גם בביאור 6.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 22
בעלי-עניין וצדדים
קשורים (המשך)

ג. הכנסות והוצאות בדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010						
סך-הכל	צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו			בעלי-עניין		
	אחרים	חברות כלולות	חברות-בת שלא אוחדו	אחרים	דירקטורים ומנכ"ל הבנק**	מחזיקי מניות בעלי שליטה
113	1	4	-	109	(1)	-
34	33	-	-	1	-	-
1	-	-	-	1	-	-
(92)	(43)	(8)	-	(1)	(40)	-
מזה: הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה: 13						
(11)	-	-	-	-	(11)	-
55	(9)	(4)	-	109	(41)	-
סך-הכל						

הכנסות (הוצאות) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים*

הכנסות תפעוליות ואחרות

מזה: דמי ניהול ושירותים

הוצאות תפעוליות ואחרות***

מזה: הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה: 13

סך-הכל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו			בעלי-עניין		
	אחרים	חברות כלולות	חברות-בת שלא אוחדו	אחרים	דירקטורים ומנכ"ל הבנק**	מחזיקי מניות בעלי שליטה
67	(63)	3	-	127	-	-
43	42	-	-	1	-	-
1	-	-	-	1	-	-
(74)	(24)	(8)	-	(1)	(41)	-
מזה: הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה: 13						
(10)	-	-	-	-	(10)	-
36	(45)	(5)	-	127	(41)	-
סך-הכל						

* פירוט בסעיף ד' להלן.

** לרבות מי שפרש במהלך השנה.

*** כולל סך של 2 מיליוני ש"ח בגין תשלום מבוסס מניות ליוזר דירקטוריון ישראלכרט, שהינה דירקטורית בבנק. (בשנת 2009: כולל סך של 4 מיליוני ש"ח).

ד. תוצאות פעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בעסקות עם בעלי-עניין וצדדים קשורים:

מזה: חברות כלולות			המאוחד			
2008	2009	2010	2008	2009	2010	
הכנסות (הוצאות)						
בגין נכסים:						
4	3	4	167	158	117	מאשראי לציבור
בגין התחייבויות:						
12	(1)	(1)	(214)	(98)	(9)	על פקדונות הציבור
5	-	-	(23)	-	-	על אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
אחר:						
2	1	1	7	7	5	עמלות מעסקי מימון
23	3	4	(63)	67	113	סך-הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 23
רווח מפעילות מימון לפני
הפרשה לחובות מסופקים

הרכב הסעיף: הכנסות (הוצאות)

2008	2009	2010	
א. בגין נכסים:⁽¹⁾			
10,456	11,936	8,026	מאשראי לציבור
(3)	-	(11)	מאשראי לממשלות
(215)	234	(462)	מפקדונות בבנקים
779	1,100	289	מפקדונות בבנק ישראל וממזמנים
(57)	(1)	(1)	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(390)	1,066	584	מאגרות-חוב (ראה גם סעיף ה' להלן)
(98)	70	38	מנכסים אחרים
ב. בגין התחייבויות:⁽¹⁾			
*(2,291)	*(4,093)	2,465	על פקדונות הציבור
(144)	(103)	(62)	על פקדונות הממשלה
(75)	-	-	על פקדונות מבנק ישראל
405	(494)	40	על פקדונות מבנקים
149	1	4	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
*(623)	*(1,970)	(1,529)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
183	15	17	על התחייבויות אחרות
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור:			
3	-	1	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור ⁽²⁾
(1,391)	(2,255)	(3,045)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרי ALM ⁽³⁾
(425)	361	100	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
ד. אחר:⁽¹⁾			
294	323	337	עמלות מעסקי מימון
(3,203)	553	995	הכנסות (הוצאות) מימון אחרות ⁽⁴⁾
(98)	(25)	(11)	הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
3,256	6,718	7,775	סך-כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
620	695	2,131	מזה: הפרשי שער, נטו ⁽⁶⁾

* סווג מחדש.

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 - (2) חוסר אפקטיביות הנובע מגידור שווי הוגן.
 - (3) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי הגידור.
 - (4) כולל סך של 428 מיליוני ש"ח (2009: 321 מיליוני ש"ח, 2008: 565 מיליוני ש"ח) בגין הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר.
 - (5) ההפסד בשנת 2008 נבע בעיקר מהפסד בסך של 3,120 מיליוני ש"ח כתוצאה מכך שביום 20 במאי 2008 מכר הבנק את מלוא תיק אגרות החוב מגובות משכנתאות שהחזיק סניף ניו-יורק בתמורה לסכום כולל של 2.55 מיליארד דולר.
 - (6) הסכום אינו כולל הפרשי שער בגין מכשירים נגזרים. הפרשי שער אלה נכללים בסעיפי הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור.
- ההכנסות וההוצאות ברוטו הושפעו מהתפתחות שער החליפין, בשנים 2010, 2009 ו-2008 היה יסוף של השקל ביחס לשער החליפין של הדולר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 23
רווח מפעילות מימון לפני
הפרשה לחובות מסופקים
(המשך)

ה. פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות-חוב

2008	2009	2010	
הכנסות (הוצאות) מימון על בסיס צבירה מאגרות-חוב:			
122	87	61	מוחזקות לפידיון
(595)	906	504	זמינות למכירה*
83	73	19	למסחר
(390)	1,066	584	סך-הכל כלול ברווח מפעילות מימון בגין נכסים
רווחים ממכירת אגרות-חוב מוחזקות לפידיון, נטו**			
-	-	10	
192	384	369	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(4,161)	(277)	(9)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה***
42	(20)	20	רווחים (הפסדים), שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו***
(3,927)	87	390	סך-הכל כלול בהכנסות מימון אחרות
(4,317)	1,153	974	סך-הכל מהשקעות באגרות-חוב

- * כולל ריבית והפרשי שער חויביים (שלייים) בגין אגרות-חוב מגובות משכנתאות (MBS) בשנת 2009 בסך של 21 מיליוני ש"ח, בשנת 2008 בסך של (1,393) מיליוני ש"ח.
- ** לרבות הפרשות לירידות ערך.
- *** מזה חלק הרווחים וההפסדים הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 4 מיליוני ש"ח (2009: 7 מיליוני ש"ח; 2008: 19 מיליוני ש"ח).

ו. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון

2008	2009	2010	
(74)	134	(198)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים
307	82	127	הכנסות מימון בגין התחייבויות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 24 עמלות תפעוליות

הרכב הסעיף:

2008	2009	2010	
			ניהול חשבון
*946	*933	953	
*1,305	*1,337	1,461	כרטיסי אשראי
990	1,167	1,199	פעילות בניירות-ערך
*166	*129	174	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
177	72	82	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
347	290	391	טיפול באשראי
*251	*263	264	הפרשי המרה
*97	*90	112	פעילות סחר חוץ
60	54	49	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
*48	*57	52	דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות
144	*97	74	עמלות אחרות
4,531	4,489	4,811	סך-כל העמלות התפעוליות

* סווג מחדש בעיקר בסעיף הכנסות מכרטיסי אשראי המוצג בניכוי מעמלות ששולמו למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים וכן מעמלות מביטוח שהוצגו בעבר בעמלות הפצת מוצרים פיננסיים.
 (1) בעיקר קרנות נאמנות.
 (2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

הרכב הסעיף:

ביאור 25 רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

2008	2009	2010	
79	309	25	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(273)	(13)	(2)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽¹⁾
(7)	11	32	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
88	85	22	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
(113)	392	77	סך-כל הרווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

(1) לרבות הפרשה לירידת-ערך.
 (2) מזה: חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בשנת 2010 בסך (8) מיליוני ש"ח (2009: 10) מיליוני ש"ח.

הרכב הסעיף:

ביאור 26 הכנסות אחרות

2008	2009	2010	
-	68	57	רווחים מקופות פיצויים
78	100	91	הכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר
36	58	73	אחרות
114	226	221	סך-כל ההכנסות האחרות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 27 משכורות והוצאות נלוות

הרכב הסעיף:

2008	2009	2010	
2,694	2,740	3,074	משכורות ⁽¹⁾
5	160	165	הוצאה הנובעת מעסקות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
1,028	338	568	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות וחופשה
495	599	635	ביטוח לאומי ומס-שכר
195	225	208	הוצאות נלוות אחרות
345	-	-	הוצאות פרישה מרצון
4,762	4,062	4,650	סך-כל המשכורות וההוצאות הנלוות ⁽¹⁾
493	504	488	(1) מזה: משכורות והוצאות נלוות בחו"ל
59	53	79	(2) מזה: הוצאות הנובעות מעסקות המטופלות כעסקות תשלום מבוסס מניות המסונקות במכשירים הוניים

הרכב הסעיף:

ביאור 28 הוצאות אחרות

2008	2009	2010	
272	240	**303	שיווק ופירסום
221	221	211	תקשורת
242	265	274	מחשבים***
182	186	190	משרדיות
25	17	26	ביטוח
216	204	176	שירותים מקצועיים
35	36	33	הפחתת מוניטין על בסיס אורך חיים שימושיים
-	57	108	הפסד מירידת-ערך מוניטין
11	13	14	שכר והחזר הוצאות לחברי דירקטוריון
39	28	40	הדרכה והשתלמויות
*202	*247	271	עמלות
46	43	44	תרומה לקהילה
416	452	452	אחרות
*1,907	*2,009	2,142	סך-כל ההוצאות האחרות

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.
 ** כולל הפרשה חד פעמית בחברות כרטיסי האשראי לתוכנית הכוכבים בסך של כ-47 מיליוני ש"ח.
 *** למעט משכורות, פחת והפחתות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 29 הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות

א. הרכב הסעיף:

2008	2009	2010	
			מיסים שוטפים:
(79)	759	1,327	בגין שנת החשבון
20	123	(23)	בגין שנים קודמות**
(59)	882	1,304	סך-כל המיסים השוטפים בתוספת (בניכוי):
			מיסים נדחים:
(338)	175	48	בגין שנת החשבון
-	(61)	1	בגין שנים קודמות
(338)	114	49	סך-כל המיסים הנדחים
(397)	996	1,353	סך-כל הפרשה למיסים (הטבת מס)*
(1,805)	80	70	* מזה: הפרשה למיסים (הטבת מס) בחו"ל

** כולל הפרשי הצמדה.

ב. התאמה בין סכום מס תיאורטי, שהיה חל על הבנק לפי שיעור מס סטטוטורי, לבין הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות, כפי שנזקפה לדוח רווח והפסד:

2008	2009	2010	
36.80	36.21	35.34	שיעור המס החל על הבנק בישראל (באחוזים)
(646)	835	1,252	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
			נוסף (פחות) הוצאות מיסים (חיסכון במס) בגין:
(55)	(89)	(83)	הפרש משיעור מס סטטוטורי שונה
(7)	20	(26)	הפרשה נוספת לחובות מסופקים
109	93	80	הוצאות לא-מוכרות אחרות
40	55	43	הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל
109	(10)	73	הפרשי תרגום בגין חברות מאוחדות בחו"ל
17	2	7	הפרשי תיאום פחת ורווח הון
(32)	(25)	(6)	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מועדף
6	(10)	14	הפרשי עיתוי שלא נרשמו ביגים מיסים נדחים
19	-	-	מס רווח על מס-שכר, נטו
(5)	2	(4)	הפסדים למס שלא נרשמו ביגים מיסים נדחים
20	62	(22)	מיסים בגין שנים קודמות
28	61	25	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב ירידת שיעור המס
(397)	996	1,353	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 29
הפרשה למיסים
(הטבת מס)
על הרווח (הפסד)
מפעולות רגילות (המשך)

ג. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים:

31 בדצמבר				
2009	2010	2009	2010	
שיעור מס ממוצע ב-%		במיליוני ש"ח		
מיסים נדחים לקבל:				
31.8	31.0	139	112	מהפרשה ספציפית לחובות מסופקים
29.3	28.1	124	137	עודף עתודה לפיצויים ופרישה
31.5	31.4	557	585	מהפרשה לחופשה ומענקים
25.3	25.4	80	57	מהפסדים וניכויים מועברים לצורך מיסים
33.1	32.6	160	149	מפריטים כספיים אחרים
30.9	30.6	1,060	1,040	סך-כך המיסים הנדחים לקבל
עתודה למיסים נדחים:				
25.0	25.0	40	40	בנין השקעות בחברות מוחזקות
25.9	25.4	75	108	מפריטים כספיים אחרים
27.7	27.9	170	185	מהתאמת נכסים לא-כספיים בני-פחת
26.8	26.7	285	333	סך-כך העתודה למיסים נדחים

מימוש יתרת מיסים נדחים לקבל, נטו, מותנה בקיום הכנסה חייבת במס בשנים הבאות בסכום מתאים.
מס נדחה מחושב על-פי שיעור המס הצפוי בעתיד.

ד. סכום ההתאמה של נכסים לא-כספיים, שהפחתתם לא תותר בניכוי כהוצאה לצורכי מס בעתיד, ושביגיה נקבע שאין ליצור עתודה למיסים נדחים:

31 בדצמבר		
2009	2010	
במיליוני ש"ח		
128	114	יתרה לתחילת השנה
(14)	(16)	הסכום שלא הותר בשנת החשבון
114	98	יתרה לסוף השנה

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 29
הפרשה למיסים
(הטבת מס)
על הרווח (הפסד)
מפעולות רגילות (המשך)

ה. שומות סופיות:

לבנק שומות מס הכנסה סופיות עד וכולל 2006. לחברות בנות שומות סופיות לשנים 2005-2008.

ו. הפסדים שבגינם לא נכללו נכסי מס נדחה:

לבנק ולחברות מאוחדות מסוימות הפסדים וניכויים אחרים שנקבעו לצורך מס, שבגינם לא נכללו נכסי מס נדחה, בסך של כ-405 מיליוני ש"ח (31.12.09 כ-352 מיליוני ש"ח). ניצול סכומים אלה בעתיד יתאפשר במידה ולחברות בהן נרשמו הסכומים תהיה הכנסה חייבת במס.

ז. ירידת שיעור המס:

ביום 25 ביוני 2005 התקבל בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147) התשס"ה-2005, וביום 14 ביולי 2009, התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בתיקוני חקיקה אלו נקבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך. כתוצאה מהשינוי בחוק רשם הבנק בשנת 2009 הוצאות מס בסך 61 מיליוני ש"ח. ביום 1 ביולי 2006 תוקן צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשנ"ג-1992, ונקבע כי השיעור של מס שכר רווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי יהיה 15.5% מהשכר ששילם והרווח שהפיק. ביום 1 ביולי 2009 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), התשס"ט-2009, וביום 31 בדצמבר 2009 תוקן הצו האמור, ובתקופה שמיום 1 בינואר 2010 ועד ליום 31 בדצמבר 2010 שיעור מס השכר ומס הרווח המוטל על מוסדות כספיים הינו 16%. שיעור מס הרווח החדש בשנת 2009 חל ביחס למחצית הרווח, לאור זאת שיעור מס הרווח בשנת 2009 הוא 16%. ביום 29 בדצמבר 2010 אישרה מליאת הכנסת כי שיעור מס שכר ומס רווח יישאר 16% גם בשנים 2011 ו-2012, השפעת השינוי איננה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק. הבנק מוגדר כמוסד כספי לצורכי חוק מס ערך מוסף המטיל על מוסד כאמור מס שכר ומס רווח. לפיכך הפרשה למיסים על ההכנסה כוללת מס הכנסה על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח לפי חוק מס ערך מוסף. לפיכך, שיעורי המס המשולבים החלים על הבנק, שעל-פיהם חושבו המיסים השוטפים ויתרת המיסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2010, הינם כדלקמן:

בשנת המס	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור משולב
2008	15.50%	27.00%	36.80%
2009	16.00%	26.00%	36.21%
2010	16.00%	25.00%	35.34%
2011	16.00%	24.00%	34.48%
2012	16.00%	23.00%	33.62%
2013	15.50%	22.00%	32.47%
2014	15.50%	21.00%	31.60%
2015	15.50%	20.00%	30.74%
2016 ואילך	15.50%	18.00%	29.00%

ח. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשח"ה-1985:

ביום 26 בפברואר 2008 אישרה הכנסת שינויים בחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 וזאת כתוצאה מירידת שיעורי האינפלציה בישראל בשנים האחרונות. בעיקרו החוק האמור קובע כי השלכות השינוי במדד המחירים לצרכן החל מיום 1 בינואר 2008 לא יכללו בחישוב ההכנסה החייבת לצרכי מס הכנסה. כתוצאה מכך תוצאות הפעילות של הבנק קטנו בסך של כ-160 מיליון ש"ח בשנת 2008 בהשוואה לתוצאות הפעילות לפני ביטול החוק.

הרכב הסעיף:

2008	2009	2010	
מהשקעות בחברות מאוחדות:			
263	-	4	רווח ממימוש מניות
מהשקעות בחברות כלולות:			
1	(1)	-	רווח (הפסד) ממימוש מניות, נטו
(2)	-	-	רווח (הפסד) משינוי בשיעור ההחזקה ומהשוואת זכויות
מבניינים וציוד:			
12	3	12	רווח (הפסד), נטו, ממימוש
662	40		רווח ממימוש זכויות לניהול קופות-גמל וקרנות נאמנות
936	42	16	רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על רווח מפעולות בלתי-רגילות:			
(314)	(14)	-	מיסים שוטפים
(314)	(14)		סך-כל הפרשה למיסים
622	28	16	רווח לאחר מיסים
(48)	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים מפעולות בלתי-רגילות של חברות מאוחדות, לאחר מיסים
574	28	16	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים

הרכב הסעיף:

2008	2009	2010	
			רווח (הפסד) בסיסי
(1,469)	1,288	2,212	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
574	28	16	רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים
(895)	1,316	2,228	סך-הכל, רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של התאגיד הבנקאי

רווח (הפסד) מדולל

(1,469)	1,288	2,212	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
574	28	16	רווח מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים
(895)	1,316	2,228	סך-הכל, רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של התאגיד הבנקאי

2008	2009	2010	
			ממוצע משוקלל של מספר המניות
1,301,629,948	1,318,524,040	1,321,977,081	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי
-	8,366,012	11,211,162	השפעת תשלום מבוסס מניות
1,301,629,948	1,326,890,052	1,333,188,243	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח המדולל

2008	2009	2010	
			רווח (הפסד) למניה
			רווח (הפסד) בסיסי בשקלים חדשים
(1.13)	0.98	1.67	רווח (הפסד) נקי למניה מפעולות רגילות
0.44	0.02	0.01	רווח למניה מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים
(0.69)	1.00	1.68	סך-הכל

רווח (הפסד) מדולל בשקלים חדשים

(1.13)	0.97	1.66	רווח (הפסד) נקי למניה מפעולות רגילות
0.44	0.02	0.01	רווח למניה מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים
(0.69)	0.99	1.67	סך-הכל

כללי - המיגזרים השונים והקריטריונים לשיך לקוחות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולי הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולנייתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

קריטריונים לשיך לקוחות למיגזרים השונים:

מיגזר משקי הבית - מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית. לקוחות המשתייכים למיגזר זה הינם לקוחות אשר ההכנסה החדשית שלהם היא עד 9,000 ש"ח.

מיגזר הבנקאות הפרטית - מספק מגוון שירותי בנקאות רב ערוצים ומתקדמים ומוצרים פיננסיים, לרבות שירותי ייעוץ בהשקעות, ללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, בישראל ובחול. לקוחות המשתייכים למיגזר זה הינם לקוחות צעירים אשר ההכנסתם החדשית גדולה מ-7,000 ש"ח, או מחזיקים השקעות בבנק בסכום העולה על 75,000 ש"ח. כמו-כן, לקוחות אחרים אשר ההכנסתם החדשית גדולה מ-9,000 ש"ח ו/או מחזיקים השקעות בבנק בסכום העולה על 100,000 ש"ח. **מיגזר העסקים והתאמות -** הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם כאלה בעלי מחזור הכנסות מתחת ל-30 מיליון ש"ח המנצלים מסגרות אשראי (בין מהבנק ובין ממלוים אחרים) בהיקף של עד 6 מיליון ש"ח.

המיגזר המסחרי - הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם לקוחות בעלי מחזור הכנסות מעל 30 מיליון ש"ח ועד 400 מיליון ש"ח לשנה, או בעלי אובליגו בבנק מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 100 מיליון ש"ח, או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלוים אחרים) הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 250 מיליון ש"ח. לגבי לקוחות בענף בנייה ונדל"ן, סך האובליגו הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד 200 מיליון ש"ח בבנק או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלוים אחרים) הינו מעל 6 מיליון ש"ח ועד לסך של 400 מיליון ש"ח.

המיגזר העסקי - הלקוחות שנכללים במיגזר זה הינם לקוחות בעלי מחזור הכנסות (מכירות) מעל 400 מיליון ש"ח ובעלי אובליגו בבנק העולה על 100 מיליון ש"ח, או לקוחות אשר האובליגו הכולל שלהם (בין מהבנק ובין ממלוים אחרים) הינו מעל 250 מיליון ש"ח. לגבי לקוחות בענף בנייה ונדל"ן, סך האובליגו הינו מעל 200 מיליון ש"ח. **מיגזר ניהול פיננסי -** אחראי על ניהול נכסים והתחייבויות הבנק - ניהול סיכונים השוק והניזילות בכללותם, על ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, ועל מתן תמיכה בפיתוח ותמחור של מוצרים פיננסיים לצורך שיווקם ללקוחות המיגזרים השונים. גם פעילות חדרי העסקות של הבנק נכללת במיגזר זה. פעילות המיגזר כוללת גיוס מקורות מימון באמצעות הנפקת ניירות-ערך. כמו-כן, למיגזר זה מיוחסות תוצאות הפעילות מהשקעות במניות ומהשקעות בחברות כלולות.

אחרים והתאמות - כולל את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר דיווח, וכן התאמות של פעולות בין מיגזרות, הנובעות מתקבולים בגין פעולות, שירות ופיתוח מוצרים. בנוסף, כולל המיגזר פעילות בכרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים. יובהר, כי שייך תוצאות הפעילות כאמור נעשה לעיתים על-פי קריטריונים נוספים על אלה המפורטים לעיל. לדוגמה, לקוח פרטי או חברה בעלי פרופיל ופוטנציאל לפעילות עתידית אשר תצדיק שיוכם לבנקאות הפרטית או למיגזר העסקי, לפי העניין, יתכן וישויכו למיגזרים אלה למרות שבמועד קליטתם בבנק הם אינם עומדים בקריטריונים הקבועים לכל מיגזר כאמור.

תוצאות הפעילות של חברות הבנקאות ושל שלוחות הבנק העיקריות בחו"ל שיוכו למיגזרי הפעילות באופן הבא: לקוחות Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. - Bank Hapoalim (Luxembourg) S.A. - Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - בנקאות פרטית; לקוחות סניפי ארצות-הברית ואנגליה - בנקאות פרטית ומיגזר עסקי; בנק פוזיטיב והחברה הבת שלו, JSC Bank Pozitiv - משקי בית ובנקאות מסחרית.

כללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המיגזרים השונים

להלן הכללים העיקריים שישמשו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המיגזרים השונים:

רווח מפעילות מימון - כולל: (1) את המרווח שבין הריבית המתקבלת מלקוחות המיגזר לבין הריבית הסיטונאית בה מחויב המיגזר בגין המקור אשר שימש למתן ההלוואה ללקוח; (2) את המרווח שבין הריבית הסיטונאית בה מזוכה המיגזר בגין המקורות אותם הוא מעמיד לשימוש הבנק לבין הריבית המשולמת ללקוחות המיגזר בגין מקורות אלה; וכן את (3) הריבית הסיטונאית הלא-צמודה על ההון המשוקלל המחושב לצורך התשואה על ההון העצמי המיוחס למיגזר, המחושב על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מיגזר.

הפרשה לחובות מסופקים - ההפרשה לחובות מסופקים נזקפת למיגזר אליו משתייך הלווה, שכנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הכנסות תפעוליות ואחרות - מיוחסות למיגזר אליו משתייך הלקוח. הכנסות בגין שירותי מחשב אותם מעמיד הבנק לחיצוניים מיוחסות למיגזר "אחרים והתאמות".

הכנסות תפעוליות בינמיגזריות - המיגזר אליו משוייך הלקוח אשר מקבל שירותים ממיגזר אחר, מעביר חלק מההכנסה למיגזר המספק את השירות, בהתאם למחיר העברה בגין השירות אשר הועמד לרשות הלקוח. מחירי ההעברה נקבעים על-ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מחירי השוק בגין שירות, הערכת עלויות פנימית והשתתפות בהכנסות הנובעות במישרין או בעקיפין מהשירות כאמור.

הוצאות תפעוליות ואחרות - ההוצאות מיוחסות על-פי כללים קבועים מראש ומחירי תקן, לכל אחד ממגזרי הפעילות אם כהוצאה המזוהה ישירות עם פעילות המיגזר ואם על-פי מפתחות העמסה. מחירי התקן נקבעים באופן הדומה לאופן קביעת מחירי ההעברה כמפורט לעיל. פערים הנוצרים מהפרשים בחישוב בין תחשיב ההוצאות בפועל של יחידות אשר אינן יחידות רווח לבין ההכנסה המיוחסת ליחידות אלו בהתאם למחירי התקן, מיוחסים כהכנסה או כהוצאה, לפי העניין, למיגזר "אחרים והתאמות". כללי הייחוס מבוססים על היקפי הפעילות הרלוונטיים לסוגי העלויות של כל מיגזר.

חיוב על שירותים בינמיגזריים - מיגזר אליו משוייך לקוח אשר מקבל שירותים ממיגזר אחר, מחוייב על-פי מחירי תקן עבור שירותים שסיפקו מיגזרים אחרים ללקוחותיו. בהתאם לכך, מוקטנות העלויות של המיגזר המספק את השירות, ובמקביל, המיגזר אליו משתייך הלקוח מחוייב בעלויות אלו.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מיגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי השנתי.

תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמיגזרים לבין ההון העצמי המוקצה למיגזר.

ההון העצמי המוקצה למיגזר כולל סכימה של שני רכיבים:

- א. הון עצמי נדרש בגין רכיבי סיכון - יתרת רכיבי הסיכון במיגזר הרלוונטי מוכפלת ביחס שבין ההון המשוקלל (כפי שחושב לצורך חישוב התשואה על ההון) לסך יתרת רכיבי הסיכון; ו-
- ב. הון עצמי נדרש בגין סיכון תפעולי - כפי שחושב לצורך הלימות ההון.

סיווג מחדש של נתוני המיגזרים

מספרי ההשוואה לשנים 2009-2008 סווגו מחדש כלהלן:

1. נתוני הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים המתייחסים לפעילות המיגזרים בחו"ל סווגו מחדש, על-פי אישור המפקח על הבנקים, על-מנת לשקף ייחוס חיסוי השפעות שער חליפין בחו"ל על השקעות בחברות הבנות בחו"ל למיגזרים בהם פועלות החברות. בעבר יוחסו השפעות הגידור למיגזר ניהול פיננסי בלבד.
2. תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי סווגו מחדש בשל שינוי מודל בהקצאת ההכנסות והעלויות מכרטיסי אשראי בין המיגזרים השונים. לסיווג זה לא היתה השפעה על סך תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי, כי אם על סיווג ההכנסות וההוצאות בין המיגזרים השונים בלבד. כמו-כן, בעקבות בחינה מחדש של מרכיבי הרווח המימוני בפעילות בכרטיסי אשראי, סווגו מחדש בשנים 2009 ו-2008 הכנסות מימון בסך כולל של 60 ו-49 מיליוני ש"ח, בהתאמה, ממיגזר ניהול הפיננסי אל תת-מיגזר כרטיסי אשראי במיגזרים השונים.
3. עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מההכנסות התפעוליות, עקב מעבר מהצגה ברוטו להצגה נטו של עמלות סולקים אחרים.
4. יתרות אשראי לציבור לימים 31 בדצמבר 2009 ו-31 בדצמבר 2008 סווגו מחדש, כאשר אשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, איתם התקשרה קבוצת ישראל כרטיס בהסדר מוצג במיגזר "אחרים והתאמות", ובהתאם, סווגו מחדש יתרות ממוצעות של נכסים ויתרות ממוצעות של נכסי סיכון. בעבר יוחסו אשראי זה למיגזרים אחרים. כמו-כן, סווגו מחדש יתרות ממוצעות של התחייבויות בכרטיסי אשראי.
5. בשנת 2009 נתוני הפרשה לחובות מסופקים סווגו מחדש בעקבות תיקון בחלוקת הפרשה הנוספת בין החטיבות.
6. תוצאות המיגזרים לפי אזורים גיאוגרפיים סווגו מחדש בשל שינוי בהטבת המס בחו"ל בגין הפסדי שנים קודמות, ובשל ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון העצמי של השלוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 32
מיגזרי פעילות
ואזורים גיאוגרפיים
(המשך)

רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמיזרי

סך-הכל

הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמיזרי

סך ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

הוצאות תפעוליות ואחרות

- מחיצוניים

- בינמיזרי

רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים

הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים

החלק ברווחים, נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות

חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות

רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות

רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים

רווח (הפסד) נקי

תשואה להון (אחוז הרווח הנקי מההון הממוצע)*

יתרה ממוצעת של נכסים

מזה: השקעות בחברות כלולות

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון*

יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות

יתרה ממוצעת של ניירות-ערך

יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול

מספר משרות ממוצע

מרכיב הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

אחר

סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

* מחושב לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי סיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 2.

31 בדצמבר 2010							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
7,775	-	(3,146)	2,808	1,180	1,457	2,122	3,354
-	-	3,530	(140)	(491)	(439)	(1,125)	(1,335)
7,775	-	384	2,668	689	1,018	997	2,019
5,109	785	72	633	173	570	1,599	1,277
-	348	-	-	(25)	(58)	(207)	(58)
12,884	1,133	456	3,301	837	1,530	2,389	3,238
1,030	-	-	435	118	139	29	309
8,310	1,054	494	745	404	944	2,064	2,605
-	(80)	-	82	32	(57)	18	5
3,544	159	(38)	2,039	283	504	278	319
1,353	65	(18)	772	108	190	107	129
2,191	94	(20)	1,267	175	314	171	190
3	-	3	-	-	-	-	-
18	2	4	-	3	-	(2)	11
2,212	96	(13)	1,267	178	314	169	201
16	16	-	-	-	-	-	-
2,228	112	(13)	1,267	178	314	169	201
10.3%	-	(0.5%)	14.9%	9.6%	19.0%	14.9%	6.4%
304,318	9,718	79,192	96,636	21,536	20,062	22,301	54,873
123	-	123	-	-	-	-	-
282,631	887	49,944	58,331	12,237	21,673	108,515	31,044
269,168	6,658	33,065	120,468	26,158	22,646	18,535	41,638
125,764	81,813	-	4,489	1,221	2,796	32,709	2,736
629,280	-	-	509,168	7,898	8,174	100,862	3,178
1,281	-	-	41	15	19	1,206	-
13,875	794	818	844	583	1,892	3,563	5,381
			1,657	522	789	340	1,574
			77	37	128	610	312
			934	130	101	47	133
			2,668	689	1,018	997	2,019

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 32 מיגזרי פעילות ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

- מחיצוניים

- בינמיזרי

סך-הכל

הכנסות תפעוליות ואחרות:

- מחיצוניים

- בינמיזרי

סך ההכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

הוצאות תפעוליות ואחרות

- מחיצוניים

- בינמיזרי

רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים

הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות

רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים

החלק בהפסדים מפעולות רגילות של חברות כלולות

חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות

רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות

רווח (הפסד) מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים

רווח (הפסד) נקי

תשואה להון (אחוז הרווח הנקי מההון הממוצע)**

יתרה ממוצעת של נכסים

מזה: השקעות בחברות כלולות

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון**

יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות

יתרה ממוצעת של ניירות-ערך

יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול

מספר משרות ממוצע

מרכיב הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

אחר

סך-הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה "כללי" - המיזמים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות" לעיל.

** מחושב לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי סיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 1.

*31 בדצמבר 2009							
סך-הכלל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
6,718	-	(4,030)	6,395	1,045	877	(621)	3,052
-	-	4,065	(3,895)	(399)	(9)	1,553	(1,315)
6,718	-	35	2,500	646	868	932	1,737
5,107	742	18	944	158	541	1,505	1,199
-	330	-	5	(24)	(53)	(202)	(56)
11,825	1,072	53	3,449	780	1,356	2,235	2,880
2,017	-	-	1,243	167	240	33	334
7,503	1,038	514	672	280	849	1,835	2,315
-	(53)	-	80	52	(85)	21	(15)
2,305	87	(461)	1,454	281	352	346	246
996	32	(154)	593	119	146	148	112
1,309	55	(307)	861	162	206	198	134
(15)	-	(15)	-	-	-	-	-
(6)	5	(17)	-	(2)	-	(1)	9
1,288	60	(339)	861	160	206	197	143
28	6	(1)	1	-	2	7	13
1,316	66	(340)	862	160	208	204	156
6.7%		(6.9%)	13.3%	12.1%	17.7%	16.4%	5.2%
304,797	10,035	79,241	106,144	20,961	17,869	18,984	51,563
297	-	297	-	-	-	-	-
284,788	869	46,466	61,049	11,939	20,942	114,069	29,454
270,045	8,758	74,685	94,094	19,280	17,208	14,697	41,323
104,166	67,998	-	2,225	721	2,211	28,425	2,586
516,874	-	-	412,432	5,249	6,189	90,131	2,873
7,956	-	-	6,110	16	22	1,808	-
13,683	785	837	821	557	1,891	3,459	5,333
			1,666	521	689	317	1,405
			42	24	85	598	212
			792	101	94	17	120
			2,500	646	868	932	1,737

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ביאור 32
מיגזרי פעילות
ואזורים גיאוגרפיים
(המשך)

רוח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
- מחיצוניים
- בינמיזרי
סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:
- מחיצוניים
- בינמיזרי
סך ההכנסות (הפסד)
הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות
- מחיצוניים
- בינמיזרי
רוח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
רוח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
החלק ברווחים (בהפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
רוח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
רוח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
רוח (הפסד) נקי
תשואה להון (אחוז הרווח הנקי מההון הממוצע)**
יתרה ממוצעת של נכסים
מזה: השקעות בחברות כלולות
יתרה ממוצעת של התחייבויות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון**
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
מספר משרות ממוצע
מרכיב הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
מרווח מפעילות מתן אשראי
מרווח מפעילות קבלת פקדונות
אחר
סך-הכל רוח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

* סווג מחדש - לפרטים נוספים, ראה "כללי" - המיזמים השונים והקריטריונים לשייך לקוחות" לעיל.
** מחושב לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי סיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 1.

*31 בדצמבר 2008							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
3,256	-	(6,923)	4,138	1,291	1,269	(289)	3,770
-	-	3,560	(2,427)	(679)	(288)	1,544	(1,710)
3,256	-	(3,363)	1,711	612	981	1,255	2,060
4,532	647	41	313	176	549	1,519	1,287
-	299	-	(3)	(25)	(52)	(170)	(49)
7,788	946	(3,322)	2,021	763	1,478	2,604	3,298
1,520	-	-	946	120	188	57	209
8,024	881	372	626	310	1,023	2,142	2,670
-	1	-	104	61	(137)	10	(39)
(1,756)	64	(3,694)	345	272	404	395	458
(397)	27	(1,169)	124	135	149	148	189
(1,359)	37	(2,525)	221	137	255	247	269
(195)	-	(195)	-	-	-	-	-
85	7	86	-	(9)	-	(2)	3
(1,469)	44	(2,634)	221	128	255	245	272
574	11	17	18	8	45	146	329
(895)	55	(2,617)	239	136	300	391	601
(4.8%)	-	(56.0%)	3.9%	11.5%	29.3%	33.1%	21.3%
302,321	10,747	77,712	100,889	20,023	17,952	21,084	53,914
652	-	652	-	-	-	-	-
282,804	1,163	50,012	60,844	10,568	20,026	108,484	31,707
276,650	10,329	76,698	96,952	19,113	16,847	14,472	42,239
99,584	64,153	-	2,094	736	2,260	27,765	2,576
483,895	36	-	389,529	4,793	5,632	80,741	3,164
11,940	-	-	8,297	29	39	3,574	1
13,885	597	896	852	571	1,928	3,441	5,600
			1,339	451	640	264	1,250
			69	49	210	880	649
			303	112	131	111	161
			1,711	612	981	1,255	2,060

מידע על אזורים גיאוגרפיים*

סך נכסים		רווח (הפסד) נקי			הכנסות (הפסד)***			
ליום 31 בדצמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
**2009	2010	**2008	**2009	2010	**2008	**2009	2010	
249,143	270,120	2,221	1,209	2,181	11,549	10,288	11,523	ישראל
31,483	26,201	(2,764)	64	42	(3,931)	583	532	צפון אמריקה
28,612	24,264	(353)	42	4	154	936	810	אירופה
317	291	1	1	1	16	18	19	אחר
60,412	50,756	(3,116)	107	47	(3,761)	1,537	1,361	סך-הכל מחוץ לישראל
309,555	320,876	(895)	1,316	2,228	7,788	11,825	12,884	סך-הכל מאוחד

* החלוקה לאזורים גיאוגרפיים בוצעה לפי מיקום הנכסים. המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב, המהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB, שויך אף הוא לפעילות מחוץ לישראל.

** סוג מחדש - לפרטים נוספים, ראה "כללי" - המיזורים השונים והקריטריונים לשיך לקוחות" לעיל.

*** הכנסות: רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים והכנסות תפעוליות ואחרות.

מספר חוקים שנחקקו לאחרונה וכן יוזמות או הצעות-חוק ממלכתיות או פרטיות, המצויות בשלבים שונים של הכנה ואשר עשויות להפוך לחוקים אף הן, עלולים לגרום לבנק לסבול מסרבול וחשיפה לתביעות מטרידות, או ממגבלות בפעילותו וממילא - להשפעה לרעה על רווחיותו בעתיד. אין ביכולתו של הבנק להעריך את ההשפעה בעתיד, של האמור לעיל על קבוצת הבנק.

ביאור 32
מיגזרי פעילות
ואזורים גיאוגרפיים
(המשך)

ביאור 33
יוזמות חקיקה

א. תמצית מאזן

31 בדצמבר		
2009	2010	
נכסים		
50,376	48,122	מזומנים ופקדונות בבנקים
16,418	20,234	ניירות-ערך
195,440	204,194	אשראי לציבור
218	339	אשראי לממשלות
14,088	14,862	השקעות בחברות מוחזקות
3,466	3,415	בניינים וציוד
7,486	8,420	נכסים אחרים
287,492	299,586	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
230,732	238,293	פקדונות הציבור
5,819	3,728	פקדונות מבנקים
1,551	1,335	פקדונות הממשלה
17,218	18,274	כתבי התחייבות נדחים
11,574	14,867	התחייבויות אחרות
266,894	276,497	סך-כל ההתחייבויות
20,598	23,089	הון עצמי
287,492	299,586	סך-כל ההתחייבויות וההון

ב. תמצית דוח רווח והפסד

2008	2009	2010	
2,504	5,732	7,118	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,438	1,933	969	הפרשה לחובות מסופקים
1,066	3,799	6,149	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים

הכנסות תפעוליות ואחרות:

2,951	2,906	3,033	עמלות תפעוליות
(155)	371	24	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
102	207	171	הכנסות אחרות
2,898	3,484	3,228	סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות

הוצאות תפעוליות ואחרות:

4,029	3,429	3,997	משכורות והוצאות נלוות
1,155	1,252	1,317	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,042	1,102	1,085	הוצאות אחרות
6,226	5,783	6,399	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(2,262)	1,500	2,978	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(660)	803	1,143	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
(1,602)	697	1,835	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
133	591	377	חלקו של הבנק ברווחים, נטו, מפעולות רגילות של חברות מוחזקות, לאחר מיסים
(1,469)	1,288	2,212	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
574	28	16	רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
(895)	1,316	2,228	רווח (הפסד) נקי

ג. תמצית דוח על תזרימי מזומנים

2008	2009	2010	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
(895)	1,316	2,228	רווח (הפסד) נקי לשנה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:			
(275)	(626)	(257)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות מוחזקות
533	587	607	פחת על בניינים וציוד
9	11	10	הפחתות
1,438	1,933	969	הפרשה לחובות מסופקים
6,500	(346)	(245)	הפסד (רווח) מממוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפידיון
(32)	25	(16)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(99)	-	-	רווח מממוש והנפקה לצד ג' בחברות מוחזקות
-	(3)	(12)	רווח מממוש בניינים וציוד
58	45	109	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
636	(81)	41	פיצויי פרישה-גידול (קישון) בעודף העתודה על היעודה
(349)	96	27	מיסים נדחים, נטו
595	487	303	הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
8,119	3,444	3,764	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בנכסים			
(2,089)	7,023	524	פקדונות בבנקים, נטו
(144)	(49)	(133)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
-	-	58	תמורה מפידיון אגרות-חוב מוחזקות לפידיון
(23,412)	(7,807)	(9,918)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
34,364	9,324	5,015	תמורה מממוש ניירות-ערך זמינים למכירה
1,054	(1,019)	1,101	ניירות-ערך למסחר, נטו
391	-	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו
(24,777)	6,042	(9,797)	אשראי לציבור, נטו
134	52	(121)	אשראי לממשלות, נטו
(295)	(136)	(87)	השקעות בחברות מוחזקות
1,097	182	-	תמורה ממכירת חברות מוחזקות ומפירעון שטרי הון
(670)	(560)	(573)	רכישת בניינים וציוד
3	47	29	תמורה מממוש בניינים וציוד
(5,532)	6,091	(956)	נכסים אחרים, נטו
(19,876)	19,190	(14,858)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בנכסים

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2010

ג. תמצית דוח על תזרימי מזומנים (המשך)

2008	2009	2010	
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון			
8,313	2,395	7,561	פקדונות מהציבור, נטו
(2,820)	(1,171)	(2,091)	פקדונות מבנקים, נטו
(553)	(106)	(216)	פקדונות מהממשלה, נטו
(1,240)	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
2,920	3,884	1,237	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(947)	(773)	(487)	פידיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,708	(6,435)	3,312	התחייבויות אחרות, נטו
739	4	4	הנפקת מניות ואופציות
-	(10)	-	רכישה עצמית של מניות
15,120	(2,212)	9,320	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון
3,363	20,422	(1,774)	גידול (קיטון) במזומנים
25,225	28,588	49,010	יתרת מזומנים לתחילת השנה
28,588	49,010	47,236	יתרת מזומנים לסוף השנה

ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק (המשך)

31 בדצמבר			
2009	2010		
287,245	299,325		סך-הכל נכסים
266,858	276,497		סך-הכל התחייבויות
20,387	22,828		הון עצמי
2008	2009	2010	
(875)	1,308	2,178	רווח (הפסד) נקי

ביאור 35 מידע על בסיס נתונים נומינליים הסטוריים לצרכי מס - הבנק

2010

נספח

תמצית דוחות כספיים של שלוחות הבנק בחו"ל

358	בנק הפועלים - סניפי ארצות-הברית
359	בנק הפועלים - סניף לונדון
360	בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד
361	בנק פוזיטיף קרדי'וה קלקינמה

בנק הפועלים – סניפי ארצות-הברית

תמצית מאזן ליום 31 בדצמבר

2009	2010		2009	2010	
		התחייבויות והון			נכסים
3,605	4,194	פקדונות הציבור	3,999	3,155	מזומנים ופקדונות בבנקים
3,514	1,614	פקדונות מבנקים	826	817	ניירות-ערך
163	286	התחייבויות אחרות	2,454	2,085	אשראי לציבור
			10	10	בנינים וציוד
*77	104	אמצעים הוניים**	*70	131	נכסים אחרים
*7,359	6,198	סך-כל התחייבויות והאמצעים הוניים	*7,359	6,198	סך-כל הנכסים

תמצית דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2009	2010	
72	73	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
9	1	הפרשה לחובות מסופקים
63	72	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
18	14	הכנסות תפעוליות ואחרות
61	70	הוצאות תפעוליות ואחרות
20	16	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
*(2)	(1)	הפרשה למס
*18	15	רווח נקי

* הוצג מחדש ללא הטבת המס בגין הפסדי שנים קודמות.
 ** האמצעים הוניים כוללים את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי ארצות-הברית על-ידי הבנק בישראל במועד הקמת הסניפים, בתוספת הרווחים (הפסדים) שנרשמו בסניפים עד לתאריך המאזן לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

הערה:

הנתונים המפורטים לעיל הינם הנתונים כפי שנכללו בדוחות הכספיים של הסניפים לאחר התאמתם לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.

תמצית מאזן ליום 31 בדצמבר

2009	2010		2009	2010	
		התחייבויות והון			נכסים
845	770	פקדונות הציבור	470	429	מזומנים ופקדונות בבנקים
260	185	פקדונות מבנקים	80	106	ניירות-ערך
51	48	התחייבויות אחרות	578	459	אשראי לציבור
			2	3	בניינים וציוד
*25	34	אמצעים הוניים**	*51	40	נכסים אחרים
*1,181	1,037	סך-כל ההתחייבויות והאמצעים הוניים	*1,181	1,037	סך-כל הנכסים

תמצית דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2009	2010	
20	21	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
5	-	הפרשה לחובות מסופקים
15	21	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
1	1	הכנסות תפעוליות ואחרות
11	11	הוצאות תפעוליות ואחרות
5	11	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
*-	1	הטבת מס
*5	12	רווח נקי

* הוצג מחדש ללא הטבת המס בגין הפסדי שנים קודמות.
 ** האמצעים הוניים כוללים את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניף לונדון על-ידי הבנק בישראל במועד הקמת הסניף, בתוספת הרווחים (הפסדים) שנרשמו בסניף עד לתאריך המאזן לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

הערה:

הנתונים המפורטים לעיל הינם הנתונים כפי שנכללו בדוחות הכספיים של הסניף לאחר התאמתם לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.

תמצית מאזן ליום 31 בדצמבר

*2009	2010		*2009	2010	
		התחייבויות והון			נכסים
2,821	2,237	פקדונות מהציבור	1,065	638	מזומנים ופקדונות בבנקים
142	110	פקדונות מבנקים	1,238	1,010	ניירות-ערך
200	90	אגרות-חוב	1,198	1,178	אשראי לציבור
59	89	התחייבויות אחרות	5	5	בניינים וציוד
334	365	הון עצמי	50	60	נכסים אחרים
3,556	2,891	סך-כל ההתחייבויות והון	3,556	2,891	סך-כל הנכסים

תמצית דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

*2009	2010	
53	49	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
2	-	הפרשה לחובות מסופקים
51	49	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
48	59	הכנסות תפעוליות ואחרות
75	75	הוצאות תפעוליות ואחרות
24	33	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
(3)	(5)	הפרשה למיסים
21	28	רווח נקי מפעולות רגילות
-	-	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מס
21	28	רווח נקי

* הוצג מחדש.

הערה:

הנתונים המפורטים לעיל הינם הנתונים כפי שנכללו בדוחות הכספיים של בנק הפועלים שוויץ, לאחר התאמתם לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.

בנק פוזיטיף קרדי וה קלקינמה (מאוחד)

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר

*2009	2010		*2009	2010	
		התחייבויות והון			נכסים
125	171	פקדונות מהציבור	196	265	מזומנים ופקדונות בבנקים
965	845	פקדונות מבנקים	117	162	ניירות-ערך
52	153	אגרות-חוב	1,216	1,144	אשראי לציבור
		ניירות-ערך שנמכרו במסגרת			
24	20	הסכם רכש חוזר	22	18	בנינים וציוד
44	75	התחייבויות אחרות	61	88	נכסים אחרים
402	413	הון עצמי			
1,612	1,677	סך-כל ההתחייבויות והון	1,612	1,677	סך-כל הנכסים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

*2009	2010	
121	97	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
18	13	הפרשה לחובות מסופקים
103	84	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
9	8	הכנסות תפעוליות ואחרות
100	83	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	9	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
(8)	(7)	הפרשה למיסים
4	2	רווח נקי

* הוצג מחדש.

** שער החליפין ליום 31 בדצמבר 2010 של 1 לירה תורכית חדשה הוא 2.296 ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009: 2.518 ש"ח).

הערה:

הנתונים המפורטים לעיל, הינם הנתונים כפי שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים של בנק פוזיטיף, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.

דוח תקופתי לשנת

2010

דוח תקופתי לשנת 2010

הדוחות הכספיים השנתיים, המבוקרים בצירוף חוות דעת רואי החשבון המבקרים, מצורפים ומהווים חלק בלתי נפרד מדוח זה.

תקנה 9
דוחות כספיים

אין

תקנה 10 ג'

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11
רשימת השקעות
בחברות בנות ובחברות
קשורות לתאריך הדוח
על המצב הכספי

א. במניות ובניירות-ערך המיזם

שם המניה	סוג המניה	
	ערך נקוב למניה	סוג מסבע
שם החברה		
אבוקה חברה להשקעות בע"מ	מניות רגילות	0.001 שקל חדש
אגם חברה פיננסית בע"מ	מניות רגילות	1 שקל חדש
אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ	מניות רגילות	0.0001 שקל חדש
אופז בע"מ	מניות רגילות	0.01 שקל חדש
אוצר בבל בע"מ		
אמינית בע"מ	מניות רגילות	1 שקל חדש
באמ"י נכסים בע"מ		
בי אייל איי אינווסטמנט אדיוסורס אסיה		
בי אייג איי גרזי לימיטד	מניות רגילות	1 לירה שטרלינג
ביצור בע"מ	מניות רגילות	0.0005 שקל חדש
ביתן חבי להשקעות ולמשכנתאות בע"מ	מניות רגילות	0.001 שקל חדש
בנעד חברה להשקעות בע"מ	מניות רגילות	0.001 שקל חדש
בנק הפועלים (לוקסמבורג) ס.א.	מניות רגילות	100 דולר ארצות-הברית
בנק הפועלים (קיימן) לימיטד	COMMON	1 דולר ארצות-הברית
בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד	מניות יסוד	100 פרנק שוויצרי
בנק פוזיטיף קרדי וז' קלקימנה בנקאסי אי.אס.		
גדיד פועלים בע"מ	מניות רגילות	1 שקל חדש
ג'י אס סי בנקפוזיטיב		
גלובל פקטורינג בע"מ		
דיר ב.פ. בע"מ		
דיר ב.פ. השקעות (1992) בע"מ		
דיר ב.פ. נכסים (1993) בע"מ		
המטה לביצוע הסדר הקיבוצים בע"מ	מניות רגילות	1 שקל חדש
הפועלים (לטין אמריקה) ס.א.		
הפועלים (שוויץ) הולדינגס אל טי די		
הפועלים אינטרנשיונל (ג.ו.)	COMMON	1000 דולר ארצות-הברית
הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ	מניות רגילות	0.001 שקל חדש
הפועלים הנפקות בע"מ	מניות רגילות	1 שקל חדש
הפועלים יו.אס.איי הולדינג קומפני אינק		
הפועלים נומיניס	מניות רגילות	1 לירה שטרלינג
הפועלים נכסים (מניות) בע"מ		
הפועלים סקויריטיס יו אס איי אינק		
הפועלים סרביקוס רפרסנטקוס לימיטד (ברזיל)		
הפועלים פדצורי סרביסס אל.טי.די.		
זר-השמש להשקעות בע"מ	מניות רגילות	0.0001 שקל חדש

מספר מניות	סך-הכל ערך נקוב	שווי מאזני (במיליוני ש"ח)	בנייר הערך	שיעור החזקה		
				בהצבעה	בהון	בסמכות למנות דירקטורים
5000	5		100%	100%	100%	
1250000	1250000	3	100%	100%	100%	
1000000000	100000	6	100%	100%	100%	
1000770	10007.7	340	100%	100%	100%	
		4				
8090	8090	34	100%	100%	100%	
7750000	7750000	34	100%	100%	100%	
69640000	34820	(169)	100%	100%	100%	
5999874	5999.874		100%	100%	100%	
5000	5	(1)	100%	100%	100%	
249900	24990000	52	100%	100%	100%	
13579143	13579143	197	100%	100%	100%	
650000	65000000	1372	100%	100%	100%	
		619				
1500000	1500000	3	100%	100%	100%	
		121				
		581				
		4				
		1				
3	3		38%	38%	38%	
		29				
250	250000	6	100%	100%	100%	
93076895	93076.895	101	100%	100%	100%	
18150000	18150000	40	100%	100%	100%	
		1372				
99	99		99%			
		1133				
		103				
19999	1.9999	(849)	100%	100%	100%	

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11
רשימת השקעות
בחברות בנות ובחברות
קשורות לתאריך הדוח
על המצב הכספי (המשך)

א. במניות ובניירות-ערך המיזם (המשך)

סוג המניה		שם המניה	ערך נקוב למניה	סוג מסבע
שם החברה				
		חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ		
	שקל חדש	חברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ	0.01	מניות רגילות
		חברת נאמנות עשרת אלפים ואחת בע"מ		
		חברת נאמנות עשרת אלפים ושתיים לבן בע"מ		
	שקל חדש	חניון אלנבי 115 תל-אביב בע"מ	0.001	מניות רגילות
		חצרון חברה להשקעות בע"מ		
	שקל חדש	חרמש פועלים בע"מ	1000	מניות רגילות
		טרינל חברה למסחר ולהשקעות		
		יוזמה 2 ראינווסטמנט פנד אל.פי		
		יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ		
		ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ		
	שקל חדש	ישראלכרט בע"מ	0.0001	מניות רגילות
	שקל חדש	ישראלכרט בע"מ	0.0001	מניות מיוחדות
		ישראלכרט מימון בע"מ		
	שקל חדש	מבנים וציוד בע"מ	0.1	מניות רגילות
		מיטבית מעיין למחקר ופיתוח בע"מ		
		מי-עוז בע"מ		
	שקל חדש	מישור פועלים בע"מ	0.0001	מניות רגילות א'
	שקל חדש	מסיק פועלים בע"מ	0.0001	מניות רגילות
	שקל חדש	מסיק פועלים בע"מ	1000	מניות רגילות א'
	שקל חדש	מרכז סליקה בנקאי בע"מ	0.001	מניות רגילות
	שקל חדש	מתאר חברה להנפקות בע"מ	0.0001	מניות רגילות
	שקל חדש	נכסי בבל בע"מ	1	מניות רגילות
	שקל חדש	נכסי בבל בע"מ	1	מניות יסוד
		סי ביילסיים טקנולוגילרי		
	שקל חדש	ספנות השקעות בע"מ	1	מניות רגילות
	שקל חדש	ספנות נכסים בע"מ	1	מניות רגילות
	שקל חדש	ספנות שירותי נאמנות בע"מ	1	מניות רגילות
	שקל חדש	ענית (נכסים) בע"מ	0.0001	מניות רגילות
	שקל חדש	עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ	0.0001	מניות רגילות
		פאם הולדינג אל.טי.די		
		פוזיטיף מנקול דג'רלר אי.אס.		
	שקל חדש	פועלים - החזקות פיננסיות (1993) בע"מ	1	מניות רגילות
	שקל חדש	פועלים (גשור) נאמנים בע"מ	0.001	מניות רגילות
	שקל חדש	פועלים (רוממה) נאמנים בע"מ	0.001	מניות רגילות

שיעור החזקה			בנייר הערך	שווי מאזני (במיליוני ש"ח)	סך-הכל ערך נקוב	מספר מניות
בסמכות למנות דירקטורים	בהצבעה	בהון				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	100%		1000	100000
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
42%	42%	42%	42%		0.042	42
33%	33%	33%				
100%	100%	100%	100%	5	2409000	2409
100%	100%	100%				
36%	36%	36%				
99%	99%	98%				
100%	100%	100%				
99%	99%	98%	98%	1252	71.9999	719999
99%	99%	98%	100%		0.0001	1
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	95%		9.5	95
100%	100%	100%		1		
100%	100%	100%		9		
50%	50%	50%	100%		0.0001	1
100%	100%	100%	100%	1	1.9999	19999
100%	100%	100%	100%		1500000	1500
25%	25%	25%	25%	31	6250	6250000
100%	100%	100%	100%	1	999.9994	9999994
100%	100%	100%	100%		99999	99999
100%	100%	100%	100%		1	1
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	99%	38	108	108
100%	100%	100%	99%		99	99
100%	100%	100%	100%		29999	29999
100%	100%	100%	100%		1.9999	19999
100%	100%	100%	100%		9.9999	99999
100%	100%	100%		105		
99%	99%	99%				
100%	100%	100%	100%	5	3069	3069
100%	100%	100%	100%		5	5000
100%	100%	100%	100%		5	5000

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11
רשימת השקעות
בחברות בנות ובחברות
קשורות לתאריך הדוח
על המצב הכספי (המשך)

א. במניות ובניירות-ערך המיזם (המשך)

סוג המניה		שם המניה	ערך נקוב למניה	סוג מטבע
שם החברה	פועלים			
פועלים אופקים בע"מ				
פועלים אסטט מנגמנט (אירלנד) לימיטד				
פועלים אסטט מנגמנט (יו.קיי) לימיטד				
פועלים אקספרס בע"מ		מניות רגילות	1	שקל חדש
פועלים בשירות עצמי בע"מ		מניות רגילות	0.0001	שקל חדש
פועלים בתבונה בע"מ		מניות רגילות	1	שקל חדש
פועלים דלתא פנד שותפות מוגבלת				
פועלים וונצ'רס - ניהול קרנות בע"מ				
פועלים וונצ'רס 1 בע"מ				
פועלים וונצ'רס 2 אל.פי				
פועלים וונצ'רס בע"מ				
פועלים ונצ'ר סרביס ישראל בע"מ				
פועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ				
פועלים סהר בע"מ				
פועלים קונסולטוריה אמפרסריאל אל.טי.די.איי				
פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ		מניות רגילות	1	שקל חדש
פועלים שוקי הון בע"מ				
פועלים שוקי הון - יישומים ומחקרים פיננסיים בע"מ				
פועלים שוקי הון (ירו) בע"מ				
פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ		מניות רגילות א'	0.0001	שקל חדש
פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ		מניות רגילות ב'	0.0001	שקל חדש
פועלים שקד חברה פיננסית בע"מ				
פועלים שירותי נאמנות בע"מ		מניות רגילות	1	שקל חדש
פועלים-אגוז חברה פיננסית בע"מ				
פועלית בע"מ		מניות רגילות	0.0001	שקל חדש
פי סי אם הדסון הולדינגס אל אל סי				
פי סי אם הדסון מנגמנט קומפני הולדינגס אל פי				
פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ		מניות רגילות	1	שקל חדש
פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ		מניות רג' 0.001	0.001	שקל חדש
פקעות פועלים בע"מ		מניות רגילות	100	שקל חדש
פש"ה הון סיכון שותפות מוגבלת				
צדית בע"מ		מניות רגילות ב'	0.0001	שקל חדש
צמרת מימונים בע"מ				
קונטיננטל פועלים בע"מ		מניות רגילות	0.0001	שקל חדש
קונטיננטל פועלים בע"מ		מניות הנהלה א'	0.0001	שקל חדש

שיעור החזקה			בנייר הערך	שווי מאזני (במיליוני ש"ח)	סך-הכל ערך נקוב	מספר מניות
בסמכות למנות דירקטורים	בהצבעה	בהון				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	100%	143	139326	139326
100%	100%	100%	100%	12	1000	10000000
100%	100%	100%	100%	(14)	9999	9999
99%	99%	99%				
100%	100%	100%				
100%	54%	54%				
100%	0%	0%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%		4		
100%	100%	100%		11		
100%	100%	100%		227		
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	0%	624	40016	40016
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	5%		18.3613	183613
100%	100%	100%	5%		28.0695	280695
100%	100%	100%		1		
100%	100%	100%	100%	43	200005	200005
100%	100%	100%		1		
100%	100%	100%	100%		12905	129050000
100%	100%	100%				
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	100%	89	50000	50000
100%	100%	100%	100%		5	5000
100%	100%	100%	100%	278	37021400	370214
100%	100%	100%				
100%	100%	100%	0%		0.0001	1
100%	100%	100%		1		
100%	100%	100%	100%	564	5835135.6354	58351356354
100%	100%	100%	100%		0.002	20

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

א. במניות ובניירות-ערך המיזם (המשך)

שם החברה	סוג המניה	
	ערך נקוב למניה	סוג מסבע
קונטיננטל פועלים בע"מ	מניות הנהלה ב'	0.0001
קלריטי פמלי אופיס איי ג'י		
קלריטי פמלי אופיס אל טי די		
רבדים (נכסים) בע"מ	מניות רגילות	0.0001
רמחל פועלים בע"מ	מניות רגילות	0.0001
רמחל פועלים בע"מ	מניות נדחות	0.0001
שור-הא אינטרנשיונל לימיטד.	מניות רגילות	1
שורש פועלים בע"מ	מניות יסוד	0.0001
שירותי בנק אוטומטיים בע"מ	מניות רגילות	0.0001
שריון חברה להשקעות בע"מ	מניות רגילות	0.001
תבואת פועלים בע"מ	מניות רגילות א'	0.0001
תובל חברה להשקעות בע"מ	מניות רגילות	0.001
תמורה חברה פיננסית בע"מ	מניות רגילות	0.0001
תעודה חברה פיננסית בע"מ	מניות רגילות	0.0001
תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ	מניות רגילות	0.0001

מספר מניות	סך-הכל ערך נקוב	שווי מאזני (במיליוני ש"ח)	שיעור החזקה		
			בנייר הערך	בהון	בהצבעה
בסמכות למנות דירקטורים					
20	0.002		100%	100%	100%
			60%	60%	60%
			100%	100%	100%
19999	1.9999		100%	100%	100%
20	0.002		95%	100%	100%
11	0.0011		100%	100%	100%
1	1	594	0%	100%	100%
1	0.0001		50%	50%	50%
13800000	1380	128	35%	34%	34%
5000	5		100%	100%	100%
1	0.0001		100%	50%	50%
5000	5		100%	100%	100%
4949997	494.9997		99%	100%	100%
59999994	5999.9994	(35)	100%	100%	100%
2990	0.299	3902	68%	100%	100%

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

ב. באגרות-חוב ובשטרי-הון

שנת פירעון סופי	שיעור ריבית (ב-%)	יתרה מאזנית (במיליוני ש"ח)	תנאי הצמדה	שם החברה
2011		200	לא-צמוד	ביצור בע"מ
2011		21	צמוד דולר	הפועלים אינטרנשיונל (נ.ו.)
2015		320	צמוד מדד	הפועלים הנפקות בע"מ ⁽¹⁾
2011		850	לא-צמוד	זהר-השמש להשקעות בע"מ
2011		29	לא-צמוד	פועלים בתבונה
2011		8	לא-צמוד	עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ
2011		286	לא-צמוד	תעודה חברה פיננסית בע"מ
2011		1	לא-צמוד	תובל חברה להשקעות בע"מ
2011		1	לא-צמוד	בנעד חברה להשקעות בע"מ

(1) נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

שוי שוק במיליוני ש"ח	שער	סדרה
82	136.61	22
44	112.39	23
194	132.97	25

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

ג. יתרת הלוואות ליום 31 דצמבר 2010

שם החברה	יתרת הלוואות ליום 31.12.10 (במיליוני ש"ח)	שיעור ריבית הלוואות לא-צמודות %	שיעור ריבית הלוואות מטבע-חוץ %	שיעור ריבית הלוואות צמודות מדד %	שיעור ריבית הלוואות מטבע-חוץ %	זמן פירעון סופי
אמינית בע"מ	1					ללא מועד פירעון
ביצור בע"מ	200					ללא מועד פירעון
בנק הפועלים (לוקסמבורג) אל.טי.די.	4					ללא מועד פירעון
בנק הפועלים (שוויץ) אל.טי.די.	807					ללא מועד פירעון
גלובל פקטורינג בע"מ	46					ללא תקופת פירעון
הפועלים סקויריטיס יו אס איי אינק	124		0.515-3.25			2012
זהר-השמש להשקעות בע"מ	850					ללא מועד פירעון
ישראלכרט בע"מ	21					2011
ישראלכרט מימון בע"מ	2					ללא מועד פירעון
עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ	8					ללא מועד פירעון
פועלים אקספרס בע"מ	58					ללא מועד פירעון
פועלים בתבונה בע"מ	29					ללא מועד פירעון
פועלים סהר בע"מ	250					ללא מועד פירעון
תובל חברה להשקעות בע"מ	1					ללא מועד פירעון
תעודה חברה פיננסית בע"מ	286					ללא מועד פירעון

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

ד. רשימת חברות לא פעילות	
	אמ"י נאמנים בע"מ
	בי אייז טרסט (ניו זילנד) לימיטד
	בי אייז איי קומפורט דירקטורס לימיטד
	בנייני ציבור בע"מ
	הסנה אחזקות והשקעות בע"מ
	הסנה אינטרנשיונל חברה לביטוח בע"מ
	הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
בפירוק מרצון	הפועלים אחזקות (לטין אמריקה) בע"מ
בפירוק מרצון	הפועלים סרביקוס רפרסנטקוס לימיטד (ברזיל)
	הפועלים שירותי ניהול (אמריקה הלטינית) בע"מ
	הפקו קומפורט סרביסס לימיטד
	חברה לפיתוח אשקלון ברנע בע"מ
בפירוק מרצון	חברת כפר הנופש אשקלון בע"מ
	חברת נאמנות עשרת אלפים ואחת בע"מ
	חברת נאמנות עשרת אלפים ושתיים לבן בע"מ
בפירוק מרצון	חברת נאמנות של תיעוש בע"מ
	חברת עודאר בע"מ
	יזמה 2 ראינווסטמנט פוד אל.פי.
בפירוק מרצון	יפת רישומים בע"מ
	מבנים וציוד בע"מ
	מטעי רמתיים בע"מ
	מישור פועלים בע"מ
	ניהול קרן הורייזן בנאמנות עבור משקיעי קרן הורייזן
	פועלים מוצרים פיננסיים בע"מ
	פועלים מוצרים פיננסיים מסחר (2005) בע"מ
	פימר חברה לבניין ופיתוח בע"מ
	פרדס א ד ס בע"מ
	פרטיק אי.אס.
בפירוק מרצון	קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ
	קרקעות בגושים 7123 7124 7128 בע"מ
בפירוק מרצון	רותסה בע"מ
	שריון חברה להשקעות בע"מ
	תוט תיור וטיול בע"מ
בפירוק מרצון	תיעוש אזורי פיתוח בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 12
שינויים בהשקעות
הבנק בחברות-בנות
ובחברות קשורות
בתקופת הדוח

עלות (במיליוני ש"ח)	סך-הכל ערך נקוב	מהות השינוי	תאריך השינוי	סוג המניה		שם המניה	שם החברה
				סוג מטבע	ערך נקוב למניה		
-	(5)	מכירה	25.02.10	ש"ח	1	מניה	אטד חברה להשקעות בע"מ
-	1	קניה	22.03.10	ש"ח	0.0001	מניה	פועלים שירותי נאמנות בע"מ
35	39,326	השקעה	24.03.10	ש"ח	1	מניה	פועלים אקספרס
9	2,090	השקעה	31.08.10	ש"ח	1	מניה	אמינית בע"מ
(4)	(4,000,000)	פירעון	20.09.10	ש"ח	1	שטר הון	עלצור בע"מ
חברות שפורקו במהלך השנה:							
חלקת אלסינור בע"מ							
מימון ומשכנתאות בע"מ							
ספנות חברה פיננסית בע"מ							
ספנות ניירות-ערך בע"מ							
ספנות פועלים ניהול בע"מ							
פועלים פייננשל מרקטס לימיטד							
קונטיננטל קומרשל קורפורשן בע"מ							
יוניון הולדינג אנד טרסט קומפ.							
אטד חברה להשקעות בע"מ							

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 13
הכנסות של חברות-בת
וחברות קשורות והכנסות
הבנק מהן לתאריך הדוח
על המצב הכספי*

הכנסות הבנק		רווח (הפסד) שדווח על-ידי החברה		
דיבידנד	דמי ניהול	ריבית	כולל אחר	נקי
(במיליוני ש"ח)				
שם החברה				
				7
				אופז בע"מ
	4			1
				אמינית בע"מ
	1			(10)
				בי אייג'י איי גרזי לימיטד
				17
				ביצור בע"מ
				4
				ביתן חבי' להשקעות ולמשכנתאות בע"מ
				(13)
				בנק הפועלים (לוקסמבורג) ס.א.
				3
				בנק הפועלים (קיימן) לימיטד
	18	1		119
				בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד
9		3	(17)	57
				בנק פוזיטיף קרדי' וה קלקימנה בנקאסי אי.א.ס.
44				1
				גדיד פועלים בע"מ
				1
				ג' אס סי בנקפוזיטיב
				(3)
				גלובל פקטורינג בע"מ
				16
				דירור ב.פ. בע"מ
				(1)
				הפועלים (לטין אמריקה) ס.א.
				2
				הפועלים אינטרנשיונל אן וי
13				3
				הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ
				1
				הפועלים הנפקות בע"מ
				36
				הפועלים נכסים (מניות) בע"מ
				(100)
				זהר-השמש להשקעות בע"מ
25				
				חרמש פועלים בע"מ
				7
				ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ
	199	7	14	151
				ישראלכרט בע"מ
				8
				ישראלכרט מימון בע"מ
				1
				מיטבית מעיין למחקר ופיתוח בע"מ
				1
				מי-עוז בע"מ
3				
				מסיק פועלים בע"מ
				(1)
				סי' ביליסיס טקנולוגילרי
3				
				ענית (נכסים) בע"מ
				(2)
				פוזיטיף מנקול דג'רלר אי.א.ס.
				20
				פועלים - החזקות פיננסיות (1993) בע"מ
				(4)
				פועלים אסטט מנג'מנט (יו.קיי) לימיטד
	36	1		22
				פועלים אקספרס בע"מ
				1
				פועלים בשירות עצמי בע"מ
				(15)
				פועלים בתבונה בע"מ
				13
				פועלים וונצ'רס בע"מ
				32
				פועלים סהר בע"מ

* חברות שלא היו להן רווחים (הפסדים) בתקופת החשבון, וגם לבנק לא נבעו מהן הכנסות בתקופת החשבון, לא נכללו ברשימה זו. חברות בחו"ל - במטבע מקומי, מתורגם לפי שער חליפין ליום 31 בדצמבר 2010.

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 13
הכנסות של חברות-בת
וחברות קשורות והכנסות
הבנק מהן לתאריך הדוח
על המצב הכספי* (המשך)

הכנסות הבנק		רווח (הפסד) שדווח על ידי החברה		שם החברה
דיבידנד	דמי ניהול	ריבית	נקי כולל אחר	
(במיליוני ש"ח)				
				פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ
			9	פועלים שוקי הון בע"מ
			16	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ
			18	פועלים שקד חברה פיננסית בע"מ
2				פועלים שירותי נאמנות בע"מ
			1	פועלים-אגוז חברה פיננסית בע"מ
			4	פועלית בע"מ
			10	פקעות פועלים בע"מ
			1	צדית בע"מ
			3	קלריטי פמלי אופיס אל טי די
			(1)	רמחל פועלים בע"מ
			24	רמחל פועלים בע"מ
			1	שור-הא אינטרנשיונל לימיטד
			15	תמורה חברה פיננסית בע"מ
2				תעודה חברה פיננסית בע"מ
			33	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
			13	
			38	

* חברות שלא היו להן רווחים (הפסדים) בתקופת החשבון, וגם לבנק לא נבעו מהן הכנסות בתקופת החשבון, לא נכללו ברשימה זו. חברות בחו"ל - במטבע מקומי, מתורגם לפי שער חליפין ליום 31 בדצמבר 2010.

דוח תקופתי לשנת 2010

הרשימה נכללת בביאור 4 ה' בדוחות הכספיים.

תקנה 14

רשימת קבוצות של יתרות
הלוואות שניתנו לתאריך הדוח
על המצב הכספי, אם מתן
הלוואות היה אחד מעיסוקי
העיקריים של התאגיד

תקנה 20

מסחר בבורסה -
ניירות-ערך שנרשמו
למסחר - מועדי וסיבות
הפסקת מסחר

תקנה 21

גמולים לבעלי עניין
ולנושאי משרה בכירה

תקנה 21א

השליטה בתאגיד

תקנה 22

עסקות עם בעלי שליטה

במהלך שנת 2010 לא הופסק המסחר בבורסה במניות הבנק.

לפרטים בדבר שכר והטבות למקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה בקבוצת הבנק, נכללו בדוח הדירקטוריון, עמוד 194.
גמול הניתן לדירקטורים, למעט ליו"ר הדירקטוריון ודירקטורית המשמשת כיו"ר הדירקטוריון בחברות קבוצת ישראל, שאינו חורג מהמקובל ומשולם לפי תקנות 1-5 לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, הסתכם בשנת 2010 בסך של 11,614 אלפי ש"ח.

לפרטים בדבר השליטה בבנק, נכללים בדוח הדירקטוריון, עמוד 15.

1. פרטים בדבר עסקות עם בעלי שליטה, ראה בפרק "עניינים אחרים" בדוח הדירקטוריון.

2. עסקות המנויות בסעיף 270(4) לחוק -

א. ביטוח אחריות לדירקטורים היה אפרת פלד, ניר זיכלינסקי ואירית איזקסון וכן לדירקטורית לשעבר, הגב' איריס דרור - אשר למען הזהירות, הביטוח לאחריית דירקטורים ונושאי משרה שניתן לכלל הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק, עשוי להיחשב עסקה חריגה של החברה עם אדם אחר ואשר לבעלת השליטה יש בה עניין אישי וזאת כיוון שהיה: אפרת פלד, נושאת משרה באריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"), בעלת השליטה בבנק, ניר זיכלינסקי, שהועסק עד 31.10.2008 שכיח כנושא משרה בחברות בבעלות בעלת השליטה, איריס דרור, נושאת משרה בחברות בבעלות בעלת השליטה וגב' אירית איזקסון (שהינה גם דירקטורית באריסון החזקות), הוצא בעבר כתב שיפוי על-ידי אריסון החזקות ועריכת הביטוח על-ידי הבנק עשוי להפחית את סכומי השיפוי שאריסון החזקות תידרש לשלם לנושאי המשרה הנ"ל.

לעניין הביטוח לאחריית דירקטורים ונושאי משרה הדירקטורים שלבעלת השליטה עניין אישי בביטוח לו הם זכאים, כמפורט לעיל, מופנית תשומת הלב לדוח המידי בדבר עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה, הכולל דיווח בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית ביום 26.10.2010, שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 1.9.2010, אסמכתא מס' 609039-01-2010 ולדוח המידי על תוצאות האסיפה לאישור עסקה עם בעל שליטה שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 26.10.2010, אסמכתא מס' 659109-01-2010.

ב. לעניין התחייבות הבנק לשיפוי הדירקטורים שלבעלת השליטה עניין אישי במתן כתב השיפוי לו זכאית הגב' איריס דרור, מופנית תשומת הלב לדוח המידי בדבר עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה, הכולל דיווח בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית ביום 26.10.2010, שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 1.9.2010, אסמכתא מס' 609039-01-2010 ולדוח המידי על תוצאות האסיפה לאישור עסקה עם בעל שליטה שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 26.10.2010, אסמכתא מס' 659109-01-2010.

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 24

מניות וניירות-ערך המינים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה-בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי

א. החזקה על-ידי בעלי עניין במניות הבנק

שם בעל עניין	מס' תאגיד	מניות ערך נקוב בשי"ח ⁽²⁾	שיעור ההחזקות בהון ובהצבעה	שיעור ההחזקות בהון ובהצבעה לאחר מימוש מלא של אופציות לעובדים ⁽¹⁾
אריסון החזקות (1998) בע"מ	512705153	267,543,761	20.18%	20.00%
תעשיות מלח לישראל בע"מ*	520037573	31,751,988	2.39%	2.37%
סך-הכל בעלי שליטה		299,295,749	22.57%	22.37%
אקסלנס השקעות בע"מ	520041989	52,270,121	3.94%	3.91%
הפניקס אחזקות בע"מ	520017450	25,592,314	1.93%	1.91%
דלק השקעות ונכסים בע"מ	520032129	5,776,600	0.44%	0.43%
יצחק שרון	043480003	113,264	0.01%	0.01%
סך-הכל החזקות קב' דלק		83,752,299	6.32%	6.26%

ב. החזקת מניות הבנק על-ידי דירקטורים:

משה קורן	13,000	-	-
יוסף ירום	29,920	-	-

החזקת מניות הבנק על-ידי נושאי משרה בכירה:

אילן מזור	3,369	-	-
חנה פרי-זן	13,682	-	-
אריק פינטו	6,521	-	-
אפרת יעבץ	9,884	-	-

החזקת אופציות להמרה למניות הבנק על-ידי נושאי משרה בכירה:

אפרת יעבץ	1,245	-	-
-----------	-------	---	---

* ביום 6 במרץ 2011 הוחלף שמה של החברה לימלח הארץ בע"מ.

(1) בהנחה שימומשו 10,938,217 אופציות שהונפקו במסגרת הקצאה פרטית לעובדי הבנק, ראה גם תקנה 24 ב' וביאור 16 לדוחות הכספיים.

(2) 1.0 ש"ח ערך נקוב למניה רגילה אחת.

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 24

מניות וניירות-ערך המירים
המוחזקים על-ידי בעל עניין
ונושאי משרה בכירה בתאגיד,
בחברה-בת או בחברה
קשורה סמוך לתאריך
הדוח על המצב הכספי (המשך)

החזקה על-ידי בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בניירות-ערך של הפועלים הנפקות בע"מ:

שם בעל עניין	מס' תאגיד/ת.ז.	שם ניירות-ערך	כמות
בנק הפועלים בע"מ	52000118	פועלים הנפקות מ.ר.	18,150,000
		פועלים הנפ' 22	60,294,342
		פועלים הנפ' 23	39,093,364
		פועלים הנפ' 25	146,252,655
תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ	520037029	פועלים הנפ' 25	285,021,833
אקסלנס השקעות בע"מ	520041989	פועלים הנפ' הת א'	19,737.20
		פועלים הנפ' הת ב'	27,267.60
		פועלים הנפ' הת ד'	161.70
		פועלים הנפ' הת ה'	297.00
		פועלים הנפ' 22	27,651.40
		פועלים הנפ' הת ח'	35,080.60
		פועלים הנפ' 23	20,263.50
		פועלים הנפ' 25	36,327.20
		פועלים הנפ' הת ט'	25,281.80
		פועלים הנפ' הת י'	74,898.60
		פועלים הנפ' הת י"א	37,487.00
		פועלים הנפ' הת י"ב	14,036.30
		פועלים הנפ' הת י"ג	4,397.10
		פועלים הנפ' ש.הון נד1	24,272.40
		פועלים הנפ' 26	15,889.50
		פועלים הנפ' 27	2,877.30
		פועלים הנפ' 28	183,888.60
		פועלים הנפ' 29	24,456.20
הפניקס אחזקות בע"מ	520017450	פועלים הנפ' הת א'	1,565.40
		פועלים הנפ' 22	29,098.70
		פועלים הנפ' הת ח'	159.10
		פועלים הנפ' 23	20,707.90
		פועלים הנפ' 25	17,055.90
		פועלים הנפ' הת ט'	21,729.00
		פועלים הנפ' הת י'	190,674.80
		פועלים הנפ' הת י"א	57,135.10
		פועלים הנפ' הת י"ב	56,705.00
		פועלים הנפ' ש.הון נד1	2,475.50
		פועלים הנפ' 28	16,907.50
		פועלים הנפ' 29	140,956.60
אירית איזיקסון	050709286	פועלים הנפ' 23	42,000
		פועלים הנפ' 28	45,282
		פועלים הנפ' הת ט	87,372
אגרות-החוב מוחזק בחשבון ע"ש בתה מרגלית איזיקסון		פועלים הנפ' 22	23,758
יורם ויסברם	007041809	פועלים הנפ' הת יג'	137,800
יוסף ירום	12017539	פועלים הנפ' הת יג'	449,182
		פועלים הנפ' הת י"ב	171,140
		פועלים הנפ' ש.הון נד 1	90,000

החזקות בעל עניין - בנק הפועלים בע"מ: ראה תקנה 11.א.

תקנה 24

מניות וניירות-ערך המירם המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה-בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

פירוט נוסף בדבר המחזיקים העיקריים:

1. בעלי השליטה באריסון החזקות (1998) בע"מ:	
שיעור החזקה בהון	
23.07%	⁽¹⁾ Eternity Holdings One Trust
53.86%	⁽¹⁾ Eternity Four Trust
23.07%	⁽¹⁾ Nickel 97-A
100.00%	סך-הכל

(1) שרי אריסון הינה הנהגית העיקרית ב-Eternity Holdings One Trust וב-Eternity Four Trust. מר מיכאל (מיקי) אריסון הינו הנהגה העיקרי ב-Nickel 97-A Trust. הנאמנים של כל אחד מהטראסטים הנ"ל בהתאמה הינם: JMD Delaware Inc. ו-JO Delaware Inc. נמסר לבנק, כי לנהנים הנ"ל יהיה שיקול הדעת הבלעדי להצביע באסיפות בעלי המניות של אריסון החזקות (1998) בע"מ, מכח יפוי-כח, שניתנו להם על-ידי הנאמנים, בהתאמה. על-פי התנאים, שקבע בנק ישראל, ואשר הנאמנים הנ"ל אישרו, כי הם מודעים להם וכי הם נכונים לפעול על-פיהם. יפוי-הכח, שניתנו כאמור לעיל, ניתנו שלא מתוך כוונה לבטלם בשלב כלשהו; ואם יקרה ביטול כאמור של יפוי-הכח למי מהנהנים, חובה עליהם להודיע על כך לבנק ישראל מיידית ולא יאוחר מתום 7 ימים ממועד קבלת ההודעה על הביטול.

2. בעלי השליטה בתעשיות מלח לישראל בע"מ:

ארזף ד' מחזיקה ב-100% ממניות תעשיות מלח לישראל בע"מ. ארזף ד' בע"מ מוחזקת במלואה על-ידי אריסון השקעות בע"מ, אשר מוחזקת במלואה על-ידי אריסון קיימות בע"מ, אשר מוחזקת על-ידי Eternity Four-A Trust (53.86%), Eternity Holdings One Trust (23.07%) ו-Nickel 97-A (23.07%).

3. הפניקס אחזקות בע"מ

החזקות הפניקס מדווחות כהחזקות נוסטרו של הפניקס אחזקות, החזקות נוסטרו והחזקות פוליסות משתתפות ברווחים של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ, החזקות נוסטרו של הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ וכן החזקות גמל ופנסיה של הפניקס גמל בע"מ והפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ. הפניקס אחזקות בע"מ הינה בעלת המניות היחידה בהפניקס חברה לביטוח בע"מ (100%), בהפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (100%). הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ הינה בעלת המניות היחידה בהפניקס גמל בע"מ (100%). הפניקס חברה לביטוח בע"מ הינה בעלת המניות היחידה בהפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ (100%). דלק השקעות וכספים בע"מ מחזיקה בכ-28.65% מהון מניות הפניקס אחזקות. דלק קפיטל בע"מ מחזיקה בכ-26.69% מהון מניות הפניקס אחזקות. דלק השקעות מחזיקה ב-94% מהון מניות דלק קפיטל. מר יצחק שרון (תשובה) הינו בעל השליטה בדלק השקעות. מאיר חברה למכונות ומשאיות בע"מ מחזיקה בכ-23.04% מהון מניות הפניקס אחזקות. בעלי המניות הרשומים של מאיר הינם כדלקמן: יעקב ונילי שחר יחד 47%, נאמנות נכסי משפחת קז בע"מ בנאמנות עבור ישראל קז ופנינה קז - 47%, וטל אבינרי חב' עורכי דין בנאמנות עבור עוזי מור - 6%.

4. אקסלנס השקעות בע"מ (להלן: "אקסלנס")

הפניקס אחזקות בע"מ מחזיקה בכ-65.88% מהון מניות אקסלנס. מר אהרן בירם מחזיק בכ-10.22% מהון מניות אקסלנס. מר גיל וגבי אסתר דויטש, יחד, מחזיקים בכ-10.22% מהון מניות אקסלנס. דלק השקעות וכספים בע"מ מחזיקה בכ-28.65% מהון מניות הפניקס אחזקות. דלק קפיטל בע"מ מחזיקה בכ-26.69% מהון מניות הפניקס אחזקות. דלק השקעות מחזיקה ב-94% מהון מניות דלק קפיטל. מר יצחק שרון (תשובה) הינו בעל השליטה בדלק השקעות. מאיר חברה למכונות ומשאיות בע"מ מחזיקה בכ-23.04% מהון מניות הפניקס אחזקות. בעלי המניות הרשומים של מאיר הינם כדלקמן: יעקב ונילי שחר יחד 47%, נאמנות נכסי משפחת קז בע"מ בנאמנות עבור ישראל קז ופנינה קז - 47%, וטל אבינרי חב' עורכי דין בנאמנות עבור עוזי מור - 6%.

דוח תקופתי לשנת 2010

ג. החזקות חברות-בנות במניות של חברות-בת או קשורות

תקנה 24
מניות וניירות-ערך המירים
המוחזקים על-ידי בעל עניין
בתאגיד, בחברה-בת
או בחברה קשורה סמוך
לתאריך הדוח על
המצב הכספי (המשך)

שם החברה שבה מחזיק בעל העניין	שם בעל העניין	מספר חברה ברשם החברות
יוזמה 2 ראינווסטמנט פנד אל.פי	פש"ה הון סיכון שותפות מוגבלת	120000538
יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ	ישראלכרט בע"מ	510595036
יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ	ישראלכרט בע"מ	510595036
ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ	ישראלכרט בע"מ	512053513
ישראלכרט מימון בע"מ	ישראלכרט בע"מ	513497628
מבנים וציוד בע"מ	ביצור בע"מ	510439284
מטבית מעיין למחקר ופיתוח בע"מ	הפועלים נכסים (מניות) בע"מ	513256487
מ-עוז בע"מ	ד"ור ב.פ. בע"מ	511470999
סי ביליסים טקנולוגיירי	בנק פוזיטיף קרדי' וה קלקימנה בנקאסי אי.א.ס.	500422084
סי ביליסים טקנולוגיירי	אגם חברה פיננסית בע"מ	500422084
סי ביליסים טקנולוגיירי	אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ	500422084
סי ביליסים טקנולוגיירי	תעודה חברה פיננסית בע"מ	500422084
ספנות השקעות בע"מ	ספנות שירותי נאמנות בע"מ	511643553
ספנות נכסים בע"מ	ספנות שירותי נאמנות בע"מ	511481269
פאם הולדינג אל.טי.די	פועלים בתבונה בע"מ	740001433
פוזיטיף מנקול דגרלר אי.א.ס.	סי ביליסים טקנולוגיירי	500422092
פוזיטיף מנקול דגרלר אי.א.ס.	בנק פוזיטיף קרדי' וה קלקימנה בנקאסי אי.א.ס.	500422092
פועלים - החזקות פיננסיות (1993) בע"מ	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	511823437
פועלים אופקים בע"מ	הפועלים נכסים (מניות) בע"מ	513624338
פועלים אסט מנגמנט (אירלנד) לימיטד	פאם הולדינג אל.טי.די	740001458
פועלים אסט מנגמנט (יו.קיי) לימיטד	פאם הולדינג אל.טי.די	740001441
פועלים דלתא פנד שותפות מוגבלת	פועלים וונצירס בע"מ	550019012
פועלים וונצירס - ניהול קרנות בע"מ	פועלים וונצירס בע"מ	512433194
פועלים וונצירס - ניהול קרנות בע"מ	פועלים שוקי הון והשקעות - החזקות בע"מ	512433194
פועלים וונצירס 1 בע"מ	פועלים וונצירס בע"מ	512882317
פועלים וונצירס 1 בע"מ	פועלים וונצירס - ניהול קרנות בע"מ	512882317
פועלים וונצירס 1 בע"מ	פועלים שוקי הון בע"מ	512882317
אוצר בבל בע"מ	אופז בע"מ	510371883
באמ"י נכסים בע"מ	אמ"י נאמנים בע"מ	511584781
באמ"י נכסים בע"מ	הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ	511584781
בי אייר איי אינווסטמנט אדיוסורס אסיה	בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד	1465245
בנק הפועלים (לוקסמבורג) ס.א	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ	774163448
בנק פוזיטיף קרדי' וה קלקימנה בנקאסי אי.א.ס.	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ	774483903
ג'י אס סי בנקפוזיטיב	בנק פוזיטיף קרדי' וה קלקימנה בנקאסי אי.א.ס.	036551800
גלובל פקטורינג בע"מ	ישראלכרט בע"מ	513634394
ד"ור ב.פ. בע"מ	אופז בע"מ	510237878
ד"ור ב.פ. השקעות (1992) בע"מ	ד"ור ב.פ. בע"מ	511727232

שיעור החזקה				סוג מטבע	ערך הנקוב למניה	מספר מניות	שם הנייר
בסמכות למנות דירקטורים	בהצבעה	בהון	ערך נקוב מוחזק לתאריך המאזן				
36%	36%	36%	3571	שקל חדש	1	3571	מניות רגילות
48%	48%	98%	42	שקל חדש	0.0001	420000	מניות רגילות
51%	51%	0%	0.0001	שקל חדש	0.0001	1	מניות מיוחדות
100%	100%	100%	9999	שקל חדש	1	9999	מניות רגילות
100%	100%	100%	10000	שקל חדש	1	10000	מניות רגילות
5%	5%	5%	0.5	שקל חדש	0.1	5	מניות רגילות
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות
100%	100%	100%	3986850		1	3986850	מניות רגילות
0%	0%	0%	4375		1	4375	מניות רגילות
0%	0%	0%	4375		1	4375	מניות רגילות
0%	0%	0%	4375		1	4375	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	771739	לירה שטרלינג	1	771739	מניות רגילות
0%	0%	0%	7500		1	7500	מניות רגילות
99%	99%	99%	3370000		1	3370000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	1000	שקל חדש	1	1000	מניות רגילות
100%	100%	100%	120000	דולר ארצות-הברית	1	120000	מניות רגילות
100%	100%	100%	1000000	לירה שטרלינג	1	1000000	מניות רגילות
99%	99%	99%	99	שקל חדש	1	99	ללא הון מניות
100%	100%	100%	999	שקל חדש	1	999	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
0%	6%	6%	1100	שקל חדש	0.01	110000	מניות רגילות
100%	0%	0%	1	שקל חדש	1	1	ללא הון מניות
0%	48%	48%	9513.3	שקל חדש	0.01	951330	מניות רגילות
100%	100%	100%	199990	שקל חדש	1	199990	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
99%	99%	99%	99	שקל חדש	1	99	מניות רגילות
100%	100%	100%	5000000		1	5000000	מניות רגילות
0%	0%	0%	10000	דולר ארצות-הברית	100	100	מניות רגילות
70%	70%	70%	235514687.4		0.1	2355146874	מניות רגילות
100%	100%	100%	2392500000		50000	47850	מניות רגילות
51%	51%	51%	1020000	שקל חדש	1	1020000	מניות רגילות
100%	100%	100%	106.6	שקל חדש	0.1	1066	מניות רגילות
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 24

מניות וניירות-ערך המירים
המוחזקים על-ידי בעל עניין
בתאגיד, בחברה-בת
או בחברה קשורה סמוך
לתאריך הדוח על
המצב הכספי (המשך)

ג. החזקות חברות-בנות במניות של חברות-בת או קשורות (המשך)

מספר חברה ברשם החברות	שם בעל העניין	שם החברה שבה מחזיק בעל העניין
511895773	ד"ר ב.פ. בע"מ	ד"ר ב.פ. נכסים (1993) בע"מ
774177877	בנק הפועלים (קיימן) לימיטד	הפועלים (לטיין אמריקה) ס.א
030328382	בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד	הפועלים (שוויץ) הולדינגס אל טי די.
526000369	זהר-השמש להשקעות בע"מ	הפועלים יו.א.ס.איי הולדינגס קומפני אינק
740001524	עינת (נכסים) בע"מ	הפועלים נומיניס
511391278	אופז בע"מ	הפועלים נכסים (מניות) בע"מ
133732556	הפועלים יו.א.ס.איי הולדינגס קומפני אינק	הפועלים סקוירטיס יו אס איי אינק
740001466	עינת (נכסים) בע"מ	הפועלים סרביקוס פרסנטקוס לימיטד (ברזיל)
740001466	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	הפועלים סרביקוס פרסנטקוס לימיטד (ברזיל)
740001474	בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד	הפועלים פדצ'ורי סרביסס אל.טי.די.
511730293	קונטיננטל פועלים בע"מ	חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ
510729205	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	חברת נאמנות עשרת אלפים ואחת בע"מ
510729742	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	חברת נאמנות עשרת אלפים ושתיים לבן בע"מ
510364508	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	חצרון חברה להשקעות בע"מ
510364508	רבדים (נכסים) בע"מ	חצרון חברה להשקעות בע"מ
511496515	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	חרמש פועלים בע"מ
900000606	בנק הפועלים (שוויץ) לימיטד	טרניל חברה למסחר ולהשקעות
530205905	פועלים וונצ'רס - ניהול קרנות בע"מ	פועלים וונצ'רס 2 אל.פי
510820046	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ	פועלים וונצ'רס בע"מ
510464795	הפועלים נכסים (מניות) בע"מ	פועלים ונצ'ר סרביסס ישראל בע"מ
513661025	פועלים אופקים בע"מ	פועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ
512199381	תעודה חברה פיננסית בע"מ	פועלים סהר בע"מ
219077583	תובל חברה להשקעות בע"מ	פועלים קונסולטוריה אמפרסריאל אל.טי.די.איי
219077583	בנעד חברה להשקעות בע"מ	פועלים קונסולטוריה אמפרסריאל אל.טי.די.איי
520032541	ביצור בע"מ	פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ
511465593	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ	פועלים שוקי הון בע"מ
511735185	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ	פועלים שוקי הון - יישומים ומחקרים פיננסיים בע"מ
511735185	פועלים שוקי הון בע"מ	פועלים שוקי הון - יישומים ומחקרים פיננסיים בע"מ
512693441	פועלים שוקי הון והשקעות - החזקות בע"מ	פועלים שוקי הון (יורו) בע"מ
512693441	פועלים שוקי הון בע"מ	פועלים שוקי הון (יורו) בע"מ
520043290	פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ
520043290	פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ
520043290	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ
520043290	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ	פועלים שוקי הון והשקעות-החזקות בע"מ
510956386	הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ	פועלים שקד חברה פיננסית בע"מ
510956386	פועלים - החזקות פיננסיות (1993) בע"מ	פועלים שקד חברה פיננסית בע"מ

שיעור החזקה				סוג מטבע	ערך הנקוב למניה	מספר מניות	שם הנייר
בסמכות למנות דירקטורים	בהצבעה	בהון	ערך נקוב מוחזק לתאריך המאזן				
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות
100%	100%	100%	165263093	פזו אורוגואי	1	165263093	Bearer
100%	100%	100%	150000	פרנק שוויצרי	1000	150	מניות רגילות
100%	100%	100%	20	דולר ארצות-הברית	1	20	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	לירה שטרלינג	1	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות
100%	100%	100%	1	דולר ארצות-הברית	0.1	10	COMMON
40%	40%	40%	36000		1	36000	מניות רגילות
60%	60%	60%	54000		1	54000	מניות רגילות
98%	98%	98%	102900	פרנק שוויצרי	1	102900	מניות רגילות א'
100%	100%	100%	1301000	שקל חדש	1	1301000	מניות רגילות
100%	100%	100%	0.001	שקל חדש	0.0001	10	מניות רגילות
100%	100%	100%	0.001	שקל חדש	0.0001	10	מניות רגילות
29%	29%	29%	29346	שקל חדש	0.1	293460	מניות רגילות
4%	4%	4%	4221	שקל חדש	0.1	42210	מניות רגילות
0%	0%	0%	1000	שקל חדש	1000	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	150000	פרנק שוויצרי	100	1500	מניות רגילות
100%	0%	0%	100	שקל חדש	1	100	ללא הון מניות
100%	100%	100%	1516608.86	שקל חדש	0.01	151660886	מניות רגילות
100%	100%	100%	269.8	שקל חדש	0.1	2698	מניות רגילות א'
100%	100%	100%	1000	שקל חדש	1	1000	מניות רגילות
100%	100%	100%	16108	שקל חדש	1	16108	מניות רגילות
50%	50%	50%	500		1	500	מניות רגילות
50%	50%	50%	500		1	500	מניות רגילות
100%	100%	100%	180628882	שקל חדש	1	180628882	מניות רגילות
100%	100%	100%	21801000	שקל חדש	1	21801000	מניות רגילות
99%	99%	99%	99	שקל חדש	1	99	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	999	שקל חדש	1	999	מניות רגילות
51%	51%	20%	185.5445	שקל חדש	0.0001	1855445	מניות רגילות א'
0%	0%	31%	283.6485	שקל חדש	0.0001	2836485	מניות רגילות ב'
44%	44%	17%	160.0113	שקל חדש	0.0001	1600113	מניות רגילות א'
0%	0%	27%	244.6149	שקל חדש	0.0001	2446149	מניות רגילות ב'
15%	15%	15%	82500	שקל חדש	0.01	8250000	מניות רגילות
85%	85%	85%	467500	שקל חדש	0.01	46750000	מניות רגילות

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 24

מניות וניירות-ערך המירים
המוחזקים על-ידי בעל עניין
בתאגיד, בחברה-בת
או בחברה קשורה סמוך
לתאריך הדוח על
המצב הכספי (המשך)

ג. החזקות חברות-בנות במניות של חברות-בת או קשורות (המשך)

מספר חברה ברשם החברות	שם בעל העניין	שם החברה שבה מחזיק בעל העניין
510366008	פועלים - החזקות פיננסיות (1993) בע"מ	פועלים-אגוז חברה פיננסית בע"מ
980582800	פועלים וונצ'רס בע"מ	פי סי אם הדסון הולדינגס אל אל סי
980582799	פועלים וונצ'רס בע"מ	פי סי אם הדסון מנג'מנט קומפני הולדינגס אל פי
980582799	פי סי אם הדסון הולדינגס אל אל סי	פי סי אם הדסון מנג'מנט קומפני הולדינגס אל פי
550017842	פועלים וונצ'רס בע"מ	פשיה הון סיכון שותפות מוגבלת
550017842	פועלים וונצ'רס - ניהול קרנות בע"מ	פשיה הון סיכון שותפות מוגבלת
510437494	רבדים (נכסים) בע"מ	צדית בע"מ
510437494	רבדים (נכסים) בע"מ	צדית בע"מ
512834896	ישראלרס בע"מ	צמרת מימונים בע"מ
020303309	הפועלים (שוויץ) הולדינגס אל סי די	קלריטי פמלי אופיס איי ג'י
030330900	קלריטי פמלי אופיס איי ג'י	קלריטי פמלי אופיס אל סי די
510394497	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	רמחל פועלים בע"מ
740000401	אופז בע"מ	שור-הא אינטרנשיונל לימיטד.
520012568	אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520012568	אופז בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520012568	ביצור בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520012568	עינת (נכסים) בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520012568	תעודה חברה פיננסית בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520012568	פועלים בשירות עצמי בע"מ	תמורה חברה פיננסית בע"מ
520037029	אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
520037029	אופז בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
520037029	ביצור בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
520037029	פועלים שירותי נאמנות בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
520037029	תמורה חברה פיננסית בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ
520037029	תעודה חברה פיננסית בע"מ	תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ

שיעור החזקה				סוג מטבע	ערך הנקוב למניה	מספר מניות	שם הנייר
בסמכות למנות דירקטורים	בהצבעה	בהון	ערך נקוב מוחזק לתאריך המאזן				
100%	100%	100%	58.8235	שקל חדש	0.0001	588235	מניות רגילות
100%	100%	100%	100	שקל חדש	1	100	מניות רגילות
99%	99%	99%	99	שקל חדש	1	99	מניות רגילות
1%	1%	1%	1	שקל חדש	1	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	999	שקל חדש	1	999	ללא הון מניות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	1	1	ללא הון מניות
70%	70%	70%	8	שקל חדש	0.0001	80000	מניות רגילות א'
30%	30%	30%	3.4799	שקל חדש	0.0001	34799	מניות רגילות ב'
100%	100%	100%	3000	שקל חדש	1	3000	מניות רגילות
60%	60%	60%	120000	פרנק שוויצרי	1	120000	מניות רגילות
100%	100%	100%	340000	שקל חדש	1	340000	מניות רגילות
3%	3%	3%	0.0001	שקל חדש	0.0001	1	מניות רגילות
100%	100%	100%	4999999	דולר ארצות-הברית	1	4999999	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
0%	0%	0%	1	שקל חדש	0.0001	10000	מניות רגילות
10%	10%	10%	0.042	שקל חדש	0.0001	420	מניות רגילות
0%	0%	0%	0.0001	שקל חדש	0.0001	1	מניות רגילות
15%	15%	15%	0.0645	שקל חדש	0.0001	645	מניות רגילות
0%	0%	0%	0.0001	שקל חדש	0.0001	1	מניות רגילות
1%	1%	1%	0.0031	שקל חדש	0.0001	31	מניות רגילות
8%	8%	8%	0.0332	שקל חדש	0.0001	332	מניות רגילות

דוח תקופתי לשנת 2010

הסכום בש"ח	
מונפק ונפרע	רשום
1,326,484,505	4,000,000,000

הון המניות:

מניות רגילות בנות - 1 ש"ח

מניות רדומות

החברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ מחזיקה 653,853 מניות רדומות שבבעלות בנק הפועלים בע"מ החזקה זו מהווה 100% מהמניות הרדומות. מספר המניות הכלולות בהון המניות המונפק בניכוי המניות הרדומות שאינן מקנות זכויות כלשהן - 1,325,830,652. המניות רשומות למסחר בבורסת לניירות-ערך בתל-אביב ובלונדון.

תקנה 24א
מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה-בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי (המשך)

תקנה 24ב

מרשם בעלי מניות

שם בעל המניות	כמות מניות
חברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ	1,052,994,716
אריסון החזקות (1998) בע"מ	267,543,761
חברת תעשיות מלח לישראל בע"מ	5,871,452
סביון טל	35,800
ציציאן אברהם	31,680
דון מקסוול	2,450
פלורסהיים מרק וציפורה	1,640
ורדי רחל	780
אגמון אליהו	700
ברקנר אלברט	603
לוי ויקטוריה	544
מינדל שירה מילכה - קטינה	122
גבע אריה	100
פנצר נתן	75
זקס ערן	40
יהודה בר-לב	10
נוימן דוד	10
אהרון אליאס	10
כלב ויקטוריה	5
אמ"מ ג. - השקעות ופיננסים בע"מ	2
זקצר רם	1
טל ארז	1
קרמר משה	1
פלדמן אבי	1
לבנת רז	1
סך-הכל	1,326,484,505

התסקות בחמש השנים האחרונות	שם ופרטים אישיים
<p>י"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 1 באוגוסט 2009.</p> <p>י"ר ועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, הוועדה לאישור השקעות, הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית, הוועדה למוצרים חדשים והוועדה לממשל תאגדי.</p> <p>חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת כספים ותשקיפים והוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2.</p> <p>מכהן כדירקטור בבנק מיום 4 ביוני 2009. כיהן כסגן י"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 4 ביוני 2009 ועד 31 ביולי 2009.</p> <p>בעל תואר ראשון בכלכלה ומדע המדינה - האוניברסיטה העברית ירושלים.</p> <p>י"ר דירקטוריון החברות: פועלים שוקי הון והשקעות החזקות בע"מ, פועלים שוקי הון בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ.</p> <p>י"ר הוועד המנהל של עמותת פועלים בקהילה.</p> <p>חבר בחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית וחבר הוועדה המייעצת של מרכז קיסריה.</p> <p>חבר בדירקטוריונים של החברות: DSP Group Ltd, אמדייל י.ו. בע"מ ואמדייל אחזקות (1999) בע"מ.</p> <p>משנת 1993 ועד יולי 2009 כיהן כיועץ בכיר של בנק ההשקעות מורגן סטנלי (ישראל) בע"מ.</p> <p>כיהן כיו"ר דירקטוריון החברות: אייל מיקרוגל בע"מ, דיור ב.פ. בע"מ, דיור ב.פ. השקעות (1992) בע"מ ודיור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ וכדירקטור בחברות: החברה לישראל בע"מ (דח"צ), וינטרה בע"מ (דח"צ), סיטי אינווסטמנט, אספן בנייה ופיתוח בע"מ (דח"צ), מוסטנג מזנין השקעות בע"מ, מוסטנג ניהול קרנות בע"מ, פרוטרם תעשיות בע"מ ויורופורט בע"מ, אך כיום שוב איננו מכהן בהן. כמו-כן כיהן כיו"ר ועדת ההשקעות של מבטחים - קרן פנסיה ותיקה וכחבר בוועדת ההשקעות של נכסי האוניברסיטה העברית, אך כיום שוב איננו מכהן בהן.</p> <p>כיהן כיו"ר הקרן מוסטנג מזנין השקעות בע"מ וכחבר בוועדת ההשקעות של קרן סק"י 1 (Private Equity), אך כיום שוב איננו מכהן בהן.</p> <p>הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.</p>	<p>יאר סרוסי</p> <p>ת.ז. 053654927</p> <p>תאריך לידה: 27.11.1955</p> <p>נתינות: ישראלית</p> <p>מען: הדגנים 17, גבעתיים</p>
<p>י"ר ועדות הדירקטוריון: ועדת כספים ותשקיפים והוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2.</p> <p>חברה בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי והוועדה למוצרים חדשים.</p> <p>מכהנת בתפקיד י"ר דירקטוריון פעיל של חברות בבעלות מלאה של הבנק: חברות בקבוצת ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמניית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ.</p> <p>מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 27 בדצמבר 1999.</p> <p>בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב ובעלת תואר מוסמך בחקר ביצועים - ביה"ס למנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.</p> <p>י"ר דירקטוריון החברות: ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמניית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ.</p> <p>חברה בדירקטוריונים של החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, שיכון ובינוי בע"מ, וא.ד.בי. חברה לפיתוח בע"מ.</p> <p>חברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן-גוריון, ומכון ון ליר בירושלים.</p> <p>כיהנה כדירקטורית בחברות: כור תעשיות בע"מ, מהדרין בע"מ, משולם לוינשטיין בע"מ, יורקום תקשורת בע"מ, ניסקו תעשיות בע"מ, החברה לישראל בע"מ, כימיקלים לישראל בע"מ, ברום ים המלח בע"מ ותרכובות ברום בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.</p> <p>הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.</p>	<p>אירית איזקסון</p> <p>ת.ז. 050709286</p> <p>תאריך לידה: 22.7.1951</p> <p>נתינות: ישראלית</p> <p>מען: מתתיהו כהן 15, תל-אביב</p>

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

מלי ברון
ת.ז. 003462181
תאריך לידה: 17.9.1948
נתינות: ישראלית
מען: בארי 12/8, תל-אביב

יו"ר ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים של הדירקטוריון.
חברה בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי; הוועדה למוצרים חדשים וועדת ביקורת.
מכהנת כדירקטורית חיצונית (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקן של בנק ישראל, כאשר תנאי הכשירות לבחירתה דומים לתנאי הכשירות לבחירתם של דירקטורים חיצוניים כנדרש לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות")), והינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלת כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א1) לחוק החברות).

הדירקטורית אינה עובדת של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 10 בספטמבר 2007.

בעלת תואר ראשון בכלכלה וארצות מתפתחות - אוניברסיטת תל-אביב.
בעלת תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון) - האוניברסיטה העברית בירושלים.
דירקטורית בחברות.

חברה בדירקטוריון חברת מליבה בע"מ.
מכהנת כחברה בוועדת ההשקעות של אוניברסיטת תל-אביב.
יו"ר עמותת ילדי השלום.

כיהנה כסמנכ"ל בכיר רמ"ט סניפים וממונה על מערך המשכנתאות בבנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ.
כיהנה כדירקטורית בדירקטוריון חברת Ectel LTD (דח"צ) וכחברה (פנימית) בוועדת השקעות משתתפות ברווחים בחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.

הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

פנינה דבורין

ת.ז. 03333093
תאריך לידה: 9.9.1946
נתינות: ישראלית
מען: מסקין 15, תל-אביב

חברה בוועדות הדירקטוריון; ועדת אשראי; ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש; הוועדה לאישור השקעות וועדת ביקורת.
הדירקטורית אינה עובדת של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 8 במרץ 2006.

בעלת תואר ראשון במשפטים (L.L.B.) - השלוחה בתל-אביב של האוניברסיטה העברית בירושלים.
בעלת תואר שני במשפטים (M.A.) - אוניברסיטת תל-אביב.
עורכת דין ודירקטורית בחברות.

חברה בדירקטוריונים של החברות: רבד בע"מ, סיאלו טכנולוגיה ישראל בע"מ, פיברולן בע"מ, ואינוונטק סנטרל מלונות בע"מ.
כיהנה כדירקטורית בחברות: אספן נכסים בע"מ, שניב תעשיות נייר בע"מ, כלל - ניהול קרנות נאמנות בע"מ, ויזקום טכנולוגיות בע"מ, בנק מסד בע"מ, אדמונד דה רוטשילד - ניהול קרנות נאמנות בע"מ, איטונג תעשיות בע"מ (דח"צ), חברת החשמל לישראל בע"מ ונטוויזן בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.
בשנים 2004-1989 עורכת דין בעלת משרד עצמאי.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדה לאישור השקעות, ועדת בנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית, ועדת טכנולוגיה ומחשוב וועדת שגר, תגמולים ומשאבי אנוש.

אמנון דיק
ת.ז. 051770568
תאריך לידה: 20.11.1952
נתיבות: ישראלית ואוסטרית
מען: רומנלי 20, תל-אביב

מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, כאשר תנאי הכשירות לבחירתו דומים לתנאי הכשירות לבחירתם של דירקטורים חיצוניים כנדרש לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), והינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א) לחוק החברות).

הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהן כדירקטור בבנק מיום 24 במרץ 2010.

בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
איש עסקים ויועץ לחברות.

חבר בדירקטוריונים של החברות: רדיו ללא הפסקה בע"מ, רדיו צפון בע"מ, רדיו 99 ECO בע"מ ומירס תקשורת בע"מ. כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברות: פלאפון בע"מ ויס (די.בי.אס) בע"מ, אך כיום שוב איננו מכהן בהן.

הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

נירה דרוו
ת.ז. 52726551
תאריך לידה: 25.11.1954
נתיבות: ישראלית
מען: דבורה הנביאה 7, רמת השרון

יור ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

חברה בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת שגר, תגמולים ומשאבי אנוש, ועדת כספים ותשקיפים, הוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הוועדה למוצרים חדשים והוועדה לממשל תאגיד.

מכהנת כדירקטורית חיצונית (ד"ר) כהגדרתו בסעיף 240 לחוק החברות, והינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלת כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א) לחוק החברות).

הדירקטורית אינה עובדת של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 8 במרץ 2006.

בעלת תואר ראשון (B.A) בכלכלה ומינהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
בעלת תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
דירקטורית בחברות.

בעלת חברת "נירה דרוו בע"מ" העוסקת בייצוג חברות בתחום התעופה והתיירות ובמתן ייעוץ כלכלי. חברה בדירקטוריונים ובוועדות הביקורת של הדירקטוריונים של החברות: דקלה חברה לביטוח בע"מ, צור שמיר אחזקות בע"מ, ש. שלמה אחזקות בע"מ, Clicksoftware Technologies Ltd ושרונים - מפעלי מים וביוב בע"מ. מינוי 2003 ועד אוגוסט 2005 סמנכ"ל ומנהלת צפון אמריקה של חברת אל-על. כיהנה כדירקטורית בחברות: חברת H&O בע"מ וחמי יואב תיירות בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בהן.

הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

התסקות בחמש השנים האחרונות	שם ופרטים אישיים
<p>יור ועדת טכנולוגיה ומחשוב של הדירקטוריון. מכהן כדירקטור בבנק מיום 24 בנובמבר 2009.</p> <p>מנכ"ל חברת המים Miya וחבר במועצה המייעצת לחברת Miya מקבוצת אריסון. בעל תואר ראשון במדעי המדינה ומדעי המחשב - אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן. בעל תואר שני במנהל עסקים - Chicago, Northwestern University. עוסק ביעוץ ובניהול השקעות. חבר בדירקטוריונים של החברות: Miya S.A.R.L., Miya Bahamas Ltd., Miya Water Projects Ltd., Miya Water Holdings Ltd., Miya Lux Holdings S.A.R.L., Veritec Consulting Inc., Dorot Management Control Valves Ltd., Miya Water Mexico, S.A. DE C.V., Miya Water SA (Proprietary) Ltd., Miya Manila Water Projects Inc., Miya NL Projects BV, Miya NL Holdings BV פור אינטגרטי גרופ בע"מ, WRP Consulting Engineers (Proprietary) Ltd., Miya Brasil Soluções em Engenharia Hidráulica Ltda Miya Lux Holdings S.A.R.L., Swiss IP Branch כיהן כיו"ר דירקטוריון חברת אייל מיקרוגל בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בה. כן כיהן כדירקטור בחברות: סטורויז בע"מ, Storwize Inc. (Delaware - US) אך כיום שוב אינו מכהן בהן.</p> <p>הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.</p>	<p>מאיר ויצניר ת.ז. 059681593 תאריך לידה: 2.5.1965 נתינות: ישראלית מען: שקד 47, צור יגאל</p>
<p>חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת, הוועדה לממשל תאגידי ועדת טכנולוגיה ומחשוב. הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק. מכהן כדירקטור בבנק מיום 10 בספטמבר 2007.</p> <p>בעל תואר ראשון במנהל עסקים (התמחות בחשבונאות ומימון) - המכללה למנהל ראשון לציון. בעל תואר שני במנהל עסקים (התמחות במימון) - אוניברסיטת בן גוריון. רואה חשבון.</p> <p>משמש כנשיא ומנכ"ל SRI Global Group, שהינה קבוצה עסקית המובילה בישראל את תחום ההשקעות על בסיס מודל ה-SRI (Socially Responsible Investment). הקבוצה עוסקת בארבעה מינורי פעילות עיקריים: SRI Investment, SRI Consulting, SRI Funds ו-SRI Training.</p> <p>מנכ"ל של החברות: השקעות חברתיות אחריות (אס אר אי) בע"מ וזיכלינסקי בע"מ. חבר בדירקטוריונים של החברות: שיכון ובינוי בע"מ, שיכון ובינוי - אס.בי.אי. תשתיות בע"מ, שיכון ובינוי נדל"ן בע"מ, שיכון ובינוי סביבה בע"מ, שיכון ובינוי סולל בונה (בנין ותשתית) בע"מ, שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ, ייעוץ להשקעות אחריות חברתית (אס אר אי) בע"מ, מגדלור השקעות (אס.אר.אי) 2009 בע"מ ופז הדרכות בע"מ. כיהן כ-3 שנים בתפקיד משנה למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל פיתוח עסקי של חברות בקבוצת בעלי השליטה: אריסון השקעות בע"מ, אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף בי (97) בע"מ, ארזף גי בע"מ, ארזף די בע"מ וארשב אחזקות בע"מ. כיהן במשך כ-10 שנים כשותף בכיר וראש המחלקה המקצועית, מנהל פיתוח עסקי ומחלקת דיווח חברתי ומנהל תחום הדרכות - משרד רואי החשבון BDO זיו האפט. מכהן במשך כ-15 שנים כמרצה בחוגים למנהל עסקים וחשבונאות לתואר ראשון ושני - אוניברסיטאות תל-אביב, העברית, בר אילן, המכללה למנהל, הקריה האקדמית, המרכז האקדמי רופין ומכון לנדר. מכהן כמרצה במרכז הבינתחומי. כיהן כדירקטור בחברות: תעשיות אבן וסיד בע"מ, גאון החזקות בע"מ ותעשיות מלח לישראל בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.</p> <p>הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.</p>	<p>ניר זיכלינסקי ת.ז. 022085468 תאריך לידה: 8.10.1965 נתינות: ישראלית מען: ת.ד. 2303, סביון</p>

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

אמרי טוב
ת.ז. 005018155
תאריך לידה: 24.11.1939
נתיבות: ישראלית
מען: רח' אדם הכהן 3, תל-אביב

חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי; ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת ביקורת, ועדת שכר, תנמולים ומשאבי אנוש, ועדת כספים ותשקיפים, הוועדה לאישור השקעות, הוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית והוועדה לממשל תאגידי.

מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) כהגדרתו בסעיף 240 לחוק החברות, והינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א) לחוק החברות).

הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהן כדירקטור בבנק מיום 5 בפברואר 2009.

בעל תואר ראשון בכלכלה ומדע המדינה - האוניברסיטה העברית ירושלים.
בעל תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית ירושלים.
דירקטור בחברות: יועץ עסקי, יועץ וחוקר בכלכלת ביטחון (עמית ב-INSS).
חבר בדירקטוריונים של החברות: מ.ט.א. אחזקות בע"מ, שופרסל בע"מ (דח"צ), איי סי גרין אנרג'י בע"מ, אמנת ניהול ומערכות בע"מ (דח"צ), פלסן סאסא בע"מ וגרנית הכרמל השקעות בע"מ (דח"צ).
בשנים 2006-2000 כיהן כדירקטור חיצוני בדירקטוריון בנק הפועלים בע"מ, כיו"ר ועדת ביקורת וכחבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת עסקים ותקציב, ועדת שכר ומשאבי אנוש, ועדת תשקיף, ועדת מאזן, ועדת בקרת הוצאות וייעול והוועדה לאישור השקעות.
כן כיהן בחמש השנים האחרונות כדירקטור בחברות: כנפי זהב בע"מ, אלישירא מערכות אלקטרוניות בע"מ, אופטריסטי בע"מ, פלסן סאסא בע"מ; כדירקטור חיצוני בקופת-גמל של רופאים עובדי המדינה (ארם), אך כיום שוב אינו מכהן בהן, כחבר ועדת השקעות של קופת הגמל וכעמית מחקר במרכז ללימודים אסטרטגיים באוניברסיטת תל-אביב ובמכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS).

הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

יוסף ירום
ת.ז. 12017539
תאריך לידה: 6.3.1941
נתיבות: ישראלית וארגנטינאית
מען: ברנר 48, קרית אונו

מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, כאשר תנאי הכשירות לבחירתו דומים לתנאי הכשירות לבחירתם של דירקטורים חיצוניים כנדרש לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות")), והינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א) לחוק החברות).

הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהן כדירקטור בבנק מיום 21 במרץ 2011.

מוסמך לעריכת דין מטעם הפקולטה למשפטים ומדעי החברה - האוניברסיטה הממלכתית בקורדובה, ארגנטינה.
בעל רישיון ישראלי לעריכת דין.

מרצה בתחום הביקורת במיגור העסקי, באוניברסיטת חיפה.
מכהן כחבר בדירקטוריון המכללה האקדמית להנדסה וטכנולוגיה אורט הרמלין נתיבות בע"מ.
חבר בוועדת אשראי של חברת דש ניהול קופות-גמל בע"מ וכן כחבר ועדת הביקורת של התנועה לאיכות השלטון.
בין השנים 2004-1994 כיהן כמבקר הפנימי הראשי של הבנק וכממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל ומבקר פנימי בחברות מקבוצת הבנק, במעמד חבר הנהלה.
בין השנים 2006-2004 כיהן כממנהל כללי בבנק, ממונה על חטיבת ניהול הסיכונים.
בין השנים 2008-2006 כיהן כיו"ר דירקטוריון בנק מסד בע"מ.
כיהן כדירקטור בחברות: בנק מסד בע"מ, יובנק בע"מ וקלירטי פמילי אופיס, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזער" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

יעקב פאר
ת.ז. 052242609
תאריך לידה: 16.4.1954
נתיבות: ישראלית
מען: רימלט אלימלך 4, רמת-גן

חבר בוועדת כספים ותשקיפים של הדירקטוריון.
מכהן כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, כאשר תנאי הכשירות לבחירתו דומים לתנאי הכשירות לבחירתם של דירקטורים חיצוניים כנדרש לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), והינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית (כמשמעותו בסעיף 240(א) לחוק החברות).

הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.

מכהן כדירקטור בבנק מיום 6 באוקטובר 2010.

בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת בן-גוריון.
בעל תואר שני בניהול עסקי בהנדסת תעשייה וניהול - אוניברסיטת בן-גוריון.

יועץ כלכלי וניהולי לעסקים קטנים.

הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

אפרת פלד

ת.ז. 027224773
תאריך לידה: 16.5.1974
נתיבות: ישראלית
מען: הנרקיסים 19, רמת גן

חברה בוועדות הדירקטוריון: ועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש, הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית ועדת כספים ותשקיפים והוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2.

מכהנת בתפקיד יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף ב' (97) בע"מ וארזף ד' בע"מ ומנכ"ל החברות: SAFO LLC, ארזף ג' בע"מ וארשב אחזקות בע"מ.

מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 24 בינואר 2007.

בעלת תואר ראשון (B.A) בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת ת"א;
בוגרת לימודי תעודה בשמאות מקרקעין, אוניברסיטת ת"א;

בעלת תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים - EMBA - תוכנית בינלאומית קלוג רקאנטי, אוניברסיטת ת"א Northwestern University-I.

יו"ר דירקטוריון החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף ב' (97) בע"מ וארזף ד' בע"מ ומנכ"ל החברות: SAFO LLC, ארזף ג' בע"מ וארשב אחזקות בע"מ.

חברה בדירקטוריונים של החברות: שיכון ובינוי בע"מ, אב-אר השקעות הון 1997 בע"מ, תעשיות מלח לישראל בע"מ, Arison Investments SA, LLC ו-MIYA S.a.r.l.

ממרץ 2006 ועד ספטמבר 2009 מנכ"ל החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, אריסון קיימות בע"מ, ארזף בע"מ, ארזף ב' (97) בע"מ וארזף ד' בע"מ.

כיהנה כדירקטורית בחברת ביומדיקל אינווסטמנטס (1997) בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בה.

הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

משה קורן
ת.ז. 1228998
תאריך לידה: 8.7.1938
נתינות: ישראלית
מען: בן יהודה 5, קרית-אונו

חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, ועדת כספים ותשקיפים, הוועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2, הוועדה למוצרים חדשים וועדת שכר, תגמולים ומשאבי אנוש.
הדירקטור אינו עובד של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.
מכהן כדירקטור בבנק מיום 3 באוגוסט 1992.

בעל תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה - האוניברסיטה העברית.
בוגר קורסים בנושא ניתוח דו"חות כספיים.
יועץ בנקאי ופיננסי.
כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברות: פסגות בית השקעות בע"מ ופסגות נירות-ערך בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.
הדירקטור הינו "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

נחמה רונן
ת.ז. 057238479
תאריך לידה: 15.9.1961
נתינות: ישראלית
מען: מושב בית חרות

חברה בוועדות הדירקטוריון: הוועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית וועדת ממשל תאגיד.
מכהנת כדירקטורית בבנק מיום 3 בפברואר 2010.
הדירקטורית אינה עובדת של הבנק, של חברת בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בבנק.
בעלת תואר ראשון בחינוך והיסטוריה - אוניברסיטת תל-אביב ובית ברל.
בעלת תואר שני במנהל ציבורי - אוניברסיטת חיפה.
יו"ר דירקטוריון החברות: ממון מסופי מטען וניטול בע"מ ותאגיד המיחזור (אל"ה).
חברה בדירקטוריון חברת שחל טלרפואה בע"מ (דח"צ).
חברה בדירקטוריון חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ ויור ועדת איכות הסביבה של דירקטוריון החברה.
כיהנה בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כדירקטורית בחברות: תעשיות מלח לישראל בע"מ, קמן החזקות בע"מ וקמור בע"מ, אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.
הדירקטורית הינה "בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית" לצורך עמידה ב"מספר המזערי" של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון כנדרש בחוק החברות התשנ"ט-1999 והתקנות.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

<p>מנהל כללי, מיום 27 באוגוסט 2009.</p> <p>מכהן כחבר הנהלה מיום 30 בספטמבר 2001.</p> <p>בעל תואר ראשון במדעי החברה והרוח - האוניברסיטה הפתוחה.</p> <p>בעל תואר שני במדעי החברה והרוח - אוניברסיטת תל-אביב.</p> <p>מ-10 ביוני 2009 ועד 27 באוגוסט 2009 ממלא מקום בפועל של המנכ"ל וממונה על חטיבת הבנקאות העסקית.</p> <p>מינואר 2008 ועד 10 ביוני 2009 ממלא מקום המנהל הכללי, ממונה על חטיבת הבנקאות העסקית.</p> <p>מינואר 2006 ועד דצמבר 2007 ממלא מקום המנהל הכללי, ממונה על חטיבת הבנקאות הקמעונאית.</p> <p>כיהן כדירקטור בחברות: משכן - בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ, Poalim Asset Management (Ireland) Ltd, Poalim U.K. Holdings, PAM Holdings Ltd, Poalim Asset Management (UK) Ltd, ישראלכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, ו-BankPozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.</p>	<p>ציון קינן</p> <p>ת.ז. 053508594</p> <p>ערוגות הבושם 6, כפר-סבא.</p> <p>תאריך לידה: 3.9.1955</p> <p>נתינות: ישראלית</p>
--	--

לילך אשר-טופילסקי

<p>מכהנת כחברת הנהלה מיום 1 בדצמבר 2007.</p> <p>משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הקמעונאית.</p> <p>בעלת תואר ראשון בכלכלה וניהול - אוניברסיטת תל-אביב.</p> <p>בעלת תואר שני בניהול - ביה"ס קלוג, נורת'ווסטרן, שיקגו, ארצות-הברית.</p> <p>מדצמבר 2007 ועד ספטמבר 2009 משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת האסטרטגיה.</p> <p>מאוקטובר 2006 ועד נובמבר 2007 מנהלת אגף שיווק ותכנון אסטרטגי בחטיבה הקמעונאית.</p> <p>מרץ 2005 ועד ספטמבר 2006 מנהלת אזור המרכז בחטיבה הקמעונאית.</p> <p>יו"ר הדירקטוריון של החברות: פועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ ופועלים אופקים בע"מ.</p> <p>חברה בדירקטוריון החברות: ישראלכרט בע"מ ותעודה חברה פיננסית בע"מ.</p>	<p>ת.ז. 024934861</p> <p>כצנלטון 55, קרית אונו.</p> <p>תאריך לידה: 19.3.1970</p> <p>נתינות: ישראלית</p>
--	---

שמעון גל

<p>מכהן כחבר הנהלה מיום 8 בנובמבר 2009.</p> <p>משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה העסקית.</p> <p>בעל תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה - האוניברסיטה העברית, ירושלים.</p> <p>ממאי 2004 ועד 2007 סמנכ"ל, מנהל חטיבת חשבות תכנון ותפעול, בנק מזרחי טפחות בע"מ.</p> <p>מ-2007 ועד ספטמבר 2009 סמנכ"ל, מנהל החטיבה העסקית, בנק מזרחי טפחות בע"מ.</p> <p>כיהן כדירקטור בחברות: בנק אדנים למשכנתאות בע"מ, טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ, מחיש שירותי מחשב בע"מ, United Mizrahi Overseas Holdings, נציגים נכסים וציוד בע"מ, ט.ע.מ. מערכות מידע בע"מ, חברת המזרחי לפיתוח קרקעות בע"מ, BankPozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi ומזרחי טפחות פקטורינג בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.</p>	<p>ת.ז. 54903869</p> <p>הזית 13, עשרת.</p> <p>תאריך לידה: 7.8.1957</p> <p>נתינות: ישראלית</p>
--	---

אפרת יעבץ

<p>מכהנת כחברת הנהלה מיום 1 באוקטובר 2009.</p> <p>משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת משאבי אנוש, לוגיסטיקה ורכש.</p> <p>בעלת תואר ראשון במדעים/ביוכימיה ותזונת האדם - האוניברסיטה העברית ירושלים.</p> <p>בעלת תואר שני במינהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.</p> <p>עד ספטמבר 2009 מנהלת אגף ניהול-ערך פיננסיים.</p> <p>חברה בדירקטוריון החברות: אבוקה חברה להשקעות בע"מ, אוצר בבל בע"מ, נכסי בבל בע"מ, מבנים וציוד בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים בע"מ, באמ" נכסים בע"מ וביתן חברה להשקעות ומשכנתאות בע"מ.</p> <p>חברה בוועד המנהל של עמותת פועלים בקהילה.</p> <p>כיהנה כדירקטורית בחברות: הבורסה לניהול-ערך בתל-אביב בע"מ. החברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ, Poalim Asset Management (UK) Ltd, PAM Holdings Ltd, סופנות נכסים בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בהן.</p>	<p>ת.ז. 058677881</p> <p>היובל 2/48, קרית סביונים, יהוד.</p> <p>תאריך לידה: 4.4.1964</p> <p>נתינות: ישראלית</p>
--	---

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

שם ופרטים אישיים	התעסקות בחמש השנים האחרונות
דוד לוזון ת.ז. 51409308 הרעות 21, נתניה. תאריך לידה: 6.10.1952 נתינות: ישראלית	מכהן כחבר הנהלה מיום 1 באפריל 2000. משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב. בעל תואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב - אוניברסיטת בר-אילן. חבר בדיקטוריון החברות: ישראלרט בע"מ וירופי" (יורקד) ישראל בע"מ. חבר ועדת המחשוב של הבורסה. כיהן כיו"ר דירקטוריון החברות: שירותי בנק אוטומטיים בע"מ, מרכז סליקה בנקאי בע"מ, וכדיקטור בדיקטוריון החברות: משכן - בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ, חצרון חברה להשקעות בע"מ וחניון אלנבי 115 ת"א בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן. כיהן כדיקטור בחברות: שירותי בנק אוטומטיים בע"מ, מרכז סליקה בנקאי בע"מ ופועלית בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.
עופר לוי ת.ז. 052222577 כרמלי 5, רמת-גן. תאריך לידה: 15.2.1954 נתינות: ישראלית	מכהן כחבר הנהלה מיום 1 במאי 2006. משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי. בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. רואה חשבון. עד אפריל 2006 ובמשך 10 שנים מנהל אגף החשב בבנק. חבר בדיקטוריון החברות: פועלים אקספרס בע"מ, Hapoalim USA Holding Company, Inc, אמ"י נאמנים בע"מ, יפת רישומים בע"מ. כיהן כדיקטור בחברות: ספנות שוקי הון בע"מ, פלד חברה להשקעות בע"מ, קמה קרן השתלמות בע"מ, הפועלים (אחזקות) בע"מ, חרמש חברה להשקעות בע"מ, חברה לרישומים של בנק ספנות לישראל בע"מ, קונטיננטל קומרשל קורפוריישן בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, הפועלים הנפקות בע"מ, אבוקה חברה להשקעות בע"מ, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, מתאר חברה להנפקות בע"מ, ביצור בע"מ, פועלית בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, אגם חברה פיננסית בע"מ, אופז בע"מ, אטד חברה להשקעות בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, פועלים ונציר סרביס ישראל בע"מ, פקעות פועלים בע"מ, ביתן- חברה להשקעות ולמשכנתאות בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, שריון חברה להשקעות בע"מ, בנעד חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ, עינת (נכסים) בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, ספנות פועלים ניהול בע"מ, קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ, ספנות ניירות-ערך בע"מ, ספנות השקעות בע"מ, ספנות נכסים בע"מ, אוצר בבל בע"מ, מבנים וציוד בע"מ, נכסי בבל בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראל בע"מ, באמ"י נכסים בע"מ, חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ, ספנות חברה פיננסית בע"מ, פועלים בשירות עצמי בע"מ, בה. פיננשל סרביסז יו אס איי אינק, בה.ר. אינק, בה. אקוויטי אינק, מימון ומשכנתאות בע"מ ויתיר חברה להשקעות בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

ענת לזין
ת.ז. 069420867
עיר שמש 61, תל-אביב.
תאריך לידה: 13.5.1963
נתינות: ישראלית

מכהנת כחברת הנהלה החל מיום 16 במאי 2010.
משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ה-Global Treasury.
משנת 2002 ועד שנת 2010 כיהנה בתפקיד משנה למנכ"ל, ראש תחום השקעות ואשראי בחברת מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ.
בעלת תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
בעלת תואר שני במנהל עסקים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
מכהנת כיו"ר דירקטוריון חברת הפועלים הנפקות בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, אופז בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, פועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, פקעות פועלים בע"מ וכן מכהנת כדירקטורית ב-Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.
כיהנה כיו"ר דירקטוריון ומנכ"ל מגדל אשכול פיננסים בע"מ, מגדל שירותי מימון בע"מ, מגדל ליסינג בע"מ ומגדל שירותים פיננסיים בע"מ (חברות בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ).
כיהנה כדירקטורית בדירקטוריון החברות: מאסטרו בע"מ ואשמורת תיכונה בע"מ (חברות בבעלות ובשליטה מלאה של מגדל אחזקות ביטוח ופיננסיים בע"מ).

אורית לזר
ת.ז. 53561114
היוגב 9, רמת השרון.
תאריך לידה: 14.10.1955
נתינות: ישראלית

מכהנת כחברת הנהלה החל מיום 1 בינואר 2010.
משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הבינלאומית.
מפברואר 2004 ועד 31 בדצמבר 2009 מבקרת פנימית ראשית, משנה למנהל כללי, במעמד חבר הנהלה, ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל.
בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
מכהנת כיו"ר הדירקטוריון של החברות: PAM Holdings Ltd., Poalim Asset Management (UK) Ltd., Bank Hapoalim (Luxembourg) SA, Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. וכסגן יו"ר הדירקטוריון של חברת BankPozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi.

אילן מזור
ת.ז. 007447386
ארנון 22, תל-אביב.
תאריך לידה: 31.10.1946
נתינות: ישראלית

מכהן כחבר הנהלה מיום 31 באוגוסט 2003.
משנה למנהל כללי, היועץ המשפטי הראשי של הבנק.
בעל תואר ראשון במשפטים (L.L.B) - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
ממאי 1995 ועד אוגוסט 2003 היועץ המשפטי לחטיבה העסקית.

רן עוז
ת.ז. 022832588
ההדרים 11, מזכרת בתיה.
תאריך לידה: 13.12.1966
נתינות: ישראלית

מכהן כחבר הנהלה מיום 16 באפריל 2009.
משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הפיננסית - CFO.
בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
בעל תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
רואה חשבון.
משנת 2008 ועד שנת 2009 כיהן בתפקיד CFO בחברת Intouch Insurance BV.
משנת 2007 ועד שנת 2008 כיהן בתפקיד CFO ו-Deputy CEO בחברת בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ.
משנת 2004 ועד שנת 2007 כיהן בתפקיד CFO ו-Corporate VP בחברת ניס מערכות בע"מ.
יו"ר דירקטוריון החברות: דור ב.פ. בע"מ, דור ב.פ. השקעות (1992) בע"מ ודור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ.
חבר בדירקטוריון החברות: Sure-Ha International Ltd., ישראלקרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ ופועלים שוקי הון והשקעות - החזקות בע"מ.

שם ופרטים אישיים

התעסקות בחמש השנים האחרונות

ארי פינטו
ת.ז. 069042505
אנה פרנק 46, ראשון לציון.
תאריך לידה: 22.12.1961
נתינות: ישראלית

מכהן כחבר הנהלה מיום 8 בספטמבר 2009.
משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת האסטרטגיה.
בעל תואר ראשון במנהל עסקים - ניו אינגלנד קולג', היינקה, ארצות-הברית.
בעל תואר שני במנהל ציבורי - אוניברסיטת Clarck בוסטון, ארצות-הברית.
בוגר לימודי תעודה בתפקידי הדירקטור הכלה למעשה, המרכז הישראלי לניהול ולימודי תעודה בניהול כללי, אוניברסיטת בר אילן.
מנובמבר 2007 ועד ספטמבר 2009 מנהל אגף אשראי קמעונאי ומשכנתאות.
מדצמבר 2002 ועד אוגוסט 2007 מנהל אגף משאבי אנוש.

חנה פרי-זן

ת.ז. 50963115
קהילת ונציה 4א, נאות אפקה, תל-אביב.
תאריך לידה: 26.2.1952
נתינות: ישראלית

מכהנת כחברת הנהלה מיום 29 בפברואר 2004.
משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת נכסי לקוחות.
בעלת תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
לימודי תואר שני במנהל עסקים - האוניברסיטה העברית, ירושלים.
ממרץ 2007 ועד דצמבר 2007 משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת משאבי אנוש, לוגיסטיקה ורכש.
מאוגוסט 2006 ועד מרץ 2007 משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ניהול סיכונים.
ממאי 2006 ועד אוגוסט 2006 משנה למנהל כללי, ממונה על חברות הבת הבנקאיות.
מפברואר 2004 ועד מאי 2006, סגן מנהל כללי, ממונה על חברות הבת הבנקאיות.

מכהנת כדירקטורית בדירקטוריון החברות: הבורסה לניירות-ערך בתיא בע"מ, פועלים שקד חברה פיננסית בע"מ, מיטבית מעיין למחקר ופיתוח בע"מ, PAM Holdings Ltd, Poalim Asset Management (Ireland) Ltd, Poalim Global Multi-Manager 50 PLC, Poalim Asset Management (UK) Ltd, Poalim Global Multi-Manager 20 PLC, Poalim Asset Management PLC, Poalim Global Multi-Manager 90 PLC, Poalim Global Multi-Manager 70 PLC.
מכהנת כיו"ר הדירקטוריון של החברות: פועלים החזקות פיננסיות (1993) בע"מ, החברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ, גדיד פועלים בע"מ, ופועלים שירותי נאמנות בע"מ.
חברת הוועד המנהל של יידי הבלט הישראלי הקלאסי, חברת אגודת יידי מכון ויצמן בישראל.
חברת חבר הנאמנים אוניברסיטת חיפה.
חברת אגודת יידי המכללה האקדמית נתניה.
חברת הוועד המנהל של קול המוסיקה בגליל העליון (פסטיבל כפר בלום).
חברת חבר הנאמנים של המכללה האקדמית תל-חי.
חברה במועצת המנהלים של עמותת "אתגרים".
חברת הנהלה של אגודת היידיים של מוזיאון ישראל.
כיהנה כדירקטורית ויו"ר דירקטוריון החברות: אוצר בבל בע"מ, נכסי בבל בע"מ, מבנים וציוד בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים בע"מ, באמ"י נכסים בע"מ, ספנות נכסים בע"מ, ביתן - חברה להשקעות ומשכנתאות בע"מ ואבוקה חברה להשקעות בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בהן.
כן כיהנה כחברה בדירקטוריון של המייל - המרכז הישראלי לניהול בע"מ, אך כיום שוב אינה מכהנת בה.

שם ופרטים אישיים

דן אלכסנדר קולר

ת.ז. 028051910

הגפן 7, תל-אביב.

תאריך לידה: 8.9.1970

נתינות: ישראלית

התעסקות בחמש השנים האחרונות

מכהן כחבר הנהלה מיום 1 בינואר 2008.

משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת ניהול הסיכונים.

בעל תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית.
בעל תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית.

מאפריל 2003 ועד דצמבר 2007 מנהל אגף ניהול נכסים והתחייבויות.

כיהן כדירקטור בחברות: פועלים נכסים (מניות) בע"מ, פקעות פועלים בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, Hapotalim USA Holding Company, Inc, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, ביצור בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, אגם חברה פיננסית בע"מ, אופז בע"מ, אטד חברה להשקעות בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, עינת (נכסים) בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, פועלים ונציר סרביסס ישראל בע"מ, חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ, ספנות השקעות בע"מ, ספנות פועלים ניהול בע"מ, קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ, בנעד חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ, ספנות חברה פיננסית בע"מ, ספנות נירות-ערך בע"מ, ובנק אוצר החייל בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן. כן כיהן כמנכ"ל וכדירקטור בחברות: הפועלים הנפקות בע"מ, מתאר חברה להנפקות בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

יעקב אורבך

ת.ז. 053906467

החטיה 42, מרכז שפירא.

תאריך לידה: 2.4.1956

נתינות: ישראלית

מכהן כמבקר פנימי ראשי החל מיום 1 בינואר 2010.

מבקר פנימי ראשי, משנה למנהל כללי, ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובח"ל.

בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.

מפברואר 2006 ועד דצמבר 2009 מנהל אגף עסקי.

מאוקטובר 2002 ועד בפברואר 2006 מנהל אגף בנקאות מסחרית.

מכהן כמבקר פנימי ראשי בחברות: ישראלרט בע"מ, אמינית בע"מ, יורפיי (יורקורד) ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, פעילים - חברה לניהול השקעות בע"מ, פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון והשקעות החזקות בע"מ, פועלים שוקי הון בע"מ, פועלים ונצירס - ניהול קרנות בע"מ ופועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ.

יורם ויסברם

ת.ז. 007041809

סוקולוב 7, תל-אביב.

תאריך לידה: 14.6.1948

נתינות: ישראלית

מכהן כמזכיר הבנק החל מיום 4 באפריל 1995.

מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברות: ביצור בע"מ, אופז בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, שריון חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ ובנעד חברה להשקעות בע"מ.
חבר בוועד המנהל של עמותת פועלים בקהילה ובקרן א.מ.י. לאמני בימה - ע"ש קלצ'קין (ע"ר).

אלי כהן

ת.ז. 027760628

כתובת טשרניחובסקי 31, תל-אביב.

תאריך לידה: 6.7.1970

נתינות: ישראלית

מכהן כמנהל מטה שיווק, שירות ואחריות חברתית החל מיום 15 בינואר 2011.

בעל תואר ראשון בתקשורת ומדעי המדינה - אוניברסיטת בר אילן.

בעל תואר שני במנהל ציבורי - אוניברסיטת בר אילן.

בשנים 2004-2006 כיהן כמנכ"ל משרד התיירות. בשנים 2006-2008 כיהן כממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר. בשנים 2009-2010 כיהן כמנכ"ל למסחר וקשרים תעופתיים באל-על.

דוח תקופתי לשנת 2010

תקנה 26 מורשה החתימה העצמאיים

א.י.

תקנה 27 רואי חשבון של הבנק

זיו האפט, רואי חשבון, דרך מנחם בגין 48, תל-אביב.
סומך חייקין, רואי חשבון, רח' הארבעה 17, תל-אביב.

תקנה 28 פירוט לשינויים בתזכיר ובתקנון של הבנק

א.י.

תקנה 29

א. המלצות הדירקטוריון לאסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית:

1. חלוקת דיבידנד - בשנת 2010 לא בצעה חלוקת דיבידנד.
2. שינוי בהון - א.י.
3. שינוי בתזכיר ובתקנון של הבנק - א.י.
4. פידיין מניות - א.י.
5. פידיין מוקדם של אגרות-חוב - א.י.
6. עסקות שאינן בתנאי שוק בין הבנק לבין בעל עניין בו -

ביום 1 בספטמבר 2010 פרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית של הרשות לניירות-ערך, דוח מידי בדבר כינוס אסיפה כללית שנתיית של בעלי המניות של הבנק, ביום 26 באוקטובר 2010 ("האסיפה השנתית"), אשר על סדר יומה אישור תוכנית התגמול ליוזר הדירקטוריון של הבנק, מר יאיר סרוסי, כיוזר דירקטוריון פעיל של הבנק, בתנאים כפי שאושרו בוועדת הביקורת ביום 31 באוגוסט 2010 ובדירקטוריון ביום 31 באוגוסט 2010 ואשר הוגש בהתאם לתקנה 36 (א) ו-336 לתקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, אסמכתא מס' 608787-01-2010.

ביום 26 באוקטובר 2010 פרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית של הרשות לניירות-ערך, דוח מידי בדבר תוצאות ההצבעה באסיפה השנתית שאישרה את תוכנית התגמול ליוזר הדירקטוריון של הבנק, מר יאיר סרוסי, כיוזר דירקטוריון פעיל של הבנק, ואשר הוגש בהתאם לתקנה 36 לתקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, אסמכתא מס' 659109-01-2010.

לחבילת השכר הבסיסית לה זכאי יוזר דירקטוריון הבנק אנא ראה הדוח המידי שפרסם הבנק ביום 25 בנובמבר 2009 (אסמכתא 295869-01-2009).

ביום 31 באוגוסט 2010 פרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית של הרשות לניירות-ערך, דוח מידי בדבר תוכנית התגמול של מנכ"ל הבנק, מר ציון קינן, בתנאים כפי שאישר דירקטוריון הבנק ביום 31 באוגוסט 2010 ואשר הוגש בהתאם לתקנה 37א(3) לתקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, אסמכתא מס' 608787-01-2010.

לחבילת השכר הבסיסית לה זכאי מנכ"ל הבנק אנא ראה הדוח המידי שפרסם הבנק ביום 6 בינואר 2010 (אסמכתא 345696-01-2010).

ב. החלטות האסיפה הכללית שנתקבלו שלא בהתאם להמלצות הדירקטוריון - א.י.

ג. החלטות אסיפה כללית מיוחדת - א.י.

1. אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות תוך פירוש שם נושא המשרה ותפקידו, מועד הפעולה ופרטיה, מועד אישור הפעולה, תיאור התהליכים שבהם אושרה הפעולה והנימוקים לאישורה:
 - ביום 24 בפברואר 2010 החליט הדירקטוריון לאשר כי למרות שכפל הכהונה של הדירקטורים ו/או נושאי המשרה המפורטים להלן ו/או של בן הזוג ו/או של קרוב להם, כדירקטור או כמנהל כללי או כבעל עניין בחברות המפורטות לצד שמם להלן, נחשבת למצב בו מתקיים לכאורה ניגוד עניינים, קבע הדירקטוריון שאין בכך פגיעה בטובת הבנק:
 - א. יאיר סרוסי - האוניברסיטה העברית, DSP Group Ltd, יורופורט בע"מ, אמדיל י.ס. בע"מ, אמדיל אחזקות (1999) בע"מ, פועלים שוקי הון בע"מ, פועלים שוקי הון והשקעות החזקות בע"מ, פועלים שוקי הון בית השקעות בע"מ, דירור ב.פ. בע"מ, דירור ב.פ. השקעות (1992) בע"מ, דירור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ, עמותת פועלים בקהילה.
 - ב. נירה דרור - ClickSoftware Technologies Ltd, שרונים - מפעלי מים וביוב, נירה דרור בע"מ, צור שמיר בע"מ, דיקלה חברה לבטוח בע"מ, ש. שלמה החזקות בע"מ.
 - ג. פנינה דבורין - אינוונטק סנטרל מלונות בע"מ, נטויז בע"מ, סיאלו טכנולוגיה בע"מ, פיברולן בע"מ, רבד בע"מ.
 - ד. פנינה דבורין (קרוב של נושא המשרה - בן זוג) - דיזנהויז יוניטורס עתידים בע"מ, דיזנהויז יוניטורס חיפה בע"מ, דיזנהויז יוניטורס פולג בע"מ, דיזנהויז יוניטורס כרמל בע"מ, ד.ד. ייעוץ והשקעות פז בע"מ, טורבו אינטרנשיונל נציגויות בע"מ, פולאריס אנטרנשיונל שירותי תעופה.
 - ה. מאיר ויצנר - סטורויז בע"מ, U.S. - Storwize Inc. (Delaware).
 - ו. נחמה חונן - תאגיד איסוף מיכלי משקה בע"מ, ממון - מסופי מטען וניטול בע"מ, שחל טלרפואה בע"מ, בתי זקוק לנפט בע"מ, נחמה רונן החזקות בע"מ, נחמה חונן שירותי ייעוץ בע"מ.
 - ביום 27 באוקטובר 2010 החליט הדירקטוריון לאשר כי למרות שכפל הכהונה של הדירקטורים ו/או נושאי המשרה המפורטים להלן ו/או של בן הזוג ו/או של קרוב להם, כדירקטור או כמנהל כללי או כבעל עניין בחברות המפורטות לצד שמם להלן, נחשבת למצב בו מתקיים לכאורה ניגוד עניינים, קבע הדירקטוריון שאין בכך פגיעה בטובת הבנק:
 - א. יעקב פאר - ד.ד. טרוול בע"מ.
 - ב. אירית איזקסון - אוניברסיטת בן גוריון, וון ליר.
 - ג. ניר זיכלינסקי - נו ניים חנויות (1994) בע"מ, מגדלור אנרגיה (א.א.ר.א.) בע"מ, החברה המרכזית לשירותים פיננסיים חברתיים (א.א.ר.א.) בע"מ, S.R.I Master Finance Global Group Ltd, (חברה בהקמה).
 - ד. אמרי טוב - פלסן סאסא בע"מ.
 - ה. מאיר ויצנר - Miya Lux Holdings S.A.R.L, Miya Water Holdings Ltd, Miya Water Projects Ltd, Veritec Consulting Inc., Miya Water SA (Proprietary) Ltd, Miya Water Mexico, Miya NL Holdings BV, S.A. DE C.V, Miya NL Projects BV, Miya NL Holdings BV, Miya NL Projects Inc., Miya Manila Water Projects Inc., Miya Bahamas Ltd, Miya Water Projects Inc.
 - ו. פור אינטגרטי גרופ בע"מ, Miya S.A.R.L, דורות מגופי פיקוד ובקרה בע"מ.
 - ז. מלי ברון - אוניברסיטת תל-אביב.
 - ח. אמנון דיק - רדיו ללא הפסקה בע"מ, רדיו צפון בע"מ, רדיו ECO 99 בע"מ, אדסנטורי בע"מ, East West Innovations.
 - ט. לילך אשר-טופילסקי - פועלים אופקים בע"מ, תעודה חבי פיננסית בע"מ, פועלים משכנתאות סוכנות לביטוח בע"מ.
 - י. ענת לוי - הפועלים הנפקות בע"מ, תרשישי - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, אופז בע"מ, קונוטינטל פועלים בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, פקעות פועלים בע"מ.

בהתאם לקביעת הדירקטוריון כאמור לעיל, כי אין בכפל הכהונה כל פגיעה בטובת הבנק, נתן הדירקטוריון אישור לפי סעיף 255 לחוק החברות להמשיך כהונתם בבנק, כן אישר הדירקטוריון את העסקות והפעולות שבוצעו בעבר בין החברות הנ"ל לבין הבנק טרם מינויים של הדירקטורים ו/או נושאי המשרה הנ"ל וקודם שהיה להם ו/או לבן הזוג ו/או לקרוב שלהם, עניין אישי בעסקות ו/או בפעולות, שהינן במהלך העסקים הרגיל.

כן אישר הדירקטוריון כי הוא אינו מוצא פגם בכך שהבנק ימשיך לספק לחברות הנ"ל שירותים בנקאיים שהוא נוהג לתת ללקוחותיו, במהלך העסקים הרגיל של הבנק, בכפוף לכך שמדובר בשירותים שאינם כרוכים בחשיפות אשראי ו/או במתן הטבות ו/או הנחות שאינן לפי תעריפון הבנק, כאשר ב-"שירותים בנקאיים" כלולים פתיחת חשבונות, קבלת פקדונות, כרטיסי אשראי, פעולות במטבע-חוץ וניירות-ערך ("השירותים הבנקאיים").

האישור הנדרש לפי הוראת סעיף 255 לחוק החברות ניתן בכפוף לכך שהשירותים הבנקאיים המסופקים על-ידי הבנק לאותן החברות הינם על-פי נוהלי הבנק ובמסגרת הסמכויות והנהלים של הדירקטוריון ולפיהם. אישור זה מהווה עדכון לאישורים קודמים שקיבל הדירקטוריון במועדים שונים.
2. אישור פעולות לפי סעיף 254(א) לחוק החברות שלא אושרו: אין.
3. עסקות חריגות הטענות אישור לפי סעיף 270 (1) לחוק החברות - ראה פירוט בס"ק (6) לתקנה 29(א) לעיל.

4. פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי, לנושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, שבתוקף בתאריך הדוח -

א. לעניין אשרור התקשרות בפוליסת ביטוח לנושאי משרה כהגדרתו בחוק החברות, שבתוקף בתאריך הדוח - מופנית תשומת הלב לדוח המייד בדבר עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה, הכולל דיווח בדבר כינוס אסיפה כללית ביום 26.10.2010, שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 1.9.2010, אסמכתא מס' 609039-01-2010 דוח משלים שפרסם הבנק ביום 11.10.2010 אסמכתא מס' 642297-01-2010. כן מופנית תשומת הלב לדוח המייד על תוצאות האסיפה לאישור עסקה עם בעל שליטה שפרסם הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 26.10.2010, אסמכתא מס' 659109-01-2010. האסיפה הנ"ל אישרה את ההתקשרויות בפוליסות ביטוח נושאי המשרה המפורטים בדוחות המיידים הנ"ל, לרבות אישור הפוליסה הקיימת והכל בתנאים המפורטים בדוחות המיידים הנ"ל.

ב. לעניין אשרור ההתחייבות לשיפוי לנושאי משרה כהגדרתו בחוק החברות, שבתוקף בתאריך הדוח -

נושאי המשרה בבנק הינם:
חברי הדירקטוריון: י. סרוסי - יו"ר, א. איזקסון, מ. ברון, פ. דבורין, א. דיק, נ. דרור, מ. ויצנר, נ. זיכלינסקי, א. טוב, י. פאר, א. פלד, מ. קורן ו-נ. רונן;
אחרים: צ. קינן - מנכ"ל, ל. אשר-טופילסקי, ש. גל, א. יעבץ, ד. לוזון, ע. לוי, ע. לוי, א. לרר, א. מזור, ר. עוז, א. פינטו, ח. פרי-זן, ד. קולר, י. אורבך ו-י. ויסברם.
לכל נושאי משרה אלה ניתנה התחייבות לשיפוי. אשרור הענקת כתבי השיפוי לנושאי המשרה שהינם דירקטורים, אושרה על-ידי האסיפה הכללית ביום 26.10.2010. בהתייחס לדירקטורים: אמרי טוב, איריס דרור (דירקטורית לשעבר), יאיר סרוסי, מאיר ויצנר, נחמה רונן, אמנון דיק, ויעקב פאר. כן אשררה האסיפה מתן כתבי שיפוי לדירקטורים ונושאי משרה שיהנו מעת לעת בבנק בעתיד, לרבות דירקטורים חיצוניים (החלטה זו לא תחול על דירקטורים עתידיים בעלי שליטה בבנק או שלבעלי השליטה בבנק יש עניין אישי במתן השיפוי); ואילו ההתחייבות לשיפוי נושאי משרה אחרים, אושר על-ידי הדירקטוריון של הבנק.
עקרונות ההתחייבות לשיפוי זהים לכל נושאי המשרה והם מפורטים בדוח המייד בדבר עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה, על נספחיו, הכולל את כתב השיפוי שצורף אליו והכולל דיווח בדבר כינוס אסיפה כללית ביום 26.10.2010 (להלן: "הדוח המייד"). הדוח המייד פורסם על-ידי הבנק באמצעות מערכת הדיווח האלקטרונית, לרשות לניירות-ערך ולבורסה לניירות-ערך בתל-אביב, ביום 1.9.2010, אסמכתא מס' 609039-01-2010 וכן לדוח המשלים לדוח שהוגש ביום 1.9.2010 (שמספר האסמכתא שלו 609039-01-2010) ואשר הוגש ביום 11.10.2010 (מספר אסמכתא 642297-01-2010) ועניינו בהבהרה לדוח שהוגש ביום 1.9.2010, לפיה האישור למתן כתבי השיפוי לדירקטורים ולנושאי המשרה שיהנו מעת לעת בבנק בעתיד, כולל אף אישור למתן כתבי שיפוי לדירקטור החדש, מר יעקב פאר, אשר מונה ביום 26.10.2010, בתקופת הביניים שבין אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק ביום 31.8.2010 למתן כתבי שיפוי לדירקטורים חדשים, ובין מועד כינוסה של האסיפה הכללית ביום 26.10.2010.

יורם ויסברם
מזכיר הבנק

עופר לוי
מנחה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 30 במרץ 2011